I Falami Kasafnè
(New Testament)

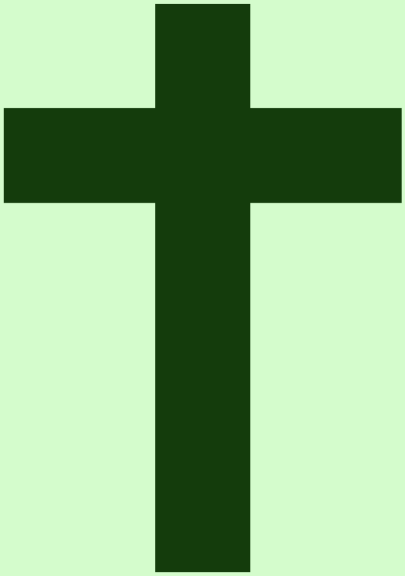

New Testament in Blaan, Koronadal

I Falami Kasafnè (New Testament)
New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:
You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.
Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Koronadal

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a

Contents

Matyu 1
Mark 48
Luk 78
Dyan 128
Dad Nimò 162
Roma 205
I Korintu 222
II Korintu 241
Galasya 253
Ifisu 260
Filipus 267
Kolosas 272
I Tésalonika 277
II Tésalonika 281
I Timoti 284
II Timoti 289
Titus 293
Filimun 296
Hibru 297
Dyém 310
I Piter 315
II Piter 320
I Dyan 323
II Dyan 328
III Dyan 329
Dyud 330
Ta Fite 332

I Fye Tulen Gablà di ku Dyisas Krayst, i Sulat Matyu

I dad gutambul Dyisas Krayst (Luk 3:23-38)

1 Ani sén i dad dagit i gutambul Dyisas Krayst, i bel Harì Dabid, dunan i bel Abraham.
2 Mdà Abraham, kenen i mà Isaak, na Isaak i mà Dyékob, na Dyékob i mà Dyuda na i dad flanekan.
3 Na Dyuda i mà Péris na Sérah, na yé dagit i yêla Tamar. Na mdà Péris, kenen i mà Hésron, i mà Ram.
4 Na Ram i mà Aminadab, na Aminadab i mà Nason, na Nason i mà Salmon.
5 Na Salmon i mà Boas, na yé dagit i yê Boas dunan Rahab. Na mdà Boas, kenen i mà Obéd, na yé dagit i yê Obéd dunan Rut. Na mdà Obéd, kenen i mà Dyési.
6 Na Dyési i mà Harì Dabid. Na mdà Harì Dabid, kenen i mà Solomon, na yé yê Solomon i yaan Uraya.
7 Na mdà Solomon, kenen i mà Rihoboam, na Rihoboam i mà Abadya, na Abadya i mà Asa.
8 Na Asa i mà Dyihosafat, na Dyihosafat i mà Dyoram, na Dyoram i mà Usaya.
9 Na Usaya i mà Dyotam, na Dyotam i mà Ahas, na Ahas i mà Hésékaya.
10 Na Hésékaya i mà Manasi, na Manasi i mà Amon, na Amon i mà Dyosaya.
11 Na Dyosaya i mà Dyékonaya, na i dad flanekan lagi. Di dad du atù, i dad to mdà di banwe Babilon, kanfèla ale gagin i dademela Dyu, na nebela ale ditù di Babilon.
12 Na kanto ale kel di Babilon, nun ngà Dyékonaya, na yé dagitan Saltiyél. Na Saltiyél i mà Sorubabél.
13 Na Sorubabél i mà Abayud, na Abayud i mà Ilaykim, na Ilaykim i mà Asor.
14 Na Asor i mà Sadok, na Sadok i mà Akim, na Akim i mà Ilayud.
15 Na Ilayud i mà Éliasar, na Éliasar i mà Matan, na Matan i mà Dyékob.
16 Na Dyékob i mà Dyosip, i yaan Méri, dunan i yê Dyisas, i dnagit Krayst.
17 Yé duenam man, yé kdee kastugad i to mdà di ku Abraham kel di ku Harì Dabid dunan sfalò fat. Na mdà di ku Harì Dabid kel di kgebe i dad to Israél salu ditù di Babilon, yé kdee kastugad i to lê sfalò fat. Na mdà di kgebe i dad to Israél salu di Babilon kel di ksut Dyisas Krayst, lê sfalò fat i kdee kastugad.

I ksut Dyisas Krayst (Luk 2:1-7)

18 Ani santulen gablà di ksut Dyisas Krayst. Mdà i yêan, Méri, nun yaan ton, yé dagitan Dyosip. Bay di lamla là swè, gadèan ta maltien kenen fagu di Mtiu Tulus Dwata.
19 Na Dyosip i satu to too tluh, bay là mayèan ku fyàan Méri di kanfe i kdee dad to, taman, yé fandaman là fanlesan dun di landè dademe to gmadè.
20 Bay di lam Dyosip famdam ani, nun satu kasaligan i Dwata msut di kenen fagu di kna, manan, “E Dyosip, bel Harì Dabid, nang ge likò msong ku Méri du i ngà lantienan mdà di Mtiu Tulus.
21 Mngà kenen lagi, na yé dagitam dun Dyisas, du falwàan i dad ton di dad salàla.”
22 Na mgimò i kdee ayé du fye gdohò i ta gman Dwata di munan fagu di satu tugadan, manan,
23 “Tadè maltien i satu sawang libun, na mngà kenen lagi, na yé katlola kenen Imanyuél.” Na yé gumtatek Imanyuél dunan, “Ta dini Dwata sagin di gito.”
24 Kanto mukat Dyosip, ta nimenan i flau i kasaligan Dwata di kenen na nsongan Méri.
25 Bay silang sgafat i lawehla ta fnge sut i ngà Méri. Na kanto sut i ngà ayé, yé dagit Dyosip dun Dyisas.

2

I klauy dad to fulung meye sablà i kagu i dad blatik

1 Na sut Dyisas ditù di Bétléhém, i
satu lunsud glam di Dyudiya di dad
du i kagot Harì Hérod. Na kanto
kenen sut, nun dad to salu ditù di
Dyérusalém mdà di gusut i du fulung
meye dad blatik.
2 Na kanto ale kel di Dyérusalém,
smalek ale, manla, "Nè gumnè i ngà
sut, i mgimò Harì i dad Dyu? Ta
teenmi i blatik di gusut i du ilè i ta
ksutan. Na yé duenmi salu dini du
mangamfù gami di kenen."
3 Na kanto linge Harì Hérod ani,
too msamuk i nawan, na balù i kdee
dademe dad to di Dyérusalém.
4 Na fastifun Harì Hérod i kdee
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
na lê man i dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis du
snalekan ale, manan, "Nè gusut i
Mgalék Dwata?"
5 Na tmimel ale, manla, "Ditù di
Bétléhém glam di Dyudiya, du ani
man i tugad Dwata di sulatan di mu-
nan,
6 'Ge, Bétléhém, glam di banwe
Dyuda, ise ku ge i too mdanà
di kdee dad banwe nagot i dad
ganlal di Dyuda du too nun
btasam, du mdà di ge i satu
ulu, na kenen malak i dad togu,
dunan Israél.' "
7 Na fatlo Harì Hérod i dad to too
fulung ayé di landè to gmadè dun, du
snalekan ale ku kilen kitela i blatik.
8 Na dekan ale salu ditù di
Bétléhém, na manan dale, "Mdà
gamu, na tooyu fanngabal i ngà
ayé. Na ku ta teenyu, fgadèyu di do
i gusablàan du fye lê agu do gatù
mangamfù di kenen."
9 Na kantola linge i man Harì Hérod,
ta mdà ale. Na i blatik ta teenla di
gusut i du, magu gsen munala, na
silang fanak di sablà gumnè i ngà.
10 Na di kitela i blatik ayé, too ale
lehew.
11 Na kanto ale kel di gumnè ayé,
teenla i ngà di saféd i yêan Méri, na
lkuad ale mangamfù di kenen. Na
nukalla i dad mabtas nebela du bléla
di ngà ayé. Yé bléla dun blawen, na
dad fangbun dnagit insénso, na mira.
12 Na kafnge ayé, mulê ale di ban-
wela, bay ta mahal i dalanla du ta
fgadè Dwata di dale fagu di kna nang
ale samfulê di ku Harì Hérod.

I kilah ale Méri salu ditù di Idyip

13 Na kanto mdà i dad to fulung
ayé, nun kasaligan i Dwata msut di
ku Dyosip fagu di kna, manan, "Mték
ge. Nebem i ngà na i yêan, na milah
gamu ditù di banwe Idyip du fan-
ngabal Hérod i ngà du kayèan fnati.
Silang gamu mulê dini ku ta man-gu
di gamu."
14 Na yé duenam man, mték Dyosip,
na neben i ngà na yêan, na mdà ale
milah di lam i kifuh salu ditù di Idyip.
15 Na déé gufanakla kel di kfati
Hérod. Na fagu déé, gdohò i man
Dwata fagu di tugadan di munan,
"Tlogu i Ngàgu lamwà fdu di banwe
Idyip."
16 Na yé duenam man, kanto gadè
Harì Hérod ta mafgaw kenen du mdà
di nimò i dad to fulung meye dad
blatik, too kenen malbut. Na fafatin
i kdee dad ngà lagi mdà di dad ngà
falami sut kel di dad ngà lwe fali i
ktuala mnè di Bétléhém, na lê man di
dademe banwe mdadong déé. Lalòan
i man dad to fulung meye dad blatik
du fye gadèan ku dét ta kalbong i ngà
kayèan fafati.
17 Na mdà di kfati i kdee dad
ngà ayé, ta gdohò i man Dwata di
munan fagu di satu tugadan dnagit
Dyérimaya, manan,
18 "Nun mugak linge di banwe Rama
du nun dad to too mngel na
lmanu. Nngel Rakél i dad
ngàan, na landè gamlala kenen
du ta mati ale."

I kulêla fdu di Idyip

19 Kanto mati Hérod, nun kasaligan
i Dwata msut di ku Dyosip déé di
Idyip fagu di kna,
20 na manan, "Mték ge, nebem i
ngà na i yêan, na mulê gamu ditù di

banwe Israél du ta mati i dad to mayè fmati i ngà ayé."
21 Na yé duenam man, mték Dyosip, na neben i ngà na yêan, na mulê ale ditù di Israél.
22 Bay linge Dyosip ta yé tamlas ku Harì Hérod di kagotan di Dyudiya dunan i ngàan Arkilas, na yé duenam man, likò kenen mnè ditù di Dyudiya. Na mdà di kaflau Dwata kenen fagu di kna, baling ale salu ditù di banwe Galili.
23 Na yé banwe balingla gumnè di Galili dunan i lunsud Nasarét. Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu di dad tugadan di munan, "Yé katlola kenen to Nasarét."

3

Dyan Gal Munyag
(Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Na di dad du atù, nun to gatù di Dyudiya di banwe landè to mnè ditù, yé dagitan Dyan. Tdòan i dad to salu di kenen,
2 na manan, "Nsalyu na tnagakyu i dad salàyu, du ta mdadong i Kagot Dwata."
3 Na Dyan ayé i ta man Dwata fagu di ku Isaya, i satu tugadan di munan, "Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù, ani manan fagu di fléd, 'Fatlagadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i gumagun.' "
4 Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf kamél, na yé galingan kulit lmanaf. Na yé knaanan tlangas na tnab.
5 Na nun dad to salu déé di gutamdò Dyan mdà di Dyérusalém na di kabal probinsya Dyudiya, na balù kel di kdee dad banwe mdadong di Éél Dyordan.
6 Na kanto ale kel déé, tulenla i dad salàla, na fbunyag ale di kenen.
7 Bay nun dee dad to mdà di lwe kafaglut i dad Dyu, dunan i dad Farisi na dad Sadusi, na fdadong ale ditù du mayè ale fbunyag di kenen. Na di kiten dale, manan, "Gamu dad ulad. Simto man dun di gamu na galwà gamu di flayam fan kel febe Dwata ku lo gamu fbunyag?
8 Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu i ta ksalyu fagu di dad fye nimòyu.
9 Na nangyu fdatah i ktoyu di kmanyu dun, 'Gami bel Abraham, na balù là msal gami, là gagin gami di flayam febe Dwata.' Ani man-gu di gamu, balù fa i dad batu ani, gagan Dwata fambaling dale bel Abraham ku kayèan tamlas gamu.
10 Ku fkahta di to mbek kayu, ta déé i balyung di foon i kayu. Na kat satu kayu là menge fye, nbekan na snakufan di lifoh.
11 Bnunyagta gamu di éél du ilè i ta ksalyu, bay nun tmadol di do. Là gablà agu kmitin talumfàan du too agu mdanà di kenen. Kenen i munyag gamu di Mtiu Tulus na di lifoh.
12 Na fakayta man ta sanan nagot i taaf du tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan, bay i kdee dad afa, snakufan di lifoh landè sen."

I kafbunyag Dyisas
(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Na lê salu Dyisas di Éél Dyordan mdà di Galili du fye fbunyag ku Dyan.
14 Bay fan là mayè Dyan munyag dun, na manan, "Gablà ge i munyag do. Kan ku baling ge fbunyag di do?"
15 Na tmimel Dyisas, manan, "Faloham i knayègu du fye gimenta i kdee knayè Dwata." Na yé duenam man, ta mayè Dyan, na bnunyagan Dyisas.
16 Na kanto fbunyag Dyisas, di kalwàan di lam éél, tadè mgukà i langit, na teenan i Tulus Dwata tufa na mdaf di kenen gambet abun.
17 Na nun talù mdà di langit, manan, "Ani Ngàgu i toogu kando. Too fye nawagu dun."

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Na kafnge ayé, nebe i Mtiu Tulus Dyisas salu di banwe landè to mnè ditù du tnilew Satanas kenen.
2 Na fat falò du na fat falò butang là kmaan Dyisas, taman ta bitil kenen.

3 Na kafnge ayé, salu Satanas di
kenen du tnilewan, manan dun, “Ku
ge Ngà i Dwata, fagu di talùam, fan-
balingam fan i dad batu ani.”
4 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta
gsulat di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku lo
knaan gamlawil i dad to, bay lê man i
tnalù Dwata.’ ”
5 Na kafnge ayé, lê nebe Satanas
kenen salu di Dyérusalém, na ftada-
gan kenen di sangal tah ataf i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata.
6 Na manan di kenen, “Ku ge i Ngà
Dwata, kamyaf ge mdà dini, du ta
gsulat sa di Tnalù Dwata, ‘Dek Dwata
i dad kasaliganan mifat ge, du sna-
malla ge fye là gtadè i blìam di dad
batu, na landè glumfakam.’ ”
7 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta
lê gsulat sa di Tnalù Dwata, manan,
‘Nangam tnilew i Amu, dunan i
Dwatam.’ ”
8 Na lê nebe Satanas kenen di satu
bulul too mdatah, na fiten dun i kdee
dad banwe nagot i dad to di tah tanà,
na i bong kafyela.
9 Na manan di ku Dyisas, “Blégu di
ge i kdee ani syan ku lkuad ge, na
mangamfù ge di do.”
10 Bay tmimel Dyisas, manan,
“Nang ge dini, Satanas! Du ta lê
gsulat sa di Tnalù i Dwata, manan,
‘Mangamfù ge di Amu, dunan i
Dwatam, na lo kenen i nimenam.’ ”
11 Na kafnge ayé, tnagak Satanas
Dyisas, na nun dad kasaligan Dwata
kel du nifatla kenen.

I katbù Dyisas tamdò
(Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Di là mlo, fablanggùla Dyan. Na
kanto gadè Dyisas, samfulê kenen di
Galili.
13 Na ta là mnèan di Nasarét, bay
ditù gumnèan di lunsud Kapernaum
di kilil i bong lanaw Galili mdadong
di Sibulun na Néftali.
14 Na fagu déé gdohò i man Dwata
fagu di ku Isaya di munan,
15 “Déé di Sibulun na Néftali, yé
gumnè i dad to ise Dyu
mdadong di bong lanaw Galili
ditù di faltù Dyordan.
16 Na i dad to ayé, balù ku tagnè ale
mnè di gukmifuhan, teenla i bong
lwa. Na balù ku mlo ale mnè di kaki-
fuh i fati, ta gafat di dale i neng salò.”
17 Na mdà di du ayé, tambù Dy-
isas tamdò, manan, “Msal gamu du ta
mdadong i Kagot Dwata.”

I kalékan i fat to fmukat
(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Di satu du, magu Dyisas di kilil i
bong lanaw Galili, na nun teenan lwe
lagi saflanek. Yé dagit i satu Simon
Piter, na i flanekan Andru. Na yé
nimòla fmukat ale du yé knalamla
nimò.
19 Na man Dyisas di dale, “Yé galyu
nimò ani fmukat nalaf. Fye fa ku
baling gamu magin di do du tdòta
gamu fmukat dad to du fye magin ale
di do.”
20 Na di kman Dyisas ayé, tadèla
tnagak i dad fukatla, na magin ale di
kenen.
21 Na kanto ale fles magu, lê nun
teen Dyisas lwe lagi saflanek. Yé dag-
itla Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi.
Na yé gusudengla di aweng magin di
màla du fatlagadla dad fukatla. Lê tlo
Dyisas ale,
22 na tadèla tnagak i aweng na i
màla du magin ale di ku Dyisas.

I katdò Dyisas di dad banwe di Galili
(Luk 6:17-19)

23 Na lanngab Dyisas i probinsya
Galili du tamdò di dad gumnè gal
gustifun i dad Dyu. Yé tdòan i Fye
Tulen gablà di Kagot i Dwata na fan-
gulêan i kdee dad to nun sahal tduk.
24 Na mbel i santulen gablà di ke-
nen di kabal i probinsya Sirya. Na
yé duenam man, nebela di kenen i
kdee dad to nun sahal tduk, na i dad
to maflayam du mdà di sasè katduk,
na i dad nun busaw, na i dad banlak,
na i dad to là galyak i lawehla, na fan-
gulê Dyisas ale.

* **4:25** 4:25 Yé gumtatekan dad sfalò syudad.

25 Na too dee dad to magin di
ku Dyisas mdà di dad sahal banwe.
Nun mdà di Galili, na Dikapolis*, na
Dyérusalém, na Dyudiya, na lê man
dademe dad banwe di faltù i Éél Dy-
ordan.

5

I katdò Dyisas di tah bulul
(Luk 6:20-23)

1 Na kanto teen Dyisas i kdee dad
to, mnagad kenen di satu bulul, na
sudeng déé. Na stifun di safédan i dad
to galan tdò.
2 Na tambù kenen tamdò di dale,
manan,
3 "Nun kafye i dad to dmilè i ktola
na landè dale gnagan lmalò di Dwata,
du gagin ale di Kagotan ditù di langit.
4 Nun kafye i dad to mlidù nawa du
lnala Dwata ale.
5 Nun kafye i dad to fdanà i ktola,
du gdawatla i ta fakang Dwata.
6 Nun kafye i dad to bitil na ma-
linum di katluh Dwata, du fabsol
Dwata ale.
7 Nun kafye i dad to kamdo i
dademe to du lê ale man kando.
8 Nun kafye i dad to tluh i nawala,
du site ale i Dwata.
9 Nun kafye i dad to samfye i
dademe to, du matlo ale dad ngà
Dwata.
10 Nun kafye i dad to falnayam mdà
di tluh nimòla, du gagin ale di Kagot i
Dwata ditù di langit.
11 Nun kafyeyu ku baling nadoy
dad to gamu, na falnayamla gamu,
na dnalamla gamu di kdee dad sasè
nimò du mdà di ksasatuyu di do.
12 Du yé nimòla di dad tugad Dwata
di munan. Yé duenam man, too gamu
flehew du bong lubayyu ditù di lan-
git.

Guflingen gablà di kahì na salò
(Mark 9:50; Luk 14:34-35)

13 "Di kagbolyu di dad to di tah
tanà, salngad gamu kahì. Bay i kahì,
ku ta là mahìan, ta landè kibò lê fahì
dun. Yé duenam man, fakay bat na
glék i dad to.
14 "Na di kagbolyu di dad to di tah
tanà ani, lê gamu salngad salò. Ku
nun syudad di tah bulul, là ti gbunin.
15 Na ku nun to mtam salò, là sa
snukuban dun been. Bay kahan di
gumefen du fye mite i kdee dad to.
16 Na yé duenam man, tooyu fneng
i salòyu di bleng i dad to, du fye teenla
i dad fye nimòyu na dnayenla i Màyu
ditù di langit.

I tdò Dyisas gablà di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis

17 "Nangyu fandam ku yé duen-gu
salu dini di tah tanà ku falmogu i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad
tugadan di munan. Là sa falmogu
dun, bay fitegu i glut kfagu mimen
dun.
18 Na too glut i man-gu di gamu ani,
di laman nun tanà na langit, landè ti
lnius di dad uldin Dwata, balù tukay,
du mti gdohò i kalbong kdee.
19 Na ku simto lmafà i satu uldin
Dwata, balù ku too tukay, na ku lêan
tdò i dademe lmafà dun, too kenen
mdanà di Kagot i Dwata ditù di langit.
Bay ku simto mimen i kdee dad uldin
Dwata na ku lêan tdò i dademe mi-
men dun, too kenen mdatah di Kagot
i Dwata ditù di langit.
20 Na ani man-gu di gamu, silang
gamu gfusuk di Kagot Dwata ditù di
langit ku midul fa i gamu katluh di
katluh i dad Farisi na i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis.

I tdò Dyisas gablà di kalbut

21 "Ta lingeyu sa i man Dwata di
dad to di munan, 'Nang ge manò. Ku
simto manò, là fakay ku là falnayam
kenen.'
22 Bay ani i man-gu di gamu. Ku
simto falbut di dademe to, gablà ke-
nen falnayam. Na ku simto talù di
dademe, na manan, 'Snawang ge,'
gablà kenen nukum i dad ganlal.
Na ku simto talù di dademe to, na
manan, 'Kaldam ge lmanaf,' gablà ke-
nen falnayam Dwata ditù di lanaw
lifoh.
23 "Na yé duenam man, ku gatù
ge di gudamsù du nun blém di

Dwata, bay nun gafaldamam salàam
di dademe to,
24 tnagakam déé funa i blém ayé.
Gatù ge di to ayé na safye gamu klom
samfulê na blém i dsùam di Dwata.
25 "Na ku nun to fan tmifù ge di
ganlal, fye ku mlal gamu safye. Yé
fye, stulen gamu di lamyu là fa gafat
di gusukum tàan ge blé di to mukum,
na i to mukum, faflesan ge di pulis, na
i pulis tmusuk ge di blanggù.
26 Na too glut i man-gu di gamu ani,
ku ta yé mkel di ge, silang ge galwà di
blanggù ku ta fngem bnayad i salàam.

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

27 "Ta lingeyu sa i man Dwata di
dad to di munan, 'Nang ge lmafà
yaan.'
28 Bay ani i man-gu di gamu. Ku
simto meye di satu libun na nibalan,
salngad kenen lmafà yaan di fan-
daman.
29 Na kaflingenta dun, ku i matam
gsen di kwanan mebe ge di kagsalà,
yé baling fye ku tanwilam na batam.
Tumù fa ku lanah i satu alel di lawe-
ham na nun nawam landè sen, bay
too ti sasè ku sikof i laweham, na
baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.
30 Na kaflingenta dun, ku i sigalam
gsen di kwanan mebe ge di kagsalà,
yé baling fye ku kanlangam na
batam. Tumù fa ku lanah i satu alel di
laweham na nun nawam landè sen,
bay too sasè ku sikof i laweham, na
baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

I tdò Dyisas gablà di kaskah to malay
(Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18)

31 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Ku nè i
lagi mkah yaanan, là fakay ku là blén
di kenen i kalatas gugsulat gugmadè
dun ta kahan.'
32 Bay ani i man-gu di gamu, ku
nun lagi, kahan i yaanan, na là lmen
i libun lmafà dun, gamsalà i lagi ayé
di Dwata. Yé duenan gamsalà du ku
lê nun lagi mwè i libun ayé yaan, ta
glafà i libun ayé i muna yaanan du
mdà di kakahan dun. Na i lagi mwè
i libun ayé, lê kenen gamsalà.

I tdò Dyisas gablà di kasdagè

33 "Ta lingeyu sa i galla flau,
'Ku samdagè ge, toom dnohò i ta
gmanam di Dwata.'
34 Bay ani i man-gu di gamu, nang
gamu samdagè. Là fakay ku yé dnagi-
tyu i langit di kasdagèyu, du déé gusu-
deng Dwata.
35 Là fakay ku yé dnagityu i tanà
di kasdagèyu, du déé gumlékan. Na
là fakay ku yé dnagityu Dyérusalém
di kasdagèyu, du yé syudad Dwata,
dunan i too mdatah Harì.
36 Na là fakay ku yé dnagityu i
uluyu di kasdagèyu, du là ti gaganyu
fafitam ku demen fbukay i wakyu.
37 Bay ku mayè gamu, yé manyu,
'Hee,' na ku là, yé manyu, 'Là,' du ku
samdagè gamu, yé gumdà i tnùyu ayé
di ku Satanas.

I tdò Dyisas gablà di kbalas
(Luk 6:29-30)

38 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'I to
fatduk mata i dademe to, lê fatduk
i kenen mata. Na i to falmo kifan i
dademe to, lê falmo i kenen kifan.'
39 Bay ani i man-gu di gamu, nang
gamu malas sasè di to mimò sasè
di gamu. Bay ku nun dmafì di bali
bawehyu, lêyu fdafì i balin.
40 Ku nun to mebe gamu di kasfala
du fye gwèan i saulyu fukal sigal, lêyu
fagin blé i saulyu tahà sigal.
41 Ku nun to fmeges gamu mebe i
kalyakan satu kilumitru i kawagan,
nebeyu dun lwe kilumitru.
42 Ku nun to mni di gamu, banléyu
kenen. Na fandemyu i to mayè mdem
di gamu.

I tdò Dyisas gablà di to mnang gamu nawa
(Luk 6:27-28,32-36)

43 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Kan-
doyu i dademeyu sgalak, na knangyu
nawa i to mnang gamu nawa.'
44 Bay ani i man-gu di gamu, kan-
doyu i dad to mnang gamu nawa, na
dnasalyu i dad to falmayam gamu.
45 Ku yé nimòyu, too dilè na ngà
gamu i Dwata di langit. Du i Dwata,

fnengan i du na fulenan di dad to tluh
na lê di dad to sasè.
46 Kaflingenta dun, ku lo yé kan-
doyu i dad to kamdo gamu, landè
lubayyu di nimòyu ayé, du balù i dad
to too gamsalà gambet i dad to mwè
bayad i buhis, yé kandola i dad to
kamdo dale.
47 Na ku lo yé dademeyu stulen i
to dademeyu sgalak, landè sa gusaha-
lan di nimò i dad to too gamsalà, du
balù i dad to là gmadè i Dwata, stulen
ale sa di dademela sgalak.
48 Yé duenam man, too gamu fatluh
du i Màyu ditù di langit too tluh."

6

I tdò Dyisas gablà di kablé

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
"Ku mimò gamu i dad nimò i dad
to ftoo, là fakay ku yé duenyu mimò
ayé du loyu fite di dad to, du ku yé
duenan, landè lubay gdawatyu mdà
di Màyu di tah langit.
2 "Yé duenam man, ku tnabengyu
i dad to landè knun, nangyu dag sal-
ngad i nimò dad to fagdag di kabléla
di dad gumnè gal gustifun i dad to, na
di kilil dalan. Lo yé duenla mimò dun
du fye dag i dad to ale. Bay too glut
i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i
kdee lubayla.
3 Bay gamu, ku tnabengyu i dad to
landè knun, nangyu fgadè di dademe
to, balù di dademeyu sgalak,
4 du fye gbuni i kabléyu. Na ku yé
nimòyu, banlé Màyu gamu lubay du
teenan i kdee nimòyu di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di kdasal (Luk 11:2-4)

5 "Ku dmasal gamu, nangyu ganbet
i dad to flingu, du ku dmasal ale, too
ale mayè tadag di dad gumnè gal gus-
tifun i dad to, na di kilil dalan du dee
dad to mite dale. Na too glut i man-
gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee
lubayla.
6 Bay ku dmasal gamu, fusuk gamu
di snifilyu, na tnakabyu, na dmasal
gamu di Màyu Dwata i là teen. Na
fagu déé, yé mite i nimòyu di gug-
bunin i Màyu, na banlén gamu lubay.
7 Na ku dmasal gamu, nangyu too
fdee dad talùyu gambet i dad to
dmasal di ise glut dwata, du yé man
nawala ku fdeela i dad talùla, toon ale
falninge.
8 Nangyu ale ganbet du ta sana
gadè Màyu i kalnidùyu balù di lamyu
là fa mni di kenen.
9 Bay gambet ani i fye kdasalyu,
'Màmi di tah i langit, kayèmi moon ku
mangamfù di ge i kdee.
10 Na kayèmi ku ge magot i kdee, na ku
gdohò i kdee knayèam dini di
tah tanà salngad i kagdohòan
déé di tah langit.
11 Blém di gami i gablà knaanmi di
mdu ani.
12 Fnasinsyam i dad salàmi, salngad i
kfasinsyami salà i dad to gam-
salà di gami.
13 Nangam faloh di gami i dad tilew
gamgebe gami di salà, bay kan-
lungam gami di ku Satanas,
gumdà i kdee sasè.'
14 "Ku fnasinsyayu salà i dad to ta
gamsalà di gamu, lê fnasinsya Màyu
di langit i gamu salà.
15 Bay ku là fnasinsyayu salà i dad
to ta gamsalà di gamu, là lê fnasinsya
Màyu i gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

16 "Na ku fwasa gamu, nangyu flidù
i bawehyu gambet i dad to flingu, du
yé nimòla fdilèla di bawehla na bitil
ale du fye dilè i dad to ta fwasa ale.
Bay too glut i man-gu di gamu ani, ta
gdawatla i kdee lubayla.
17 Bay ku fwasa ge, samwat ge na
flauf ge,
18 du fye là dilè i dad to i kafwasam.
Na ku yé nimòam, lo yé gmadè i
kafwasam i Màam dunan Dwata là
teen. Na yé duenam man, banlén ge
lubay du teenan i kdee dad nimòam di
gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di knun (Luk 12:33-34)

19 “Nang gamu samtifun knun dini
di tah tanà, du falmo i kanok na tnéé
na tnaku i dad to.
20 Bay yé fye gusamtifunyu knun
ditù di tah langit du ditù landè kanok
falmo dun, na là tnéén, na landè to
gfusuk ku tmaku dun.
21 Yé fye nimòyu du ku nè gusamti-
funyu i knunyu, yé gal gumnè i fan-
damyu.

I salò di laweh
(Luk 11:34-36)

22 I matam, yé gambet salò di lawe-
ham. Ku mtiu i keyem, fakayta man
na langub lwa i kabal laweham.
23 Bay ku sasè i keyem, fakayta man
na langub kmifuh i kabal laweham.
Yé duenam man, ku ta kmifuh i salò
mnè di nawam, ta too ti sasè kaki-
fuhan.

Landè kibòto fafasak di lwe amu
(Luk 16:13; 12:22-31)

24 “Landè kibò fafasak di lwe amu,
du magfeges kenen malék ku simto di
dale i nutehan nawa na i kanbongan
nawa, satu di dale nimenan na satu
i dnuenan. Landè kibòyu fafasak di
Dwata, na lê man di knun.
25 “Yé duenam man, ani man-
gu di gamu, nang gamu mlidù
gablà di knèyu dini di tah tanà na i
knaanyu na i ninumyu dini. Na nang
gamu mlidù gablà di lawehyu na di
klaweh lsakyu. Du ku fandamyu
dad kalnidùyu di knèyu di tah tanà,
nun sa too mabtas fa di knaan. Na
ku fandamyu i kdee dad kalnidùyu
di laweh, nun sa too mabtas fa di
klaweh lsakyu.
26 Fandamyu dad anuk mayeng. Là
sa mlah ale, na là kamtu ale, na landè
fol galla gusamtifun i ulê dad flahla.
Bay yé famkaan dale dunan i Màyu di
langit. Na gamu too mabtas fa di dad
anuk.
27 Là ti gaganyu tmugad i lawilyu di
tah tanà ani, balù lo sudaf klon fagu
di kafdamyu i dad kalnidùyu.
28 Na nang gamu mlidù gablà di
dad klawehyu. Fandamyu dad bulek
tmabò di lam bnas. Là talbahò ale, na
là mimò ale falnas fye nun klawehla.
29 Bay ani man-gu di gamu, balù
Harì Solomon di kafye knèan, landè
klawehan salngad di kafye baweh i
satu bulek.
30 Ani kagkah i bulek. Di mdu ani,
too fye kbelan, bay fayah ta mlanas
na fakay ntam. Na ku nifat Dwata
dad bulek i là too mabtas, midul déé
fa i kablén gamu klaweh. Tay, too
kulang i ksaligyu.
31 Na yé duenam man, nang gamu
mlidù gablà di knaanyu, ku demen i
ninumyu, na i klawehyu.
32 Du i dad to là ftoo di Dwata, yé
sén i fandamla dale, bay ta sana gadè
i Màyu na yé kalnidùyu.
33 Bay ani fye nimòyu. Funayu
fnè di nawayu i Kagot Dwata na i
katluhan, na blén di gamu i kdee
kalnidùyu.
34 Na yé duenam man, nang gamu
flidù gablà di du fayah, du dee i dad
klidùyu di mdu ani. Silangyu fandam
i dad klidùyu ku ta kel.”

7

I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to
(Luk 6:37-38,41-42)

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
“Nangyu nukum i dademe to du fye
là nukum Dwata gamu.
2 Ku dét ukumyu di dademe to, yé lê
ukum Dwata gamu. Na ku dét kablat
ukumyu i dademe dad to, yé lê kablat
i ukum Dwata gamu.
3 “Kan ku neyem i fuling di mata i
flanekam, bay tadèam bayà i bateng
di ge mata?
4 Kan dé ku manam, ‘E, nwèta kun i
fulingam,’ na blaam sana kdéé i bong
bateng di ge mata?
5 Sasè ge. Funam nwè i bateng di
matam alì too fye kitem mwè fuling
i flanekam.
6 “Nangyu blé di dad ayem i dad
mtiu knun nfun Dwata, du keng bal-
ingla gamu nakét. Na nangyu blé
di dad sdè i dad mabtas slah dnagit
pérlas, du keng balingla sanslék.

I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata
(Luk 11:9-13)

7 "Mni gamu di Dwata na banlén
gamu. Mngabal gamu na fiten gamu
i fanngabalyu. Mbal gamu fusuk na
nukàan di gamu i takab.
8 Ku simto mni di Dwata, gam-
dawat kenen. Na ku simto mngabal,
fite Dwata di kenen i fanngabalan.
Na ku simto mbal fusuk, nukà Dwata
dun i takab.
9 Gamu dad lagi nun ngà, ku mni
i ngàyu fan, ise ku yé bléyu di kenen
batu.
10 Na ku mni kenen nalaf, ise ku yé
bléyu di kenen ulad.
11 Na balù ku sasè gamu, knèan fu-
lung gamu mlé fye di dad ngàyu. Na
mdà ayé, midul fa déé kfulung i Màyu
di langit mlé kafye di dad to mni di
kenen.
12 "Ku dét i kayèyu fye nimò i
dademe dad to di gamu, yé funayu
nimò di dale, du yé gumtatek i gsulat
di uldin Dwata fagu di ku Mosis na i
dademe dad tugad i Dwata.

I lwe dalan nalék dad to
(Luk 13:24)

13 "Tooyu fdà di nawayu magu
fusuk di tukay takab du mabal i gu-
fusuk na mlahil i dalan salu di lanaw
lifoh, na dee dad to i magu déé.
14 Bay du tukay i gufusuk na
mlimah i dalan salu di nawa landè
sen, na là dee dad to magu déé.

Gablà di fye to na i sasè to
(Luk 6:43-44)

15 "Too gamu fgeye du nun dad to
flingu tmulen i Tnalù Dwata. Gambet
ale i mnalam agaf dnagit bilibili, bay
yé too glut kagkahla, salngad ale i dad
tuyun.
16 Ku fkahta di kayu, yé gudmilè i
kayu di bengen. I awi, là ti mengen
grép, na i banal, là ti mengen fig.
17 Na salngad ayé, i fye kayu menge
fye, na i sasè kayu lê menge sasè.
18 I kayu fye, là mengen sasè. Na i
sasè kayu, là mengen fye.
19 Na kat satu kayu là menge fye,
fakay nbek na bat di lifoh.
20 Yé duenam man, yé gudmilè i
dad to flingu di dad nimòla.

I dad to là dilè Dyisas di fulé du
(Luk 13:25-27)

21 "Là ti sdulê gfusuk di Kagot
Dwata di langit i kdee dad to tamlo do
'Amu,' bay lo yé gfusuk i dad to mimò
knayè Màgu di langit.
22 Na ku ta kel i du Dwata mukum,
bong dee dad to fakdo, manla di do,
'E Amu, ta tdòmi i Tnalù Dwata fagu
di dagitam, na ta falwàmi dad busaw,
na ta gamgimò gami dad tnikeng.'
23 Bay yé man-gu di dale, 'Là ti
dilèta gamu. Fawag gamu di do,
gamu dad to gamsalà.'

I lwe to fdak gumnè
(Luk 6:47-49)

24 "Yé duenam man, i kdee dad to
lminge i dad man-gu ani na ku ni-
menla, salngad ale di to too fulung
fdak gumnè du yé gufdakan dun di
tah batu.
25 Na kanto fnge i gumnè, nun kel
bong ulen na ta dmunuk, na too
kamgis i nus sloban i gumnè ani. Bay
là ti bekan du yé gugafdakan di tah
batu.
26 Bay i kdee dad to lminge i dad
man-gu ani na ku là nimenla dun,
salngad ale di satu to snawang du yé
gufdakan dun di falak.
27 Na kanto fnge i gumnè, nun kel
ulen, na ta dmunuk, na too kamgis i
nus sloban i gumnè ani. Na ta bek i
gumnè na mti malbà."
28 Na kafnge Dyisas man ayé, too
tikeng i dad to di katdòan
29 du ku tamdò, too dilè i kaltulu-
san, na là salngadan di dad to gal
tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis.

8

I kafgulê Dyisas i to nun fdas mu-
muh
(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

1 Na kanto flasok Dyisas di bulul
gutamdòan, na too dee dad to magin
di kenen.
2 Na nun satu lagi nun fdas mumuh
salu di kenen, na lkuad di munan,
manan, "Amu, gadègu gaganam agu

fan-gulê ku beg ge mayè du fye too
mlaneb i kulitgu."
3 Na nagot Dyisas kenen, na
manan, "Mayè agu sa. Mgulê ge nan."
Na tadè mkah i fdasan mumuh ayé.
4 Na fnge, dek Dyisas kenen,
manan, "Nangam ti tulen ani balù
simto dun. Bay mdà ge, na fitem
i laweham di ganlal di kafaglut
gal damsù, na nebem ditù i dsùam
gambet i dek Dwata di dad sulat
Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè i
kdee dad to dun na ta mgulê ge na ta
mlaneb i kulitam."

I kafgulê Dyisas i fasak satu ganlal i dad sundalu (Luk 7:1-10)

5 Na salu Dyisas di Kapernaum. Na
kanto kel déé, nun satu ganlal i dad
sundalu mdà di Roma samsite di ku
Dyisas du mni tabeng di kenen.
6 Na manan, "E Amu, là gték i
fasakgu ditù di gumnè du là galyakan
i lawehan, na too sasè kaflayaman."
7 Na man Dyisas di kenen, "Salu agu
déé du fan-gulêgu."
8 Bay man i ganlal ayé, "E Amu, là
gablà agu fafusuk ge di gumnègu. Bay
lo ge talù, na fagu di talùam mgulê sa
i fasakgu.
9 Gadègu ani, du balù do, nun gan-
lal mdatah di do, na lê nun dad sun-
dalugu mdanà di do. Ku dekgu i sun-
dalugu magu, mdà sa kenen. Na ku
man-gu di satu, 'Gadini ge,' na mimen
sa kenen. Na balù dét fimògu di satu,
yé nimòan."
10 Na kanto linge Dyisas i manan
ayé, too kenen tikeng, na manan di
kdee dad to magin di kenen, "Too
glut i man-gu di gamu ani, là lmen-gu
mite di dad to Israél i kaftoo salngad
di bong kaftoo i to ani di Dwata.
11 Na ani manta gamu, kadang di
fulé du, nun dee dad to ise Dyu kel
mdà di klamang banwe, mdà di gusut
i du na di gusdafan, na kmaan ale di
saféd Abraham, na Isaak, na Dyékob
di Kagot Dwata di langit.
12 I dad Dyu moon i mnè di langit,
bay baling bat Dwata ale di lwà di
gukmifuhan, na déé gumngella na
gukminggat i kifanla."
13 Na kafnge ayé, lê talù Dyisas di
ganlal i dad sundalu ayé, manan di
kenen, "Mulê ge, du mgimò sa i ta fan-
toom ayé." Na gdohò i man Dyisas du
salngan di kmanan dun, tadè mgulê
fasak i ganlal.

I kafgulê Dyisas i dee dad to (Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Na salu Dyisas di gumnè Piter.
Kanto fusuk déé, teenan i tewe Piter
libun. Milè kenen du too ti minit i
lawehan.
15 Na fdadong Dyisas di kenen, na
nagotan i sigalan. Na tadè mkah i
kinitan, na mdà ayé, mték na fles
mimò dale knaan.
16 Na di kasdaf i du, nun dee dad
to nun busaw nebela di ku Dyisas.
Falwàan i dad busaw fagu di talùan
na fan-gulêan i kdee dad to nun dad
sahal tduk.
17 Yé duenan mkel ayé du fye gdohò
i man Dwata fagu di ku Isaya, "Fan-
gulêan ato du nwèan i dad fdasto."

I dad to fan magin ku Dyisas (Luk 9:57-62)

18 Na di satu du, kanto teen Dyisas
i kdee dad to stifun di safédan, yé
manan di dad to galan tdò, "Mdà ato
mifal di lanaw."
19 Bay salu di kenen satu to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na manan, "E Sér, magin agu di
ge balù nè gusalum."
20 Bay tmimel Dyisas, manan, "I
dad balos, nun gumulêla, na i dad
anuk mayeng, nun fulalla. Bay do, i
dnagit Ngà To, landè gumnègu, balù
gumilè, landèan."
21 Na lê nun fa satu to di dad tdòan,
manan ku Dyisas, "Amu, faloham
agu mulê funa du lbanggu mà."
22 Bay man Dyisas di kenen,
"Bayàam i to mati. Yé lambang dun
i dad to sawe mati. Bay ge, fles ge
magin do."

I kngak Dyisas i nus na i lwek (Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Na kafnge ayé, ta myak Dyisas di
aweng, na magin dad to galan tdò.
24 Na di lamla maweng, ta nkel ale
too kamgis nus di talà, na ta nuléh
lwek i awengla. Bay ta kudang Dy-
isas.
25 Na i dad to galan tdò, nukatla ke-
nen, na manla, "E Amu, tnabengam
gami! Ta fan ato mlimas!"
26 Na talù Dyisas, manan, "Kan ku
likò gamu? Too tukay ksaligyu." Na
kafnge ayé, mték kenen, na nngakan
i nus na dad lwek, na ta too mtanak i
lanaw.
27 Too tikeng i dad lagi ayé, na
sasalek ale, manla, "Dét klasi to ani?
Balù i nus na lê malbang lwek, ni-
menla."

I kafgulê Dyisas i dad lwe lagi nun busaw
(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Kanto kel ale Dyisas di banwe
Gadara ditù di faltù i lanaw, nun smi-
tong dun lwe lagi nun busaw. Yé
gumdàla di dad ilib gulambang i dad
to. Too ale labè, taman, landè to gagu
di dalan ayé.
29 Tadè ale mkit, manla, "E Ngà
Dwata, dét i kibòam gami? Keng
yé duenam salu dini du falnaya-
mam gami balù là fa kel i bangmi
maflayam."
30 Na là too mawag déé, nun dee
dad sdè mateb.
31 Na fakdo dad busaw, manla, "Ku
falwàam gami, dekam gami fusuk di
dad sdè."
32 Na man Dyisas di dale, "Mdà
gamu." Taman lamwà i dad busaw di
dad lagi ayé, na fles ale fusuk di dad
sdè, na mti milah i dad sdè flasok di
bilil, na tatek ale di lanaw, na sdulê
ale mlimas.
33 Milah i dad to mifat i dad sdè ayé
salu di lunsud, na tulenla i kdee na i
ta mkel di dad lagi nun busaw.
34 Na i kdee dad to mdà di lunsud
ayé, salu ale ditù di ku Dyisas. Na
kitela kenen, fakdo ale du fye tna-
gakan i banwela.

9

I kafgulê Dyisas i satu to là galyakan i lawehan
(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Di satu du, lê smakay ale Dyisas
di aweng, na nifalla i bong lanaw ayé,
na salu ale di banwe gumdàan.
2 Na nun dad lagi kel déé, na nun
nebela satu to là galyakan i lawehan,
milè di igeman. Na kanto teen Dy-
isas i bong ksalig i dad to mebe dun,
manan di to ayé, "E Tò, fan-galam
i nawam. Ta magfasinsya nan dad
salàam."
3 Na nun dad to tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis déé. Na
di kman Dyisas ayé, yé mnè di fan-
damla, "Ta nladan i kdatah Dwata."
4 Na gadè Dyisas i mnè di fandamla.
Na yé duenam man, manan di dale,
"Kan ku baling sasè i mnè di fan-
damyu?
5 Man nawayu ku landè glalgu
fmasinsya salà i to ani? Bay yé too ilè
na nun glalgu ku ta man-gu di kenen,
'Mték ge na magu ge,' na gagu kenen.
6 Na yé kayègu ku gadèyu na do,
dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu
dini di tah tanà fmasinsya salà." Na
kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù
di to là galyak, na manan, "Mték ge,
nwèam i gumilèam, na mulê ge."
7 Na tadè tadag i to ayé na mulê.
8 Kanto teen i kdee dad to i nimò
Dyisas ayé, too ale likò na dnayenla
i Dwata du mdà di kablén gnagan
salngad ani di satu to.

I klak Dyisas ku Matyu
(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

9 Na lê mdà ale Dyisas, na ligòla
magu, nun teenan satu lagi, yé dagi-
tan Matyu. Déé kenen di gutalbahò i
dad to gal mwè bayad i buhis du yé
sén i knalaman nimò. Na man Dyisas
di kenen, "Magin ge do." Na ta tadag
Matyu, na fles magin ku Dyisas.
10 Na kmaan ale Dyisas di gumnè
Matyu. Na di ligòla kmaan, lê nun kel
déé dademe dad to gal mwè bayad i
buhis na i dademe dad to gal lmafà

i uldin Dwata, na kmaan ale di safèd Dyisas.
11 Na lê nun dad Farisi déé, na kantola teen ayé, snalekla i dad to gal tdò Dyisas, manla, “Kan ku kmaan i to tamdò gamu di safèd i dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe dad to lmafà i uldin Dwata?”
12 Na linge Dyisas i manla ayé, na manan, “I to fandas, nun gukmamun i to mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to mulung.
13 Na tooyu fandam i gumtatek i man ani di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku yé toogu knayè i kabléyu dad dsù, bay yé kayègu i kasakdoyu.’ Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay yé fanngabalgu i dad to gamsalà.”

I salek gablà di kafwasa
(Mark 2:18-22; Luk 5:33-39)

14 Na nun dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, salu ale di ku Dyisas, na smalek ale, manla, “Kan ku là fwasa i dad to galam tdò? Bay gami na i dad Farisi, gal gami fwasa.”
15 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku fkahta di dad to nlak magin samsong, là mlidù ale ku sana kdéé di safédla i lagi sansong. Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

16 “Là fakay klafang i falami falnas di labi klaweh ta baltok du ku saksang i klafang ayé, na ta baling bong i kasêan.
17 Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu, du keng btù i kulit na malmo i binu na lê man i kulit. Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di falami kulit.”

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh litèan na i ktékan i ngà mati
(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Di lam Dyisas talù, nun fdadong di kenen satu ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu. Na kanto kel déé, lkuad kenen di muna Dyisas, manan, “Falami mati i ngàgu libun. Beg ge magin do, na nagotam kenen du fye mtèk.”
19 Na tadag Dyisas du magin, na lê man dad to galan tdò.
20 Na di kagula, nun satu libun déé ta sfalò lwe fali klon sigi maloh i litèan. Fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan kilil i saulan,
21 du yé fandaman, “Ku logu gagot i saulan, mgulê agu.”
22 Na di kagotan i saul Dyisas, kmangél Dyisas, na manan dun, “Fan-galam i nawam. Ta mgulê ge du mdà di nun kaftoom di do.” Na di kman Dyisas ayé, tadè mgulê i libun ayé.
23 Na kanto kel ale Dyisas di gumnè Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, fusuk kenen, na teenan i dad to salmali gal magin di kalbang, na i dademe dad to mugak mdà di klidùla.
24 Na manan di dale, “Lamwà gamu. Là sa mati i ngà ani, bay lo kudang.” Na balingla kenen nadoy.
25 Kanto lamwà dad to, fles Dyisas fusuk di snifil gumilè i ngà ayé klon magot i sigalan, na tadè mtèk i ngà.
26 Na too mbel i santulen gablà di nimò Dyisas di kabal i banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i lwe lagi butè

27 Fles ale Dyisas magu mdà di banwe ayé. Na di kagula, nun lwe lagi butè tmadol ku Dyisas, manla, “E bel Dabid, begam gami kando.”
28 Na kanto fusuk ale Dyisas di satu gumnè, lê magin i lwe butè ayé. Na snalekan ale, manan, “Ftoo gamu kè na gaganta gamu fan-gulê?” Na tmimel ale, manla, “Hee, Amu.”
29 Na nagotan i dad matala, na manan, “Mgulê gamu du mdà di kaftooyu.”
30 Na mdà déé, ta mite ale. Bay too falnau Dyisas ale, manan, “Là fakay ku tulenyu ani di balù simto dun.”
31 Bay knèan, baling ale magu di kabal i banwe ayé du tulenla i ta mkel di dale.

I kafalwà Dyisas i busaw di to umu

32 Na di ta kdà i dad lagi ayé, lê nun
dademe dad to kel du nun nebela di
ku Dyisas satu lagi umu du mdà di
knè i busaw di kenen.
33 Na kafnge Dyisas falwà i busaw
ayé, ta gtalù i to ayé. Na too tikeng
i kdee dad to, na manla, “Landè fa
lmento teen gambet ani di kabal i
banwe Israél.”
34 Bay talù i dad Farisi, manla,
“Yé mlé kenen glal falwà dad busaw
dunan i gumdatah i dad busaw.”

I kakdo Dyisas di dad to

35 Na magu Dyisas di kdee dad syu-
dad na dad malnak banwe du tamdò
kenen di dad gumnè galla gustifun.
Yé tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot
Dwata, na fan-gulêan i kdee dad to di
dad sahal tdukla.
36 Na kanton teen i kdee dad to, too
sè kakdon dale du too ale maflayam
na magakdo ale, na salngad ale i dad
bilibili landè to mifat dale.
37 Na man Dyisas di dad to galan
tdò, “Too mabal i kantu, bay kulang i
dad to kamtu.
38 Yé duenam man, mni gamu di
Amuto, dunan i mfun i tanà, du fye
nun dademe dekan kamtu.”

10

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek
(Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

1 Na tlo Dyisas di safédan i dad sfalò
lwe to galan tdò, na banlén ale glal
falwà dad busaw mnè di dad to, na
famgulê i dad to nun sahal tduk.
2 Ani dagit i dad sfalò lwe to dekan.
Yé tnaninan Simon, dunan i dnagit
Piter, na i flanekan Andru, na Dyém
na Dyan, dunan i dad ngà Sébidi,
3 na lê Filip, na Bartolomyu, na
Tomas, na Matyu, dunan i satu to gal
mwè bayad i buhis, na Dyém, dunan i
ngà Alfyus, na Tadyus,
4 na lê Simon, dunan i msen i ban-
wen, na Dyudas Iskariyot, dunan i
baling makal ku Dyisas.

I kafngewe Dyisas di dad to dekan
(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Na di kdek Dyisas i dad sfalò lwe
to ayé, ani fngewen dale, manan,
“Nang gamu salu di dad to ise Dyu
na lê man di dad banwe glam di
Samarya.
6 Bay yé gusaluyu di dademeyu
Dyu, dunan i bel Israél du salngad ale
di dad bilibili ta tlas.
7 Na di kaguyu, tamdò gamu,
manyu, ‘Ta mdadong i Kagot Dwata.’
8 Na ani i nimòyu, fan-gulêyu i
dad to nun tduk, na ntékyu i dad to
mati, na fan-gulêyu i dad to nun fdas
mumuh du fye mlaneb i kulitla, na
falwàyu i dad busaw. Du ta gam-
dawat gamu landè bayad, taman lê
gamu mlé di landè bayad.
9 Na nang gamu mebe filak, i baling
filak blawen, ku demen filak blawen
bukay, ku demen filak tambaga.
10 Na di kaguyu, nang gamu mebe
kuyut, ku demen tugad. Na lo
yé nebeyu saul na talumfà i tagnè
lsakyu, du i to talbahò, là fakay ku là
banlé kenen lubay.
11 “Na ku nè lunsud ku demen
tukay banwe gugtadèyu, mngabal
gamu to mgafè i mayè dmawat gamu,
na déé gufanakyu kel di lêyu kdà.
12 Ku fusuk gamu di satu gumnè,
manyu di mfun gumnè, ‘Mulà moon
mnè di gamu i ktanak nawa.’
13 Ku dnawatla gamu, mnè di dale i
ktanak nawa nebeyu ayé. Bay ku là
dnawatla gamu, mulê di gamu i fye
manyu ayé.
14 Na ku là dnawatla gamu na
là mayè ale flinge di tdòyu, di kta-
gakyu i banwe ku demen gumnè ayé,
kakesyu i kfung di blìyu.
15 Na too glut i man-gu di gamu
ani, di Du Kukum Dwata i dad to,
ku maflayam i dad to di Sodom na
Gomora, midul déé fa kaflayam i dad
to di banwe ayé.”

I dad kaflayam gnagu i dad to ftoo dini di tah tanà
(Mark 13:9-13; Luk 21:12-17)

16 Na lê talù Dyisas, manan, “Flinge
gamu. Dekta gamu salu di dad labè
to, du salngad gamu i dad bilibili
gbol di dad tuyun. Taman, too gamu

fafulung salngad i ulad, na fnunyu
ldamyu salngad i abun.
17 Na too gamu fgeye du kanfèla
gamu, na bléla gamu di dad to
mukum, na nfasla gamu di lam i dad
gumnè gal gustifun.
18 Na mdà di ksasatuyu di do,
ftadagla gamu di muna i dad gubir-
nador na lê man i dad harì. Yé kadang
i kdalanyu tmulen di dale na lê man
di dad to ise Dyu gablà di dad nimò
Dwata di gamu.
19 Bay ku kanfèla gamu, nang gamu
mlidù ku dét i fye timelyu dale, ku de-
men i fye kibòyu man dun di dale, du
di ktadagyu déé, blé Dwata di gamu i
fye timelyu.
20 Du ise ku mdà di gamu i dad time-
lyu, bay mdà di Tulus i Màyu Dwata.
21 Na di dad du ayé, nun dademe
dad to, bléla di fati i dad flanekla na
dad ngàla. Na i dademe dad ngà,
knagolla i dad tuala, na fafatila ale.
22 Na nang nawa i kdee dad to gamu
du mdà di ksasatuyu di do. Bay
ku simto i gamtayud kel di gusenan,
galwà kenen.
23 Na kaflingenta dun, ku fal-
nayamla gamu di satu banwe, milah
gamu di dademe banwe. Na too
glut i man-gu di gamu ani, na là
fa galngabyu i kdee dad syudad di
Israél, ta kel agu, dunan i dnagit Ngà
To.
24 "Mdatah i to tamdò di to tdòan, na
mdatah i amu di fasakan.
25 Yé duenam man, gablà moon ku
fye nawa i to tdò ku glalòan i to tamdò
kenen. Na i fasak, gablà moon ku fye
nawan ku glalòan i amun. Na do sa
i Amuyu, na yé katlola do Bélsébul,
Taman, too sasè fa i katlola gamu,
dunan i dad to nfun-gu.

Simto i gten kalnikò? (Luk 12:2-7)

26 "Na yé duenam man, nang gamu
likò di dale. I kdee dad gbuni di mdu
ani, nun du kadang teen, na i kdee
là gadè di mdu ani, nun du kadang
gadè.
27 Ku dét man-gu di gamu di gukmi-
fuhan, tulenyu di gumalwan, na ku
dét i ta lingeyu di gugbunin, tooyu
falbong i talùyu di ktulenyu dun di
lwà.
28 Nang gamu likò di dad to, du
lo yé gaganla fnati i lawehyu, bay là
gaganla falmo i layefyu. Bay yé gablà
kalnikòyu i Dwata du gaganan falmo i
lawehyu na lê man i layefyu di lanaw
lifoh.
29 Fandamyu kun i dad kalsidaw
galla fabli di fadyan. Too tukay i
btasla. Bay balù ayé, silang nun tatek
di tanà ku faloh i Màyu di langit.
30 Na gamu dad to, balù i kdee
wakyu, ta gse Dwata.
31 Taman, nang gamu likò du di
fandam Dwata, mas mabtas gamu fa
di dad kalsidaw.

I kfun ku Krayst na i kbalew dun (Luk 12:8-9)

32 "Ku simto i fgadè dun di kanfe i
dad to na do i mfun kenen, lêgu fgadè
di kanfe i Màgu di langit na kenen i
nfun-gu.
33 Bay ku simto i là fgadè di kanfe
i dad to na kenen i nfun-gu, là lêgu
dun fgadè di kanfe i Màgu di langit na
kenen i nfun-gu."

Ise ksasatu nawa bay sundang (Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
"Na nangyu fandam ku yé duen-gu
salu dini di tah tanà ku mebe agu
ksasatu nawa. Ise, bay yé nebegu
sundang du baling snang nawa i dad
to mdà di do.
35 Mdà di ksalugu dini, i ngà lagi
dnuenan màan, na i ngà libun dnue-
nan yêan, na i libun tmewe, dnuenan
tewen libun.
36 Na yé kadang baling too dmuen i
dad to nfun-gu dunan i dad to glam di
familyala.
37 "I to kamdo i màan na yêan midul
di kakdon do, là gablàan mgimò togu.
Na i to kamdo i ngàan lagi ku demen i
ngàan libun midul di kakdon do, lê là
gablàan mgimò togu.

38 Na ku nun to là mayè lmifet i
kton na tmiang i krusan, lê là gablàan
mgimò togu.
39 Na ku simto kambong nawa i
kton, baling lanah i nawan. Bay ku
simto mati du mdà di kaginan di do,
nun nawan landè sen.

I lubay blé Dwata
(Mark 9:41)

40 "Ku simto i dmawat gamu, lêan
agu dnawat. Na ku simto i dmawat
do, lêan dnawat i Màgu, dunan i mdek
do.
41 Na ku nun dnawatyu tugad i
Dwata du mdà di kdek Dwata ke-
nen, lê nun gdawatyu lubay gablà
blé di dad tugad i Dwata. Na ku
nun dnawatyu to tluh du mdà di
katluhan, lê nun gdawatyu lubay
gablà blé di dad to tluh.
42 Nangyu glifet ani. Ku nun bléyu
di satu mdanà to magin di do, balù
ku lo satu basù éél tno, nun lubay
gdawatyu."

11

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Luk 7:18-35)

1 Di kafnge Dyisas falmau i dad
sfalò lwe to galan tdò, ta mdà ke-
nen tamdò di dademe dad banwe
mdadong déé.
2 Na Dyan Gal Munyag, ta blanggù
kenen. Na kanton linge gablà di dad
nimò Krayst, ta dekan dademe dad to
tdòan salu ditù.
3 Na ani snalekla di kenen, "Ge kè
sanfatanmi i ta gman Dyan, ku de-
men ise?"
4 Na tmimel Dyisas, manan, "Sam-
fulê gamu di ku Dyan, na tulenyu
kenen i kdee ta lingeyu na i ta teenyu.
5 Mite i dad butè, na gagu dad ki-
may, na mgulê i dad to nun fdas
mumuh, na lminge i dad bakong, na
mték i dad mati, na i dad to landè
knun, lingela i Fye Tulen.
6 Na manyu di ku Dyan na ku simto
là lwe nawan di kaftoon di do, nun
kafye gfunan."
7 Na di kdà dad to dek Dyan, talù
Dyisas di dad to stifun déé gablà
di ku Dyan, manan, "Di munan, di
ksaluyu di banwe landè to mnè ditù,
dét kayèyu teen? Ise ku yé fanngaba-
lyu i kalon wal i nus.
8 Du ise yé i fanngabalyu, dét i
kayèyu teen? Là sa mngabal gamu
lagi kalmaweh fye du yé gufanak i
dad to kalmaweh fye di dad malbang
gumnè i dad harì.
9 Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu
tugad i Dwata kè? Dunan, satu tugad
i Dwata kenen, bay mdatah kenen fa
di dademe dad tugad i Dwata.
10 Dyan i ta fala tulen di sulat ani
mdà di Tnalù i Dwata, manan, 'Dekgu
i snaliggu muna di ge na fatlagadan i
dalanam.' "
11 Na fadlug Dyisas talù, manan,
"Ani tulenta gamu, na di kdee dad
to sut di tah tanà, landè gamsngad
di kdatah Dyan Gal Munyag. Bay ku
simto i gfusuk di Kagot Dwata balù
kel di to too mdanà, mdatah kenen di
ku Dyan.
12 Mdà di katbù Dyan tamdò kel
ani, too teen kgis i Kagot Dwata. Na i
dad to labè, too ale fgal du fye gfusuk
ale.
13 Na balù i Tnalù Dwata fagun di
dad tugadan na lê man i uldin fagun
di ku Mosis, toola santulen i Kagot
Dwata di lam Dyan là sut.
14 Na ku loyu fantoo moon i manla
di munan, ta gadèyu na yé to manla
fan kel gaflingen di ku Ilaydya dunan
Dyan.
15 Ku simto i nun klinge, fye ku too
flinge."
16 Na talù Dyisas, manan, "Dét i fye
guflingen-gu i dad to di mdu ani? Yé
guflingen-gu dale i dademe dad ngà
sudeng di fadyan. Là mayè ale magin
sagwas, na ani man i dademela di
dale,
17 'Fmalandag gami di klehew, bay
knèan là magin gamu madal. Lin-
gagmi i lingag di mati, bay là mngel
gamu.'
18 Salngad gamu i dad ngà là mayè
magin ayé. Fandamyu Dyan. Gal ke-

nen fwasa, na là minuman binu, bay
yé manyu gablà di kenen bnusaw.
19 Na do, i dnagit Ngà To, kmaan
agu, na minum, na yé manyu gablà
di do, 'Neyeyu, tyan kenen, na gal
flangal, na yé dademen sakdo i dad
sasè to mwè bayad i buhis na dad lo
lmafà i dad uldin Dwata.' Bay, déé
gumite i gnadè Dwata di ulê i dad
nimòan."

I dad to là msal (Luk 10:13-15)

20 Na kafnge ayé, nngak Dyisas i
dad to di dad banwe gumimòan dee
tnikeng du là ti msal ale, manan,
21 "Magakdo gamu, dad to di banwe
Korasin na lê man di banwe Bétsayda.
Kaflingenta dun, i dad to di dad
banwe Tiro na Sidon, ku dale mite i
dad tnikeng ta gfite di gamu, ta msal
ale, na ta sanala fite i ksalla fagu di
kalsakla saul sakù na i kbubulla abu
di tah ulula.
22 Balù ku maflayam dad to mdà
di dad banwe Tiro na Sidon di Du
Kukum Dwata, bay gamu di Korasin
na Bétsayda, midul déé i kaflayamyu.
23 Na gamu dad to di banwe Kaper-
naum, too gamu mayè mbatun, bay
knèan fan gamu gtufa salu di lanaw
lifoh. Kaflingenta dun, i dad to di
banwe Sodom, ku dale mite i dad
tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale
na kel ani là malmo i banwela.
24 Yé duenam man, man-gu di
gamu, ku maflayam dad to di banwe
Sodom di Du Kukum Dwata i dad to,
bay gamu di Kapernaum, midul déé i
kaflayamyu."

Salu gamu di do na ftud gamu (Luk 10:21-22)

25 Na di du ayé, dmasal Dyisas,
manan, "E Mà, ge i Amu, dunan
magot i langit na i tanà. Dnayenta ge
du ku dét i ta bunim di dad mdatah to
too gmadè na i dad to too fulung, yé
ta fgadèam di dad to mdanà salngad i
dad malnak ngà.
26 Yé duenam mimò ani du ani
knayèam."
27 Na ta lê talù Dyisas di dad to,
manan, "Ta salig Mà di do i kalbong
kdee. Lo yé gmadè i Ngà dunan i
Màan. Na lo yé gmadè i Mà dunan
i Ngàan na lê man i dad to knayèan
gufdilè i Màan.
28 "Gamu dad to ta mlungay mdà
di blat nebeyu, salu gamu di do na
banléta gamu kaftud.
29 Lakatyu i kukunggu* na fatdò
gamu di do du fye balugu na toogu
fdanà i ktogu. Ku yé nimòyu, nun sa
fye kaftudyu,
30 du too fye i kukunggu, na là blat
i ftianggu gamu."

12

Gablà di Du Kaftud (Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Na di satu Du Kaftud i dad Dyu,
magu ale Dyisas di satu lnigo. Na i
dad to galan tdò, ta bitil ale, taman,
beg ale kambang là dee dad kigan
trigo, na fnilula du knilewla i mse-
han.
2 Na kanto teen dad Farisi i nimòla,
manla di ku Dyisas, "Neyem. Kamtu
dad to tdòam di Du Kaftud. Là fakay
ayé, du fnang Dwata di uldin fagun di
ku Mosis."
3 Bay man Dyisas di dale, "Kan kè?
Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid
du mdà di kbitilan na i dademen?
4 Ani i nimòan. Fusuk kenen di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na nwèan i fan gal blé di Dwata. Na
blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé
i dad ganlal di kafaglut, bay knèan
kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i
dademen.
5 Na keng là gbasayu di uldin i nimò
dad ganlal di kafaglut. Kat Du Kaftud,
galla lnafà i uldin gablà di Du Kaftud,
bay landè salàla di nimòla ayé.
6 Ani man-gu di gamu na nun to
dini mabtas fa di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata.
7 Ani man di Tnalù i Dwata, 'Ise
ku dsù i dad lmanaf i kayègu, bay
kasakdo.' Ku loyu glabat moon, là ti
falnayamyu i dad to landè salà,

* **11:29** 11:29 Ku demen famatu na kungkung di dademe to (yugu di Bsayà).

8 du yé magot i Du Kaftud dunan i
Ngà To."

I lagi fikot sigalan
(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Na ta mdà Dyisas, na fles kenen
fusuk di satu gumnè gal gustifun i
dad Dyu.
10 Na nun lagi déé fikot i sigalan.
Nun dad to déé mayè tmifù ku Dy-
isas, taman, snalekla kenen, manla,
"Mdà di uldin Dwata fagu di ku Mo-
sis, fakay famgulê di Du Kaftud, ku
là?"
11 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku
nun bilibiliyu mtatek di mngalam sol
di Du Kaftud, là kè falwàyu dun?
12 Na too mabtas fa i satu to di
bilibili. Na yé duenam man, fakay
di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku
tnabengto i dademe to."
13 Na kafnge ayé, manan di to fikot
i sigalan, "Bankeham i sigalam." Na
kanton bankeh, tin tadè bkeh sal-
ngad di balin.
14 Bay i dad Farisi, lamwà ale, na
santulenla ku dét kibò kfatila ku Dy-
isas.

I snalig ta mgalék i Dwata

15 Na kanto gadè Dyisas i ayèla
fmati kenen, ta mdà di banwe ayé.
Na too dee dad to magin dun, na fan-
gulêan i dad to nun tduk,
16 na yé fnangan dale nangla tulen
ku simto kenen.
17 Na fagu déé gdohò i man Dwata
fagu di ku Isaya,
18 "Ani i snaliggu ta mgalékgu. Toogu
kenen kanbong nawa, na fye
nawagu dun. Fnègu i Tulusgu
di kenen, na fgadèan di kdee
dad to gablà di kukumgu too
tluh.
19 Là ti mbetan sbalew, na là faltêan,
na là sa falbongan i talùan di
dalan.
20 Na i dad to mnè di klungay, tnaben-
gan salngad i law ta bluk là
flesan tanfò dun, na i salò fan
mati là sa nyufan dun. Fan-
tahàan i nawan kel di bang i
katluh fmisan i sasè.
21 Kenen i fanden i kdee dad to di
klamang banwe."

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Mark 3:20-30; Luk 11:14-23)

22 Na nun nebela di ku Dyisas satu
to nun busawan. Butè kenen na umu
mdà di busaw, bay fan-gulê Dyisas
kenen du fye gtalù na mite.
23 Na too ti tikeng i kdee dad to, na
smalek ale, manla, "Dunan ani kè i
bel Dabid?"
24 Na kanto linge dad Farisi ani,
manla, "Yé duenan gmagan falwà i
dad busaw du mdà di ku Bélsébul, i
gumdatah i dad busaw."
25 Ta gadè Dyisas i fandamla, na
manan dale, "Ku fkahta di satu
banwe, ku baling sfati i dad to slame
dale, malmo i banwe ayé. Na ku
fkahta di satu syudad ku demen
familya, ku gal ale sfati, baling malbà
i kasgalakla.
26 Na kaflingenta dun, ku sanfati
Satanas i kton, masbalét i dad ton, na
malmo i kagotan.
27 Kaflingenta dun, ku falwàgu
i dad busaw fagu di kgagan blé
Bélsébul, dét i fakayyu man gablà di
kgagan i dad to galyu tdò? Lê man
mdà di ku Bélsébul i dale kgagan kè?
Na yé duenam man, ta gfitela di gamu
na gsalà i manyu du ise ku Bélsébul i
gumdà i kgagan-gu.
28 Bay ta gfite di gamu nan na ta
kel i bang Dwata magot dad ton du
falwàgu i dad busaw fagu di kaltulus
i Dwata."
29 Na nun tulen Dyisas satu fléd,
manan, "Ku nun to kamgis na bnan-
tayan i gumnèan, landè gamwè i
knunan. Silang nun gamwè dun ku
funan bnakus i to kamgis.
30 "Ku simto là msen do, knangan
agu. Na ku simto là tmabeng do
samtifun i dad to, balingan ale san-
balét.
31 Yé duenam man, man-gu di
gamu na balù dét salà i satu to
ku demen dad sasè manan, gagan
fnasinsya Dwata. Bay i to talù sasè
gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya
Dwata i salàan.

32 Balù simto to talù sasè gablà di
Ngà To, fakay fnasinsya i salàan. Bay
ku simto talù sasè gablà di Mtiu Tu-
lus, là ti fnasinsya Dwata i salàan,
balù di mdu ani na kel di landè sen.

I kayu na i bengen
(Luk 6:43-45)

33 "Ku nun fye kayu, lê fye bengen.
Na ku nun sasè kayu, lê sasè i bengen,
du yé gudmilè i kayu di bengen.
34 Gambet gamu dad ulad du lo
slame sasè i mnè di nawayu. Yé due-
nam man, landè kibòyu talù fye du ku
dét i mnè di nawa satu to, yé lamwà di
bàan.
35 I fye to, slame fye lamwà di bàan
du yé gumdàan di kdee fye busekan
di nawan. Na i sasè to, slame sasè
lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee
sasè busekan di nawan.
36 Bay ani man-gu di gamu na di Du
Kukum, toon snalek i dad to gablà di
kdee dad talùla landè gukel.
37 Du ku fye i talùyu, là sa falnaya-
man gamu. Bay ku sasè i talùyu, fal-
nayaman gamu."

I tnikeng fni dad Dyu
(Mark 8:11-12; Luk 1:29-32)

38 Na kafnge ayé, nun dad Farisi na
dademe dad to gal tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na talù ale di
kenen, manla, "E Sér, yé kayèmi teen
ku mimò ge tnikeng."
39 Bay tmimel kenen, manan, "Too
ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni
tnikeng bay landè fitegu ani, senan
satu ilè gambet i mkel di ku Dyona, i
satu tugad i Dwata di munan.
40 Yé klo Dyona di lam i tien i bong
nalaf tlu du na tlu butang. Na salngad
ayé i mkel di do, i dnagit Ngà To, du
tlu du na tlu butang i klogu mnè lam
tanà.
41 Di munan, i dad to di banwe
Ninibi, msal ale mdà di katdò Dyona
dale. Na di Du Kukum Dwata kadang,
lê mték i dad to ayé, na mgimò ilè
di dad to di mdu ani gugmadèyu na
gablà gamu falnayam du là gamu
msal di katdòta gamu. Na blaam,
mdatah agu sa di ku Dyona.
42 Na lê man di munan, nun satu
harì libun mdà di banwe Siba, na
balù mawag i gumdàan, knèan salu
kenen di ku Harì Solomon du fye fal-
ningen i gnadè Solomon. Na di Du
Kukum Dwata kadang, mték i harì
libun, na mgimò ilè di dad to di mdu
ani gugmadèyu na gablà gamu fal-
nayam du là gamu msal di katdòta
gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku
Harì Solomon.

I kasfulê i busaw ta lamwà
(Luk 11:24-26)

43 "Ku nun busaw lamwà di satu
to, ani nimòan. Mngabal kenen gu-
fanakan di dad banwe kafag. Bay ku
landè teenan,
44 ani manan di kton, 'Lê agu sam-
fulê di tagnè gumnègu.' Na ku ta kel i
busaw di to ayé gine, teenan na sawe
salngad kenen i gumnè landè ton na
too mlaneb na maftifas.
45 Na yé duenam man, lê mdà i bu-
saw là mlo, na lê nun faginan fitu dad
busaw midul fa i ksasèla di kenen. Na
sdulê ale fusuk di to ayé, na fles ale
mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé,
matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i
busaw di katbùan. I dad sasè to mnè
di tah tanà di mdu ani, salngad ayé i
mkel di dale."

Yê Dyisas na i dad flanekan
(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Lam Dyisas tamdò di dad to sti-
fun déé, tadag yêan na i dad flanekan
ditù di lwà du mayè ale stulen di
kenen.
47 Na nun tmulen di ku Dy-
isas, manan, "Ta déé yêam na dad
flanekam di lwà, du kayèla stulen di
ge."
48 Na man Dyisas di dad to ayé,
"Simto kè i yêgu na dad flanekgu?"
49 Na tdòan dad to gal magin di
kenen, manan, "Ani i yêgu na dad
flanekgu.
50 Du ku simto mimò i knayè Mà,
yé mgimò flanekgu lagi na flanekgu
libun na yêgu."

13

I fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na di du atù, ta lamwà Dyisas
di gumnè, na sudeng kenen di kilil i
bong lanaw.
2 Too dee dad to stifun di safédan,
taman myak kenen di satu aweng du
déé gusudengan, na tadag dad to di
kilil i lanaw.
3 Na too dee tulenan di dale fagu di
dad fléd. Ani manan, "Nun to salu di
dnarun du smabul bnê.
4 Kanton sabul, nun dademe dad
bnê gtadè di bà dalan, na fti tnukè
dad anuk mayeng.
5 Na nun dademe bnê gtadè di
gudee batu na landè alì tanàan. Too
mlal msut di tah i tabòla du mngifi i
tanàan.
6 Bay kanto msut i du, ta mlanas du
là toon dmalil.
7 Na nun dademe dad bnê gtadè di
lam bnas nun sual. Na kanto tahà i
bnas, ta mlimas dad tabò i dad bnê.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè di
gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê ani,
na yé ulêan mlatuh i dademe, na nam
falò i dademe, na tlu falò i dademe."
9 Na kafngen tmulen i fléd, manan,
"Ku simto i nun klinge, fye ku too
flinge."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Na fdadong i dad to galan tdò di
kenen, na smalek ale, manla, "Dét i
duenam tamdò di dad to fagu di dad
fléd?"
11 Na tmimel Dyisas, manan,
"Faglabatgu di gamu i dad gbuni
gablà di Kagot Dwata, bay là
faglabatgu dun di dademe.
12 Ku simto fkah di nawan i ta
gadèan, lê tananù Dwata i blén di ke-
nen, du fye too ti bong. Bay ku simto
là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê
nawì Dwata balù i tukay ta glabatan.
13 Na ani i duen-gu tamdò dale fagu
di fléd "Du fye balù meye ale, knèan
là mite ale, na balù ku flinge ale, là
lminge ale na là galmabat ale."
14 Na fagu déé, gdohò i man Dwata
fagu di ku Isaya,
'Balù ku too gamu flinge, knèan là
sa galmabat gamu. Na balù
ku too gamu meye, là sa mite
gamu.
15 Du i dad to ani, ta too magéng ul-
ula, na ta balingla nsang dad
klingela, na ta fafidangla dad
matala fye là mite ale. Ku
ise ani moon nimòla, fakay ale
mite, na lminge, na galmabat,
na fagu déé, fakay ku msal ale
du fye fan-gulêgu ale.'
16 Bay gamu dad to galgu tdò, too
nun kafye gdawatyu du gal mite dad
matayu na gal lminge dad klingeyu.
17 Du too glut i man-gu di gamu ani,
nun dee dad tugad i Dwata di mu-
nan na dademe dad to i Dwata, toola
kayè teen i ta teenyu gamu, bay landè
kibòla mite dun, na toola kayè linge
i ta lingeyu gamu, bay landè kibòla
lminge dun.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 "Yé duenam man, tooyu falninge
na fan-glabat i gumtatek i fléd gablà
di to smabul bnê.
19 I tanà di bà dalan gugsabul i
dademe dad bnê, dunan i dad to
lminge i tdò gablà di Kagot i Dwata,
bay là glabatla dun. Salu Satanas di
dale na nwèan i ta gsabul di nawala.
20 I tanà gugsabul i dademe dad bnê
di gudee batu, dunan i dad to too gasil
dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela
dun na too ale lehew di katbùan.
21 Bay landè too dalilla, taman là
too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i
klimah ku demen kaflayam du mdà
di kdawatla i Tnalù Dwata, knagolla
i kaftoola.
22 Na i tanà gugsabul i dademe dad
bnê gtadè lam bnas nun sual, dunan
i dad to lminge i Tnalù Dwata, bay
mlimas i Tnalù i Dwata di nawala du
mdà di klidù nawala, na i kiballa i
knun. Na mdà déé, là menge i Tnalù
Dwata di dale.
23 Bay i fye tanà gugsabul i dademe
dad bnê, dunan i dad to galmabat i

Tnalù Dwata di kaklingela dun. Too fye ulêla, slaan mlatuh, slaan nam falò, na slaan tlu falò."

I fléd gablà di dad bnas di dnaru

24 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd, manan, "Yé guflingen-gu i Kagot Dwata di satu to mlah too fye bnê di tanàan.
25 Bay di lamla kudang di satu kifuh, nun satu to muteh dun nawa salu déé di tanà ayé, na snabulan benge bnas too sasè, na kafnge ayé klon mdà.
26 Kanto tmabò dad bnê na ta fan mbugal i fusùan, yé klom dmilè bnas.
27 Na ta fdadong i dad snaligan di kenen, na smalek ale, manla, 'Sér, fye bnê i ta flaham di tanàam. Bay nè gumdà i dad bnas ani?'
28 Na tmimel kenen, manan, 'Nun to muteh do nawa, kenen i smabul bnas ani.' Na lê smalek i dad snaligan, manla, 'Mayè ge kè ku ndotmi i dad bnas ani?'
29 Bay tmimel kenen, manan, 'Nang, du ku ndotyu dad bnas ani, keng gagin i dademe dad flahgu.
30 Falohyu ale salnok kel di bang kamtu. Na di bang ayé, fakaygu flau di dad to kamtu fye funala santifun i dad bnas na bnakasla klola smakuf dun, bay i ulê i dad flahgu, nebela di lam i folgu.' "

I fléd gablà di tukay bnê (Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)

31 Lê nun tulenan dale satu fléd, manan, "I Kagot Dwata salngad di too tukay lam mustasa fele satu to di tanàan.
32 Balù ku too tukay i bnê ani di kdee dad bnê, bay kanto tmabò, ta mbaling too bong fa di kdee dad fele na déé gumdaf na gusmalal i dad anuk mayeng di dad fangan."

I fléd gablà di bulung falnok fan (Luk 13:20-21)

33 Lê nun tulenan dale satu fléd, manan, "I Kagot Dwata salngad bulung falnok fan nwè i libun du bolan di sgantang arina di kimòan fan du fye too lamnok."

I kgamit Dyisas dad fléd (Mark 4:33-34)

34 I kdee tdò Dyisas di dale slame fagun di fléd, na landè tdòan di dale ku là fagun di fléd.
35 Na fagu déé, gdohò i man satu tugad i Dwata di munan,
"Yé katdògu fagu di dad fléd, na tulengu i dad gbuni mdà di kimò Dwata i klamang banwe."

I gumtatek i fléd gablà di dad bnas

36 Na kafnge ayé, ta tnagakan i gudee dad to, na fusuk kenen di lam i gumnè. Na fdadong i dad to galan tdò, manla, "Tulenam gami ku dét i gumtatek i fléd gablà di dad bnas di tanà i to mlah bnê."
37 Na tmimel Dyisas, manan, "Yé mlah i fye bnê dunan i dnagit Ngà To.
38 Na yé tanà gumlahan i bnê dunan i klamang banwe, na yé gumtatek i dad fye bnê dunan i dad to magin di Kagot Dwata. Na yé gumtatek i dad bnas dunan i dad to nfun Satanas.
39 Na i to muteh do nawa, dunan Satanas, i smabul dad benge bnas too sasè. Na yé gumtatek i kaktu dunan gusen i banwe, na yé kamtu dunan dad kasaligan i Dwata.
40 I dad bnas santifunla na snakufla di lifoh, salngad ayé i mkel di gusen i banwe.
41 Ani nimò i dnagit Ngà To. Dekan i dad kasaliganan du fye nwèla i kdee gamgebe i dad to di kagsalà na i kdee dad to mimò sasè.
42 Batla ale di lifoh too minit, na déé gumngella na gukminggat i kifanla.
43 Na kafnge ayé, i dad to tluh di kite Dwata, too ale mneng di Kagot i Màla Dwata gambet neng i du. Ku simto nun klinge, fye ku too flinge.

I fléd gablà di knun

44 "I Kagot Dwata salngad di satu too mabtas knun lbang di tanà. Kanto nun to gamgakol dun, lêan lnimun na too bong klehewan fabli i kdee knunan du fye gbayadan i tanà ayé na fagu déé gwèan i too mabtas knun.

I fléd gablà di satu slah too mabtas

45 “I Kagot Dwata salngad di satu to
gal mayad dad slah too mabtas.
46 Kanto nun teenan satu slah too ti
mabtas, ta fablin i kdee dad knunan
du fye gbayadan i too ti mabtas slah
ayé.

I fléd gablà di fukat

47 “I Kagot Dwata salngad di fukat
ftatekla di bong lanaw na baling
gamwè dad sahal nalaf.
48 Na kanto fnò i fukatla, ta dyolla
salu di kilil lanaw. Na kafnge ayé, ta
sudeng ale du sansahalla dad nalaf. I
dad fye nalaf, kahla di lam alatla, bay
dad sasè nalaf, batla.
49 Na yé i kagkah di gusen i banwe.
Salu dini dad kasaligan dek Dwata,
na sansahalla i dad to sasè na i dad to
fye.
50 Na i dad sasè to, batla ale di lifoh
too minit, na déé gumngella na guk-
minggat i kifanla.”

Dad labi tdò na dad falami tdò

51 Na smalek Dyisas, manan, “Ta
glabatyu kè i kdee ani gine?” Na
tmimel ale, manla, “Hee.”
52 Yé duenam man, ta manan dale,
“Ku nun satu to tagnè tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay ku
ta magin di Kagot i Dwata, salngad
kenen di satu to nun dee knunan di
lam i gumnèan. Nun falami fakayan
gnamit, na lê nun labi.”

Knangla Dyisas di Nasarét
(Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Na kanto fnge Dyisas tmulen i
dad fléd, ta tnagakan i banwe ayé.
54 Na samfulê kenen di banwe gu-
lamnokan. Tamdò kenen di gumnè
galla gustifun, na too tikeng i dad
to lminge dun. Sasalek ale, manla,
“Nè gugamwèan i gnadèan ani? Na
nè gumdà i kfulungan mimò dad
tnikeng?
55 Dunan ani kè i ngà fanday atù?
Ise Méri kè i yêan, na Dyém, na Dyosip,
na Simon, na Dyudas i dad flanekan?
56 Sana kdini kdee dad flanekan li-
bun. Nè gumwèan i kfulungan ani?”
57 Na i dad to di banwe ayé, knangla
kenen. Bay man Dyisas di dale, “Lo
yé gulà mgafè i satu tugad i Dwata di
kenen banwe di bleng i dademen.”
58 Na là dee dad tnikeng nimòan di
banwe ayé du là too ale ftoo di kenen.

14

I kfati Dyan Gal Munyag
(Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)

1 Na di dad du ayé, ta linge Harì
Hérod, i gumdatah di banwe Galili,
gablà di kdee mgimò Dyisas.
2 Na manan di dad to snaligan, “Ta
mték Dyan Gal Munyag di fati. Yé
duenam man, gaganan mimò dad
tnikeng.”
3 Di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na
ta fikatan na fablanggùan. Yé duenan
mimò ani du mdà di ku Hérodiyas,
yaan i flanekan Filip.
4 Ta gal man Dyan di ku Hérod, “Là
fakayam nlad yaan i flanekam.”
5 Taman, too mayè Hérod fmati ku
Dyan, bay likò kenen di dad to, du yé
kafaldamla ku Dyan na kenen i satu
tugad Dwata.
6 Na kanto kel i du kafaldam i ksut
Harì Hérod, sayew i ngà Hérodiyas li-
bun, na too bayan Hérod meye dun.
7 Na yé duenam man, makang ke-
nen di ngà libun ayé, manan, “Ani
sdagègu, balù dét i fnim, blégu di ge.”
8 Na nimenan i flau yêan di kenen,
manan di ku Hérod, “Yé kayègu blém
do i ulu Dyan Gal Munyag, kaham di
tah fligo.”
9 Too mlidù nawa Harì Hérod di
kafni i ngà ayé, bay landè kibòan là
mayè du ta guna i kasdagèan, na myà
ku là dnohòan i fakangan du ta linge
i kdee dad to kmaan di safédan. Yé
duenam man, dekan i dad snaligan
du fye gablén i fni ngà ayé,
10 na faklangan i ulu Dyan déé di
blanggù.
11 Na fkahla i ulu Dyan di tah i satu
fligo, na bléla di ngà libun ayé, na
flesan nebe di ku yêan.
12 Na kanto linge i dad to gal tdò
Dyan ayé gine, salu ale déé na nwèla
i lawehan na lbangla. Na kafnge ayé,
mdà ale du tulenla ku Dyisas i ta mkel
di ku Dyan.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

13 Na kanto linge Dyisas gablà di kfati Dyan, ta mdà kenen maweng du salu di satu banwe lon satu. Bay kanto gadè dad to i gusalun, ta mdà ale tmanà lmalò kenen.
14 Na kanto dmuung déé, teenan i kdee dad to stifun, na too sè kakdon dale, na fan-gulêan i dad to nun dad sahal tduk.
15 Di ta fan kasdaf i du, fdadong di kenen i sfalò lwe to galan tdò, na manla, "Ta flabi nan, na landè gumnè mdadong dini. Fye ku dekam dad to ani salu di dad malnak banwe du fye mayad ale knaanla."
16 Bay tmimel Dyisas, manan, "Balù là mdà ale. Gamu i famkaan dale."
17 Na manla di kenen, "Nun dini lo lime batù fan, na lwe batù nalaf."
18 Na man Dyisas di dale, "Nebeyu dini di do."
19 Na fsudengan dad to di bnas, klon mwè i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit du fasalamat di Dwata. Falnakan i fan na nalelan di dad sfalò lwe to galan tdò, na dale i lê malel dun di kdee dad to.
20 Na kmaan i kdee dad to déé, na bsol ale. Na ta santifun i dad to galan tdò i lukasla, na fnò i sfalò lwe been.
21 Yé kdee dad lagi déé mdadong lime libu, na lê nun dad libun na i dad ngà gagin kmaan, bay là faginla ale nse.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

22 Na kafnge ayé, dek Dyisas i dad to galan tdò muna maweng mifal di bong lanaw. Na ftagak Dyisas du fdàan i dad to.
23 Na kafngen fdà dad to, mna-gad kenen di satu bulul lon satu du dmasal. Kel di kifuh lo kenen déé.
24 Na kanto ale ditù di talà, ta sankusu lwek i awengla du gsitongla i nus.
25 Di mayè fayah, salu Dyisas di dale, na tadè kenen magu di tah i lanaw.
26 Na kantola teen kenen magu di tah i lanaw, too ale ti likò, na manla, "Kyò. Lmagol sa ayé." Na mkit ale mdà di klikòla.
27 Bay talù Dyisas di dale, manan, "Fan-galyu nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò."
28 Na talù Piter, manan, "Amu, ku ge ayé, fsalum agu déé di ge magu di tah i lanaw."
29 Na man Dyisas, "Flal ge!" Yé duenam man, ta tufa Piter di aweng, na tambù kenen magu di tah i lanaw salu di ku Dyisas.
30 Bay kanton galyalo kamgis i nus, ta likò kenen, na ta tanbùan galnab. Na manan, "E Amu, tnabengam agu!"
31 Na gasil snabà Dyisas i sigal Piter na dyolan, manan dun, "Tay, too tukay i ksaligam. Kan ku lwe nawam?"
32 Na ta myak ale di aweng, na ta fanak i nus.
33 I dademe dad to gal tdò Dyisas sudeng di aweng, too ale mangamfù di ku Dyisas, manla, "Too ti glut kadì, ge i Ngà Dwata."

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Mark 6:53-56)

34 Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung ale di banwe Génésarét.
35 Na dilè i dad to déé Dyisas. Taman, nngéla i dad to nun tduk mdà di dad sahal banwe glibut déé du nebela ale di ku Dyisas.
36 Na fakdo ale di ku Dyisas fye ku began ale fagot balù lo di kilil i saulan. Na ku simto gmagot i saulan, mgulê.

15

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Mark 7:1-13)

1 Na kafnge ayé, nun dad Farisi na dademe dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis mdà di Dyérusalém salu di ku Dyisas. Smalek ale, manla,

2 “Kan ku lnafà dad to tdòam i adat
i dad gutambulto? Là funa ale malob
di kakaanla.”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Na
balù gamu, kan sa ku tnagakyu
i uldin Dwata du fye gimenyu i
adatyu?
4 Ani uldin Dwata, ‘Nafèyu màyu na
yêyu,’ na ‘Ku simto to talù sasè di màan
ku demen i yêan, là fakay ku là fnati
dun.’
5 Bay yé galyu tdò na ku nun tabeng
fan blé satu to di dad tuan, fakayan
man, ‘Kene Dwata ani.’
6 Na ku yé manan, balù ta là fiten
i afèan di dale fagu di tabengan ani.
Yé duenam man, ta knagolyu i Tnalù
Dwata du fye lalòyu i dad adatyu.
7 Mdà di katdòyu i gamu adat, ta
flandèyu btas i Tnalù Dwata. Too ti
glut i man Dwata fagu di ku Isaya
gablà di gamu. Ani i fsulatan,
8 ‘I dad to ani, nafèla agu fagu di talùla,
bay too mawag i fandamla di
do.
9 Landè gukmamu i kfangamfùla di
do, du yé gumdà i dad flaula di
dad to balù ku yé manla mdà di
Dwata.’ ”

I dad gamfagsik di to (Mark 7:14-23)

10 Na ta tlo Dyisas i dad to di safédan
na talù kenen fagu di fléd, manan,
“Too gamu flinge na tooyu fan-glabat
ani di ktoyu.
11 Ise ku yé gamfagsik i satu to i
fusuk di bàan. Bay yé gamfagsik ke-
nen i lamwà di bàan.”
12 Na too fdadong dad to galan tdò
di kenen, manla, “Tamduk nawa i
dad Farisi mdà di gmanam gine.”
13 Na tmimel Dyisas fagu di fléd,
manan, “Ku dét i ise fele Mà, nsò
kadang gagin i dalilan.
14 Bayàyu dad Farisi ayé. Balù ku
malak ale, salngad ale i dad to butè
malak i dademela butè. Na ku yé
salak slame butè, sdulê ale tatek di
sol.”
15 Na talù Piter, manan, “Na kun.
Begam nubad di gami i flédam gine.”
16 Na tmimel Dyisas, manan, “Balù
gamu, là fa kadì galmabat.
17 Gablà ku ta gadèyu na ku dét i
fusuk di bà i satu to, yé guflesan di
tienan, na fnge lê lamwà.
18 Bay i kdee lamwà di bà i satu
to, yé gumdàan di nawan, na yé
gamfagsik kenen.
19 Du mdà di nawan, nun dad sasè
fandam, na i kbanò, i klafà yaan, i
ksaféd di to ise yaanan, i ktaku, i
ktulen kéng, na i ktalù sasè gablà di
dademe to.
20 Yé gamfagsik i satu to. Bay ku là
funan malob di kakaanan, ise ku yé i
gamfagsik kenen.”

I kaftoo i libun ise Dyu (Mark 7:24-30)

21 Na tnagak Dyisas i banwe ayé, na
fles kenen ditù di banwe mdadong di
dad syudad Tiro na Sidon.
22 Nun libun mnè déé, na ise ke-
nen Dyu, bay yé gumdàan di banwe
Kanaan. Fdadong kenen di ku Dyisas,
manan, “E Sér, Bel Dabid, begam agu
kando du nun busaw i ngàgu libun,
na too sasè kagkahan.”
23 Bay là talù Dyisas di kenen.
Taman, ta fdadong dad to galan tdò,
na manla di kenen, “Gasilam blé di
kenen i fnin du fye gasil mdà, du toon
ato lalò na sigi kenen mugak.”
24 Na tnimel Dyisas i libun ayé fagu
di fléd, manan, “Lo yé gumdek Dwata
do di dad bilibili ta lanah di Israél.”
25 Na kanton linge i man Dyisas ayé,
lkuad kenen di saféd blìan, manan,
“Amu, begam agu tnabeng.”
26 Bay lê talù Dyisas fagu di fléd,
manan, “Là fakay nwè i knaan i dad
ngà ku blé di dad ayem.”
27 Na tmimel i libun, manan, “Hee,
Amu, gadègu ayé. Bay balù i dad
ayem, beg nun gwèla du gamkaan
ale samel mtatek mdà di lamisa guk-
maan i dad funla.”
28 Na talù Dyisas di libun ayé,
manan, “Too bong ksaligam. Blégu di
ge i fnim.” Na mdà déé, ta mgulê i
ngàan.

I kafgulê Dyisas dee dad to

29 Na lê tnagak Dyisas i banwe ayé,
na magu kenen di kilil i Lanaw Galili.

Na fles kenen mnagad di satu bulul
na déé gusudengan.
30 Na too dee dad to salu di kenen,
na nebela dad to là galyak i lawehla,
na dad butè, na dad kimay, na dad
umu, na balù dademe. Fkahla i dad to
ani di safédd Dyisas, na fan-gulêan ale.
31 Na too tikeng i dad to du yé teenla
na ta gtalù dad umu, na ta mgulê dad
kimay, na ta gagu dad to là galyak
i lawehla, na ta mite dad butè. Na
toola dnayen Dwata i dad to Israél.

I kafkaan Dyisas fat libu dad to
(Mark 8:1-10)

32 Na tlo Dyisas i dad to galan tdò,
na manan di dale, "Toogu kando i
dad to stifun ani, du ta tlu dula fanak
di safédgu, na ta landè knaanla. Là
mayè agu fulê dale ku landè knaanla
du keng bek ale di dalan mdà di kbit-
illa."
33 Na smalek dad to galan tdò,
manla, "Nè gumngabalto knaan di
banwe ani i gablà fkaan i kdee dad
to ani? Fye ku nun dad to mnè
mdadong dini."
34 Na lê smalek Dyisas, manan,
"File batù fanyu déé?" Na tmimel
ale, manla, "Fitu batù, na nun dad
malnak nalaf, bay là deen."
35 Na dekan sudeng di tanà i kdee
dad to.
36 Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu
batù fan na lê man i dad nalaf,
na kafngen fasalamat di Dwata, fal-
nakan na blén di dad to galan tdò, na
dale lê malel dun di kdee dad to.
37 Na ta kmaan i kdeela na bsol ale.
Na ta santifun i dad to galan tdò i
lukas. Na yé kdeen, fitu been fnò.
38 Yé kdee dad lagi kmaan fat libu,
na lê gagin kmaan dad libun na dad
ngà, bay là faginla ale nse.
39 Na kafnge Dyisas fdà i dad to ayé,
smakay kenen aweng salu di banwe
Magadan.

16

Gablà di dad to mni tnikeng
(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Na nun dad Farisi na dad Sadusi
salu di ku Dyisas du tnilewla kenen
fagu di kafnila tnikeng du gugmadèla
dun na yé gumdàan di langit.
2 Na tmimel kenen, manan, "Ku fan
sdaf i du, galyu man, 'Too fye tanà
fayah du fulè i langit.'
3 Na di flafus, galyu man, 'Sasè
tanà kadang du fulè i langit na too
lmabun.' Ta fulung gamu meye di
langit du fye gadèyu i kagkah i tanà,
bay là fulung gamu meye dad ilè
nimò Dwata gugmadèyu i fan mkel.
4 Tay, too ti sasè i dad to di mdu
ani, na landè kaftoola di Dwata. Mni
gamu tnikeng di do, bay landè fitegu
di gamu, senan lo satu ilè gambet
i ta mkel di ku Dyona, i satu to di
munan." Na kafnge ayé, lê tnagak
Dyisas ale na mdà kenen.

I kafngewe Dyisas gablà di dad
Farisi na dad Sadusi
(Mark 8:14-21)

5 Bay kanto ale mdà mifal i bong
lanaw, ta glifet i dad to gal tdò Dyisas
mebe bnatu.
6 Na talù Dyisas fagun di fléd,
manan dale, "Fan-geyeyu i galò bu-
lung falnok fan mdà di dad Farisi na
di dad Sadusi."
7 Na stulen ale lo dale, na manla,
"Yé duen Dyisas man ani du là mebe
ato bnatu."
8 Gadè Dyisas i santulenla, na
manan dale, "Kan ku santulenyu i
klandè bnatuyu? Tay, too tukay i
ksaligyu.
9 Là kè galmabat gamu? Ta glifetyu
gablà di lime batù fan, na kakaan i
dad lime libu dad to, na i kdee been
fananòyu mdà di lukasla?
10 Na ta glifetyu kè gablà di fitu batù
fan na kakaan i fat libu dad to, na i
kdee dad been fananòyu lê man mdà
di lukasla?
11 Kan ku là glabatyu dun na ise
ku btal fan i man-gu di gamu ani?
Bay yé man-gu di gamu, fan-geyeyu i
gambet bulung falnok fan i dad Farisi
na dad Sadusi."
12 Na yé klola galmabat ise ku btal
bulung falnok fan i manan, bay yé
fye fan-geyela i tdò dad Farisi na dad
Sadusi.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Na kafnge ayé, salu ale Dyisas
di dad malnak banwe mdadong di
lunsud Sisarya Filipus. Na snalekan
i dad to galan tdò, manan, "Dét man
i dademe dad to gablà di do? Simto
agu kun?"
14 Na tmimel ale, manla, "Yé man
dademe ge Dyan Gal Munyag, na
i dademe, manla ge Ilaydya, na i
dademe, manla ge Dyérimaya, ku de-
men satu di dademe tugad Dwata."
15 Na lêan ale snalek, manan, "Na
gamu. Di fandamyu, simto agu kè?"
16 Na tmimel Simon Piter, manan,
"Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék
Dwata. Na ge sa Ngà i Dwata too
mto."
17 Na talù Dyisas, manan, "Simon,
ngà Dyona, too nun kafyem mdà di
Dwata, du ise ku to i faglabat dun di
ge, bay i Màgu ditù di langit.
18 Na ani man-gu di ge. Ge Piter
i satu batu, na di batu gufdak ani i
guftadaggu i gumnègu. Na landè ti
gamfisan dun, balù i fati.
19 Na blégu di ge i kunsì i Kagot
Dwata di langit. Ku dét i fnangam
dini di tah tanà, yé lê fnang Dwata di
langit. Na ku dét i faloham dini di tah
tanà, yé lê faloh Dwata di langit."
20 Na kafnge ayé, lê fnang Dyisas
ale tmulen di balù simto dun na ke-
nen i Mgalék Dwata.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Mark 8:31—9:1; Luk 9:22-27)

21 Na mdà di du ayé, tambù Dyisas
fgadè di dad to galan tdò gablà di fan
mkel di kenen, manan, "Là ti fakay
ku là gatù agu di Dyérusalém, na dee
kaflayam mkel di do ditù mdà di dad
tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal
di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na
fnati dad to agu, bay lê agu mték di
gatlun du."
22 Na nebe Piter kenen di kilil, na
nngakan, manan, "Nangam man ayé.
Là fakay ku yé mkel di ge, Amu."
23 Bay kmangél Dyisas, na manan
di ku Piter, "Fawag ge di do, Satanas.
Fanam nsang i knayè Dwata du ise
mdà di Dwata i fandamam ayé, bay
mdà di dad to."
24 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad
to galan tdò, "Ku simto mayè magin di
do, là fakay ku là lnifetan i kton, na
tniangan i krusan, na magin do.
25 Du ku simto kmabas i nawan,
baling lanah di kenen. Bay ku simto
mati du mdà di kaginan di do, nun
nawan landè sen.
26 Dét i fye untung i satu to ku gfu-
nan i klamang banwe, bay là gfunan
i nawa landè sen? Landè fakayan blé
ku lulukan i nawa landè sen.
27 Do, i dnagit Ngà To, fan agu sam-
fulê, na mnè i kdatah Màgu di do,
na magin dad kasaliganan. Na di du
ayé, bnalasgu kat satu to mdà di dad
nimòan.
28 Too glut i man-gu di gamu ani.
Nun dademe dad to tadag dini, là
mati ale kel di kakel i Ngà To mgimò
Harì."

17

I kgilih i baweh Dyisas
(Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Na kafnge nam butang, lo yé fagin
Dyisas Piter, Dyém, na Dyan, dunan i
flanek Dyém, du salu ale di tah i satu
mdatah bulul, lo dale.
2 Na tadè mgilih i baweh Dyisas déé
di kitela dun. Too mneng i bawehan
salngad neng i du, na tadè bukay i
klawehan na samfilà.
3 Na tadè nun msut déé di dale lwe
to, dunan Mosis na Ilaydya, na stulen
ale Dyisas.
4 Na man Piter di ku Dyisas, "Amu,
too fye du dini gami. Ku mayè ge,
fdak agu tlu slung dini, satu di ge,
satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydya."
5 Na lam Piter talù, nun labun too
mneng tadè lmimun dale. Na nun
talù mdà di labun ayé, manan, "Ani
i Ngàgu, i toogu kanbong nawa. Too
fye nawagu dun. Falningeyu kenen."
6 Kantola linge i talù ayé, too ale
likò, na tadè ale bek, na galfan ale di
tanà mdà di klikòla.

7 Bay fdadong Dyisas, na nagotan ale, na manan, “Mték gamu. Nang gamu likò.”
8 Na kanto ale meye, ta lo Dyisas i teenla.
9 Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di dale, “Nangyu tayò tulen i ta teenyu ayé gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà To.”
10 Na smalek dad to galan tdò di kenen, manla, “Dét duen man i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na too mabtas ku muna kel Ilaydya klo i Mgalék Dwata?”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “Too sa na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan i kdee.
12 Bay ani man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya na là gadèla ku simto kenen, na ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò di kaflayamla kenen. Na salngad ayé i nimò dad to di do, dunan i dnagit Ngà To, du lêla agu falnayam.”
13 Na kanto linge dad to galan tdò i manan ayé, man nawala ku Dyan Gal Munyag i manan.

I kafgulê Dyisas i satu ngà nun busaw (Mark 9:14-29; Luk 9:37-43a)

14 Na kanto ale samfulê di kdee dad to stifun, nun lagi fdadong di ku Dyisas, na lkuad di munan, manan,
15 “E Amu, begam kando i ngàgu. Banlak kenen, na too sasè kaflayaman di tdukan ani, du tadè gal bek di lifoh na di lam éél.
16 Ta nebegu di dad to galam tdò, bay là gaganla dun.”
17 Na talù Dyisas, manan, “E tay gamu dad to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu, bay knèan, sana là fa kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé.”
18 Na kanto kel i ngà ayé di safèd Dyisas, dek Dyisas i busaw lamwà, na ta lamwà, na mgulê sa i ngà.
19 Na fdadong i dad to gal tdò Dyisas di kenen, lo dale, na smalek ale, manla, “Dét i duenmi là gmagan falwà i busaw atù gine?”
20 Na tmimel Dyisas, manan, “Du too tukay i ksaligyu. Too glut i man-gu di gamu ani, balù ku lo yé kalbong ksaligyu salngad i too tukay bnê mustasa, fakayyu man di bulul ani, ‘Mgilih ge mdà dini salu ditù,’ na mgimò i manyu ayé. Ku gambet ayé ksaligyu, gaganyu i kdee.
21 (Bay lo fagu di kdasal na di kafwasa gafalwàyu i busaw salngad ayé.”)

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin (Mark 9:30-32; Luk 9:43b-45)

22 Na kanto stifun i kdee dad to gal tdò Dyisas di Galili, manan di dale, “Do, i dnagit Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to,
23 na fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu mték di fati.” Na yé duenam man, too mlidù nawa i dad to galan tdò.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

24 Salu Dyisas na i dad to galan tdò ditù di Kapernaum. Na nun dad to déé gal mwè i tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na smalek ale di ku Piter, manla, “I to gal tamdò gamu, gal kenen mlé tabeng di Bong Gumnè i Dwata?”
25 Na tmimel Piter, manan, “Mlé sa.”

Na kanto fusuk Piter di lam i gumnè gufanakla, yé muna talù Dyisas, manan, “Simon, dét i ge fandam? Dini di tah tanà, simto i gal mlé bayad i buhis di harì, i dad ngàan ku demen i dademe dad to mnè di banwe ayé?”
26 Na tmimel Piter, manan, “I dademe dad to mnè di banwe ayé.” Na man Dyisas, “Ku yé, balù ta là mlé i dad ngà Harì.
27 Bay là mayè ate ku mahal fandam i dad to mwè tabeng ani. Taman, gatù ge di lanaw, na dmulé ge. Na dyolam i tnanin nalaf gwèam, na banngatam i bàan, du déé gumitem filak bléta. Nwèam na blém di dale.”

18

I too mdatah di Kagot i Dwata (Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Na di du ayé, fdadong dad to gal
tdò Dyisas di kenen, na smalek ale,
manla, “Simto i too mdatah di Kagot
i Dwata?”
2 Na tlo Dyisas satu tukay ngà, na
ftadagan di blengla,
3 na manan, “Too glut i man-gu di
gamu ani. Silang gamu gfusuk di
Kagot Dwata di langit ku matlas i
ktoyu na salngad gamu i dad malnak
ngà.
4 Yé too mdatah di Kagot Dwata
dunan i to toon fdanà i kton salngad i
ngà ani.
5 Na ku simto dmawat i satu ngà
gambet ani du mdà di ksasatun di do,
lêan agu dnawat.

Gablà di kgebe di salà (Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)

6 “Ku simto i baling gumdà i
dademe gamsalà, too kenen fal-
nayam. Kaflingenta dun, di laman
là fa gamsalà i satu to mdà di kenen,
balù i dad mdanà to, baling fye fa ku
ikat di lialan i giling batu na fnge bat
kenen di talà mahin.
7 Magakdo i dad to di klamang
banwe du nun gal gamftatek dale di
salà. Bay too magakdo i to gumdà
i dademe dad to baling gamsalà, du
too kenen falnayam.
8 Na kaflingenta dun, ku bali
sigalam ku demen bali blìam mebe
ge di kagsalà, yé baling fye ku
kanlangam na batam. Tumù fa ku
fatok ge na nun nawam landè sen,
bay too sasè ku sikof i sigalam na
blìam, na baling ditù gugtadèam di
lanaw lifoh landè sen.
9 Na ku bali matam mebe ge di
kagsalà, yé baling fye ku tanwilam
na batam. Tumù fa ku landè i bali
matam na nun nawam landè sen, bay
too sasè ku sikof i matam, na baling
ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

I fléd gablà di bilibili lanah (Luk 15:3-7)

10 “Too gamu fgeye du fye là mdanà
keyeyu i dad ngà gambet ani. I dad
kasaliganla ditù di langit, klola to
mnè di safédMàgu.
11 (Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-
gu salu dini di tah tanà du falwàgu i
dad to ta lanah.)
12 “Di gamu fandam, dét i nimò satu
to ku mlatuh i kdee dad bilibilin na
baling lanah i satu? Tnagakan i syem
falò syem di gumatebla du fannga-
balan i lanah.
13 Na too glut i man-gu di gamu ani,
ku teenan i satu bilibili ayé, too kenen
lehew. Baling tukay fa klehewan di
syem falò syem i là lanah.
14 Na salngad ayé, là mayè Màyu
di langit ku nun lanah di dad ngà
gambet ani.”

Gablà di flanekam gamsalà di ge

15 “Ku nun dademe to gamsalà di
ge, gatù ge di kenen, na faglabatam
dun di lo gamu lwe ku dét i gugam-
salàan di ge. Ku falningen ge, ta
gebem i flanekam ayé.
16 Bay ku là falningen ge, mebe ge
satu ku demen lwe dademe dad to, na
samfulê ge di kenen du fye nun lwe
ku demen tlu to glam di kastulenyu.
17 Na ku là falningen ale, tulenam
di dad to ftoo. Na ku là falningen i
dad to ftoo, yé fye kibòyu dun fasal-
ngadyu di dad to là ftoo ku demen
dad to gal mwè bayad i buhis.

I kfaloh na i kafnang

18 “Too glut i man-gu di gamu ani,
ku dét i fnangyu dini di tah tanà, yé lê
fnang Dwata ditù di langit. Na ku dét
i falohyu dini di tah tanà, yé lê faloh
Dwata ditù di langit.
19 Na lêgu tulen di gamu, ku lwe
gamu dini di tah tanà nun ksasatu
nawayu gablà di satu fniyu, blé i
Màyu di langit i fniyu ayé.
20 Du balù nè gustifun i lwe ku de-
men tlu to du mdà di ksasatula di do,
déé agu di safédla.”

I fléd gablà di snalig là fulung kamdo

21 Na fdadong Piter di ku Dyisas, na
smalek kenen, manan, “E Amu, file

dulêgu fmasinsya salà i dademe to?
Fitu dulê kè?”
22 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ise
ku lo fitu dulê, bay kel di fitu falò
dulêan fitu.
23 Yé duenan du i Kagot Dwata nun
gusalngadan di satu harì meye dad
uteng i dad snaligan di kenen.
24 Na di katbùan meye dad uteng
ani, nun nebela satu snaligan di ke-
nen. Yé utengan dad file lagsà filak.
25 Na kanto là gbayadan i utengan
ani, taman yé flau i amun di dademe
dad to na fablila i to nun uteng ani
salngad i fasak, magin yaanan, na
dad ngàla, na balù i kdee knunla du
bayad i bong utengan.
26 Bay lkuad i snalig ani di muna i
amun, na too fakdo, manan, ‘Begam
fantahà i nawam di do du bnayadgu i
kdee utenggu.’
27 Na kando i amun, taman fnasin-
syan i kdee utengan, na falwàan ke-
nen.
28 “Na ta mdà i satu snalig ani,
na nun gsitongan satu di dademen
snalig nun tukay utengan di kenen.
Fanlangan i snalig ani, na manan,
‘Bnayadam i utengam di do!’
29 Na lkuad i snalig ani di munan,
na fakdo kenen, manan, ‘Begam fan-
tahà i nawam di do du bnayadta ge.’
30 Bay là mayèan, na yé balingan
nimò fablanggùan i snalig ani kel di
kagbayadan i utengan.

31 “Na kanto gadè dademe dad
snalig gablà di mkel ayé, too ale
mlidù, na gatù ale di amula du tu-
lenla.
32 Na ta fatlo amu i tnanin snaligan
ayé, na manan, ‘Landè gukelam. Ta
fnasinsyagu i too bong utengam lo
mdà di kafakdom di do.
33 Na gablà ku lêam kando i dade-
mem, salngad kakdogu ge.’
34 Too ti flabè i amu, na fablanggùan
i snaligan ayé fye maflayam kenen
kel di kagbayadan i kdee utengan.”
35 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd
ani, manan, “Salngad ayé nimò i
Màgu di langit di kat satu gamu ku
là mdà di nawayu fmasinsya salà i
dademe to.”

19

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Mark 10:1-12)

1 Kafnge Dyisas tamdò, tnagakan
Galili, na salu kenen ditù di Dyudiya
di faltù Éél Dyordan.
2 Na dee dad to lmalò kenen, na fan-
gulêan dad to nun tduk.
3 Na nun dad Farisi salu di kenen
du snalekla, manla, “Fakay kè ku i
lagi kahan i yaanan, balù dét i due-
nan?” Snalekla ani du ani nimòla
dalan tmifù ku Dyisas.
4 Na man Dyisas di dale, “Là
lmenyu kè masa gablà di nimò
Dwata di kimòan i klamang banwe
di munan? Di katbùan, nimò Dwata
lagi na libun.
5 Ani manan, ‘Ani duen i lagi tma-
gak i màan na yêan na sasatu kenen di
yaanan, na lwe ale mgimò satu.
6 Na ta ise ku lwe ale, bay ta lo ale
satu. Yé duenam man, ku dét i ta
sansatu Dwata, là fakay ku nun to
samkah dale.’ ”
7 Na lê smalek i dad Farisi, manla,
“Ku yé kagkah, dét duen Mosis faloh i
lagi smulat di yaanan gugmadè dun
na ta kahan na kafnge ayé, fakayan
fdà?”
8 Na tmimel Dyisas, manan, “Yé
duen Mosis faloh gamu mkah yaanyu
du magéng uluyu. Bay mdà di katbù i
klamang banwe, ise ku yé kgagun.
9 Na yé duenam man, man-gu di
gamu, nè i lagi mkah i yaanan na
lê mwè mahal libun balù là lnafà
yaanan dun, kenen i lmafà.”
10 Na man dad to galan tdò di ke-
nen, “Ku gambet ayé i kagkah, tumù
fa nang ato mwè yaan.”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “I
manyu ayé, là gdawat dademe dad to
dun. Lo yé gmagan lmalò i manyu
ayé i dad to gumlé Dwata dun.
12 Du nun dad sahal duen i dad to là
mwè yaan. I dademe, nun gukulang
di lawehla mdà di ksutla. Na nun
dademe knafun. Na nun dademe, là

mwè ale yaan du mdà di kabléla i ktola di Kagot i Dwata. Na ku simto gmagan mimò ani, fye ku dnawatan i tdògu ani."

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà (Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Na kafnge ayé, nun dad to mebe dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan. Bay i dad to galan tdò, nngakla i dad to ayé.
14 Na man Dyisas, "Falohyu i dad ngà salu di do na nangyu ale fnang du i dad to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gfusuk ale di Kagot Dwata."
15 Na kafngen magot dale du banlén ale kafye, ta lê mdà.

I lagi nun bong knun (Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Di satu du, nun lagi salu di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, "Sér, dét i fye nimògu fye gfun-gu i nawa landè sen?"
17 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i duenam smalek do ku dét i fye? Lo satu i fye, dunan Dwata. Ku mayè ge gamdawat nawa landè sen, nimenam i kdee dad uldin Dwata."
18 Na smalek kenen, manan, "Dét i dad uldin i manam ayé?" Na tmimel Dyisas, manan, "Nang ge manò, nang ge lmafà yaan, nang ge tmaku, na nang ge tmulen kéng.
19 Nafèam i màam na yêam, na kanbongam nawa i dademe to salngad kalbong nawam i ktom."
20 Na man i lagi ayé, "Ta nimen-gu i kdee uldin ayé. Dét fa i gdè nimògu?"
21 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku mayè ge na too ge tluh, mdà ge na fablim i kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to landè knun. Na mdà déé, nun bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do."
22 Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas, ta mdà kenen na mlidù nawan du too bong knunan.
23 Na yé duenam man, man Dyisas di dad to galan tdò, "Too ti glut i mangu di gamu ani. Too mlimah gfusuk di Kagot Dwata di langit i dad to nun bong knun.
24 Glut ani, du ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum, mas mlimah fa i satu to nun bong knun gfusuk di Kagot Dwata."
25 Na kantola linge i manan ayé, too ale tngah, na smalek ale, manla, "Ku gambet ayé, simto i fakay galwà?"
26 Na too meye Dyisas di dale, na manan, "Di dad to, là gagan ani, bay di Dwata gagan i kdee."
27 Na talù Piter, manan, "Neyem, ta tnagakmi kdee du magin gami di ge. Dét i gdawatmi?"
28 Na tmimel Dyisas, manan, "Too glut i man-gu di gamu ani. Di kfalami Dwata i kdee, na do dnagit Ngà To, sudeng agu di trunugu. Na di bang ayé, gamu dad to galgu tdò, lê gamu sudeng di sfalò lwe dademe trunu du gamu mukum i dad to mdà di dad sfalò lwe lumbuk bel Israél.
29 Na nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i dad flanekan, ku demen màan, ku demen yêan, ku demen dad ngàan, ku demen tanàan du mdà di ksasatun di do, too ti bong gdawatan di du ani, na kadang di fulé du, gamdawat kenen nawa landè sen.
30 Bay dee dad to mdatah di mdu ani mbaling ale mdanà kadang di fulé du. Na dee dad to mdanà di mdu ani mbaling ale mdatah kadang di fulé du.

20

I fléd gablà di dad to talbahò di lam dad fele

1 "I Kagot Dwata di langit salngad di kagot satu to mfun tanà gumelen dad benge grép. Lamwà kenen di too flafus, na nun nalékan dademe dad to fakayan fatalbahò di tanàan.
2 Yé fakangan di dale na yé kalbong sukéyla i gal sukéy di sdu, na dekan ale tambù i nimòla di tanàan ayé.
3 Na kanto tngà mnagad i du, lê kenen lamwà, na nun teenan dad to di fadyan, lo tadè ale tadag na landè nimòla.
4 Na talù kenen di dale, manan, 'Magin gamu talbahò di tanàgu, na tanblàgu i sukéyta gamu.'

5 Taman, ta mdà ale. Na di ltu
du na lê man di tngà masol i du, lê
salngad ayé i nimòan di dademe dad
to teenan.
6 Na di fan kasdaf i du, lê kenen
salu di fadyan, na lê nun teenan
dademe dad to lo tadè tadag na landè
nimòla. Na snalekan ale, manan, 'Dét
i duenyu lo fanak tnadak i du?'
7 Na tmimel ale, manla, 'Du landè
fatalbahò gami.' Na manan dale, 'Ma-
gin gamu talbahò di tanàgu.'
8 Na kanto kifuh, man i amu di to
magot i sukéy, 'Tlom dad to talbahò
na snukéyam ale. Funam snukéy i dad
fulé tambù na sngé kel di dad muna
tambù.'
9 Na kanto kel dad to tambù talbahò
di ta fan kasdaf i du, yé sukéy gwèla i
gal sukéy di sdu.
10 Taman, kanto kel dad to muna
tambù di flafus, yé fandamla ku bong
fa déé i dale sukéy. Bay kat satu dale,
yé gwèla i gal sukéy di sdu.
11 Na di kdawatla dun, ta tambù ale
sungag gablà di nimò i to mfun i tanà.
12 Manla, 'I dad to fulé tambù, lo
satu oras i klola talbahò, bay fasal-
ngadam ale di gami, na blaam ta
tnadakmi i du talbahò di bong kinit.'
13 Bay tmimel kenen, manan di
satu di dale, 'Flanek, là sa lnumìta
gamu. Ise glut kè, na yé kasafnèto na
i gal sukéy di sdu, yé sukéyta gamu?
14 Nwèyu sukéyyu na mdà gamu. Yé
kayègu ku dét i blégu di gamu, yé lêgu
blé di dad to fulé kel.
15 Landè ktoogu kè magot i filakgu?
Mafè nawayu kè du too agu mayè
mlé?'
16 Yé duenam man, nun dad to
fulé baling dale guna, na nun dad to
muna baling dale gfulé."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

17 Na mnagad ale Dyisas ditù di
Dyérusalém. Na di laman magu,
neben fatfing i dad sfalò lwe to galan
tdò, na manan di dale,
18 "Ta fan ato kel di Dyérusalém, na
do, i dnagit Ngà To, bléla agu di kagot
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na
i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na nukumla agu di
fati.
19 Na bléla agu di dad to ise Dyu,
du nadoyla agu, na nfasla agu, na
fnatakla agu di krus. Bay di gatlun
du, lê agu mték di fati."

I fni i yê ale Dyém na Dyan
(Mark 10:35-45)

20 Na kafnge ayé, fdadong di ku
Dyisas i yaan Sébidi, dunan i yê Dyém
na Dyan, na magin dad ngàan. Lkuad
kenen di muna Dyisas na fakdo di
kenen.
21 Na smalek Dyisas, manan, "Dét
i kayèam?" Na manan, "Makang
ge di do na yé gufsudengam i lwe
ngàgu ani di safédam ku ta gdawatam
i kdataham kadang di fulé du, satu
gsen di kwananam na satu gsen di
bibengam."
22 Bay man Dyisas di dale, "Là
gadèyu ku dét i fniyu. Gaganyu kè
tmufì minum di basù guminumgu,
dunan i dad kaflayam gnagugu?" Na
tmimel ale, manla, "Gaganmi sa."
23 Na man Dyisas di dale Dyém na
Dyan, "Too glut, gamginum gamu di
basù guminumgu, bay landè ktoogu
fsudeng ku simto gsen di kwanan-gu
na gsen di bibenggu. I dad gusudeng
ani lo tagà Mà di dad to gutmagàan
dun."
24 Kanto gadè i sfalò dademe dad
to gal tdò Dyisas gablà di fnila ayé,
lanbutla i lwe saflanek ani.
25 Na santifun Dyisas i kdeela, na
manan di dale, "Ta gadèyu i gal nimò
dad ganlal dini di tah tanà. Galla
lnumì i dad to mdanà, na toola ale gal
dek.
26 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu.
Ku simto mayè mdatah, là fakay ku
landè nimòan di dademe.
27 Na ku simto i mayè mdatah,
là fakay ku là fafasakan i kton di
dademe.
28 Du balù do i dnagit Ngà To, ise
ku yé duen-gu salu dini di tah tanà
ku fifat agu di dad to. Bay yé duen-gu
salu dini du do mifat i dad to na blégu

i ktogu di fati mayad dad salà du fye
dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas i lwe to butè
(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Na mdà ale Dyisas fdu di banwe
Dyériko, na nun mlabung dad to ma-
gin di dale.
30 Na nun lwe to butè sudeng di kilil
dalan. Kantola linge na Dyisas i magu
déé, mkit ale, manla, "E Amu, Bel i
Harì Dabid, begam gami kando."
31 Bay nngak i dad to ale du kayèla
ku fanak ale, bay baling midul kbong
kitla, manla, "E Amu, Bel Dabid,
begam gami kando."
32 Na yé duenam man, tadè fanak
Dyisas, na tlon ale, klon smalek dale,
manan, "Dét i kayèyu nimògu di
gamu?"
33 Na tmimel ale, manla, "Amu, yé
kayèmi moon ku mite gami."
34 Na kando Dyisas ale, na nagotan
dad matala. Na tadè ale mite, na fles
ale magin ku Dyisas.

21

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Ta mdadong ale Dyisas di
Dyérusalém, na ta kel ale di tukay
banwe Bétfagi di Bulul Olib. Na dek
Dyisas muna lwe dad to galan tdò,
2 na manan di dale, "Fles gamu di
tukay banwe gsen munayu, na ku
ta kel gamu ditù, nun teenyu dongki
batangla déé magin i ngàan. Ntehyu
ale, na nebeyu dini.
3 Na ku nun to smalek gamu,
manyu dun, 'Nun gukmamu i Amu
dun,' na yé klon mayà dun gamu."
4 Yé duenan mkel ani du fye gdohò
i man Dwata fagu di satu tugadan di
munan,
5 "Fgadèam di dad to di Dyérusalém,
manam, 'Neyeyu, du kel i
Harìyu di gamu. Toon fdanà
i kton, na yé snakayan ngà i
dongki.' "
6 Na ta mdà dad to dekan ayé, na
nimenla i man Dyisas di dale.
7 Nebela i dongki na i ngàan salu di
ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe
dad klawehla, na ta smakay Dyisas.
8 Di lamla magu, nun dee dad to
mbel i klawehla di bà dalan, na i
dademe, nkahla dad fanga kayu du
mdà di kdayenla di ku Dyisas.
9 Nun dad to muna di ku Dyisas na
nun dademe tmadol, na tamlo ale,
manla, "Dnayento i Bel Dabid! Mag-
dayen i To salu dini di dagit i Dwata!
Magdayen i Dwata du too mdatah."
10 Na kanto kel ale Dyisas di
Dyérusalém, too tikeng i dad to déé, na
smalek ale, manla, "Simto i to ani?"
11 Na tmimel i dad to magin, manla,
"Dyisas ani, i Tugad Dwata mdà di
Nasarét di Galili."

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

12 Fusuk Dyisas di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, na ndalan
lamwà i kdee dad to sbayad déé. Na
lugadan dad lamisa i dad to sasambì
filak na lê man gusudeng i dad to gal
fabli dad abun galla dsù.
13 Na manan di dale, "Ta gsulat di
Tnalù Dwata, manan, 'I Gumnègu ani,
yé gukmamu dun gal gudmasal,' bay
ta fanbalingyu gumnè i dad to lmim-
bung."
14 Na nun dad butè na dad kimay
fdadong di kenen déé di gumnè ayé,
na fan-gulêan ale.
15 Bay baling malbut dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu na dad to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis. Yé duenla malbut du ta teenla
dad tnikeng nimòan, na ta lingela i
katlo dad ngà di kmanla, "Magdayen
i Bel Dabid."
16 Na smalek ale di ku Dyisas,
manla, "Là lingem kè i man dad ngà
ani?" Na tmimel Dyisas, manan, "Hee
sa. Sawe là lmenyu masa ani di
Tnalù i Dwata, manan, 'Tdò Dwata
dad ngà, balù i dad too malnak, du fye
dnayenla kenen.' "

17 Na tnagakan ale, na lamwà ke-
nen di syudad du fles ditù di banwe
Bétani, na déé gumilèan di kifuh.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Mark 11:12-14,20-24)

18 Di too flafus, ta mdà ale Dyisas
samfulê di Dyérusalém. Na di kagun
gatù, ta bitil kenen.
19 Na nun teenan kayu dnagit fig di
saféd dalan, na fdadong kenen déé,
bay landè benge teenan lo doon. Na
man Dyisas di kayu ayé, "Ta là fakay
ge menge." Na di kmanan ayé, tadè
mlanas i kayu ayé.
20 Kite dad to galan tdò ayé, tikeng
ale, na smalek ale, manla, "Dét duen i
kayu ani too mlal mlanas?"
21 Na tmimel Dyisas, manan, "Too
glut i man-gu di gamu ani, ku ftoo
gamu na là lwe nawayu, gaganyu
nimò i ta nimògu di kayu ani gine.
Na ise ku lo ayé, bay fakayyu man
di bulul ani, 'Magket ge na mgilih ge
gatù di talà mahin,' na gdohò i manyu
ayé.
22 Ku ftoo gamu, balù dét i fniyu di
dasalyu, gdawatyu."

I salek gablà di glal Dyisas
(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Lê samfulê ale Dyisas di lam i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
Na di laman tamdò, salu di kenen
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
na i dad tua gal mebe i dad Dyu.
Na smalek ale, manla, "Dét i ktoom
mimò i kdee nimòam dini? Na simto
mlé ge glal?"
24 Na tmimel Dyisas, manan, "Lê
nun snalekgu di gamu. Na ku gtime-
lyu, lêgu tulen di gamu ku dét i ktoogu
mimò ani.
25 Gablà di kbunyag Dyan, nè
gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata
di langit, ku demen mdà di dad to di
tah tanà?" Na stulen ale, manla, "Ku
yé manto, 'Mdà di Dwata di langit,'
snalekan gito, na manan, 'Kan ku là
fantooyu Dyan?'
26 Bay là fakay ku yé manto, 'Mdà
di dad to,' du likò ato di dademe dad
to du yé man i kdeela na Dyan i satu
tugad Dwata."
27 Yé duenam man, tmimel ale,
manla, "Là gadèmi dun." Na manan
di dale, "Lê là tulenta gamu ku dét
ktoogu mimò i dad nimògu.

I fléd gablà di dad lwe ngà lagi

28 "Dét i fandamyu gablà ani? Nun
satu lagi, lwe ngàan. Manan di twege,
'Tò, mdà ge talbahò di tanàgu.'
29 Na tmimel i ngàan, manan, 'Là
mayè agu,' bay baling matlas i fan-
daman na mdà kenen talbahò.
30 Na lê salngad man i lagi di ngàan
twali. Na tmimel i ngàan ayé, manan,
'Hee, Mà,' bay là nimòan dun.
31 Di dad lwe ngà ani, simto i mi-
men di knayè i màla?" Tmimel ale,
manla, 'I twege.' Na man Dyisas di
dale, "Too glut i man-gu di gamu ani, i
dad to man nawayu too sasè gambet
i dad to mwè bayad i buhis na i dad
libun gal mkat lagi, muna ale di gamu
gfusuk di Kagot Dwata.
32 Du Dyan Gal Munyag, yé duenan
salu dini du fye fiten di gamu dalan
i katluh, bay là fantooyu dun. Baling
yé ftoo di manan i dad to mwè bayad
i buhis na i dad libun gal mkat lagi.
Na balù teenyu i dale kaftoo, knèan là
msal gamu na là ftoo gamu di tdòan.

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 "Lê gamu flinge di satu fléd. Nun
satu lagi mfun tanà, na mele kenen
walad dnagit grép. Lnabatan i dad
felen, na makol kenen di bong batu
du gumlék i bengen. Na lêan fdak i
mdatah gumnè gufanak i to mantay i
dad felen ani. Na kafnge ayé, fagotan
i dad felen di dademe dad to du salu
kenen di satu banwe.
34 Na kanto kel di bangla mles i ben-
gen, dekan i dad fasakan salu ditù di
tanàan du fye nwèla i kenen alel.
35 Bay i dad to gufagotan i felen,
kanfèla dad fasakan. Nfasla satu,
fnatila satu, na ndakla batu i satu.

36 Na lêan dek dademe dad fasakan,
ta too ale dee, na lê salngad i nimòla di
dale.
37 Na kanto kel di gusenan, dekan
i ngàan salu di dale. Na yé manan di
kton, 'Nafèla sa i ngàgu.'
38 Bay kantola teen i ngàan, stulen
ale, manla, 'Ani ngà i to mfun dad
fele. Fnatito kenen du fye ku ta mati
màan, ta gito gamfun i dad felen.'
39 Yé duenam man, kanfèla kenen,
na nebela ditù di lwà i tanà gumele
grép klola fmati dun."
40 Na smalek Dyisas, manan, "Ku ta
kel i mfun fele ani, dét kè kibòan i dad
to gufagotan i felen?"
41 Na tmimel ale, manla, "Yé
nimòan di dad sasè to ani, fnatin i dad
to gufagotan dad felen, na tanlasan
ale. Na yé tlasan dunan dad to mayè
mlé i kenen alel."
42 Na lê talù Dyisas di dale, manan,
"Sawe là lmenyu masa i fléd di Tnalù
Dwata, manan, 'Nun gumnè slame
batu, na i satu batu déé too mabtas,
yé baling knang i dad to fdak gumnè.
Blaam, i batu ani, yé gumdàan di
Dwata, na too ti gamtikeng.'
43 Na yé duenam man, ani man-gu
di gamu, lê nawì i Kagot Dwata di
gamu na blén di dad to menge fye.
44 Ku simto gdauf di batu ani,
malmo kenen, na ku simto tankan i
batu ani, mlunah kenen."
45 Na kanto linge dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na dad Farisi i
dad fléd Dyisas ani, gadèla na dale i
gugtadèan.
46 Mngabal ale kfagu kamfè ku Dy-
isas, bay likò ale di dademe dad to du
yé manla na kenen satu tugad Dwata.

22

I fléd gablà di klak di ksong (Luk 14:15-24)

1 Na lê talù Dyisas fagu di fléd,
manan,
2 "I Kagot Dwata di langit salngad di
satu harì mimò fista di ksong i ngàan
lagi.
3 Dekan dad snaligan du nngéla dad
to nlakan, bay là mayè ale.
4 Na kafnge ayé, ta lêan dek dademe
dad snaligan, manan di dale, 'Tooyu
tulen di dale na ta gatlagad i bong
knaan. Ta ftatêgu i dad malbang
safìgu na lê man i dad ngà safì ta
fabùgu. Ta gatlagad i kdee. Tooyu ale
fagin gadini.'
5 Bay là falningela i dad snaligan
ani, na baling ale mdà. I satu salu di
tanàan, na i satu di tindan.
6 Na i dademe, kanfèla dad snali-
gan, na fatdukla ale, na fnatila ale.
7 Na too malbut i harì ani. Dekan
dad sundalun fmati dad to ani, na
mtam i syudad gumnèla.
8 Na kafnge ayé, ta manan di dad
snaligan, 'Ta gatlagad i knaan di
ksong ani, bay i dad to munagu nlak,
là gten ale magin.
9 Gatù gamu di dad dalan, na
nlakyu i kdee dad to teenyu.'
10 Yé duenam man, ta mdà dad
snaligan ani, na salu ale di dad dalan
du santifunla i kdee teenla, balù fye
to ku demen sasè to, na ta fnò to i
gumnè gufista.
11 Na ta fusuk i harì du dnawatan i
dad to salu déé, bay nun teenan satu
to là lamsakan klaweh di ksong.
12 Na manan, 'E flanek, dét kibò
kagfusukam dini du là lamsak ge
klaweh di ksong?' Na là gtalù i to ayé.
13 Na tlo harì i dad snaligan,
manan, 'Bnakusyu dad sigal na dad
blì i to ani, na batyu kenen ditù di lwà
di gukmifuhan, dunan di gumngel
dad to na gukminggat i kifanla.'
14 Na fannge Dyisas i flédan, manan,
"Dee dad to nlak, bay là dee i mgalék."

I salek gablà di bayad i buhis (Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Na kafnge ayé, lamwà dad Farisi
du santulenla i kfagula kamfè ku Dy-
isas fagu di ksalekla kenen.
16 Dekla dademe dad to galla tdò
na lê man dademe dad to gal msen
ku Hérod. Na i dad to dekla ayé, yé
manla di ku Dyisas, "E Sér, ge satu to
too gsalig, na too ti glut i katdòam i
dalan Dwata. Là fkaham di nawam i
man dad to di ge du là sa mabtas di ge
ku dét i glalla.

17 Dét i fandamam? Fakay kè di
uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé
gami bayad i buhis di ku Sisar, i gum-
datah di Roma, ku demen là?"
18 Bay gadè Dyisas i sasè fandamla,
taman manan, "Gamu dad to flingu.
Kan ku lnimanyu agu?
19 Fiteyu do i satu filak galyu bayad
i buhis di Roma." Na mwè ale satu
filak na fitela ku Dyisas.
20 Na snalekan ale, manan, "Simto i
to teenyu di filak ani, na simto mfun
dagit i ta gsulat dini?"
21 Na tmimel ale, manla, "Ku Sisar."
Na manan di dale, "Ku dét i nfun
Sisar, bléyu ku Sisar, na ku dét i nfun
Dwata, blêyu di Dwata."
22 Na kantola linge i timelan ayé,
too ale tikeng. Na yé duenam man,
tnagakla kenen na ta mdà ale.

I salek gablà di kték mdà di fati (Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Na di du ayé, nun dad Sadusi salu
di ku Dyisas. (Dale i dad to man dun
na landè mték di fati.)
24 Na smalek ale, manla, "E Sér, di
munan, smulat Mosis, na yé flaun
ku nun lagi mati bay landè ngàla, là
fakay ku là nwè twalin lagi i libun ayé
du fye nun tubad i twegen.
25 Na di munan kun, nun fitu lagi
saflanek. Mwè yaan i twege, bay mati
na landè ngàla. Na yé duenam man,
lê nwè i twalin.
26 Salngad ayé i lê mkel di twalin
ayé na di galwen na sngé kel di sangal
twali.
27 Na kafnge ayé, ta mati i libun ayé.
28 Ani i snalekmi. Di kték i dad mati,
simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi
saflanek?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Too
gsalà i fandamyu du là gadèyu i Tnalù
Dwata na i kaltulusan.
30 Ku ta mték i dad mati kadang di
fulé du, ta landè swè yaan, balù lagi
ku demen libun. Bay yé ta kagkahla
salngad ale di dad kasaligan di langit.
31 Na gablà di kték i dad mati, sawe
là lmenyu masa man Dwata ani di
gamu,
32 'Do i Dwata fnangamfù Abra-
ham, Isaak na Dyékob.' Na yé kayèan
man dini kenen Dwata fnangamfù i
dad to mlawil fa, ise ku i dad mati."
33 Na kanto linge i kdee dad to ayé,
too ale tikeng di katdòan.

I too mabtas uldin Dwata (Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Na kafnge ayé, ta stifun dad
Farisi du ta lingela na ta là gtalù i dad
Sadusi du mdà di dad timel Dyisas.
35 Na nun satu di dale i too gmadè
dad uldin Dwata. Tnilewan Dyisas
fagu di salek, manan,
36 "E Sér, di kdee dad uldin Dwata,
nè i too mabtas dé?"
37 Na tmimel Dyisas, manan, " 'Kan-
bongyu nawa i Amuyu Dwata mdà
di nawayu, na di fandamyu, na di
kaglabatyu.'
38 Ani i too mdatah na too mabtas
di kdee uldin Dwata.
39 Na i gamtadol uldin too mabtas,
nun gusalngadan di muna, na dunan
ani, 'Kanbongyu nawa i dademe to
salngad kalbong nawayu i gamu kto.'
40 I lwe uldin ani, yé gumdà i kdee
dademe dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na lê man dademe dad tdò i
dad tugad Dwata."

I salek gablà di Mgalék Dwata (Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Na di tlabo stifun i dad Farisi,
snalek Dyisas ale, manan,
42 "Dét i fandamyu gablà di Mgalék
Dwata? Simto gutambulan?" Na
tmimel ale, manla, "Kenen i Bel
Dabid."
43 Na manan di dale, "Ku gambet
ayé, kan ku nalak Tulus Dwata Dabid
tamlo di kenen 'Amu'? Ani i manan di
munan,
44 'Man Dwata di Amugu, "Sudeng
ge gsen di kwanan-gu, dunan i
gufdatahta ge, kel di kafkahgu
i dad to muteh ge nawa di dun-
gan falel blìam.' "
45 Ku yé katlo Dabid di Mgalék Dwata,
'Amu,' kan ku yé katloyu kenen Bel
Dabid?"
46 Na landè gamtimel, na mdà di du
ayé, ta landè lê mlas smalek kenen.

23

I kafngewe Dyisas gablà di dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi
(Mark 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

1 Na kafnge ayé, talù Dyisas di mlabung dad to, na lê man di dad to galan tdò, manan,
2 "I dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi, dale i nun glal mubad i dad uldin Dwata.
3 Yé duenam man, là fakay ku là nimenyu i kdee dad uldinla. Bay, nangyu ganbet dad nimòla du là maslalò i nimòla di dad tdòla.
4 Salngad ku nun blat ftiangla di dad to, bay là ti tnabengla ale mebe, balù tukay.
5 Toola falbang dad gufkahla i gusmulatla Tnalù Dwata galla batang di ulula na di sigalla. Na ftahàla i fayolla di kilil i klawehla. Yé duenla mimò i kdee ani du lola fite di dad to.
6 Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu di kafsudengla dale di gusudeng i dad to mdatah di dad fista na di dad gumnè gal gustifun i dad to.
7 Na yé toola kanbayan ku nafè i dad to ale di fadyan, na ku yé katlo dale 'Sér.'
8 Bay là fakay ku yé katlo dad to gamu, 'Sér,' du saflanek gamu na lo satu i Tamdò gamu.
9 Na là fakay ku yé katloyu di dademe to 'Mà,' du lo satu Màyu, dunan i mnè di tah langit.
10 Na lê là fakay ku yé katlo dad to gamu, 'Amu,' du lo satu Amuyu, dunan i Mgalék Dwata.
11 Yé too mdatah di kdeeyu, dunan i to fafasak di gamu.
12 Ku simto fdatah i kton, yé baling mdanà, na ku simto fdanà i kton, yé baling mdatah."

I kngak Dyisas i kaflingu
(Mark 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

13 Na man Dyisas, "Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Nsangyu i dalan dad to fusuk di Kagot Dwata di langit. Là mayè gamu fusuk na ku simto i mayè, là ti falohyu dun.
14 (Magakdo gamu, dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi du too gamu flingu. Lnumìyu dad libun balu du fye gwèyu dad knunla, na flingu gamu mimò fye fagu di tahà dasalyu. Na yé duenam man, too ti sasè i kaflayamyu kadang.)
15 Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Gal gamu magu di tah tanà na di talà i mahin du fye gamgebe gamu to. Bay ku ta nun gebeyu, matnù fa i ksasèan di gamu, na midul i kagtenan salu ditù di lanaw lifoh.
16 Magakdo gamu, du salngad gamu di to butè gal malak i dademe to. Ani tdòyu, 'Ku nun to samdagè, na yé kbagal i sdagèan i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan i blawen di lam i Bong Gumnè ayé, là fakay ku là dnohòan dun.'
17 Salngad gamu di to butè, na landè kaglabatyu. Dét i mabtas, i blawen, ku demen i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata gumdà i blawen matfing?
18 Na ani i lêyu tdò, 'Ku nun to samdagè na yé kbagal i sdagèan i gudamsù, balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan i blé ta mlasà di tah i gudamsù ayé, là fakay ku là dnohòan dun.'
19 Too gamu butè. Dét i mabtas, i blé mlasà di tah i gudamsù, ku demen i gudamsù gumdàan matfing i blé ayé?
20 Na yé duenam man, ku simto samdagè fagu di gudamsù, ise ku lo yé fakufan i gudamsù, bay lê man i kdee mlasà di tahan.
21 Na ku simto samdagè fagu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, ise ku lo yé fakufan i Bong Gumnè ayé, bay lê man i Dwata mnè di

laman.
22 Na ku simto samdagè na yé kbagal sdagèan i langit, lêan fakuf i trunu
Dwata na lê man i Dwata sudeng di
tahan.
23 “Magakdo gamu, dad to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis na dad Farisi. Too gamu
falnayam du mdà di kaflinguyu. Gal
gamu mlé gasfalò di Dwata mdà di
malnak bol utenyu, bay ta tnagakyu
i katluh na i kakdo na i kagsalig. Fye
moon ku too gamu tluh, na ku fulung
gamu kamdo, na ku gsalig gamu, na
lê gamu fadlug di kabléyu di Dwata.
24 Salngad gamu di to butè gal
malak i dademe to. Yé guflingen-gu
i nimòyu di satu to ku tnafisan i dad
lifat di ninuman, bay flohan i bong
lmanaf dnagit kamél.
25 Magakdo gamu, dad to tamdò
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
na dad Farisi. Too gamu falnayam
du mdà di kaflinguyu. Galyu nalob
i basù na fligo di kililan, bay ditù di
laman, sana kagsikan, du too gamu
lmumì na lom gamu.
26 Too gamu butè, dad Farisi. Yé fye
nimòyu, funayu nalob lam i basù na i
fligo, na fagu déé lê mlaneb i kililan.
27 “Magakdo gamu dad to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis na dad Farisi. Too gamu
falnayam du mdà di kaflinguyu.
Salngad gamu i fantyun gutmusuk i
lungun na fninturala bukay du too
fye baweh mite dun di lwà, bay ditù
di lam fnò tulan i dad to mati na i kdee
ta balok.
28 Na salngad ayé i gamu, du di kite
i dad to gamu, too gamu tluh, bay ditù
di lam i nawayu too bong i kaflinguyu
na too gamu gamsalà.

Falnayam Dwata i dad flingu
(Luk 11:47-51)

29 “Magakdo gamu dad to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis na dad Farisi. Too gamu
falnayam du mdà di kaflinguyu. Yé
galyu nimò fandakyu ilè gulambang
i dad tugad Dwata, na nkasyu dad
lbang i dad muna to too tluh.
30 Na ani galyu man, ‘Ku lo gami
gasalngan moon di dad gutambulto
ayé, là sa magin gami fmati dad tugad
Dwata.’
31 Na fagu di manyu ayé, nfunyu
na gamu bel i dad to manò dad tugad
Dwata.
32 Na yé duenam man, fadlugyu
snikof i ta tanbù dad gutambulyu.
33 “Salngad gamu dad ulad du yé
gutambulyu di dad ulad. Yé man
nawayu kè ku gaganyu niwas i lanaw
lifoh?
34 Yé duenam man, dekgu gadéé
di gamu i dad tugad Dwata na dad
to too fulung na dad to tamdò. Nun
dademe di dale, balingyu fnatak
di krus, ku demen fnatiyu ale. I
dademe, balingyu ale nfas di dad
gumnè galyu gustifun, na dluhyu ale
balù nè gusalula milah.
35 Na fagu déé, falnayam Dwata
gamu du gagin gamu di galla kfafati
i kdee dad to landè gumaslen, mdà di
ku Abél na kel di ku Sakaraya, i ngà
Barakaya, dunan i bnanòla di bleng i
gudamsù na i gumangamfù di Dwata.
36 Na too glut i man-gu di gamu ani,
i kaflayam Dwata i dad to di mdu ani
too ti gdohò kadang di fulé du.”

I kalbong nawa Dyisas di dad to di syudad Dyérusalém
(Luk 13:34-35)

37 “E, dad to di Dyérusalém, gamu i
gal fmati dad tugad Dwata, na mdak
batu i dad to dek Dwata salu di gamu.
Ta dee dulêgu nan mayè samtifun
gamu gambet i anuk mliton du lan-
fanan i dad ngàan. Bay là ti mayè
gamu.
38 Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata
di gamu i banweyu ani,
39 na silangyu agu lê teen ku ta kel
i bang kmanyu dun, ‘Magdayen i To
salu dini di dagit Dwata.’ ”

24

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

1 Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, na di kdàan, i

dad to galan tdò fdadong ale na tdòla di kenen i dad gumnè glam di Bong Gumnè ayé.
2 Bay manan di dale, “Fye du teenyu kdee ani. Too glut i man-gu di gamu, nun du kel kadang, landè batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà i kdeen.”

I kasfati na dad kaflayam (Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di Bulul Olib, na sudeng déé. Na fdadong dad to galan tdò di landè dademe to lminge dun, manla, “Begam tulen gami ku kilen kagdohò i manam ayé, na ku dét mkel gugmadèmi kasfulêam na gusen i banwe.”
4 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.
5 Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu, ‘Do sa Krayst, dunan i Mgalék Dwata,’ na fagu déé, dee dad to mafgaw.
6 Nun lingeyu dad kasfati ta kel, na lingeyu i dad santulen gablà di dademe dad kasfati fan kel, bay nang gamu likò. Là fakay ku là funa kel i kdee ayé, bay balù ku ta gdohò ayé, ise ku yé i ta gusenan.
7 Sfati dad sahal to, na lê man dad malbang banwe. Na mkel i kbitil na dad linol di dee dad banwe.
8 Bay i kdee ayé lo katbù i dad ilè na ta fan mkel i gusenan salngad di libun maltien ta tamduk i tienan du fan sut i ngàan.
9 “Kafnge ayé, kanfè dad to gamu, na nebela gamu di dad to mukum du falnayamla gamu na fnatila gamu. Na i dad to di kdee dad banwe, knangla gamu nawa du mdà di ksasatuyu di do.
10 Na di dad du ayé, nun dee dad to kmagol i kaftoola di Dwata. Na dademe, sakal ale, na snang ale nawa.
11 Na lê nun dee dad to flingu tmugad i Tnalù Dwata na dee dad to mafgaw.
12 Du ta matnù i kdee dad sasè, yé duenam man, dee dad to, ta tno i kakdola.
13 Bay ku simto i gamtayud kel di gusenan galwà kenen.
14 Na funa gatdò i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata du fye magtulen i kdee dad to di kdee dad banwe, na yé klon kel i gusenan.

I sasè kalnikò (Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Na nun teenyu too sasè kalnikò gamfalmo tadag di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, dunan i ta fala man Dwata fagu di ku Danyél, i satu tugadan di munan. Ku simto masa ani, fye ku toon fan-glabat di fandaman.
16 Na ku teenyu ayé, fye ku milah i kdee dad to di Dyudiya ditù di dad bulul.
17 Na ku nun to ditù di tah ataf i gumnèan, fye ku ta nang kenen lê tufa du mwè i dad knunan.
18 Na ku nun to ditù di dnarun, fye ku ta nang mulê du mwè i saulan tahà sigal.
19 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien, na dad libun ftutù ngà.
20 Taman, too gamu dmasal du fye là kelan di bang ksasè i tanà ku demen di Du Kaftud.
21 Balù dét ksasè i dad mkel mdà di kagatbù i klamang banwe sngé kel di mdu ani, là gasalngadan i ksasè i mkel ani.
22 Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè to mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal dun du mdà di kalbong nawan di dad to ta mgalékan.
23 “Na di dad du ayé, ku nun to man di gamu, ‘Neyeyu, ta dini Krayst, i Mgalék Dwata,’ ku demen manan, ‘Ta ditù’ nangyu fantoo.
24 Du msut dee dad to flingu, na manla dale kun Mgalék Dwata, blaam ise. Na yé man dademe na dale kun i dademe dad tugad Dwata, blaam ise. Na mimò ale dad gamtikeng du fan-gawla i dad to, balù i dad to ta mgalék Dwata ku gagan, bay là.
25 Ani nangyu glifet, ta falagu tulen di gamu i kdee ani di laman là mkel.

26 “Na yé duenam man, ku nun
to man di gamu, ‘Ta ditù kenen di
banwe landè to mnè ditù,’ nang gamu
gatù. Na ku nun man di gamu, ‘Ta
dini kenen di lam snifil,’ nangyu fan-
too.
27 I kakel Ngà To, salngad di silà
mkal mdà di gusut i du kel di gus-
dafan.
28 Na yé satu guflingen-gu dun, ku
nè gumlasà i mati, déé gustifun i dad
wak du knaanla*.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 “Na kafnge i bong klimah ayé, tin
tadè kmifuh i du, na ta là mneng i
bulen. Na mtatek dad blatik mdà di
langit, na gasyat i kdee dad mnè di
langit.
30 Na yé klon msut di langit ilè i
kasfulê Ngà To, na sdulê mngel i kdee
bung to di tah tanà. Na teenla Ngà To
kel fagin di dad labun, na too kenen
maltulus na mneng.
31 Na salngan di bong uni féw
dekan i dad kasaliganan gatù di kdee
sahal banwe di tah tanà, balù nè
gusablàla, du santifunla i dad to ta
mgalék Dwata.

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

32 “Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di
kayu fig. Ku tmubad i kayu ani na lê
dmoon, yé gugmadèyu dun na ta fan
kel i minit du.
33 Gambet ayé, ku ta teenyu ta kel
dad ta falagu tulen di gamu, yé gug-
madèyu dun na too mdadong nan i
kakel Ngà To.
34 Too glut i man-gu di gamu ani. Là
sa sdulê mati kdee dad to di bang ani.
Silang ale mati ku ta gdohò i kdee dad
tulen-gu.
35 Matlas i langit na tanà, bay i
Tnalùgu là matlasan kel di landè sen.

Landè gmadè i du kasfulêan
(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

36 “Landè gmadè i du na i bang kas-
fulêgu, balù i dad kasaligan di langit,
ku demen i Ngà Dwata. Bay lo yé
gmadè dun Mà.
37 I mkel di dad to di bang kasfulê
i dnagit Ngà To, salngad di ta mkel di
dad to di du Nowa di munan.
38 Di laman là kel i dunuk, lo yé
nimò i dad to kmaan na minum. I
dad lagi, mwè ale yaan, na dad libun,
nwèla ale yaan kel di kfusuk Nowa di
bong aweng.
39 Na là ti gadèla ku dét i fan mkel.
Galì ale tamwan ta kel i bong dunuk
na tangalan ale. Gambet ayé kagka-
han ku ta samfulê i Ngà To.
40 Nun lwe lagi di dnaru. Nwè i satu
na tagak i satu.
41 Nun lwe libun gmiling. Nwè i
satu na tagak i satu.
42 Yé duenam man, too gamu fgeye
du là ti gadèyu ku dét i du kasfulê i
Amuyu.
43 Fan-glabatyu ani di fandamyu.
Ku gadè i to mfun gumnè i bang i to
tmaku kel di lam i kifuh, too kenen
fgeye moon fye là gfusuk i to tmaku.
44 Yé duenam man, too gamu fgeye,
du do, i dnagit Ngà To, yé kasfulêgu di
du i là kfatanyu do.

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula
(Luk 12:41-48)

45 “Simto kè snalig too fduf na too
fulung? Dunan i snalig gufagot i
amun kdee dademe dad snaligan du
fye nalelan dale i knaanla ku ta kel i
bang.
46 Too fye nawa i snalig ku ta kel i
amun, na teenan kenen talbahò.
47 Too glut man-gu di gamu, i snalig
ani, kenen gufagot i amun i kdee
knunan.
48 Bay kaflingenta dun, ku sasè
balu i snalig ani, na manan di kton,
‘Tay kléét i amugu,’
49 na balingan fatduk i dademen
dad snalig, na lo tadè kmaan na
minum di saféd i dad to flangal, ani
mkel di kenen.

* **24:28** 24:28 Kayèan man ku ta sdulê gdohò i dad ilè i kasfulê Dyisas, yé ta dun samfulê. † **24:50** 24:50 Ku demen twan.

50 Yé kakel i amun di du i là kfatanan, dunan bang i làan lyalo† dun.
51 Na ani kibò i amun kenen, toon kenen falnayam, du fnèan kenen di safèd i dad to flingu, dunan di gumngel na gukminggat i kifanla."

25

I fléd gablà di dad sfalò sawang libun

1 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Di fulé du kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di sfalò sawang libun mebe dad salòla du snitongla i lagi sansong.
2 I lime libun, là fulung ale. Bay i lime, fulung ale.
3 I dad là fulung, nebela salòla, bay là fatlagad ale tnù i fngalola.
4 Bay dad libun too fulung, nebela dad salòla, na lê ale fatlagad tnù i fngalola.
5 Léét kel i lagi sansong, na yé duenam man, ta gfilot ale, na fles ale gkudang.
6 Na kanto ta tngà butang, nun lingela tamlo, manan, 'Ta déé i lagi sansong. Lamwà gamu, na snitongyu.'
7 Na mukat i kdee dad sawang libun ani, na fatlagadla dad salòla.
8 Na talù dad libun là fulung di dad libun fulung, manla, 'Banléyu gami fngalo du ta fan mati dad salòmi.'
9 Bay tmimel ale, manla, 'Landè kibò du keng kulang i gami ku banlémi gamu. Bay mdà gamu mngabal gumayadyu fngalo.'
10 Na yé duenam man, ta mdà ale. Na di lamla ditù, ta kel i lagi sansong, na ta magin dad libun ta gatlagad salu di ksong. Na kanto ale fusuk déé, ta tmakab i lagi sansong.
11 Na di là mlo, ta lê kel i lime libun là gatlagad, manla, 'E Sér, begam nukà gami i takab.'
12 Bay tmimel kenen, manan, 'Là ti dilèta gamu.' "
13 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Yé duenam man, too gamu fatlagad du là sa gadèyu i du ku demen i bang kasfulêgu."

I fléd gablà di dad tlu snalig (Luk 19:11-27)

14 Na lê talù Dyisas, manan, "Di fulé du kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di satu lagi mdà magu. Na di laman là mdà, fatlon dad snaligan du fagotan dale i dad knunan.
15 Yé blén di satu, lime libu filak, na ye blén di galwen lwe libu, na di gatlun mlibu. Yé gufdàan mlé dale di kagsalig dale magot filak. Na kafnge ayé, ta mdà kenen.
16 I snalig fnagotan lime libu, gasil mdà dmagang, na yé untungan lê man lime libu.
17 Na lê salngad ayé i snalig fnagotan lwe libu, fagu di kdagangan, yé untungan lê lwe libu.
18 Bay i snalig fnagotan mlibu, mdà kenen, makol di tanà, na lbangan i filak ta fagot i amun dun.
19 "Na kanto mlo, ta mulê i amula du situng ale.
20 Na i snaligan fnagotan lime libu, neben i lime libu untung i ta nimòan, na manan di amun, 'Sér, yé fagotam do lime libu, na neyem, yé untungan lê lime libu.'
21 Na tmimel i amun, manan, 'Too fye nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini, na magin ge di klehewgu.'
22 Na lê kel i snalig fnagotan lwe libu, na manan, 'Sér, yé fagotam do lwe libu, na neyem, yé untungan lê lwe libu.'
23 Na tmimel i amun, manan, 'Too fye nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini, na magin ge di klehewgu.'
24 Na kafnge ayé, ta kel i snalig fnagotan mlibu, na manan, 'Sér, gadègu na too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge fele.
25 Yé duenam man, likò agu na balinggu lbang i filakam di lam i tanà. Neyem, ani filakam.'
26 Na talù i amun di kenen, manan, 'Too ge sasè, na too ge malweh. Ta gadèam sa na too agu labè na galgu

nwè i ise do nfun, na kantugu i ise do
fele.
27 Na kan ku là fngàam i filakgu
di bangku du fye di kulêgu, ta nun
ngàan.
28 Nwèyu i filak di kenen, na lêyu blé
di to snalig i ta nun sfalò libu.
29 Du ku simto i fulung magot i
ta nfunan, lê tananù glukas fa di
kalnidùan. Bay ku simto là fulung
magot i tukay nfunan, lê nwè di ke-
nen.
30 Na batyu i snalig landè gukel ayé
ditù di gukmifuhan di lwà na déé
gumngelan na gukminggat kifanan.'
"

I kukum Dyisas di kasfulêan

31 Na fadlug Dyisas talù, manan,
"Ku samfulê i Ngà To di bong kdata-
han, magin i kdee dad kasaligan, su-
deng di trunun du kenen i Harì.
32 Na i dad to mdà di kdee dad
banwe, santifunan ale di kanfen, na
sansahalan i dad to salngad di nimò
i to mifat bilibili du fahalan i dad
bilibili di dad kambing.
33 I dad bilibili, kahan gsen di
kwananan. Bay i dad kambing, ka-
han gsen di bibengan.
34 Na talù i Harì di dad to gsen
di kwananan, manan, 'Flal gamu,
du too nun kafyeyu mdà ku Mà.
Dnawatyu i kagot tagàan gamu mdà
di kagatbù i banwe.
35 Du di kbitilgu, fankaanyu agu,
na di kalinumgu, finumyu agu. Na
kantogu kel di banweyu, balù mahal
to agu, fyakyu agu.
36 Kanto landè klawehgu, banléyu
agu klaweh, na di kafdasgu, nifatyu
agu, na di kablanggùgu, lnauyyu agu.'
37 Na tmimel dad to tluh ani, manla,
'Amu, kilen i ta kitemi ge bitil na
fankaanmi ge, ku demen malinum
na finummi ge?
38 Kilen i ksalum di banwemi, na
balù mahal to ge, ta fyakmi ge? Kilen
i klandè klaweham na banlémi ge?
39 Kilen i kitemi ge fandas ku de-
men blanggù na lnauymi ge?'
40 Na tmimel i Harì, manan, 'Too
glut i man-gu di gamu ani, na ku dét
i nimòyu di dad flanekgu balù ku too
ale mdanà to, salngad ku di do i gu-
mimòyu dun.'
41 Na kafnge ayé, talù i Harì di dad
to gsen di bibengan, manan, 'Fawag
gamu di do, du gablà gamu falnayam,
na ditù gusaluyu di lanaw lifoh landè
sen ta tagà Dwata di ku Satanas na lê
dad snaligan.
42 Du di kbitilgu, là ti fankaanyu
agu, na di kalinumgu, là ti finumyu
agu.
43 Na kantogu kel di banweyu, là
ti fyakyu agu du mahal to agu. Di
klandè klawehgu, là ti banléyu agu,
na di kafdasgu, na di kablanggùgu, là
ti lnauyyu agu.'
44 Na tmimel dad to ani, manla,
'Amu, kilen i ta kitemi ge bitil ku
demen malinum ku demen mahal to
ku demen landè klaweh ku demen
nun fdas ku demen blanggù, na là
tnabengmi ge?'
45 Na tmimel i Harì, manan, 'Too
glut i man-gu di gamu ani, na ku dét
i là nimòyu di dademe dad togu too
mdanà, salngad ku là nimòyu dun di
do.'
46 Na i dad to ayé, faflesan ale salu
di gumaflayamla kel di landè sen, bay
i dad to tluh, ditù gufaflesan dale di
nawa landè sen."

26

I fandamla fmati ku Dyisas
(Mark 14:1-2; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Kanto fnge Dyisas tamdò i kdee
ayé gine, ta manan di dad to galan
tdò,
2 "Ta gadèyu na lo lwe butang mdà
ani kel i Du Kaglius, na do, i dnagit
Ngà To, bléla agu di kagot i dad to du
fnatakla agu di krus."
3 Na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na i dad tua gal mebe i dad Dyu,
stifun ale di bong gumnè Kayafas,
dunan i ulu i dad ganlal di kafaglutla.
4 Na yé santulenla déé ku dét i fye
kibòla kamfè ku Dyisas du fafatila di
landè to gmadè dun.

5 Bay yé manla, “Nangto nimò ani
di lam i fista du keng falbut i dad to,
na balingla gumdà too smamuk.”

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas
(Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

6 Na déé Dyisas di tukay banwe
Bétani di gumnè Simon, dunan i to
nun fdas mumuh di munan.
7 Na di lam Dyisas kmaan, nun li-
bun fdadong di kenen, na nun neben
sabuy malung fnò fangbun too mab-
tas. Kokan i fangbun ayé di ulu Dy-
isas.
8 Na kanto teen dad to galan tdò,
too ale malbut, na manla, “Kan ku
falmon i fangbun ayé?
9 Tumù fa ku fablin du too bong
wèan, na fakayan blé i wèan di dad to
landè knun.
10 Bay gadè Dyisas i manla, na
tmimel kenen, manan, “Kan ku nan-
gawyu i libun ani? Too fye sa i nimòan
di do.”
11 Du gal nun dad to landè knun di
safédyu, na fakayyu ale tnabeng balù
ku dét du. Bay do, ta là mlo i knègu
dini di safédyu.
12 Di kakokan i fangbun di do, falan
fatlagad i lawehgu di lbang.
13 Too glut i man-gu di gamu ani, na
balù nè gutamdò i Fye Tulen di kla-
mang banwe, lêla tulen i nimò libun
ani du fye gafaldamla kenen.”

I ayè Dyudas makal ku Dyisas
(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Na kafnge ayé, nun satu di dad
sfalò lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan
Dyudas Iskariyot, na salu kenen di
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu.
15 Na smalek kenen, manan, “Dét
i bléyu do ku blégu di gamu Dyisas?”
Na mse ale tlu falò batù di filakla du
bléla ku Dyudas.
16 Na mdà di du ayé, mngabal ke-
nen kfagu mlé ku Dyisas di dale.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

17 Di tnanin du i Fista Kakaan
i Fan Landè Bulung Falnok Dun,
fdadong ku Dyisas i dad to galan
tdò, na smalek ale, manla, “Nè
gumdekam gami fatlagad knaanto di
Du Kaglius?”
18 Na man Dyisas di dale, “Mdà
gamu salu di satu lagi mnè di syu-
dad, na manyu di kenen, ‘Yé man i
To Tamdò na ta kel i bangan dmohò
i kdee ta gmanan, na yé gukmaanan
kun di lam gumnèam magin dad to
galan tdò.”
19 Na nimenla i man Dyisas, na fat-
lagadla i knaan di Fista i Du Kaglius.
20 Na kanto kifuh, ta sudeng Dyisas
na i dad sfalò lwe to galan tdò du
kmaan ale.
21 Na lamla kmaan, talù Dyisas,
manan, “Too glut i man-gu di gamu
ani, nun satu di gamu i makal do.”
22 Na too mlidù nawala, na man kat
satu di kenen, “Ise do, man, Amu?”
23 Na tmimel Dyisas, manan, “I to
song di do lamnab fan di tukung, yé
makal do.
24 Do, i dnagit Ngà To, mati agu
salngad i ta gsulat gablà di do. Bay
magakdo i lagi makal do du too kenen
maflayam. Baling fye fa to ayé ku là
sutan.”
25 Na lê talù Dyudas, dunan i makal
kenen, manan, “Ise do kè, Sér?” Na
tmimel Dyisas, manan, “Hee, dunan
sa, ge.”

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Mark 14:22-26; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

26 Na lamla kmaan, nwè Dyisas fan,
na fasalamat kenen di Dwata, klon
falnak dun, na blén di dad to galan
tdò, manan, “Nwèyu ani na knaanyu.
Ani lawehgu.”
27 Na kafnge ayé, lêan nwè i basù
nun binu, na fasalamat kenen di
Dwata, klon mlé dun di dale, na
manan, “I kdeeyu, sansinumyu ani.
28 Ani i litègu falohgu du fye fnasin-
sya Dwata salà i dee dad to du yé
fambagal i kasafnè Dwata di dale.
29 Na too glut i man-gu di gamu,
mdà ani, ta là lê agu minum binu ani.
Silang agu lê minum ku ta kel i du

kinumgu i falami binu di Kagot Màgu,
na gamu i dademegu.
30 Kafngela lmingag dmayen di
Dwata, ta lamwà ale, na salu ale di
Bulul Olib.

I kfafgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

31 Na talù Dyisas di dale, manan,
"Kadang kifuh, i kdeeyu baling mi-
lah na tnagakyu agu, du ta gsulat di
Tnalù Dwata, manan,
'Fnatigu i to gal mifat dad bilibili, na
masbalét i dad bilibilin.'
32 Bay ku ta mték agu mdà di fati,
muna agu di gamu ditù di Galili."
33 Na man Piter di ku Dyisas, "Balù
ku milah i kdee, bay do, là ti tnagakta
ge."
34 Bay tmimel Dyisas, manan, "Too
glut i man-gu di ge ani na kadang ki-
fuh, di là fa kalmeet i anuk, ta sanam
agu bnalew tlu dulê di kmanam dun
na làam agu dilè."
35 Bay too sansulit Piter i manan ayé,
"Balù ku mati agu magin ge, là ti
bnalewta ge." Na lê salngad ayé i man
dademe dad to tdò Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Na salu Dyisas na i dad to galan
tdò di satu tanà dnagit Gétsémani. Na
manan dale, "Sudeng gamu dini du
salu agu ditù du dmasal."
37 Na faginan Piter na i lwe ngà
Sébidi salu di gudmasalan. Na too
flunuh Dyisas na mlidù i nawan.
38 Na manan di dale, "Yé kagkahgu
ani ta fan agu mati di klidùgu. Fanak
gamu dini na too gamu fgeye magin
do."
39 Na fles kenen magu, là mawagan
di dale, na tadè lamfan di tanà, na
dmasal, manan, "E Mà, ku nun kibò,
begam nwè i kaflayam fan mkel di do
ani. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i
do."
40 Na lê kenen samfulê di dale Piter,
na teenan ale gkudang. Na snalekan
Piter, manan, "Kan? Là gaganyu fam-
gal nawayu di kaginyu di do di là
mlo?
41 Too gamu fgeye na dmasal du fye
là gamu gfisan di tilew. Du mayè i
nawa, bay gal mlungay i laweh."
42 Na lê kenen mdà du dmasal,
manan, "E Mà, ku landè kibò mwè i
kaflayamgu ani, du silang magwè ku
ta gnagugu, ge knayè i gdohò."
43 Na kafnge ayé, lê man kenen
samfulê di dale na ta lêan ale teen
kudang, du too ale malkudang.
44 Na lê man kenen mdà dmasal di
gatlun dulê, na lê salngad i dasalan.
45 Na kafngen dmasal di gatlun
dulê, samfulê kenen di dad to galan
tdò, na manan, "Kan, sana kakudan-
gyu na sana kaftudyu? Neyeyu du ta
kel nan i bang, na do i dnagit Ngà To,
nakalla na bléla agu di kagot i dad to
gamsalà.
46 Mték gamu du mdà ato. Ta
mdadong i to makal do di fati."

I kakfè ku Dyisas
(Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

47 Na di lam Dyisas talù, ta kel Dyu-
das, satu di dad sfalò lwe to galan tdò.
Na dee dad to magin di kenen dek dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad
tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale
sundang na bunal.
48 Na i to makal ayé, ta falan tulen
dale ku dét ilè fgadè dale ku simto Dy-
isas. Ani ta falan man, "I to nalakgu
di bawehan, yé dunan. Kenen i
kanfèyu."
49 Na fdadong Dyudas di ku Dyisas,
manan, "E Amu, fye kifuh," na ta
nalakan i bawehan.
50 Na talù Dyisas, manan, "Leg, fa-
baltikam nimò i knayèam."
Na kafnge ayé, ta fdadong i dademe
magin ku Dyudas, na nagotla Dyisas
du kanfèla kenen.
51 Na satu di dad to magin di ku Dy-
isas, nwèan sundangan, na tnibehan
fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na masfek bali klingen.
52 Na man Dyisas di to ayé,
"Tusukam di lumàan i sundangam,

du ku simto gmamit tek, lê mati di tek.
53 Là kè gadèam dun na fakay agu ftabeng di ku Mà fye dekan gadini dee libu dad kasaliganan tmabeng do?
54 Bay ku yé nimògu, là ti gdohò i ta gsulat di Tnalù Dwata gablà di kfatigu."
55 Na kafnge ayé, talù Dyisas di kdee dad to ayé, manan, "Kan, to tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do? Kat dugu sudeng na tamdò déé di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là sa kanfèyu agu.
56 Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i ta gsulat i dad tugad Dwata." Na kafnge ayé, i kdee dad to galan tdò, tnagakla kenen na mdà ale milah.

I ksalek dademe ganlal kenen (Mark 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)

57 Mdà i dad to kamfè ku Dyisas, nebela kenen salu di gumnè Kayafas, ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu.
58 Na lê lmalò Piter, bay kibò kenen fawag kel di nasel gumnè Kayafas. Fusuk kenen déé na sudeng di safèd i dad to mantay du fye gadèan ku dét i mkel.
59 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kdee dademe dad ganlal, too ale meye kfagu gutadagla tmifù na fafati ku Dyisas.
60 Bay landè teenla salàan, bay du nun dad to tmulen kéng gablà di kenen. Na di gusenan, nun lwe to fdadong,
61 na manla, "Yé man i to ani, 'Lanbàgu i Gumnè Gumangamfù di Dwata, na lêgu ftadag di lam i tlu du.' "
62 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, ta tadag kenen, na snalekan Dyisas, manan, "Landè timelam kè? Dét i duenla talù gambet ani gablà di ge?"
63 Bay là talù Dyisas balù ku landè salàan. Mdà ayé, lê smalek i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan di ku Dyisas, "Fagu di dagit i too mdatah Dwata, samdagè ge na tulenam gami ku ge i Mgalék Dwata, dunan i Ngàan."
64 Na tmimel Dyisas, manan, "Dunan i manam. Na man-gu di gamu, di fulé du kadang teenyu agu, dunan i dnagit Ngà To, na sudeng agu di kwanan i Dwata too maltulus, na kel agu mdà di langit fagin di dad labun."
65 Bay knasê i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i kenen saul du too sè kalbutan, na manan di dad to, "Nladan i kdatah Dwata! Ta landè kamuto smalek i dademe dad to gablà di kenen du ta lingeyu i sasè manan.
66 Dét i fandamyu gamu?" Na yé timel i dad to, manla, "Gablà kenen fnati."
67 Na kafnge ayé, dnulàla i bawehan, na snuntukla kenen. Nun dademe tamfiling kenen,
68 na manla, "Ku ge Mgalék Dwata, tansabam ku simto tamfiling ge."

I kbalew Piter (Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

69 Na sana ksudeng Piter di nasel. Na nun libun fasak salu di kenen, manan, "Ge sa i satu to gal magin di ku Dyisas mdà di Galili."
70 Bay malew Piter di kdeela déé, manan, "Là gadègu i manam ayé."
71 Na salu Piter gatù di bà takab. Na lê nun satu libun fasak mite kenen, na manan di dad to déé, "I to ani, lê kenen magin di ku Dyisas mdà di Nasarét."
72 Bay lê malew Piter, na samdagè kenen, manan, "Là dilègu i lagi ayé."
73 Na di là mlo, i dad to tadag déé, fdadong ale di ku Piter, manla, "Dunan sa, ge satu di dale du dilèmi talùam."
74 Baling kenen samdagè, manan, "Falnayam Dwata agu ku tmulen agu kéng. Là dilègu i lagi ayé." Na ta kalmeet i anuk.

75 Na gafaldam Piter i ta man Dyisas di kenen, “Di là fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.” Na yé duenam man, ta lamwà kenen na too ti mngel.

27

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato (Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)

1 Kanto flafus, i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu, yé fnaleh nawala fafatila Dyisas.
2 Na bnakusla kenen, na nebela ditù di ku Pilato, dunan i gubirnador, du bléla di kagotan.

I kfati Dyudas (Dad Nimò 1:18-19)

3 Na Dyudas, dunan i makal ku Dyisas, kanton gadè na ta nukumla Dyisas di fati, gsal kenen, na fulêan i tlu falò batù filak di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na di dad tua gal mebe i dad Dyu.
4 Manan di dale, “Ta gamsalà agu du ta nakalgu i to landè salà.” Bay tmimel ale, manla, “Landè labetmi déé. Ge i gmadè ayé.”
5 Na bat Dyudas i filak ayé di lam i Gumnè Gumangamfù di Dwata klon mdà. Na di kdàan, ta fles mikat lial.
6 Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, nulutla filak ayé, na manla, “Là fakay ku tnùto i filak ani di filak galto busek di Gumnè Gumangamfù di Dwata, du i filak ani bayad lawil i satu to.”
7 Na yé duenam man, yé fnaleh nawala yé gukmamula i filak ani bayadla tanà gal gumakol i dad to mimò kulang du fye nun gulambangla dad to mdà di dad mahal banwe ku déé gumatila di Dyérusalém.
8 Na yé duenam man, yé dagit i tanà ayé kel di du ani, dunan, “I tanà bnayad litè.”
9 Na fagu déé gdohò i man Dyérimaya, i satu tugad i Dwata di munan, “Nwèla i tlu falò batù filak, dunan i btas kayè blé dad to bel Israél di kbayadla kenen.
10 Na yé gukmamula dun bayadla tanà gal gumakol i dad to mimò kulang, du yé dek i Amugu di do.”

I ksalek Pilato di ku Dyisas (Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Dyan 18:33-38)

11 Na kantola nebe Dyisas salu di gubirnador, tadag kenen di munan, na snalek Pilato kenen, manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?” Na tmimel Dyisas, manan, “Ta manam sa.”
12 Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu, tnifùla Dyisas, bay là tmimelan.
13 Na smalek Pilato, manan, “Là lingem i kdee sasè manla ayé gablà di ge?”
14 Bay là tmimel Dyisas balù dét tifùla dun. Na yé duenam man, too tngah i gubirnador ayé.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayamla ku Dyisas (Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

15 Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan satu to di blanggù. Ku simto knayè i kdee dad to, yé falwàan.
16 Na di bang ayé, nun satu to di blanggù too gadè i kdee dad to, yé dagitan Barabas.
17 Na yé duenam man, kanto stifun i kdee dad to, snalek Pilato ale, manan, “Simto knayèyu falwàgu, Barabas ku demen Dyisas, i dnagit Krayst?”
18 Yé duenan smalek dad to du ta gadèan na yé duen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu mlé ku Dyisas di kagot Pilato du mafè nawala ku Dyisas.
19 Na di ksudeng Pilato di gusudeng i to mukum, nun sulat febe yaanan di kenen, manan, “Nang ge lmabet di to ayé du landè salàan. Balbutang too agu maflayam di kaknagu kenen.”
20 Bay dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu,

banlétla i dad to du fye yé fnila falwà
Barabas na fafatila Dyisas.
21 Na lê smalek i gubirnador,
manan, “Simto di lwe ani kayèyu
falwàgu?” Na tmimel ale, manla,
“Barabas.”
22 Na smalek Pilato, manan, “Dét
i fye kibògu ku Dyisas, i dnagit
Krayst?” Na tmimel i kdeela, manla,
“Fnatakam di krus.”
23 Na smalek Pilato, manan, “Kan?
Dét i salàan?” Bay baling matnù
kakitla, manla, “Fnatakam kenen di
krus.”
24 Na gadè Pilato na landè kibòan
du fan ale mimò samuk mdà di
kalbutla. Na yé duenam man, mwè
Pilato éél, na naloban tnalòan di
muna i kdee dad to, manan, “Landè
labetgu di kfati to ani. Gamu nan i
gmadè.”
25 Na tmimel dad to, manla, “Hee,
gami na dad belmi i tmimel gablà di
kfati i to ani.”
26 Na kafnge ayé, falwàan Barabas
di dale. Bay fafasan Dyisas, na blén
kenen di dad sundalun, du fnatakla
di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas (Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)

27 Na nebe dad sundalu Dyisas
fusuk di bong gumnè Pilato, na ta
salnibutla kenen.
28 Na nlusla dad klawehan, na nun
falsakla dun klaweh mitam fulè du
fagbetla kenen harì.
29 Na mwè ale walad nun sual,
na salnabédla du nimòla kyangen na
sukubla di ulun. Na lêla kenen banlé
tugad gambet i gal nagot dad harì,
na lkuad ale di munan, na nadoyla
kenen, manla, “Kumusta ge, harì i
dad Dyu!”
30 Na dnulàla kenen, na lêla nwè i
tugad du bagulla di ulun.
31 Na kafngela madoy kenen, lêla
nlus i klaweh mitam fulè, na falsakla
dun i kenen klaweh. Na kafnge ayé,
nebela kenen lamwà du fnatakla di
krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus (Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

32 Na di kalwàla, nun lagi gsitongla,
yé dagitan Simon mdà di banwe
Sirini. Fnegesla kenen mebe i krus
Dyisas.
33 Na yé gusalula di satu banwe
dnagit Golgota. Yé gumtatek Golgota,
dunan banwe klakub ulu.
34 Na banléla kenen binu sanboolla
bulung féét, bay kanto tilew Dyisas, là
ninuman dun.
35 Na kafngela fmatak kenen di
krus, nalel dad sundalu i dad klawe-
han fagu di kasbunut, du fye gadèla
ku dét gwè kat satu di dale.
36 Na kafnge ayé, sudeng ale du
bnantayla kenen.
37 Nun sulat kahla gsen tah i ulun
tifùla kenen, manan, “Ani Dyisas,
Harì i dad Dyu.”
38 Na nun lwe to tmaku lêla fnatak
di safédan, satu gsen di kwananan na
satu gsen di bibengan.
39 Na i dad to magu déé, lêla kenen
nadoy, na kmiling ale, manla,
40 “Ha, ge i to mayè lambà i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê
ftadag dun di lam i tlu du, falwàam i
ktom, na tufa ge mdà di krus ku ge
Ngà i Dwata.”
41 Na lê salngad ayé nimò i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad
to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad
Dyu, du toola kenen nadoy.
42 Ani manla, “Galan falwà dademe
dad to, bay kenen kto là gafalwàan
dun. Kenen i Harì di Israél kun. Ku
tufa kenen mdà di krus, fantooto ke-
nen.
43 Toon ti snalig i Dwata na yé
manan Ngà i Dwata kun. Na neyeto
ku falwà Dwata kenen.”
44 Na balù dad to tmaku i gagin
fnatak di krus, lêla nadoy.

I kfati Dyisas (Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

45 Na mdà di ltu du kel di tngà
masol i du, tadè kmifuh i klamang
banwe.
46 Na kanto tngà masol i du, too
falbong Dyisas i talùan, manan, “Iloy,
iloy, lama sabaktani?” Yé gumtatek

ani, “E Dwatagu, Dwatagu, dét duenam kmagol do?”
47 Kanto linge dademe to tadag déé i manan ayé, manla, “Ta tlon Ilaydya.”
48 Na gasil mwè falnas i satu to, lnaban di sukà, na fkahan di tukè i kayu du ulukan di bà Dyisas na fsafan dun.
49 Na man dademe, “Bayàyu kenen. Neyeto ku kel Ilaydya na falwàan kenen.”
50 Na mkit Dyisas, na ta ftoh i nawan.
51 Na tadè kasê di gutngàan i bong kurtina di Gumnè Gumangamfù di Dwata mdà di tah kel di dungan. Na kmangkal i tanà, na btù dad batu.
52 Na mgukà i dademe lbang, na mték mdà di fati i dademe dad to Dwata.
53 Lamwà ale di lbangla, na kafnge i kték Dyisas di fati, salu ale di Dyérusalém du fitela i ktola di dee dad to.
54 I ulu dad sundalu na lê i dad sundalun magin dun di kbantayla ku Dyisas, kantola galyalo kmangkal i tanà na teenla i kdee dademe mkel, too ale likò, na manla, “Too glut, kenen Ngà i Dwata.”
55 Na nun dee dad libun déé damweng mdà di gumawagan. Tagnè ale magin di ku Dyisas fdu di Galili du galla kenen tnabeng.
56 Magin déé Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém na Dyosip, na yê dad ngà Sébidi.

I kalbangla ku Dyisas
(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

57 Kanto kifuh, nun satu lagi kel, yé dagitan Dyosip mdà di banwe dnagit Arimatiya. Too bong knunan, na kenen satu to gal tdò Dyisas.
58 Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh Dyisas. Yé duenam man, mdek Pilato du fye bléla i laweh Dyisas di ku Dyosip.
59 Na ta nwè Dyosip i laweh Dyisas, na lnabédan falnas bukay.
60 Nun lbang ta fala fakol Dyosip di lfidas gugdak i bulul du gulambangla ku Dyosip ku ta mati. Na déé gutmusukan i laweh Dyisas. Na nun lulidan bong batu du sangan di bà i gufusuk di lbang na kafnge ayé, ta mdà kenen.
61 Na Méri Magdalin na lê man i satu Méri, teenla i nimò Dyosip du déé gusudengla mdadong di lbang.

I kbantayla i lbang Dyisas

62 Na di tmadol du, dunan i Du Kaftud, salu di ku Pilato i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad Farisi.
63 Na manla, “Sér, gafaldammi na di là fa mati i to tmulen kéng ayé, yé manan, ‘Kafnge tlu du, lê agu mték.’
64 Yé duenam man, fye ku fbantayam i lbang kel di tlu du tà tnaku i dad to galan tdò i lawehan na fnge ayé, yé manla di dad to, ‘Ta mték kenen di fati.’ Ku dee mgebe di kéngla di munan, midul kadang di bong kéngla di fulé ani.”
65 Na man Pilato di dale, “Mebe gamu dad to mantay ditù di lbang na tooyu fanbagal i lbang na tooyu bnantay.”
66 Na yé duenam man, gatù ale di lbang du fye fan-gatla. Nsangla batu i bà lbang, na tnagakla déé i dad to mantay.

28

I kték Dyisas mdà di fati
(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Kafnge i Du Kaftud, di too flafus Linggu, mdà Méri Magdalin na i satu Méri salu di lbang du neyela.
2 Na tin tadè lminol du nun kasaligan Dwata mdà di langit tufa déé di lbang. Na lulidan i bong batu di bà i lbang, na sudeng kenen di tahan.
3 Yé kbawehan gambet silà, na too ti bukay i klawehan.
4 Na kankal i dad to mantay mdà di klikòla di kasaligan ayé, na gambet ale dad to mati.
5 Na man i kasaligan di dad libun, “Nang gamu likò, du gadègu na yé fanngabalyu Dyisas, dunan i fnatakla di krus.

6 Ta là dinin du ta mték mdà di fati
salngad i ta manan di gamu. Flal
gamu. Neyeyu i gufilèla dun.
7 Na gasil gamu salu di dad to galan
tdò, na manyu di dale, 'Ta nték kenen
mdà di fati, na muna kenen di gamu
salu di Galili. Ditù gumiteyu dun.' Yé
man-gu di gamu."
8 Na yé duenam man, gasil mdà dad
libun fdu di lbang. Likò ale, bay lê
ale too lehew. Too ale sadluh du fye
tulenla di dad to gal tdò Dyisas.
9 Na snitong Dyisas ale, manan, "I
ktanak nawa samnagin di gamu." Na
fdadong ale di kenen, na nagotla i
blìan mangamfù di kenen.
10 Na man Dyisas di dad libun ayé,
"Nang gamu likò. Mdà gamu, na
dekyu dad flanekgu fye gatù ale di
Galili, du ditù gusamsitegu dale."

I tulen dad to mantay

11 Di lamla magu, nun dademe dad
to mantay salu di syudad du tulenla
di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i
kdee ta mkel.
12 Na dad ganlal ayé, stulen ale di
dad tua gal mebe i dad Dyu, na nun
fnaleh nawala. Banléla dad sundalu
mantay too bong filak,
13 na yé flaula dale, "Ani manyu, 'Di
lammi kudang di kifuh, ta kel dad to
galan tdò na tnakula i lawehan.'
14 Na ku linge i gubirnador ani,
fansyemi stulen di kenen du fye là
falnabèan gamu."
15 Yé duenam man, nwè dad sun-
dalu mantay i filak, na nimenla i flau
dad ganlal di dale. Na i tulen dad
ganlal ayé, ta too mbel di dad Dyu,
balù kel di mdu ani.

I kfite Dyisas i kton di dad to galan tdò

(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

16 Na ta mdà dad sfalò satu to galan
tdò gatù di Galili. Na fles ale di bulul
i ta fala man Dyisas dale.
17 Na di kitela dun, mangamfù ale
di kenen, bay nun di dale lwe nawa.
18 Na fdadong Dyisas di dale,
manan, "Ta blé Dwata di do i kdee
glal di tah langit na di tah tanà.
19 Yé duenam man, mdà gamu gatù
di dad to di kdee dad banwe di tah
tanà, na fanbalingyu ale dad to tdògu.
Na bnunyagyu ale di dagit i Mà, na i
Ngà, na i Mtiu Tulus.
20 Na lêyu ale tdò du fye nimenla i
kdee dad dekgu di gamu. Na nangyu
glifet na gal agu samnagin di gamu
kel di gusen i banwe."

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Mark

Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Ani i katbù i Fye Tulen gablà ku
Dyisas Krayst, dunan Ngà i Dwata.
2 Du ani i fsulat Dwata ku Isaya,
i satu tugadan di munan, gtadè di
Ngàan, manan, "Dekgu i snaliggu
muna di ge du fatlagadan i dalanam.
3 Di banwe landè to mnè ditù, tamlo
kenen, ani manan fagu di fléd, 'Fat-
lagadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i
gumagun!' "
4 Na i to ayé, dunan Dyan. Tamdò
kenen di banwe landè to mnè ditù,
na manan di dad to, "Nsalyu na tna-
gakyu i dad salàyu, na fbunyag gamu,
na ku yé nimòyu fnasinsya Dwata
dad salàyu."
5 Na yé duenam man, nun dee dad
to salu déé di gutamdò Dyan mdà di
banwe Dyudiya, na lê man mdà di
syudad Dyérusalém. Na tulenla i dad
salàla, na fbunyag ale di Éél Dyordan.
6 Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf
dnagit kamél, na yé galingan kulit
lmanaf. Na yé knaanan dunan
tlangas na tnab.
7 Na ani man Dyan di dad to, "Nun
kel satu to tmadol di do, na too kenen
mdatah di do. Là gablà agu mteh i
ikat talumfàan du too agu mdanà di
kenen.
8 Bnunyagta gamu di éél, bay kenen
i munyag gamu fagu di Mtiu Tulus."

I kbunyag na i ktilew ku Dyisas
(Matyu 3:13–4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

9 Là mlon, salu Dyisas di Éél Dyor-
dan, na yé gumdàan di Nasarét glam
di banwe Galili. Na fbunyag kenen di
ku Dyan.
10 Kanto kenen fbunyag, di kalwàan
di lam éél, ta teenan i langit mgukà.
Na lêan teen i Mtiu Tulus tufa na mdaf
di kenen gambet abun.
11 Na nun talù mdà di langit,
manan, "Ge i Ngàgu i toogu kando.
Too fye nawagu di ge."
12 Na gasil nebe i Mtiu Tulus Dyisas
salu di banwe landè to mnè ditù.
13 Na fat falò butangan déé, na
tnilew Satanas kenen. Na lê nun dad
lmanaf labè di banwe ayé, bay yé mi-
fat ku Dyisas i dad kasaligan Dwata.

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan
(Matyu 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

14 Di là mlo, fablanggù Harì Hérod
Dyan, na samfulê Dyisas di Galili, du
tdòan i Fye Tulen mdà di Dwata.
15 Ani man Dyisas, "Ani ta kel nan
i du kagdohò gman di Tnalù i Dwata
di munan du ta mdadong nan i Kagot
Dwata. Nsalyu i dad salàyu, na tna-
gakyu i dad sasè nimòyu, na ftoo
gamu di Fye Tulen."
16 Na di satu du, magu Dyisas di kilil
i bong lanaw Galili, na nun teenan
lwe lagi saflanek, yé dagitla Simon na
Andru. Yé nimòla fmukat ale du yé
talbahòla.
17 Man Dyisas di dale, "Yé galyu
nimò ani, fmukat nalaf. Fye fa ku
baling gamu magin di do du tdòta
gamu fmukat dad to du fye magin ale
di do."
18 Na di kman Dyisas ayé, tadèla
tnagak i dad fukatla, na magin ale di
kenen.
19 Na kanto fles ale Dyisas magu, lê
nun teenan lwe lagi saflanek, yé dag-
itla Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi.
Na yé gusudengla di awengla. Yé
nimòla, fatlagadla dad fukatla.
20 Tadè tlo Dyisas ale, na tnagakla
déé di aweng i màla Sébidi na i dad to
snukéy du magin ale di ku Dyisas.

I kafalwà Dyisas i busaw
(Luk 4:31-37)

21 Di kagula, salu ale di lunsud
Kapernaum. Kanto kel i Du Kaftud i
dad Dyu, fusuk Dyisas di gumnè gal
gustifun i dad Dyu na tamdò.
22 Too tngah i dad to di katdòan du
là salngadan di katdò i dad to gal

tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis.
Bay Dyisas kenen, too nun kaltulusan
di katdòan.
23 Lam Dyisas tamdò, nun satu lagi
tadè kel nun busawan. Mkit kenen,
manan,
24 "E Dyisas mdà di Nasarét, landè
labetam di gami. Fanam gami falmo
kè? Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too
Mtiu mdà di Dwata."
25 Bay nngak Dyisas i busaw, na
manan, "Fanak ge. Lamwà ge di ke-
nen."
26 Too fakakal i busaw i lagi ayé, na
mkit klon lamwà.
27 Too ti tngah i kdee dad to, na
sansmanla, "Too ti tnikeng ani. Nun
falami tdò dini na magin déé i knun
kaltulusan. Dekan i dad busaw, na
mimen ale."
28 Na too mlal mbel i santulen gablà
ku Dyisas di kabal Galili.

I kafgulê Dyisas i tewe Piter na i dademe to
(Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Na mdà ale Dyisas di gumnè gal
gustifun i dad Dyu, na salu ale ditù di
gumnè Simon na Andru. Na lê magin
Dyém na Dyan.
30 Na milè tewe Simon libun du too
ti minit i lawehan. Na gasilla tulen
ani di ku Dyisas.
31 Fdadong kenen di libun ayé, na
nagotan i sigalan, na ntékan kenen.
Tadè mkah i kinitan, na fles mimò
dale knaan.
32 Di kasdaf i du, nebe dad to déé di
ku Dyisas i kdee dademela nun tduk,
na i dad to nun busaw.
33 Na too ti dee dad to mdà di banwe
ayé stifun di safédi gufusuk di gumnè
ayé.
34 Na yé duenam man, nun dee
dad to fan-gulê Dyisas di dad sahal
tduk. Na lêan falwà dee busaw. Na là
ftalùan ale du gadèla ku simto kenen.

I katdò Dyisas di Galili
(Luk 4:42-44)

35 Na too flafus di tmadol du, di fa
làan too malwa, ta mték Dyisas, na
mdà kenen salu di satu banwe landè
to mnè ditù du dmasal.
36 Na ta lê mdà ale Simon du fan-
ngaballa kenen.
37 Na di ta kitela dun, manla, "Fan-
ngabal i kdee dad to ge."
38 Bay man Dyisas di dale, "Fles ato
di dademe dad banwe mdadong dini
du fye lêgu tdò i Fye Tulen ditù, du yé
sa i duen-gu salu dini di tah tanà."
39 Na taman, lanngab Dyisas i
banwe Galili. Tamdò kenen di dad
gumnè gal gustifun i dad Dyu, na
falwàan dad busaw di dad to.

I kafgulê Dyisas i satu lagi nun fdas mumuh
(Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Na nun satu lagi nun fdasan mu-
muh salu di ku Dyisas, na lkuad di
munan, na too fakdo, manan, "Ku beg
ge mayè, gadègu gaganam agu fan-
gulê du fye too mlaneb i kulitgu."
41 Too bong kakdo Dyisas dun,
taman nagotan, na manan, "Mayè
agu sa. Mgulê ge nan."
42 Na tadè mkah i fdasan mumuh
ayé, na ta too mlaneb i kulitan.
43 Gasil Dyisas fdà kenen, na toon ti
dek, manan,
44 "Nangam ti tulen ani balù simto
dun, bay mdà ge, na fitem i laweham
di ganlal di kafaglut gal damsù, na
nebem ditù i dsùam gambet i uldin
Dwata di dad sulat Mosis. I dsù
nebem, yé gugmadè i kdee dad to
dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i
kulitam."
45 Bay di kdà i lagi ayé, balingan too
tulen gablà di kgulêan, na too ti mbel
i santulen ani. Yé duenam man, ta là
too gfite Dyisas di dad banwe du gal
dee dad to stifun di safédan. Lon gal
salu di dad banwe gulà dee dad to,
bay knèan gal dee dad to salu di kenen
mdà di dad sahal banwe.

2

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawehan
(Matyu 9:1-8; Luk 5:17-26)

1 Na kafnge file du, lê samfulê Dy-
isas di Kapernaum. Na linge i dad to
déé na ta lê kenen kel.
2 Yé duenam man, too ti dee dad to
stifun déé, na fital i gumnè kel di lwà.
Na tdò Dyisas ale i Tnalù Dwata.

3 Na nun fat lagi kel déé, na nun
nebela to là galyakan i lawehan, san-
tiangla magin i gumilèan.
4 Du landè kibòla fdadong di ku
Dyisas du mdà di kdee dad to sti-
fun, lanketla i dademe ataf gsen tah
i gutamdò Dyisas klola fayol kenen
magin i gumilèan.
5 Na kanto teen Dyisas i bong
ksaligla, manan di to là galyak, "E Tò,
ta magfasinsya nan i dad salàam."
6 Na nun dad to sudeng déé i gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, yé mnè di fandamla,
7 "Kan ku talù i to ani gambet
ayé? Mlad kenen du landè dademe
gmagan fmasinsya i salà, lo senan
Dwata."
8 Na ta gadè Dyisas i mnè di fan-
damla, na manan di dale, "Kan ku ani
fandamyu?
9 Nun klahilan ku yé man-gu, 'Ta
magfasinsya nan i dad salàam.' Bay
baling mlimah ku yé man-gu di to là
galyak, 'Mték ge, nwèam i gumilèam,
na magu ge,' du fakayyu gadè ku nun
glalgu demen ku landè.
10 Na yé kayègu ku gadèyu na do,
dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu
dini di tah tanà fmasinsya salà." Na
kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù
di to là galyak, na manan,
11 "Dekta ge, mték ge, nwèam i gu-
milèam, na mulê ge."
12 Na tadè tadag i to ayé, na ta
nwèan i gumilèan, na lamwà di bleng
i kdee dad to. Na tngah i dad to déé,
na dnayenla i Dwata, manla, "Landè
lmento teen galò ani."

I klak Dyisas ku Libay (Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Na lê mdà Dyisas salu di kilil i
bong lanaw. Na too dee dad to stifun
di safédan, na tdòan ale.
14 Di laman magu, nun teenan satu
to dnagit Libay, i ngà Alfyus. Déé
kenen di gutalbahò i dad to gal mwè
bayad i buhis du yé sa i knalaman
nimò. Na man Dyisas di kenen, "Ma-
gin ge di do." Na ta tadag Libay, na
fles magin ku Dyisas.
15 Na kmaan ale Dyisas di gumnè
Libay. Na yé kmaan di saféd Dyisas
na i dad to galan tdò dee dademe
dad to gal mwè bayad i buhis, na
lê dademe dad to lmafà dad uldin
Dwata du ta dee ale i gal magin di
kenen.
16 Na i dademe dad to gal tamdò
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis i
glam di dad Farisi, kantola teen na yé
dademe ale Dyisas kmaan i dad to gal
mwè bayad i buhis na dademe to gal
lmafà i uldin Dwata, manla di dad to
tdòan, "Kan ku kmaan Dyisas di saféd
i dad to gal mwè bayad i buhis na
dademe to gal lmafà i uldin Dwata?"
17 Kanto linge Dyisas i manla ayé,
tmimel kenen fagu di fléd, manan, "I
to fandas, nun gukmamun i to mu-
lung. Bay i to landè fdasan, landè
gukmamun i to mulung. Ise ku i dad
to tluh i fanngabalgu, bay i dad to
gamsalà."

I salek gablà di kafwasa (Matyu 9:14-17; Luk 5:33-39)

18 Di satu du, fwasa i dad to gal tdò
Dyan na lê man i dad to gal tdò i dad
Farisi. Nun dademe dad to salu di ku
Dyisas, na smalek ale, manla, "Mdà
dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, na
balù i dad to gal tdò dad Farisi, gal ale
fwasa. Bay i dad to tdòam ge, kan ku
là fwasa ale?"
19 Tmimel Dyisas fagu di fléd,
manan, "Ku fkahta di dad to nlak
magin samsong, fwasa ale kè ku sana
kdéé di safédla i lagi sansong? Là.
Là tayò ale fwasa ku sana kdéé i lagi
sansong.
20 Bay nun du kadang ku ta là dini
di safédla i lagi sansong, na yé klola
fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

21 "Là fakay klafang i falami falnas
di labi klaweh ta baltok du tà saksang
i klafang ayé, na ta baling bong i
kasêan.
22 Na là fakay kah di lam i labi kulit
i falami binu du keng btù i kulit du
kmadok fa i binu, na malmo i binu

na lê man i kulit. Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di falami kulit."

I katdò Dyisas gablà di Du Kaftud (Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Di lamla magu, yé nimò i dad to galan tdò beg ale kambang là dee dad kigan trigo.
24 Na man dad Farisi di ku Dyisas, "Neyem. Ta kamtu dad to tdòam di Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata di uldinan fagu di ku Mosis."
25 Na man Dyisas di dale, "Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na i dademen?
26 Di kagot Abiatar, dunan i ulu i dad ganlal di kafaglut di munan, ani nimò Dabid. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na ta banlén i dademen."
27 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Yé duen Dwata mimò i Du Kaftud du tabengan di dad to. Du yé funan nimò dunan i dad to, na fnge, blén i uldinan gablà di Du Kaftud. Yé gugmadèto dun na mabtas fa i dad to di dad uldin.
28 Yé duenam man, yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To."

3

I kafgulê Dyisas i satu lagi fikot i sigalan (Matyu 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 Di satu du, lê fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu. Nun teenan déé satu lagi fikot i bali tnalòan.
2 Na nun dademe dad to déé, too ale meye kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas, taman, toola kenen tnanul du neyela ku fan-gulêan i to ayé di Du Kaftud.
3 Na talù Dyisas di lagi fikot i tnalòan, na manan, "Tadag ge di muna."
4 Na smalek Dyisas di dad to, manan, "Dét man i uldin Dwata fagu di ku Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye ku sasè? Tnabengto i dademe to, ku demen fnatito ale?" Bay tadè ale fanak.
5 Tamduk nawa Dyisas meye dale. Na sasè nawan du magéng ulula. Na manan di lagi fikot i sigalan ayé, "Bankeham i sigalam." Kanton bankeh, tin tadè bkeh na ta mgulê.
6 Bay gasil lamwà dad Farisi, na stifun ale magin di dad to gsen di ku Harì Hérod, du santulenla ku dét i kibòla fmati ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i dad to di kilil i bong lanaw

7 Mdà ale Dyisas na i dad to galan tdò di banwe ayé, na salu ale di bong lanaw. Na too dee dad to magin di dale mdà di dademe dad banwe, dunan mdà di Galili,
8 na di Dyudiya, na di syudad Dyérusalém, na di banwe Idumya, na balù fa di dademe banwe mdà di faltù i Éél Dyordan, na mdadong di dad banwe dnagit Tiro na Sidon. Yé duenla salu gatù du ta lingela gablà di dad nimò Dyisas.
9 Du too dee dad to déé, ta dek Dyisas i dad to galan tdò fye ku nun falala tagà dun aweng i fakayan gumyak tà kenen fital.
10 Ta dee nan i dad to fan-gulêan, taman gal saglad i dad to nun tduk magot di kenen.
11 Na i dad to nun busaw, ku teenla kenen, gal ale lkuad lamfan, na mkit ale, manla, "Ge Ngà i Dwata."
12 Bay too fnang Dyisas ale tmulen ku simto kenen.

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek (Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Na mnagad Dyisas di satu bulul, na tlon di safédan i dad to nalékan, na fdadong ale di kenen.
14 Yé nalékan sfalò lwe to, yé katlon dale dad to galan dek. Mgimò ale dad to gal samnagin di kenen, na lêan

ale dek tamdò i Fye Tulen di dademe banwe.
15 Na lêan ale banlé glal falwà dad busaw mnè di dad to.
16 Ani dagit i dad sfalò lwe to nalékan, Simon, dunan i dnagit Dyisas Piter,
17 na lê Dyém, na i flanekan Dyan, dunan i dad ngà Sébidi. Dnagit Dyisas ale Boanigis, yé gumtatekan dunan i dad to gambet kilet.
18 Na lêan fagin nalék Andru, na Filip, na Bartolomyu, na Matyu, na Tomas, na Dyém dunan i ngà Alfyus, na Tadyus, na Simon dunan i msen i banwen.
19 Na lêan nalék Dyudas Iskariyot, dunan i makal ku Dyisas.

I gumdà i kaltulus Dyisas (Matyu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20 Na ta lê mulê Dyisas di banwe gumdàan. Na lê nun dee dad to stifun déé, na yé duenam man là gasleng Dyisas kmaan na i dad to galan tdò.
21 Kanto gadè dad flanekan ani, salu ale di kenen du nngéla, du yé man dademe dad to gablà di kenen ta book kun.
22 Na lê nun kel fdu di Dyérusalém i dademe dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé manla gablà di ku Dyisas, "Yé ta mnè di kenen Bélsébul, i gumdatah i dad busaw, na yé duenan gmagan falwà i dad busaw."
23 Yé duenam man, tlo Dyisas ale, du talù di dale fagu di dad fléd, manan, "Là gagan Satanas falwà i kton.
24 Ku fkahta di satu banwe, ku baling sfati i dad to slame dale, malmo i banwe ayé.
25 Na ku fkahta di satu familya, ku gal ale sfati, baling malbà i familya ayé.
26 Na salngad ku Satanas, ku sanfatin i kton, ta maskah kenen. Ta là gmaganan, na yé ta gusen i kagotan.
27 Ku nun to kamgis na bnantayan i gumnèan, landè gamwè i knunan. Silang nun gamwè dun ku funan bnakus i to kamgis ayé.
28 "Too glut i man-gu di gamu ani, gagan Dwata fmasinsya i kdee salà i dad to na i kdee sasè manla gablà di kenen.
29 Bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus i Dwata, là fnasinsya i salàan, balù kel di landè sen. Too blat i salàan, gten kenen falnayam kel di landè sen."
30 Yé duen Dyisas man ani du yé ta manla gablà di kenen na nun busawan.

I yê Dyisas na i dad flanekan (Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Na di lam Dyisas tamdò, ta kel i yêan na dad flanekan. Tadag ale di lwà, na fngéla kenen.
32 Na nun dee dad to sudeng di safédan, na manla, "Ta déé yêam na dad flanekam di lwà, na snalekla ge."
33 Na man Dyisas di dad to ayé, "Simto kè i yêgu na i dad flanekgu?"
34 Neyen i dad to sudeng di safédan, na manan, "Ani i yêgu na dad flanekgu.
35 Du ku simto mimò i knayè Màgu, yé mgimò flanekgu lagi, na flanekgu libun, na i yêgu."

4

I fléd gablà di to smabul bnê (Matyu 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na lê tamdò Dyisas di kilil i bong lanaw, na too dee dad to stifun déé. Taman, myak kenen di aweng du déé gusudengan na lamtew i aweng ayé. Na déé dad to di kilil i lanaw.
2 Na dee dad tdò Dyisas di dale fagu di dad fléd. Ani manan,
3 "Too gamu flinge. Nun to salu di dnarun du smabul bnê.
4 Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè di bà dalan, na fti tnukè dad anuk mayeng.
5 Nun dademe dad bnê gtadè di gudee batu, na landè alì tanàan. Too mlal msut di tah i dad tabòla, du mngifi i tanàan.
6 Bay kanto msut i du, ta mlanas na mati du là too ale dmalil.

7 Lê nun dademe dad bnê gtadè di
lam dad bnas nun sual. Na kanto
tahà i bnas, ta mlimas dad tabò i dad
bnê. Taman là menge ale.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè
di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê
ani, na mlal tahà, na too menge. Yé
ulê i dademe dad bnê ani tlu falò,
na dademe nam falò, na dademe
mlatuh."
9 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd
ayé, manan, "Ku simto i nun klinge,
fye ku too flinge."

I gukmamu i dad fléd Dyisas (Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Kanto là dee dad to, ta fdadong
i sfalò lwe to galan tdò na lê man
dademe dad to, na snalekla Dyisas
gablà di dad fléd.
11 Na man Dyisas di dale,
"Faglabatgu di gamu i dad gbuni
gablà di Kagot i Dwata. Bay di
dademe dad to, fagugu di fléd i dad
tdògu,
12 du fye balù ku meye ale, knèan
là mite ale, na balù ku lminge ale,
knèan là galmabat ale, tà ale msal na
fnasinsya Dwata i dad salàla."

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê (Matyu 13:18-23; Luk 8:11-15)

13 Na smalek Dyisas, manan, "Là
gadèyu gumtatek i fléd ayé? Ku là
glabatyu dun, dét kibòyu galmabat i
dademe dad fléd?"
14 Na nubadan di dale i fléd ayé
gine, manan, "I bnê sabul i to ayé
dunan Tnalù i Dwata.
15 I tanà di bà dalan gugsabul i
dademe dad bnê, dunan i dad to
lminge i Tnalù i Dwata, bay di là mlo
salu Satanas déé na nwèan i Tnalù ta
gsabul di nawala.
16 Na i tanà gugsabul i dademe
dad bnê gunun dee batu, dunan i
dademe dad to too mlal dmawat i
Tnalù Dwata di kaklingela dun, na
too ale lehew di katbùan.
17 Bay là ale too dmalil, taman, là
too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i
klimah ku demen kaflayam du mdà
di kdawatla i Tnalù i Dwata, knagolla
i kaftoola.
18 Na i tanà gugsabul i dademe dad
bnê gtadè lam bnas nun sual, dunan
i dademe dad to lminge i Tnalù i
Dwata.
19 Bay mlimas i Tnalù Dwata di
nawala du mdà di klidù nawala, na
i kiballa knun, na dademe knayè
i ktola. Taman, là menge i Tnalù
Dwata di dale.
20 Bay i fye tanà gugsabul i dademe
dad bnê, dunan dad to dmawat i
Tnalù Dwata di kaklingela dun, na
too fye kbengen. Nun dademe, tlu
falò i ulêla, na nun dademe nam falò,
na dademe mlatuh i ulêla."

I kaglabat blé Dwata (Luk 8:16-18)

21 Na fadlug Dyisas talù, manan,
"Ku nun to fusuk mebe salò, là
snukuban dun been, na là kahan dun
di dungan i katri. Bay yé nimòan,
kahan di gumefen.
22 Na salngad ayé, i kdee dad gbuni
di mdu ani, teen kadang di satu du na
gadè i kdee là fa gadè di mdu ani.
23 Ku simto i nun klinge, fye ku too
flinge."
24 Na fadlug Dyisas talù, manan,
"Tooyu fkah di nawayu i lingeyu, du
nè kalbong kaglabat dnawatyu, yé sa
kalbong kaglabat blé Dwata di gamu,
na lêan tananù.
25 Ku simto fkah di nawan i ta
gadèan, lê tananù Dwata i blén di
kenen. Bay ku simto là fkah dun di
nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata
balù i tukay ta glabatan."

I fléd gablà di ktabò i bnê

26 Na lê talù Dyisas fagu di fléd,
manan, "Yé guflingen-gu i kbel i
Kagot Dwata di ktabò i bnê sabul i
satu to di tanàan.
27 Laman kudang di kifuh na laman
bliwal di mdu, ta tmabò i bnê ayé na
lamnok, bay là gadè i to ayé i kibòan
lamnok.
28 Yé gumdàan lamnok du mdà di
knèan di tanà. Yé muna msut i muhad
foonan, na tmadol i fusùan, kafnge
ayé, i bengen.

29 Ku ta tagah i bengen, yé klo
kamtu dun du ta kel i bulenan gafat."

I fléd gablà di bnê mustasa
(Matyu 13:31,32,34; Luk 13:18-19)

30 Lê talù Dyisas, manan, "Dét gu-
flingenta i Kagot Dwata? Ku demen,
dét fye fléd fbateng dun?
31 I kagotan gambet i bnê too tukay
dnagit mustasa fele i satu to di tanàan.
32 Tmabò i bnê ani, na mbaling
bong kayu. Too ti malbang i dad
fangan, na déé gufgalung i dad anuk
mayeng, na gusmalalla."
33 Na fagu di dee dad fléd gambet
ayé tdò Dyisas i Tnalù Dwata. Ku dét
i gaganla ganbet, yé tdòan di dale.
34 Landè tdòan di gudee dad to ku là
fagun di fléd. Bay ku ta lo yé dademen
i dad to galan tdò, ta nubadan di dale
gumtatek i dad fléd.

I kngak Dyisas i nus na lwek
(Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Kanto sdaf i du, talù Dyisas di dad
to galan tdò, manan, "Mdà ato mifal i
lanaw."
36 Na yé duenam man, tnagakla i
dad to déé, na smakay ale di aweng
tagnè gusudeng Dyisas, na faginla
kenen. Na lê nun dademe dad to
maweng magin dale.
37 Di lamla maweng, ta nkel ale
i kamgis nus di talà lanaw. Kanto
mbugal i malbang lwek gtadè di
awengla, ta fan fnò éél.
38 Bay déé Dyisas di ulin i aweng.
Kudang kenen na kmama. Ta nukatla
na manla, "E Sér, ta fan ato galnab.
Mayè ge kè ku mlimas ato?"
39 Na yé duenam man, ta mték Dy-
isas, na nngakan i nus na lê i dad
lwek, manan, "Ta batongyu nan." Na
tadè fanak i nus na mtanak i lanaw.
40 Na manan di dad to galan tdò,
"Kan dé ku likò gamu? Là smalig
gamu kè?"
41 Too ale tngah, na sasalek ale,
manla, "Simto i to ani? Balù i nus na
lê i malbang lwek mimen di kenen."

5

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi
(Matyu 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Na fles ale mifal di lanaw kel di
banwe i dad to di Gérasin.
2 Na di ktufa Dyisas di aweng, sni-
tong i satu lagi nun busaw. Yé gumdà
i lagi ayé di dad ilib gulambang i dad
to mati.
3 Na yé gufanak i lagi ayé di dad ilib
gulambang, na landè kibòla mikat ke-
nen, balù sangkalì.
4 Ta dee dulêla bnakus kenen di
blìan na di sigalan, bay tadèan gal
fantoh i dad sangkalì di sigalan, na
tanfòan i dad tek di blìan. Na landè to
gmagan mafas dun.
5 Di kifuh na di mdu, déé kenen
di dad gulambang na di dad bulul,
na gal kenen mkit na sneeyan batu i
lawehan.
6 Tlabo mawag fa, ta teenan Dyisas,
na gasilan snitong, na fles lkuad di
munan.
7 Na mkit kenen, manan, "Dyisas,
Ngà i Too Mdatah Dwata, dét i kibòam
do? Samdagè ge di do fagu di dagit i
Dwata na là falnayamam agu."
8 Yé duenan man ayé du ta man Dy-
isas di busaw, "Lamwà ge di kenen."
9 Na snalek Dyisas kenen, manan,
"Dét i dagitam?" Na tmimel kenen,
manan, "Yé dagitgu salagsà du too
gami dee."
10 Na too kenen fakdo du fye là dek
Dyisas ale lamwà di banwe ayé.
11 Na nun mdadong déé di dale dee
dad sdè mateb di bulul.
12 Na fakdo i dad busaw di ku Dy-
isas, manla, "Dekam gami gatù di dad
sdè ayé na fafusukam gami di dale."
13 Na falohan ale, taman, ta lamwà
ale di lagi ayé, na fles ale fusuk di dad
sdè. Mdadong di lwe libu i kdee dad
sdè ayé, na mti ale milah flasok di
bilil, na kamyaf ale di kbe, na fles di
lanaw, na sdulê ale mlimas.
14 Milah dad to gal mifat i dad sdè
ayé salu di lam i lunsud na di lwà i
lunsud du tulenla i ta mkel ayé. Na i
dad to gutmulenla dun, gasil ale gatù
du neyela.

15 Na kanto ale kel di ku Dyisas,
teenla i lagi gulamwà i dad busaw,
na tadè kenen sudeng déé, na ta
kalmaweh, na ta fye fandaman. Na
too ale likò.
16 Na i dad to ta mite i dad mgimò di
lagi ayé na lê man di dad sdè, tulenla
di dad to falami kel.
17 Na yé duenam man, too fakdo
dad to di ku Dyisas du fye tnagakan
i banwela.
18 Na di kyak Dyisas di aweng, too
fakdo i lagi gulamwà i dad busaw du
kayèan magin.
19 Bay fnang Dyisas kenen, manan
dun, "Mulê ge di dademem, na tule-
nam dale i kdee dad nimò Dwata di
ge na i bong kakdon ge."
20 Yé duenam man, ta mdà i lagi
ayé, na tulenan di banwe dnagit
Dikapolis i dad nimò Dyisas di kenen.
Na too ti tikeng i kdee dad to.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan na i ktékan i ngà mati (Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Kanto lê mifal Dyisas di lanaw,
nun dee dad to stifun déé di safédan.
Déé kenen fa di kilil i lanaw,
22 na fdadong di kenen i satu ulu
di gumnè gal gustifun i dad Dyu yé
dagitan Dyairus. Na kanto kel déé, ta
fles lamfan di saféd blì Dyisas.
23 Na too kenen fakdo, manan, "Ta
fan mati i tukay ngàgu libun. Beg ge
magin do, na nagotam kenen du fye
mgulê."
24 Na yé duenam man, magin Dy-
isas di kenen. Lê nun dee dad to
lmalò ku Dyisas, na fan là gagun du
mdà di kasgat i dad to.
25 Na nun satu libun magin ta sfalò
lwe fali klo i litèan sigi maloh.
26 Ta too sasè kaflayaman feye i
tdukan di dad to mulung, na ta mti i
filakan. Bay là sa mkah tdukan, na ta
baling matnù i ksasèan.
27 Ta lingen gablà ku Dyisas,
taman, fdadong kenen di kagolan, na
nagotan i saulan,
28 du yé fandaman, "Ku logu gagot i
saulan, mgulê agu."
29 Kanton gagot i saul Dyisas, tadè
tlag kaloh i litèan, na galyalon na ta
mkah i tdukan.
30 Na lyalo Dyisas ta nun kga-
gan lamwà di kenen. Yé duenan
kmangél di dad to glibut di kenen, na
smalek kenen, manan, "Simto magot
di saulgu?"
31 Na tmimel i dad to galan tdò,
manla, "Gadèam na dee dad to gihok
di ge mdà di kasgatla, na kan dé ku
snalekam ku simto magot ge?"
32 Bay too meye Dyisas du fye
teenan ku simto i ta magot di kenen.
33 Na gadè i libun ayé i ta mkel di
kenen, na fdadong di ku Dyisas, na
lamfan di saféd i blìan. Kankal kenen
di klikòan, na tulenan i kdee.
34 Man Dyisas di kenen, "Ta mgulê
ge du mdà di nun kaftoom di do.
Mulê ge, na i ktanak nawa mnè di ge
du ta landè tdukam."
35 Na di lam Dyisas talù, nun
dademe dad to kel fdu di gumnè
Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal
gustifun i dad Dyu, manla di ku
Dyairus, "E Sér, ta là gumaham i
ngàam du ta lanah. Ta nangam
snamuk nan i To Tamdò."
36 Bay tadè bayà Dyisas i manla, na
manan di ku Dyairus, "Nang ge likò,
bay lo ge ftoo."
37 Kafnge ayé, ta lo yé falohan ma-
gin dunan Piter, na Dyém, na Dyan,
dunan i flanek Dyém.
38 Kanto ale kel di gumnè Dyairus,
linge Dyisas i ugak i dad to. Nun dee
dad to mngel na lmanu.
39 Na fusuk Dyisas, na manan dale,
"Kan ku mugak gamu na mngel? Là
sa mati i ngà ayé, bay lo kudang."
40 Na nadoyla kenen. Dek Dyisas i
dad to ayé lamwà, bay neben fusuk
dad tua i ngà ayé, na lê man i dad tlu
to tdòan. Fusuk ale di snifil gumilè i
ngà ayé.
41 Nagot Dyisas i sigalan, na manan
dun, "Talitha koum." Yé gumtatekan
dunan, "Bì, man-gu di ge, mték ge."
42 Tadè mték i ngà ayé, na fles
magu. Ta sfalò lwe falin. Too tikeng
i dad to.

43 Bay too fnang Dyisas ale tmulen
di dad to, na dekan i dad tuan mlé
knaan di ngà ayé.

6

Knangla Dyisas di Nasarét
(Matyu 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 Na mdà Dyisas salu di banwe gu-
lamnokan, na magin dad to galan tdò.
2 Kanto kel i Du Kaftud i dad Dyu,
tamdò kenen di gumnè gal gustifun i
dad Dyu, na too tikeng i dad to lminge
i katdòan. Sasalek ale, manla, "Nè
gugamwèan i gnadèan ani? Nè gumdà
i kfulungan? Dét kibòan mimò dad
gamtikeng ayé?
3 Ise ani kè i fanday ayé, i ngà Méri,
na i flanek ale Dyém na Dyosis na
Dyudas na Simon? Sana kdini di gito
i dad flanekan libun." Na i dad to déé,
knangla kenen.
4 Bay man Dyisas di dale, "Lo yé
gulà mgafè i satu tugad Dwata di ke-
nen banwe di bleng i dad flanekan na
i dademen."
5 Na là toon gamgimò dad tnikeng
di banwe ayé. Lon nagot i dademe to
nun tduk du fan-gulêan ale.
6 Na too tikeng Dyisas du là ftoo ale
di kenen. Na kafnge ayé, magu Dyisas
di dad malnak banwe du tamdò.

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò
(Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6)

7 Na tlo Dyisas i sfalò lwe to galan
tdò, na dekan ale mdà men lwe, na
banlén ale glal falwà i dad busaw
mnè di dad to.
8 Na yé flaun dale, na lo tugad i
fakay nebela di kagula. Nang ale
mebe bnatu, ku demen kuyut, ku de-
men filak.
9 Falohan ale tmalumfà, bay fnan-
gan ale mebe galwe saul.
10 Na ani lêan flau dale, manan, "Ku
nè gumnè gufusukyu, fanak gamu
déé kel di lêyu kdà.
11 Na ku là dnawatla gamu di satu
banwe, na ku là mayè ale flinge di
tdòyu, di kdàyu, kakesyu i kfung di
blìyu du yé ilè dun na dale tmimel i
sasè nimòla di Dwata."
12 Yé duenam man, ta mdà ale
tamdò, manla, "Msal gamu na tna-
gakyu dad sasè nimòyu."
13 Na dee dad busaw falwàla mdà di
dad to, na dee dad to nun tduk nkokla
fngalo du fan-gulêla ale.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9)

14 Linge Harì Hérod gablà di kdee
mgimò Dyisas, du ta too tatel i dagit
Dyisas. Na yé man dademe dad to na
yé kun gumdà i kgaganan di ku Dyan
Gal Munyag du ta mték kenen mdà di
fati.
15 Na yé man dademe to gablà ku
Dyisas, "Kenen Ilaydya, i satu tugad
i Dwata di munan." Na nun dademe
yé manla, "Kenen i satu tugad i Dwata
gambet dademe tugad i Dwata di mu-
nan."
16 Bay di kaklinge Harì Hérod gablà
ayé, manan, "Dyan Gal Munyag sa
ayé. Ta faklanggu ulun, bay ta lê mték
di fati."
17 Du di munan, ta fakfè Hérod
Dyan, na ta fikatan na fablanggùan.
Yé duenan mimò ani du mdà di atul
Hérodiyas, yaan i flanekan Filip. Du ta
nlad Harì Hérod sa Hérodiyas ayé.
18 Du gal man Dyan di ku Hérod, "Là
fakayam nlad yaan i flanekam."
19 Na yé duenan too nang nawa
Hérodiyas ku Dyan, na kayèan fmati
kenen, bay landè kibòan.
20 Du mdà di klikò Harì Hérod, yé
duenam man tnamangan Dyan du
gadèan na kenen i satu to too tluh na
too mtiu. Too mayè Hérod gal flinge di
ku Dyan, bay lê gal msamuk i nawan.
21 Bay ta kel i du fatan Hérodiyas,
na nimòan i knayèan, dunan slà di
du kafaldam i ksut Harì Hérod. Ta
mimò Hérod bong fista, na nlakan
dad ganlal di gubirnu, na ulu i dad
sundalu, na dademe mdatah to di
banwe Galili.
22 Fusuk i ngà Hérodiyas libun, na
sayew kenen, na too ti bayan ale
Hérod. Na manan di ngà ayé, "Dét
kayèam fni? Balù détan, blégu di ge."
23 Na samdagè kenen, manan,
"Fakanggu di ge na balù dét i fnim,

kel di tngà i kdee dad nagotgu, blégu di ge."
24 Na lamwà i ngà ayé, na snalekan yêan, manan, "Dét i fnigu kè?" Tmimel i yêan, manan, "Yé fnim i ulu Dyan Gal Munyag."
25 Na gasil samfulê i ngà ayé di harì, na manan dun, "Yé kayègu blém do i ulu Dyan Gal Munyag, kaham di fligo."
26 Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni i ngà ayé, bay landè kibòan du ta guna i kasdagèan na ta linge i dad to kmaan di safédan.
27 Na yé duenam man, gasilan dek i satu sundalun mwè i ulu Dyan. Na ta mdà i sundalu, na kanlangan i ulu Dyan di blanggù,
28 na kahan di fligo, na neben déé, klon mlé dun di ngà libun ayé. Na mdà i ngà ayé, ta blén di yêan.
29 Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan ayé, ta salu ale déé du nwèla i lawehan, na lbangla di ilib gal gulambang i dad to mati.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

30 Kanto mulê i dad sfalò lwe to gal dek Dyisas, tulenla di kenen i kdee dad mgimòla na i kdee dad tdòla.
31 Na mdà di gal kdee dad to magin di dale, là gaslengla kmaan. Yé duenam man, man Dyisas di dale, "Fatfing ato gito di satu banwe mtanak du fye gaftud gamu."
32 Na ta mdà ale maweng salu di satu banwe landè to mnè déé.
33 Bay nun dee dad to ta mite i kdà ale Dyisas, na du dilèla ale, ta gasil ale tmanà mdà di kdee dad lunsud déé, na ta baling dale muna kel.
34 Na kanto dmuung ale Dyisas, teenan i kdee dad to ayé, na too sè kakdon dale. Salngad ale i dad bilibili landè to mifat dale. Na yé duenam man, dee dad tdòan di dale.
35 Kanto flabi, ta salu di ku Dyisas i dad to galan tdò. Manla di kenen, "Ta flabi nan, na landè gumnè mdadong dini.
36 Dekam dad to ayé mdà du fye mayad ale knaanla di dad gumnè na di dad malnak banwe ditù."
37 Bay man Dyisas di dale, "Gamu i famkaan dale." Smalek ale, manla, "Mayè ge kè ku mayad gami knaan gablà fkaan di kdee dad to ani? Ku yé nimòmi, i btas i knaan salngad di sukéy i satu to di lwe latuh du klon."
38 Na snalekan ale, manan, "File batù fanyu? Mdà gamu na neyeyu." Kantola neye, samfulê ale, na manla, "Lime batù fan, na lo lwe batù nalaf."
39 Na man Dyisas di dad to galan tdò, "Fsudengyu dad to di bnas di dad sahal lumbuk."
40 Na slumbuk ale sudeng, men mlatuh i dademe na men lime falò i dademe.
41 Na nwè Dyisas i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit, na fasalamat di Dwata klon falnak dun, na blén di dad to galan tdò du fye nalella di dad to. Na lêan nalel i lwe batù nalaf di kdeela.
42 Na ta kmaan i kdeela, na bsol ale.
43 Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i lukas fan na nalaf. Na yé kdeen, sfalò lwe been fnò.
44 Na yé kdee dad lagi kmaan lime libu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Dyan 6:15-21)

45 Na kafnge ayé, gasil dek Dyisas i dad to galan tdò muna maweng mifal di bong lanaw salu di banwe Bétsayda. Na ftagak Dyisas du fdàan i dad to.
46 Na kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu bulul lon satu du dmasal.
47 Na kanto kifuh, ta ditù i dad to maweng di talà i lanaw, na lo satu Dyisas déé di kilil.
48 Na teenan dad to galan tdò, na too sasè kaflayamla kamwah i awengla du gsitongla i nus. Kanto mayè fayah, salu Dyisas di dale, na tadè kenen magu di tah i lanaw. Na ta fanan ale lnius.
49 Bay kantola teen kenen magu di tah i lanaw, man nawala ku lmagol, na mkit ale,

50 du ta kdeela mite dun, na too ale
likò. Bay gasil talù Dyisas di dale,
manan, “Fan-galyu nawayu. Do sa
ani. Nang gamu likò.”
51 Na myak kenen di aweng magin
dale, na tin tadè fanak i nus. Na too
ale tikeng,
52 du balù ta teenla i gamtikeng
nimòan di fan ayé, bay là glabatla, du
là fa mgukà i fandamla.

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Matyu 14:34-36)

53 Na fles ale mifal di lanaw, na
dmuung ale di banwe Génésarét, na
ikatla i awengla.
54 Kanto ale tufa di aweng, dilè i
dad to di banwe ayé Dyisas.
55 Na balù nè gusalun di banwe
ayé, gasilla nwè dad to nun tduk, na
nebela ale magin i dad gumilèla salu
di kenen.
56 Na balù nè gusalun di dad mal-
nak banwe, ku demen di dad lunsud,
na di dad gumnè, nebela i dademela
nun tduk salu di gal gustifun i dad
to. Na fakdo ale di ku Dyisas du
fye began ale fagot balù lo di kilil i
saulan. Na ku simto gmagot i saulan,
mgulê.

7

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Matyu 15:1-9)

1 Na ta kel fdu di Dyérusalem
dademe dad Farisi na i dad to gal
tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis,
na stifun ale di safèd Dyisas.
2 Teenla kakaan i dademe to gal tdò
Dyisas, là funa ale malob du là lalòla i
tdò dad Farisi.
3 Du silang kmaan i dad Farisi na lê
man i kdee dademe Dyu ku funala too
nalob i tnalòla du yé knalamla nimò
glalòla di dad gutambulla.
4 Na ku kel ale fdu di fadyan, silang
ale kmaan ku funa ale too malob. Na
lê nun dee dademe nimòla, salngad
kalob i dad basùla, na i dad tabùla, na
i dad kulangla.
5 Yé duenam man, smalek i dad
Farisi na i dademe to gal tamdò i
uldin Dwata fagu di ku Mosis, manla
ku Dyisas, “Là funa malob i dad to
galam tdò di kakaanla. Kan ku là
lalòla i flau dad gutambulto?”
6 Tmimel Dyisas, manan, “Too glut
i man Dwata fagu di ku Isaya di mu-
nan gablà di gamu dad to flingu. Ani
i fsulatan,
‘I dad to ani, toola agu nafè fagu di
talùla, bay too mawag i fan-
damla di do.
7 Landè gukmamu i kfangamfùla di
do du yé gumdà i dad flaula di
dad to balù ku yé manla kun
mdà di Dwata.’ ”
8 Na fanles Dyisas i manan di dale, “Ta
tnagakyu i uldin Dwata, na yé lalòyu
i flau dad to.
9 Tay kfulungyu tmagak i uldin
Dwata du fye glalòyu i adatyu.
10 Kaflingenta dun, yé uldin Dwata
fagu di ku Mosis, manan, ‘Nafèyu i
màyu na i yêyu,’ na ‘ku simto to talù
sasè di màan ku demen di yêan, là
fakay ku là fnati dun.’
11 Bay yé galyu tdò ku nun tabeng fan
blé satu to di dad tuan, fakayan man
di dale, ‘Korban,’ yé gumtatekan, ‘I
fan-gu blé di gamu, ta balinggu blé di
Dwata.’
12 Na mdà di manan ayé, ta galyu
faloh kenen balù ku là fiten i afèan di
dale fagu di tabengan ani.
13 Mdà di katdòyu i gamu adat, ta
flandèyu btas i Tnalù Dwata. Na nun
fa dademe nimòyu salngad ayé.”

Gumdà i salà
(Matyu 15:10-20)

14 Na lê tlo Dyisas i dad to di safédan,
na talù di dale fagu di fléd, manan,
“I kdeeyu, too gamu flinge, na tooyu
fan-glabat ani di ktoyu.
15 Ise ku yé gamfagsik i satu to i
fusuk di bàan. Bay yé gamfagsik ke-
nen i lamwà di bàan.
16 Ku simto i nun klinge, fye ku too
flinge.”
17 Tnagak Dyisas i dad to, na fusuk
kenen di lam i gumnè. Magin dad to

galan tdò, na smalek ale gablà di fléd
ayé gine.
18 Na man Dyisas di dale, “Balù
gamu, là fa kadì galmabat. Gablà ku
ta gadèyu na ise ku i fusuk di bà i satu
to i gamfagsik kenen.
19 Du ku dét fusuk di bà i satu to, yé
guflesan di tienan, na fnge lê lamwà.
Na ise ku yé dalanan di nawan.” Di
kman Dyisas ayé tulenan dale na
landè magsik di kdee dad knaan.
20 Na fanlesan i talùan, manan, “Yé
gamfagsik i satu to i lamwà di bàan.
21 Du mdà di lam i nawan, nun
dad sasè fandam, na i ksaféd di to ise
yaanan, i ktaku, i kbanò,
22 i klafà yaan, i klom, i ayè mimò
sasè di dademe to, i kafgaw, i klandè
kyà, i kafè nawa, i ktalù sasè gablà di
dademe to, i kafdatahan i kton, na i
klandè ldam.
23 Yé gumdà i kdee sasè ani di nawa
i satu to. Yé gamfagsik kenen.”

I kaftoo i libun ise Dyu (Matyu 15:21-28)

24 Kafnge ayé, tnagak Dyisas i
banwe ayé, na fles kenen di banwe
mdadong di syudad Tiro. Fusuk
kenen di satu gumnè, na yé kayèan
ku landè gmadè na déé kenen di lam,
bay là gbunin i kton.
25 Na nun satu libun déé, nun ngàan
libun nun busaw. Kanto linge i yêan
na déé Dyisas, ta gasil kenen salu déé
na lkuad lamfan di saféd i blì Dyisas.
26 Na ise Dyu i libun ayé du ise ku
Israél i gumdàan, bay di banwe dnagit
Fonisya glam di Sirya. Na fakdo ke-
nen di ku Dyisas fye falwàan i busaw
di ngàan ayé.
27 Bay tmimel Dyisas fagu di fléd,
manan, “Fye ku funagu fankaan i dad
ngà, du là fakay nwè i knaan i dad ngà
na blé di dad ayem.”
28 Na man i libun ayé, “Hee Amu,
gadègu ayé. Bay balù i dad ayem,
beg nun gwèla du gamkaan ale samel
mtatek mdà di lamisa gukmaan i dad
ngà.”
29 Na man Dyisas di kenen, “Du
mdà di kafye i manam, mulê ge nan
du ta lamwà i busaw di ngàam.”
30 Ta mulê i libun ayé, na kakelan di
gumnèan teenan i ngàan lo milè du ta
lamwà i busaw.

I kafgulê Dyisas i lagi bakong na umu

31 Kafnge ayé, ta tnagak Dyisas
Tiro, na yé dalanan magu kamlang di
banwe Sidon, na fles kenen di Lanaw
Galili, na yé dalanan salu ditù magu
di Dikapolis.
32 I dad to déé, nebela di ku Dyisas
i satu lagi bakong na mlimah ktalùan.
Na yé fnila ku nagot Dyisas kenen fye
mgulê.
33 Yé duenam man, nebe Dyisas ke-
nen mdà di dad to, na klilukan i dad
knamatan di sbalà klinge i bakong
ayé. Na fnge, fnafêan ibal i dad
tnalòan, na ihokan di dilàan.
34 Lngalà Dyisas di langit, na
falbongan kalnawan, na manan,
“Ifata.” Yé gumtatekan, “Mgukà
nan.”
35 Di kmanan ayé, tadè mgukà i
klinge i bakong ayé, na salngad ku ta
magteh i dilàan du ta fye i ktalùan.
36 Fnang Dyisas ale tmulen i dad
nimòan ayé. Bay balù ku galan ale
fnang, baling midul fa i ktulenla dun.
37 Na too ti tikeng i kdee dad to
lminge gablà di mkel ani, na manla,
“Too ti fye i kdee dad nimòan. Balù i
dad bakong na i dad umu fan-gulêan.”

8

I kafkaan Dyisas i fat libu dad to (Matyu 15:32-39)

1 Di satu du, ta lê nun dee dad to sti-
fun. Na du landè knaanla, tlo Dyisas
i dad to galan tdò, na manan di dale,
2 “Toogu kando i dad to stifun ani,
du ta tlu dula fanak di saféd gu, na ta
landè knaanla.
3 Ku fulêgu ale di là ale fa kmaan,
keng bek ale mdà di kbitilla du
mawag gumulê dademe.”
4 Na smalek i dad to galan tdò,
manla, “Nè gumwèto knaan di banwe
ani i gablà fkaan i kdee dad to ani?

Fye ku nun dad to mnè mdadong dini.”
5 Na lê smalek Dyisas, manan, “File
batù fanyu déé?” Tmimel ale, manla,
“Fitu batù.”
6 Na dekan sudeng i dad to di tanà.
Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù
fan, na fasalamat di Dwata klon fal-
nak dun na blén di dad to galan tdò
du fye dale i malel dun. Na ta nwèla i
fan ayé, na nalella di kdee dad to.
7 Na lê nun dad malnak nalaf, bay
là deen. Lêan fnasalamat i nalaf ani
klon falel dun.
8 Na ta kmaan i kdeela na bsol ale.
Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas
i lukas. Na yé kdeen, fitu been fnò.
9 Yé kdee dad to kmaan nun dad fat
libu. Na kafnge ayé, ta fdà Dyisas ale.
10 Na gasil myak Dyisas di aweng
magin dad to galan tdò, na salu ale di
banwe Dalmanuta.

I kafni dad Farisi tnikeng di ku Dyisas
(Matyu 16:1-4)

11 Na nun dad Farisi salu di ku Dy-
isas, na sanbalewla kenen. Tnilewla
kenen fagu di kafnila tnikeng du gug-
madèla dun na yé gumdàan di langit.
12 Falbongan i kalnawan, na
manan, “Kan ku mni i dad to di du
ani dad tnikeng? Too glut i man-gu
ani na landè tnikeng fitegu di gamu.”
13 Na kafnge ayé, lê tnagak Dyisas
ale, na myak di aweng du mifal di
bong lanaw.

I kafngewe Dyisas gablà di tdò i dad Farisi na i tdò Hérod
(Matyu 16:5-12)

14 Na glifet i dad to gal tdò Dyisas
mebe bnatu di aweng. Lo salbatù fan
i nebela.
15 Na talù Dyisas fagun di fléd,
manan dale, “Fan-geyeyu i gambet
bulung falnok fan mdà di dad Farisi
na mdà di ku Harì Hérod.”
16 Na stulen ale lo dale, na manla,
“Yé duen Dyisas man ani du là mebe
ato bnatu.”
17 Gadè Dyisas i santulenla, na
manan dale, “Kan ku santulenyu i
klandè bnatuyu? Fa là gadèyu dun
kè? Magéng uluyu fa?
18 Nun sa matayu, bay sawe là mite
gamu. Nun sa klingeyu, bay sawe là
lminge gamu. Kan? Là gafaldamyu
dun kè?
19 Di kafalnakgu i lime batù fan du
fkaan di lime libu dad to, file been
fananòyu?” Na tmimel ale, manla,
“Sfalò lwe.”
20 Na lê kenen smalek, manan, “Na
di kafalnakgu i fitu batù fan du fkaan
di fat libu dad to, file been fananòyu?”
Na tmimel ale, manla, “Fitu.”
21 Na man Dyisas di dale, “Na kan
ku là fa glabatyu?”

I kafgulê Dyisas i lagi butè di Bétsayda

22 Kafnge ayé, ta salu ale Dyisas
di Bétsayda, na nun dademe dad to
déé, nebela i satu lagi butè di ku Dy-
isas. Na fakdo ale fye nagotan na fan-
gulêan.
23 Nagot Dyisas sigal i butè ayé,
na nalakan kenen lamwà di tukay
banwe ayé. Nihokan ibal i matan,
na nagotan kenen. Na kafnge ayé,
ta snalek Dyisas kenen, manan, “Nun
teenam?”
24 Na kanto tukeng i butè ayé,
manan, “Nun teen-gu dad to, bay yé
kitegu dale gambet i dad kayu magu.”
25 Lê man nagot Dyisas i dad matan.
Too meye i lagi, na ta mgulê, na ta too
mtiu i kiten.
26 Na dek Dyisas kenen mulê, na
manan dun, “Nang ge lê samfulê di
tukay banwe ayé.”

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas na
dad to galan tdò. Salu ale di dad mal-
nak banwe glam di Sisarya Filipus.
Na di kagula salu ditù, snalekan ale,
manan, “Dét man i dademe dad to
gablà di do? Simto agu kun?”
28 Na tmimel ale, manla, “Yé man
dademe to na ge Dyan Gal Munyag,
na i dademe, manla ge Ilaydya, na
i dademe, manla ge i satu tugad i
Dwata.”
29 Na lêan ale snalek, manan, “Na
gamu? Di fandamyu, simto agu kè?”

Na tmimel Piter, manan, “Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék Dwata.”
30 Na fnang Dyisas ale tmulen di balù simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Matyu 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Na tambù kenen fgadè di dad to galan tdò gablà di fan mkel di kenen, manan, “Là ti fakay ku là dee kaflayam mkel di do, dunan i dnagit Ngà To. Na i dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu, na fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu mték di fati.”
32 Na toon fbateng i manan ayé di dale. Na yé duenam man, nebe Piter kenen di kilil na nngakan.
33 Bay kanto kmangél Dyisas, na teenan dademe to galan tdò, ta nngakan Piter, na manan, “Fawag ge di do, Satanas, du ise mdà di Dwata i fandamam ayé, bay mdà di dad to.”
34 Na ta tlo Dyisas dee dad to, na lê déé dad to galan tdò. Na manan di kdeela, “Ku simto mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i kton, na tniangan i krusan, na magin do.
35 Ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du mdà di kaginan di do na i kaftoon di Fye Tulen, nun nawan landè sen.
36 Dét i fye untung i satu to ku gfunan i klamang banwe bay là gfunan i nawa landè sen?
37 Landè fakayan blé ku lulukan i nawa landè sen.
38 Nun dee dad to di bang ani mimò sasè na knangla i Dwata. Na ku nun to ftoo di do gbol di dad to ayé, na kyàan agu na i dad dekgu, do i dnagit Ngà To, lêgu kenen kyà ku ta samfulê agu di kdatahgu na i kdatah Màgu na i dad kasaligan too mtiu.”

9

Mgilih i baweh Dyisas
(Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36)

1 Na fadlug Dyisas talù, manan di dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, nun dademe dad to tadag dini, na silang ale mati ku ta teenla i kaltulus i Kagot Dwata.”
2 Kafnge nam butang, fagin Dyisas Piter na Dyém na Dyan, du salu ale di tah i satu mdatah bulul, lo dale. Na tadè mgilih i baweh Dyisas déé di kitela dun.
3 Na samfilà i klawehan di kbukay. Landè to di klamang banwe gmagan fbukay klaweh salngad ayé.
4 Na tadè msut déé di dale lwe to, dunan Ilaydya na Mosis, na stulen ale Dyisas.
5 Na man Piter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu di ge, satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydya.”
6 Yé duen Piter man ayé du là gadèan ku dét i fye manan du too ale likò.
7 Na lam Piter talù, makto kel i labun déé, na lnimunan ale. Na nun talù mdà di labun ayé, manan, “Ani Ngàgu toogu kanbong nawa. Falningeyu kenen.”
8 Na gasil ale meye lmibut, na ta landè dademe dad to teenla, lo Dyisas déé di safédla.
9 Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di dale, “Nangyu tayò tulen i ta teenyu ayé gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà To.”
10 Na nimenla i man Dyisas ayé, bay ku ta lo dale, ta yé galla santulen ku dét gumtatek i manan ayé, “Mték di fati.”
11 Na smalek dad to galan tdò di kenen, manla, “Dét duen i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis man dun na too mabtas ku muna kel Ilaydya klo i Mgalék Dwata?”
12 Na tmimel Dyisas, manan, “Too sa, na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan i kdee. Bay, dét kè duen i dad tugad Dwata di munan fala smulat gablà di do, i dnagit Ngà To, na manla là fakay ku là dee kaflayam i mkel di do na lê knang nawa i dad to agu?
13 Ani i man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya, na ta nimòla di kenen i kdee

knayèla nimò di kaflayamla kenen gambet i ta fala fsulat Dwata."

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw (Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43a)

14 Kanto samfulê ale Dyisas di saféd i dademela, ta nun dee dad to stifun déé. Na yé nimò i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, sanbalewla i dad to gal tdò Dyisas.
15 Kanto teen i dad to Dyisas, too ale tikeng, na gasilla snitong na dnawatla kenen.
16 Na snalek Dyisas ale, manan, "Dét i sanbalewyu?"
17 Na nun satu lagi gbol di kdee dad to ayé, manan, "Sér, ta nebegu i ngàgu di ge du nun busaw i gamfumu dun.
18 Ku ta gal fnusuk i busaw kenen, tadèan gal tudà di tanà. Na gal mulak i bàan, na kminggat i kifanan, na tadè magéng i lawehan. Ta beg agu fakdo di dad to galam tdò du fye falwàla i busaw, bay là gaganla dun."
19 Na man Dyisas di kdeela déé, "E tay gamu dad to là ftoo. Ta là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu, bay knèan sana là kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé."
20 Na ta nebela kenen di ku Dyisas. Kanto teen i busaw Dyisas, fakakalan i ngà ayé, na tadè kenen bek, na flulid di tanà, na mulak i bàan.
21 Na snalek Dyisas mà i ngà ayé, manan, "Ta mlo kè i tdukan?" Tmimel i màan, manan, "Tagnè mdà di ktukayan.
22 Ta dee dulêan gbat di lifoh na di lam i éél du kayè i busaw fmati dun. Bay ku gaganam, begam gami kando na tnabengam gami."
23 Na man Dyisas di lagi ayé, "Kan dé ku manam, 'Ku gaganam?' Gagan Dwata mimò balù détan di dad to ftoo di kenen."
24 Na falbong i lagi ayé i talùan, manan, "Ftoo agu sa, bay là fa sikofan. Taman, toom agu tnabeng du fye matnù i kaftoogu."
25 Na kanto teen Dyisas na ta dee dad to gasil salu di kenen, ta nngakan i busaw, manan, "Ge busaw fbakong na fumu, man-gu di ge, lamwà ge di kenen, na ta nang ge lê samfulê."
26 Ta mkit i busaw, na fakakalan i ngà ayé, klon lamwà. Man nawam ku ta mati i ngà ayé. Na man dee dad to, "Ta kfatin sa ayé."
27 Bay nagot Dyisas sigalan du ntékan, na ta fles tadag i ngà ayé.
28 Kanto fusuk Dyisas di lam i gumnè, na ta lo kenen na i dad to galan tdò déé, ta smalek ale, manla, "Dét i duenmi là gmagan falwà i busaw atù gine?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Lo fagu di kdasal gaganyu falwà i busaw salngad ayé."

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin (Matyu 17:22-23; Luk 9:43b-45)

30 Tnagakla i banwe ayé, na yé dalanla magu di Galili. Là mayè Dyisas ku nun dademe dad to gmadè,
31 du ta lo yé tdòan i dad to galan dek, manan dale, "Do, i dnagit Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to, na fnatila agu, bay di gatlun du lê agu mték di fati."
32 Bay là glabatla gumtatek i manan ayé, na likò ale smalek dun.

I too mdatah di Kagot i Dwata (Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Kafnge ayé, ta salu ale di Kapernaum. Na kanto fusuk ale Dyisas di lam i gumnè, snalekan i dad to galan tdò, manan, "Dét i san-gilyu gine di dalan?"
34 Bay tadè ale fanak du yé san-gilla di dalan du san-gladla ku simto di dale i too mdatah di kdeela.
35 Kanto sudeng Dyisas, tlon dad sfalò lwe to galan dek, na manan, "Ku simto i mayè mdatah, fye ku fdanàan i kton, na tnabengan i kdee."
36 Na mwè kenen ngà du ftadagan di kanfela. Na kafnge ayé, lkafan i ngà, na manan di dale,
37 "Ku simto dmawat satu ngà gambet ani du mdà di ksasatun di do, ta lêan agu dnawat. Na ku simto dmawat do, ta lêan dnawat i Màgu, dunan i mdek do."

I là mnang gamu, nsenan gamu
(Luk 9:49-50)

38 Na man Dyan di ku Dyisas, “Sér, nun teenmi satu lagi, na falwàan i dad busaw fagu di dagitam. Fanmi fnang du là glaman di gito.”
39 Bay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang du ku simto mimò tnikeng fagu di dagitgu, mlimah di kenen talù sasè gablà di do.
40 Du ku simto là mnang gito, nsenan ato.
41 Too glut i man-gu di gamu ani, ku simto mlé gamu balù lo satu basù éél tno du mdà di ksasatuyu di do, dunan i Mgalék Dwata, nun lubay gdawatan.

Gablà di kgebe di salà
(Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2)

42 “Ku simto i baling gumdà i dademe gamsalà, too kenen falnayam. Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà di kenen, balù i dad mdanà to, baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na bat kenen di mahin.
43 Kaflingenta dun, ku bali sigalam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam. Tumù fa ku fatok ge na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i sigalam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.
44 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat*, na là mati i lifoh.
45 Na ku bali blìam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam. Tumù fa ku fatok ge na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i blìam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.
46 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat, na là mati i lifoh.
47 Na ku bali matam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam. Tumù fa ku landè bali matam na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i matam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.
48 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat, na là mati i lifoh.
49 I kdee dad to tnilew ale fagu di lifoh†.
50 I kahì too fye, bay ku ta là mahìan ta landè kibò lê fahì dun. Fye ku salngad gamu di kahì mangnem, ku demen fye ku sansatuyu nawayu di dademeyu.”

10

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Matyu 19:1-12; Luk 16:18)

1 Kafnge ayé, tnagak Dyisas Kapernaum, na salu kenen ditù di Dyudiya di faltù Dyordan. Na lê dee dad to stifun di safédan, na tdòan ale du yé knalaman nimò.
2 Na nun dad Farisi salu di kenen du snalekla, manla dun, “Fakay kè ku i lagi kahan i yaanan?” Snalekla ani du ani nimòla dalan tmifù ku Dyisas.
3 Tmimel Dyisas fagu di salek, manan, “Dét man i uldin Mosis di gamu?”
4 Na tmimel ale, manla, “Falohan i lagi smulat di kalatas du yé gugmadè dun na ta kahan i yaanan, na kafnge ayé, fakayan fdà.”
5 Na man Dyisas di dale, “Yé duen Mosis man ayé du magéng uluyu.
6 Bay mdà di kimò Dwata i kdee ta nimòan di kagatbùan, yé kibòan mimò i to satu lagi na satu libun.
7 Ani duen i lagi tmagak i màan na i yêan na sasatu kenen di yaanan,
8 na lwe ale ta mbaling lo satu. Na ta ise ku lwe ale, bay ta lo ale satu.
9 Yé duenam man, ku dét i ta sansatu Dwata, là fakay ku nun to samkah dale.”
10 Na di kfusukla di lam i gumnè, ta lê smalek i dad to galan tdò gablà di manan ayé.
11 Na man Dyisas di dale, “Nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè mahal libun, ta gamsalà du lnafàan i muna yaanan.
12 Na salngad i libun, ku kahan i yaanan na lê mwè satu lagi, ta gamsalà du lnafàan i muna yaanan.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17)

* **9:44** 9:44 Ulad kmaan laweh i dad mati.
† **9:49** 9:49 Dunan i dad kaflayam gnaguto di tah tanà.

13 Na nun dad to mebe dad ngàla di
ku Dyisas du fye nagotan ale, bay i
dad to galan tdò, nngakla ale.
14 Kanto teen Dyisas ayé, malbut
kenen, na manan dale, “Falohyu i dad
ngà salu di do, na nangyu ale fnang,
du i dad to nun ksalig gambet i dad
ngà ani, gfusuk ale di Kagot i Dwata.
15 Na too glut i man-gu di gamu
ani, ku i ksalig satu to, là salngadan
di ksalig i dad ngà ani, là glaman di
Kagot i Dwata.”
16 Na kafnge ayé, lkafan i dad ngà
ayé, na nagotan ale du banlén ale
kafye.

I lagi nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Di ta kdà Dyisas magu, nun satu
lagi gasil salu di kenen, na lkuad di
munan, na smalek, manan, “E Sér, too
fye balum. Dét i fye nimògu fye gfun-
gu i nawa landè sen?”
18 Na tmimel Dyisas, manan, “Dét
i duenam man do fye agu? Lo satu i
fye, dunan Dwata.
19 Ta gadèam i dad uldin Dwata,
dunan nang ge manò, nang ge lmafà
yaan, nang ge tmaku, nang ge tmulen
kéng, nang ge lmumì, na nafèam i
màam na yêam.”
20 Na man i lagi ayé, “Sér, ta
nimen-gu i kdee manam ayé mdà di
ktukaygu.”
21 Na kanto neye Dyisas kenen,
toon kando, na manan, “Lo satu
gukulangam. Mdà ge, na fablim i
kdee dad knunam, na blém i wèan
di dad to landè knun. Na mdà ayé,
nun bong knunam ditù di langit. Na
kafnge ayé, magin ge di do.”
22 Too blat baweh i to ayé du mdà
di man Dyisas. Ta mdà kenen na too
mlidù i nawan du too bong knunan.
23 Na meye Dyisas lmibut, na
manan di dad to galan tdò, “Tay
klimah i dad to nun bong knun
gfusuk di Kagot i Dwata.”
24 Tikeng i dad to galan tdò du mdà
di talùan. Na man Dyisas di dale, “E
dad ngà, too mlimah fusuk di Kagot i
Dwata.
25 Ku mlimah di satu bong lmanaf
dnagit kamél fusuk di sol i dalum,
mas mlimah fa di satu to nun bong
knun gfusuk di Kagot i Dwata.”
26 Na too ale tngah, na sasalek ale,
manla, “Ku gambet ayé, simto i fakay
galwà?”
27 Na meye Dyisas di dale, manan,
“Di dad to, là gagan ani, bay di Dwata
gagan, du gagan Dwata mimò i kdee.”
28 Na man Piter di ku Dyisas,
“Neyem, ta tnagakmi i kdee du magin
gami di ge.”
29 Na man Dyisas, “Too glut i man-
gu di gamu ani. Nè i to tmagak i
gumnèan, ku demen i dad flanekan
lagi, ku demen i dad flanekan libun,
ku demen i yêan, ku demen i màan,
ku demen i dad ngàan, ku demen i
tanàan du mdà di ksasatun di do na i
kdawatan i Fye Tulen,
30 too ti dee fa i gdawatan di nawan
ani, dunan i dad gumnè, na i dad
flanek lagi na libun, na i dad yê, na
i dad ngà, na i tanà, na gagin i dee
dad kaflayam. Bay kadang di fulé du,
gamdawat kenen nawa landè sen.
31 Nun dee dad to mdatah di nawan
ani mbaling ale mdanà kadang di
fulé du. Na dee dad to mdanà
di nawan ani mbaling ale mdatah
kadang di fulé du.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Di kagula mnagad salu ditù di
Dyérusalém, muna Dyisas di dale.
Tikeng i dad to galan tdò, bay dademe
dad to tmadol, likò ale. Na lamla
magu, lêan nebe fatfing i dad sfalò
lwe to galan tdò du fgadèan i fan kel
di kenen.
33 Manan dale, “Too gamu flinge du
ta fan ato kel di Dyérusalém, na do, i
dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad
to tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, na nukumla agu di fati, na
bléla agu di dad to ise Dyu,
34 du nadoyla agu, na dnulàla agu,
na nfasla agu, na fnatila agu. Bay di
gatlun du, lê agu mték di fati.”

I fni ale Dyém na Dyan
(Matyu 20:20-28)

35 Na fdadong Dyém na Dyan di ku
Dyisas, i dad ngà Sébidi. Manla di
kenen, "Sér, nun kayèmi fimò ge."
36 Na snalekan ale, manan, "Dét kè
i kayèyu fimò do?"
37 Na manla di kenen, "Fsudengam
gami di safédam, satu gsen di
kwananam na satu gsen di bibengam
ku ta gdawatam i kdataham."
38 Bay man Dyisas di dale, "Là ti
gadèyu ku dét i fniyu. Gaganyu kè
tmufì minum di basù guminumgu,
dunan i dad kaflayam gnagugu? Na
gaganyu kè magin fbunyag di guf-
bunyaggu, dunan i dad klimahgu?"
39 Na tmimel ale, manla, "Gaganmi
sa." Man Dyisas di dale, "Too
glut, gamginum gamu di basù gu-
minumgu, na gafbunyag gamu di
gufbunyaggu.
40 Bay landè ktoogu fsudeng ku
simto gsen di kwanan-gu na gsen di
bibenggu. I dad gusudeng ani lo tagà
Mà di dad to gutmagàan dun."
41 Kanto gadè i sfalò dademe to gal
tdò Dyisas gablà di fnila ayé, ta lan-
butla Dyém na Dyan.
42 Na santifun Dyisas i kdeela, na
manan di dale, "Ta gadèyu i gal nimò
dad ganlal dini di tah tanà. Galla
lnumì i dad to mdanà, na toola ale gal
dek.
43 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu.
Ku simto i mayè mdatah, là fakay ku
landè nimòan di dademe.
44 Na ku simto mayè mdatah, là
fakay ku là fafasakan i kton di kdee.
45 Du balù do i dnagit Ngà To, ise
ku yé duen-gu salu dini di tah tanà
ku fifat agu di dad to. Bay yé duen-gu
salu dini du do mifat i dad to na blégu
i ktogu di fati mayad dad salà du fye
dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas i to butè dnagit Bartimyu
(Matyu 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Na ta kel ale di banwe Dyériko.
Na kafnge ayé, ta fles Dyisas na i dad
to galan tdò na i mlabung dad to. Na
nun lagi butè sudeng di kilil i dalan
du gal mni. Yé dagitan Bartimyu, na
yé gumtatekan ngà Timyu.
47 Kanton linge na Dyisas mdà di
Nasarét i magu déé, ta mkit kenen, na
manan, "E Dyisas, i bel Harì Dabid,
begam agu kando."
48 Dee ale mngak i butè ayé kayèla
ku fanak. Bay too baling mkit,
manan, "Bel Harì Dabid, begam agu
kando."
49 Na yé duenam man, tadè fanak
Dyisas, na manan, "Tloyu kenen."
Taman, tlola i to butè ayé, manla,
"Fan-galam nawam. Tadag ge. Tlo
Dyisas ge."
50 Kanton bat i lafin saulan, gasil
kenen tadag na fdadong di ku Dyisas.
51 Na snalek Dyisas kenen, manan,
"Dét kè kayèam nimògu di ge?"
Tmimel i butè, manan, "Amu, yé
kayègu moon ku lê agu mite."
52 Man Dyisas di kenen, "Mdà ge
nan. Ta mgulê ge mdà di kaftoom."
Na ta lê kenen mite, na fles magin ku
Dyisas.

11

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Na kanto ale mdadong di
Dyérusalém na di kakella di dad
malnak banwe Bétfagi na Bétani di
Bulul Olib, dek Dyisas muna lwe dad
to galan tdò.
2 Na manan dale, "Fles gamu di
tukay banwe gsen munayu, na ku
ta kel gamu ditù, nun teenyu ngà
dongki là fa lmen snakay batangla
déé. Ntehyu na nebeyu dini.
3 Na ku nun to smalek gamu, na
manan, 'Kan ku nimòyu ayé?' ani
manyu di kenen, 'Nun gukmamu i
Amu dun, na lêan fulê dini kadang.' "
4 Na ta mdà i dad to dekan ayé, na
ta teenla i ngà dongki batang di saféd
i bà gufusuk di satu gumnè di kilil
dalan, na ntehla. Na lamla mteh dun,

5 smalek i dademe to tadag déé,
manla, “Kan ku ntehyu i ngà dongki
ayé?”
6 Na tmimel ale salngad di man Dy-
isas na ta bayà i dad to ale.
7 Na nebela i dongki ayé salu di ku
Dyisas, na yé afidla dun i dademe dad
klawehla, na ta smakay Dyisas.
8 Na dee dad to mbel i klawehla di
bà dalan. Na i dademe to, nkahla
doon ta nwèla di bulul du yé dale kfite
i kdayenla di ku Dyisas.
9 Nun dad to muna di ku Dyisas,
na nun dademe tmadol, na falbongla
i talùla, manla, “Dnayento i Dwata.
Magdayen i To salu dini di dagit
Dwata.
10 Banlé Dwata kafye i kagot fan
kel ta fakang di munan di gutambulto
Harì Dabid. Magdayen i Dwata di too
gumdatah.”
11 Na kafnge ayé, ta kel Dyisas
di Dyérusalém, na fusuk kenen di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
Neyen i kdee mgimò déé bay du ta
flabi nan, lê man kenen lamwà salu
di Bétani, na magin i sfalò lwe dad to
galan tdò.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Matyu 21:18-19)

12 Na di tmadol du, ta mdà ale di
Bétani. Na di lamla magu, ta bitil
Dyisas.
13 Na nun teenan kayu dnagit
fig di kibòan beg gumawag, too ti
mlabung i doonan. Yé duenam man,
ta fdadong kenen déé du mngabal
bengen. Bay kanto kel di kayu ayé,
landè benge teenan, lo doon, du ise
bangan fa menge.
14 Na man Dyisas di kayu ayé, “Ta
landè lê gamkaan i bengem nan.” Na
linge dad to galan tdò i manan ayé.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

15 Na kanto kel ale Dyisas di
Dyérusalém, ta fusuk kenen di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
ndalan lamwà i dad to gal sbayad
di laman. Na lugadan i dad lamisa
i dad to sasambì filak, na lê man i
dad gusudeng i dad to fabli dad abun
galla dsù.
16 Na fnang Dyisas i dad to mebe
dad kalyakla magu déé di Bong
Gumnè ayé.
17 Na tamdò Dyisas di dad to,
manan, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, ‘I Gumnègu ani, yé gukmamu
dun gal gudmasal i dad to mdà di
kdee dad banwe,’ bay ta fanbalingyu
gumnè i dad to lmimbung.”
18 Na kanto linge i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis i man Dyisas ayé, mngabal ale
kfagu fmati kenen. Likò ale di ku
Dyisas du too tikeng i kdee dad to di
katdòan.
19 Na kanto kifuh, lamwà ale Dyisas
di syudad ayé.

I tdò mdà di kayu fig
(Matyu 21:20-22)

20 Na too flafus di tmadol du, ta
lê ale magu di sablà i kayu fig ayé,
na teenla ta mlanas na mati kel di
dalilan.
21 Na gafaldam Piter i ta nimò Dy-
isas, na manan di kenen, “Sér, neyem.
Ta mlanas sa i kayu tnalùam ayé.”
22 Na man Dyisas di dale, “Ku ftoo
gamu di Dwata,
23 too glut i man-gu di gamu ani. Ku
simto i man di bulul ayé, ‘Magket ge
na mgilih ge gatù di talà mahin,’ ku
là lwe nawan bay fantoon na mgimò
i manan, gdohò sa i manan ayé.
24 Yé duenam man, ani man-gu
di gamu, di kdasalyu, ku nun fniyu
di Dwata, yé fye fantooyu na ta
gdawatyu du fye gfunyu.
25 Na ku dmasal gamu, fnasinsyayu
i kdee dad salà gafaldamyu ta nimò i
dademe dad to du fye lê fnasinsya i
Màyu ditù di langit i dad salàyu.
26 Du ku là fnasinsyayu dad salà i
dademe to, là lê fnasinsya i Màyu di
langit i dad salàyu.”

I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Kafnge ayé, ta lê ale samfulê di
Dyérusalém. Na lam Dyisas magu di
lam i Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, salu di kenen i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na i dad tua gal mebe i dad
Dyu.
28 Na smalek ale, manla, "Dét i
ktoom mimò i kdee nimòam dini? Na
simto mlé ge i glal?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Lê
nun snalekgu di gamu. Na ku gtime-
lyu, lêgu tulen di gamu ku dét i ktoogu
mimò ani.
30 Gablà di kbunyag Dyan, nè
gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata
di langit, ku demen mdà di dad to di
tah tanà? Tnimelyu agu kun."
31 Na stulen ale, manla, "Ku yé
manto, 'Mdà di Dwata di langit,' lêan
ato snalek, manan, 'Kan ku là fan-
tooyu Dyan?'
32 Bay là fakay ku yé manto, 'Mdà
di dad to.' (Likò ale di dad to du yé
man i kdee dad to na Dyan satu tugad
i Dwata).
33 Yé duenam man, tmimel ale,
manla, "Là gadèmi dun." Na man
Dyisas di dale, "Là lêgu tulen gamu ku
dét i ktoogu mimò i dad nimògu."

12

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Luk 20:9-19)

1 Na tamdò Dyisas di dad to fagu
di dad fléd, manan, "Nun satu lagi
mele walad dnagit grép di tanàan.
Lnabatan i dad felen, na makol kenen
di bong batu du gumlék i bengen. Na
lêan fdak i mdatah gumnè gufanak i
to mantay i dad felen ani. Na kafnge
ayé, fagotan i dad felen di dademe
dad to du salu kenen di satu banwe.
2 Na kanto tagah i dad bengen,
dekan i satu fasakan di dad to
gufagotan i felen, du fwèan i kenen
alel.
3 Bay i dad to gufagotan i dad felen,
kanfèla i fasak ani, na nfasla na fnge
dekla kenen mulê, na landè gwèan.
4 Na lê nun dekan, na kanto kel déé,
bnagulla i ulun, na fyàla kenen.
5 Na ta lê nun dekan, bay kanto kel
déé, ta balingla fnati. Lê nun dee
dademe dekan. Nfasla dademe, na
flesla fnati dademe.
6 Na nun lo satu i làan fa dek, dunan
i ngàan toon kanbong nawa. Kenen i
too sangal fulé dekan salu di dale, du
yé manan di kton, 'Nafèla sa i ngàgu.'
7 Bay baling ale stulen, manla, 'Ani
ngà i to mfun i dad fele. Fnatito kenen
du fye di kfati màan, ta gito gamfun i
dad felen.'
8 Mdà ayé, kanfèla kenen, na
fnatila, na batla i lawehan di lwà i
tanà gumele i dad grép.
9 "Dét nimò i to mfun fele? Yé
nimòan, salu kenen ditù di dad to
gufagotan i felen, na fnatin na tan-
lasan ale.
10 Sawe là lmenyu masa i fléd di
Tnalù Dwata, manan,
'Nun gumnè slame batu, na i satu
batu déé too mabtas, yé baling
knang i dad to fdak dun, du
man nawala ku là mabtasan.
11 Blaam, i batu ani, yé gumdàan di
Dwata, na too ti gamtikeng.' "
12 Na i dademe dad ganlal i dad
Dyu, mngabal ale kfagu kamfè ku
Dyisas, du gadèla na dale gugtadè i
fléd ayé. Bay likò ale di dad to, na yé
duenla mdà na tnagakla Dyisas.

I salek gablà di bayad i buhis
(Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Na dekla salu di ku Dyisas
dademe Farisi na dademe dad to gal
msen ku Harì Hérod du mngabal ale
kfagu kamfè kenen fagu di talùan.
14 Kanto ale kel di kenen, manla, "E
Sér, ge i satu to too gsalig, na too ti glut
i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham
di nawam i man dad to di ge du là
sa mabtas di ge ku dét i glalla. Nun
snalekmi. Fakay kè di uldin Dwata
fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad
i buhis di ku Sisar, i gumdatah di
Roma, ku demen là? Dét i fye nimòmi,
mayad gami ku là?"
15 Bay gadè Dyisas na lo ale flingu,
taman, manan di dale, "Kan ku
kayèyu agu lniman? Fiteyu do i satu

filak galyu bayad i buhis di banwe
Roma.”
16 Na mwè ale filak na fitela di
ku Dyisas. Na snalekan ale, manan,
“Simto i to teenyu di filak ani, na
simto mfun dagit i ta gsulat dini?” Na
tmimel ale, manla, “Ku Sisar.”
17 Na man Dyisas di dale, “Ku dét i
nfun Sisar, bléyu di ku Sisar, na ku dét
i nfun Dwata, lêyu blé di Dwata.” Na
tikeng ale du mdà di timelan.

I salek gablà di kték mdà di fati (Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Na nun dad Sadusi salu di ku
Dyisas, dunan i dad to gal man landè
mték mdà di fati. Na snalekla kenen,
manla,
19 “Sér, di munan, smulat Mosis, na
yé flaun ku nun lagi mati bay landè
ngàla yaanan, là fakay ku là nwè i
twalin lagi i libun ayé du fye nun
tubad i twegen.
20 Na di munan kun, nun fitu lagi
saflanek. Mwè yaan i twege, bay kel
di kfatin landè ngàla.
21 Na kanto mati i twege ayé, yé
lê mwè i libun ayé dunan i galwen,
bay landè ngàla. Na kanto lê mati i
galwen, ta yé lê mwè dun i gatlun,
bay lê landè ngàla.
22 Na salngad i fitu lagi saflanek ayé
du santufìla nwè yaan i libun ayé, na
sdulê mati i dad lagi ayé, bay landè
ngàla. Na kafngen, ta lê mati i libun
ayé.
23 Ani i snalekmi. Di kték i dad mati,
simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi
saflanek?”
24 Na tmimel Dyisas, manan, “Too
gsalà i fandamyu ani du là gadèyu i
Tnalù Dwata na i kaltulusan.
25 Ku ta mték i dad mati kadang
di fulé du, ta landè swè yaan. Bay
yé ta kagkahla ta salngad ale di dad
kasaligan di langit.
26 Na gablà di kték i dad mati, sawe
là lmenyu masa i man Dwata di ku
Mosis gablà di kayu dminè, du ani i
manan, ‘Do i Dwata fnangamfù Abra-
ham na Isaak na Dyékob.’
27 Na yé kayèan man dini, balù ku ta
mati ale, sana knèla di fandam Dwata
du yé galla katlo dun kenen i Dwata
gal fnangamfù i dad to mlawil fa. Too
gsalà i kaftooyu.”

I too mabtas uldin Dwata (Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Na lê salu di ku Dyisas satu to
gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, na lingen i kastulenla.
Kanton gadè na too fye timel Dyisas,
snalekan kenen, manan, “Di kdee
dad uldin Dwata, nè i too mabtas dé?”
29 Na tmimel Dyisas, manan, “Ani
i too mabtas di kdee dad uldinan.
‘Flinge gamu, dad to mdà di Israél.
Too mdatah i Amuto Dwata, na lo
kenen i Dwata.
30 Mdà ayé, kanbongyu nawa
Amuyu Dwata mdà di nawayu, na
di fandamyu, na di kaglabatyu, na di
kgisyu.’
31 Na i gamtadol uldin too mab-
tas dunan ani. ‘Kanbongyu nawa i
dademe to salngad kalbong nawayu
i ktoyu.’ Ta landè dademe nan uldin
mabtas fa di dad lwe ani.”
32 Na man i lagi ayé, “Too fye i
manam, Sér. Too glut i manam na lo
satu Dwata, na landè dademe.
33 Na là fakay ku i to là kanbongan
nawa Dwata mdà di nawan, na di
fandaman, na di kaglabatan, na di
kgisan. Na lê là fakay ku là kanbon-
gan nawa i dademe to salngad i kton.
Balù ku mabtas di Dwata i kdee dad
agaf snakufto na dad dsùto di kenen,
bay yé too mabtas di kenen dunan i
kimento i dad lwe uldinan ani.”
34 Kanto gadè Dyisas na too fye
timel i lagi ayé, manan dun, “Là
mawag ge di Kagot i Dwata.” Na mdà
ayé, ta landè to gamlas smalek ku
Dyisas.

I salek gablà di Mgalék i Dwata (Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Na kafnge ayé, tamdò Dyisas di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na di katdòan smalek kenen, manan,
“Mdà i dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, dét i duenla
man dun i Mgalék Dwata Bel Dabid?
36 Fagu di kalak i Mtiu Tulus i
Dwata, ani man Dabid di munan,

‘Man Dwata di Amugu, “Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge, kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i falel blìam.” ’
37 Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata ‘Amu,’ kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?” Na bayan i kdee dad to flinge di ktalù Dyisas.

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Luk 20:45-47)

38 Na di katdò Dyisas, manan di dad to, “Tooyu fan-geye i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bayan ale kalmaweh too fye ku magu ale, na kayèla ku too nafè i dad to ale di fadyan.
39 Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu di kafsudengla dale di gusudeng i dad to mdatah di gumnè gal gustifun, na di dad fista.
40 Blaam, ani i nimòla. Lnufigla dad libun balu du fye gwèla dad knunla, na flingu ale mimò fye fagu di kaftahàla i dasalla. Too maflayam i dad to ayé kadang.”

I kablé i libun balu
(Luk 21:1-4)

41 Di satu du, sudeng Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di safèd i galla gumkah i filak blé di Dwata, na neyen i dad to gal mlé déé. Bong blé i dad to nun bong knun.
42 Bay lê nun kel satu libun balu landè knunan, na yé ftatekan déé lo beg lwe lad.
43 Na tlo Dyisas dad to galan tdò, na manan dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, balù ku bong blé dademe dad to, mas bong fa blé i balu ani.
44 Du yé blé dademe to i lukas i bong knunla. Bay yé blé i libun balu ani i ta sen knunan.”

13

Fala tulen Dyisas i kalmo i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Kafnge ayé, di kdà Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, too tikeng i satu to galan tdò di kiten i malbang gumnè glam di gumangamfù ayé, na manan, “Sér, neyem. Tay kalbong i dad gumnè ani na i dad batu didingla.”
2 Bay man Dyisas di kenen, “Teenam i dad malbang gumnè ani, man? Bay nun du kel kadang, landè batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà i kdeen.”

I kasfati na i dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di Bulul Olib, stimbang di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na sudeng kenen déé. Na salu Piter na Dyém na Dyan na Andru ku Dyisas, na snalekla di landè dademe to lminge dun, manla,
4 “Begam tulen gami ku kilen i kagdohò i manam ayé? Dét i ilè gugmadèmi dun na ta fan kel?”
5 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.
6 Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu, manla, ‘Do sa Krayst, dunan i Mgalék Dwata,’ na fagu déé, dee dad to mafgaw.
7 Na ku lingeyu gablà di dad kasfati ta mkel, na lingeyu i dad santulen gablà di dademe dad kasfati i fan kel, nang gamu likò. Là fakay ku là funa kel i kdee ayé, bay balù ku ta gdohò, ise ku yé i ta gusenan.
8 Sfati i dad sahal to, na lê man i dad malbang banwe. Na mkel i linol di dee dad banwe, na i kbitil. Bay i kdee ayé lo katbù i dad ilè na ta fan kel i gusenan salngad di libun maltien ta tamduk i tienan du ta fan sut i ngàan.
9 “Bay too gamu fgeye, du nebela gamu di dad ganlal gal mukum, na nfasla gamu di dad gumnè gal gustifun i dad to. Na lêla gamu ftadag di muna i dad gubirnador na lê man i dad harì du mdà di ksasatuyu di do. Yé kadang i kdalanyu tmulen dale gablà di dad nimò Dwata di gamu.
10 Na là fakay ku là funa gatdò i Fye Tulen di dad to di kdee dad banwe.
11 Bay ku kanfèla na nukumla gamu, nang gamu mlidù ku dét i fye

timelyu dale. Bay yé tulenyu dunan
i blé Dwata di gamu di ktadagyu di
muna i dad ganlal ayé du ise ku mdà
di gamu i dad timelyu, bay mdà di
Mtiu Tulus.
12 Na di dad du ayé, nun dademe
dad to, bléla di fati i dad flanekla na
dad ngàla. Na i dademe dad ngà,
knagolla i dad tuala na fafatila ale.
13 Na i kdee dad to, knangla gamu
nawa du mdà di ksasatuyu di do. Bay
ku simto i gamtayud kel di gusenan,
galwà kenen.

I sasè kalnikò
(Matyu 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 "Na nun teenyu too sasè kalnikò
gamfalmo tadag di ise gutadagan,
dunan di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata. Na ku teenyu ayé, fye ku
milah i kdee dad to mdà di Dyudiya
salu di dad bulul. Ku simto masa ani,
fye ku toon fan-glabat di fandaman.
15 Na di du ayé, ku nun to ditù di tah
ataf i gumnèan, fye ku ta nang lê tufa
ku demen fusuk di lam i gumnèan du
mwè i dad knunan.
16 Na ku nun to ditù di dnarun, fye
ku nang lê mulê du mwè i saulan tahà
sigal.
17 Di du ayé, magakdo i dad libun
maltien, na i dad libun ftutù ngà.
18 Taman, too gamu dmasal du fye
là kel ani di bang ksasè i tanà.
19 Balù dét ksasè i dad mkel mdà
di kimò Dwata i klamang banwe di
kagatbùan sngé kel di du ani, là gasal-
ngadan ksasè i mkel ani.
20 Bay fanfukal Dwata i bang ayé,
du ku là fanfukalan dun, ta landè nan
gdè to mlawil di tah tanà. Yé due-
nan famfukal dun du mdà di kalbong
nawan di dad to ta mgalékan.
21 "Na di dad du ayé, ku nun to man
di gamu, 'Neyeyu, ta dini Krayst, i
Mgalék Dwata,' ku demen manan, 'Ta
ditù,' nangyu fantoo.
22 Du msut dee dad to flingu, na
manla dale kun i Mgalék Dwata,
blaam ise. Na yé man dademe na dale
kun i dademe tugad i Dwata, blaam
ise. Na mimò ale dad gamtikeng du
fye mafgaw i dad to, na ku gagan,
balù i dad to ta mgalék Dwata.
23 Bay too gamu fgeye du ta falagu
tulen di gamu i kdee ani di laman là
kel.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Matyu 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 "Na di dad du di kafnge i bong
klimah ayé, tin tadè kmifuh i du, na
ta là mneng i bulen.
25 Na tatek i dad blatik mdà di lan-
git, na gasyat i kdee dad mnè di langit.
26 Na di kakel i Ngà To, teen i kdee
dad to di labun nun kaltulusan na
mneng.
27 Na dekan i dad kasaliganan salu
di kdee dad sahal banwe 'R' di tah
tanà, balù nè gusablàla, du santifunla
i dad to ta mgalékan mdà di kdee dad
banwe di tah tanà.

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Matyu 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 "Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di
kayu fig. Ku tmubad i kayu ani na lê
dmoon, yé ilè gugmadèyu dun na ta
fan kel i minit du.
29 Gambet ayé, ku teenyu ta kel i
dad ta falagu tulen di gamu, yé gug-
madèyu dun na ta too mdadong nan i
kakel Ngà To.
30 "Too glut i man-gu di gamu ani.
Là sa sdulê mati i kdee dad to di bang
ani. Silang ale mati ku gdohò i kdee
dad tulen-gu ani.
31 Matlas i langit na i tanà, bay i
Tnalùgu là matlasan kel di landè sen.

Fatlagad ato du landè gmadè ku kilen i kasfulêan
(Matyu 24:36-44)

32 "Landè gmadè i du na i bang kas-
fulêgu, balù i dad kasaligan di langit,
ku demen i Ngà Dwata. Bay lo yé
gmadè dun i Mà.
33 Too gamu fatlagad na fgeye du là
gadèyu i kakel i du ayé.
34 Yé guflingen-gu dun di satu to
magu. Di fa làan tnagak i gumnèan,
malék kenen dad snaligan munung
dun. Kat satu di dale, nun fimòan
dun. Na falnaun i to fununga di bà

takab di gumnè ayé, manan, ‘Too ge fgeye.’
35 Yé duenam man, too gamu fgeye du là gadèyu ku kilen kakel i mfun i gumnè, ku di kifuh, demen di tngà butang, demen ku ta kalmeet i anuk di ta fan fayah, ku demen di ksut i du.
36 Ku mlal kenen kel, too mabtas ku là gumahan gamu kudang.
37 Ku dét i man-gu di gamu, salngad ayé i man-gu di kdee dad to, na dunan ani, ‘Too gamu fgeye.’ ”

14

I fandamla fmati ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na ta lo lwe butang gdè kakel i Du Kaglius na i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung Falnok Dun. Na mdà dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas na fmati kenen di landè to gmadè dun.
2 Bay manla, “Nangto nimò ani di lam i fista du keng falbut i dad to, na baling ale mimò samuk.”

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas
(Matyu 26:6-13; Dyan 12:1-8)

3 Na déé Dyisas di Bétani di gumnè Simon, dunan i to nun fdas mumuh di munan. Na laman kmaan, nun kel satu libun mebe sabuy batu malung nlam fangbun too mabtas dnagit nardo, na landè ti bolan. Bantùan i sabuy, na kokan i fangbun di ulu Dyisas.
4 Mdà ayé, malbut i dademe dad to déé, na stulen ale, manla, “Kan ku falmon i fangbun ayé?
5 Tumù fa ku fablin na blén i wèan di dad to landè, du balù ku bong gwè i satu to sukéy di sfali, bong fa i btas i fangbun ayé ku fabli.” Na mdà ayé, toola nngak i libun ayé.
6 Bay man Dyisas di dale, “Bayàyu kenen. Kan kè ku nangawyu? Too fye sa nimòan di do.
7 Du gal nun dad to landè di safédyu, na fakayyu ale tnabeng balù ku dét du. Bay do, ta là mlo i knègu dini di safédyu.
8 I libun ani nimòan i sen gaganan. Di kakokan i fangbun di do, falan fatlagad i lawehgu di lbang.
9 Too glut i man-gu di gamu ani, na balù nè gutamdò i Fye Tulen di klamang banwe, lêla tulen i nimò i libun ani du fye gafaldamla kenen.”

I ayè Dyudas makal ku Dyisas
(Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan Dyudas Iskariyot, salu kenen di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu du santulenla ku dét i kibòan makal ku Dyisas.
11 Kanto linge i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu ayé, too ale lehew na makang ale mlé filak ku Dyudas. Na tambù Dyudas mngabal kfagu makal ku Dyisas.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Matyu 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

12 Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung Falnok Dun, ta yé ktatêla i ngà bilibili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius. Na smalek dad to gal tdò Dyisas, manla di kenen, “Nè gumdekam gami fatlagad knaanto di Du Kaglius?”
13 Na dek Dyisas lwe di dale, manan, “Salu gamu di syudad, na nun gsitongyu lagi mebe namuh fnò éél. Magin gamu di kenen.
14 Na ku kel gamu di gumnè gufusukan, manyu di to mfun i gumnè ayé, ‘Yé snalek i to gal tamdò, “Nè snifil i fakaymi gukmaan di fista i Du Kaglius magin i dad to galgu tdò?” ’
15 Na ani i nimò i to ayé kadang. Tdòan gamu satu bong snifil ta gatlagad ditù di tah. Na ta ditù nan i kdee dad gnamityu. Ditù gufatlagadyu i knaanto.”
16 Na kafnge ayé, ta mdà i dad lwe to salu di syudad, na di kakella déé, teenla too glut i kdee man Dyisas gine, na fatlagadla i knaan di Fista i Du Kaglius.

17 Na kanto kifuh, ta salu déé Dyisas, na yé dademen dad sfalò lwe to galan tdò.
18 Lamla sudeng na kmaan déé, man Dyisas di dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, na nun satu di gamu fan makal do i kmaan dini di safédgu.”
19 Na yé duenam man, mlidù nawala, na man i kat satu di kenen, “Ise do sa, man?”
20 Na manan di dale, “Di sfalò lwe gamu, i to song di do lamnab fan di tukung, yé makal do.
21 Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad i ta gsulat gablà di do. Bay magakdo i lagi makal do du too kenen maflayam. Baling fye fa i to ayé ku là sutan.”

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Matyu 26:26-30; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

22 Na lamla kmaan, mwè Dyisas fan, na fasalamat di Dwata, klon falnak dun na blén di dad to galan tdò, na manan dale, “Mwè gamu. Ani i lawehgu.”
23 Lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat di Dwata, klon mlé dun di dale, na sansinumla.
24 Na manan dale, “Ani i litègu falohgu du fye fnasinsya Dwata salà i dee dad to du yé fambagal i kasafnè Dwata di dale.
25 Too glut i man-gu di gamu, mdà ani, ta là lê agu man minum binu ani. Silang agu lê minum ku ta kel i du i kinumgu i falami binu di Kagot i Dwata.”
26 Kafngela lmingag dmayen i Dwata, ta lamwà ale na salu ale di Bulul Olib.

Fala tulen Dyisas i kbalew Piter
(Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

27 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “I kdeeyu fan tmagak do, du ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
‘Fnatigu i to gal mifat i dad bilibili, na
masbalét i dad bilibilin.’
28 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu di gamu ditù di Galili.”
29 Na man Piter di ku Dyisas, “Balù ku milah i kdee, bay do, là ti tnagakta ge.”
30 Bay man Dyisas di kenen, “Too glut i man-gu di ge ani, na kadang kifuh di là fa kalmeet i anuk lwe dulê, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.”
31 Bay too sansulit Piter i manan ayé, “Balù ku mati agu magin ge, là ti bnalewta ge.” Na lê salngad ayé i man dademe dad to tdò Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Na salu ale di satu tanà dnagit Gétsémani. Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Sudeng gamu dini lamgu dmasal.”
33 Na faginan Piter na Dyém na Dyan salu di gudmasalan. Na too kenen flunuh na mlidù i nawan.
34 Na man Dyisas di dale, “Yé kagkahgu ani ta fan agu mati di klidùgu. Fanak gamu dini, na too gamu fgeye.”
35 Na fles kenen magu, là mawag di dale, na tadè lamfan di tanà. Na dmasal kenen, yé fnin ku là gafles i kaflayaman ku nun kibò.
36 Na fles dmasal, manan, “E Mà, gaganam i kdee. Begam nwè i kaflayam fan kel di do. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do.”
37 Na lê kenen samfulê di dad tlu to galan tdò, na teenan ale kudang. Na manan di ku Piter, “Kan kè, Simon? Kudang ge? Là gmagan ge fgeye balù là mlo?
38 Too gamu fgeye na dmasal du fye là gamu gfisan di tilew. Du mayè i nawa, bay gal mlungay i laweh.”
39 Na lê kenen mdà du dmasal, na salngad sa i dasalan gine.
40 Na kafnge ayé, lê man kenen samfulê di dale, na ta lêan ale teen gkudang, du too ale malkudang. Na kanto ale mukat, là gadèla ku dét i fye timella di ku Dyisas.
41 Na kafngen dmasal di gatlun dulê, samfulê kenen di dad tlu to tdòan, manan, “Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu? Ta gablàyu

ayé. Ta kel nan i bang, na do i dnagit
Ngà To, nakalla agu na bléla agu di
kagot i dad to gamsalà.
42 Mték gamu nan du mdà ato. Ta
mdadong nan i to makal do di fati."

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

43 Na di laman talù, ta kel Dyudas,
satu di dad sfalò lwe to galan tdò.
Nun dee dad to magin di kenen dek
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na i dad tua gal
mebe i dad Dyu. Na mebe ale sun-
dang na bunal.
44 Na i to makal ayé, ta falan tulen
di dale ku dét i ilè fgadè dale ku simto
Dyisas. Ani ta manan, "I to nalakgu di
bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu,
na tooyu fan-geye i kebeyu dun."
45 Na kakelan di ku Dyisas, ta fan-
dadongan, na manan, "E Amu," na ta
nalakan i bawehan.
46 Na kafnge ayé, nagotla Dyisas du
kanfèla kenen.
47 Bay satu di dad to magin ku Dy-
isas, nwèan sundangan, na tnibehan
i fasak i ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu, na masfek i bali klingen.
48 Na man Dyisas di dad to déé,
"Kan? To tmaku agu kè du mebe
gamu sundang na bunal di kakfèyu
do?
49 Kat du déé agu sa di safédyu di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
du tamdò agu, bay là sa kanfèyu agu.
Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i
man di Tnalù Dwata."
50 Na kafnge ayé, tnagak i kdee
dademen kenen, na mdà ale milah.
51 Na lê nun satu lamnok lagi lmalò
di ku Dyisas, na lo yé lsakan fal-
nas bukay labédan di awekan. Fanla
kanfè,
52 bay milah kenen, na gtagak i fal-
nasan ayé, na ta flaweh.

I ksalek i dademe ganlal kenen
(Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)

53 Na kafnge ayé, nebela Dyisas
salu di ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu. Na ta stifun déé i kdee dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad
tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis.
54 Na lê lmalò Piter, kibò fawag ke-
nen, kel di nasel* i ulu i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu. Na sudeng kenen
di safèd i dad to gal mantay déé na
mnalang di lifohla.
55 Na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na kdee dademe dad ganlal, too
ale meye kfagu du fye nun gutadagla
tmifù ku Dyisas, na fafati dun, bay
landè teenla salà di kenen.
56 Na nun dee dad to tmulen kéng
gablà di kenen, bay du là maslalò i
manla.
57 Na lê nun dademe to tadag déé,
na tmulen ale kéng gablà di kenen,
manla,
58 "Ani lingemi, manan, 'Lanbàgu i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
ani i nimò i dad to, na di tlu du lêgu
man tanlas, na yé tlasgu dun ise nimò
i dad to.' "
59 Bay balù i tulen i dad to ani, là
maslalò i manla.
60 Na lê tadag i ulu i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, na snalekan
Dyisas, manan, "Là tmimel ge kè? Dét
i duenla talù gambet ani gablà di ge?"
61 Bay là talù Dyisas balù ku landè
salàan. Na yé duenam man, lê man
smalek i ulu i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, na manan di ku Dyisas,
"Ge kè i Mgalék Dwata, na Ngà i Too
Magdayen Dwata?"
62 Na tmimel Dyisas, manan, "Do
sa ayé, na di fulé du kadang teenyu
agu, i Ngà To, sudeng di kwanan i
Dwata too maltulus, na tufa agu mdà
di langit fagin di dad labun."
63 Bay i ulu i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu knasêan i kenen saul du too
sè kalbutan, na manan di dad to, "Ta
landè kamuto smalek i dademe dad
to gablà di kenen.

* **14:54** 14:54 Ku demen slingen.

64 Ta lingeyu i sasè manan. Nladan
i kdatah Dwata. Dét fandamyu dé?"
Na yé timel i kdee dad to gablà kenen
fnati.
65 Na mdà dademe dnulàla kenen.
Snafangla i matan, na snuntukla,
manla, "Tulenam di gami ku simto
smuntuk ge." Na balù i dad to gal
mantay, lêla tanfiling kenen.

I kbalew Piter
(Matyu 26:69-75; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

66 Na sana kdéé Piter di nasel, gsen
dungan i gusmalekla ku Dyisas. Na
nun satu libun fasak i ulu i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu magu déé.
67 Na di kiten ku Piter mnalang,
toon kenen neye. Na manan dun, "Ge
sa i lê satu to gal magin di ku Dyisas
mdà di Nasarét."
68 Bay malew Piter, manan, "Là
gadègu na là glabatgu i manam ayé."
Na ta fles gatù di bà i takab, na ta sulê
i anuk kalmeet.
69 Na i libun ayé, lêan teen Piter, na
manan di dademe dad to tadag déé, "I
to ani, gal magin ku Dyisas."
70 Bay lê malew Piter. Na di là mlo,
man dademe to di ku Piter, "Too sa.
Ge i satu to gal magin ku Dyisas du yé
gumdàam di Galili."
71 Baling kenen samdagè, manan,
"Falnayam Dwata agu ku tmulen agu
kéng. Là sa dilègu i lagi manyu ayé."
72 Na ta kalmeet i anuk di galwen
dulê. Na gafaldam Piter i ta man Dy-
isas di kenen, "Di fa là kalmeet i anuk
lwe dulê, ta sanam agu bnalew tlu
dulê di kmanam dun làam agu dilè."
Na yé duenam man, too kenen mngel.

15

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na di too flafus, gasil stulen i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad
tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal
tamdò i dad uldin i Dwata fagu di ku
Mosis, na i kdee dademe dad ganlal.
Na fnge, bnakusla Dyisas, na nebela
di ku Pilato, dunan i gubirnador du
bléla di kagotan.
2 Na snalek Pilato kenen, manan,
"Ge kè i Harì i dad Dyu?" Na tmimel
Dyisas, manan, "Ta manam sa."
3 Na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, tnifùla Dyisas.
4 Na lê smalek Pilato, manan,
"Landè timelam kè di kdee dad tifùla
ge?"
5 Bay ta là tmimel Dyisas, taman
tngah Pilato.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayam ku Dyisas
(Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

6 Na yé gal nimò Pilato di fista
falwàan satu to di blanggù. Ku simto
knayè i kdee dad to, yé falwàan.
7 Na di bang ayé, nun satu to
blanggù, yé dagitan Barabas. San-
fatin i dad to magot i banwe ayé, na
ta nun bnanòan.
8 Na salu i dad Dyu di ku Pilato du
kayèla fimò di kenen i galan nimò,
dunan falwà satu to blanggù.
9 Na smalek Pilato di dad to,
manan, "Kayèyu kè na yé falwàgu
Dyisas, Harì i dad Dyu?"
10 Yé duenan smalek dad to du ta
gadèan na yé duen i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu mlé ku Dyisas di
kagotan du mafè nawala ku Dyisas.
11 Bay i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, banlétla i kdee dad to du fye yé
fnila falwà, Barabas, na ise ku Dyisas.
12 Na lê smalek Pilato di dad to ayé,
manan, "Dét i fye kibògu ku Dyisas, i
tloyu Harì i dad Dyu?"
13 Na mkit ale, manla, "Fnati ke-
nen! Fnatak di krus!"
14 Bay smalek Pilato, manan, "Kan?
Dét i salàan?" Na baling matnù kak-
itla, manla, "Fnatak kenen di krus."
15 Na du mayè Pilato flehew i dad
to ayé, yé duenan falwà ku Barabas
di dale. Bay kafngen fafas ku Dyisas,
blén kenen di dad sundalu ayé, du
fnatakla di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas
(Matyu 27:27-31; Dyan 19:2-3)

16 Na nebe dad sundalu Dyisas ditù
di nasel i gubirnador, na fastifunla i
dademe sundalu.
17 Na falsakla ku Dyisas klaweh
mitam fulè du fagbetla kenen harì.
Na salmabéd ale walad nun sual du
nimòla kyangen na sukubla di ulun.
18 Na flingu ale mangamfù ku Dy-
isas, manla, “Kumusta ge, harì i dad
Dyu.”
19 Na bnagulla i ulun tugad, na
dnulàla kenen. Na lkuad ale du flingu
ale mangamfù di kenen.
20 Na kafngela madoy kenen, lêla
nlus i klaweh mitam fulè, na falsakla
dun i kenen klaweh. Na kafnge ayé,
nebela kenen lamwà du fnatakla di
krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

21 Na di kagula gatù, nun lagi gsi-
tongla, yé dagitan Simon i mà Alihan-
dru na Rufus mdà di banwe Sirini. Di
kagsitongla dun, yé gufdun di bulul.
Na fnegesla kenen mebe i krus Dy-
isas.
22 Na nebela Dyisas salu di banwe
Golgota. Yé gumtatek i Golgota ani,
dunan i banwe klakub ulu*.
23 Na kanto ale kel di Golgota,
banléla kenen binu sanboolla bulung
féét dnagit mira, bay là ninum Dyisas
dun.
24 Na kafnge ayé, fnatakla kenen
di krus, na nalel i dad sundalu i dad
klaweh Dyisas fagu di kasbunut, du
fye gadèla ku dét gwè kat satu di dale.
25 Ta tngà mnagad i du i kfatakla ku
Dyisas di krus.
26 Na sulatla gsen tah i ulun i tifùla
di kenen, manan, “I Harì i dad Dyu.”
27 Na nun lwe to tmaku lêla fnatak
di safédan, satu gsen di kwananan na
satu gsen di bibengan.
28 Na di kibòla kenen ayé, ta gdohò
nan i man di Tnalù Dwata di munan,
“Gagin kenen di dad to too gamsalà.”
29 Na i dad to magu déé, kmiling ale,
manla, “Ha, ge i to mayè lambà i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê
ftadag dun di lam i tlu du.
30 Falwàam i ktom na tufa ge di krus
ayé.”
31 Na lê salngad ayé nimò i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, nadoyla kenen, manla,
“Galan falwà dademe dad to, bay là
gafalwàan i kenen kto.”
32 Na manla, “Fye ku i Mgalék
Dwata, dunan i Harì di Israél, tufa
mdà di krus du fye teento na fan-
tooto.” Na balù dad to tmaku i gagin
fnatak di krus lê madoy kenen.

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

33 Na di kaltu i du, tadè kmifuh i
klamang banwe kel di tngà masol i
du.
34 Na kanto tngà masol i du, tamlo
Dyisas di too bong talù, manan, “Iloy,
iloy, lama sabaktani?” Yé gum-
tatekan, “E Dwatagu, Dwatagu, dét i
duenam kmagol do?”
35 Kanto linge i dademe to tadag
déé i manan ayé, manla, “Falningeyu,
ta tlon Ilaydya.”
36 Na gasil satu to mwè falnas, lna-
ban di sukà, na fkahan di tukè i kayu
du ulukan di bà Dyisas na fsafan dun,
na manan, “Bayàyu kenen. Neyeto ku
kel Ilaydya na falwàan kenen.”
37 Na mkit Dyisas na ta ftoh nawan.
38 Na i bong kurtina di gutngà i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
tadè kasê di gutngàan mdà di tah kel
di dungan.
39 Na nun satu ulu i dad sundalu
tadag déé, na smalu di ku Dyisas.
Di kiten i kibò Dyisas mkit na mati,
manan, “Too glut, kenen Ngà Dwata.”
40 Lê nun dademe libun damweng
mdà di gumawagan. Magin déé Méri
Magdalin, na Méri i yê tukay Dyém, na
i yê Dyosis, na lê Salomi.
41 Na tagnè ale magin di ku Dy-
isas di Galili, na galla kenen tnabeng.
Na lê nun dee dademe dad libun

* **15:22** 15:22 Ku demen bangag ulu.

déé ta magin di kenen di ksalun di Dyérusalém.

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

42-43 I du kfati Dyisas, yé du kafatlagadla di Du Kaftud. Kanto kifuh, nun satu lagi yé dagitan Dyosip mdà di banwe Arimatiya, na kenen satu mgafè di dad ganlal. Lêan fatan i Kagot Dwata. Na fan-galan i nawan salu di ku Pilato du fnin i laweh Dyisas.
44 Du mayè Pilato gmadè ku ta mati Dyisas, fngén i ulu i dad sundalu, na snalekan ku ta mati kenen.
45 Na kanton gadè na ta mati Dyisas, bayàan Dyosip mwè i lawehan.
46 Na mdà ayé, mli Dyosip falnas bukay, na kanton nwè i laweh Dyisas mdà di krus, ta labédan dun i falnas bukay ayé, klon mkah dun di lbang nakol di lfidas gugdak i bulul, na lulidan i bong batu du sangan di bà i gufusuk.
47 Na damweng Méri Magdalin na Méri i yê Dyosis du fye gadèla ku nè gulambangla ku Dyisas.

16

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Na kafnge i Du Kaftud, mli Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém, na lê Salomi i dad fangbun du salu ale di lbang Dyisas, du ihokla* di lawehan.
2 Na di too flafus, di du Linggu di ksut i du, salu ale ditù di lbang.
3 Na di lamla magu, stulen ale, manla, “Simto kè i tmabeng gito lmulid i batu mdà di bà i lbang?”
4 Bay kanto ale kel di lbang ayé, teenla ta mgidul i bong batu di bà i lbang ayé.
5 Na kanto ale fusuk di lam, nun teenla satu lagi lamnok sudeng gsen di kwananla, na yé klawehan bukay. Na too ale tngah,
6 bay manan di dale, “Nang gamu tngah. Yé fanngabalyu Dyisas mdà di Nasarét, dunan i ta fnatakla di krus. Ta mték kenen, na ta là dinin. Neyeyu i gumlasàan.
7 Mdà gamu, na tulenyu ani di dad to galan tdò, balù di ku Piter. Ani i manyu, ‘Ta muna Dyisas ditù di Galili. Ditù gumiteyu dun salngad i ta manan di gamu di munan.’ ”
8 Na milah i dad libun ayé fdu di lbang du too ale tngah na kankal di klikò. Na landè manla di dademe to du mdà di klikòla.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Dyan 20:11-18)

9 Na kanto mték Dyisas di du Linggu, yé muna gufiten i kton di ku Méri Magdalin, dunan i libun gufalwàan fitu busaw di munan.
10 Na salu Méri di dad to gal tdò Dyisas. Di kakelan ditù, too ale mngel na mugak du mlidù nawala. Na kafnge ayé, ta tulen Méri dale ta mték Dyisas.
11 Bay kantola linge na ta lê mték Dyisas mdà di fati, là fantoola dun.

I kfite Dyisas i kton di lwe to galan dek
(Luk 24:13-35)

12 Kafnge ayé, nun lwe to magu di bulul, na tadè msut Dyisas di dale, na ta mgilih i bawehan.
13 Tulenla ayé di dademela, bay knèan là fantoola dun.

I kfite Dyisas i kton di sfalò satu
(Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

14 Kafnge ayé, fite Dyisas i kton di sfalò satu gdè to galan tdò di lamla kmaan. Nngakan ale du là ftoo ale di man i dad to ta mite kenen du magéng ulula.
15 Na man Dyisas di dale, “Gatù gamu di klamang banwe, na tdòyu i Fye Tulen di kdee dad to.
16 Ku simto ftoo na fbunyag, galwà kenen. Bay ku simto i là ftoo, maflayam kenen kadang di fulé du.

* **16:1** 16:1 Ku demen lunà.

17 Na ani i dad ilè i kaltulus gdawat
i dad to ftoo. Fagu di dagitgu, falwàla
dad busaw di dad to, na talù ale di
dad sahal talù.
18 Balù ku gagotla i dad ulad, na
balù ku gamginum ale kilu, landè
sasè mkel di dale. Na lêla nagot i dad
to nun tduk na mgulê ale."

I kbatun Dyisas
(Luk 24:50-53; Dad Nimò 1:9-11)

19 Mdà ayé, kafnge Dyisas talù di
dale, tadè kenen magket di langit, na
sudeng gsen di kwanan i Dwata.
20 Bay i dad to ayé gine, kanto ale
mdà, tdòla i Fye Tulen di kdee dad
to di dad banwe gusalula. Na lê
tmabeng i Amuto Dyisas fagu di dad
tnikeng nimòan du yé ilèan na glut i
Tnalùan. Amén.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Luk

1 Mabtas Tyufilu,

Ta dee nan i dad to tmilew smulat gablà di dad mkel di blengto, balù kel di dad mgimò Dyisas di safédto.

2 Na i dad sulatla ayé, ta tulen i dad to gal mite dun mdà di kagatbùan, na dale i dad to gal tmulen i Tnalù Dwata.

3 E Tyufilu, ta toogu fandam na ta gadègu i dad mgimò Dyisas mdà di kagatbùan. Na yé duenam man, fandamgu fye ku lê agu do smulat du fye toogu fansye tmulen di ge.

4 Yé duen-gu smulat ani du fye toom gadè i kaglut i dad tdò di ge.

Fala fafgadè i kasaligan gablà di ksut Dyan Gal Munyag

5 Di munan, yé magot i banwe Dyudiya dunan Harì Hérod. Na nun satu ganlal di kafaglut i dad Dyu glam di lumbuk Abadya, yé dagitan Sakaraya. Yé dagit yaanan Ilisabét mdà di bel Aron, lê satu ganlal di kafaglut i dad Dyu di munan.

6 Lwe ale Sakaraya na i yaanan, too ale tluh di kanfe Dwata du too ale mimen di kdee dad uldin Dwata na landè gumaslenla.

7 Bay landè ngàla du tagnè là mngà Ilisabét, na ta tua ale Sakaraya.

8 Na di satu du, nimò Sakaraya i kenen alel di kfangamfùan di kanfe Dwata du ganlal kenen di kafaglut i dad Dyu.

9 Yé nimò i dad ganlal, gal ale malék ku simto di dale i fusuk di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na mtam i falbuk fye bun, na yé kalékla fagu di kasbunut. Na di du ayé, Sakaraya i mgalékla na mdà ayé, fusuk kenen déé di lam.

10 Na di bangan mtam i falbuk, nun dee dad to stifun di lwà du dmasal ale.

11 Na nun kasaligan i Dwata tadè msut déé di ku Sakaraya na tadag gsen di bibengan.

12 Di kite Sakaraya i kasaligan, taknal kenen na likò.

13 Bay man i kasaligan di kenen, “Sakaraya, nang ge likò du ta linge Dwata i dasalam. Na i yaanam, dunan Ilisabét, mngà kenen lagi na yé dagitam dun Dyan.

14 Na too bong klehewyu di ksutan, na i dademe dad to, lê ale magin flehew di gamu,

15 du mgimò kenen mdatah di kanfe Dwata. Na là fakay kenen minum i dad gamflangal. Bay di laman fa là sut, yé mebe kenen dunan i Mtiu Tulus.

16 Na di ktulenan i Tnalù i Dwata, nun dee bel Israél geben samfulê di kaftoola di Amu, dunan i Dwatala.

17 Na Dyan i muna di Amu fan kel. Na salngad i gnagan blé i Tulus Dwata di kenen di gnagan gablé di satu tugad i Dwata di muna, dunan Ilaydya. Na sanfyen i smà na sngà, na i dad to là mimen di Dwata, neben ale di tluh dalan du fye fulung ale faldam gambet i dad to tluh. Yé nimò Dyan kadang du falan fatlagad i fandam i dad to di kakel i Amu.”

18 Bay smalek Sakaraya na manan, “Dét i ilègu dun, na glut i manam, du ta tua gami yaan-gu na landè kibòan mngà?”

19 Na tmimel i kasaligan, manan, “Do sa Gabriél, i satu snalig Dwata gal tadag di kanfen. Yé duenam man, dekan agu salu dini du fye fgadègu di ge i fye tulen ani.

20 Bay ge, Sakaraya, du là fantoom i tulenta ge ani, mdà ani baling ge umu. Silang ge gtalù ku ta kel i du kagdohò i man-gu gine. Na i tulenta ge gine, gdohò kadang di satu du ku ta bangan kel.”

21 Na i dad to di lwà, sana kfatanla ku Sakaraya na tikeng ale du too kenen mlo di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.

22 Na kanto lamwà Sakaraya, ta là gtalùan. Na gadèla ta nun fite Dwata

kenen di lam i Bong Gumnè ayé du
sigi kenen sminyas du ta là gtalùan.
23 Na kanto fnge Sakaraya i nimòan
di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, ta mulê kenen.
24 Na di là mlo kafnge ayé, ta mlalu
i yaanan, dunan Ilisabét, na lime
bulen klon fanak di lam gumnèla.
25 Na man Ilisabét, "Yé duen Dwata
mimò ani du kandon agu. Ta nwèan i
gamlé do kyà di kanfe i dad to."

Fala fgadè i kasaligan gablà di ksut Dyisas

26 Kanto nam bulen i tien Ilis-
abét, ta lê dek Dwata Gabriél salu di
Nasarét, i satu lunsud glam di probin-
sya Galili.
27 Yé gusalun di satu sawang libun
dnagit Méri, i yaan to Dyosip, satu bel
Harì Dabid.
28 Na kanto kel Gabriél di ku Méri,
manan di kenen, "Flehew ge. Too
kando Dwata ge na kenen i magin
ge."
29 Bay kaklinge Méri i man i kasali-
gan, too msamuk i nawan na toon
fandam ku dét gumtatek i manan.
30 Bay man i kasaligan di kenen,
"Méri, nang ge likò du banlé Dwata ge
kafye.
31 Tadè ge maltien, na lagi i ngàam,
na yé dagitam dun Dyisas.
32 Too kenen mdatah na tlo kenen
Ngà i Too Mdatah Dwata. Na i Amuto
Dwata mlé kenen glal magot i kdee
salngad di kagot i gutambulan, Harì
Dabid.
33 Na neben kel di landè sen i dad
bel Dyékob na landè gusen i kagotan."
34 Bay smalek Méri, manan, "Dét
i kibògu mngà ani du sawang libun
agu fa?"
35 Na tnimel i kasaligan kenen,
manan, "Salu i Mtiu Tulus di ge du
fite Dwata di ge i kgaganan. Na yé
duenam man, i ngà ayé, too kenen
mtiu du landè salàan na yé katlo ke-
nen Ngà i Dwata.
36 Na fandamam i satu flanekam
Ilisabét, manla là mngàan na ta tua,
bay ta maltien. Ta nam bulen i
tienan.
37 Du landè ti là gnagan Dwata."
38 Na man Méri, "Fasak agu i Dwata.
Mulà moon mkel di do i kdee manam
ayé." Na kafnge ayé, ta tnagak i
kasaligan kenen.

I klauy Méri di ku Ilisabét

39 Di là mlo, ftifas Méri klon mdà du
sagwê kenen salu di satu lunsud di
dad bulul di probinsya Dyudiya.
40 Na fusuk kenen di gumnè
Sakaraya, du stulen ale Ilisabét.
41 Na kanto linge Ilisabét i talù Méri,
lamyak i ngà di lam tienan na fnò
Ilisabét i Mtiu Tulus.
42 Na falbongan i talùan, manan,
"Di kdee dad libun, ge i gumlé Dwata
too bong kafye. Na lê banlé Dwata
kafye i Ngà lantienam.
43 Sawe là gtenan ku yé lmauy do yê
i Amugu.
44 Kantogu linge i talùam gine, ta
lamyak i ngà di lam tien-gu du mdà
di klehewan.
45 Banlé Dwata ge kafye du fan-
toom i ta fgadèan di ge."

I kdayen Méri di Dwata

46 Na talù Méri, manan,
"Toogu dnayen i Amugu Dwata mdà
di nawagu,
47 na too bong klehewgu mdà di
Dwata, i Falwà do,
48 du balù ku logu fasak na too agu
mdanà, bay gafaldaman agu.
Na yé duenam man mdà ani,
yé man i kdee dad to gablà di
do na do i gumlé Dwata too
bong kafye
49 du too bong mgimòan di do. Too
maltulus i Dwata na too kenen
tluh.
50 Mdà di kagatbùan kel di gusenan,
toon fite i kakdon di dad to
mafè kenen.
51 Ta gfiten i bong mgimòan fagu di
kaltulusan. Na i dad to fdatah
i ktola, ta snamukan i fan-
damla.
52 I dad mdatah to nun glal, fdanàan
ale, bay fdatahan i dad to
mdanà.
53 Ta fabsolan i dad bitil fagu di dad
fye blén di dale, bay i dad to

bong knun, landè blé Dwata di dale.
54-55 Ta tnabengan i dad snaligan, dunan i bel Israél, na là glifetan fite i kakdon di ku Abraham na i belan kel di landè sen, du dnohòan i fakangan di dad gutambulto."
56 Na fanak Méri di safèd Ilisabét kel di tlu bulen klon na kafnge ayè, ta mulê kenen.

I ksut Dyan Gal Munyag

57 Na kanto kel i bangan sut ngà Ilisabét, yé ngàan lagi.
58 I dademen saldan na i dad flanekan, lingela i ta kfite Dwata i bong kakdon di kenen, na magin ale di klehewan.
59 Di gwalun du mdà di ksut i ngà ayé, stifun i dad to déé du fimòla ilè di lawehan. Na yé fandamla, dnagitla kenen Sakaraya du fasngadénla di màan.
60 Bay talù i yêan, manan, "Ise, bay yé dagitan Dyan."
61 Na manla di kenen, "Bay landè dademeyu dnagit salngad ayé."
62 Na kafnge ayé, sminyas ale di màan, dunan Sakaraya, du snalekla ku dét i kayèan dagit dun.
63 Yé duenam man, sminyas Sakaraya du fwè gusmulat na smulat kenen, manan, "Yé dagitan Dyan." Na too ti tikeng i kdee dad to.
64 Na ta lê gtalù Sakaraya na flesan dnayen i Dwata.
65 Too likò i dademela saldan. Na mbel i santulen gablà di mgimò ayé di kdee dad bulul di Dyudiya.
66 Na i kdee dad to lminge gablà di mgimò ayé, too ale faldam, na smalek ale, manla, "Dét kagkah i ngà ani kadang?" Manla ayé du too gadè na yé magin dun i kaltulus Dwata.

I kdayen Sakaraya di Dwata

67 Na i mà Dyan, dunan Sakaraya, fnò kenen i Mtiu Tulus, na tulenan i Tnalù Dwata, manan,
68 "Dnayento i Amuto Dwata, dunan i fnangamfù i bel Israél, du ta kel kenen di dad ton na banlén ato kagalwà.
69 Ta nun dek Dwata Falwà too maltulus. Na yé gutambulan ku Dabid, i snalig Dwata.
70 Yé fakang Dwata fagu di dad tugadan mtiu di munan.
71 Falwàan ato di dad to dmuen gito na di kagot i dad to muteh gito nawa.
72 Fite Dwata i kakdon di dad gutambulto, na fandaman i fakangan too ti tluh.
73-74 Ani fakangan di ku Abraham, dunan i gutambulto, na falwàan ato di kagot i dad to dmuen gito du fye gmagan ato mimò i knayèan di landè klikòto.
75 Du yé kayèan ku mtiu ato na tluh ato di kanfen kel di gusen i knèto dini di tah tanà.
76 Na ge, ngàgu, matlo ge tugad i Too Mdatah Dwata du muna ge di Amuto fye fatlagadam i dalanan,
77 du fgadèam di dad to i Dwata gablà di kagalwà fagu di kfasinsya Dwata i dad salàla.
78 Yé nimò Dwata du too kenen kamdo, na i kakelan dini di gito salngad di ksut i du,
79 du kenen i tmuyal i dad to mnè di gukmifuhan na di fati, na neben ato di ktanak nawa."
Yé man Sakaraya.
80 Na lamnok Dyan, dunan i ngà ayé, na baling matnù i ksaligan di Dwata. Na fanak kenen di banwe landè to mnè ditù kel di katbùan tamdò di dademen Dyu, dunan i dademe dad bel Israél.

2

I ksut Dyisas
(Matyu 1:18-25)

1 Na di dad du atù, yé gumdatah di banwe Roma dunan Sisar Agustus. Na yé uldinan di dad to di kdee dad banwe nagotan, fsulatla i dagitla du nsen ale.
2 Ani tnanin kafsulatla dagit i kdee dad to. Na di slà ayé, yé gubirnador di probinsya Sirya dunan Kirinyus.
3 Na i kdee dad to, salu ale di banwe gusutla, du fsulatla i dagitla.

4 Na Dyosip, yé gutambulan di ku
Harì Dabid. Na yé duenan mdà ke-
nen di lunsud Nasarét glam di Galili
na salu ditù di lunsud Bétléhém glam
di Dyudiya, dunan i banwe Harì
Dabid.
5 Na di ksalun ditù, faginan Méri, du
fsulatla i dagitla. Na Méri i yaan to
Dyosip ta maltien.
6 Na lamla déé di Bétléhém, ta kel
nan i bang ksut i ngà Méri.
7 Yé duenam man, ta sut i tnanin
ngàan na lagi. Na lnabédan falnas i
laweh i ngà, na yé gufilèan dun di
gufamkaan i dad lmanaf, du ta là
sfayu ale di gal gumnè gumilè i dad to
magu.

I fafgadè i dad kasaligan di dad to mifat bilibili

8 Na mdadong di Bétléhém, nun dad
to mifat dad bilibilila di kifuh di galla
gufateb dale.
9 Na tadè msut déé satu kasaligan i
Dwata, na nun mneng glibut di dale
ilè i bong kaltulus Dwata, na too ale
likò.
10 Bay man i kasaligan di dale,
“Nang gamu likò. Nun fgadègu di
gamu too fye tulen i gamflehew i
kdee dad to.
11 Di mdu ani, ta sut di banwe
Dabid i Falwà, dunan Krayst i Amuto.
12 Ani ilè gugmadèyu dun na dunan
kenen. Teenyu i Ngà, ta lnabédla fal-
nas na ta filèla kenen di gufamkaan i
dad agaf.”
13 Na tadè msut déé i dee dademe
dad kasaligan di safédan, na too ale
dmayen i Dwata, manla,
14 “Dnayento i Dwata ditù di tah
langit du banlén ktanak nawa i dad to
kalnehewan dini di tah tanà.”
15 Na kanto mulê i dad kasaligan
ditù di langit, stulen i dad to mifat
dad bilibili, na manla, “Mdà ato nan
salu di Bétléhém du fye neyeto i ta
mkel ani, dunan i fafgadè Amuto di
gito.”
16 Yé duenam man, gasil ale mdà
salu ditù, na kanto ale kel, teenla Méri
na Dyosip na lê man i tukay Ngà ta
milè di gufamkaan i dad agaf.
17 Na kantola teen i Ngà ayé, toola
tulen i kdee ta lingela gablà di kenen.
18 Na i kdee dad to lminge i tulen
dad to mifat dad bilibili, too ale
tikeng.
19 Bay Méri, toon kah di nawan i
tulenla ayé na toon gal fandam.
20 Na samfulê nan i dad to mifat
dad bilibili, na too ale dmayen di
Dwata du mdà di kdee ta lingela na ta
teenla du ta gdohò i man i kasaligan
di dale.

I kabléla ku Dyisas di Dwata

21 Di gwalun du mdà di ksutan, yé
bangla fimò ilè di lawehan. Na dnag-
itla kenen Dyisas, du yé dagit tulen i
kasaligan di là fa maltien Méri.
22 Na ta kel nan i bang ale Méri
na Dyosip salu di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata di Dyérusalém
du lalòla i uldin Dwata fagu di ku Mo-
sis gablà di klaneb i libun ku falami
sut i ngàan. Na kanto ale salu ditù, lêla
nebe Dyisas du bléla kenen di Dwata,
23 du lalòla i uldin Dwata, manan, “I
too twege ngà, ku lagi, là fakay ku là
blé dun di Dwata.”
24 Na yé dsù bléla du mdà di uldin
Dwata dunan ani, “Lwe abun ku de-
men lwe lmuk malnak fa.”
25 Na nun satu lagi di Dyérusalém, yé
dagitan Simyon, na too kenen fye to
na nafèan i Dwata. Ta gnèan sanfatan
i kafalwà Dwata i dad to bel Israél, na
yé samnagin di kenen i Mtiu Tulus.
26 Na ta fakang i Mtiu Tulus di
kenen na silang kenen mati ku ta
teenan Krayst, i dek i Amuto Dwata.
27 Na mdà di kalak i Tulus i Dwata
ku Simyon, salu kenen déé di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na
kanto nebe i dad tuan Dyisas salu déé
du mdà di kimenla i uldin Dwata,
28 di kite Simyon ku Dyisas, nwèan
na flesan dnayen i Dwata, manan,
29 “E Amu, du ta teen-gu i kagdohò i
fakangam di do, ta fakay nan
ku faloham agu mati na faftu-
dam agu,
30 du ta teen i matagu i dalan kagalwà
ta blém di dad to.

31 Kenen i tagàam du fitem di kdee
dad to,
32 i salò tmuyal di dad to ise Dyu.
na i gumdà kdatah i dad tom,
dunan i bel Israél."
33 Na too tikeng i dad tua Dyisas
di kaklingela i man Simyon gablà di
kenen.
34 Na kafnge ayé, dnasal Simyon
ale du fye banlé Dwata ale kafye, na
manan di ku Méri, i yê Dyisas,
"Mgalék Dwata i Ngàam ani du mgimò
kenen fye gumeye i dad to
di banwe Israél. Di kitela
kenen, nun dademe di dale,
knangla nawa, na yé duenam
man nun kaflayamla. Bay lê
nun dademe i dmawat kenen,
na yé duenam man nun ka-
galwàla. Balù ku kenen i ilè fite
Dwata, knèan dee to kamnang
dun nawa.
35 Na yé duenam man, too ti gadè i
kdee gbuni i dad to. Na balù
ge, Méri, too sè klidùam, sawe
lnahul ge sundang."

I man Ana gablà ku Dyisas

36-37 Na nun libun, satu tugad i Dwata, yé dagitan Ana. Yé dagit màan Fanwél, na yé gutambulla ku Aser. Mdà di knun yaanan kel di fitu fali klon, ta mgimò kenen balu kel di walu falò fat fali. Ta too kenen tua nan. Na là sa tnagakan i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, bay mangamfù kenen di Dwata mdu na kifuh fagu di kafwasa na kdasal.

38 Na di knè ale Méri déé, ta fdadong kenen di dale, na fasalamat di Dwata klon tmulen gablà di Ngà ayé di kdee dad to fatan i kafalwà Dwata i dad to di Dyérusalém.

39 Na kafnge ale Dyosip na Méri mimò i kdee man i uldin Dwata fagu di ku Mosis, ta mulê ale di lunsud gumdàla, dunan Nasarét glam di Galili.

40 Na lamnok i Ngà ayè, dunan Dyisas, na midul i kgisan. Na too kenen fnò di kfulung, na i kafye Dwata mnè di kenen.

I ksalu Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

41 Di kat fali, i dad tua Dyisas, salu ale di Dyérusalém du magin ale di Fista i Du Kaglius.

42 Na kanto sfalò lwe fali Dyisas, salu ale ditù di fista du yé knalamla nimò.

43 Na kanto fnge i fista, ta mdà ale mulê, bay ftagak Dyisas di Dyérusalém na là gadè dad tuan dun.

44 Yé man nawala ku gagin kenen di dademela magu, na silangla fanngabal di bleng i dad flanekla na i dademela sgalak ta sdu i klola magu.

45 Bay là teenla dun. Yé duenam man, lê ale samfulê ditù di Dyérusalém du fanngaballa ditù.

46 Silangla kenen teen di gatlun du ditù di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Yé gusudengan di saféd i dad to gal tamdò, na tadè kenen flinge na snalekan ale.

47 Na i kdee dad to lminge kenen, too ale tngah du too kenen gmadè na too fulung tmimel.

48 Na kanto teen i dad tuan kenen, too ale tikeng, na man yêan, "E Tò, kan ku ani nimòam di gami màam? Too gami mlidù mngabal ge."

49 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i duenyu mngabal do? Là kè gadèyu dun na too mabtas ku fanak agu dini di gumnè Màgu?"

50 Bay là glabatla ku dét i knayèan man di dale.

51 Na kafnge ayé, mdà kenen magin dale mulê di Nasarét na nimenan ale. Na i yêan, toon kah di nawan i kalbong kdee lingen na teenan gablà ku Dyisas.

52 Na baling matnù i kfulung Dyisas, na lamnok kenen, na toon flehew i Dwata na i dad to.

3

I katdò Dyan Gal Munyag

(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Dyan 1:19-28)

1 Di gasfalò lime fali di kagot Tibiryus Sisar, yé ganlal di Dyudiya dunan Pontyus Pilato, na yé ganlal

di Galili dunan Harì Hérod. Di dad
banwe Ituriya na Trakonitis, yé
ganlal déé dunan i twalin dnagit
Filip. Na yé ganlal di banwe Abilin
dunan Lisanyas.
2 Na gasalngan di dale, yé dad ulu
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu
dunan Anas na Kayafas. Na di dad
du atù, talù Dwata di ku Dyan, i ngà
Sakaraya, di banwe landè to mnè
ditù.
3 Na yé duenam man, lanngaban i
kdee dad banwe mdadong di Éél Dy-
ordan na tamdò kenen, manan dale,
"Msal gamu na tnagakyu i dad sasè
nimòyu na fbunyag gamu, na ku yé
nimòyu fnasinsya Dwata dad salàyu."
4 Na yé klon gdohò i sulat Isaya,
satu tugad i Dwata di munan, manan,
"Nun to tamlo di banwe landè to
mnè ditù, manan, 'Fatlagadyu
i dalan i Amu, na tanluhyu i
gumagun fagu di kafatlagadyu
i ktoyu.
5 Lnimunyu i kdee dad sbang na san-
datalyu i dad bulul. Tanluhyu
i dad dalan kigò, na lnimunyu
i dad dalan magbang.
6 Na teen i kdee dad to i dalan ka-
galwà blé Dwata.' "
Yé ta fala fgadè Isaya di muna gablà
ku Dyan.
7 Na nun dee dad to salu di ku Dyan
du fbunyag ale. Na kanto ale kel déé,
man Dyan di dale, "Gamu dad ulad.
Simto man dun di gamu na galwà
gamu di flayam fan kel febe Dwata ku
lo gamu fbunyag?
8 Ku ta msal gamu di dad salàyu,
fiteyu i ta ksalyu fagu di dad fye
nimòyu. Na nang gamu fagdag di
kmanyu dun, 'Gami bel Abraham.
Balù ku là msal gami, là gagin gami
di flayam febe Dwata.' Ani man-gu di
gamu, balù fa i dad batu ani, gagan
Dwata fambaling dale bel Abraham
ku kayèan tamlas gamu.
9 I flayam febe Dwata, ta too
mdadong nan. Ku fkahta di to mbek
kayu, ta déé i balyung di foon i
kayu. Na kat satu kayu là menge fye,
nbekan na snakufan di lifoh."
10 Na smalek i dad to ayé di ku
Dyan, manla, "Na ku ayé, dét i fye
nimòmi kè?"
11 Na tmimel Dyan, manan, "I to ku
lwe saulan blén i satu di to landè saul,
na i to nun knaanan, fye ku began
banlé i dad to landè knaan."
12 Na nun dad to kel déé gal mwè
bayad i buhis di dad to. Yé duenla
salu déé du mayè ale fbunyag na
smalek ale, manla, "Sér, dét i fye
nimòmi gami?"
13 Na tmimel kenen, manan, "Lo
ayé nwèyu di dademeyu to i man i
uldin i gubirnu."
14 Na lê nun dad sundalu kel déé
na smalek ale, manla, "Na gami, dét
i nimòmi?" Na tmimel Dyan, manan,
"Nang gamu mwè filak fagu di kfeges
ku demen fagu di kdalamyu i dade-
meyu to. Na fye ku gablà di nawayu
i sukéyyu."
15 I kdee dad to stifun déé, ta toola
fatan kakel i Mgalék Dwata. Na yé
duenam man, kantola linge i katdò
Dyan, yé mnè di nawala na keng ke-
nen.
16 Bay man Dyan di dale, "Nun kel
satu too mdatah di do. Là gablà
agu mteh i ikat talumfàan du too agu
mdanà di kenen. Bnunyagta gamu
fagu di éél, bay kenen i munyag gamu
fagu di Mtiu Tulus na di lifoh.
17 Sansahalan i dad to salngad i to
tmaaf fali. Na fakayta man na ta
sanan nagot i taaf du tmaaf. I fali ta
magtaaf, busekan di folan, bay i kdee
dad afa, snakufan di lifoh kel di landè
sen."
18 Na di lam Dyan tamdò i Fye
Tulen, dee kfagun falmau i dad to.
19 Di satu du, nngak Dyan Harì
Hérod du snafédan yaan i flanekan,
dunan Hérodiyas, na lêan nngak di
dademe sasè nimòan.
20 Na yé duenam man, Harì Hérod,
balingan tananù i ksasè nimòan du
fablanggùan Dyan.

I kbunyag ku Dyisas
(Matyu 3:13-17; Mark 1:9-11)

21 Di lam là blanggù Dyan, di galan
kbunyag i dad to, ta lê fbunyag Dy-
isas. Na kafngen fbunyag, dmasal na
tadè mgukà i langit.
22 Na ta tufa i Mtiu Tulus gambet
abun na mnè di kenen. Na nun talù
mdà di langit, manan, “Ge i Ngàgu
toogu kando. Too fye nawagu ge.”

I dad gutambul Dyisas (Matyu 1:1-17)

23 Na Dyisas, keng ta tlu falò fali i
ta ktuan, yé katbùan tamdò. Na di
fandam i dad to, kenen i ngà Dyosip,
dunan i ngà Hili.
24 Na Hili i ngà Matat, dunan i ngà
Libay, dunan i ngà Mélkay, dunan i
ngà Dyani, dunan i ngà Dyosip.
25 Na Dyosip i ngà Matatyas, dunan
i ngà Amos, dunan i ngà Nahum,
dunan i ngà Isli, dunan i ngà Nagay.
26 Na Nagay i ngà Maat, dunan i ngà
Matatyas, dunan i ngà Simin, dunan i
ngà Dyosik, dunan i ngà Dyoda.
27 Na Dyoda i ngà Dyoanan, dunan
i ngà Risa, dunan i ngà Sorubabél,
dunan i ngà Saltiyél, dunan i ngà Néri.
28 Na Néri i ngà Mélkay, dunan i ngà
Adi, dunan i ngà Kosam, dunan i ngà
Ilmadam, dunan i ngà Ir.
29 Na Ir i ngà Dyaswa, dunan i ngà
Élisar, dunan i ngà Dyoram, dunan i
ngà Matat, dunan i ngà Libay.
30 Na Libay i ngà Simyon, dunan
i ngà Dyuda, dunan i ngà Dyosip,
dunan i ngà Dyonam, dunan i ngà
Ilaykim.
31 Na Ilaykim i ngà Milya, dunan i
ngà Mina, dunan i ngà Matata, dunan
i ngà Natan, dunan i ngà Harì Dabid.
32 Na Harì Dabid i ngà Dyési, dunan
i ngà Obéd, dunan i ngà Boas, dunan
i ngà Salmon, dunan i ngà Nason.
33 Na Nason i ngà Aminadab,
dunan i ngà Admin, dunan i ngà Arni,
dunan i ngà Hésron, dunan i ngà Péris,
dunan i ngà Dyuda.
34 Na Dyuda i ngà Dyékob, dunan
i ngà Isaak, dunan i ngà Abraham,
dunan i ngà Téra, dunan i ngà Nahor.
35 Na Nahor i ngà Sirug, dunan i
ngà Ru, dunan i ngà Pilig, dunan i ngà
Ibir, dunan i ngà Sila.
36 Na Sila i ngà Kainan, dunan i ngà
Arfaksad, dunan i ngà Sém, dunan i
ngà Nowa, dunan i ngà Lamik.
37 Na Lamik i ngà Métusila, dunan i
ngà Inok, dunan i ngà Dyaréd, dunan
i ngà Mahalalil, dunan i ngà Kainan.
38 Na Kainan i ngà Inos, dunan i ngà
Sét, dunan i ngà Adan, dunan i ngà
Dwata.

4

I ktilew Satanas ku Dyisas (Matyu 4:1-11; Mark 1:12-13)

1 Na di kasfulê Dyisas fdu di guf-
bunyagan di Éél Dyordan, mnè di ke-
nen i Mtiu Tulus, na nebe i Mtiu Tulus
salu di banwe landè to mnè ditù.
2 Fat falò butangan fanak déé, na
tnilew Satanas kenen. Di bang ayé, là
ti kmaan Dyisas, na yé duenam man
kanto kel di gusenan, ta bitil kenen.
3 Na man Satanas di kenen, “Ku
ge Ngà i Dwata, fagu di talùam, fan-
balingam fan i batu ani.”
4 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta
gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Ise
ku lo knaan gamlawil i dad to.’ ”
5 Na lê nebe Satanas kenen di too
mdatah bulul na di lo sudaf fiten dun
i kdee dad banwe nagot i dad to di tah
tanà.
6 Na manan ku Dyisas, “Ta gablé
di do i glal na kdatah magot i kla-
mang banwe, na fakaygu fagot di
balù simto kayègu. Na ani, blégu di
ge i glal na i kdatah magot i kalbong
kdee ta teenam.
7 Blégu di ge i kdee ani syan ku
mangamfù ge di do.”
8 Bay man Dyisas, “Ta gsulat di
Tnalù i Dwata, manan, ‘Mangamfù ge
di Amu, dunan i Dwatam, na lo kenen
i nimenam.’ ”
9 Na ta lê nebe Satanas kenen salu
di Dyérusalém, na ftadagan kenen
di sangal tah ataf i Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata déé. Na
manan ku Dyisas, “Ku ge Ngà i Dwata,
kamyaf ge mdà dini,

10 du ta gsulat di Tnalù i Dwata,
‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat
ge,
11 du snamalla ge fye là gtadè i
blìam di dad batu na landè glum-
fakam.’ ”
12 Bay lê tmimel Dyisas, manan, “Ta
lê gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
‘Nangam tnilew i Amu, dunan i
Dwatam.’ ”
13 Kanto mti kfagu Satanas tmilew
ku Dyisas, gadèan na landè kibòan
ftatek ku Dyisas di salà. Yé duenam
man, tnagakan Dyisas na fatanan i
dademe du i lêan ktilew dun.

I katbù Dyisas tamdò (Matyu 4:12-17; Mark 1:14-15)

14 Kafnge ayé, ta mulê Dyisas di
Galili na yé gumdà i gaganan di Mtiu
Tulus, na mbel i dad santulen gablà
di kenen di kabal i banwe ayé.
15 Too kenen tamdò di dad gumnè
gal gustifun i dad Dyu na too dnayen
i dad to kenen.

Knangla Dyisas di Nasarét (Matyu 13:53-58; Mark 6:1-6)

16 Na fles Dyisas di lunsud Nasarét,
dunan i banwe gulamnokan. Kanto
kel i Du Kaftud, fusuk kenen di
gumnè gal gustifun i dad Dyu déé,
du yé knalaman nimò. Na ta tadag
kenen du masa di Tnalù i Dwata.
17 Na yé bléla di kenen i sulat Isaya,
satu tugad i Dwata. Na nbelan i sulat
lnulun, na teenan gugsulat i gmanan
ani,
18 “Yé samnagin di do i Mtiu Tulus
du ta nalékan agu tamdò i Fye
Tulen di dad to landè. Ta
dekan agu tmulen gablà di ka-
galwà i dad to di blanggù na
gablà di kafgulê i dad to butè.
Na ta dekan agu tmabeng i dad
to maflayam.
19 Na lêgu tulen gablà di kakel i bang
Amu fite i kakdon.”
20 Na kafnge ayé, ta lêan lnulun i
sulat, na fulêan di to magot dun klon
sudeng du fan tamdò. Na i kdee dad
to di lam i gustifun ayé, toola kenen
neye.
21 Na kafnge ayé, ta lê kenen talù,
manan, “Di mdu ani, di kaklingeyu
i bnasagu mdà di Tnalù i Dwata, ta
gdohò nan.”
22 Na i kdee dad to déé, too fye i
manla gablà di kenen, na tikeng ale
du mdà di kafye i dad talùan. Na
sasalek ale, manla, “Dunan ani kè i
ngà Dyosip?”
23 Na man Dyisas di dale, “Ta fanyu
man di do i galla fléd ani, manan,
‘Ku fulung ge mulung, bnulungam i
ktom. Na mimò ge tnikeng dini di
gumdàam gambet i nimòam kun ditù
di Kapernaum.’ ”
24 Na fadlug kenen talù, manan,
“Bay tulenta gamu i kaglutan. I tugad
Dwata, là dnawatla dun di banwe
gumdàan.
25 Too ti glut i man-gu ani di gamu.
Di munan, di knè Ilaydya di Israél, tlu
fali tngà là mulenan, na mdà ayé, too
bong i kbitil déé di kabal banwe. Na
di dad du ayé, dee dad libun balu di
Israél.
26 Bay ise ku déé gumdek Dwata ku
Ilaydya, bay dekan kenen ditù di satu
libun balu di banwe Sarifta di Sidon.
27 Na lê dee i dad to nun fdas mu-
muh di Israél di bang i satu tugad i
Dwata, dnagit Ilaysya. Bay landè di
dale mgulê, lo senan satu lagi mdà
ditù di banwe Sirya dnagit Néman.”
28 Na kanto linge dad to di gustifun
i dad Dyu i man Dyisas ayé, too ale
malbut.
29 Tadag ale, na falwàla Dyisas di
lunsud klola mebe kenen ditù di tfad
i bulul gugdak i lunsudla du fnuléhla
kenen di kbe.
30 Bay tadè kenen magu di bleng i
dad to ayé na fles mdà.

I kafalwà Dyisas dad busaw (Mark 1:21-28)

31 Na salu Dyisas ditù di Kaper-
naum, satu lunsud di Galili, na kanto
kel i Du Kaftud, tamdò kenen di dad
to.
32 Too ale tngah gablà di katdòan du
too gamban i ktalùan.

33 Na déé di gumnè gal gustifun i
dad Dyu, nun teenan lagi nun bu-
sawan. Mkit i busaw fagu di lagi ayé,
manan,
34 "E, Dyisas mdà di Nasarét, landè
labetam di gami. Fanam gami falmo
kè? Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too
Mtiu mdà di Dwata."
35 Bay nngak Dyisas i busaw ayé,
manan, "Fanak ge. Lamwà ge di ke-
nen." Na bat busaw i to ayé di kite i
kdee dad to, na lamwà kenen, na là
fatdukan dun.
36 Na too ti tngah i kdee dad to, na
sasalek ale, manla, "Too ti tnikeng i
tdò ani. Di glal na kaltulus, dekan i
dad busaw lamwà, na mimen ale."
37 Na too mbel i santulen gablà di
ku Dyisas di kabal banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i dee dad to (Matyu 8:14-17; Mark 1:29-34)

38 Na mdà Dyisas fdu di gumnè gal
gustifun i dad Dyu, na salu kenen di
gumnè satu lagi dnagit Simon. Na i
tewe Simon libun, too ti minit i lawe-
han, na mdà ayé fnila i tabeng Dyisas.
39 Na fdadong Dyisas déé di gu-
milèan, na dekan lamwà i init i libun
ayé, na ta mkah i kinitan. Tadè kenen
mték, na fles mimò dale knaan.
40 Na di kasdaf i du, i dad to déé,
nebela di ku Dyisas i kdee dademela
nun dad sahal tduk. Na nagotan kat
satu dale, du fan-gulêan ale.
41 Na lêan falwà dad busaw di
dademe dad to. Na mkit i dad bu-
saw, manla, "Ge sa Ngà i Dwata."
Bay nngakan ale, na là ftalùan ale du
gadèla na kenen i Mgalék Dwata.

I katdò Dyisas di Dyudiya (Mark 1:35-39)

42 Na di ksut i du, mdà Dyisas salu
di satu banwe landè to mnè ditù. Na
too fanngabal i dad to kenen. Na
kantola teen, yé kayèla ku fles kenen
fanak déé.
43 Bay manan dale, "Là fakay ku
là lê agu tamdò i Fye Tulen gablà di
Kagot i Dwata di dademe dad lunsud
du yé dek Dwata do."
44 Na fadlug kenen tamdò di dad
gumnè gal gustifun i dad Dyu di
Dyudiya.

5

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan (Matyu 4:18-22; Mark 1:16-20)

1 Di satu du, tadag Dyisas di kilil
i bong lanaw dnagit Génésarét. Na
too sfital i kdee dad to di safédan du
falningela i katdòan Tnalù i Dwata.
2 Na nun teenan déé lwe aweng
tnagak i dad to gal fmukat nalaf. Yé
nimò i dad to ayé, lnanebla i dad
fukat.
3 Na myak Dyisas di aweng Simon,
na fulukan dun i aweng du fye beg
fawag di kilil. Na sudeng Dyisas du
tdòan i dad to mdà di aweng.
4 Kanton fnge tamdò, manan di ku
Simon, "Ftalà gamu na ftatekyu i dad
fukat du fye nun gwèyu."
5 Na man Simon, "Amu, ta
tnadakmi i butang na landè gwèmi.
Bay du manam, lêmi ftatek i dad
fukatmi."
6 Na kantola ftatek, too ti bong i
gwèla nalaf na ta baling fan kasê i dad
fukatla.
7 Na yé duenam man, knabilla i
dademela di satu aweng du ftabengla
ale. Na kanto fdadong i dademela,
fananòla i lwe aweng nalaf, na ta fan
ale galnab.
8 Na kanto teen Simon Piter ayé,
lkuad kenen di muna Dyisas, na
manan, "E Amu, beg ge fawag di do
du too agu gamsalà."
9 Yé duen Simon man ayé du too ale
tikeng du too ti dee gwèla nalaf.
10 Na balù i dademe Simon dnagit
Dyém na Dyan, dunan i dad ngà
Sébidi, lê ale tikeng. Bay man Dyisas
di ku Simon, "Nang ge likò. Mdà ani,
yé fnukatyu dad to."
11 Na yé duenam man, kanto ale
dmuung, ta tnagakla i kdee nfunla
déé, na magin ale di ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i to fandas mumuh (Matyu 8:1-4; Mark 1:40-45)

12 Di satu du, déé Dyisas di satu
lunsud, na nun lagi too sasè i fdasan
mumuh. Kanton teen Dyisas, lkuad
kenen na lamfan, na fakdo kenen,
manan, “Amu, gadègu gaganam agu
fan-gulê du fye too mlaneb i kulitgu,
ku mayè ge.”
13 Na nagot Dyisas kenen, na
manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.”
Na tadè mkah i fdasan mumuh ayé.
14 Na fnge, dek Dyisas kenen,
manan, “Nangam ti tulen ani balù
simto dun. Bay mdà ge, na fitem
i laweham di ganlal di kafaglut
gal damsù, na nebem ditù i dsùam
gambet i uldin Dwata fagu ku Mosis.
I dsù nebem, yé gugmadè i kdee dad
to dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i
kulitam.”
15 Balù ku ta fnang Dyisas kenen
tmulen gablà di kgulêan, bay baling
too mbel fa i santulen gablà ku Dy-
isas, na mdà ayé, too dee dad to gal
stifun di munan du falningela i tdòan
na fafgulêla di kenen i dad tdukla.
16 Bay gal salu Dyisas di dad banwe
landè to mnè ditù du dmasal.

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawehan (Matyu 9:1-8; Mark 2:1-12)

17 Di satu du lam Dyisas tamdò, nun
sudeng déé dad Farisi na lê man i dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis. Yé gumdàla di kdee dad
malnak banwe di Galili na Dyudiya.
Na lê nun dademe mdà di syudad
Dyérusalém. Na mnè di ku Dyisas i
kaltulus Dwata du fye gafgulêan i dad
to nun tduk.
18 Na nun dad lagi kel déé, na nun
nebela to là galyakan i lawehan, san-
tiangla magin i gumilèan. Tilewla
nebe kenen fusuk di lam i gumnè
gutamdò Dyisas du fye kahla di sen
munan.
19 Bay kantola teen na landè
dalanla du mdà di kdee dad to stifun,
myak ale di tah i ataf na lanketla i
dademe ataf klola fayol kenen magin
i gumilèan déé di muna Dyisas di
bleng i dad to.
20 Na kanto teen Dyisas i bong
ksaligla, manan di to ayé, “E Leg, ta
magfasinsya nan i dad salàam.”
21 Bay i dad Farisi na i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, kantola linge i man Dyisas
ayé, yé mnè di fandamla, “Simto i ta
mlad ani du landè dademe gmagan
fmasinsya i salà, lo senan Dwata.”
22 Bay ta gadè Dyisas i mnè di fan-
damla, na manan dale, “Kan ku yé
mnè di nawayu?
23 Man nawayu kè ku landè glalgu
fmasinsya salà i to ani? Bay yé too ilè
na nun glalgu ku ta man-gu di kenen,
‘Mték ge na magu ge,’ na gagu kenen.
24 Na yé kayègu ku gadèyu na do,
dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu
dini di tah tanà fmasinsya salà.” Na
kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù
di to là galyak ayé, na manan, “Dekta
ge, mték ge, nwèam i gumilèam, na
mulê ge.”
25 Na tadè tadag i to ayé di bleng
i dad to, na ta nwèan i gumilèan na
mulê, na toon dnayen i Dwata.
26 Too ti tikeng i kdee dad to, na
dmayen ale di Dwata. Tngah ale,
na manla, “Too tnikeng i teento ani
gine.”

I klak Dyisas ku Libay (Matyu 9:9-13; Mark 2:13-17)

27 Kafnge ayé, ta mdà Dyisas magu,
na nun teenan satu to gal mwè bayad
i buhis, yé dagitan Libay. Teen Dy-
isas kenen sudeng di gutalbahòan,
manan, “Magin ge di do.”
28 Na ta tadag Libay, na tnagakan
i kdee dad knunan déé du magin ku
Dyisas.
29 Na fimò Libay bong knaan di
gumnèan du fkaanan dale Dyisas.
Na yé kmaan di safédla dee dademe
dad to gal mwè bayad i buhis na lê
dademe dad to.
30 Na mdà ayé, sungag i dad Farisi
na i dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na manla
di dad to tdò Dyisas, “Kan ku kmaan
gamu di saféd i dad to gal mwè bayad

i buhis na i dademe dad to lmafà i dad uldin Dwata?”
31 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “I to fandas, nun gukmamun i to mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to mulung.
32 Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay i dad to gamsalà du fye msal ale.”

I guflingen Dyisas i lagi sansong (Matyu 9:14-17; Mark 2:18-22)

33 Na lê nun dad to talù di ku Dyisas, manla, “I dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, na balù i dad to tdò dad Farisi, gal ale fwasa na dmasal. Bay i dad to tdòam ge, là gal ale fwasa.”
34 Na man Dyisas di dale, “Ku fkahta di dad to nlak magin samsong, là tayò ale fwasa ku sana kdéé di safédla i lagi sansong.
35 Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa.”

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad labi tdò na i dad falami tdòan

36 Na lê nun tulen Dyisas dale i dad guflingen ani, manan, “Là fakay mwè falami falnas ku klafang di labi klaweh. Ku nimòam ayé, malmo i falami falnas, na i falami falnas là gtenan klafang di klaweh ta labi.
37 Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu, du keng btù i kulit ayé, na malmo i binu na lê man i kulit.
38 Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di falami kulit.
39 Na landè to mayè minum falami binu ku ta gamginum i labi du manan, ‘Too ti fye nem i labi.’ ”

6

Gablà di Du Kaftud (Matyu 12:1-8; Mark 2:23-28)

1 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Na i dad to galan tdò, beg ale kambang là dee kigan trigo, na fnilula du knilewla i msehan.
2 Na man i dademe dad Farisi, “Kan ku kamtu gamu di Du Kaftud? Là fakay ayé, du fnang Dwata di uldinan fagu di ku Mosis.”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na i dademen?
4 Ani nimòan. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i dademen.”
5 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To.”

I kafgulê Dyisas i to fikot sigal (Matyu 12:9-14; Mark 3:1-6)

6 Na lê man di satu Du Kaftud, fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu du tamdò. Na nun lagi déé, fikot sigalan gsen di kwanan.
7 Na i dad Farisi na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, too ale meye kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas na mdà ayé, toola kenen tnanul du neyela ku nun to fan-gulêan di Du Kaftud.
8 Bay Dyisas, ta gadèan ku dét i mnè di fandam i dad to ayé. Na yé duenam man, manan di lagi ayé, “Tadag ge di muna i kdee dad to ani.” Na ta tadag kenen.
9 Na snalek Dyisas ale, manan, “Snalekta gamu kun. Dét man i uldin Dwata fagu di ku Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye ku sasè? Tnabengto i dademeto to ku fnatito ale?”
10 Na meye Dyisas di kdee dad to ayé, na fnge manan di lagi fikot, “Bankeham i sigalam.” Kanton bankeh, tin tadè bkeh na ta mgulê.
11 Bay too ti falbut i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na santulenla ku dét fanla kibò ku Dyisas.

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe to galan dek (Matyu 10:1-4; Mark 3:13-19)

12 Di satu du, mnagad Dyisas di bulul du dmasal. Na tnadakan i butang dmasal di Dwata.

13 Kanto flafus, tlon i dad to galan
tdò du malék kenen sfalò lwe i
fakayan dnagit dad to galan dek.
14 Ani dagitla, Simon, dunan i
dnagit Dyisas Piter, na Andru, i
flanek Simon, na Dyém, na Dyan, na
Filip, na Bartolomyu,
15 na lê Matyu, na Tomas, na Dyém
i ngà Alfyus, na Simon, dunan i msen
i banwen,
16 na lê Dyudas, i ngà Dyém, na
Dyudas Iskariyot, dunan i makal ku
Dyisas.

I katdò Dyisas na i kafgulêan i dad to (Matyu 4:23-25)

17 Na flasok ale Dyisas di bulul ayé,
na tadag kenen di datal. Na nun
dee dad to galan tdò, na dee dademe
dad to mdà di kabal Dyudiya, na
Dyérusalém, na i dad banwe Tiro na
Sidon mdadong di mahin.
18 Salu ale déé du falningela i tdòan
na fafgulêla kenen i dad fdasla. Na
fan-gulêan i dad to nun busaw.
19 Na i kdee dad to, mayè ale magot
ku Dyisas du fagu di kaltulusan, fan-
gulêan i kdeela.

Dad gdawat i dad to (Matyu 5:1-12)

20 Na meye Dyisas di dad to tdòan,
na manan, “Nun kafyeyu, gamu dad
to landè du gagin gamu di Kagot i
Dwata.
21 Nun kafyeyu, gamu dad to bitil
ani, du bsol gamu kadang. Nun
kafyeyu, gamu dad to mngel ani du
mulé gamu kadang.
22 Nun kafyeyu ku nuteh nawa i
dad to gamu na ku knangla gamu,
na ku nadoyla gamu, na ku fansasèla
gamu du mdà di ksasatuyu di do, i
dnagit Ngà To.
23 Yé lê kibò i dad gutambulla di dad
tugad i Dwata. Yé duenam man, too
gamu flehew di bang i dad klimahyu
ani du too ti bong i lubayyu kadang di
langit.
24 Bay magakdo gamu i dad to bong
knun, du ta gdawatyu nan i kafyeyu.
25 Na magakdo gamu dad to gal bsol
ani du bitil gamu kadang. Magakdo
gamu dad to mulé ani du mlidù gamu
na mngel kadang.
26 Na magakdo gamu ku i kdee dad
to dnayenla gamu du yé sén nimò
i dad gutambulla di ise glut tugad i
Dwata.

Gablà di kakdo (Matyu 5:38-48; 7:12a)

27 “Bay, ani kayègu man di gamu,
dunan i dad to flinge di do. Kan-
bongyu nawa i dad to dmuen gamu,
na mimò gamu fye di dad to mnang
gamu nawa.
28 Mni gamu di Dwata du fye
banlén kafye i dad to falmagi gamu,
na dnasalyu i dad to famsasè gamu.
29 Ku nun to dmafì gamu di bali
bawehyu, nàyu i balin. Ku nun to
mwè i saulyu tahà sigal, lêyu fagin blé
i saulyu fukal sigal.
30 Banléyu i kdee dad to mni
di gamu, na ku nun to mwè dad
knunyu, nangyu lê tan-gaad nawì.
31 Ku dét i kayèyu fye nimò i
dademe dad to di gamu, yé funayu
nimò di dale.
32 “Kaflingenta dun, ku lo yé kan-
doyu i dad to kamdo gamu, landè
lubayyu di nimòyu ayé, du balù i dad
to gamsalà, kandola i dad to kamdo
dale.
33 Na ku lo yé gumimòyu fye di dad
to mimò fye di gamu, landè lubayyu
di nimòyu ayé, du balù i dad to gam-
salà, nun kakdola di dad to mimò fye
di dale.
34 Na ku lo yé gufutengyu di dad to
gambayad i uteng, landè lubayyu di
nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà,
futeng ale di dademela na fatanla
kbayad i uteng.
35 Bay ani nimòyu. Kanbongyu
nawa i dad to dmuen gamu, na mimò
gamu fye di dale, na futeng gamu,
bay nangyu ntuk i bayad. Ku yé
nimòyu, too bong lubayyu na gfiteyu
gamu dad ngà i Too Mdatah Dwata,
du balù i dad sasè to na i dad to
là fulung fasalamat, kanbong nawa
Dwata ale.

36 Kanbongyu nawa i kdee dad to
salngad i kalbong nawa Màyu i kdee
dad to.

Gablà di kukum i dademe to
(Matyu 7:1-5)

37 "Nangyu nukum i dademeyu
to du fye là nukum Dwata gamu.
Nangyu falnayam i dademeyu to du
fye là falnayam Dwata gamu. Bay
fnasinsyayu salà i dademeyu du fye
lê fnasinsya Dwata i dad salàyu.
38 Banléyu i dademeyu to na banlé
Dwata gamu. Too ti bong i blén
di gamu. Fakayta man nasakan na
ningokan na falbésan i kafye blén di
gamu. Ku dét kalbong bléyu di dade-
meyu to, salngad ayé i kalbong blé
Dwata di gamu."
39 Na lê talù Dyisas fagu di fléd,
manan, "I to butè, landè kibòan
malak i lê satu to butè. Ku yé nimòan,
lwe ale baling tatek di sol.
40 Mdatah i to tamdò di to tdòan, bay
ku nun to ta too sikof i kagbetan, ta
gasalngadan i to tamdò kenen.
41 "Kan ku neyem i tukay salà
gambet fuling di mata i flanekam,
bay tadèam bayà i bong salà gambet
bateng di ge mata.
42 Kan dé ku manam, 'E flanek,
nwèta kun i fulingam,' na blaam sana
kdéé i bong bateng di ge mata? Sasè
ge. Funam nwè i bateng di matam alì
fye kitem mwè fuling i flanekam.

Gablà di fye to na i sasè to
(Matyu 7:16-20; 12:33-35)

43 "I kayu fye, là mengen sasè. Na i
sasè kayu, là mengen fye.
44 Yé gudmilè i kayu di bengen. I
awi, là ti mengen fig. Na i banal, là
mengen grép.
45 Na salngad ayé i dad to. I
fye to, slame fye lamwà di bàan du
yé gumdàan di kdee fye busekan di
nawan. Na i sasè to, slame sasè
lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee
sasè busekan di nawan. Ku dét i mnè
di nawa satu to, yé lamwà di bàan.

I lwe to fdak gumnè
(Matyu 7:24-27)

46 "Kan ku tloyu agu 'Amu,' bay là
nimenyu i man-gu.
47 Nun guflingen-gu i to salu di do
na falningen i man-gu na nimenan.
48 Salngad kenen i to too fulung
fdak gumnè. Ani kibòan, fngalaman i
kakolan na fdakan dad lahan di batu.
Na kanto fnge i gumnè, nun kel bong
dunuk, na sloban i gumnè ani, bay là
bekan du too mbagal i gugafdakan.
49 Bay lê nun guflingen-gu i to flinge
i man-gu ku là nimenan. Salngad
kenen i to là fulung fdak gumnè. Ani
kibòan kenen. Landè batu gufdakan i
lahan. Na kanto kel i dunuk, tadè bek
i gumnè ani na mti malbà."

7

I kafgulê Dyisas i fasak i satu gan-
lal i dad sundalu
(Matyu 8:5-13)

1 Di kafnge Dyisas tamdò kdee ayé
gine di dad to, salu kenen di Kaper-
naum.
2 Na nun satu ganlal i dad sun-
dalu déé mdà di Roma, na nun satu
fasakan i toon kando. Fandas i
fasakan ayé, na fan mati.
3 Na kanto linge i ganlal ayé gablà
ku Dyisas, ta dekan i dademe dad tua
gal mebe dad Dyu du fakdo ale ku
Dyisas du fye magin kenen di dale. Yé
kayè i ganlal ayé ku gadéé Dyisas fye
fan-gulêan i fasakan.
4 Na kanto ale salu di ku Dyisas,
too ale fakdo di kenen, manla, "Gablà
tnabeng i to ani,
5 du kandon gito dad Dyu, na faf-
dakan fa i gumnè galto gustifun."
6 Na yé duenam man, magin Dy-
isas di dad tua mngé kenen. Kanto
mdadong ale Dyisas di gumnè, lê dek
i ganlal i dademen sgalak fsitong ku
Dyisas. Na kanto kel i dad to dekan di
ku Dyisas, manla di kenen, "Amu, yé
fnè i to mdek gami nang ge faflayam
kun. Nang ge fles du là gablàan kun
fafusuk ge di gumnèan.
7 Yé duenan kun là samsite ge du
mdanà kenen di ge. Bay ku lo ge talù
kun, fagu di talùam ayé, mgulê sa i
fasakan.

8 Gadèan ani kun du balù kenen,
nun ganlal mdatah di kenen na lê
nun dad sundalu mdanà di kenen.
Ku nun dekan sundalu mdà, mdà ke-
nen sa. Na ku manan di satu, 'Salu
ge dini,' na mimen kenen. Na balù
dét i fimòan di satu, yé nimòan. Na
matnù fa kun i ge glal, du balù dét
i kayèam, gaganam nimò balù ku lo
fagu di ktalùam."
9 Na kanto linge Dyisas i fnè i gan-
lal, too kenen tikeng na blaling kenen
di kdee dad to magin di kenen, na
manan, "Ani i man-gu di gamu, na là
lmen-gu mite di dad to Israél i kaftoo
salngad di bong kaftoo i to ani di
Dwata."
10 Na i dad to dek i ganlal, lê ale
mulê na kanto ale kel déé, teenla na
ta mgulê i fasakan.

I kték Dyisas i ngà i libun balu

11 Di là mlo, salu Dyisas di satu
banwe, yé dagitan Nain, na magin i
dad to tdòan na lê dee dademe dad to.
12 Na kanto kenen kel di takab i
labat di banwe ayé, nun gsitongan
dademe dad to, na nebela lamwà
satu lagi ta mati. Ta balu i yêan, na
landè dademe ngàan. Na too dee dad
to magin di balu ayé.
13 Na kanto teen Amuto Dyisas ke-
nen, toon kando, na manan, "Nang ge
mngel."
14 Na fdadong Dyisas di guflasàla i
mati ayé, na nagotan i guflasàla dun.
Tadè fanak i dad to mebe dun, na
man Dyisas, "E tò, mték ge."
15 Na ta mték i to mati ayé, na talù
kenen. Na fulê Dyisas kenen di yêan.
16 Na too likò i kdee dad to déé,
na dmayen ale di Dwata, manla, "Ta
nun kel di blengto satu tugad i Dwata
too maltulus. Ta kel Dwata dini du
banlén kagalwà i dad ton."
17 Too mbel i santulenla ani gablà
ku Dyisas di kabal Dyudiya na di
dademe dad banwe glibut déé.

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

(Matyu 11:2-19)

18 Na ta nun dad to gal tdò Dyan,
na lingela gablà di dademe dad nimò
Dyisas, na tulenla ku Dyan. Na tlo
Dyan i lwe dad tdòan,
19 na dekan ale salu di ku Dyisas
du fsalekan ku kenen i sanfatanla, ku
demen ise.
20 Na i dad lagi ayé, kanto ale kel
di ku Dyisas, manla di kenen, "Dek
Dyan Gal Munyag gami salu dini du
fye snalekmi ge ku ge i Mgalék Dwata
i sanfatanmi ku demen mahal to."
21 Na di du ayé, too dee fan-gulê
Dyisas dad to nun tduk, na i dademe
nun busaw, na balù fa i dad butè du
fye mite ale.
22 Na mdà ayé, tnimelan i dad to
dek Dyan, manan, "Samfulê gamu di
ku Dyan, na tulenyu kenen i kdee ta
teenyu na i ta lingeyu. Mite i dad
butè, na gagu i dad kimay, na mgulê
i dad to nun fdas mumuh, na lminge
i dad bakong, na mték i dad mati, na i
dad to landè, lingela i Fye Tulen.
23 Na manyu di ku Dyan na ku
simto là lwe nawan di kaftoon di do,
nun kafye gfunan."
24 Na kanto mdà i dad to dek Dyan,
talù Dyisas di dad to stifun déé gablà
di ku Dyan, manan, "Di munan, di
ksaluyu di banwe landè to mnè ditù,
dét kayèyu teen? Ise ku yé fanngaba-
lyu i kalon wal i nus.
25 Na du ise ayé i fanngabalyu, dét
i kayèyu teen? Là sa mngabal gamu
lagi kalmaweh fye du yé gufanak i
dad to kalmaweh fye na i dad to too
fye kagkahla, dunan di dad malbang
gumnè i dad harì, ise ku di banwe
landè to.
26 Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu
tugad i Dwata kè? Dunan, satu tugad
i Dwata kenen, bay mdatah kenen fa
di dademe dad tugad i Dwata.
27 Dyan i ta fala tulen di sulat ani
mdà di Tnalù i Dwata, manan, 'Dekgu
i snaliggu muna di ge na fatlagadan i
dalanam.' "
28 Na fadlug Dyisas talù, manan,
"Ani tulenta gamu, na di kdee dad to
sut di tah tanà, landè gamsngad di
kdatah Dyan. Bay ku simto i gagin
di Kagot i Dwata balù kel di to too
mdanà, mdatah kenen di ku Dyan."

29 Na i kdee dad to, balù kel di dad
to gal mwè bayad i buhis, kantola
linge i man Dyisas, gadèla na too fye
mimen di Dwata. Na i dad to ayé, ta
fbunyag ale di ku Dyan di munan.
30 Bay i dad Farisi na i dademe dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, balingla knagol i knayè
Dwata di dale na là fbunyag ale di ku
Dyan.
31 Na talù Dyisas, manan, "Dét i fye
guflingen-gu i dad to di mdu ani? Dét
i gusalngadla?
32 Yé guflingen-gu dale i dademe
dad ngà sudeng di fadyan. Là mayè
ale magin sagwas, na ani man i
dademela di dale, 'Fmalandag gami
di klehew, bay knèan là magin gamu
madal. Lingagmi i lingag di mati, bay
là mngel gamu.'
33 Salngad gamu di dad ngà là
mayè magin ayé. Fandamyu Dyan
Gal Munyag. Gal kenen fwasa na là
minuman binu, bay yé manyu gablà
di kenen bnusaw.
34 Na do, i dnagit Ngà To, kmaan
agu na minum, na yé manyu gablà
di do, 'Neyeyu. Tyan kenen na gal
flangal, na yé dademen sakdo i dad
sasè to gal mwè bayad i buhis na dad
to lmafà i dad uldin Dwata.'
35 Bay déé gumite i gnadè Dwata di
nimò i dad ngàan."

I kfasinsya Dyisas salà i satu libun too gamsalà

36 Na nun satu Farisi mlak ku Dy-
isas kmaan di safédan, na mdà ayé
fusuk Dyisas di gumnèan na ta su-
deng du kmaan.
37 Na lê nun libun too gamsalà mnè
di lunsud ayé, na kanton linge na déé
gukmaan Dyisas di gumnè i Farisi
ayé, salu kenen déé na nun neben too
mabtas sabuy fnò fangbun.
38 Na kanto fusuk di gumnè ayé,
fdadong kenen di ku Dyisas, na lkuad
di saféd i blìan. Na too kenen mngel,
na fatdakan i lwakan di blì Dyisas. Na
yé ifun dun wakan, na nalakan i blì
Dyisas, klon mkok dun fangbun.
39 Na i Farisi ta mlak ku Dyisas
kmaan, kanton teen i nimò i libun
ayé, man i nawan, "Ku i to ani too glut
tugad i Dwata, ta sanan gadè moon
ldam i libun ani ta magot di kenen, du
i libun ani too gamsalà."
40 Bay talù Dyisas di Farisi ayé,
manan, "Simon, nun kayègu man di
ge." Na man i Farisi, "Dét manam,
Sér?"
41 Na man Dyisas, "Nun lwe to
muteng di satu to gal futeng. Mdà
i satu, yé utengan lime latuh, na yé
uteng i satu lime falò.
42 Lwe ale too landè kibòla mayad i
utengla. Na yé duenam man, tadèan
lnifet i utengla. Na, di fandamam,
mdà di ktabeng i to futeng ayé, simto i
too mbong dun nawa, i to bong uteng
ku i to tukay uteng?"
43 Na tmimel Simon, manan, "Yé
too kambong nawa kenen dunan i
to bong utengan du balù ku bong, ta
lnifet i to futeng." Na tmimel Dyisas,
manan, "Glut i manam."
44 Na kafnge ayé, meye Dyisas
di libun ayé, na manan ku Simon,
"Teenam i libun ani? Ta fusuk agu
di gumnèam, bay là banlém agu éél
du alob i blìgu. Bay i libun ani, ta
naloban blìgu i lwakan, na yé ifun
dun i wakan.
45 Na di kfafusukam do gine, là ti
nalakam agu gambet i galto nimò,
bay i libun ani, mdà di kakelgu dini,
là ti tlagan malak i blìgu.
46 Na ge, là nkaham fngalo i ulugu
di kdawatam do, bay i libun ani,
nkokan fangbun i blìgu.
47 Yé duenam man, too glut i manta
ge ani, balù too dee dad salàan, ta
magfasinsya nan, na yé gugmadè
dun, ta fiten i bong kakdon. Bay i to là
dee salàan balù ta magfasinsya, tukay
sa i kakdon."
48 Na kafnge ayé, man Dyisas di
libun ayé, "Ta fnasinsya nan i dad
salàam."
49 Bay i dademe dad to kmaan déé,
stulen ale, manla, "Simto i lagi ani?
Balù i kfasinsya salà, gaganan."

50 Na lê talù Dyisas di libun, manan,
"Ta galwà ge du mdà di kaftoom di do.
Mulê ge nan, na i ktanak nawa mnè di
ge."

8

I dad libun tmabeng ku Dyisas

1 Kafnge ayé, mdà Dyisas magu
salu di dad sahal syudad na lê man i
dad malnak banwe du tulenan i Fye
Tulen gablà di Kagot i Dwata. Na
magin di kenen i sfalò lwe to galan
tdò.
2 Na lê nun magin di dale dad libun
ta mgulê di kfusuk i busaw dale na i
dad sahal tduk. Yé dagit i satu libun
ayé Méri Magdalin, i gufalwà Dyisas
fitu busaw.
3 Na yé lê dagit i satu Dyoana, i
yaan i mdatah snalig di gumnè Harì
Hérod dnagit Kusa. Na yé dagit i satu
Susana, na nun fa dee dademe. I kdee
dad libun ayé, tnabengla ale Dyisas
fagu di dad knunla.

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Mark 4:1-9)

4 Na nun dee dad to stifun di saféd
Dyisas mdà di dad sahal lunsud, na
nun tulenan dale satu fléd, manan,
5 "Nun to salu di dnarun du smabul
bnê. Kanton sabul, nun dademe dad
bnê gtadè di bà dalan, na glékla, na fti
tnukè dad anuk mayeng.
6 Na nun dademe dad bnê gtadè di
tanà gunun dee batu, na kanto tmabò
i dad bnê ani, mlal mlanas i tabòan du
kafag i tanà.
7 Na nun dademe dad bnê gtadè di
lam bnas nun sual. Salngan tmabò i
dad bnê na i bnas ani, bay mlimas di
bnas i dad tabò i bnê ani.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè
di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê
ani, na too fye ulêan, kel di mlatuh."
Na kafnge Dyisas man ayé, falbon-
gan i talùan, manan, "Ku simto i nun
klinge, fye ku flinge kenen."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Matyu 13:10-17; Mark 4:10-12)

9 Na smalek i dad to galan tdò ku
dét gumtatek i fléd ayé gine.
10 Na talù Dyisas, manan,
"Faglabatgu di gamu i dad gbuni
gablà di Kagot i Dwata. Bay di
dademe dad to, fagugu di fléd i dad
tdògu du fye balù ku meye ale, là
mite ale, na balù ku lminge ale, là
galmabat ale.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:18-23; Mark 4:13-20)

11 "Ani gumtatek i fléd. I bnê,
dunan i Tnalù Dwata.
12 I tanà di bà dalan gugsabul i
dademe dad bnê, dunan i dademe
dad to ta lminge i Tnalù Dwata, bay
di là mlo salu Satanas déé na nwèan
di nawala du fye landè kibòla ftoo tà
ale galwà.
13 Na i tanà gugsabul i dademe dad
bnê gunun dee batu dunan i dademe
dad to too lehew dmawat i Tnalù
Dwata di kaklingela, bay landè too
dalilla. Là mlo ale ftoo du ku ta nkel
ale i tilew, knagolla i kaftoola.
14 Na i tanà gugsabul i dademe dad
bnê gbol di dad bnas nun sual, dunan
i dademe dad to ta lminge i Tnalù
Dwata, bay mlimas i Tnalù Dwata di
nawala du mdà di klidù nawala, na
i kiballa i knun, na i dademe knayè
i ktola. Na mdà ayé, landè ktagah i
bengela.
15 Bay i fye tanà gugsabul i dademe
dad bnê, dunan i dad to too gsalig na
tluh i nawala, du di kaklingela i Tnalù
Dwata, fkahla di nawala, na gam-
tayud ale du fye nun ulê i nimòla."

I salò gbuni
(Mark 4:21-25)

16 Na lê talù Dyisas, manan, "Landè
teenam to ku ntaman i salòan na fnge
snukuban been. Na là bunin dun di
dungan i katri. Bay yé nimòan, kahan
di gumefen du fye magtuyal i kdee
dad to fusuk déé.
17 Na salngad ayé, i kdee dad gbuni
di mdu ani, teen kadang di satu du na
gadè i kdee là fa gadè di mdu ani, du
mti magtuyal i kalbong kdee kadang
di satu du.

18 Yé duenam man, tooyu fkah di
nawayu i lingeyu, du ku simto to fka-
han di nawan i ta gadèan, lê tananù
Dwata i blén di kenen. Bay ku simto
là fkahan di nawan i ta gadèan, lê
nawì Dwata balù i tukay man nawan
ta glabatan."

I yê Dyisas na i dad flanekan (Matyu 12:46-50; Mark 3:31-35)

19 Lam Dyisas tamdò, ta kel yêan
na dad flanekan du mayè ale samsite
kenen, bay là gafdadong ale du too
dee dad to.
20 Na nun tmulen di ku Dy-
isas, manan, "Ta déé yêam na dad
flanekam di lwà du kayèla ge san-
site."
21 Na man Dyisas, "I dad to lminge i
Tnalù Dwata na fkahla di nawala, yé
mgimò yêgu na dad flanekgu."

I kngak Dyisas i nus na i lwek (Matyu 8:23-27; Mark 4:35-41)

22 Di satu du, man Dyisas di dad to
galan tdò, "Mdà ato mifal i lanaw."
Na yé duenam man, mdà ale smakay
aweng.
23 Na lamla maweng, ta kudang Dy-
isas. Na ta nkel ale kamgis nus di talà.
Ta maglam éél i awengla, na ta fan ale
galnab.
24 Na i dad to gal tdò Dyisas, nukatla
kenen, na manla, "E Amu, Amu, ta
fan ato mlimas." Ta mték Dyisas, na
nngakan i nus na i dad malbang lwek.
Na tadè fanak i nus na ta mtanak i
lanaw.
25 Na manan di dad to galan tdò,
"Kan ku là smalig gamu?" Too ale
likò na tikeng, na sasalek ale, manla,
"Simto i to ani? Balù i nus na i mal-
bang lwek, nngakan, na mimen ale."

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi (Matyu 8:28-34; Mark 5:1-20)

26 Na fles ale maweng kel di banwe
i dad to Gérasin stimbang di Galili.
27 Na kanto ale dmuung déé, ta tufa
Dyisas na gsitongan i satu lagi mdà di
lunsud nun dad busawan. Ta bong
mlo, là kalmawehan na landè gumnè
gufanakan, bay yé galan gufanak di
dad ilib gulambang i dad to.
28 Na kanton teen Dyisas, mkit ke-
nen na lamfan di blì Dyisas, na fal-
bongan i talùan, manan, "Dyisas, Ngà
i Too Mdatah Dwata, dét i kibòam do?
Fnigu di ge, nangam agu falnayam."
29 Yé duenan man ayé du ta dek
Dyisas i busaw lamwà di lagi ayé. Ta
dee dulêan fusuk di kenen, na balù ku
bnakusla i sigalan na i blìan sangkalì,
na balù bnantayla kenen fa, gaganan
famtoh dun, na gal nebe i busaw ke-
nen salu di dad banwe landè to mnè
ditù.
30 Na smalek Dyisas, manan, "Dét i
dagitam?" Na tmimel kenen, manan,
"Salagsà," du ta too ti dee busaw
fusuk di kenen.
31 Na too fakdo i dad busaw du
fye là batan ale di sol landè gusenan,
dunan i gufalmayam Dwata dale.
32 Na mdadong di dale, nun dee dad
sdè mateb di bulul. Na fakdo i dad
busaw du fye faloh Dyisas ale fusuk
di dad sdè ayé na falohan ale.
33 Yé duenam man, lamwà i dad
busaw di lagi ayé, na fles ale fusuk di
dad sdè na mti milah i dad sdè, flasok
di bilil, na tatek ale di lanaw, na sdulê
ale mlimas.
34 Na kanto teen i dad to mifat dad
sdè i mkel ayé, milah ale salu di lun-
sud na di dad bulul du tulenla.
35 Na i dad to gutmulenla ayé, gasil
ale gatù du neyela i mkel ayé. Na
kanto ale kel di ku Dyisas, teenla i
lagi gulamwà i dad busaw, na tadè
kenen sudeng di saféd blì Dyisas, na
ta kalmaweh, na ta fye fandaman. Na
too ale likò.
36 Na i dad to ta mite i mgimò Dy-
isas, tulenla gablà di kafalwà Dyisas i
dad busaw di lagi ayé.
37 Na i kdee dad to di banwe i
dad Gérasin, fakdo ale ku Dyisas du
fye tnagakan i banwela du too sasè
klikòla. Na mdà ayé, ta mdà Dyisas
smakay di aweng.
38 Bay i lagi gulamwà i dad busaw
fakdo di ku Dyisas du kayèan magin,
bay là fagin Dyisas dun. Bay manan
di kenen,

39 “Mulê ge na tulenam i kdee dad
nimò Dwata di ge.” Na yé duenam
man, ta mdà i lagi ayé, na tulenan
di kdee dad to di lunsud i dad nimò
Dyisas di kenen.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan na i ktékan i ngà mati
(Matyu 9:18-26; Mark 5:21-43)

40 Na lê samfulê ale Dyisas mifal di
lanaw ayé, na kanto ale kel di faltùan,
nun dee dad to dmawat kenen, du yé
sanfatanla.
41 Na nun satu ulu di gumnè
gal gustifun i dad Dyu, yé dagitan
Dyairus. Fdadong kenen di ku
Dyisas, na lamfan di saféd blìan, na
too fakdo du fye magin Dyisas salu di
gumnèan.
42 Yé duenan fakdo di ku Dyisas du
i sen ngàan libun, ta sfalò lwe falin, ta
fan mati.
Na di kagula salu ditù, fan là gagu
Dyisas du mdà di too kasgat i dad to.
43 Na nun satu libun magin ta sfalò
lwe fali klon sigi maloh i litèan, na
ta ftin i filakan di dad mulung, bay
landè gamfgulê kenen.
44 Na fdadong kenen di kagol Dy-
isas, na nagotan i kilil i saulan, na
tadè tlag kaloh i litèan.
45 Na smalek Dyisas, manan,
“Simto magot do?” Bay man i kdee
dad to, “Là nagotmi ge.” Na talù Piter
di ku Dyisas, manan, “Amu, bong
dee dad to gihok di ge du mdà di
kasgatla.”
46 Bay man Dyisas, “Nun magot do.
Lyalogu na nun kgagan i ta lamwà di
do gine.”
47 Na i libun ayé, kanton teen na
landè kibòan muni dun, ta kankal ke-
nen di klikòan, na lamfan kenen di
saféd i blì Dyisas. Di bleng i kdee dad
to ayé, tulenan ku dét duenan magot
ku Dyisas na gablà di ta kgulêan.
48 Na man Dyisas di kenen, “Ta
mgulê ge du mdà di nun kaftoom di
do. Mulê ge, na i ktanak nawa mnè di
ge.”
49 Na di lam Dyisas talù fa, nun
satu to kel déé fdu di gumnè Dyairus,
dunan i ulu di gumnè gal gustifun i
dad Dyu, na manan di ku Dyairus, “E
Sér, ta là gumaham i ngàam du ta ftoh.
Ta nangam snamuk nan i To Tamdò.”
50 Bay kanto linge Dyisas i manan
ayé, manan di ku Dyairus, “Nang ge
likò. Bay lo ge ftoo na mgulê i ngàam
ayé.”
51 Na kanto ale kel di gumnè
Dyairus, landè dademe fagin Dyisas
fusuk, senan lo Piter na Dyan na
Dyém na i dad tua i ngà ayé.
52 Na i kdee dad to déé, too ale
mngel du mlidù i nawala gablà di ngà
ayé. Bay man Dyisas, “Nang gamu
mngel du i ngà, là matin bay lo ku-
dang.”
53 Na ta balingla kenen nadoy du
gadèla na ta mati i ngà.
54 Bay nagot Dyisas i sigalan, na
manan dun, “E ngà, mték ge.”
55 Ta samfulê di kenen i nawan, na
gasil kenen tadag, na dek Dyisas i dad
tuan mlé knaan di ngà ayé.
56 Na too tikeng i dad tuan, bay
fnang Dyisas ale tmulen gablà di
mgimò di ngàla.

9

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò
(Matyu 10:5-15; Mark 6:7-13)

1 Na santifun Dyisas i sfalò lwe to
galan dek, na banlén ale glal na kga-
gan du fye gafalwàla i dad busaw na
lêla gafgulê i dad to nun tduk.
2 Na dekan ale tamdò gablà di
Kagot i Dwata na famgulê i dad to
nun tduk.
3 Na manan dale, “Di kaguyu ani,
nang gamu mebe balù détan, balù
tugad, ku demen kuyut, ku demen
bnatu, ku demen filak. Na lo yé
nebeyu i klaweh damkat di lawehyu.
4 Na ku kel gamu di satu lunsud, ku
dét gumnè gufusukyu, fanak gamu
déé kel di lêyu kdà.
5 Bay ku là dnawatla gamu di satu
lunsud, di kdàyu, kakesyu i kfung di
blìyu du yé ilè dun na dale i tmimel i
sasè nimòla di Dwata.”

6 Yé duenam man, ta mdà ale magu
di dad banwe, na tdòla i Fye Tulen, na
fan-gulêla i dad to nun tduk.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Mark 6:14-29)

7 Na kanto linge Harì Hérod, dunan
i gumdatah di Galili, gablà di kdee
mgimò Dyisas, too libug fandaman
du man dademe dad to na yé gumdà i
kgaganan di ku Dyan Gal Munyag du
ta mték kenen kun mdà di fati.
8 Na yé man dademe ta samfulê
Ilaydya, satu tugad i Dwata di mu-
nan, na man dademe na keng satu di
dademe dad tugad i Dwata i ta mték.
9 Bay man Hérod, "Ise Dyan ani du
ta faklanggu i ulu Dyan. Bay simto i
to ani kè du too dee lingegu gablà di
kenen?" Na too kayè Hérod samsite
ku Dyisas.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Dyan 6:1-14)

10 Na kanto mulê di ku Dyisas i
dad to dekan, tulenla di kenen i kdee
mgimòla. Na fnge faginan ale salu di
satu lunsud dnagit Bétsayda lo dale.
11 Bay linge i kdee dad to ku nè
gusalu ale Dyisas, na mdà ayé lmalò
ale. Dnawat Dyisas ale, na tmulen
kenen gablà di Kagot i Dwata, na fan-
gulêan i dad to nun tduk.
12 Di ta fan kasdaf i du, fdadong di
ku Dyisas i sfalò lwe to galan tdò, na
manla, "Fye ku dekam ale salu di dad
malnak banwe na di dad lunsud du
fye mngabal ale knaanla na gumilèla
du landè gumwèla dini du landè to
mnè dini."
13 Na man Dyisas di dale, "Gamu
i famkaan dale." Bay manla, "Nun
lo lime batù fan na lwe batù nalaf
dini. Mayè ge kè ku mdà gami mayad
knaan du fye nun fkaanmi di kdee
dad to ani?"
14 Yé kdee dad lagi déé dad lime
libu, na lê nun dad libun na i dad
ngà. Bay knèan, man Dyisas di dad
to galan tdò, "Fsudengyu i dad to ani,
men lime falò di kat lumbuk."
15 Na mimen i dad to galan tdò na ta
fsudengla i kdee dad to.
16 Na ta nwè Dyisas i lime batù fan
na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen
di langit, na fasalamat di Dwata klon
falnak dun na blén di dad to galan tdò
du fye nalella di kdee dad to.
17 Na ta kmaan i kdeela na ta bsol
ale. Na ta santifun i dad to gal tdò
Dyisas i lukas. Na yé kdeen, sfalò lwe
been fnò.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-19; Mark 8:27-29)

18 Di satu du, dmasal Dyisas lon
satu, na déé i dad to galan tdò. Na
snalekan ale, manan, "Dét man i
dademe dad to gablà di do? Simto
agu kun?"
19 Na tmimel ale, manla, "Yé man
dademe na ge Dyan Gal Munyag.
Na i dademe, manla ge Ilaydya, na
i dademe manla ge i satu tugad i
Dwata mdà di muna ta mték di fati."
20 Na lêan ale snalek, manan, "Na
gamu? Di fandamyu, simto agu
kè?" Na tmimel Piter, manan, "Ge sa
Krayst, dunan i Mgalék i Dwata."
21 Na fnang Dyisas ale tmulen ayé
di balù simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Matyu 16:21-28; Mark 8:31—9:1)

22 Na man Dyisas, "Là ti fakay ku
là dee kaflayam mkel di do, dunan i
dnagit Ngà To. Na i dad tua gal mebe
i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, knagolla agu na
fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu
mték di fati."
23 Na lêan man di kdeela, "Ku nun
to mayè magin di do, là fakay ku là
lnifetan i kton, na tiangan i krusan di
kat du, na too magin di do*.
24 Ku simto kmabas i nawan, baling
lanah di kenen. Bay ku simto mati
du mdà di kaginan di do, nun nawan
landè sen.

* **9:23** 9:23 Dunan kagtayud di dad kaflayam.

25 Dét i fye gwè i satu to ku gfunan
i klamang banwe, bay là gfunan i
nawa landè sen?
26 Ku nun to myà mdà di do na i dad
dekgu, do i dnagit Ngà To, lêgu kenen
kyà ku ta samfulê agu di kdatahgu na
i kdatah Màgu Dwata na i dad kasali-
gan too mtiu.
27 Too ti glut i man-gu di gamu, na
nun dademe tadag dini, na silang ale
mati ku ta teenla i Kagot Dwata."

I kgilih i baweh Dyisas (Matyu 17:1-8; Mark 9:2-8)

28 Kafnge Dyisas man ayé gine,
walu butang mlius, yé klon mebe
dale Piter, Dyan, na Dyém du mnagad
ale di satu bulul na dmasal.
29 Na laman dmasal déé, tadè
mgilih i bawehan, na samfilà i
klawehan di kbukay.
30 Na tadè nun msut déé lwe to,
dunan Mosis na Ilaydya, na stulen ale
di ku Dyisas.
31 Lê ale too samfilà. Na yé san-
tulenla i kfati Dyisas, dunan i fanan
dnohò di syudad Dyérusalém.
32 Na ta kudang ale Piter, Dyém, na
Dyan, bay kanto ale mukat, teenla i
kneng Dyisas na i dad lwe to tadag di
safédan.
33 Di fan kdà ale Mosis na Ilaydya
tmagak ku Dyisas, man Piter di ku
Dyisas, "Amu, too fye du dini gami.
Fye ku fdak gami tlu slung, satu di
ge, satu di ku Mosis, na satu di ku
Ilaydya." Yé duen Piter man ayé du là
gadèan ku dét i fye manan.
34 Na lam Piter talù, makto kel i
labun déé, na lnimunan ale, na yé
duenam man too likò ale Piter.
35 Na nun talù mdà di labun ayé,
manan, "Ani Ngàgu, dunan i ta
nalékgu. Falningeyu kenen."
36 Na kafngela lminge i talù, teenla
ta lo Dyisas i gtagak déé. Na toola
fkah di fandamla i teenla na là tayòla
tulen dun di du ayé.

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw (Matyu 17:14-18; Mark 9:14-27)

37 Di tmadol du, kanto ale flasok di
bulul ayé, nun dee dad to smitong ku
Dyisas.
38 Na nun satu lagi tamlo, manan,
"E Sér, begam kando i ngàgu. Fye ku
là lon satu.
39 Ku ta gal fnusuk i busaw kenen,
tin tadè gkit na fles fakakal na mulak
i bàan. Toon fatduk i lawehan, na
matukul i ktagakan dun.
40 Ta beg agu fakdo di dad to galam
tdò du fye falwàla i busaw, bay là
gaganla dun."
41 Na man Dyisas, "E tay gamu dad
to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta là
manam i klogu fanak di safédyu, na
toogu fantahà i nawagu di gamu bay
knèan, sana là kaftooyu. Nebem dini
i ngàam."
42 Na kanto mdadong i ngà ayé di
ku Dyisas, ta lê nbek i busaw kenen
di tanà, na fakakal. Bay nngak Dyisas
i busaw, na fan-gulêan i ngà, klon fulê
dun di màan.
43 Na tikeng i kdee dad to du mdà di
kaltulus i Dwata.

Lê tulen Dyisas i kfatin (Matyu 17:22-23; Mark 9:30-32)

Na yé duenam man, di ktikengla,
ta talù Dyisas di dad to galan tdò,
manan,
44 "Too gamu flinge di man-gu ani.
Do, i dnagit Ngà To, ta fanla agu blé di
kagot i dad to."
45 Bay là glabatla gumtatek i manan
ayé. Gbuni di dale i kayèan man
du fye là glabatla dun. Na likò ale
smalek kenen.

I too mdatah di Kagot i Dwata (Matyu 18:1-5; Mark 9:33-37)

46 Na sbalew i dad to galan tdò.
Yé sanbalewla ku simto di dale too
mdatah.
47 Na gadè Dyisas i mnè di fan-
damla na yé duenam man, ta mwè
kenen ngà du ftadagan di safédan.
48 Klon man di dale, "Ku simto i
dmawat satu ngà gambet ani du mdà
di ksasatun di do, ta lêan agu dnawat.
Na ku simto dmawat do. ta lêan
dnawat i Màgu, dunan 'i mdek do. Na

ku simto di gamu too fdanà i kton, kenen i too fdatah Dwata."

I là mnang gamu, nsenan gamu (Mark 9:38-40)

49 Na talù Dyan, manan, "Amu, nun teenmi satu lagi, na falwàan i dad busaw fagu di dagitam. Fanmi kenen fnang du là glaman di gito."
50 Bay man Dyisas, "Nangyu kenen fnang, du ku simto là mnang gamu, nsenan gamu."

I knangla ku Dyisas di Samarya

51 Na ta là mlo nan i kbatun Dyisas ditù di langit, na mdà ayé, toon fkah di fandaman i fanan ksalu di syudad Dyérusalém.
52 Na funan dek i dad snaligan, na kanto ale kel di satu banwe di Samarya, fan ale fatlagad di kakelan déé.
53 Bay i dad to déé, là mayè ale dmawat kenen du yé too gusalun di Dyérusalém.
54 Na ale Dyém na Dyan, kantola gadè ayé, snalekla Dyisas, manla, "Amu, mayè ge kè ku mni gami di Dwata ftatekan i lifoh mdà di langit du fye falmon ale?"
55 Bay neye Dyisas ale, na nngakan ale.
56 Na kafnge ayé, ta fles ale Dyisas di satu banwe.

I dad to fan magin ku Dyisas (Matyu 8:19-22)

57 Na lamla magu di dalan, nun lagi talù di ku Dyisas, manan, "Magin agu di ge balù nè gusalum."
58 Bay tmimel Dyisas, manan, "I dad balos, nun gumulêla, na i dad anuk mayeng, nun fulalla. Bay do, i dnagit Ngà To, landè gumnègu, balù gumilè, landèan."
59 Na nun nlakan satu lagi, manan, "Magin ge do." Bay tmimel i lagi, manan, "Amu, ku mfakay di ge, funagu beg mulê du lbanggu mà."
60 Bay man Dyisas di kenen, "Bayàam i to mati. Yé lambang dun i sawe mati. Bay ge, mdà ge tmulen gablà di Kagot i Dwata."
61 Na lê nun satu to talù di ku Dyisas, manan, "Amu, fan agu magin di ge, bay funa agu mulê di gumnèmi du beg agu mbal di dademegu."
62 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ku fkahta di to dmaru, nè i to kmangél, là gablàan magin di Kagot i Dwata."

10

I kdek Dyisas fitu falò lwe to

1 Na kafnge ayé, lê man malék Dyisas fitu falò lwe to, na dekan ale muna, men lwe, salu di kdee dad lunsud na dademe dad banwe i fanan gusalu.
2 Manan di dale, "Ku fkahta di kaktu i fali, too mabal i kantu, bay kulang i dad to kamtu. Taman, mni gamu di Amuto, dunan i mfun i tanà, du fye nun dademe dekan kamtu.
3 Mdà gamu nan. Dekta gamu salu di dad labè to, du salngad gamu i dad ngà bilibili gbol di dad tuyun.
4 Na di kaguyu, nang gamu mebe gumkah filak ku demen kuyut. Na lo yé talumfà nebeyu i lsakyu. Na ku nun to gsitongyu di dalan, nangyu ale nbet stulen.
5 Na ku nun gumnè gufusukyu, di kfusukyu, ani manyu, 'Mulà moon i ktanak nawa mnè di gamu.'
6 Na ku i to mnè déé mayè dmawat i ktanak nawa, mnè di kenen sa i ktanak nawa. Bay, ku là mayèan dun, samfulê ayé di gamu.
7 Fanak gamu di gumnè i ta gufusukyu ayé, na ku dét i fkaanla na ku dét i finumla gamu, dnawatyu, du i to talbahò là fakay ku là banlé kenen lubay. Na nang gamu milih di dademe gumnè.
8 Na di kakelyu di satu lunsud, ku dnawatla gamu, balù dét i fkaanla gamu, knaanyu.
9 Lamyu déé, fan-gulêyu i dad to nun tduk na manyu dale, 'Ta too mdadong di gamu i Kagot Dwata.'
10 Bay ku nun lunsud gutadèyu, na là dnawatla gamu, gatù gamu di dad dalan, na fgadèyu di dad to déé, manyu,

11 ‘Balù i kfung di banweyu ani ta
damkat di blìmi kakesmi nan du yé
ilè na gamu i tmimel i sasè nimòyu
di Dwata. Nangyu glifet na ta too
mdadong i Kagot Dwata.’
12 Ani man-gu di gamu. I dad to
di dad banwe gambet ayé, too blat
i kaflayam Dwata dale di Du Kuku-
man. Baling fye nawam fa i dad
to mdà di banwe Sodom i falnayam
Dwata di munan.

I dad banwe i dad to là msal (Matyu 11:20-24)

13 “Magakdo gamu, dad to di banwe
Korasin na lê man gamu di banwe
Bétsayda. Kaflingenta dun, i dad to
di dad banwe Tiro na Sidon, ku dale
mite i dad tnikeng ta gfite di gamu, ta
msal ale na ta sanala fite i ksalla fagu
di kalsakla saul sakù na i kbubulla
abu i ulula. Bay gamu, là msal gamu.
14 Balù ku maflayam dad to mdà
di dad banwe Tiro na Sidon di
Du Kukum Dwata, bay gamu di
Korasin na Bétsayda, midul déé i
gamu kaflayam.
15 Na gamu dad to di banwe Kaper-
naum, too gamu mayè mbatun, bay
knèan fan gamu gtufa salu di lanaw
lifoh.”
16 Na ta lê talù Dyisas di dad to
dekan, manan, “Nè i to falminge
gamu, lêan agu falninge. Bay nè i
to mnang gamu, lêan agu knang. Na
nè i to mnang do, lêan knang i Màgu,
dunan i mdek do.”
17 Na ta mdà magu i dad fitu falò
lwe to, na nimenla i dad flau Dyisas
dale. Na di kulêla, too ale lehew,
na manla, “Amu, balù i dad busaw,
dekmi ale lamwà fagu di dagitam, na
mimen ale.”
18 Na man Dyisas, “Teen-gu Satanas
mtatek salngad i silà mdà di langit.
19 Flinge gamu. Ta banléta gamu
kaltulus du fye balù ku gamlék gamu
ulad ku demen sifit*, landè gamsasè
gamu du ta gfisanyu i kalbong kdee
mgimò Satanas, dunan i dmuen gito.
20 Bay knèan, nang gamu flehew
lo mdà di kimen i dad busaw gamu.
Bay yé duenyu flehew du ta gsulat i
dagityu di libru Dwata ditù di langit.”

I klehew Dyisas (Matyu 11:25-27; 13:16-17)

21 Na di du ayé, too lehew Dyisas
fagu di Mtiu Tulus, na dmasal kenen,
manan, “E Mà, Ge i Amu, dunan i
magot i langit na i tanà. Dnayenta ge
du ku dét i ta bunim di dad mdatah to
too gmadè na di dad to too fulung, yé
ta fgadèam di dad to mdanà salngad
i dad malnak ngà. Yé duenam mimò
ani du ani knayèam.”
22 Na ta lê talù Dyisas di dad to,
manan, “Ta salig Mà di do i kalbong
kdee. Lo yé gmadè i Ngà dunan i
Màan. Na lo yé gmadè i Mà dunan
i Ngàan na i dad to kayèan gufdilè i
Màan.”
23 Na ta lêan neye i dad to galan tdò,
na manan di lo dale, “Gamu dad to
ta mite i dad mgimògu, ta too gamu
banlé kafye.
24 Ani man-gu di gamu. Nun dee
dad tugad i Dwata di munan na balù
i dad harì, too ale mayè mite i dad
teenyu, na mayè ale lminge i dad
lingeyu, bay landè kibòla.”

I fléd gablà di fye to mdà di Samarya

25 Di satu du, tadag i satu to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis du tnilewan Dyisas. Na
manan, “E Sér, dét i fye nimògu du
fye gfun-gu i nawa landè sen?”
26 Na tmimel Dyisas, manan, “Dét
man i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis? Dét i kaglabatam dun?”
27 Na tmimel i to ayé, manan, “Kan-
bongyu nawa i Amuyu Dwata mdà
di nawayu, na di fandamyu, na di
kgisyu, na di kaglabatyu. Na kan-
bongyu nawa i dademeyu to salngad
kalbong nawayu i ktoyu.”
28 Na man Dyisas, “Too ti glut i time-
lam. Yé nimòam du fye gfunam nawa
landè sen.”
29 Bay i to ayé mayè fite i katluhan,
na snalekan Dyisas, manan, “Simto

* **10:19** 10:19 Tukay lmanaf too malas ku smifit, yé satu dagitan kuleng tanà.

kè i dademegu dad to gablàgu kanbong nawa?”

30 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Nun lagi fdu di Dyérusalém flasok salu ditù di banwe Dyériko, na lnifut kenen i dad to tmaku. Nlusla i dad klawehan, na sanbunalla kenen, na silangla tnagak, ta fan mati.

31 Na nun ganlal di kafaglut magu déé di dalan, na kanton teen i lagi ayé, niwasan kenen.

32 Na lê nun to mdà di dad bel Libay, kanto kel di sablà i lagi ayé, teenan kenen na lê man miwas.

33 Bay nun to mdà di Samarya, na ise kenen Dyu. Lê magu déé di sablà i lagi ayé, na kiten kenen, toon kenen kando.

34 Fdadong kenen di lagi ayé, na bnulungan fngalo na binu i dad seeyan klon matang dun. Na fsakayan di dongkin, du neben di gumnè gal gumilè i dad to magu, na déé gumifatan dun.

35 Na di tmadol du, banlén filak i to mfun i gumnè ayé, na manan dun, ‘Begam nifat do i lagi ani, na ku dét i gatnùam di kifatam kenen, tanlasgu di ge di kasfulêgu dini.’ ”

36 Na smalek Dyisas di to ayé gine, manan, “Di fandamam, simto di dad tlu to ani fite i kalbong nawan di to lnifut ani?”

37 Na tmimel i to gal tamdò dad uldin Dwata, manan, “Yé dunan i to kamdo dun.” Na man Dyisas, “Mdà ge, na ganbetam kenen.”

I katlang Dyisas di gumnè ale Marta na Méri

38 Na di kagu ale Dyisas na i dad to galan tdò, kanto ale kel di satu lunsud, nun libun dmawat dale, yé dagitan Marta.

39 Na nun flanek Marta, yé dagitan Méri, na tadè kenen sudeng di saféd i blì Dyisas na toon falninge i kdee tdòan.

40 Bay Marta, fan là gadèan i nimòan di kafatlagadan mifat dale Dyisas. Na fdadong kenen di ku Dyisas, manan, “Amu, là msamuk i nawam kè di kitem i flanekgu ani? Tadèan agu bayà fatlagad na logu satu. Fye ku manam dun began agu tnabeng.”

41 Bay man Dyisas, “Tay ge, Marta. Dee kalnidùam na gamsamuk i nawam.

42 Yé fye, kaham di nawam i too mabtas nimò. Too ti fye i nimò ta nalék Méri, na landè gamwè dun di kenen.”

11

I tdò Dyisas gablà di kdasal (Matyu 6:9-13; 7:7-11)

1 Di satu du, dmasal Dyisas di satu banwe. Na kafngen dmasal, satu di dad to galan tdò, manan ku Dyisas, “Amu, tdòam gami dmasal gambet i gal nimò Dyan Gal Munyag di dad to tdòan.”

2 Na man Dyisas, “Ku dmasal gamu, gambet ani manyu, ‘Mà, kayèmi moon ku mangamfù di ge i kdee. Na kayèmi ku ge magot i kdee.

3 Blém di gami i gablà knaanmi di kat du.

4 Fnasinsyam i dad salàmi du fnasinsyami i salà i kdee dad to gamsalà di gami. Na nangam faloh di gami i dad mlimah tilew gamgebe gami di salà.’ ”

5 Na lêan man di dale, “Kaflingenta dun, ku nun demem sgalak na gatù ge di gumnèan di tngà butang na manam, ‘E leg, begam agu fandem tukay knaan,

6 du nun demegu sgalak ta kel di gumnègu, na landè beggu fkaan dun.’

7 Na i to di lam i gumnèan, keng ani timelan ge, ‘Nangam agu snamuk. Ta magtakab nan i gumnèmi, na ta milè gami. Ta là fakay agu mték fdem ge knaan.’ ”

8 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ani i man-gu di gamu, balù ku là mnè di nawan i kamdo ge, bay mdà di sigim kafni, yé duenam man fnegesan i kton mték du fandeman ge.

9 Yé duenam man, man-gu di gamu, mni gamu di Dwata na banlén gamu. Mngabal gamu, na fite Dwata di gamu i fanngabalyu. Na mbal gamu fusuk na nukàan di gamu i takab.

10 Na ku simto mni di Dwata, gamdawat kenen. Na ku simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan. Na ku simto mbal fusuk, nukà Dwata dun i takab.
11 Gamu i dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu nalaf, ise ku yé bléyu dun ulad.
12 Na ku mni kenen ngà anuk, ise ku yé bléyu dun sifit.
13 Na balù ku sasè gamu knèan fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Na mdà ayé, midul déé fa kfulung i Màyu di langit kablén i Mtiu Tulus di dad to mni di kenen."

I gumdà i kaltulus Dyisas (Matyu 12:22-30; Mark 3:20-27)

14 Na nun falwà Dyisas busaw di satu to umu. Na kanto lamwà i busaw, ta gtalù i umu, na too tikeng i dad to.
15 Bay nun dad to déé, manla, "Yé duenan gmagan falwà i dad busaw du yé mnè di kenen i gumdatah i dad busaw, dunan Bélsébul."

16 Na nun dademe déé, toola kenen tnilew du mni ale tnikeng du yé gugmadèla dun na mdà kenen di Dwata.
17 Bay ta gadè Dyisas i fandamla, na manan dale, "Ku fkahta di satu banwe, ku baling sfati i dad to slame dale, malmo i banwe ayé. Na ku fkahta di satu familya, ku gal ale sfati, baling malbà i familya ayé.
18 Na Satanas, ku sanfatin i kton, malmo sa i kagotan. Yé duen-gu man ani di gamu du yé manyu di do na yé duen-gu gmagan falwà i dad busaw du yé mnè di do Bélsébul.
19 Na, kaflingenta dun, ku falwàgu i dad busaw fagu di kgagan blé Bélsébul, dét i fakayyu man gablà di kgagan i dad to galyu tdò? Lê man mdà di ku Bélsébul kè i dale kgagan? Na yé duenam man, ta gfitela di gamu na gsalà i manyu du ise ku Bélsébul i gumdà i kgagan-gu.
20 Bay ta gfite di gamu nan na ta kel i bang Dwata magot dad ton du falwàgu i dad busaw fagu di kaltulus i Dwata.
21 Ku nun to kamgis mebe tek na bnantayan i gumnèan, landè gamwè i knunan.
22 Bay ku nun to too kamgis fa di to ani gine, fakayan sanfati kenen, na ku ta gfisanan, gaganan nwè i tekan na i dad knunan du flesan nalel di dad ton.
23 Mdà ayé, nè i to là msen do, knangan agu. Na nè i là tmabeng do samtifun i dad to, balingan ale sanbalét.

I kasfulê i busaw ta lamwà (Matyu 12:43-45)

24 "Ku nun busaw lamwà di satu to, ani nimòan, mngabal kenen gufanakan di dad banwe kafag. Bay ku landè teenan, ani manan di kton, 'Lê agu samfulê di tagnè gumnègu.'
25 Na ku ta kel i busaw di to ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i gumnè mlaneb na maftifas.
26 Na yé duenam man, lê mdà i busaw là mlo, na lê nun faginan fitu dad busaw midul fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk di to ayé na fles ale mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i busaw di katbùan."
27 Na di lam Dyisas tamdò, nun satu libun déé, tlon Dyisas, manan, "Too banlé Dwata kafye i libun fsut ge na ftutù ge."
28 Bay tmimel Dyisas, manan, "Yé banlé kafye i to flinge na mimen di Tnalù i Dwata."

I tnikeng fni dad Dyu (Matyu 12:38-42)

29 Baling matnù i dad to stifun di safèd Dyisas na di du ayé, talù kenen, manan, "Too ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni tnikeng, bay landè fitegu ani, senan lo satu ilè gambet i mkel di ku Dyona i satu to di munan.
30 Dyona, mdà di gnagun, mgimò kenen ilè di dad to di banwe Ninibi. Na salngad ayé, do, i Ngà To, mgimò agu ilè di dad to di mdu ani.
31 Di munan, nun satu harì libun mdà di banwe Siba, na balù mawag i gumdàan, knèan salu kenen ditù di ku Harì Solomon du falningen i gnadè

Solomon. Na di Du Kukum Dwata kadang, mték i harì libun ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam do, mdatah agu sa di ku Harì Solomon.
32 Na lê man di munan, i dad to di banwe Ninibi, msal ale di katdò Dyona dale. Na di Du Kukum Dwata kadang, lê mték i dad to ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam do, mdatah agu sa di ku Dyona.

I salò na i mata (Matyu 5:15; 6:22-23)

33 "Ku nun to mtam salò, là sa bunin na là snafangan dun been. Bay yé nimòan, kahan di gumefen du fye balù simto i fusuk déé di gumnè, magtuyal kenen.
34 I matayu, yé sawe salò di lawehyu. Ku fye i keyeyu, fakayta man na langub lwa i kabal lawehyu. Bay ku sasè i keyeyu, fakayta man na langub kmifuh i kabal lawehyu.
35 Yé duenam man, too gamu fgeye du keng man nawayu malwa i keyeyu, bay kifuh kadì.
36 Mdà ayé, ku langub lwa i lawehyu na landè gukmifuhan, baling gamu malwa salngad ku nun salò tmuyal di gamu."

Dad Farisi na i dad to tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis (Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

37 Kanto fnge Dyisas talù, nun satu Farisi, nlakan kenen kmaan di safédan. Mdà ayé, fusuk Dyisas déé du kmaan.
38 Na kanto teen i Farisi là funa malob Dyisas di kakaanan, too kenen tikeng du yé knalam i dad Farisi, gal ale malob di lamla là kmaan.
39 Na man Dyisas di kenen, "Gamu dad Farisi, salngad gamu i to malob tabù na fligo, yé lon nalob i kililan, bay ditù di lam, sana kagsikan, du too gamu lom na sasè.
40 Too kulang i fandamyu. Lo satu Dwata, na kenen mimò i laweh na i nawa.
41 Bay ani fye nimòyu, banléyu i dad to landè mdà di nawayu ilè na ta mlaneb i lawehyu na lê man i nawayu.
42 "Magakdo gamu, dad Farisi, du falnayam gamu kadang, du balù ku mlé gamu gasfalò di Dwata mdà di kdee dad kantuyu, balù kel di dad malnak bol uten, knèan ta tnagakyu i katluh na i kakdo di Dwata. Fye moon ku too gamu tluh, na ku too gamu kamdo, na lê gamu fadlug di kabléyu di Dwata.
43 "Magakdo gamu, dad Farisi, du falnayam gamu kadang, du tooyu nibal i afè i dad to. Ku fusuk gamu di gumnè gal gustifun, yé kayèyu gusudeng di gusudeng gal tagà di dad mdatah to. Na ku salu gamu di fadyan, yé kayèyu ku nafè i dad to gamu.
44 Magakdo gamu du falnayam gamu kadang, du balù too fye mite gamu di lwà, too gamu magsik di lam. Salngad gamu di lbang ku glék i dad to du landè ilè na nun lbang déé."
45 Na nun déé satu to gal tamdò i dad uldin Dwata, na manan di ku Dyisas, "Sér, toom gami ti fyà di ktalùam ayé."
46 Na lê talù Dyisas, manan, "Gamu i dad to tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, magakdo gamu du falnayam gamu kadang. Dee flauyu di dad to. Salngad ku febeyu ale blat, bay là tnabengyu ale.
47 Magakdo gamu du falnayam gamu kadang. Yé galyu nimò galyu fandak ilè i gulambang i dad tugad Dwata, na blaam yé fmati dale i dad gutambulyu.
48 Na mdà ayé, ta gfiteyu na nun ksasatu nawayu di nimò i dad gutambulyu du fnatila i dad tugad Dwata, na gamu, galyu fandak ilè i dad lbangla.
49 Na yé duenam man, mdà di kgadè Dwata, ani manan, 'Banlégu ale dademe dad tugadgu, na i

dademe dad to dekgu. Bay balingla fnati i dademe na falnayamla i dademe.'
50 Yé duenam man, falnayam Dwata gamu du gagin gamu di kfafati i kdee dad tugad i Dwata mdà fa di kagatbù i banwe kel di mdu ani,
51 mdà di kfati Abél na lê man kel di kfati Sakaraya, dunan i bnanòla di bleng i gudamsù na i gumangamfù di Dwata. Too ti glut i man-gu di gamu ani. Gamu dad to di mdu ani, maflayam gamu du mdà di kfati i dad to ayé.
52 "Magakdo gamu dad to tamdò i dad uldin Dwata du ta buniyu di dad to i kaglut mdà di Dwata. Là mayè gamu dmawat i kaglut, na ta lêyu fnang i dad to mayè dmawat dun."
53 Kanto fan mdà Dyisas, i dad Farisi na i dad to tamdò i dad uldin Dwata, toola dnuen Dyisas na sigi ale smalek,
54 du too ale mayè ku nun gugamkfèla kenen fagu di dad timelan.

12

I kaflingu
(Matyu 10:26-27)

1 Na nun file libu dad to stifun déé du flinge ale di tdò Dyisas, na baling ale sagaslob du mdà di kasgatla. Na funa tambù Dyisas talù di dad to galan tdò, manan, "Fan-geyeyu i dad Farisi du too ale flingu, tà gamu kanfit di kaflingula. Yé guflingen i kaflingula di bulung falnok fan du mlal lamnok.
2 I kdee gbuni di mdu ani, teen di satu du, na i kdee là gadè di mdu ani, gadè kadang di satu du.
3 Nè i manyu di gukmifuhan, linge kadang di gumalwan, na nè i sansutabyu di snifil magtakab, linge kadang ditù di lwà.

Simto i gten kalnikò
(Matyu 10:28-31)

4 "Dad flanek, ani man-gu di gamu, nang gamu likò di dad to, du lo yé gaganla fnati i lawehyu, bay kafnge ayé, landè gdè gaganla nimò di gamu.
5 Bay tulenta gamu ku simto i gablà kalnikò. Yé kalnikòyu i Dwata, du gaganan gamu fnati, na lê kenen gmagan mbat i layefyu di lanaw lifoh. Yé duenam man, kenen i gablà kalnikòyu.
6 "Fandamyu kun i dad kalsidaw galla fabli di fadyan. Too tukay i btasla. Bay balù ayé, là glifet Dwata balù satu di dad anuk ayé.
7 Na gamu dad to, balù i kdee balu wakyu, ta gse Dwata. Mdà ayé, nang gamu likò du di fandam Dwata mas mabtas gamu fa di dad kalsidaw.

I kfun ku Dyisas na i kbalew dun
(Matyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 "Ani man-gu di gamu, ku simto i fgadè dun di kanfe i dad to na do, dunan Ngà To, i mfun kenen, lêgu fgadè di kanfe i dad kasaligan na kenen i nfun-gu.
9 Bay ku simto i là fgadè di kanfe i dad to na kenen i nfun-gu, là lêgu fgadè di kanfe i dad kasaligan i Dwata na kenen i nfun-gu.
10 Na nè to talù sasè gablà di Ngà To, fakay fnasinsya i salàan. Bay nè to talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là fnasinsya i salàan.
11 Na ku nun to mebe gamu di dad gumnè gal gustifun du fukumla gamu di dad ulu na di dad ganlal du mdà di kaftooyu di do, nang gamu mlidù gablà di kibòyu msen i ktoyu ku demen i timelyu di dale,
12 du i Mtiu Tulus i fgadè dun di gamu i fakayyu man di du ayé."

I fléd gablà di to nun bong knun bay là fulungan faldam

13 Nun satu to glam di dad to stifun déé, manan, "Sér, manam di flanekgu fye ku blén di do i do alel di knun tnagak mà gami."
14 Bay tmimel Dyisas, manan, "E leg, landè labetgu samfala di kalelyu i knunyu."
15 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to déé, "Too gamu fgeye du fye là lom gamu. I kafye nawa satu to, ise mdà di kalbong knunan."

16 Na nun tulenan dale satu fléd,
manan, “Nun satu to too bong
knunan, na kanto kenen kamtu di
tanàan, too ti bong i ulêan.
17 Na manan di kton, ‘Dét i fye
nimògu? Ta landè fakay gusamtifun-
gu i ulê i dad felegu ani.’
18 Na i to ani, ani manan di kton,
‘Ani i fye nimògu. Lanbàgu i dad
labi folgu, na tanlasgu bong, na yé
gusamtifun-gu i kdee ulê i dad felegu.
19 Na fakaygu man di ktogu, “Ta too
bong knun santifunam, na là ti mtin
kel di file fali. Tadè ge ftud nan, na
kmaan, na minum, na flehew.’ ”
20 Bay man Dwata di to ani, ‘Book
ge. Kadang kifuh, mati ge. Na simto
kè i mfun i dad knun ta santifunam?
Ta ise ge.’
21 Yé kagkah i kdee dad to ku san-
tifunla i dad knunla di tah tanà,
bay landè santifunla knun di safédi
Dwata.”

Nang gamu mlidù (Matyu 6:25-34)

22 Na man Dyisas di dad to galan
tdò, “Yé duenam man, nang gamu
mlidù gablà di knèyu dini di tah tanà
na i knaanyu. Na n ang gamu mlidù
gablà di lawehyu na i klaweh lsakyu.
23 Di knèyu dini di tah tanà, nun sa
too mabtas fa di knaan. Na nun too
mabtas fa di klaweh lsakyu.
24 Fandamyu dad wak. Là sa mlah
ale, na là kamtu ale, na landè fol galla
gusamtifun i ulê i dad flalah. Bay
yé famkaan dale dunan Dwata. Na
gamu, too gamu mabtas fa di dad
wak.
25 Là ti gaganyu tmugad i lawilyu
dini di tah tanà, balù lo sudaf klon
fagu di kafdamyu i kalnidùyu.
26 Ku là gaganyu tmugad i lawilyu
dini di tah tanà ani balù di lo sudaf
klon, kan ku baling dee gufsaluyu i
nawayu gablà di dad kalnidùyu?
27 Fandamyu dad bulek tmabò di
lam bnas. Là talbahò ale, na là mimò
ale falnas fye nun klawehla. Bay ani
man-gu di gamu, balù Harì Solomon
di kafye knèan, landè klawehan gam-
sngad i kafye baweh i satu bulek.
28 Ani kagkah i bulek. Di mdu ani
too fye kbelan, bay fayah ta mlanas
na fakay ntam. Na ku nifat Dwata
dad bulek i landè alì btas, midul déé
fa i kablén gamu klaweh. Tay, too
kulang i ksaligyu!
29 Nangyu flidù nawayu di kafnga-
balyu knaan na i ninumyu.
30 Du i dad to là ftoo di Dwata, yé
fandamla dale. Bay ta sana gadè i
Màyu na yé kalnidùyu.
31 Bay ani fye nimòyu. Funayu fnè
di nawayu i Kagot Dwata, na blén di
gamu i kdee kalnidùyu.

Dad knun ditù di langit (Matyu 6:19-21)

32 “Na nang gamu likò, balù ku là
gamu dee, du i Màyu, lehew kenen
fagin gamu di Kagotan.
33 Yé duenam man, ani fye nimòyu.
Fabliyu i dad knunyu na banléyu i
dad to landè. Na yé kibòyu samtifun
knun landè kalmon, dunan i too bong
knun ditù di langit du landè ktin. Na
là gfusuk déé i dad to mayè tmaku, na
landè kanok gamfalmo dun.
34 Du ku nè gusamtifunyu i
knunyu, yé lê gal gumnè i fandamyu.

Fatlagad gamu di kasfulê Dyisas

35-36 “Fatlagad gamu di kasfulêgu
salngad i dad snalig fatan i kasfulê i
amula fdu di ksong. Ani falala nimò,
smaul ale na mtam ale salò, du fye
ku ta kel kenen fakayla gasil nukà i
takab di kbalan, du ta sana ale gatla-
gad.
37 Fye nawa i dad snaligan ani du
gatlagad ale di kakel i amula. Tu-
lenta gamu i kaglutan, lsakan i saul
lufadan, na fsudengan ale du kenen
i famkaan dale.
38 Too fye nawa i dad snaligan ani
di kite i amula dale, du ta sana ale gat-
lagad balù ku tngà butang ku demen
too flafus i kakelan.
39 Bay tooyu fandam ani. I to mfun i
gumnè, ku ta gadèan moon i du i kakel
i to tmaku, fakay kenen fatlagad du
fye là gafit i to tmaku dun.

40 Na salngad di gamu, too gamu
fala fatlagad, du do, i dnagit Ngà To,
yé kakelgu di du i là kfatanyu do."

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula
(Matyu 24:45-51)

41 Na smalek Piter, manan, "Amu,
simto gutmulenam i fléd ani, lo di
gami, ku demen di kdee dad to?"
42 Na tmimel Dyisas, manan,
"Simto kè i snalig too fduf na too
fulung? Dunan i snalig gufagot i
amun i kdee dademe dad snaligan du
fye nalelan dale i knaanla ku ta kel i
bang.
43 Too fye nawa i snalig ku ta kel i
amun, na teenan kenen talbahò.
44 Too glut i man-gu di gamu, i
snalig ani, kenen gufagot i amun i
kdee knunan.
45 Bay kaflingenta dun, ku man i
snaligan di kton, 'Tay kléét i amugu,'
na balingan fatduk i dademen dad
snalig, balù lagi ku demen libun, na
lo tadè kenen kmaan na minum na
flangal,
46 ani mkel di kenen. Yé kakel i
amun di du i là kfatanan dun, dunan
di bang i làan twan. Na ani kibò i
amun kenen, toon falnayam du fnèan
kenen di safédi dademe dad to là ftoo.
47 "Ku nè snalig gmadè i knayè i
amun, bay knèan là fatlagadan ku
demen là nimenan i knayè amun, too
falnayam i amun kenen.
48 Bay nè snalig là gmadè na gam-
salà, lê kenen falnayam bay là too
blat i flayaman dun. Nè i to banlé
dee, lê dee ntuk di kenen. Na nè i to
too dee fagot dun, lê too dee i ntuk di
kenen.

I kasgalel nawa
(Matyu 10:34-36)

49 "Salu agu dini du nun nebegu
salngad lifoh dminè di tah tanà ani.
Na ani kayègu moon ku ta sana dminè
di mdu ani.
50 Bay nun satu bunyag fan-gu
dnawat, dunan i kagugu di kaflayam,
na too malbà i fandamgu kel di
kaglius i kaflayamgu ani.
51 Man nawayu kè na yé duen-gu
salu dini di tah tanà du mebe agu
ksasatu nawa, bay ise. Yé duen-gu
salu dini du mebe agu kasgalel fan-
dam.
52 Mdà ani, ku lime i kdee dad to di
satu familya, masgalel i fandamla. I
tlu, là sasatu nawala di lwe, na i lwe,
là sasatu nawala di tlu.
53 Masgalel fandam i smà na sngà
lagi, na masgalel fandam i syê na
sngà libun, na lê masgalel fandam i
stewe libun."

I kgadè dad ilè
(Matyu 16:2-3)

54 Na lê talù Dyisas di kdee dad to
stifun déé, manan, "Ku nun teenyu
labun fitam fdu di gusdaf i du, ta
galyu man, 'Ta fan mulen,' na glut ta
baling mulen.
55 Na ku lyaloyu i nus sabnal,
manyu, 'Minit i du,' na glut sa.
56 Kuh, gamu dad to flingu! Fulung
gamu meye i dad ilè di tanà na di
langit, bay là fulung gamu meye i dad
ilè di mdu ani.

I kasafye i dad to sduen
(Matyu 5:25-26)

57 "Na kan ku là ganbetyu i fye
nimò di mdu ani?
58 Kaflingenta dun, ku nun dmuen
ge na neben ge salu di kasfala, funa
ge meye kfagu du fye safye gamu
i demem sduen ayé balù di lamyu
magu salu ditù. Yé duen-gu man ani
du ku là safye gamu, keng blén ge di
to magot kasfala, na i to ayé, lêan ge
blé di dad sundalu, na i dad sundalu,
fablanggùla ge.
59 Na tulenta ge i kaglutan, silang
ge galwà di blanggù ku ta too sikof
bayad i salàam ayé."

13

Ku là msal gamu, mati gamu

1 Na di du atù, nun dad to tmulen
ku Dyisas gablà di mgimò di dademe
dad to mdà di Galili. Ta fafati Pilato
ale lamla damsù di Dwata. Na i litèla
masbool di litè i dad agaf dsùla.
2 Na man Dyisas di dale, "Du mati
ale bnanò, keng man nawayu na i dad

to ayé, too blat fa i dale salà di salà i
dademe dad to mdà di Galili.
3 Bay ise glut fandamyu. Na ku
là msal gamu, lê gamu mati gambet
dale.
4 Na di munan, nun sfalò walu
mati matkan i too mdatah gumnè di
banwe Silom. Fandamyu ale kun.
Too ti blat fa i dale salà kè di salà i
dademe dad to di Dyérusalém?
5 Là sa. Bay ku là msal gamu, lê
gamu mati gambet dale."

I fléd gablà di kayu fig

6 Na kafnge ayé, lê tulen Dyisas
satu fléd, manan, "Nun satu to, nun
kayun fig di tanàan, na kanto mnga-
bal benge, landè teenan.
7 Na mdà ayé, manan di to gal mifat
i dad felen, 'Ta tlu fali i klogu mngabal
benge di kayu ani, na landè teen-gu
bengen. Nbekam nan du lon ti falmo
i tanà.'
8 Bay tmimel i snaligan ani, manan,
'Sér, fatanta sfali gdè, du funagu lan-
bud na nkahgu bunu.
9 Na ku menge glam di sfali ani, too
fye, bay ku là, fakayta nbek.' "

I kafgulê Dyisas satu libun di Du Kaftud

10 Di satu Du Kaftud i dad Dyu,
tamdò Dyisas di satu gumnè galla
gustifun.
11 Na nun déé satu libun ta sfalò
walu fali klon bkug mdà di busaw.
12 Na kanto teen Dyisas i libun ayé,
tlon kenen, na manan dun, "Ta mgulê
ge nan di tdukam."
13 Na nagot Dyisas kenen, na tadè
tluh i kagolan, na flesan dnayen i
Dwata.
14 Bay i ganlal di gumnè gal gusti-
fun ayé, kanton teen na ta fan-gulê
Dyisas i libun bkug ayé di Du Kaftud,
malbut kenen na manan di dad to,
"Nun nam du di slinggu i fakay katal-
bahò, na yé bangyu salu dini ku mayè
gamu mgulê, du là fakay ayé di Du
Kaftud."
15 Bay tmimel i Amuto Dyisas,
manan, "Gamu i dad to flingu! Là
kè galyu nteh i ikat i dad safìyu na
dad dongkiyu, du finumyu ale di Du
Kaftud?
16 Na i libun ani, kenen satu bel
Abraham, na ta sfalò walu fali ta klo
Satanas mikat kenen. Là fakay kè ku
ntehgu i ikatan ayé di Du Kaftud?"
17 Na kanto man Dyisas ayé, too ti
myà i kdee dad to dmuen kenen, bay i
dademe dad to flinge, lehew ale gablà
di kdee dad fye nimòan.

I fléd gablà di tukay bnê (Matyu 13:31-32; Mark 4:30-32)

18 Na smalek Dyisas, manan, "Dét
kè i fye guflingen-gu i Kagot Dwata?
19 I Kagotan gambet i bnê too
tukay dnagit mustasa fele satu to di
tanàan. Tmabò i bnê ani, na mbaling
bong kayu fakay gufmulal i dad anuk
mayeng."

I fléd gablà di bulung falnok i fan (Matyu 13:33)

20 Na lê kenen smalek, manan, "Dét
kè i guflingen-gu i Kagot Dwata?
21 I Kagotan gambet i bulung falnok
nwè i libun du bolan di tlu gantang
arina di kimòan fan. Na baling too
masbool i bulung ani di arina na mdà
ayé, too lamnok i fan."

I lwe dalan nalék i dad to (Matyu 7:13-14,21-23)

22 Na fles Dyisas magu salu di
Dyérusalém, na slob kenen tamdò di
dad malbang na dad malnak banwe
di dalan.
23 Na nun smalek kenen, manan,
"Amu, keng là dee to galwà di salàla?"
Na tmimel Dyisas, manan,
24 "Tooyu fdà di nawayu magu
fusuk di tukay takab du lo yé dalan
salu di nawa landè sen. Na ani man-
gu di gamu, nun dee dad to, tilewla
fusuk déé, bay là ti gfusuk ale.
25 "Na ku fkahta di gumnè, ku ta
tnakab i to mfun dun, tadè gamu
fanak déé di lwà na fakdo du mayè
gamu fusuk, manyu, 'E Amu, begam
nukà gami i takab.' Bay baling
tmimel i Amu, na manan, 'Là dilèta
gamu, na là gadègu ku nè gumdàyu.'
26 Na ani lêyu talù kadang, 'Bay,
Amu, too gami sgalak di ge du kmaan

gami di safédam, na minum gami na
ta gal ge tamdò di banwemi.'
27 Bay ani lê timel i Amu gamu
kadang, 'Là dilèta gamu, na là gadègu
ku nè gumdàyu. Fawag gamu di do,
gamu i sasè dad to.'
28 Na ditù di gukelyu ayé, too gamu
mngel na kminggat i kifanyu mdà di
klidùyu, du teenyu ale Abraham na
Isaak na Dyékob na i kdee dad tugad
i Dwata i ta gfusuk di banwe nagot i
Dwata. Bay gamu, tagak gamu ditù di
lwà.
29 Na lê nun dad to mdà di klamang
banwe, dunan mdà di gusut i du na
lê mdà di gusdafan na mdà di gufdu i
sabnal na mdà di gufdu i nus mahin.
Na ku ta kel ale déé, sudeng ale du
kmaan di bong fista di Kagot i Dwata.
30 Na di bang ayé, nun dad to gfulé
di mdu ani ta mbaling guna, na nun
dademe guna di mdu ani, mbaling
ale gfulé."

I klidù Dyisas gablà di dad to di Dyérusalém
(Matyu 23:37-39)

31 Na di du ayé, nun dad Farisi
salu di ku Dyisas, na manla di kenen,
"Tnagakam i banwe ani, na mdà ge
salu di dademe dad banwe du mayè
Harì Hérod fmati ge."
32 Bay man Dyisas, "Mdà gamu salu
di ku Hérod, dunan i to gal famgaw.
Na tulenyu di kenen na funagu falwà
dad busaw na fan-gulêgu i dad to di
mdu ani na lê di mdu fayah. Bay lwe
ani, ta yé kafngegu nan i dad nimògu.
33 Na too agu fadlug di mdu ani
na fayah na kel lwe ani di kakelgu
di Dyérusalém du là fakay fnati i dad
tugad Dwata di lwà Dyérusalém.
34 E, gamu dad to di Dyérusalém i
gal fmati dad tugad i Dwata, na mdak
batu i dad to dek Dwata salu di gamu.
Ta dee dulêgu nan mayè samtifun
gamu gambet i anuk mliton ku lan-
fanan i dad ngàan. Bay là ti mayè
gamu.
35 Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata
di gamu i banweyu ani, na silangyu
agu lê teen ku ta kel i bang i kmanyu
dun, 'Magdayen i To salu dini di dagit
i Dwata.' "

14

I kafgulê Dyisas satu to di Du Kaftud

1 Di satu Du Kaftud, salu Dyisas di
gumnè satu Farisi nun glal du kmaan
kenen déé. Na too tnanul i dad to
kenen.
2 Na nun satu lagi déé, balak i lawe-
han.
3 Na snalek Dyisas i dad Farisi na i
dademe gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, manan, "Fakay kè
di dad uldin Dwata famgulê di Du
Kaftud, ku là?"
4 Bay tadè ale fanak. Mdà ayé,
nagot Dyisas kenen, na fan-gulêan
klon mdek dun mdà.
5 Na snalek Dyisas ale, manan,
"Ku nun ngàyu ku demen nun safìyu
mtatek di mngalam sol di Du Kaftud,
falwàyu kè ku là?"
6 Bay là gtalù ale.

Ku mayè ge mdatah

7 Na nun dademe dad to kel déé, na
nalékla dad fye gusudeng i gal tagà
di dad to mdatah. Na mdà déé, nun
tulen Dyisas satu fléd, manan,
8 "Ku nun mlak ge di ksong,
nangam nalék i fye gusudeng gal tagà
di dad mdatah to, du keng nun to kel
déé mdatah di ge.
9 Na ku yé mkel, fdadong di ge i to
mlak, na manan, 'Blém i gusudengam
ani di kenen.' Na baling ge myà du
ta baling yé tlas gusudengam i gusu-
deng i dad to mdanà.
10 Bay ku nun mlak ge, ani fye
nimòam, nalékam i gusudeng i dad to
too mdanà du fye i to mlak, fdadong
kenen di ge, na manan, 'E leg, beg ge
milih di fye gusudeng.' Na baling ge
too mgafè di kite i kdee dad to nlakan.
11 Du nè i to fdatahan i kton, mbal-
ing mdanà, na nè i to fdanàan i kton,
mbaling mdatah."
12 Na lê talù Dyisas di to mlak ke-
nen, manan, "Ku mimò ge knaan,
balù di ltu du ku demen di kifuh,
nangam nlak i dademem sgalak, na

i dad flanekam, na i dademem saldan bong knun, du ku yé nimòam lêla gbalas i klakam dale.
13 Bay ku mimò ge knaan, yé nlakam i dad to landè knun, na i dad là galyak i lawehla, na i dad kimay, na i dad butè.
14 Na ku yé nimòam, too nun kafye mkel di ge mdà di Dwata, du balù ku là gambalas ale, Dwata malas i kafye nimòam di któk i dad to tluh."

I fléd gablà di bong fista (Matyu 22:1-10)

15 Na nun satu to déé, kanton linge i man Dyisas, manan, "Too nun kafye i to kmaan di bong fista nimò Dwata di langit."
16 Na ta lê talù Dyisas, manan, "Nun satu lagi fimò bong knaan, na dee dad to nlakan.
17 Na kanto kel du i fista, dekan i satu fasakan du fafgadèan di dad to na ta gatlagad i kdee, du fye beg ale salu déé.
18 Bay yé nimòla, baling ale lmasun. Mdà i tnaninan, manan, 'Falami agu mayad tanà, na too mabtas ku lnauygu. Yé duenam man, begam agu fnasinsya.'
19 Na lê man i satu, 'Falami agu mayad sfalò batù safì, na fan agu mdà du tilewgu ale daru. Yé duenam man, begam agu fnasinsya.'
20 Na lê man i satu, 'Falami agu mwè yaan, na là beg agu gagin.'
21 Na ta lê kel i fasak ani, na tulenan i kdee ani di amun, na too malbut i amun, na lêan dek i fasakan, manan, 'Sagwê ge mdà salu di dad kalsada na dademe dalan di syudad, na nebem dini i dad to landè knun, na i dad to là gagu, na dad butè, na dad kimay.'
22 Na di là mlon, ta lê kel i fasakan, manan, 'E amu, ta nimen-gu i kdee manam, na ta kel ale, bay nun fa gdè gusudeng.'
23 Na lê mdek i amun, manan di fasakan, 'Lê ge mdà salu di dad dalan di bulul, na toom ale nlak salu dini du fye fnò i gumnègu.
24 Bay tulenta ge, landè balù satu di dad to munagu nlak gamtilew i bong knaan ta fatlagadgu ani.' "

Simto fakay mgimò satu to tdò Dyisas? (Matyu 10:37-38)

25 Nun dee dad to magin ku Dyisas magu, na meye kenen di dale, manan,
26 "Ku nun to mayè magin di do, bay tukay nawan do, na baling yé gubong nawan di màan na yêan, di yaanan, na dad ngàan, di dad flanekan, na balù kel di kton, là fakay kenen mgimò satu to galgu tdò.
27 Na i to là lmifet knayèan na tmiang i krusan mdà di klalòam do, là fakay kenen mgimò satu to galgu tdò.
28 "Na kaflingenta dun, ku nun di gamu mayè fdak bong gumnè, yé nimòan, funan fanak na nintungan ku file filak i btasan du fye gadèan ku gablà filakan kel di kafngen dun.
29 Du fa dé ku ta fdakan bay là gafngen dun, ta baling kenen nadoy i kdee dad to mite dun.
30 Na ani manla, 'Neyeyu i to ani. Tambù kenen fdak gumnè, bay là gafngen dun.'
31 "Na ku fkahta di harì fan samfati i satu harì, yé nimòan funan fanak, na fandaman fye gadèan ku gmagan kenen balù ku lo sfalò libu i dad sundalun, na yé kdee sundalu i satu harì lwe falò libu.
32 Na ku yé man nawan na là gmaganan, mdek kenen to di lam là kel i satu harì du kayèan ku safye ale du fye là gafles i kasfatila ayé.
33 Na salngad ayé, ku nun di gamu là tnagakan i kdee dademe knabasan, là fakayan mgimò satu to galgu tdò.

I kahì ta là mangnem (Matyu 5:13; Mark 9:50)

34 "I kahì too fye, bay ku ta là mahìan, ta landè kibò lê fahì dun.
35 Ta landè gukmamu dun, balù di tanà ku mgimò bunu. Ta fakay bat nan. Ku simto i nun klinge, fye ku flinge kenen."

15

I fléd gablà di bilibili lanah (Matyu 18:12-14)

1 Na di satu du, i dad to gal mwè bayad i buhis na i dad to gal lmafà i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, stifun ale du falningela i tdò Dyisas.
2 Bay i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, too ale sungag, na manla, "I to ani, dnawatan i dad to gamsalà, na kmaan kenen di safédla."
3 Na yé duenam man, nun tulen Dyisas dale satu fléd, manan,
4 "Ku nun to, nun bilibilin, mlatuh i kdeen, na baling lanah i satu, dét i nimòan? Tnagakan i syem falò syem di gumatebla du fanngabalan i lanah kel di kiten dun.
5 Na ku ta teenan, too kenen flehew na tiangan mulê.
6 Na di kakelan di gumnèan, santifunan i dademen sgalak na i dademen saldan, na manan dale, 'Flehew gamu magin di do, du ta teen-gu i bilibiligu lanah.'
7 Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i kalbong klehew i kdee mnè ditù di langit ku nun satu to too gamsalà na nsalan i salàan. Baling tukay klehew gablà di syem falò syem dad to landè duenla msal du landè salàla kun.

I fléd gablà di filak lanah

8 "Na ku nun libun, nun sfalò batù filakan too mabtas, na baling lanah i satu, dét i nimòan? Yé nimòan, mtam kenen salò du toon fanngabal, na silangan kah mngabal dun ku ta teenan.
9 Na ku ta teenan i filakan ani, santifunan i dademen sgalak, na i dademen saldan, na manan dale, 'Flehew gamu magin di do du ta teen-gu i filakgu lanah.'
10 Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i kalbong klehew i dad kasaligan i Dwata ku i satu to too gamsalà nsalan i salàan."

I fléd gablà di ngà lagi flabag

11 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Nun satu to, na nun lwe ngàan slame lagi.
12 Na mdà i ngàan twali, manan ku màan, 'Mà, blém do nan i do alel di knunam.' Na mdà ayé, ta nalelan i knunan di dad ngàan ayé.
13 Na di là mlo, santifun i ngàan twali i kdee dad knunan, na mdà kenen salu di satu banwe too mawag, na falmon i filakan fagu di dad nimòan i landè gukmamu dun.
14 Na kanto mti i kdee dad knunan, na nun mkel too sasè kbitil di kabal i banwe ayé, na too kenen mlimah.
15 Na yé duenam man, fusuk kenen talbahò di satu to mnè di banwe ayé. Na i to ayé, dekan kenen di gumkahan dad sdèan du tong famkaan dale.
16 Na mdà di too sè kbitilan, too kenen mayè kmaan moon, balù i dad benge kayu i galan fkaan di dad sdè ayé, bay du landè to famkaan kenen.
17 Bay du ta faldam kenen, na manan di kton, 'I kdee dad to gal talbahò ku mà, glukas fa i knaanla, bay do, ta fan agu malnus.
18 Fye fa ku ani nimògu. Mdà agu mulê, na man-gu di ku mà, "E mà, ta gamsalà agu di Dwata na lê man di ge.
19 Ta là agu gten ku tlom agu ngàam. Flamam agu di dad to snukéyam.' "
20 Na kafnge ayé, ta mdà kenen mulê. Bay di laman mawag, ta teen i màan na toon kenen kando. Na fabaltikan snitong i ngàan, na lkafan na nalakan.
21 Na man i ngàan, 'Mà, ta gamsalà agu di Dwata, na lê man di ge. Ta là agu gten ku tlom agu ngàam.'
22 Bay tlo i màan dad fasakan, na manan di dale, 'Sagwê gamu. Nebeyu dini i too fye saul, na falsakyu kenen. Falsakyu dun tising na talumfà.
23 Nwèyu i ngà safì ta fabù na tnatêyu. Mimò ato fista, na too ato flehew,
24 du i ngàgu ani, sawe mati kenen bay ani, ta lê man mto. Sawe ta lanah kenen, bay ani, ta lêgu teen.' Na yé duenam man, too ale flehew.
25 "Na di du ayé, ditù fa i ngàan

twege di tanà gutalbahòan. Di kulêan,
kanto mdadong di gumnè, ta lingen i
lingag, na teenan i dad to madal.
26 Na tlon i satu fasak du snalekan
ku dét i nimòla déé.
27 Na tmimel i fasak, manan, 'Ta kel
i twalim, na ta ftatê màam i ngà safì ta
fabù. Lehew kenen du ta kel i twalim
na landè gbunùan.'
28 Bay baling falbut i ngàan twege,
na là mayèan magin fusuk. Na mdà
ayé, ta lamwà i màan na fakdo di
kenen.
29 Bay manan di màan, 'Fandamam
ani. Ta file faligu talbahò dini, na
i kdee manam do, slame nimen-gu.
Bay là lmenam mlé do balù satu ngà
kambing ku tnatêgu du fye nun kle-
hewgu magin di dademegu sgalak.
30 Bay i ngàam ayé, ta falmon i
knunam bayadan i dad libun. Na di
kulêan, baling yé i ta ktatêam i ngà safì
ta fabù.'
31 Lê talù i màan, manan, 'E tò, fye
nawam ge, du klom to mnè dini di
safédgu, na i kdee dad knun-gu, slame
ge sa mfun dun.
32 Bay too mabtas ku mimò ato fista
na flehew ato du sawe mati i twalim
ani na ta lê kenen mto. Sawe lanah
kenen, na ta lêgu teen.' "

16

I fléd gablà di snalig fulung meye kfagu

1 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di
dad to galan tdò, manan, "Nun satu
to too bong knunan, na nun snaligan
gufagotan dun. Di satu du, lingen na
ta baling falmo i snaligan i knunan
ayé.
2 Mdà ayé, fatlon i snaligan, na
snalekan kenen, manan, 'Dét i
lingegu ani gablà di ge? Nwèam dini
kun i gugsulat gablà di kagotam i
knun-gu, du ta là gsaligta ge.'
3 Na man i snalig di kton, 'Dét i
kibògu ani nan du i amugu, fanan
agu falwà. Là gagan-gu talbahò du ta
mlungay agu, na myà agu mni.
4 A, ta gadègu ku dét i fye nimògu du
fye balù ku falwàan agu, knèan nun
dee dademegu sgalak fakay fyak do
di dad gumnèla.'
5 Yé duenam man, tlon i kdee dad
to ta muteng di amun. Na kanto kel
i satu, snalekan kenen, manan, 'File i
utengam di amugu?'
6 Na tmimel i to ayé, manan,
'Mlatuh lata fngalo.' Na man i snalig,
'Ani i gugsulat i utengam ayé. Sudeng
ge. Sagwêam tanlas di lo lime falò
lata.'
7 Na lêan snalek i satu, manan, 'File
utengam ge?' Tmimel kenen, manan,
'Mlibu been mseh.' Na man i snalig,
'Ani i gugsulat i utengam ayé. Sudeng
ge. Sagwêam tanlas di lo walu latuh.'
8 Na kanto linge i amun gablà di
nimòan ayé, dnayenan i snalig lmim-
bung ayé di kfulungan meye kfagu
i dad nimòan. Du ku fulung mimò
kfagu i dad to mnè di kalwa di kebela
i dademela to, midul déé kfulung i
dad to nfun i banwe.
9 "Ani man-gu di gamu. Gnamityu
i knunyu di ktabengyu i dad to du
fye nun kamdo gamu, na balù ku ta
mti i knunyu, dnawat Dwata gamu di
gumnèan landè sen.
10 I to gsalig di tukay, lê kenen
gsalig di bong. Na i to là gsalig di
tukay, là lêan gsalig di bong.
11 Mdà ayé, ku là gsalig gamu di
kagotyu i knun dini di tah tanà, lê là
gsalig gamu magot i too glut knun di
tah langit.
12 Na ku là gsalig gamu magot knun
i dademe, là ti blé di gamu i gamu
knun.
13 Landè kibò fafasak di lwe amu,
du magfeges kenen malék ku simto di
dale i nutehan nawa na i kanbongan
nawa, satu di dale nimenan na satu
i knangan. Landè kibòyu fafasak di
Dwata na lê man di knun."

I dademe tdò Dyisas di dad Farisi (Matyu 11:12-13; 5:31-32; Mark 10:11-12)

14 I dad Farisi, toola gal knabas i
knunla. Na yé duenam man, kantola
linge i man Dyisas, nadoyla kenen.
15 Bay manan di dale, "Gamu i dad
to tadè mimò fye di kanfe i dad to, bay

gadè Dwata i mnè di nawayu. Nè i too
knabas i dad to, yé landè btas di kanfe
Dwata.
16 Di munan, lo yé gal tdò dunan i ta
gsulat di dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na lê man i sulat i dad muna
tugad i Dwata. Bay kanto tambù
Dyan Gal Munyag tamdò, ta yé tlas
tdò i fye tulen gablà di Kagot i Dwata,
na mdà di kaklinge i dad to dun, too
ale fgal du fye gfusuk ale.
17 Mlal mlanas i langit na i tanà, bay
balù dét i ktukay i gsulat glam di dad
uldin di Tnalù i Dwata, là ti matlasan.
18 "Nè i lagi mkah i yaanan na
lê mwè satu libun, ta gamsalà du
lnafàan i muna yaanan. Na i lagi mwè
libun ta kah i yaanan, lê kenen gam-
salà du lnafàan i muna yaan i libun
ayé."

I to nun bong knun na Lasarus

19 Na lê talù Dyisas, manan, "Nun
satu datù nun bong knunan gal
kalmaweh i too fye baweh na too
mabtas. Na kat du too fye kakaanan.
20 Na déé di takab i labat gufusuk
di gumnè i to ayé, nun to, yé dagi-
tan Lasarus. Fnò kenen seey, na yé
nimòan gal kenen mni.
21 Too kenen mibal kmaan, balù ku
lo i dad samel tatek mdà di lamisa
i datù. Too sasè kagkahan du balù
i dad ayem, gal ale salu di gumni
Lasarus du dnilàla dad seeyan.
22 Na nè nèan, ta mati i to mni ayé,
na nebe i dad kasaligan i Dwata i
layefan salu ditù di safédd Abraham.
Na lê mati i datù, na lbangla i lawe-
han.
23 Na i layefan, ditù gugtadèan di
banwe i dad mati dnagit Hadis, na too
kenen maflayam. Na lngalà kenen,
na teenan Abraham di gumawagan,
na Lasarus déé di safédan.
24 Na tlon Abraham, manan, 'E
màgu, begam agu kando, na dekam
Lasarus lamnab i tukè knamatan di
éél du fye fatdakan di tukè i dilàgu du
too sè kaflayamgu di lifoh ani.'
25 Bay tmimel Abraham, manan,
'E tò, fandamam kun i knèam di tah
tanà. Too fye i kagkaham atù, bay
Lasarus, too kenen maflayam. Bay
kanto ani, too maglala Lasarus, bay
ge, too ge maflayam.
26 Na lê nun gambleng gito du fye
landè gifal mdà dini salu déé di ge,
na landè lê gifal mdà déé salu dini di
gami.'
27 Na lê talù i to ayé, manan, 'Ku
yé kagkahan, mà, begam dek Lasarus
samfulê ditù di gumnèmi,
28 du nun lime flanekgu. Fye ku
began ale flau du fye là gsalu ale dini
di banwe gumaflayamgu ani.'
29 Bay tmimel Abraham, manan,
'Fakay ale flinge di dad tdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na di dad tdò
i dad tugad i Dwata.'
30 Bay man i to ayé, 'Là sa, màgu
Abraham, là gablà ayé. Bay ku nun to
mték mdà di fati, na yé tmulen dale,
msal ale.'
31 Bay man Abraham, 'Ku là flinge
ale di dad tdò i uldin Dwata fagu di
ku Mosis na di dad tdò i dad tugad
i Dwata, là mgebe ale balù ku nun
mték mdà di fati.' "

17

Gablà di kgebe di salà (Matyu 18:6-7,21-22; Mark 9:42)

1 Na talù Dyisas di dad to galan tdò,
manan, "Gal nun gamftatek i dad to
di salà, bay magakdo i to gumdà i
dademen dad to baling gamsalà, du
too kenen falnayam.
2 Kaflingenta dun, di laman là fa
gamsalà i satu to mdà di kenen, balù
i dad mdanà to, baling fye fa ku ikat
di lialan i giling batu na bat kenen di
mahin.
3 Taman, too gamu fgeye. Ku gam-
salà i flanekam, nngakam. Na ku
msal kenen, fnasinsyam.
4 Balù ku fitu dulê di sdu i kagsalàan
di ge, na ku fitu dulêan lê msal, fnasin-
syam."

Gablà di kaftoo

5 Na lê talù i dad to gal dek Dyisas,
manla, "Amu, tananùam i kaftoomi."
6 Bay tmimel Dyisas, manan, "Balù
ku too tukay i kaftooyu, salngad

kalbong i too tukay bnê, gaganyu dek
i bong kayu ani na manyu, 'Magdot ge
na milih ge ditù di mahin,' na mgimò
sa i manyu ayé.

I nimò i dad fasak

7 "Kaflingenta dun, ku nun
fasakam dmaru ku demen mifat dad
bilibilim, dét i nimòam ku ta kel
kenen fdu di gutalbahòan? Nlakam
kenen kè sudeng na kmaan? Là.
8 Bay yé gal kibòyu, dekyu kenen
mimò knaan, na fnge fatlagad kenen,
klon malel i knaanyu. Na kafngeyu
kmaan, yé klon kenen kmaan.
9 Fasalamat gamu kè di fasakyu du
mdà di kimenan i dad dekyu? Là sa.
10 Na salngad ayé sa moon i kibòyu,
du ku ta ftiyu nimen i kdee dek Dwata
gamu, ani fye manyu, 'Gami i dad
fasak too mdanà, na lo yé nimòmi i
gami alel.' "

I sfalò to fandas mumuh

11 Na ta mdà Dyisas salu di
Dyérusalém, na yé dalanan magu di
bleng Samarya na Galili.
12 Na kanto kel di satu tukay
banwe, nun sfalò lagi smitong kenen,
nun fdasla mumuh. Tadag ale di
gumawagan,
13 na tamlo ale, manla, "E Dyisas, i
Amumi, begam gami kando."
14 Na kanton ale teen, manan, "Mdà
gamu. Fiteyu i lawehyu di dad ganlal
di kafaglut." Na di dalanla salu ditù,
ta mgulê ale, na tadè mlaneb i kulitla.
15 Na satu di dale, kanton teen na ta
mgulê kenen, lê samfulê di ku Dyisas,
na toon falbong i talùan dmayen di
Dwata.
16 Tadè kenen lkuad na lamfan di
saféd i blì Dyisas na fasalamat. Na i
to ayé, ise kenen Dyu, bay mdà kenen
di Samarya.
17 Na smalek Dyisas, manan, "Ise
sfalò kè i kdee to ta mgulê? Ta nè sa
gumnè i syem?
18 Lo i to ani kè mdà di mahal
banwe i samfulê dmayen di Dwata?"
19 Na lê man talù Dyisas di to ayé,
manan, "Tadag ge na mdà ge. Ta
mgulê ge du mdà di kaftoom."

Gablà di kakel i Kagot Dwata (Matyu 24:23-28,37-41)

20 Di satu du, smalek i dad Farisi
ku kilen kakel i Kagot Dwata. Na
tmimel Dyisas, manan, "I kakel Kagot
i Dwata, là teento dun.
21 Na là fakayto man dun, 'Neyem,
ta dini i Kagot Dwata,' ku demen, 'E,
ta déé i Kagotan,' du i Kagot Dwata
déé di lam nawa i dad to."
22 Na kafnge ayé, ta lê talù Dyisas
di dad to galan tdò, manan, "Nun du
kadang, na too gamu mayè ku teenyu
i du kakelgu, dunan i dnagit Ngà To,
bay là teenyu dun.
23 Nun dad to kadang i man dun
di gamu, 'Déé kenen,' na i dademe,
manla, 'Dini kenen.' Bay nangyu ale
fantoo.
24 Du di du ayé, i kakel Ngà To,
salngad di silà mkal mdà di gusut i du
kel di gusdafan.
25 Bay yé mabtas ku funagu
maflayam na i dad to di bang ani,
knagolla agu.
26 I mkel di dad to di bang kasfulê i
dnagit Ngà To, salngad di mkel di dad
to di du Nowa di munan.
27 Lo sigi kmaan dad to na minum.
Na i dad lagi, mwè ale yaan, na dad
libun, nwèla ale yaan kel di kfusuk
Nowa di bong aweng. Na kanto kel i
bong dunuk, mti ale mlimas.
28 Na lê salngad di bang Lat. Lo sigi
kmaan i dad to na minum. Sbayad
ale. Mlah ale na fdak ale gumnè.
29 Bay kanto kel i du Lat tmagak
i banwe Sodom, fulen Dwata lifoh
salngad sandawà, na mti ale maglà.
30 Gambet ayé kadang i kagkah dad
to ku ta kel i Ngà To.

31 "Di du ayé, ku nun to ditù di tah
ataf i gumnèan, fye ku ta nang lê tufa
mwè i dad knunan. Na i to ditù di
tanàan, fye ku nang lê mulê mwè i
knunan.
32 Fandamyu i mkel di yaan Lat,
du mbaling kenen kahì di kakangélan
meye i banwe ta tnagakla,
33 du nè i to knabasan i kton, baling
lanah di kenen i falami nawa. Bay

nè i to là knabasan i kton, balingan gdawat i falami nawa.
34 Ani man-gu di gamu, di kifuh ayé, nun lwe to sdalol milè. Nwè i satu, na tagak i satu.
35 Nun lwe libun gmiling. Nwè i satu, na tagak i satu.
36 Nun lwe lagi ditù di dnaru. Nwè i satu, na tagak i satu."
37 Na smalek i dad to galan tdò, manla, "Amu, nè gumgimò ani dé?" Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Ku nè gumlasà i mati, déé gustifun i dad wak du knaanla."

18

I fléd gablà di libun balu na i to mukum

1 Na nun tulen Dyisas satu fléd di dad to galan tdò du fgadèan dale na too mabtas ku too dmasal i dad to, na nang ale ftakas.
2 Manan, "Di satu banwe nun to mukum landè klikòan di Dwata, na landè afèan di dad to.
3 Na lê nun déé satu libun balu sigi salu di kenen du fakdo, manan, 'Nsenam agu di kasfalami i to dmuen do.'
4 Di tnaninan, là mayè i to mukum tmabeng. Bay kanto ta beg mlo, manan di kton, 'Balù ku là likò agu di Dwata na là kandogu i dad to,
5 knèan fye fa ku tnabenggu i libun balu ani du toon agu snamuk. Ta fan agu tmakas.' "
6 Na fadlug i Amuto Dyisas talù, manan, "Tooyu fandam i man i to mukum ani balù ku gamsalà kenen.
7 Na i Dwata, tnabengan sa i dad to ta mgalékan, ku fakdo ale di kenen mdu na kifuh. Na là fgangàan.
8 Ani man-gu di gamu, toon fabaltik tnabeng i dad ton. Bay ku ta kel agu, dunan i dnagit Ngà To, là dee ftoo di do dini di tah tanà."

I fléd gablà di Farisi na i to gal mwè bayad i buhis

9 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di dad to smalig di katluhla na galla nadoy i dademe dad to.
10 Manan, "Nun lwe lagi salu di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata du dmasal ale. Satu di dale, Farisi kenen, na i satu gal mwè bayad i buhis.
11 Na tadag i Farisi kenen na dmasal, manan, 'Dwata, fasalamat agu di ge du là salngad agu di dademe dad to, gambet i dad to lmimbung, na i dad to kigò, na i dad to lmafà i yaanla, na balù i to ani gal mwè bayad i buhis.
12 Gal agu fwasa lwe dulê di slinggu, na di kdee gwègu, blégu di ge i gasfalòan.'
13 Bay i to gal mwè bayad i buhis, tadag kenen di gumawagan. Kudung kenen, na ntungan i kfen mdà di sasè klidùan, na manan, 'E Dwata, begam agu kando du too agu gamsalà.'
14 Na tulenta gamu ani. I to ani, mulê kenen, ta tluh di mata Dwata, bay i satu, là. Du nè i to fdatahan i kton, baling fdanà Dwata kenen, na nè i to fdanàan i kton, baling fdatah Dwata."

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà (Matyu 19:13-15; Mark 10:13-16)

15 Lê nun dad to mebe i dad malnak ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale. Bay kanto teen i dad to gal tdò Dyisas, nngakla i dad to mebe i dad ngà ayé.
16 Bay tlo Dyisas i dad ngà ayé, na manan di dad to tdòan, "Falohyu i dad ngà salu di do, na nangyu ale fnang, du i dad to nun ksalig gambet i dad ngà ani, gagin ale di Kagot Dwata.
17 Na too glut i man-gu di gamu. Ku i ksalig i satu to, là salngadan di ksalig i dad ngà ani, là gaginan di Kagot Dwata."

I ganlal nun bong knun (Matyu 19:16-30; Mark 10:17-31)

18 Nun ganlal smalek ku Dyisas, manan, "E Sér, too fye balum. Dét i fye nimògu du fye gfun-gu i nawa landè sen?"
19 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i duenam man do fye agu? Lo satu i fye, dunan Dwata.
20 Ta gadèam i dad uldin Dwata, dunan nang ge lmafà yaan, nang

ge manò, nang ge tmaku, nang ge tmulen kéng, na nafèan i màam na i yêam."
21 Na man i lagi ayé, "Ta nimen-gu i kdee manam mdà di ktukaygu."
22 Na kanto linge Dyisas ayé, manan di kenen, "Lo satu gukulangam. Mdà ge, na fablim i kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to landè knun. Na mdà ayé, nun bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do."
23 Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas, ta too mlidù kenen du too bong knunan.
24 Neye Dyisas kenen, na manan, "Tay klimah i dad to nun bong knun gfusuk di Kagot Dwata.
25 Ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum, too mlimah fa i satu to nun bong knun gfusuk di Kagot Dwata."
26 Na i dad to lminge ayé, smalek ale, manla, "Ku gambet ayé, simto i fakay galwà?"
27 Na tmimel Dyisas, manan, "Nè i là gagan nimò i dad to, gagan Dwata."
28 Na talù Piter, manan, "Neyem, ta tnagakmi kdee du magin gami di ge."
29 Na man Dyisas, "Too glut i mangu di gamu ani. Nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i yaanan, ku demen i dad flanekan, ku demen i dad tuan, ku demen i dad ngàan du mdà di kaginan di Kagot Dwata,
30 matnù fa i gdawatan di du ani, na kadang di fulé du, gamdawat kenen nawa landè sen."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin (Matyu 20:17-19; Mark 10:32-34)

31 Na santifun Dyisas i sfalò lwe dad to galan dek, na manan dale, "Too gamu flinge du ta fan ato gatù di Dyérusalém du ditù gugdohò i kdee ta gsulat i dad tugad Dwata gablà di do, dunan i dnagit Ngà To.
32 Gablé agu di kagot i dad to ise Dyu. Nadoyla agu, fyàla agu, dnulàla agu, nfasla agu, na fnatila agu.
33 Bay di gatlun du, lê agu mték mdà di fati."
34 Na i dad to galan tdò ayé, là glabatla i manan. Gbuni di dale i gumtatekan na là gadèla i kayèan man.

I kafgulê Dyisas i to butè gal mni (Matyu 20:29-34; Mark 10:46-52)

35 Ta mdadong ale Dyisas di banwe Dyériko, na nun lagi butè sudeng di kilil dalan du mni.
36 Kanton linge lduk i kdee dad to magu déé, ta smalek, manan, "Dét ani?"
37 Na tmimel ale, manla, "Dyisas mdà di Nasarét i magu dini."
38 Na falbongan i talùan, manan, "E Dyisas, Bel Harì Dabid, begam agu kando."
39 I dad to muna di ku Dyisas, nngakla i butè, du kayèla ku fanak. Bay baling mkit, manan, "Bel Harì Dabid, begam agu kando."
40 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na fngén i butè. Na kanto kel i butè di safédan, snalek Dyisas kenen, manan,
41 "Dét i kayèam nimògu di ge?" Na tmimel i butè, manan, "Amu, yé kayègu moon ku lê agu beg mite."
42 Na man Dyisas di kenen, "Mite ge nan. Ta mgulê ge mdà di kaftoom."
43 Tadè mite kenen, na fles magin ku Dyisas, na toon dnayen i Dwata. Na kanto teen i kdee dad to i kiten, lêla dnayen i Dwata.

19

Dyisas na Sakiyus

1 Na ta kel Dyisas di syudad Dyériko. Di laman magu déé,
2 nun lagi déé, yé dagitan Sakiyus. Kenen satu ganlal i dad to gal mwè bayad i buhis, na too bong knunan.
3 Kayèan teen ku simto Dyisas, bay landè kibòan du fukal kenen, na too sgat dad to.
4 Yé duenam man, fabaltik kenen milah di tukè muna, na mkef di kayu dnagit sikomoro du fye teenan Dyisas, du yé dalan Dyisas magu.

5 Na kanto kel Dyisas di dungan i
kayu ayé, lngalà kenen, na manan
dun, “Sakiyus, gasil ge tufa. Là fakay
ku là salu agu di gumnèam di mdu
ani.”
6 Taman, fabaltik Sakiyus tufa, na
too kenen lehew dmawat ku Dyisas.
7 Bay i kdee dad to, teenla i nimò
Dyisas ayé, na sungag ale, manla,
“Tlang kenen di gumnè i to too gam-
salà.”
8 Bay tadag Sakiyus, na manan ku
Dyisas, “E Amu, ani blégu i kagatngà
i kdee knun-gu di dad to landè, na ku
simto i glimbunggu, fulêgu di kenen
fat dulê bkut.”
9 Na man Dyisas di kenen, “Mdà
di mdu ani, ta kel i kagalwà di dad
to di gumnè ani, du i to ani satu bel
Abraham mdà di kaftoon di Dwata.
10 Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-
gu salu dini di tah tanà du fannga-
balgu na falwàgu i dad to lanah.”

I fléd gablà di sfalò to banlé filak (Matyu 25:14-30)

11 Lamla falminge ayé, lê fadlug Dy-
isas tmulen dale satu fléd. Yé duenan
tmulen i fléd ani du man nawa i dad
to ku ta fan kel i Kagot Dwata du ta
mdadong kenen di Dyérusalém.
12 Man Dyisas, “Nun mdatah to salu
di satu banwe du fbaling kenen harì,
na kafngen mgimò harì, na yé klon lê
mulê.
13 Na mdà ayé, di laman là mdà,
tlon sfalò fasakan, na banlén ale filak,
men mlatuh di kat satu dale. Na
manan dale, ‘Fngàyu i filak ani kel di
kasfulêgu.’
14 Bay i dad to di banwe gumdàan,
toola kenen nuteh nawa, na là mayè
ale ku mbaling harì. Yé duenam man,
mdek ale dademe dad to lmalò du
fgadèla na là mayè ale.
15 “Bay knèan, mgimò kenen harì,
klon lê mulê. Kanto kel déé, fatlon i
dad fasak gumlén i filak du fye gadèan
ku file ngà i filak.
16 Kanto kel i satu, manan, ‘Amu, i
mlatuh fagotam do, ta mngà mlibu.’
17 Na talù i harì, manan, ‘Too fye
nimòam. Too ge fye fasak. Du gsalig
ge di tukay nimò, yé duenam man
fagotta ge sfalò syudad.’
18 Na lê kel i satu, manan, ‘Amu,
i mlatuh fagotam do, ta mngà lime
latuh.’
19 Na talù i harì, manan, ‘Fagotta ge
lime syudad.’
20 Na lê nun kel déé, manan, ‘Amu,
ani i mlatuh filak fagotam do. Ta
fnungasgu masala du busekgu.
21 Likò agu di ge du too ge labè.
Galam nwè i ise ge nfun, na kantum
i ise ge fele.’
22 Na lê talù i harì, manan, ‘Fal-
nayamta ge mdà di dad talùam du too
ge sasè fasak. Gadèam na too agu
labè, na galgu nwè i ise do nfun, na
kantugu i ise do fele.
23 Na kan ku là fngàam i filakgu di
bangku du fye di kulêgu, di kwègu i
filak ayé, nun ngàan.’
24 Na lê kenen talù di dad to di
safédan, manan, ‘Nwèam i filak di
fasak ayé na lêam blé di to magot
mlibu.’
25 Bay talù i dad to ayé, manla,
‘Amu, ta mlibu sa i filakan.’
26 Bay tmimel i amula, manan, ‘Tu-
lenta gamu i kaglutan na ku simto
gsalig magot i ta blé di kenen, lê
tananù i fagot dun. Bay ku simto là
gsalig magot i tukay, balù i too tukay
déé di kenen, lê nawì.
27 Na i dad to muteh do nawa,
dunan i là mayè ku mgimò agu harì,
nebeyu ale dini na fnatiyu ale di kan-
fegu.’ ”

I kakel Dyisas di Dyérusalém (Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Dyan 12:12-19)

28 Kafnge Dyisas man ayé gine,
ta muna kenen fles salu ditù di
Dyérusalém.
29 Na kanto ale mdadong di dad
malnak banwe Bétfagi na Bétani di
Bulul Olib, dekan muna i lwe to galan
tdò, manan,
30 “Fles gamu di tukay banwe gsen
munayu, na ku ta kel gamu ditù, nun
teenyu ngà dongki là fa lmen snakay
batang déé. Ntehyu na nebeyu dini.

31 Na ku nun to smalek gamu, na
manan, ‘Kan ku ntehyu i ngà dongki
ayé?’ ani manyu di kenen, ‘Nun guk-
mamu i Amu dun.’ ”
32 I dad to dekan ayé, ta mdà ale, na
i kdee teenla too ti salngad di ta falan
man dale.
33 Na lamla mteh dun, snalek i fu-
nan ale, manan, “Kan ku ntehyu i ngà
dongki ayé?”
34 Na tmimel ale, manla, “Nun guk-
mamu i Amu dun.”
35 Na kafnge ayé, nebela i dongki
ayé di ku Dyisas, na yé afidla dun
i dademe dad klawehla, na fsakayla
Dyisas.
36 Na laman magu, i dademe dad
to, nbella i dademe dad klawehla di
bà dalan gumagu Dyisas du mdà di
kdayenla kenen.
37 Na kanto ale mdadong di
Dyérusalém di guflasok i dalan fdu di
Bulul Olib, i kdee dad to galan tdò,
too ale lehew, na falbongla i talùla
du dnayenla i Dwata du mdà di kdee
tnikeng ta teenla.
38 Na manla, “Magdayen i Harì salu
dini di dagit i Dwata. Ta nun ktanak
nawa febe Dwata mdà di langit. Mag-
dayen i Dwata di toon gumdatah.”
39 Na nun dademe dad Farisi gbol
di dad to, talù ale di ku Dyisas, manla,
“Sér, nngakam i dad to galam tdò, fye
ku nangla man ayé.”
40 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ani
man-gu di gamu, balù ku fnanggu ale
dmayen do, fakay mkit i dad batu ani
du dale baling dmayen do.”
41 Na kanto kenen mdadong di
syudad Dyérusalém, di kagadwengan
dun, ta mngel kenen,
42 manan, “Mulà moon ku gamu,
i dad to di Dyérusalém, ta gadèyu i
gamlé ktanak nawa, bay là teenyu
dun du gbuni di matayu.
43 Nun du kel kadang na i dad to
dmuen gamu, lnibutla labat i syudad,
na i dad sundalula, salnibutla gamu.
44 Fnatila gamu di lam i syudadyu,
balù kel di dad ngàyu. Na di kdee
dad gumnè, landè balù satu batu gta-
gak di guglakatla du mti malbà, du
là dnilèyu ku ani i du kakel Dwata di
gamu.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Mark 11:15-19; Dyan 2:13-22)

45 Na kafnge ayé, fusuk Dyisas di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na ndalan lamwà i dad to fabli déé.
46 Na manan dale, “Ta gsulat di
Tnalù i Dwata, manan, ‘I Gumnègu
ani, yé gukmamu dun gal gudmasal,’
bay ta fanbalingyu gumnè i dad to
lmimbung.”
47 Kafnge ayé, tamdò kenen kat du
di Bong Gumnè Gumangamfù ayé,
bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na i dademe to gal
mebe i dad Dyu, kayèla kenen fnati.
48 Bay landè mgimòla, du i kdee dad
to, toola dnawat i dad talù Dyisas.

20

I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Mark 11:27-33)

1 Di satu du lam Dyisas tamdò na
tmulen gablà di Fye Tulen di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad to
gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad
Dyu, salu ale di kenen, manla,
2 “Tulenam gami ku dét i ktoom
mimò i kdee nimòam dini? Simto mlé
ge i glal ani?”
3 Na tmimel kenen, manan, “Lê
nun snalekgu di gamu. Tulenyu do
kun.
4 Gablà di kbunyag Dyan, nè
gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata
di langit, ku demen mdà di dad to di
tah tanà?”
5 Na stulen ale, manla, “Ku yé
manto, ‘Mdà di Dwata di langit,’
snalekan gito na manan, ‘Kan ku là
fantooyu Dyan?’
6 Bay ku yé manto, ‘Mdà di dad to,’
i kdee dad to, balingla gito ndak batu,
du man nawala ku Dyan satu tugad i
Dwata.”

7 Yé duenam man, tmimel ale,
manla, “Là gadèmi ku nè gumdàan.”
8 Na man Dyisas di dale, “Lê là tu-
lenta gamu ku dét i ktoogu mimò i
dad nimògu.”

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Mark 12:1-12)

9 Na fadlug Dyisas talù, na tule-
nan satu fléd, manan, “Nun satu lagi
mele walad dnagit grép di tanàan. Na
kafnge ayé, fagotan i dad felen di
dademe dad to du salu kenen di satu
banwe kel di too mlo.
10 Na kanto tagah i bengen ani ta
dekan i satu fasakan salu di dad to
gufagotan i dad felen, du fye begla
kenen banlé. Bay i dad to gufagotan
i dad felen, balingla nfas i dekan ani,
na fnge dekla kenen mulê, na landè
gwèan.
11 Mdà ayé, lêan man dek satu
fasakan, bay lêla kenen nfas, na
fyàla, klola mdek dun mulê, na landè
gwèan.
12 Na lê nun dekan, na kanto kel
déé, sneeyla kenen, na batla ditù di
lwà i tanà gumnè i benge ani.
13 Na kafnge ayé, smalek i mfun i
dad fele, manan di kton, ‘Dét i kibògu
ani? Yé fye nimògu dekgu i ngàgu,
dunan i toogu kanbong nawa. Keng
kenen i nafèla.’
14 Bay kantola teen i ngàan ani,
stulen ale, manla, ‘Ani ngà i to mfun i
dad fele. Fnatito kenen du fye di kfati
màan, ta gito gamfun i dad felen.’
15 Mdà ayé, ditù gumbatla dun di
lwà i tanà gumnè dad grép klola fmati
dun. Dét nimò i mfun dad fele di dad
to ani?
16 Yé nimòan, salu kenen ditù di dad
to gufagotan i dad felen, na fnatin ale,
na tanlasan ale.”

Na kanto linge dad to i fléd ayé,
glabatla i gumtatekan, na manla,
“Talya!”
17 Bay neye Dyisas ale, manan,
“Dét gumtatek i fléd gsulat di Tnalù
i Dwata, manan, ‘Nun gumnè slame
batu, na i satu batu déé too mabtas,
yé baling knang i dad to fdak gumnè,
du man nawala ku là mabtasan.’
18 Nè to gdauf di batu ani, malmo
kenen, na nè i to tankan i batu ani,
mlunah kenen.”
19 I dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, mngabal
ale kfagu kamfè ku Dyisas, du gadèla
na dale gugtadè i fléd ayé. Bay likò ale
di dad to.

I salek gablà di bayad i buhis
(Matyu 22:15-22; Mark 12:13-17)

20 Na i dad ganlal ayé, toola tnanul
Dyisas, na nun dad to dekla flingu
mimò fye, na snukéyla ale. Yé kayèla
ku gakfèla Dyisas fagu di ktimelan du
fye bléla kenen di lam falel i gubir-
nador.
21 Na yé duenam man, yé man i dad
to dekla di ku Dyisas, “E Sér, gadèmi
na là tmulen ge kéng, na landè to
nungulam, bay yé galam nimò tdòam
i kaglutan di dad to gablà di knayè i
Dwata di dale.
22 Nun snalekmi. Fakay kè di uldin
Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami
bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah
di Roma, ku demen là?”
23 Bay gadè Dyisas i kaflingula, na
manan dale,
24 “Fiteyu do i satu filak i galyu
bayad i buhis di banwe Roma. Simto
i to teenyu di filak ani, na simto mfun
dagit i ta gsulat déé?”
25 Na tmimel ale, manla, “Ku Sisar.”
Na manan dale, “Ku dét i nfun Sisar,
bléyu di ku Sisar, na ku dét i nfun
Dwata, bléyu di Dwata.”
26 Na là gakfèla kenen fagu di
ktimelan déé di kanfe i kdee dad to.
Na tadè ale fanak, du too ale tikeng.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Matyu 22:23-33; Mark 12:18-27)

27 Na nun dademe Sadusi salu di ku
Dyisas, dunan i dad to gal man landè
mték mdà di fati. Na snalekla kenen,
manla,
28 “E Sér, di munan, smulat Mosis,
na yé flaun ku nun lagi mati bay
landè ngàla yaanan, là fakay ku là

nwè i twalin lagi i libun ayé du fye
nun tubad i twegen.
29 Na di munan kun, nun fitu lagi
saflanek. Mwè yaan i twege, na kel di
kfatin landè ngàla.
30 Na kanto mati i twege ayé, yé lê
mwè i libun ayé dunan i galwen.
31 Na kafnge ayé, kanto mati i gal-
wen, ta yé mwè dun i gatlun. Na
salngad i fitu lagi saflanek ayé du i
kdeela sdulê mwè i libun ayé yaan,
na sdulê mati i dad lagi ayé, bay landè
ngàla.
32 Na kafngen, ta lê mati i libun ayé.
33 Ani i snalekmi. Di któk i dad mati,
simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi
saflanek?"
34 Na tmimel Dyisas, manan, "Mdà
i dad to di bang ani, i dad lagi, gal ale
mwè yaan, na i dad libun, lêla ale nwè
yaan.
35 Bay i dad to gagin di któk i dad
mati, ta là swè ale yaan.
36 Na ta là mati ale du gambet ale
i dad kasaligan i Dwata. Ngà ale i
Dwata du mtók ale mdà di fati.
37 Na fandamyu i man Mosis di
munan di safód i kayu dminè. Ani
gugmadèto dun na gadè Mosis na lê
mtók i dad mati, du yé katlon Dwata
dunan 'I Dwata fnangamfù Abraham
na Isaak na Dyékob.'
38 Na yé kayèan man dini, balù ku ta
mati ale, sana knèla di fandam Dwata
du yé galla katlo dun kenen i Dwata
gal fnangamfù i dad to mlawil fa. Na
di Dwata, sana klawil i kdee dad to."
39 Na nun dademe dad to gal tamdò
i uldin Dwata fagu di ku Mosis,
manla, "Too fye timelam, Sér."
40 Na ta landè to gamlas smalek
kenen.

I salek gablà di Mgalék i Dwata
(Matyu 22:41-46; Mark 12:35-37)

41 Bay lê man talù Dyisas, manan,
"Mdà i dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, dét i duenla
man dun na Krayst, dunan i Mgalék
Dwata, i Bel Dabid?
42 Du balù Dabid, smulat kenen di
libru Salmo, manan,
'Man Dwata di Amugu, "Sudeng ge
gsen di kwanan-gu, dunan i
gufdatahta ge
43 kel di kafkahgu i dad to muteh ge
nawa di dungan i falel blìam.' "
44 Ku yé katlo Dabid di Mgalék i
Dwata, 'Amu,' kan ku yé katloyu ke-
nen Bel Dabid?"

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

45 Di sleng i kdee dad to flinge, man
Dyisas di dad to galan tdò,
46 "Tooyu fan-geye i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis. Bayan ale kalmaweh too fye
ku magu ale, na kayèla ku too nafè i
dad to ale di fadyan. Na fatanla afè
i dad to fagu di kafsudengla dale di
gusudeng i dad mdatah to di gumnè
gal gustifun, na di dad fista.
47 Blaam, ani nimòla. Lnufigla dad
balu du fye gwèla dad knunla, na
flingu ale fagu di kaftahàla i dasalla.
Too maflayam i dad to ayé kadang."

21

I kablé libun balu
(Mark 12:41-44)

1 Na lam Dyisas déé di Bong Gumnè
Gal Gumangamfù di Dwata, teenan i
dad to bong knun, na nun ftatekla di
gal gumkah i filak blé di Dwata.
2 Na lê nun teenan satu libun balu
landè knunan, na yé ftatekan déé lo
beg lwe lad.
3 Na talù Dyisas, manan, "Too glut i
man-gu di gamu ani, balù ku bong blé
i dademe dad to, mas bong i blé i balu
ani.
4 Du yé blé dademe to i lukas i bong
knunla. Bay yé blé i libun balu ani ta
sen knunan."

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Mark 13:1-2)

5 Na nun dad to gal tdò Dyisas
déé, santulenla kafye i Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata du too fye
baweh i dad batu gnamitla di kaf-
dakla dun, na nun déé dademe blé

dad to di Dwata. Bay talù Dyisas, manan,
6 "I kdee teenyu ani, nun du
kel kadang, landè batu gtagak di
guglakatan du sdulê malbà i kdeen."

I dad kasfati na i dad kaflayam (Matyu 24:3-14; Mark 13:3-13)

7 Na smalek ale, manla, "Sér, kilen
kagdohò i manam ayé? Dét ilè gug-
madèmi dun na ta fan kel?"
8 Na tmimel Dyisas, manan, "Too
gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.
Du bong dee dad to kel kadang di
fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu,
manla, 'Do sa Krayst dunan i Mgalék
Dwata,' na manla, 'Ta fan kel nan
gusen i banwe ani.' Bay nangyu ale
fantoo.
9 Na ku lingeyu gablà di dad kasfati
na dad samuk, nang gamu likò. Là
fakay ku là muna kel i kdee ayé, bay
balù ku ta gdohò, ise ku yé i ta guse-
nan."
10 Na fadlug kenen talù, manan,
"Sfati i dad sahal to, na lê man dad
malbang banwe.
11 Na mkel i linol na kbitil na dad
sasè tduk di dee dad banwe. Na lê
nun dad malbang tnikeng too gam-
likò mdà di langit.
12 "Bay di laman là gdohò ayé,
kanfèla gamu na falnayamla gamu.
Nebela gamu di dad ganlal mukum
di dad gumnè gal gustifun, na fa-
blanggùla gamu, na lêla gamu ftadag
di muna i dad harì, na dademe dad
ganlal du mdà di ksasatuyu di do.
13 Yé kadang i kdalanyu tmulen
dale gablà di dad nimò Dwata di
gamu.
14 Bay nang gamu mlidù ku dét fye
timelyu dale,
15 du blégu di gamu i fye timel na
kfulung du fye i dad to mnang gamu
nawa, là gamtimel ale na là gaganla
gamu fankéng.
16 Na balù dad tuayu, na dad
flanekyu, na dademeyu, na dade-
meyu sgalak, nun di dale i mlé gamu
di dad ganlal. Na nun di gamu fnatila.
17 Na i kdee dad to, knangla gamu
nawa du mdà di ksasatuyu di do.
18 Bay balù ku fnatila gamu, landè
sa lanah di gamu, balù sbalu wakyu.
19 Bay too gamu fbagal, du fagu dini
galwà gamu.

I kalmo i bong syudad Dyérusalém (Matyu 24:15-21; Mark 13:14-19)

20 "Na ku teenyu di syudad
Dyérusalém ani, ta salnibut i dad
sundalu, gadèyu na ta là mlo nan i
kalmon.
21 Na ku ta teenyu ayé, fye ku milah
i kdee dad to mdà di Dyudiya salu di
dad bulul, na fye ku lamwà i kdee dad
to mnè di syudad, na i dad to mnè di
bulul, nang ale salu di syudad.
22 Du yé bang Dwata falmayam i
dad to kmagol di kenen du dnohòan
kdee ta fsulatan.
23 Di du ayé, magakdo i dad libun
maltien, na dad libun ftutù ngà. Too
sasè klimah i dad to di tah tanà, na too
falnayam Dwata i dad to Dyu.
24 Nun dademe dad Dyu, mati ale
bnanò, na i dademe kanfè i dademe
dad to ale, na nebela di dad sahal
banwe. Na i dad to ise Dyu, fnisanla
i dad Dyu di Dyérusalém, na nagotla i
banwe ayé kel di gusen kfaloh Dwata
dale.

I kagkah langit di kasfulê Dyisas (Matyu 24:29-31; Mark 13:24-27)

25 "Na nun dad ilè di du na di bulen
na di dad blatik. Na dini di tah tanà,
too likò na too msamuk nawa i dad to
gablà di malbang lwek na i bong luk
mahin.
26 Na tadè bek dad to mdà di sasè
klikòla di lamla fatan ku dét mkel di
klamang banwe du balù i dad mnè di
tah kmawang, gasyat ale di dalanla.
27 Na di kakel Ngà To, teenla di
labun, nun kaltulusan na mneng.
28 Na ku ta tambù i kagdohò i kdee
ilè ani, fan-galyu nawayu na flehew
gamu du ta là mlo nan i kagalwàyu."

I fléd gablà di kayu dnagit fig (Matyu 24:32-35; Mark 13:28-31)

29 Na lê nun tulen Dyisas dale satu
fléd, manan, "Neyeyu i kayu fig ani,
na i kdee dademe dad kayu.
30 Ku ta dmoon i kayu, yé gugmadè
dun ta fan kel i kafye tanà.

31 Na gambet ayé, ku ta teenyu
mkel i ta falagu tulen di gamu, yé
gugmadèyu dun ta mdadong nan i
Kagot Dwata.
32 Too glut man-gu di gamu ani. Là
sa sdulê mati kdee dad to di bang ani.
Silang ale mati ku gdohò i kdee dad
tulen-gu ani.
33 Matlas i langit na tanà, bay i
Tnalùgu, là sa matlasan kel di landè
sen.

Too gamu fgeye

34 "Bay too gamu fgeye du fye là
fsenyu i nawayu di kakaan, na di
kaflangal, na di knèyu dini di tah
tanà, du ku yé nimòyu, keng taknal
gamu di kakel i du ayé.
35 Na i kdee ani makto kel di dad
to di klamang banwe salngad kabkeh
liman.
36 Yé duenam man, too gamu fgeye,
na too gamu dmasal du fye nun kga-
ganyu di kgaguyu i dad kaflayam ani
du fye là myà gamu di ktadagyu di
kanfegu, dunan i dnagit Ngà To."
37 Na kat du, tamdò Dyisas di lam
i Bong Gumnè Gal Gumangamfù di
Dwata, na kat kifuh lamwà kenen du
déé gumilèan di Bulul Olib.
38 Na kat flafus, i kdee dad to,
gal ale salu di Bong Gumnè Gal Gu-
mangamfù di Dwata du falningela i
tdòan.

22

I fnaleh nawala nimò di ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na di bang ayé, ta mdadong nan
i fista dnagit Du Kaglius, na yé gal
kakaan dad Dyu i fan landè bulung
falnok dun.
2 Na mdà dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu, na i dad to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale
kfagu fmati ku Dyisas di landè to
gmadè dun du likò ale di dad to.

I nimò Dyudas
(Matyu 26:14-16; Mark 14:10-11)

3 Na fusuk Satanas di satu di dad
sfalò lwe to gal dek Dyisas, dunan
Dyudas Iskariyot.
4 Na salu kenen di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na di dad gan-
lal gal mantay di Bong Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, du stulen di
dale gablà di fanan kibò makal ku
Dyisas.
5 Too lehew i dad ganlal ayé, na
makang ale mlé filak di ku Dyudas.
6 Na mayè Dyudas tmabeng dale,
na tambù kenen mngabal kfagu mlé
ku Dyisas di kagotla di là dee to mite
dun.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Matyu 26:17-25; Mark 14:12-21; Dyan 13:21-30)

7 Kanto tambù i Fista Kakaan i
Fan Landè Bulung Falnok Dun, ta yé
ktatêla i ngà bilibili du fatlagadla di
kaftoh i Du Kaglius.
8 Na dek Dyisas ale Piter na Dyan,
manan, "Mdà gamu, fatlagadyu i
knaanto di Du Kaglius."
9 Na smalek ale, manla, "Nè gufat-
lagadmi dun?"
10 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku
salu gamu di syudad, nun gsitongyu
lagi mebe namuh fnò éél. Magin
gamu di kenen salu di gumnè gu-
fusukan.
11 Na ku ta kel gamu déé, manyu di
to mfun i gumnè, 'Yé snalek i To gal
tamdò, "Nè snifil i fakaymi gukmaan
di fista i Du Kaglius magin i dad to
galgu tdò?' "
12 Na ani nimò i to ayé kadang.
Tdòan gamu satu bong snifil ta gatla-
gad ditù di tah. Na ditù gufatlagadyu
i knaanto."
13 Na kafnge ayé, ta mdà ale Piter
na Dyan, na kanto ale kel déé, teenla
kagdohò i kdee man Dyisas gine,
na fatlagadla i knaan di Fista i Du
Kaglius.

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na binu
(Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; I Korintu 11:23-25)

14 Na kanto kel i bang, ta sudeng
Dyisas na i dad to galan tdò du kmaan
ale.

15 Na man Dyisas di dale, “Too mdà
di nawagu kmaan di safédyu di Fista i
Du Kaglius ani di lamgu là falnayam.
16 Na ani man-gu di gamu, mdà
ani ta là tayò agu lê kmaan di Fista
i Du Kaglius. Silang agu lê kmaan
salngad ani ku ta gdohò i gumtatek i
Du Kaglius di Kagot Dwata.”
17 Na lêan nwè i basù nun binu,
na fasalamat kenen di Dwata, klon
man di dademen, “Nwèyu ani na
sansinumyu.
18 Ani man-gu di gamu, mdà ani, ta
là tayò agu lê minum binu. Silang agu
lê minum ku ta kel i Kagot Dwata.”
19 Na mwè kenen fan, na fasalamat
di Dwata klon falnak dun, na blén
dale, na manan, “Ani i lawehgu blégu
du mdà di gamu. Gal gamu kmaan
salngad ani du fye gumdàyu gamfal-
dam do.”
20 Na lê salngad kibòan i basù nun
binu. Kafngela kmaan, manan, “I
binu ani ilè i falami kasafnè fagu di
litè falohgu du mdà di gamu.
21 Bay i to fan makal do, ta sudeng
kenen di safédgu.
22 Do sa i Ngà To, na fnatila agu
gambet i man Dwata, bay magakdo i
to makal do du too sasè kaflayaman.”
23 Na tambù ale sasalek ku simto di
dale i fan makal kenen.

I kasaglad i kdatah

24 Na ta sgil i dad to gal tdò Dyisas
ku simto di dale too mdatah.
25 Na man Dyisas di dale, “I dad
harì dini di tah tanà, toola lnumì i
dad to mdanà di dale, na blaam yé
knayèla ku yé katlo i dad to dale i dad
fye ganlal gumloh i dad to.
26 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu.
Nè i mdatah di gamu, fye ku too ke-
nen fdanà, na nè i nun glal, fye ku
fafasak kenen.
27 Simto kè i mdatah, i to sudeng
na kmaan, ku i to malel i knaan? Yé
tagnè mdatah i to sudeng na kmaan.
Bay do sa i Amuyu, na do i baling
fdanà i ktogu du mdà di ktabenggu
gamu.
28 Gamu sa i tagnè magin do di
lamgu gmagu i dad tilew.
29 I Màgu, banlén agu glal magot.
Na salngad ayé, banléta gamu glal
magot,
30 du fye kmaan gamu na minum
gamu di safédgu kadang di kagotgu.
Na lê gamu sudeng ditù di gusudeng
i dad ganlal du nukumyu i dad bel i
dad sfalò lwe ngà Israél.”

Fala fgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Dyan 13:36-38)

31 Na man Dyisas di ku Simon Piter,
“E Simon, ta mbal Satanas, kayèan
gamu tnilew salngad i to tmaaf fali.
32 Bay ta sanata ge dnasal, Simon,
du fye là mgilih i ksaligam. Na ku ta
samfulê ge di do, tan-galam nawa i
dad flanekam.”
33 Bay talù Simon Piter, manan di
ku Dyisas, “Amu, ta gatlagad agu ma-
gin di ge salu di blanggù na balù kel
di fati.”
34 Bay man Dyisas di kenen, “Ani
man-gu di ge, Piter, di laman là
kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew
tlu dulê di kmanam dun làam agu
dilè.”
35 Na kafnge ayé, lê snalek Dy-
isas ale, manan, “Di kdekta gamu
di muna, landè nebeyu, balù gufkah
filak, ku demen kuyut, ku demen
dademe talumfà. Nun kè guku-
langyu?” Na tmimel ale, manla,
“Landèan.”
36 Na manan dale, “Bay ani, ta ma-
hal nan, du ku nun gufkah filakyu,
fye ku nebeyu di kaguyu, na lê gamu
mebe kuyut. Na ku landè sundangyu
fabliyu i saulyu tahà sigal du yé bliyu
sundang.
37 Na gdohò i gsulat di Tnalù Dwata
gablà di do, manan, ‘Gagin kenen di
dad to too gamsalà.’ Ani man-gu di
gamu là fakay ku là gdohò i gsulat ayé
gablà di do.”
38 Na talù i dad to galan tdò, manla,
“E Amu, neyem. Ta lwe sundangmi.”
Na man Dyisas di dale, “Ta gablà ayé.”

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Mark 14:32-42)

39 Na mdà Dyisas salu di Bulul Olib
salngad i knalaman nimò, na magin i
dad to galan tdò.
40 Na kanto ale kel déé, manan dale,
“Dmasal gamu du fye là gfisan i tilew
gamu.”
41 Na tnagakan ale, yé kawag Dy-
isas di dale gnumah ndak batu, na
lkuad kenen du dmasal, manan,
42 “E Mà, ku mfakay di ge, begam
flius i kaflayam fan kel di do ani. Bay
yé mgimò i ge knayè, ise i do.”
43 Na nun kasaligan mdà di langit
msut di kenen, na tan-galan i nawan.
44 Na mdà di too sè klidùan, too ke-
nen fgal dmasal, na i tuhan salngad
litè tamdak di tanà.
45 Na kanto tadag di kafngen
dmasal, ta samfulê kenen di dad to
galan tdò, na teenan ale kudang, du
too ale mlungay mdà di klidùla.
46 Na snalek Dyisas ale, manan,
“Kan ku kudang gamu? Mték gamu
na dmasal gamu du fye là gfisan i
tilew gamu.”

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Dyan 18:3-11)

47 Na laman talù, nun kel dee dad
to. Na i satu lagi, yé dagitan Dyudas,
satu di dad sfalò lwe, kenen i mebe
dale. Fdadong kenen di ku Dyisas du
nalakan i bawehan.
48 Bay snalek Dyisas kenen, manan,
“Dyudas, nakalam kè i dnagit Ngà To
fagu di alak?”
49 Na i dad to magin ku Dyisas, kan-
tola teen i fan mkel, manla, “Amu,
nun sa sundangmi. Mayè ge kè ku
tnibehmi ale?”
50 Na satu di dale, tnibehan i fasak
i ulu dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na masfek i bali klingen gsen di
kwananan.
51 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta
tongan ayé.” Na nagotan i klinge i
fasak ayé, na fan-gulêan.
52 Na kafnge ayé, talù Dyisas di dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad
to gal mantay di Bong Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, na balù i dad
tua gal mebe i dad Dyu, dunan i dad
to mngé kenen, manan, “Kan? To
tmaku agu kè du mebe gamu sun-
dang na bunal di kakfèyu do?
53 Kat du déé agu sa di safédyu di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na là sa kanfèyu agu. Bay ani bangyu
mimò dun du fye gdohò i knayè Sa-
tanas, dunan ulu magot i gukmi-
fuhan.”

I kbalew Piter
(Matyu 26:57-58,69-75; Mark 14:53-54,66-72; Dyan 18:12-18,25-27)

54 Na kanfèla Dyisas du nebela ke-
nen salu di gumnè i ulu i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu. Na lê lmalò Piter,
kibò beg fawag kenen.
55 Bay i dad to mantay ta dmutung
ale lifoh di gutngà i nasel, klola su-
deng. Na lê sudeng Piter di safédla.
56 Na nun satu libun fasak, teenan
Piter sudeng déé du magtuyal kenen
i dinè lifoh. Na toon kenen neye,
na manan, “I to ani, gal magin ku
Dyisas.”
57 Bay malew Piter, manan, “E, là
dilègu dun.”
58 Di là mlo, lê nun to mite ku Piter,
na manan, “Ge i satu dademen.” Bay
tmimel Piter, manan, “Ise do.”
59 Na kafnge dad satu oras gdè, lê
nun to talù, manan, “Too sa, i to ani
gal magin ku Dyisas du mdà kenen di
Galili.”
60 Bay tmimel Piter, manan, “E leg,
là gadègu i manam ayé.” Na laman
talù, ta kalmeet i anuk.
61 Na kmangél Dyisas du neyen
Piter. Na ta gafaldam Piter i ta
fala man Dyisas gine, “Di laman là
kalmeet i anuk di mdu ani, ta sanam
agu bnalew tlu dulê di kmanam dun
làam agu dilè.”
62 Na lamwà Piter, na too kenen
mngel du mdà di kalbà nawan.

I kadoyla ku Dyisas na i kfasla dun
(Matyu 26:67-68; Mark 14:65)

63 Na i dad to mantay ku Dyisas,
tanbùla kenen nadoy, na nfasla ke-
nen.
64 Na snafangla i matan, na ku
dnafìla kenen, manla, “Tulenam
gami kun. Simto dmafì ge?”

65 Na dee fa dademe manla gamfyà
ku Dyisas.

I kebela ku Dyisas salu di dad ganlal i dad Dyu
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Dyan 18:19-24)

66 Na kanto flafus, stifun i dad tua
gal mebe i dad Dyu, dunan i dad ganlal di kafaglutla, na i dad to gal tamdò
i uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na i
dad sundalu, nebela Dyisas di kanfe i
dad ganlal ayé.
67 Na manla di ku Dyisas, "Ku
ge Krayst, i Mgalék Dwata, tulenam
gami." Na tmimel Dyisas, manan,
"Balù ku tulen-gu di gamu, sana là
kaftooyu.
68 Na balù ku snalekta gamu, là
tnimelyu agu.
69 Bay mdà ani, do, i dnagit Ngà To,
déé gusudenggu di kwanan i Dwata
too maltulus."
70 Na smalek ale, manla, "Ngà i
Dwata ge kè?" Na tmimel kenen,
manan, "Ta manyu sa."
71 Na kafnge ayé, lê ale stulen,
manla, "Ta landè duento smalek i
dademe dad to gablà di salàan, du ta
lingeto i manan."

23

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na kafnge ayé, i kdee dad ganlal
stifun déé, sdulê ale tadag, na nebela
Dyisas salu di kanfe Gubirnador Pilato.
2 Na tanbùla tmifù kenen, manla,
"Ta gnumahmi i to ani. Fagasyatan
i dadememi Dyu, na manan là fakay
mlé bayad buhis di ku Sisar, i ganlal
di Roma, na yé manan kenen i Mgalék
Dwata mgimò harìmi."
3 Mdà ayé, snalek Pilato kenen,
manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?" Na
tmimel Dyisas, manan, "Ta manam
sa."
4 Na fgadè Pilato di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na kel di dademe
dad to, manan, "Landè gadègu salàan
ku gumdàgu falmayam dun."
5 Bay baling midul kakitla, manla,
"Snamukan i kdee dad to di kabal Dyudiya fagu di dad tdòan. Yé
gutambùan di Galili, na ta gafat i
katdòan dini."

I kebela ku Dyisas salu di ku Hérod

6 Na kanto linge Pilato ayé, smalek
kenen, manan, "Nè gumdà i to ani kè,
mdà di Galili?"
7 Na kanto gadè na yé gumdàan
di Galili, dunan i banwe nagot Harì
Hérod, ta feben Dyisas salu ditù di ku
Hérod, du lê déé Hérod di Dyérusalém
di du ayé.
8 Na kanto teen Hérod Dyisas, too
kenen lehew du ta dee lingen gablà
ku Dyisas na ta too mlo nan kayèan
sansite. Na yé kayèan ku nun nimò
Dyisas tnikeng.
9 Na too smalek Hérod, bay là
tmimel Dyisas, balù ku landè salàan.
10 Na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na dad to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis, tadag ale na
toola tnifù Dyisas.
11 Na Hérod na dad sundalun, toola
kenen fyà, na nadoyla kenen. Falsakla ku Dyisas i saul too fye baweh,
klola lê fulê dun gatù di ku Pilato.
12 Na di du ayé, yé katbù ale Hérod
na Pilato sakdo, du tagnè ale suteh
nawa di munan.

I kukumla ku Dyisas di fati
(Matyu 27:15-26; Mark 15:6-15; Dyan 18:39—19:16)

13 Na mdà Pilato, santifunan i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i
dademe dad ganlal, na balù i dad btal
to.
14 Na manan di dale, "Ta nebeyu
dini i to ani na manyu fagasyatan i
dad to. Bay ta toogu kenen snalek di
kanfeyu, na landè sa teen-gu salàan
ku gumdàgu falmayam kenen.
15 Na balù Hérod, landè teenan
salàan, du ta lêan man fulê di gito.
Salngad i teenyu ani, too landè salà
Dyisas ku gumdàgu fafati kenen.
16 Taman, logu fafas, klogu falwà
kenen."

17 Yé duen Pilato man ayé du kat
fali di Fista Du Kaglius, galan falwà
satu to di blanggù.
18 Bay salngan mkit i dad to, manla,
“Fnati Dyisas ayé, na yé falwàam
gami Barabas.”
19 I to manla Barabas ayé, blanggù
kenen du sanfatin i dad to magot i
banwe ayé, na ta gambanò kenen.
20 Na too fakdo Pilato di dad to du
yé kayèan ku falwàan Dyisas.
21 Bay too ale mkit, manla, “Fnati
kenen! Fnatak di krus!”
22 Na ta lê talù Pilato di gatlun dulê,
manan, “Kan? Dét salàan? Landè
teen-gu salàan ku gumdàgu fafati ke-
nen. Yé duenam man, logu faflayam
klogu falwà dun.”
23 Bay too ale mkit du too ale mayè
fafatak ku Dyisas di krus, na fagu di
kakitla, gfisanla Pilato.
24 Na mdà ayé, ta nagin Pilato i
knayèla.
25 Ta falwàan Barabas, i to blanggù
du mdà di kasfatin i dad to magot i
banwe ayé, na mdà di kbanòan, du
yé fnila. Na blén Dyisas di dale du
nimòla i knayèla.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Dyan 19:17-27)

26 Na kantola nebe Dyisas, nun to
gsitongla, yé dagitan Simon, na mdà
kenen di banwe Sirini. Salu kenen
di syudad, na yé gufdun di bulul.
Na kantola gsitong, fnegesla kenen
mebe i krus Dyisas, na ftadolla kenen
ku Dyisas.
27 Na nun dee dad to tmadol ku
Dyisas. Nun dad libun, too ale mngel
du mdà di kalbà nawala kenen.
28 Bay kmangél Dyisas, manan, “E
dad libun mdà di Dyérusalém, nangyu
agu nngel. Yé nngelyu moon i ktoyu
na dad ngàyu.
29 Du nun du kel kadang na baling
man dad to, ‘Fye nawa i dad to là
lmen maltien, dunan i dad libun là
lmen mngà na tnutù ngà.’
30 Na di bang ayé, baling man i dad
to di dad malbang bulul, ‘Tankanyu
gami.’ Na manla di dad malnak bulul,
‘Lnimunyu gami fye mati gami.’
31 Du ku gaganla mbek i kayu matà,
matnù fa kgaganla mbek i dad kayu
ta dafuk.”
32 Na lê nun lwe sasè to, nebela ale
ditù du fnatila salngan di kfatila ku
Dyisas.
33 Na ta kel ale di bulul dnagit
Banwe Klakub Ulu, na fnatakla Dy-
isas di krus gagin dad lwe sasè to ayé,
satu gsen di bibengan na satu gsen di
kwananan.
34 Na dnasal Dyisas i dad to fmati
kenen, manan, “E Mà, fnasinsyam i
salàla, du là glabatla i nimòla.” Na
sansalel i dad sundalu i klawehan
fagu di kasbunut.
35 Na nun dee dad to tadag déé du
damweng ale, na balù i dad ganlal,
nadoyla kenen, manla, “Ta falwàan
i dademe dad to. Fye ku lêan falwà
i kton ku kenen sa Krayst, i Mgalék
Dwata.”
36 Na lê fdadong déé i dad sundalu,
na nadoyla kenen. Na fsafla kenen
binu masam,
37 na manla, “Ku ge i Harì dad Dyu,
falwàam i ktom.”
38 Na nun sulatla gsen tah i ulun,
manan, “Ani i Harì i dad Dyu.”
39 Na satu di dad sasè to gagin
fnatak di krus, nadoyan Dyisas,
manan, “Ise ge kè Mgalék Dwata?
Falwàam i ktom na lê man gami.”
40 Na mdà i satu, nngakan, na
manan, “Kan? Landè klikòam di
Dwata? Tlu ato slame nukum di fati.
41 Na gite i gablà fnati salngad ani
du nun salàta. Bay i to ani, landè
salàan.”
42 Na lê kenen talù di ku Dyisas,
manan, “Dyisas, begam agu fandam
ku ta kel ge di banwe nagotam.”
43 Na tmimel Dyisas, manan, “Tu-
lenta ge i kaglutan. Di mdu ani, ta
mnè ge di safédgu di Paraiso, dunan
i fan-gu gusalu.”

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Dyan 19:28-30)

44 Na di kaltu i du, tadè kmifuh i
klamang banwe kel di tngà masol i
du,
45 du ta là mneng i du. Na i bong
kurtina di gutngà i Bong Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, tadè kasê di
gutngàan.
46 Na falbong Dyisas i talùan,
manan, “Mà, fagotta ge i nawagu
ani.” Na kanton man ayé, ta ftoh i
nawan.
47 Na i ulu i dad sundalu, kanton
teen i mgimò ayé, dnayenan i Dwata,
manan, “Di kaglutan, i to ani too ti
tluh.”
48 Na i dad to stifun déé na
damweng, kantola teen i mgimò ayé,
ntungla kfela du mdà di sasè klidùla,
na ta mdà ale mulê.
49 Na i kdee dad to gmadè kenen,
kel di dad libun tmadol di kenen mdà
di Galili, tadag ale di gumawagan du
fye teenla i kdee mkel.

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Dyan 19:38-42)

50 Na nun satu lagi, yé dagitan
Dyosip. Too kenen tluh to, na balù ku
kenen satu di dad to gal mukum i dad
Dyu,
51 là naginan i ayèla fmati ku Dy-
isas. Yé gumdàan di Arimatiya, satu
banwe i dad Dyu, na fatanan i Kagot
Dwata.
52 Na salu kenen di ku Pilato, na
mbal kenen du nwèan i laweh Dyisas.
53 Na kafnge ayé, ta nwèan i laweh
Dyisas mdà di krus, na lnabédan fal-
nas bukay, klon mkah dun di satu ilib
fakay gulambang ta fala fnge nakol di
gugdak i bulul, na landè lmen lbang
déé.
54 Na i du kfati Dyisas, yé dula fat-
lagad di Du Kaftud. Na ta fan tambù i
Du Kaftud nan, du ta fan sdaf i du.
55 Na i dad libun ta magin ku Dyisas
mdà di Galili, magin ale ku Dyosip,
na teenla ilib na balù i kibò Dyosip
lambang dun déé.
56 Na kafnge ayé, ta mulê ale du
fatlagadla dad fangbun i fakayla lunà
di laweh Dyisas. Bay di du ayé, ftud
ale du nimenla i uldin Dwata fagu di
ku Mosis gablà di Du Kaftud.

24

I któk Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-10; Mark 16:1-8; Dyan 20:1-10)

1 Di too flafus di du Linggu, ta nwè
i dad libun ayé i dad fangbun ta fatla-
gadla, na mdà ale salu di lbang.
2 Na kanto ale kel déé, teenla ta
mgukà i lbang du i batu sangla dun,
ta mlulid.
3 Bay kanto ale fusuk déé, ta là
teenla i laweh Dyisas.
4 Libug i fandamla gablà ayé. Na
lamla faldam, tadè nun tadag déé di
safédla lwe to smaul bukay na sam-
filà.
5 Na kantola teen i lwe to ayé, lkuad
ale na lamfan mdà di klikòla. Bay
man i dad to ayé di dale, “Kan dé
ku yé gumngabalyu i to mlawil di
gulambang i dad to mati?
6 Ta là dinin du ta mték. Fandamyu
i manan gamu di laman ditù di Galili,
du ani manan,
7 ‘Do, i dnagit Ngà To, là fakay ku
là bléla agu di kagot i dad to too gam-
salà, na fnatakla agu di krus, bay di
gatlun du, lê agu mték mdà di fati.’ ”
8 Na yé klo i dad libun ayé gamfal-
dam i manan.
9 Na kafnge ayé, ta mulê ale fdu di
lbang, na tulenla i kdee teenla di dad
sfalò satu to gal tdò Dyisas, na lê man
di kdee dademela déé.
10 Na ani dagit i dad libun tmulen di
dad sfalò satu, dunan Méri Magdalin,
na Dyoana, na Méri, i yê Dyém, na i
dademe magin di dale.
11 Bay i dad sfalò satu, là ftoo ale
di man i dad libun ayé di dale, du di
fandamla lo kbook i tulenla.
12 Bay, Piter, ta tadag kenen du
sagwê salu ditù di lbang. Na kanto
kel ditù, fkagò kenen, na snanilan, na
lo yé teenan tagak déé i dad falnas
labéd di laweh Dyisas. Mdà ayé, mulê
kenen, na too kenen tikeng gablà di
dad mkel.

I kfite Dyisas i lawehan di lwe to galan tdò
(Mark 16:12-13)

13 Na di du ayé, nun lwe to gal tdò Dyisas, salu ale ditù di banwe dnagit Imaus. Keng sfalò satu kilumitru i kawagan mdà di Dyérusalém.
14 Di slengla magu, yé santulenla i kdee ta mkel.
15 Na lamla stulen gablà ayé, fdadong Dyisas di safédla, na fles kenen magin di dale.
16 Bay balù teenla, là dilèla dun du nun smafang i fandamla.
17 Na snalekan ale, manan, "Dét i santulenyu gine di lamyu magu?" Na tadè ale ftual tadag di bà dalan, na too ale mlidù.
18 Na satu di dale, yé dagitan Klifas, talù kenen, manan, "Di kdee dad to mnè di Dyérusalém, lo ge kè i là gmadè i mkel déé falami ani."
19 Na smalek Dyisas, manan, "Dét i dad manyu ta mkel?" Na tmimel ale, manla, "Nun Tugad i Dwata, yé dagitan Dyisas, mdà di Nasarét. Too kenen maltulus fagu di dad talùan, na di dad nimòan di kanfe i Dwata, na di kanfe i kdee dad to.
20 Bay i dad ganlal di kafaglutto na i dad ganlal di banwe, bléla kenen di dad ganlal du nukumla di fati, na fnatakla kenen di krus.
21 Yé kayèmi moon ku falwàan ato i dad Dyu mdà di dad to dmuen gito. Bay blaam, ta tlu butangan mati.
22 Na ani, too gami tikeng di teen i dad libun gal magin di gami. Gine di flafus, mdà ale salu di ilib gulambang ku Dyisas,
23 bay là teenla i lawehan. Lê ale mulê na tulenla gami na nun kun teenla dad kasaligan msut di dale, na i dad kasaligan ayé, ta fgadèla di dale na ta mték kun Dyisas.
24 Na i dadememi lagi, salu ale di lbang, na teenla too ti salngad di man i dad libun ayé, bay là teenla Dyisas."
25 Na man Dyisas di dale, "Tay gamu. Too kulang i fandamyu, na léét gamu ftoo di gman i dad tugad Dwata di muna du.
26 Là fakay ku là falnayam i Mgalék Dwata di laman là magdayen di langit."
27 Na tambù kenen di dad sulat Mosis na di dad sulat i dademe dad tugad i Dwata, du faglabatan dale i man di Tnalù i Dwata gablà di kton.
28 Na kanto ale mdadong di tukay banwe gusalula, ta fan fles Dyisas magu.
29 Bay klenla kenen, manla, "Dini gumilèam di safédmi, du ta fan kifuh nan. Ta flabi sa ani." Mdà ayé, fusuk kenen magin di dale.
30 Na kanto ale sudeng, ta mwè kenen fan na dmasal, klon falnak dun na banlén ale.
31 Na ta mgukà i fandamla du fye dilèla kenen. Na kafnge ayé, tadè kenen lanah di matala.
32 Na stulen ale, manla, "Taman du minit nawata laman stulen di gite di bà dalan, na di kafaglabatan gite i Tnalù Dwata."
33 Kafnge ayé, tadag i lwe to ayé du lê ale samfulê ditù di Dyérusalém. Na kanto ale kel déé, teenla i dad sfalò satu to gal tdò Dyisas, na lê i dademe dad to stifun déé.
34 Na i dad to ta stifun déé, toola fbateng i talùla, na manla, "Too sa. Ta mték i Amuto, na ta fiten i lawehan di ku Simon Piter."
35 Na i lwe to ayé, tulenla i dad teenla di bà dalan, na i kafdilè Dyisas fagu di kafalnakan i fan.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

36 Na di lamla samtulen ayé, tadè msut Dyisas déé, na manan, "I ktanak nawa mnè di gamu."
37 Taknal ale na likò du man nawala ku yé teenla lmagol.
38 Bay man Dyisas di dale, "Kan dé ku msamuk i fandamyu? Na kan ku lwe nawayu?
39 Neyeyu i lwe falelgu ani na i dad blìgu. Do sa ani. Nagotyu agu, na neyeyu du fye gadèyu na ise agu lmagol. Landè ti ungad na tulan i lmagol kenen, gambet i teenyu di do."

40 Na kanton man ayé, fiten di dale
i dad falelan na blìan.
41 Bay knèan, sawe là ftoo ale du too
ale lehew na tngah. Mdà ayé, smalek
kenen, manan, “Nun knaanyu dini
kè?”
42 Na banléla kenen tnatê nalaf.
43 Na kanton nwè, ta knaanan di
safédla.
44 Na kafnge ayé, man Dyisas di
dale, “Ani man-gu di gamu di lamgu
déé fa di safédyu. Ta fgadègu di gamu
na là fakay ku là gdohò i gsulat gablà
di do di uldin Dwata fagu di ku Mosis,
na di sulat i dad tugad i Dwata, na lê i
gsulat di Salmo.”
45 Na kafnge ayé, nukà Dyisas i fan-
damla du fye glabatla i Tnalù Dwata.
46 Na manan dale, “Ani gsulat di
Tnalù i Dwata, manan, ‘Maflayam i
Mgalék Dwata na fles mati na lê man
mték di gatlun du.’
47 Na ta gman di Tnalù i Dwata
tamdò gamu di kdee dad banwe fagu
di dagitgu. Tdòyu ale msal. Na
ku msal ale, fnasinsya Dwata i dad
salàla. Na dini di Dyérusalém i funayu
gutamdò.
48 Gamu i fakay tmulen ani du
gamu sa ta muna mite dun.
49 Na ta fan-gu dek gadini i ta fala
fakang Mà di gamu. Bay funa gamu
fanak dini di Dyérusalém, na silang
gamu tambù tmulen ku ta gdawatyu i
Mtiu Tulus du banlén gamu kgagan.”

I kbatun Dyisas
(Mark 16:19-20; Dad Nimò 1:9-11)

50 Na neben ale lamwà di
Dyérusalém. Na kanto ale mdadong
di Bétani, ta kayangan i dad sigalan,
na banlén ale kafye.
51 Na di laman mlé dale kafye, ta
flesan kdà mbatun di langit.
52 Dnayenla kenen fagu di
kfangamfùla, na kafnge ayé, samfulê
ale di Dyérusalém na too ale lehew.
53 Na gal ale salu di Bong Gumnè
Gal Gumangamfù di Dwata, na toola
kenen dnayen.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Dyan

I Tnalù ta mbaling to

1 Di kyeh, di fa landè mgimò balù détan, ta sana nun Tnalù. Sagin ale i
Dwata, na Dwata kenen.
2 I Tnalù ayé, sagin ale i Dwata mdà
di kagatbùan.
3 Na fagu di Tnalù ayé, nimò Dwata
i kalbong kdee. Landè nimòan balù
détan ku là fagun di kenen.
4 Kenen gutambul i nawa, na i
nawa ayé, dunan i Salò tmuyal di dad
to.
5 Na mneng i Salò ayé di gukmi-
fuhan, na i kifuh, là gfisanan neng i
Salò.
6 Nun satu to dek Dwata dnagit
Dyan,
7 du tmulen di dad to gablà di Salò
ayé du fye ftoo ale di kenen.
8 Na ise ku Dyan i Salò, bay lon
tmulen gablà di Salò.
9 Ani sa i too glut Salò salu dini di
tah tanà tmuyal di kdee dad to.
10 Na ta dini sa i Tnalù* di tah tanà
di munan, na fagu di kenen nimò
Dwata i klamang banwe, bay knèan là
dnilè i dad to kenen.
11 Na salu kenen di banwen, bay là
dnawat i dademen dun.
12 Bay nun sa dademe dad to
dmawat na ftoo di kenen, taman
banlén ale ktoo mbaling dad ngà i
Dwata.
13 Na là ti mbaling ale dad ngà
i Dwata fagu di ksutla, ku demen
fagu di knayè i to, ku demen fagu di
nimòla. Bay Dwata i mimò dale dad
ngàan.
14 Na kanto mbaling to i Tnalù ayé,
ta mnè kenen di safédmi na ta teenmi
i kdatahan, na too sikof i kafyen na i
kaglutan. Gdawatan i kdatah ani du
lo kenen sen Ngà Màan.
15 Na ani tulen Dyan gablà di ke-
nen. Falbongan i talùan, manan, "Ani
ta man-gu gamu. I to tmadol di do,
too kenen mdatah di do du di lamgu
fa là sut, ta sana mto kenen."
16 Na mdà di bong kafyen, landè ti
gusen i kafye galan blé di gito.
17 Du blé Dwata i dad uldinan fagu
di ku Mosis, bay kel i kafye na i kaglut
fagu di ku Dyisas Krayst.
18 Landè to lmen mite i Dwata. Bay
i sen Ngàan, dunan i too kanbong
nawa i Mà, kenen i fdilè dun di gito,
du Dwata kenen.

I man Dyan Gal Munyag gablà di kton

(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Na di satu du, i dad ulu i dad
Dyu di Dyérusalém, dekla i dad ganlal
di kafaglut, na lê dad bel Libay du
fsalekla ku Dyan ku simto kenen.
20 Na tulen Dyan dale i kaglu-
tan, manan, "Ise do Krayst, i Mgalék
Dwata."
21 Na lêla snalek kenen, manla,
"Bay simto ge? Ge kè Ilaydya?" Bay
tmimel Dyan, manan, "Ise." Na lêla
man snalek kenen, manla, "Ge kè i
Tugad Dwata?" Bay lê tmimel Dyan,
manan, "Ise."
22 Taman, smalek ale, manla, "Na
ku yé, simto ge kè? Tulenam gami du
fye nun tulenmi di dad to mdek gami.
Dét i manam gablà di ktom?"
23 Na tmimel Dyan fagu di dad talù
Isaya, satu tugad i Dwata, manan,
"Do i to tamlo di banwe landè to mnè
ditù, manan, 'Tanluhyu i dalan gu-
magu i Amu.' "
24 Na yé mdek dale dunan i dad
Farisi.
25 Na ta lê ale smalek, manla, "Ku
ise ge Krayst, i Mgalék Dwata, ku
demen Ilaydya, ku demen i Tugad
Dwata, kan sa ku gal ge munyag?"
26 Na tmimel Dyan, manan, "Mun-
yag agu lo fagu di éél. Bay nun satu di
blengyu, na là dilèyu dun.
27 Kel kenen tmadol di do, bay
too mdatah kenen di do. Là gablà
agu mteh ikat talumfàan du too agu
mdanà di kenen."

* **1:10** 1:10 Dunan Dyisas.

28 Mgimò kdeen ayé di satu tukay
banwe dnagit Bétani di faltù Éél Dyor-
dan, dunan i gal gumunyag Dyan.

Dyisas i Ngà Bilibili i Dwata

29 Di tmadol du, teen Dyan Dy-
isas fdadong di kenen, na manan di
dad to, "Neyeyu, ta déé Ngà Bilibili i
Dwata mwè salà i dad to di klamang
banwe.
30 Dunan ani i ta tulen-gu di gamu,
'Nun satu to, na balù tmadol kenen di
do, bay too mdatah kenen di do, du di
lamgu fa là sut, ta sana mto kenen.'
31 Balù do di munan, là dilègu dun,
bay knèan gadini agu munyag di éél
du fye fdilègu kenen di dad to Israél."
32 Na lê talù Dyan, manan, "Teen-
gu Tulus i Dwata tufa mdà di langit
gambet abun, na mnè di kenen.
33 Di munan, là dilègu kenen, bay
Dwata, i mdek do munyag fagu di
éél, i man dun di do, 'Teenam i Tulus
mdaf na mnè di satu to, na yé sa i
munyag fagu di Mtiu Tulus.'
34 Na ta teen-gu i ilè ayé, na ani
tulen-gu di gamu, kenen sa Ngà i
Dwata."

I dad tnanin to tdò Dyisas

35 Di tmadol du, ta lê déé Dyan na i
lwe dad to galan tdò.
36 Na kanto meye Dyan, teenan
Dyisas magu, na manan di dale,
"Neyeyu, ta déé Ngà Bilibili i Dwata."
37 Na kanto linge i lwe to gal tdò
Dyan i manan, ta mdà ale magin ku
Dyisas.
38 Na kanto kmangél Dyisas, teenan
ale magin di kenen, na snalekan
ale, manan, "Dét i fanngabalyu?"
Na manla di kenen, "Rabay, nè
gumnèam?" (Na yé gumtatek Rabay
ani dunan "To Tamdò.")
39 Na man Dyisas di dale, "Flal
gamu du fye teenyu." Na fles ale
magin di kenen, na teenla i gumnè
gufanakan. Na fanak ale là mlo di
safédan du ta tngà masol i du.
40 Na yé satu di lwe dad to lminge
ku Dyan na magin ku Dyisas, dunan
Andru, i flanek Simon Piter.
41 Na gasilan fanngabal Simon, i
flanekan. Na kanton teen, manan
dun, "Ta teenmi i Mésaya." (Na
yé gumtatek Mésaya dunan Krayst, i
Mgalék Dwata.)
42 Na nebe Andru Simon salu ku
Dyisas. Na kakella ditù, too falnunu
Dyisas Simon, na manan, "Ge sa Si-
mon i ngà Dyan. Bay mdà ani, yé
dagitam Sifas." (Salngad i gumtatek
i dad dagit Piter na Sifas, dunan
"Batu.")
43 Na di tmadol du, ta sansatu Dy-
isas nawan salu ditù di probinsya
Galili, na kanton teen Filip, manan
dun, "Magin ge do."
44 Na yé gumdà Filip di banwe
dnagit Bétsayda, dunan i gumdà ale
Andru na Piter.
45 Na fanngabal Filip Natanyél. Na
kanton teen, manan dun, "Ta teenmi
i to man Mosis di ksulatan i uldin
Dwata, na lê man i dademe tugad i
Dwata di munan, dunan Dyisas mdà
di banwe Nasarét, i ngà Dyosip."
46 Na man Natanyél di kenen, "Nun
kè fye to mdà di Nasarét?" Na man
Filip di kenen, "Flal ge. Neyem."
47 Na di kafdadongla ditù di ku Dy-
isas, ta teen Dyisas Natanyél, na ta
manan gablà di kenen, "Too glut Dyu
i to ani du là fulungan malew."
48 Na smalek Natanyél, manan,
"Kan dé ku dilèam agu?" Na tmimel
Dyisas, manan di kenen, "Di là fa tlo
Filip ge, ta sanata ge teen di dungan i
kayu fig."
49 Na man Natanyél di kenen, "Sér,
ge sa Ngà i Dwata, na ge sa i Harì di
Israél."
50 Na man Dyisas di kenen, "Ftoo ge
kè du mdà di kman-gu dun ta teenta
ge di dungan i kayu fig? Midul fa déé
i dad tnikeng nimò teenam."
51 Na manan di dale, "Too glut i
man-gu di gamu, na nun du kadang,
teenyu i langit ta mgukà, na myak na
lê tufa i dad kasaligan i Dwata salu di
do, i dnagit Ngà To."

2

I song di lunsud Kana

1 Di gatlun du, nun song di lunsud
Kana ditù di probinsya Galili. Na ditù
i yê Dyisas.
2 Na lêla nlak Dyisas na i dad to
galan tdò, taman lê ale magin.
3 Na kanto mti i binu, ta man yêan
di kenen, "Ta landè sa binula."
4 Bay baling man Dyisas di yêan,
"Libun, nang ge lmabet di nimògu. Là
fa kel i bang kfitegu i kdatahgu."
5 Na man i yêan di dad snalig, "Ni-
menyu balù dét dekan gamu."
6 Na nun nam namuh déé galla
gumkah éél du alob i dad Dyu du
yé lalòla di kafaglutla. Na kat satu
namuh ayé, lime ku demen nam lata
i laman.
7 Na yé duenam man, ta man Dy-
isas di dad snalig ayé, "Fananòyu éél
i dad namuh ani." Na fananòla.
8 Na fnge man Dyisas di dale, "Mwè
gamu, na bléyu di to magot i song." Na
ta banléla di kenen.
9 Na ta tilew i to magot i song i éél
ta mbaling binu. Là sa gadèan gumdà
i binu ayé. (Bay lo yé gmadè dun i dad
snalig mwè i éél gine). Taman, ta tlon
i lagi sansong,
10 na manan di kenen, "Yé galla
nimò di dad song funala blé i binu
too fye, na ku ta bong ginum i dad to,
yé klola mlé i binu là too fye neman.
Bay ge, ani klom baling falwà i too fye
binu."
11 Yé tnanin tnikeng nimò Dyisas
du fye fiten i kdatahan, taman, ta
ftoo di kenen i dad to galan tdò. Na
ditù gumimòan dun di lunsud Kana di
Galili.
12 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas
salu di Kapernaum, na magin i yêan,
na dad flanekan, na lê man dad to
galan tdò, na mnè ale ditù di Kaper-
naum di là mlo.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)

13 Na ta mdadong nan i fista dnagit
dad Dyu Fista Du Kaglius, taman, fles
Dyisas ditù di Dyérusalém.
14 Na kanto kel ditù, ta fusuk di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na nun teenan dad to fabli dad safì,
bilibili, na abun. Na lê sudeng déé i
dad to gal sasambì filak.
15 Na mimò Dyisas fas tali, na
ndalan i kdee mnè di gumnè ayé, balù
i dad bilibili na i dad safì. Na lugadan
dad lamisa i dad to sasambì filak, na
sabulan i dad filakla.
16 Na klon blaling di dad to fabli
abun, na manan, "Nebeyu lamwà i
dad fabliyu ani. Nangyu fanbaling
fadyan i gumnè Màgu."
17 Na di kaklinge i dad to galan tdò
ayé, ta gafaldamla i sulat di Tnalù
Dwata, manan, "I kalbong nawagu i
Gumnèam dminè salngad lifoh di lam
nawagu."
18 Na kanto teen dad ganlal i dad
Dyu i nimò Dyisas ayé, snalekla ke-
nen, manla, "Nun tnikeng gaganam
nimò kè du gudmilèmi dun na nun
ktoom mimò ayé?"
19 Na tmimel Dyisas, manan,
"Lanbàyu i Gumnè Dwata ani, na lêgu
man fdak di lam i tlu du."
20 Na manla di kenen, "Fat falò nam
fali klo mimò i Gumnè Dwata ani, na
lom lê fdak di lam i tlu du?"
21 Bay i gumnè man Dyisas ani
dunan i lawehan.
22 Na yé duenam man, kanto mték
Dyisas di fati, ta gafaldam dad to
galan tdò i manan ayé, na ta fantoola
i gsulat di Tnalù Dwata, na i man
Dyisas.
23 Na di klo Dyisas fanak di
Dyérusalém di lam i Fista Du Kaglius,
nun dee dad to ftoo di kenen du mdà
di kitela dad tnikeng nimòan.
24 Bay Dyisas, là ti snaligan ale du ta
sanan gadè i fandam i kdee dad to.
25 Na balù landè tmulen kenen ku
dét mnè di fandam i dad to, du ta
sanan gadè i fandamla.

3

Dyisas na Nikodimus

1 Na nun satu ganlal di dad Dyu,
yé dagitan Nikodimus, na kenen satu
Farisi.

2 Di satu kifuh, salu kenen di ku Dyisas, na manan dun, “E Sér, gadèmi na ge i satu to tamdò mdà di Dwata, du landè to gmagan mimò dad tnikeng gambet i teenmi dini ku ise Dwata i magin di kenen.”
3 Na man Dyisas di kenen, “Too ti glut i man-gu di ge ani, na landè to mite* i Kagot Dwata ku là lêan sut samfulê.”
4 Na smalek Nikodimus, manan, “Dét kibò i satu to lê sut samfulê ku ta tua kenen? Landè kibòan samfulê di lam tien i yêan du fye lê man sut.”
5 Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut i man-gu di ge. Silang gfusuk i satu to di Kagot i Dwata ku sut kenen fagu di éél na di Tulus i Dwata.
6 Du nè sut di to, to kenen, na nè sut di Tulus i Dwata, lmalò di Tulus Dwata.
7 Taman, nang ge tikeng di kmangu dun di ge, là fakay ku là lê gamu sut samfulê.
8 Kaflingenta dun, i nus, mbal tati fiho i gusalun, lingem i lukan, bay knèan là gadè ku nè gufdun, na i gusalun. Salngad ani kdee dad to sut fagu di Tulus i Dwata.”
9 Na smalek Nikodimus, manan, “Det kè i kfagu na mgimò ani?”
10 Na tmimel Dyisas, manan, “Ge i satu to tamdò i dad to Israél, na làam kadì glabat ani?
11 Too ti glut i man-gu di ge. Nè i gadèmi, yé tdòmi, na nè i teenmi, yé tulenmi, bay knèan sana là kaftooyu dad manmi.
12 Ku là fantoom i ta tulen-gu di ge gablà di kagkah dini di tah tanà, dét i kibò kaftoom ku ye tulen-gu di ge i kagkah ditù di langit?
13 Landè ti to lmen gfusuk di langit, bay lo do dnagit Ngà To, du yé gumdàgu di langit.
14 “Di munan, tlawéng Mosis i ulad tambaga di banwe landè to mnè ditù na nketan fdatah. Na do, i dnagit Ngà To, salngad ayé kadang i kagkahgu du tlawéngla agu di kayu, na nketla agu fdatah,
15 du fye i kdee dad to ftoo di do gfunla nawa landè sen.
16 Du mdà di too kalbong nawa Dwata i kdee dad to di klamang banwe, blén i sen Ngàan du fye nè i to ftoo di kenen, là ti malmon, bay gfunan nawa landè sen.
17 Ise ku yé duen Dwata mdek i Ngàan salu di tah tanà ku falnayaman i dad to, bay falwàan ale.
18 “Na nè to ftoo di Ngà i Dwata, ta là falnayam Dwata dun, bay nè to là ftoo di kenen, ta nukum di kaflayam du là fantoon i sen Ngà Dwata.
19 Na ani duen Dwata falmayam du ta salu dini i Salò di tah tanà, bay i dad to, knangla i Salò du yé kanbongla nawa i kifuh du tà teen i dad sasè nimòla.
20 Du i to mimò sasè, knangan i Salò, na là mayèan fdadong di Salò tà teen i dad sasè nimòan.
21 Bay i to tluh nimòan, fdadong kenen di Salò du fye teen na i kdee dad nimòan slame mdà di Dwata.”

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

22 Kafnge ayé, ta mdà Dyisas na i dad to galan tdò salu di probinsya Dyudiya. Fanak kenen déé là mlo, na munyag.
23 Na lê munyag Dyan ditù di satu tukay banwe dnagit Énon mdadong di Salim du nun bong éél ditù. Na nun dee dad to salu di kenen du fbunyag ale,
24 du di du atù, là fa blanggù Dyan.
25 Na di satu du, i dad to gal tdò Dyan, sgil ale i satu Dyu gablà di kafbunyag.
26 Taman, ta salu ale di ku Dyan, na manla di kenen, “E Sér, gafaldamam i demem gal sgalak ditù di faltù Dyordan, dunan i galam tulen? Gal kenen munyag, na ta too dee dad to magin di kenen.”
27 Na man Dyan di dale, “I to tanà, landè gnaganan ku là blé Dwata dun di kenen.
28 Balù gamu sa, ta lingeyu i mangu di gamu na ise do Krayst, i Mgalék

* **3:3** 3:3 Ye gumtatekan gakuf.

Dwata, bay dek Dwata agu muna di kenen.
29 Ku nun sansong, yé gumagin i libun di demen song. Na mdà i to mnè di bleng, fatanan ktalù i lagi sansong. Na ku ta lingen, too bong i klehewan. Na do i mnè di bleng, salngad ayé ksikof i do klehew.
30 Là fakay ku là midul i kenen kdatah, na do, too midul i kdanàgu.
31 "Ku nè mdà di langit, kenen mdatah di kdee. Nè mdà di tah tanà, lo to tanà kenen, na yé santulenan i kagkah di tah tanà. Bay nè mdà di langit, mdatah kenen di kdee.
32 Na balù ku tulenan i ta teenan na i ta lingen, bay knèan, là dee ftoo di tulenan.
33 Bay nè to dmawat i tulenan, yé fgadèan na Dwata too ti glut.
34 Na i to ta dek Dwata, lo yé manan i tnalù Dwata du là gagan bantas i kablé Dwata i Tulusan di kenen.
35 Bong nawa Mà i Ngàan, taman ta fagotan di kenen i kalbong kdee.
36 Na nè to ftoo di Ngà Dwata, gamdawat nawa landè sen. Bay nè i to là ftoo di Ngà Dwata, là gamdawatan nawa landè sen, bay klonto mnè di tahan i kalbut Dwata."

4

Dyisas na i libun mdà di Samarya

1 Ta linge dad Farisi mas dee i dad to gebe na bnunyag Dyisas di ku Dyan.
2 (Bay di ktoon, ise ku Dyisas i munyag, bay i dad to galan tdò).
3 Na kanto linge Dyisas i man dad Farisi ayé, tnagakan Dyudiya, na samfulê di Galili.
4 Na là fakay ku là magun di Samarya.
5 Na manak Dyisas magu, ta kel di satu tukay banwe dnagit Sikar glam di Samarya mdadong di tanà ta blé tdohan Dyékob di ku Dyosip, i ngàan.
6 Na déé i sana sol éél Dyékob. Kanto ltu i du, ta sudeng Dyisas di safèd i sol éél ayé du ta mlungay magu.
7-8 (Bay là déé dad to gal tdò Dyisas du ta fles ale mayad knaan di lunsud). Na là mlo mdà ayé, ta nun satu libun mdà di Samarya kel di sol éél ayé du smulu. Ta man Dyisas di kenen, "Begam agu finum."
9 Na tnimel i libun ayé Dyisas, manan, "Ge satu Dyu, na do satu libun mdà di Samarya. Kan kè ku mni ge éél di do?" (Yé duenan man ayé du suteh nawa i dad Dyu na i dad to di Samarya).
10 Na lê tmimel Dyisas, manan, "Ku lom gadè moon i knayè Dwata blé di ge na ku dilèam i to mni éél di ge, ta ge i baling mni di do du banléta ge éél mlé falami nawa."
11 Na man i libun ayé di kenen, "Bay Sér, landè sa wèam éél, na too mngalam i sol éél ani. Nè gumwèam dé i manam éél ayé mlé falami nawa?
12 Yé mlé i sol éél ani di gami i gutambulmi, Dyékob. Di munan, dini galla gumwè ninumla i dad ngàan na dad lmanafan. Kan? Mas mdatah ge kè di ku Dyékob?"
13 Na tmimel Dyisas, manan di kenen, "Nè i to minum di éél ani, lê malinuman.
14 Bay nè i to minum i éél blégu, ta là lê man malinuman kel di landè sen, du i éél blégu ayé mgimò sfut di lam i nawan na mlé kenen nawa landè sen."
15 Na man i libun ayé di ku Dyisas, "E Sér, banlém agu éél manam ayé du fye ta là malinumgu, na fye ta là lê agu samfulê smulu dini."
16 Na man Dyisas di kenen, "Mdà ge. Nngém yaanam, na samfulê ge dini."
17 Na tmimel i libun ayé, manan, "Landè sa yaan-gu." Na man Dyisas di kenen, "Too i manam ayé na landè yaanam.
18 Bay ta lime sa i kdee yaanam, na i lagi demem ani, ise yaanam. Too i manam ayé."
19 Na man i libun ayé di kenen, "Fantoogu na ge satu tugad i Dwata.
20 I dad gutambulmi, yé gumangamfùla di Dwata di bulul ani, bay gamu dad Dyu, yé manyu Dyérusalém i gumangamfù di Dwata."

21 Bay man Dyisas di kenen, “Fye
ku fantoom i man-gu di ge ani. Kel
i du ta ise di bulul ani ku demen di
Dyérusalém i gumangamfù di Mà.
22 Gamu dad to di Samarya, là
dilèyu i fnangamfùyu. Bay gami dad
Dyu, dilèmi i fnangamfùmi du yé sa
gumdà i kagalwà di dad Dyu.
23 Bay fan kel i du, na ani ta dini,
i dad to too dunan mangamfù di
Dwata, mangamfù ale mdà di nawala
na di ktoon. Ani i kfangamfù di
Dwata knayè Mà di dad to mangamfù
di kenen.
24 I Dwata, Tulus kenen, na yé due-
nam man, nè i to mangamfù di ke-
nen, là fakay ku là mangamfùan mdà
di nawan na di ktoon.”
25 Na man i libun ayé di kenen,
“Gadègu gadini i Mgalék Dwata, i
dnagit Krayst, na ku ta kel kenen,
fbatengan fgadè i kdee.”
26 Na man Dyisas di kenen, “Do sa
i manam ayé, dunan i ta stulen di ge
ani.”
27 Na kafnge ayé, ta lê kel i dad
to galan tdò, na tikeng ale du ta yé
demen stulen libun. Bay landè balù
satu di dale gamlas smalek ku dét i
knayèan, na ku dét i duenan stulen di
kenen.
28 Bay i libun ayé, tnagakan i na-
muhan, na ta samfulê di lunsud du
tnulenan i dademen,
29 na manan, “Flal gamu na
neyeyu. Nun to ditù ta tulenan do i
kdee dad nimògu. Keng kenen Krayst,
i Mgalék Dwata.”
30 Na ta mdà ale lamwà di lunsud
ayé du salu ale ditù di ku Dyisas.

31 Na di lam i dad to ayé là fa kel di
ku Dyisas, fakdo dad to galan tdò di
kenen, manla, “Amu, beg ge kmaan.”
32 Bay man Dyisas di dale, “Nun sa
do knaan i làyu gadè dun.”
33 Na sasalek i dad to galan tdò,
manla, “Keng ta nun tmunda dun
knaan?”
34 Na man Dyisas di dale, “Yé do
knaan dunan i kimen-gu i knayè Mà,
dunan i mdek do, na i kafngegu i
fimòan do.
35 Ise yé galyu man, ‘Fat bulen klon
kel i bang kamtu?’ Bay ani man-gu di
gamu. Neyeyu i dad fele du ta tagah,
na ta gablà ale kantu.
36 I to kamtu, nun sukéyan, na san-
tifunan i dad ulê du fye gfunla i nawa
landè sen. Na yé duenam man, i to
mlah na i to kamtu, sasatu ale flehew.
37 Taman, too glut i galla man, ‘Ma-
hal i to mlah, na mahal i to kamtu.’
38 Ta dekta gamu kamtu di ise gamu
fanlah. Dademe i mlah dun, bay
gamu gamdawat lubayla.”
39 Na nun dee dad to ftoo di ku Dy-
isas mdà di lunsud ayé di Samarya du
mdà di ktulen i libun ayé, du manan,
“Ta tulenan do i kdee dad nimògu.”
40 Na kanto kel i dad to ayé di ku
Dyisas, beg ale fakdo di kenen du fye
fanak di safédla, taman fanak kenen
ditù lwe butang klon.
41 Na nun fa dee dademe to ftoo di
kenen du di laman fanak di banwela,
gal kenen tamdò.
42 Na man i dad to di libun ayé, “I
kaftoomi ise ku lo mdà di ktulenam
dun di gami, bay ta toomi linge di
kenen, na ta gadèmi kenen i Falwà i
dad to di klamang banwe.”

I kafgulê Dyisas ngà i ganlal

43 Na kafnge lwe butang, ta mdà
Dyisas mulê di Galili.
44 Yé man Dyisas, “I tugad Dwata là
sa nafè i dad to dun di kenen banwe.”
45 Bay kakelan di Galili, toola kenen
dnawat, du ta ale di Fista Du Kaglius
di Dyérusalém, na ta teenla kdee dad
nimòan ditù.
46 Na kafnge ayé, ta samfulê Dyisas
di Kana di Galili, dunan i banwe gu-
fambalingan binu i éél. Na nun satu
ganlal déé nun tduk i ngàan lagi ditù
di Kapernaum.
47 Na kanto linge i ganlal ayé na ta
kel Dyisas di Galili fdu di Dyudiya,
salu kenen di ku Dyisas na fakdo di
kenen du fye gatù Dyisas di Kaper-
naum fye fan-gulêan i ngàan du ta fan
mati.
48 Bay man Dyisas di kenen, “Balù
man ge, leg. Landè di gamu ftoo di do,

silang ku teenyu i tnikeng nimògu na
ilè i kdatahgu."
49 Bay man i ganlal ayé di ku Dyisas,
"E Amu, beg ge salu gatù di lam i
ngàgu là fa mati."
50 Na man Dyisas di kenen, "Mulê
ge nan du ta mgulê i ngàam." Na
fantoo i ganlal ayé i man Dyisas di
kenen, na ta mdà mulê.
51 Na di kulêan, snitong dad fasakan
kenen, na manla, "Ta mgulê i ngàam."
52 Taman, snalekan ale, manan,
"Dét kibò du kgulê i ngàgu." Na
tmimel ale, manla, "Ta kléh i du bal-
fabi kakah i initan."
53 Na i ganlal ayé, ta gafaldaman
i kman Dyisas dun di kenen di ta
kléh i du, "Ta mgulê i ngàam." Na ta
toon fantoo Dyisas, na lê magin i kdee
dademen di gumnèan.
54 Na yé galwe tnikeng nimò Dy-
isas, na déé gumimòan dun di Galili di
kakelan fdu di Dyudiya.

5

I kafgulê Dyisas i to di Bétsata

1 Na kafnge ayé, nun fista i dad Dyu
di Dyérusalém, na salu Dyisas ditù.
2 Na nun lanaw déé di Dyérusalém,
na yé dagit dun di talù Hibru Bétsata.
Na déé gumnè i lanaw ayé di saféd
i gufusuk i dad bilibili, na nun lime
dalan tufa i nun slung.
3 Na nun dee dad to milè déé sahal
tdukla. Nun dad butè, na kimay, na
dad to là galyak i lawehla. Na tadè ale
fanak déé du fatanla i ksambug i éél.
4 Du slaan nun satu kasaligan i
Dwata gal tufa salu di lanaw ayé,
na snambugan i éél. Na di kafnge
i kasaligan smambug, nè i guna
falnab, yé mgulê balù dét i tdukan.
5 Na nun satu to déé ta tlu falò walu
fali i ta klon fandas.
6 Na kanto teen Dyisas kenen di
gumilèan, gadèan na ta mlo nan i tduk
i to ayé, na manan di kenen, "E leg,
mayè ge kè mgulê?"
7 Na tmimel i to ayé, manan, "E
Sér, landè tmabeng do falnab di éél
ku ta magsambug, na di lamgu là fa
gafalnab, ta gal guna i dademe."
8 Bay man Dyisas di kenen, "Tadag
ge, fantifasam i gumilèam, na magu
ge."
9 Na di kman Dyisas ayé, tadè
mgulê i to ayé, na ta fantifasan i gu-
milèan, na ta mdà magu. Na mgimò
ayé di Du Kaftud i dad Dyu.
10 Taman, man i dad Dyu di to ayé,
"Du Kaftud sa ani, na là fakay di uldin
Dwata gito ku nebem i gumilèam di
Du Kaftud."
11 Na tmimel kenen, manan, "I to
famgulê do, yé i man do, 'Fantifasam
i gumilèam na magu ge.' "
12 Na snalekla kenen, manla,
"Simto kè i mdek ge mebe i gumilèam
na mdek ge magu?"
13 Bay là gadè i to ayé ku simto i
famgulê dun du ta dee dad to stifun
déé, na ta talgunus Dyisas mdà.
14 Bay kafnge ayé, teen Dyisas ke-
nen di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na manan dun, "Na ani, du ta
mgulê ge, ta nang ge lê fagsalà tà lê
man matnù i ksasè mkel di ge."
15 Na ta mdà i to ayé, na tnule-
nan dad ganlal i dad Dyu na Dyisas i
famgulê kenen.
16 Taman, tanbùla falnayam Dyisas
du ta fan-gulêan i to ayé di Du Kaftud.
17 Bay man Dyisas di dale, "Là ftud
i Màgu kenen mimò kel ani. Na yé
duenam man, lê agu do mimò."
18 Taman, too midul kayè i dad
ganlal i dad Dyu meye kfagu kfatila
kenen du yé fandamla, ta lwe salàan.
Ise ku lo lnafàan i uldin gablà di Du
Kaftud, bay di kmanan dun na Dwata
kun i Màan, ta fasalngadan i kton di
Dwata.

I kdatah i Ngà Dwata

19 Bay tmimel Dyisas, manan di
dale, "Too ti glut i man-gu di gamu
na do i Ngà Dwata, landè gnagan-gu
nimò ku lo do. Lo yé nimògu i teen-gu
di ku Mà, na nè i nimò Mà kenen, yé
lêgu do nimò.
20 Du mdà di kalbong nawa Mà do,
galan fite di do i kdee nimòan. Na
nun fa dademe i fanan fite di do i mas
gamtikeng di ta muna nimòan du fye
too gamu tikeng.

21 Du gal nték Màgu i dad mati
na banlén ale nawa, lê salngad ayé,
banlégu nawa ku simto i knayègu
banlé.
22 Na landè nukum Mà, balù simto
dun. Bay ta blén di do i kdatah
mukum i kalbong kdee,
23 du fye i kdee dad to, nafèla agu
salngad kafèla di ku Mà. Ku nè to là
mafè do, là lêan nafè Màgu, i mdek do.
24 "Too ti glut i man-gu di gamu,
na nè to flinge di Tnalùgu na ftoo di
mdek do, nun nawan landè sen, na ta
là kenen falnayam, du ta gifal mdà di
fati salu di nawa landè sen.
25 Too ti glut i man-gu di gamu. Fan
kel i du, na ani ta dini, ta linge dad to
mati di dad salàla i talù i Ngà Dwata.
Na nè to too flinge, mlawil kenen.
26 I Màgu Dwata, kenen gutambul i
nawa, na ta lêan agu nimò gutambul i
nawa.
27 Na ta lê blé Màgu di do i kdatah
na ktoo mukum du do sa dnagit Ngà
To.
28 Bay nang gamu tikeng di kman-
gu ani, kel i du na i kdee dad mati déé
di lbangla, lingela i talùgu.
29 Na lamwà ale di dad lbangla,
na nè dad to mimò fye, mték ale na
mlawil. Na nè dad to sasè nimòla,
mték ale na falnayam.

I dad tmulen gablà ku Dyisas

30 "Landè gnagan-gu nimò ku lo do.
Bay mukum agu lmalò di man Mà di
do. Taman, tluh i kukumgu du ise ku
do knayè i nimen-gu, bay i knayè Mà,
du kenen i mdek do.
31 Na ku lo do i tmulen gablà di
ktogu, balù là fantooyu agu.
32 Bay nun fa satu tmulen gablà di
do, na gadègu na i kdee manan gablà
di do slame glut.
33 Gamu sa i mdek dad to di ku
Dyan du fsalekyu kenen, na ta tule-
nan i kaglutan.
34 Bay ise ku yé gusmaliggu i man
dad to gablà di do, bay logu man ani
du fye galwà gamu.
35 Na Dyan, gambet kenen salò
mneng na tmuyal di gamu, na flehew
gamu là mlo di nengan.
36 "Bay nun tmulen gablà di do too
mdatah fa di ktulen Dyan. I dad nimò
ta fimò Mà do, yé tmulen gablà di do
na ilè na dek Mà agu.
37 Na Mà, i mdek do, lê kenen i
tmulen gablà di do. Bay gamu, là
lmenyu lminge i talùan, na là lêyu
lmen mite i bawehan.
38 Na yé duen là mnab di nawayu i
Tnalùan du là fantooyu i ta dekan.
39 Na galyu ganbet i Tnalù Dwata
du yé man nawayu mdà déé gamfun
gamu nawa landè sen, na blaam yé
tmulen gablà di do.
40 Bay knèan, là mayè gamu salu di
do du fye gfunyu i nawa.
41 Na ise ku yé fanngabalgu i
kdayen i dad to,
42 bay gadègu gamu, na gadègu là
kanbongyu nawa i Dwata.
43 Salu agu dini fagu di dagit Mà,
bay làyu agu dnawat. Bay ku nun
to salu dini di kenen dagit, baling yé
dnawatyu.
44 Na yé knayèyu i kdayen i dade-
meyu to, bay làyu nusal kdayen mdà
di too glut Dwata. Taman, landè
kibòyu ftoo.
45 Bay nangyu fandam ku do i
tmulen gamu di Màgu, bay Mosis, i
gumgal nawayu, yé sa tmulen gamu.
46 Ku glut ftoo gamu di man Mosis,
lê gamu ftoo moon di do du smulat
Mosis gablà di do.
47 Bay du là fantooyu i dad sulat
Mosis, dét kibòyu ftoo di dad man-
gu?"

6

I kafkaan Dyisas i dee dad to (Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Kafnge ayé, ta mifal Dyisas di
Lanaw Galili, ku demen Tibiryas.
2 Na dee dad to lmalò kenen du ta
teenla i dad tnikeng nimòan, dunan i
kafgulêan dad to fandas.
3 Bay mnagad Dyisas di satu bulul,
na sudeng ditù magin i dad to galan
tdò.
4 Na ta mdadong nan i fista i dad
Dyu dnagit Fista Du Kaglius.

5 Kanto tukeng Dyisas na meye,
teenan i dee dad to salu di kenen.
Ta manan ku Filip, “Nè gumayadto
knaan gablà fkaan di kdee dad to
ani?”
6 (Yé duen Dyisas smalek ani gine
du lon tnilew Filip, du ta sanan gadè
ku dét i fanan nimò).
7 Na tmimel Filip, manan, “Balù ku
yé btas knaan salngad di sukéy i satu
to di lwe latuh du klon talbahò, là ti
kat kdee dad to ani, balù ku too tukay
i knaanla.”
8 Na lê talù satu to gal tdò Dyisas,
dunan Andru, i flanek Simon Piter,
na manan di ku Dyisas,
9 “Nun ngà lagi dini, na nun neben
lime batù fan na lwe batù nalaf, bay
dét gukmamu ani di kdee dad to ani?”
10 Bay man Dyisas di dad to galan
tdò, “Fsudengyu i dad to ani.” (Na
nun dee bnas déé). Taman, ta sudeng
i dad lagi, nun dad lime libu i kdeela.
11 Na ta nwè Dyisas i fan na fasala-
mat di Dwata, klon malel dun di dad
to sudeng. Na lê salngad ayé i nimòan
di nalaf. Na kmaan i kdee dad to ayé
kel di kabsolla.
12 Na kanto ale bsol, man Dyisas
di dad to galan tdò, “Santifunyu i
lukasla tà malmo.”
13 Na yé duenam man, ta santifunla
lukas i fan mdà di lime batù fan fkaan
Dyisas di dad to ayé, na yé kdeen sfalò
lwe been fnò.
14 Na kanto teen i dad to kmaan ayé
i tnikeng nimò Dyisas, manla, “Ani i
tugad Dwata sanfatanto dek Dwata
salu di tah tanà.”
15 Na gadè Dyisas na fan ale salu di
kenen du fye nwèla na gnagala nimò
harìla. Taman, ta mdà kenen salu di
bulul lon satu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw (Matyu 14:22-33; Mark 6:45-52)

16 Na di kasdaf i du, ta salu i dad to
galan tdò ditù di lanaw.
17 Na ta smakay ale aweng, na mifal
ale di lanaw salu di Kapernaum. Ta
kifuh nan, bay là fa kel Dyisas di dale.
18 Na ta malbang lwek mdà di kbal
i nus.
19 Na kanto lime ku demen nam
kilumitru i kawagla di kilil, ta teenla
Dyisas, na tadè kenen magu di tah i
lanaw salu di dale. Na too ale likò.
20 Bay man Dyisas di dale, “Nang
gamu likò du do sa ani.”
21 Na mdà ayé, too ale lehew fsakay
kenen. Galì ale lamyalo, ta dmuung
ale di gusalula.
22 Na di tmadol du, sana kfanak
i dademe dad to di faltù i lanaw.
Tagnèla teen na lo satu aweng déé,
dunan i ta snakay dad gal to tdò Dy-
isas, na lêla gadè di ta kdà i dad tdòan
mifal, là magin Dyisas kenen.
23 Bay nun dad aweng mdà di
banwe Tibiryas dmuung déé di saféd
i gukmaan dad to i fan di ta kafnge i
Amuto fasalamat.
24 Na kanto teen i dad to ayé na ta
là déé Dyisas na i dad to galan tdò, ta
mdà ale maweng salu di Kapernaum
du fanngaballa Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

25 Na kantola teen Dyisas ditù di
faltù, ta snalekla, manla, “E Sér, kilen
kakelam dini?”
26 Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti
glut i man-gu di gamu ani. Yé duenyu
mngabal do du ta gamkaan gamu fan,
na ta bsol gamu. Ise ku yé duenyu
mngabal do ku mdà di kaglabatyu i
tnikeng nimògu.
27 Nang gamu faflayam mnga-
bal i knaan mlal mlanas, bay yé
gufaflayamyu mngabal i knaan là
mlanas mlé nawa landè sen. I knaan
ani, yé mlé dun di gamu i dnagit Ngà
To, du Dwata Mà, ta fankahan ilè i
kdatah ta blén dun.”
28 Na snalekla Dyisas, manla di
kenen, “Dét i nimòmi fye nimenmi
knayè i Dwata?”
29 Na tmimel Dyisas, manan di dale,
“Ani i nimò fimò Dwata gamu, ftoo
gamu di dekan.”
30 Taman, manla dun, “Dét i
tnikeng nimòam fitem gami du fye
ftoo gami di ge?
31 Di munan, gamkaan i dad gutam-
bulmi di banwe landè to mnè ditù i
knaan dnagit mana salngad di ta gsu-
lat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Banlén

ale knaan mdà di langit du fkaanan dale.' "
32 Bay man Dyisas di dale, "Too ti glut i man-gu di gamu, ise ku Mosis i mlé knaan atù mdà di langit, bay Màgu i gal mlé i too knaan mdà di langit.
33 Du yé knaan blé Dwata dunan i tufa mdà di langit na mlé nawa di dad to di klamang banwe."
34 Taman, manla di kenen, "E Sér, sigim gami banlé i knaan manam ayé."
35 Na man Dyisas di dale, "Do sa i knaan mlé nawa. Nè i to salu di do, ta là ti bitilan, na nè i to ftoo di do, ta là malinuman.
36 "Bay ta man-gu di gamu, balù ta teenyu agu, knèan sana là kaftooyu.
37 Bay i kdee dad to blé Mà di do, salu ale di do, na nè i to salu di do, là sa nang agu dun.
38 Na ise ku yé duen-gu tufa mdà di langit ku nimògu i do knayè, bay nimògu i knayè i mdek do.
39 Na ani knayèan, nang nun flanahgu balù satu di kdee dad to blén di do, du yé kayèan ku sdulêgu ale nték di fulé du.
40 Du ani knayè i Màgu na kdee meye di do i Ngàan na ftoo di do, gamdawat nawa landè sen, na ntékgu ale kadang di fulé du."
41 Mungag i dad Dyu du man Dyisas, "Do i knaan tufa mdà di langit."
42 Manla, "Ise kenen kè Dyisas, i ngà Dyosip? Dilèto sa màan na yêan. Na kan ku manan kenen tufa mdà di langit?"
43 Na yé duenam man, man Dyisas di dale, "Nang gamu sigi mungag.
44 Landè to gsalu di do silang ku Mà, i mdek do, mebe kenen, na do i mték dun di fulé du.
45 Ta smulat i dad tugad i Dwata, manla, 'I kdee dad to, tdò Dwata ale,' taman, nè i to flinge na gamwè tdò mdà di ku Mà salu di do.
46 Na ise ku yé kayègu man ku ta nun to lmen mite ku Mà, du lo do i mdà di Dwata i ta mite ku Mà.
47 Too ti glut i man-gu di gamu, nè i ftoo, nun nawan landè sen.
48 Do sa i knaan mlé nawa.
49 I dad gutambulyu, kmaan ale mana di banwe landè to mnè ditù, bay knèan mati ale.
50 Bay mahal i knaan tufa mdà di langit, du nè i to kmaan dun, là sa matin.
51 Do sa i knaan tufa mdà di langit, i mlé nawa. Na nè i to kmaan i knaan ani, mlawil kel di landè sen. Na yé knaan blégu dunan i lawehgu du fye mlawil i dad to di klamang banwe."
52 Na yé gumdàan too minit kasbalew i dad Dyu, manla, "Dét kibò i to ani mlé di gito i lawehan du knaanto?"
53 Na man Dyisas di dale, "Too ti glut i man-gu di gamu, ku là knaanyu i ungad i dnagit Ngà To, na ku là ninumyu i litèan, là gamdawat gamu nawa.
54 Bay nè i to kmaan i ungadgu na minum i litègu, ta nun nawan landè sen, na ntékgu kenen di fulé du,
55 du i ungadgu too glut knaan, na i litègu too glut ninum.
56 Na nè i to kmaan i ungadgu na minum i litègu, mnè kenen di do na lê agu mnè di kenen.
57 Yé mdek do Mà, dunan gutambul i nawa, taman, lê nun nawagu mdà di kenen. Na nè i to kmaan do, nun nawan fagu di do.
58 Yé knaan mdà di langit. Là ti salngadan di mana knaan i dad gutambulyu di munan du balù kmaan ale, knèan mati ale. Bay nè i to kmaan i knaan man-gu ani, mlawil kel di landè sen."
59 Yé man Dyisas di katdòan di gumnè gal gustifun i dad Dyu di Kapernaum.

I dad talùan mlé nawa landè sen

60 Na kanto linge dademe dad to gal tdò Dyisas i manan ayé, manla, "Too blat kastulen ani, na too mlimah dmawat dun."
61 Tadèan gadè na mungag ale gablà di manan gine, na manan di dale, "Kan? Gamfatno nawayu kè i man-gu ani?

62 Kaflingenta dun, ku teenyu agu,
i dnagit Ngà To magket samfulê di
gumdàgu, sana katno i nawayu fa?
63 Lo i Tulus Dwata gamlé nawa, ise
ku gnagan i dad to. I dad tnalù man-
gu di gamu, mdà di Tulus i Dwata, na
gamlé lawil.
64 Bay nun dademe di gamu là
ftoo." (Yé man Dyisas du mdà di ka-
gatbùan, ta sanan gadè ku simto i dad
to là ftoo di kenen, na ku simto i fan
makal kenen di fati).
65 Na lê kenen talù, manan, "Yé
duen-gu man di gamu landè to gsalu
di do silang ku kdàan di ku Mà."
66 Taman, dee dad to galan tdò tma-
gak kenen, na ta là magin ale di ke-
nen.
67 Na yé duenam man, snalek Dy-
isas i sfalò lwe, manan, "Na, gamu?
Lêyu agu tnagak kè?"
68 Na tmimel Simon Piter, manan
di ku Dyisas, "Amu, landè dademe
gusalumi ku là di ge, du ge gumdà i
dad tnalù mlé nawa landè sen.
69 Ta ftoo gami, na ta gadèmi na ge i
Mtiu mdà di Dwata."
70 Na man Dyisas di dale, "Do i
malék gamu dad sfalò lwe, bay knèan
i satu di gamu nun busawan."
71 Yé manan ani Dyudas, satu di
dad sfalò lwe, i ngà Simon Iskariyot,
i fan makal ku Dyisas.

7

Dyisas na i dad flanekan

1 Kafnge ayé, lanngab Dyisas i
probinsya Galili. Ta là mayèan lam-
ngab di Dyudiya du fanngabal kenen
i dad ganlal i dad Dyu du kayèla fnati.
2 Na ta mdadong nan i kimò dad
Dyu Fista i dad Slung.
3 Na yé duenam man, stulen i dad
flanekan di kenen, manla dun, "Tna-
gakam i banwe ani, na salu ge ditù di
Dyudiya du fye teen i dad to galam
tdò i dad tnikeng nimòam.
4 Du ku nun to knayèan dilè i dad
to, là ti bunin i dad nimòan. Na ge,
du gaganam mimò i kdee dad tnikeng
ani, fitem i kgaganam di klamang
banwe."
5 (Yé man dad flanekan du là fa ftoo
ale di kenen).
6 Bay man Dyisas di dale, "Là fa kel
i bang kfitegu i kdatahgu. Bay gamu,
balù dét oras fakayyu nimò i knayèyu.
7 I dad to nfun i banwe ani, là nang
nawala gamu, bay do i knangla du
sigigu fite di dale i ksasè i dad nimòla.
8 Muna gamu gatù nan di fista.
Là tayò agu do gatù du là fa kel i
banggu."
9 Di kafngen man ayé, ftagak kenen
déé di Galili di là mlo.

I ksalu Dyisas di Fista i dad Slung

10 Kanto gatù i dad flanekan di fista,
yé klo Dyisas lê salu gatù, na là toon
fgadè dun.
11 Bay fanngabal kenen i dad gan-
lal i dad Dyu déé di fista, na too ale
smalek, manla, "Ta nè gumnè Dy-
isas?"
12 Na nun dee dad to déé sutab
gablà ku Dyisas. Yé man dademe,
"Fye kenen to," bay man dademe, "Ise
glut ayé, bay lon fan-gaw i dad to."
13 Bay landè to mlas tmulen i fan-
daman gablà ku Dyisas, du likò ale di
dad ganlal i dad Dyu.

14 Na mdadong di kagatngà i
fista, salu Dyisas di Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, du tamdò.
15 Na too tikeng i dad ganlal i dad
Dyu, na manla, "Kan ani ku too
gmadè i to ani, na blaam landè sku-
lan?"
16 Na tmimel Dyisas, manan, "Ise
ku do gumdà i tdògu, bay yé gumdàan
di Dwata, i mdek do.
17 Du nè to mayè mimò knayè i
Dwata, gadèan ku nè gumdà dad
tdògu, ku mdà di Dwata, ku demen lo
mdà di do kto.
18 Du nè to talù mdà di kenen kto,
yé kayèan ku dag i dad to kenen. Bay
i to mayè ku magdayen i mdek dun,
gsalig na là ti tmulenan kéng.
19 Dunan sa, Mosis i mlé gamu i
uldin Dwata, bay landè satu di gamu
mimen dun. Kan ku nusalyu agu
fnati?"

20 Na tmimel i dad to ayé, manla,
“Keng ta nun busawam. Simto kè i
musal fmati ge?”
21 Na tmimel Dyisas, manan dale,
“Lo satu i tnikeng nimògu, bay ta too
ti tikeng i kdeeyu.
22 Ta dek Mosis gamu fimò ilè di
laweh i dad ngàyu lagi, bay blaam
ise kenen i too gumdàan, bay mdà di
dad gutambulyu. Taman, galyu fimò
ilè di laweh i dad ngàyu, balù di Du
Kaftud.
23 Ku fimò gamu ilè di dad ngàyu
di Du Kaftud mdà di kimenyu i
uldin Mosis, kan ku lanbutyu agu di
kafgulêgu i satu to di Du Kaftud?
24 Ta nang gamu mukum mdà di
teen i matayu. Yé fye ku glalò di too
glut kukum.”
25 Na stulen dademe to déé di
Dyérusalém, manla, “Sawe dunan ani
i to fanngaballa du knayèla fnati.
26 Bay neyeyu. Ta talù kenen di
bleng i dad to, na landè talù balù satu
ku kamnang dun. Keng ta gadè dad
ganlalto na kenen i Mgalék Dwata?
27 Bay ku ta kel i Mgalék Dwata,
landè to gmadè ku nè gumdàan, bay
to ani, gadèto i gumdàan.”
28 Na di katdò Dyisas di Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, falbongan i
talùan, manan, “Ta tooyu agu dilè kè,
na ta tooyu gadè ku nè gumdàgu? I
ksalugu dini, ise ku mdà di do knayè.
I mdek do, too glut kenen, bay là
dnilèyu dun.
29 Bay do, dilègu kenen du kenen sa
i gumdàgu na kenen i mdek do.”
30 Taman, tilewla kamfè kenen, bay
landè gaganla nimò du là fa kel i ban-
gan.
31 Dee dademe to ftoo di kenen, na
manla, “Di kakel i Mgalék Dwata, là ti
midul i dad tnikeng nimòan di nimò i
to ani.”

Fanla fakfè Dyisas

32 Na linge dad Farisi i ksutab i kdee
dad to gablà ku Dyisas. Taman, i dad
Farisi na i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu, mdek ale dad sundalu du
kanfèla Dyisas.
33 Yé duenam man, man Dyisas di
dad to stifun déé, “Ta là mlo i knègu
di safédyu du ta fan agu samfulê di
mdek do.
34 Na ku ta mdà agu, balù ku fan-
ngabalyu agu, knèan là teenyu agu,
du là ti gafat gamu di gusalugu.”
35 Taman, sasalek dad ganlal i dad
Dyu, manla, “Nè fan gusalu i to ani
kè du manan là teento dun? Keng
salu ditù di banwe i dad Grik gumnè i
dademe Dyu du lê tamdò di dad to ise
Dyu.
36 Du yé sa manan gine, ‘Ku ta mdà
agu, balù ku fanngabalyu agu, knèan
là teenyu agu, du là gafat gamu di
gusalugu.’ Dét i kayèan man ayé?”

Éél mlé nawa

37 Na i gusen du di fista ayé,
yé too mabtas du. Na di du ayé,
tadag Dyisas, na falbongan i talùan,
manan, “Nè to malinum, salu di do
na minum.
38 Du ani gsulat di Tnalù Dwata,
‘Mdà di nawa i to ftoo di do, samfut
di kenen éél mlé nawa.’ ”
39 (I éél manan ayé dunan i guflin-
gen di Tulus Dwata ta fan gdawat i
dad to ftoo di kenen. Bay di du atù,
là fa gablé i Tulus Dwata du là fa too
gdawat Dyisas i kdatahan).

Masgalel fandam i dad to gablà ku Dyisas

40 Na dee dad to lminge i man Dy-
isas ayé, manla, “Dunan ani Tugad i
Dwata sanfatanto.”
41 Na man dademe, “Ani i Mgalék
Dwata.” Bay man dademe, “I Mgalék
Dwata, ise ku mdà di Galili,
42 du yé ta gsulat di Tnalù Dwata na
i Mgalék Dwata i satu bel Harì Dabid,
na yé gusutan di Bétléhém, dunan i
lunsud gumnè Dabid di munan.”
43 Taman, sahal fandam i dad to
gablà ku Dyisas,
44 na mayè dademe to kamfè ke-
nen, bay landè gaganla nimò.
45 Na samfulê i dad sundalu di dad
Farisi na i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu, na snalek i dad ganlal ale,
manla, “Kan ku là nebeyu dun dini?”

46 Na tmimel i dad sundalu ayé,
manla, “Landè to lmen talù salngad
kenen.”
47 Na smalek dad Farisi, manla,
“Kan kè? Ta lê gamu mafgaw?
48 Ta nun kè gadèyu to mdà di dad
ganlal i dad Dyu, ku demen mdà di
dad Farisi ku ftoo di kenen?
49 Landèan, bay lo yé ftoo di kenen
i dad to là gmadè i uldin Dwata fagu
di ku Mosis, taman, falnayam Dwata
ale.”
50 Na déé Nikodimus, i satu Farisi
i ta salu di ku Dyisas di munan.
Manan,
51 “Bay di dad uldin Dwata di gito,
silang nukum satu to ku ta lingeto
i dad tdòan, na ku ta teento i dad
nimòan.”
52 Bay tmimel ale, manla di kenen,
“Kan? Lê ge mdà di Galili kè? Toom
bnasa i ta gsulat di Tnalù Dwata du
fye gadèam na landè tugad i Dwata ku
mdà di Galili.”

8

I libun lmafà yaanan

1 Na kafnge ayé, kat satu to ta mdà
mulê. Bay Dyisas, salu kenen ditù di
Bulul Olib.
2 Kanto mték flafus di tmadol du,
samfulê Dyisas di Gumnè Gal Gu-
mangamfù di Dwata. Na nun dee dad
to salu di kenen, na yé duenam man,
ta sudeng du tdòan ale.
3 Na di laman tamdò, ta kel dad to
gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis na i dad Farisi, na nebela
di ku Dyisas i satu libun gumahla
di klafàan i yaanan di satu lagi, na
ftadagla di bleng i dad to.
4 Na manla di ku Dyisas, “E Sér, ta
gumahmi i libun ani di satu lagi.
5 Di uldin Dwata fagu di ku Mosis
di gito, manan ndak batu i mimò sal-
ngad ani kel di kfatin. Na dét i ge
man?”
6 Manla ayé du limanla ku Dyisas,
fye nun gumdàla tmifù kenen. Bay
baling lkatot Dyisas, na smulat di
tanà, gnamitan i tnalòan.
7 Bay sana ktadagla déé du sigi ale
smalek fa, na yé duenam man, ta lê
tadag Dyisas, na manan di dale, “Nè i
to landè salà di gamu, yé muna mdak
dun batu.”
8 Na lê kenen lkatot, na smulat di
tanà.
9 Na kantola linge i man Dyisas ayé,
sginut ale mdà. Yé muna mdà i dad
tua, klo i dademe. Na ta lo yé tagak
déé Dyisas na i libun ayé.
10 Na ta lê tadag Dyisas na manan
di libun ayé, “E bì, ta nè gumnè i dad
to mayè falmayam ge? Ta landè tagak
kè?”
11 Na tmimel i libun ayé di ku Dy-
isas, manan, “Ta landèan, Sér.” Na
man Dyisas di kenen, “Ku yé, balù do,
là sa falnayamta ge. Mulê ge na ta
nang ge mimò salà.”

Dyisas i Salò mneng di klamang banwe

12 Na lê talù Dyisas di dad to stifun
déé, manan, “Do i Salò mneng di dad
to di klamang banwe. Nè i to lmalò
di do, là sa magun di gukmifuhan,
bay ta déé di kenen neng i Salò mlé
nawa.”
13 Taman, man dad Farisi di ku Dy-
isas, “Lom satu tmulen gablà di ktom.
Là gablà fantoo dun.”
14 Na tmimel Dyisas, manan di dale,
“Balù ku logu satu i tmulen gablà
di ktogu, slame glut i kdee tulen-gu
du gadègu i gumdàgu na i gusalugu.
Bay gamu, là gadèyu i gumdàgu na i
gusalugu.
15 Ku mukum gamu, yé gufdàyu
dun di kfagu i to tanà, bay do, landè
nukumgu, balù simto.
16 Bay ku do i mukum, tadè i
kukumgu, du ise ku logu satu i
mukum, bay lwe gami Mà, i mdek do.
17 Na ta gsulat di uldin ta blé Dwata
di gamu na ku masalngad i tulen lwe
to, glut i tulenla.
18 Tmulen agu gablà di ktogu, na
Mà i mdek do, lê kenen tmulen gablà
di do.”
19 Taman, too ale smalek, manla,
“Nè gumnè i Màam?” Na tmimel Dy-
isas, manan, “Là dilèyu agu, na là lêyu
dilè Mà, du ku ta dilèyu agu, lêyu dilè
Mà.”

20 Man Dyisas i kdee ani di katdòan
di lam Gumnè Gal Gumangamfù di
Dwata di gugkah i galla guftatek filak
blé di Dwata. Bay blaam, landè to
gamkfè dun du là fa kel i bangan.

Langit i gumdà Dyisas

21 Na lê man Dyisas di dad Dyu,
"Nun du, mdà agu, na fanngaba-
lyu agu, na mati gamu di kagsalàyu.
Yé duenam man, là gafat gamu di
gusalugu."
22 Yé duenam man, sasalek i dad
ganlal i dad Dyu ayé, manla, "Dét
gumtatek i manan ayé, 'Là gafat
gamu di gusalugu?' Kan? Fan kenen
mikat lial kè?"
23 Na man Dyisas di dale, "To
tanàyu gamu, bay do, yé gumdàgu di
tah langit. Yé gumdàyu di banwe ani,
bay do, ise.
24 Yé duen-gu man di gamu na mati
gamu di kagsalàyu. Na too gdohò ayé
ku là fantooyu na 'Do sa Dunan Do.' "
25 Na toola kenen snalek, manla,
"Simto ge kè?" Na tnimelan ale,
manan, "I ta sanagu tulen di gamu sa
di muna.
26 Dee fa kayègu man na nukum di
gamu. Bay too glut i mdek do, na nè
i lingegu di kenen, yé tulen-gu di dad
to di tah tanà."
27 Na là glabatla na yé manan di
dale i Màan.
28 Na lê talù Dyisas, manan dale,
"Ku ta nketyu agu, i dnagit Ngà To,
yé kloyu gmadè na 'Do sa Dunan Do,'
na lêyu gadè na landè nimògu di logu
satu, na lo yé tulen-gu i tdò Mà do.
29 Na fikit di do i mdek do. Là ti
bayàan agu di logu satu, du yé nimògu
i gamflehew kenen."
30 Nun dee to lminge i dad manan
ta ftoo di kenen.

I ktoon mlé kagalwà

31 Taman, man Dyisas di dad to
ftoo di kenen, "Ku fkahyu di nawayu
i Tnalùgu, na nimenyu, ta mbaling
gamu dad to tdògu.
32 Na gadèyu i kaglut, na i kaglut
falwà gamu di kagfasakyu."
33 Bay manla di kenen, "Dad
bel Abraham gami, na landè lmen
fmasak gami. Kan ku manam galwà
gami di kagfasakmi?"
34 Na tmimel Dyisas, manan di dale,
"Too ti glut i man-gu di gamu, nè to
gamsalà, fasak i salà.
35 I fasak, là ti glaman di familya,
bay i ngà, glam kenen kel di landè
sen.
36 Yé duen-gu man ku yé mlé gamu
kagalwà Ngà i Dwata, too ti glut
galwà gamu.
37 Gadègu na gamu i dad bel Abra-
ham, bay knèan tooyu agu kayè fnati
du là mnab i Tnalùgu di gamu.
38 Yé man-gu i fite Mà do, bay yé
nimòyu gamu, i man màyu gamu."
39 Na manla di ku Dyisas, "Abra-
ham sa i gutambulmi." Bay man
Dyisas di dale, "Ku glut gamu dad
bel Abraham, ta lalòyu moon i dad
nimòan.
40 Yé logu nimò tulen-gu gamu i
kaglut mdà di Dwata, bay blaam
kayèyu agu fnati. Bay ise yé sa i nimò
Abraham kenen.
41 Yé duenam man, salngad nimòyu
màyu." Na manla di kenen, "Ise gami
ngà magu dungan, bay lo satu i Màmi,
dunan Dwata."
42 Bay man Dyisas di dale, "Ku glut,
na Dwata Màyu, ta kanbongyu agu
nawa du salu agu dini mdà di Dwata.
I ksalugu dini, ise do knayè, bay
dekan agu.
43 Dét i duenyu là galmabat i tdògu?
Yé duenan du là flinge gamu di man-
gu.
44 Du dad ngà gamu i màyu Satanas,
na yé galyu nimen i sasè knayè màyu.
Mdà di kagatbùan, sigi kenen manò,
na là lmenan msen i kaglutan du
landè sa kaglut déé di kenen. Ku
tmulen kéng, lon lalò i kenen kagkah
du sigi tmulen kéng, du kenen gutam-
bul i kdee kéng.
45 Bay do, yé tulenta gamu i kaglu-
tan, na yé duenam man, là fantooyu
agu.
46 Nun di gamu kè lmen mite do
gamsalà? Ku yé man-gu i kaglutan,
kan ku là ftoo gamu di do?
47 I ngà Dwata, flinge di Tnalù

Dwata. Bay gamu, ise gamu dad ngà
Dwata, na yé duenyu là flinge."

Dyisas na Abraham

48 Na lê tmimel i dad Dyu, manla,
"Là kè glut i manmi na yé gumdàam
di Samarya, na nun busawam?"
49 Na tmimel Dyisas, manan,
"Landè busawgu do. Di kaglutan,
galgu nafè Mà, bay balingyu agu too
fyà.
50 Ise ku yé fanngabalgu i kdayen
i dad to. Bay yé knayè i Dwata ku
dnayen i dad to agu, na kenen sa i
mukum.
51 Na too ti glut i man-gu di gamu.
Nè i to toon fkah di nawan i Tnalùgu,
là matin."
52 Bay man i dad Dyu di kenen,
"Ani ta too mbateng di gami na nun
busawam. Ta mati Abraham na i dad
tugad i Dwata di munan, bay knèan,
balingam man, 'Nè i to toon fkah di
nawan i Tnalùgu, là matin.'
53 Kan? Mdatah ge di ku Abraham, i
gutambulmi? Ta mati kenen na i dad
tugad Dwata. Di fandamam, simto ge
kè?"
54 Na man Dyisas di dale, "Ku do
dmayen i ktogu, landè btasan. Bay yé
dmayen do Mà, i manyu Dwatayu.
55 Là ti dilèyu kenen, bay do, dilègu.
Ku yé man-gu là dilègu dun, ta tmulen
agu kéng gambet gamu. Bay di
kaglutan, dilègu kenen, na nimen-gu
Tnalùan.
56 I gutambulyu Abraham, lehew
kenen mite i du ksalugu dini. Na di
kiten dun, too kenen lehew."
57 Na man i dad Dyu di kenen, "Là fa
gafat ge lime falò fali, na yé manam ta
teenam Abraham?"
58 Na man Dyisas di dale, "Too ti
glut i man-gu di gamu, di là fa sut
Abraham ta sana Do sa i Dunan Do."
59 Yé duenam man, mulut ale batu
du ndakla kenen. Bay salbuni Dyisas,
na tnagakan i Gumnè Gumangamfù
di Dwata.

9

I kafgulê Dyisas i lagi butè

1 Na di lam Dyisas magu, nun
teenan satu lagi butè mdà di ksutan.
2 Na smalek i dad to gal tdò Dyisas,
manla, "E Sér, dét duen i to ani sut
butè? Simto gamsalà, kenen ku dad
tuan?"
3 Na tmimel Dyisas, manan, "Ise ku
yé duenan sut butè ku mdà di salàan
ku demen mdà di salà i dad tuan.
Bay yé duenan du fye teen i kaltulus
Dwata fagu di kenen.
4 Di tlabo mdu, tooto nimò i fimò
mdek do, du ku ta kel i kifuh, ta landè
kibòto mimò.
5 Di lamgu dini di tah tanà, do i Salò
mneng di klamang banwe."
6 Na kafnge Dyisas man ayé, dmulà
kenen di tanà, na sanboolan tanà
i dulàan mimò fitak, na lunalan di
mata i to butè ayé.
7 Na dekan i butè, manan, "Mdà
ge, na flauf ge di Lanaw Silom." (Yé
gumtatek Silom, "Mdek.") Na ta mdà
i to ayé, na flauf. Na di kulêan, ta mite
kenen.
8 Mdà i dademen saldan na i dad to
gal mite dun mni di laman là fa mite,
kantola teen kenen, manla, "Ise ani to
gal sudeng na mni?"
9 Na man dademe, "Hee, dunan sa
ayé." Bay man dademe, "Ise kenen,
bay lo salngad bawehla." Bay man i
to ayé, "Dunan, do sa."
10 Taman, snalekla kenen, manla,
"Dét i duenam ta mite?"
11 Na tmimel kenen, manan, "Satu
lagi, yé dagitan Dyisas, mimò kenen
fitak, na lunalan di matagu, na dekan
agu flauf di Silom. Na kantogu flauf,
ta mite agu."
12 Na lêla kenen snalek, manla, "Ta
nè gumnè i to manam ayé?" Na
manan di dale, "Wanta. Ta là gadègu
dun."

I ksalek i dad Farisi gablà di kgulê i to butè

13 Kafnge ayé, nebela i to ayé salu di
dad Farisi.
14 Na yé du Dyisas mimò i fitak du
fan-gulêan i to butè dunan i Du Kaf-
tud i dad Dyu.
15 Taman, lê smalek i dad Farisi
i gumdàan mite, na manan di dale,

"Lnunalan fitak i matagu, na flauf agu, na ani ta mite agu."
16 Na yé man i dademe dad Farisi déé, "Ise mdà di Dwata i lagi ayé, du là nimenan i uldin Dwata gablà di Du Kaftud." Bay yé man dademe, "Dét kgagan i to gamsalà mimò tnikeng salngad ani?" Na là salngad fandam i dad Farisi gablà ku Dyisas.
17 Na kafnge ayé, lêla snalek i to ayé, manla, "Dét i gmanam gablà di kenen du ta manam sa kenen famgulê i matam?" Na tmimel kenen, manan, "Kenen sa satu tugad i Dwata."
18 Bay là ftoo dad ganlal i dad Dyu ku i to ayé tagnè butè, bay ani ta mite, silang ta fngéla i dad tuan.
19 Na snalekla i dad tuan, manla, "Ani kè i ngàyu, i manyu tagnè butè mdà di ksutan? Kan ani ku ta mite?"
20 Na tmimel dad tuan, manla, "Glut ngàmi kenen, na glut sut butè,
21 bay i gumdàan mite, là gadèmi dun. Na là gadèmi ku simto i famgulê dun. Fye ku kenen i snalekyu du ta bong kenen, na fulung tmimel gablà di kton."
22 Yé duen i dad tuan tmimel gambet ayé du likò ale di dad ganlal i dad Dyu du ta sansatula i nawala di kmanla dun, na ku nè i to man dun na Dyisas i Mgalék Dwata, ta là dnilèla dun mimbro di gumnè gustifun i dad Dyu.
23 Na yé duen i dad tuan man dun gine, "Ta bong kenen. Fye ku kenen i snalekyu."
24 Na yé duenam man, ta lêla tlo i to ayé, manla dun, "Tulenam i kaglutan di kanfe Dwata, du gadèmi i to ayé lo satu to gamsalà."
25 Na tmimel i to ayé, manan, "Là gadègu ku gamsalà kenen ku demen là. Lo yé gadègu, di munan butè agu, bay ani ta mite agu."
26 Na lêla kenen snalek, manla, "Dét i nimòan di ge? Dét i kibòan mukà matam?"
27 Na tmimel kenen, manan di dale, "Ta tulenta gamu sa, bay là flinge gamu. Dét duenyu lê mayè flinge? Kan? Mayè gamu mgimò dad tdòan?"
28 Na mdà di kalbutla, ta nadoyla kenen, manla, "Ge i satu tdòan, bay gami i dad tdò Mosis.
29 Gadèmi ta talù Dwata di ku Mosis, bay i to ayé, balù i gumdàan, là gadèmi dun."
30 Na tmimel i to ayé, manan, "Too tnikeng ani sa, du là gadèyu i gumdàan, bay ta nukàan i matagu.
31 Na gadèto i Dwata, là falningen i dad to gamsalà, bay lo yé falningen i dad to mafè kenen, na lmalò di knayèan.
32 Mdà di kagatbù i banwe, landè lmento linge ku nun gmagan mukà mata i to sut butè.
33 Landè gnagan i to ani nimò, ku là mdàan di Dwata."
34 Na manla di kenen, "Tagnè ge too gamsalà mdà di ksutam, na là gtenan ku ge tamdò gami." Na ta falwàla kenen mdà di gumnè gustifun i dad Dyu.
35 Na ta linge Dyisas na ta falwàla i to ayé mdà di gumnè gustifun i dad Dyu. Na kanton teen kenen, ta snalekan, manan dun, "Fantoom kè i Ngà To?"
36 Na tmimel kenen, manan, "Sér, tulenam do ku simto kenen du fye ftoo agu di kenen."
37 Na man Dyisas di kenen, "Ta teenam sa Ngà To, du dunan i demem stulen ani."
38 Na manan di ku Dyisas, "Fantoota ge, Amu," na mangamfù kenen di kanfe Dyisas.
39 Na man Dyisas, "Salu agu dini di tah tanà du mukum. Nè i to là mite, tnabenggu kenen fye mite. Bay nè i to man nawan ta mite, bnutègu."
40 Na nun dademe Farisi magin di to ayé, na kantola linge i man Dyisas ayé, ta manla di kenen, "Kan? Lê gami butè?"
41 Na man Dyisas di dale, "Ku too glut butè gamu, landè moon salàyu. Bay du manyu mite gamu, taman sana knun salàyu.

10

I fléd gablà di to mifat dad bilibili

1 “Too ti glut i man-gu di gamu,
nè to là magu di bà takab i kukub
dad bilibili, bay baling mkef, i to ani
tmaku na tulisan.
2 Bay i to fusuk di bà takab i kukub
dad bilibili, kenen mifat dale.
3 Na mdà i to mantay takab, nukàan
du fafusukan i to mifat dad bili-
bili. Na falninge dad bilibili i talùan,
na tlon dagit i kat satu bilibilin, na
nalakan ale lamwà.
4 Na di kalakan dale lamwà, mnè
kenen tukè munala, na tmadol dad
bilibili ani di kenen, du ta dilèla sa i
talùan.
5 Bay là ti tmadol dad bilibili ani di
mahal to, bay baling ale milah du là
dilèla i talùan.”
6 Yé fléd tulen Dyisas di dad to, bay
knèan là glabatla i gumtatekan.

7 Taman, ta lê talù Dyisas di dale,
manan, “Too ti glut i man-gu di gamu,
na do sa bà takab kukub i dad bilibili.
8 I kdee dad muna di do salu dini,
dad tmaku na tulisan. Taman, là
falninge dad bilibili i talùla.
9 Do sa bà takab du nè to fusuk fagu
di do, galwà di dad salàan. Fusuk
kenen, na lamwà di kukub du fye
mite gumateban.
10 Yé duen i to tmaku salu dini du
tmaku, na fmati, na falmo. Bay do,
salu agu dini du fye gamdawat dad to
i nawa too fnò.
11 Do i fye mifat dad bilibili du i fye
mifat, gatlagad mlé i kton di fati du
mdà di dad bilibili.
12 I to snukéy mifat dad bilibili na
ise kenen mfun dale, di kiten i tuyun
salu di dad bilibili, milah na tna-
gakan ale. Taman, nakét i tuyun ale,
na sanbalétan ale.
13 Yé duenan milah du lo kenen
snukéy, na là mabtas i dad bilibili di
kenen.
14-15 Do i fye mifat dad bilibili. Ku
nè kasdilèmi Mà, salngad ayé kas-
dilèmi dad bilibiligu, na gatlagad agu
mlé i ktogu di fati du mdà di dale.
16 Lê nun fa dademe bilibiligu, là fa
dini ale di lam kukub ani. Yé duenam
man, toogu ale lê nebe dini du nifatgu
ale. Na flinge ale di talùgu, na mgimò
ale lo satu lumbuk, di lo satu mifat
dale.
17 Na bong nawa Mà do, du gatla-
gad agu mlé i ktogu di fati du fye lêgu
gdawat samfulê.
18 Landè to gmagan fmati do, bay
tadègu tan-gaad mlé i ktogu di fati.
Nun kdatahgu mlé dun, na lê nun
kdatahgu mawì dun, du ani i dek Mà
do.”
19 Kanto linge dad Dyu i man Dyisas
ayé, ta lê sahal i fandamla.
20 Dee di dale i man dun, “Nun
busawan, na ta book. Kan ku flinge
gamu di kenen?”
21 Bay yé man dademe, “I to nun bu-
saw, ise gambet ayé i talùan. Na landè
kibò i busaw famgulè i dad butè.”

I là kaftoo dad Dyu di ku Dyisas

22 Nun satu fista dnagit Kaftiu i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
di Dyérusalém, na gaslà di dangan i
katno.
23 Na salu Dyisas di gumnè ayé, na
lmalan magu di Balkun Solomon déé.
24 Na salnibut dad Dyu Dyisas, na
manla di kenen, “Kilen kè ktulenam
gami i kaglutan? Ku ge i Mgalék
Dwata, fbatengam di gami.”
25 Na tmimel Dyisas, manan, “Ta
tulen-gu sa di gamu, bay knèan là ftoo
gamu di do. I dad nimògu di dagit Mà,
yé tmulen gablà di do.
26 Bay là sa ftoo gamu du ise gamu
dad bilibiligu,
27 du i dad bilibiligu, falningela i
talùgu, na dilègu ale, na tmadol ale di
do.
28 Na banlégu ale nawa landè sen,
na là ti malmo ale, na landè gamlad
dale mdà di lam falelgu.
29 Mà i mlé dale di do, na too ke-
nen mdatah di kdee, na landè gamlad
dale mdà di lam falelan.
30 Mà na do, lo satu.”
31 Taman, lê mulut dad Dyu batu du
dakla ku Dyisas.
32 Bay man Dyisas di dale, “Ta dee
fitegu di gamu i dad fye nimò ta
dek Mà do. Nè kè di dad nimò ani
gumdàyu mdak do batu?”

33 Na tmimel dad Dyu ayé, manla
di kenen, “Ise ku dad fye nimòam
i duenmi mdak ge. Bay yé salàam
nladam i kdatah Dwata, du lo ge to,
na fasalngadam i ktom di kenen.”
34 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta
fsulat Dwata fagu di satu tugadan,
manan, ‘Gamu i dad dwata.’
35 Gadèto na là gsalà i Tnalù Dwata.
Ku yé katlon dad to gumlén i Tnalùan
dad dwata,
36 na kan ku manyu gablà di do
i Mgalék Mà na i dekan dini di tah
tanà, na nladgu kdatah i Dwata di
logu kman dun do Ngà Dwata?
37 Taman, nang gamu ftoo di do ku
làgu nimò i dad nimò Mà.
38 Kabay ku ta nimògu i kdee ayé,
fantooyu i dad nimògu fye gadèyu na
Mà mnè di do, na do, mnè agu di ku
Mà.”
39 Na lêla kanfè moon Dyisas, bay
lamwà kenen di blengla.
40 Na ta lê mdà Dyisas mifal di Dy-
ordan, dunan i gumunyag Dyan di
muna, na mnè kenen ditù di là mlo.
41 Na nun dee dad to salu di kenen,
na manla, “Landè tnikeng nimò Dyan
di munan, kabay i kdee tulenan gablà
di to ani, slame glut.”
42 Na too dee dad to ditù ftoo di ku
Dyisas.

11

I kfati Lasarus

1 Na nun to fandas, yé dagitan
Lasarus mdà di Bétani, i lunsud Marta
na Méri, i flanekan.
2 Dunan ani i Méri mkok fye bun di
blì Dyisas, na nifun wakan. Na kenen
sa i libun Lasarus.
3 Taman, ta febe Méri na Marta
i tulen ani di ku Dyisas, “Fandas i
flanekam toom deme sakdo.”
4 Na kanto linge Dyisas ayé, manan,
“Ise yé gukel i fdas ani ku fati, bay
yé gukelan ani du fye magdayen i
Dwata, na lê magdayen Ngà i Dwata
fagu dini.”
5 Kando Dyisas Marta na Méri na
Lasarus.
6 Kanton linge fandas Lasarus, fu-
nan baling fanak déé lwe butang klon
gatù di dale.
7 Na kafnge ayé, man Dyisas di
dad to galan tdò, “Samfulê ato di
Dyudiya.”
8 Bay man dad to galan tdò di ke-
nen, “Sér, falami ani kayè i dad Dyu
mdak ge batu. Na kan ku kayèam
samfulê ditù?”
9 Na tmimel Dyisas, manan, “Yé
sa galyu man sfalò lwe oras di sdu?
Taman, i to magu di mdu, là ti
gsungkulan* du malwa sa.
10 Bay ku kifuh i kagun, gsungkul
du kmifuh sa.”
11 Yé man Dyisas, kafnge ayé lêan
man, “Ta kudang i flanekto, Lasarus,
bay gatù agu du fye nukatgu kenen.”
12 Na tmimel dad to galan tdò,
manla, “Amu, ku lon kudang, mgulê
kenen.”
13 Bay yé knayèan fgadè na ta mati
Lasarus, na man nawala ku lo btal
kakudang i man Dyisas.
14 Na yé duenam man, ta fbateng
Dyisas di dale, manan, “Ta mati nan
Lasarus.
15 Du mdà di gamu, lehew agu du
là gumahgu kenen mto du fagu dini
fye ftoo gamu. Mdà ato nan gatù di
kenen.”
16 Na talù Tomas, i dnagitla Sfangê,
manan di dademen to gal tdò Dyisas,
“Mdà ato nan gatù fye magin ato mati
di Amuto.”

Stulen Dyisas na Marta

17 Kanto kel ale Dyisas di Bétani,
ta gadè Dyisas na ta sana fat butang
Lasarus ditù di lam lbang.
18 Mdadong Bétani di Dyérusalém,
nun tlu kilumitru kè i kawagan.
19 Na nun dee dad Dyu lmauy dale
Marta na Méri du lnalala ale du mdà
di kfati i lagila.
20 Na kanto linge Marta na ta fan
kel Dyisas, ta gasil kenen lamwà du
snitongan, bay fanak Méri di lam i
gumnè.

* **11:9** 11:9 Ku demen gsingkul.

21 Na man Marta di ku Dyisas, “E
Amu, ku lo ge dini di kafdas i lagigu,
là ti matin moon.
22 Bay gadègu, balù ani, ku dét fnim
di Dwata, blén di ge.”
23 Na man Dyisas di kenen, “Lê
mték sa i lagim.”
24 Na man Marta di kenen, “Gadègu
na mték kenen di fulé du.”
25 Bay man Dyisas di ku Marta, “Do
i gumdà i kték, na i lawil. Nè i to ftoo
di do, balù mati kenen, lê man mték.
26 Na nè i to mto na ftoo di do, nun
nawan landè sen. Fantoom kè i man-
gu ani?”
27 Na tmimel Marta, manan di ke-
nen, “Hee Amu, ftoo agu na ge i
Mgalék Dwata, i Ngàan salu dini di tah
tanà.”

Mngel Dyisas

28 Na kafnge Marta man dun ayé,
ta mdà kenen, na tlon Méri di lo dale,
na manan di kenen, “Ta dini Sér, na
fanngabalan ge.”
29 Di kaklinge Méri, ta tadag, na
sagwê lamwà du snitongan Dyisas.
30 Là fa gafat Dyisas di lunsud, bay
sana kdéén di gusmitong Marta dun.
31 Na i dad Dyu lmala dale Méri,
teenla i ktadag Méri na i kalwàan smi-
tong ku Dyisas, na ta magin ale di
kenen du yé man nawala ku lê kenen
samfulê di lbang i lagin na mngel
ditù.
32 Na kanto kel Méri di ku Dyisas, di
kiten dun, ta lkuad di saféd blì Dyisas,
na manan, “E Amu, ku lo ge dini di
kafdas i lagigu, là matin moon.”
33 Na mngel Méri na i dad Dyu
magin di kenen. Na kanto teen Dy-
isas ayé, matdel nawan na too kenen
mlidù.
34 Na smalek Dyisas, manan, “Nè
gulambangyu dun?” Klola man, “Flal
ge, Amu. Neyem.”
35 Na mngel Dyisas.
36 Na kanto teen dad Dyu i kngelan,
manla, “Neyeyu, too bong nawan ku
Lasarus.”
37 Bay talù i dademe, manla, “Ke-
nen sa i famgulê i to butè. Là kè
gaganan nsang i kfati Lasarus?”

I kték Dyisas ku Lasarus

38 Ta lê matdel nawa Dyisas, na ta
gatù di ilib gulambangla ku Lasarus.
Yé sangla di bà ilib ayé bong batu.
39 Na man Dyisas di dale, “Kahyu i
batu ayé.” Na tmimel Marta, i libun i
mati ayé, manan, “Amu, ta fat butang
i kalbangmi kenen. Ta balok nan.”
40 Bay man Dyisas di kenen, “Ta
manta ge sa ku ftoo ge, ta kitem i
kaltulus Dwata.”
41 Yé duenam man, ta kahla i
batu, klo Dyisas lngalà, manan, “Mà,
fasalamat agu di ge du ta falningem
agu.
42 Na gadègu galam agu falninge,
bay yé duen-gu man ani du mdà di
dad to tadag dini, fye ftoo ale na ge i
mdek do.”
43 Na kafngen man ayé, ta fal-
bongan talùan, manan, “E Lasarus,
lamwà ge.”
44 Na ta lamwà Lasarus di lbang,
maglabéd dad falnas i dad blìan na
sigalan, na lê man i masala labéd
di bawehan. Taman, man Dyisas di
dale, “Nbelyu kenen na faguyu.”

I fandamla fmati ku Dyisas (Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Na dee dad Dyu lmauy dale Méri,
kantola teen i nimò Dyisas, ftoo ale di
kenen.
46 Bay i dademe, salu ale di dad
Farisi, na tulenla dale i dad nimò Dy-
isas.
47 Na yé duenam man, stifun dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad
Farisi magin di dad mdatah mukum,
na stulen ale, manla, “Dét i fye nimòto
dé? Ta dee tnikeng nimò i to ayé.
48 Ku bayàto kenen, ftoo di kenen
i kdee dad to, na salu dini dad gan-
lal di Roma, na lanbàla i Gumnè Gu-
mangamfùto di Dwata, na falmola i
banweto.”
49 Yé ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu di fali atù Kayafas. Lê kenen
talù, manan, “Too landè gnadèyu.
50 Là gadèyu dun kè mas gamfye di
gamu ku lo satu mati di kdee to tah di
malmo i kdee.”

51 I manan ani ise ku mdà di kenen
knayè, bay du kenen ulu i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu di fali atù, ta
falan fgadè na ta fan mati Dyisas di
dad Dyu.
52 Na ise ku mati Dyisas lo di dad
Dyu, bay yé duenan mati du fye san-
tifunan na sansatun i kdee dad ngà i
Dwata ta sbalét.
53 Na mdà di du atù, mngabal kfagu
i dad ganlal i dad Dyu fmati ku Dy-
isas.
54 Na yé duen Dyisas ta là magu
di gumite i dee dad Dyu dun, bay
baling salu di syudad dnagit Ifraim
mdadong di banwe landè to mnè
ditù. Na déé gufanakan magin i dad
to galan tdò.
55 Na ta là mlo nan i Fista Du
Kaglius, na nun dee dad to mdà di
dademe banwe salu di Dyérusalém du
fye nimenla i uldin Dwata di dad Dyu
gablà di klanebla i ktola di là ale fa
mangamfù di Dwata.
56 Na toola fanngabal Dyisas,
na sasalek ale di Gumnè Gal Gu-
mangamfù di Dwata, manla, "Dét
fandamyu gamu? Là ti salun dini di
fista, man?"
57 Na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na i dad Farisi, yé fgadèla di dad
to, ku nè to mite i gufanak Dyisas,
tulenan du kanfèla.

12

Nkok Méri fangbun i blì Dyisas (Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9)

1 Nam butang gdè klon kel i Fista
Du Kaglius, salu Dyisas ditù di Bétani,
i banwe Lasarus, i to ta ntékan di fati.
2 Fatlagad ale dun knaan. Marta
i malel, na magin Lasarus ku Dyisas
kmaan.
3 Na mwè Méri tngà kilu i too mab-
tas fangbun, na kokan di blì Dyisas,
na yé ifun dun wakan. Na lngab i
gumnè ayé i kafye bunan.
4 Na talù Dyudas Iskariyot, satu di
dad to gal tdò Dyisas, i to fan makal
kenen,
5 manan, "Kan ku là baling fabli i
fangbun ani, na blé i wèan di dad to
landè knun. Yé btasan fan salngad di
sukéy i satu to di sfalin talbahò."
6 Ise ku yé duen Dyudas man ayé
ku kandon i dad to landè knun, bay
du to tmaku kenen, na kenen sa i
magot i filak ale Dyisas, na galan nwè
i dademen.
7 Taman, man Dyisas, "Bayàyu ke-
nen du tagàan ani di du i kalbangla
do,
8 du kloyu to site dad to landè knun,
bay do, là mlogu di safédyu."

I kayèla fmati ku Lasarus

9 Na dee dad Dyu, kantola linge na
ditù Dyisas di Bétani, ta gatù ale. Na
ise ku lo Dyisas i duenla gatù, bay
kayèla neye Lasarus, i to ta ntékan
mdà di fati.
10 Yé duenam man, i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, lêla santulen i
kibò fmati ku Lasarus,
11 du mdà di kenen, ta dee Dyu
tmagak i dad ganlalla, na baling ale
ftoo ku Dyisas.

I kakel Dyisas di Dyérusalém (Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Na di tmadol du, dee dad to ta
salu di Fista Du Kaglius di Dyérusalém,
lingela ta fan kel Dyisas déé.
13 Na mwè ale dad taglang, klola
smitong kenen, na mkit ale, manla,
"Magdayen i Dwata. Banlé Dwata
kafye i To salu dini di dagit i Amu, i
Harì di Israél."
14 Na yé snakay Dyisas ngà dongki.
Taman, gdohò i ta fala fsulat Dwata di
munan, manan,
15 "E syudad Sayun*, nang ge likò.
Neyem du ani i Harìam smakay
ngà dongki."
16 Di du atù, fa là glabat i dad to gal tdò
Dyisas ani, bay kanto mték na magket
di langit, ta gafaldamla i ta sulat dad
tugad i Dwata na ani kadì nimòla di
kenen.
17 Na i dad to ta magin ku Dyisas di
ktékan ku Lasarus mdà di lbang, ta
tulenla i ta mgimò ku Lasarus.

* **12:15** 12:15 Dunan Dyérusalém.

18 Na ani duen i dee dad to smitong
ku Dyisas di dun kel di Dyérusalém du
lingela ta nimòan i bong tnikeng ayé.
19 Taman, ta stulen dad Farisi, manla,
“Neyeyu. Ta landè mgimòto, du ta
magin di kenen i kdee.”

I kafngabal dademe Grik ku Dyisas

20 Na lê nun dee dad Grik magin di
fista di Dyérusalém du mangamfù ale
di Dwata.
21 Na salu ale di ku Filip, manla
dun, “E Sér, kayèmi teen Dyisas.”
(Ditù gumdà Filip di Bétsayda glam di
Galili).
22 Na mdà Filip, tulenan ku Andru,
na lwe ale salu ku Dyisas du fgadèla
di kenen.
23 Na tnimel Dyisas ale, manan, “Ta
kel i bang too kagdayen i Ngà To.
24 Too ti glut i man-gu di gamu,
silang mbel i salbatù bnê ku lbang di
tanà na mati.
25 Ku simto kambong nawa i law-
ilan, knèan ta baling lanah, bay ku
simto là kmabas i lawilan dini di tah
tanà, gamfun nawa landè sen.
26 Nè to mayè fafasak di do, là fakay
ku làan tmadol di do, du fye balù ku
nè agu, déé kenen di safédgu. Na nè
to fafasak di do, dag Mà kenen.”

Fala fgadè Dyisas i kfatin

27 Na ta lê man Dyisas, “Too mlidù
i nawagu. Dét i fye man-gu? Fnigu di
ku Mà du fye falwàan agu di kaflayam
ani? Là fakay, du yé duen-gu salu
dini di tah tanà du nagugu i kaflayam
ani.”
28 Na man Dyisas, “Mà, nimòam i
gumagdayen i dagitam.” Na nun talù
mdà di langit, manan, “Ta dnayen-
gu sa i dagitgu, na ani, lêgu man
dnayen.”
29 Na linge i dad to tadag déé i
talù ayé, na ta manla, “Ta lmugung,”
bay i dademe, manla, “Nun kasaligan
stulen di kenen.”
30 Bay man Dyisas di dale, “Ise ku
do i duenan talù ayé, bay gamu, fye
lingeyu i manan.
31 Ta kel nan i du kukum i klamang
banwe. Satanas magot i banwe ani,
bay bat ditù di lwà.
32 Na do, ku ta nketla agu fdatah,
nebegu di do i kdee sahal lumbuk to.”
33 Yé duenan man ayé du guflinge-
nan i kfatin di krus.
34 Bay tmimel i dad to, manla, “Yé
lingemi mdà di uldin Dwata na i
Mgalék Dwata nun nawan landè sen.
Na kan ku manam na nket fdatah i
Ngà To? Simto kè i Ngà To manam
ayé?”
35 Na tmimel Dyisas fagu di fléd,
manan di dale, “Ta là mlo knè i
Salò di safédyu. Yé duenam man,
di laman magin di gamu i Salò, fad-
lug gamu magu di knengan fye là
gnumah gamu i kifuh, du nè i magu
di kifuh, là gadèan i gusalun.
36 Taman, fantooyu i Salò di laman
mnè di safédyu du fye mgimò gamu
dad ton.”

I dad to là ftoo di ku Dyisas

Kafnge Dyisas man ayé, mdà kenen
salbuni.
37 Na balù ku ta dee dad tnikeng
nimò Dyisas di kanfe i dad to, knèan
là ftoo ale di kenen,
38 du fye gdohò i man Isaya, satu
tugad i Dwata di munan,
“E Amu, simto ta ftoo di ktulenmi i
Tnalùam? Simto i ta gufitem i
kaltulusam.”
39 Na salngad di ta tulen Isaya, là ti
gaftoo ale, du manan,
40 “Ta bnutè Dwata i matala tà ale
mite, na ta snafangan i fan-
damla tà ale galmabat du fye
là gsalu ale di do fye fan-gulêgu
ale.”
41 Yé duen Isaya man ayé du ta
teenan i kdatah Dyisas, na yé tule-
nan.
42 Bay balù ayé, knèan nun dee gan-
lal i dad Dyu ta ftoo di ku Dyisas, bay
mdà di klikòla di dad Farisi, là tulenla
dun tàla ale fnang fusuk di gumnè gal
gustifun i dad Dyu,
43 du yé kayèla i kdag i dad to, ise ku
i kdag Dwata.

I tnalù Dyisas mukum dad to

44 Na fan-gal Dyisas i talùan,
manan, “Nè to ftoo di do, ise ku lo do
i fantoon, bay lêan fantoo i mdek do.

45 Nè to mite do, lêan teen i mdek do.
46 Do sa i Salò salu dini di tah tanà
du fye i to ftoo di do, ta là mnèan di
gukmifuhan.
47 Na nè to lminge i Tnalùgu na là ni-
menan, là falnayamgu dun, du ise ku
yé duen-gu salu dini ku falnayamgu i
dad to, bay du falwàgu ale.
48 Bay nè to kmagol di do, na
là dnawatan i Tnalùgu, nun sa fal-
mayam dun, du i talù ta man-gu, yé
falmayam dun di fulé du.
49 Na ise ku mdà di do i tulen-gu,
bay Mà i mdek do, du kenen mlé di do
i kdee man-gu na i kdee tdògu.
50 Na gadègu na i dad talùgu i
gumdà nawa landè sen. Mdà ayé, nè
i flau Mà do, yé logu man."

13

I kalob Dyisas i blì i dad to galan tdò

1 Lo sbutang gdè klo kel Fista Du
Kaglius, na ta gadè Dyisas na ta fan
kel i bangan tmagak i banwe ani du
salu ditù di ku Mà. Too bong nawan
i dad ton di tah tanà. Kanbongan ale
nawa kel di gusenan.
2 Na kmaan Dyisas magin di dad
to galan tdò. Bay ta fkah Satanas di
nawa Dyudas, i ngà Simon Iskariyot,
i ayè makal ku Dyisas.
3 Ta gadè Dyisas ta blé Màan di ke-
nen i kdee kdatah. Na lêan gadè na
Dwata i gumdàan na i gusamfulêam.
4 Na tadag Dyisas na nlusan i lafin
saulan, na mwè twalya du daféngan.
5 Klon mkok éél di falanggana, na
naloban blì i dad to galan tdò, na yé
ifun dun i twalya daféngan.
6 Na kanton kel di ku Simon Piter,
ta man Piter di kenen, "E Amu, ge kè
malob i blìgu?"
7 Na tmimel Dyisas, manan di ke-
nen, "Là fa glabatam i nimògu, bay là
mlon mdà ani, glabatam."
8 Na man Piter, "Là ti mayè agu ku
nalobam i blìgu." Bay tmimel Dyisas,
manan di kenen, "Ku là nalobgu i
blìam, ta ise ge to nfun-gu."
9 Taman, man Piter, "Amu, ku gam-
bet ayé, nang lo blìgu i nalobam, bay
lê man sigalgu na i ulugu."
10 Bay tmimel Dyisas fagu di fléd,
manan, "Nè to ta fnge dyoh, lo yé
naloban dunan i blìan, du ta mlaneb
kenen. Na ta mlaneb gamu, bay ise
ku kdeeyu."
11 Yé duen Dyisas man, "Ise ku
kdeeyu," du gadèan na nun satu di
dale i makal kenen.
12 Taman, kafngen malob dad blìla,
ta lsakan i lafin saulan, na lê samfulê
di gusudengan. Na manan di dale,
"Glabatyu kè i nimògu di gamu gine?
13 Yé katloyu do, 'Sér' na 'Amu,' na
too sa i manyu du do sa i dunan.
14 Na do, i Amuyu na i Séryu, ta
fdanàgu i ktogu du nalobgu dad blìyu
gine. Na yé duenam man, fye ku too
gamu salob blì.
15 Ta fitegu di gamu i nimògu du fye
ganbetyu.
16 Too ti glut i man-gu di gamu. Là ti
mdatah i fasak di amun, na là mdatah
i to dek di to mdek kenen.
17 Du ta glabatyu i tdògu di gamu
ani, lehew gamu ku nimòyu.
18 "Bay ise ku kdeeyu i man-gu
ani, du ta gadègu ku dét mnè di fan-
damyu, gamu i dad mgalékgu. Bay
là fakay ku là gdohò i gman di Tnalù
Dwata gablà di to makal do, du ani
manan, 'I to song do kmaan, kenen
mnang do nawa.'
19 Falagu fgadè di gamu i fan mkel
du fye ku ta gdohò, fantooyu na Do sa
i Dunan Do.
20 Too ti glut i man-gu di gamu.
Nè to dmawat balù simto i dekgu, ta
dnawatan agu. Na nè to dmawat do,
ta dnawatan i mdek do."

Fala fgadè Dyisas i to makal kenen (Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Kafnge Dyisas man ayé, ta mlidù
i nawan, na manan di dad to galan
tdò, "Too ti glut i man-gu di gamu.
Nun satu di gamu makal do."
22 Na kanton man ayé, seye ale
du makto nawala ku simto di dale i
manan ayé.

23 Na satu di dale, i to too kanbong
nawa Dyisas, fihil di ku Dyisas.
24 Na knatuk Simon Piter i to ayé,
manan, “Begam snalek gite ku simto
i manan ayé.”
25 Na i to too kanbong nawa Dy-
isas, lê man fihil di ku Dyisas, na
snalekan, manan, “Amu, simto kè i
manam ayé?”
26 Na tmimel Dyisas, manan,
“Lnabgu i fan ani di tukung. Ku nè
to gumlégu dun, yé dunan.” Na di
kafngen man ayé, ta mwè fan, lnaban
di tukung, na blén di ku Dyudas, i ngà
Simon Iskariyot.
27 Na di kafnge Dyudas dmawat
i fan, ta fusuk Satanas di kenen.
Taman, man Dyisas di kenen,
“Gasilam nimò i knayèam.”
28 Bay balù satu di gukmaanla ayé,
landè gmadè gumtatek i man Dyisas
ayé di ku Dyudas.
29 Du Dyudas sa magot i filakla,
taman, yé man nawa i dademen
ku dek Dyisas kenen mayad i dad
kalnidùla di fista, ku demen dekan
mlé di dad to landè knun.
30 Taman, di ta kafnge Dyudas
dmawat i fan, ta gasil lamwà. Na ta
kifuh nan.

I falami uldin blé Dyisas

31 Na di kafnge Dyudas lamwà,
man Dyisas di dademe tagak déé,
“Ani ta kite kdatah i dnagit Ngà To, na
lê i kdatah i Dwata fagu di kenen.
32 Na du teen i kdatah Dwata fagu
di Ngà To, lê fite Dwata i kdatah Ngà
To, na mlal i kimòan dun.
33 E dad ngàgu, ta là mlo agu dini di
safédyu. Na ku ta là agu dini, fannga-
balyu agu. I man-gu di gamu, salngad
i ta man-gu di dad Dyu du là ti gsalu
gamu di gusalugu.
34 Bay ani, nun falami uldin blégu di
gamu, sakdo gamu. Ku dét i kakdogu
di gamu, yé kasakdoyu,
35 du ku sakdo gamu, gadè i kdee na
gamu i dad to tdògu.”

Fala fgadè Dyisas i kbalew Piter kenen

(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Na smalek Simon Piter di kenen,
manan, “Amu, nè fanam gusalu?” Na
tmimel Dyisas, manan, “Là fa tayò
ge gagin di gusalugu, bay lmalò ge di
satu du.”
37 Na man Piter di kenen, “Amu, dét
i duenan là tayò agu gagin ge? Ta
gatlagad agu fafati di ge.”
38 Bay tmimel Dyisas, manan di ke-
nen, “Too kè i manam na ta gatlagad
ge fafati di do? Too ti glut i man-
gu di ge, di laman là fa kalmeet i
anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulê
di kmanam dun làam agu dilè.”

14

Dyisas i dalan salu di ku Mà

1 Na lê talù Dyisas di dad to galan
tdò, manan, “Nangyu flidù i nawayu.
Bay ftoo gamu di Dwata, na lê gamu
ftoo di do.
2 Nun dee dad snifil di gumnè Mà,
na gatù agu du fatlagadgu i gumnèyu.
Ku ise glut ani, là ti man-gu dun di
gamu.
3 Na ku gatù agu du fatlagadgu i
gumnèyu, lê agu samfulê du nngéta
gamu du fye balù ku nè i gumnègu, lê
gamu ditù.
4 Na, ta gadèyu i dalan salu di
gusalugu.”
5 Bay man Tomas, “E Amu, là
gadèmi i gusalum, na dét kibò
kgadèmi i dalan salu gatù?”
6 Na man Dyisas di kenen, “Do sa
i dalan, na i kaglutan, na i nawa.
Landè to gsalu di ku Mà ku là funan
magu di do.
7 Na ani, du ta dilèyu agu, ta lêyu
dilè Mà. Na mdà ani, ta dilèyu Mà, na
lêyu kenen teen.”
8 Na man Filip di ku Dyisas, “E Amu,
fitem gami i Mà, du fye dsal nawami.”
9 Bay man Dyisas di kenen, “Filip, ta
mlo agu sa dini di safédyu, bay sana
là toom kdilè do? Nè to mite do, ta
lêan teen Mà. Na kan ku manam di do,
‘Fitem gami i Mà?’

10 Kan? Là ftoo ge kè na mnè agu di
ku Mà na Mà mnè di do? Ise mdà di
do i dad man-gu di gamu, bay mdà di
ku Mà, i mnè di do, du kenen mimò i
kdee.
11 Fantooyu na mnè agu di ku Mà
na i Mà mnè di do. Ku là fantooyu
dun, ftoo gamu di do mdà di dad
tnikeng nimògu.
12 Too ti glut i man-gu di gamu. Nè
to ftoo di do, nimòan ku dét i nimògu,
na midul dini i kenen nimò du gatù
agu di ku Mà.
13 Balù dét fniyu fagu di dagitgu,
nimògu du fye magdayen Mà fagu di
Ngàan.
14 Na balù dét i fniyu fagu di dag-
itgu, do i mimò dun.

I fakang gablà di Mtiu Tulus

15 "Ku bong nawayu do, nimenyu i
dad flaugu.
16 Na mni agu di Mà, na banlén
gamu i lê satu Tmabeng, dunan Tulus
i Kaglut, du fye samsagin gamu kel di
landè sen.
17 I dad to nfun i banwe ani, là
gdawatla dun du là gadèla ku simto
kenen, na là dilèla dun. Bay gamu, ta
dilèyu du samsagin gamu na mnè di
gamu.
18 Na là ti tnagakta gamu salngad
ngà ilu*, bay lê agu samfulê di gamu.
19 Di là mlo ani, i dad to nfun i
banwe, ta là teenla agu. Bay gamu,
teenyu agu, na du mlawil agu, lê
gamu mlawil.
20 Di kakel i du ayé, ta gadèyu nan
na mnè agu di ku Mà, na mnè gamu
di do, na lê agu mnè di gamu.
21 Nè to gmadè na mimen i dad
flaugu, bong nawan do. Na nè to
bong nawan do, kanbong Mà nawa.
Na lêgu kanbong nawa i to ayé, na
fdilègu i ktogu di kenen."
22 Na man Dyudas di kenen, (ise
ku Dyudas Iskariyot), "Amu, kan ku
gami gufdilèam i ktom, na ise di dad
to nfun i banwe?"
23 Na tmimel Dyisas, manan di ke-
nen, "Nè to bong nawan do, nimenan
i dad flaugu. Na lê kanbong Mà nawa,
na lwe gami Mà mnè di kenen.
24 Bay nè to là bong nawan do, là
nimenan i dad flaugu. Na i tdò ta
lingeyu ani ise mdà di do, bay mdà di
ku Mà i mdek do.
25 Ta tulen-gu gamu sa i kdee ani di
lamgu mnè di blengyu.
26 I Tmabeng, dunan i Mtiu Tulus
dek Mà fagu di dagitgu, tdòan gamu
i kdee, na ftin fafaldam i kdee dad
man-gu di gamu.
27 Tagakta gamu i ktanak nawa.
Na yé blégu gamu i do ktanak nawa.
Là salngadan di ktanak nawa blé i
banwe. Nangyu flidù i nawayu, na
nang gamu likò.
28 Ta man-gu di gamu sa, na mdà
agu bay lê agu samfulê di gamu. Ku
bong nawayu do, ta lehew gamu du
gatù agu di ku Mà, du mdatah kenen
di do.
29 Na falagu fgadè di gamu i kdee
ani di laman là kel du fye ku ta kel,
ftoo gamu.
30 Ta là mlo nan i kastulen-gu di
gamu ani, du ta fan kel i magot i kla-
mang banwe ani, bay là ti gmaganan
di do.
31 Bay fye ku too gadè i kdee dad to
di tah tanà na bong nawagu ku Mà.
Taman nimògu kdee dekan do. Mdà
ato nan.

15

Dyisas laweh i grép

1 "Do i glut laweh i grép, na Mà i
mifat dun.
2 Kanlang Mà i kdee dad fanga là
menge. Bay nè i dad fanga menge,
tanfulan na lnaneban du fye midul i
kdee bengela.
3 Ta mlaneb gamu nan fagu di dad
tnalùgu i ta tulenta gamu.
4 Too gamu mnè di do, na lê agu
mnè di gamu, du i fanga, là ti gam-
bengen ku là gagotan* di lawehan.
Salngad ayé i gamu kagkah du là ti
gambenge gamu ku là mnè gamu di
do.

* **14:18** 14:18 Di Bsayà, di lo gamu.
* **15:4** 15:4 Di Grik, dunan mnè.

5 Do sa i laweh, na gamu i dad fanga. Ku mnè gamu di do, lê agu mnè di gamu, taman, too gamu gambenge du landè gaganyu nimò ku ise do.
6 Nè to là mnè di do, bat di lwà salngad di dad fanga ta kafag. Santifunla dad fanga ani, na batla ale di lifoh du snakufla.
7 Bay, ku mnè gamu di do na i dad tnalùgu mnè di nawayu, fniyu ku dét i knayèyu, du blégu gamu.
8 Too magdayen Mà ku too gamu menge, na fagu dini, yé fbateng dun na gamu i dad to tdògu.
9 Kanbongta gamu nawa salngad i kalbong nawa Mà do. Mnè gamu nan di kalbong nawagu gamu.
10 Ku nimenyu i dad flaugu, mnè gamu di kalbong nawagu. Salngad do, nimen-gu i dad flau Mà, na mnè agu di kalbong nawan.
11 Ta man-gu ani di gamu du fye mnè i klehewgu di gamu, na fagu déé too sikof i klehewyu.
12 Ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa salngad di kalbong nawagu gamu.
13 Yé too mdatah kalbong nawa fite i satu to di dademen sgalak dunan kablén i kton di fati du mdà di kakdon dale.
14 Gamu i dademegu sgalak ku nimenyu balù dét flaugu di gamu.
15 Ta là tlota gamu dad fasakgu du là ti gadè i fasak nimò i amun. Bay yé ta katlogu gamu dademegu sgalak du ta fgadègu di gamu i kdee dad lingegu mdà di ku Mà.
16 Ise ku gamu i malék do, bay do i malék gamu. Ta nalékta gamu du fye mdà gamu magu, na fye menge gamu, na i bengeyu too mlawil. Taman, blé Mà di gamu balù dét i fniyu di kenen fagu di dagitgu.
17 Yé duenam man, ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa.

Nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani

18 “Ku nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani, fandamyu na do i munala nuteh nawa.
19 Ku nfun gamu i banwe ani, kandola gamu. Bay du ta nalékta gamu, ta ise gamu nfun i banwe. Yé duenam man, nutehla gamu nawa.
20 Fandamyu i ta man-gu di gamu. Landè fasak mdatah di amun. Du fansasèla agu, lêla gamu fansasè. Ku nimenla i man-gu, lêla nimen i gamu man.
21 Bay yé duenla famsasè gamu du ftoo gamu di do, na là dilèla i mdek do.
22 Landè moon salàla ku là ta salu agu dini na talù di dale. Kabay, ta là gmanla dun ku landè salàla.
23 Na nè to muteh do nawa, lêan nuteh nawa Mà.
24 Landè moon salàla ku là ta nimògu dad tnikeng i là fa lmen mgimò. Bay ani, ta teenla sa i dad nimògu, na knèan, do na Mà, nutehla gami nawa.
25 Bay, là fakay ku là mkel ani fye gdohò i ta gsulat di uldin blé Dwata di dale, manan, ‘Nutehla agu nawa di landè gumdàan.’
26 Ku ta dekgu salu dini mdà di ku Mà i Tmabeng, dunan i Tulus fite i kaglut mdà di ku Mà, kenen i tmulen gablà di do.
27 Na lê gamu tmulen gablà di do, du mdà di kagatbùan sa i kaginyu do.

16

1 “Yé duen-gu man ani di gamu du fye là mlungay i ksaligyu di do.
2 Na falwàla gamu mdà di dad gumnè gustifun. Na kel i du, nè to fmati gamu, man nawan ku yé nimòan knayè i Dwata.
3 Bay yé duenla mimò ayé du là dilèla gami Mà.
4 Na ta falagu fgadè ani di gamu du fye ku ta nimòla i kdee ani, gafaldamyu i ta man-gu di gamu.

I nimò i Mtiu Tulus

“Yé duen-gu là tayò fgadè ani di gamu mdà di kagatbùan du dini agu fa di safédyu.
5 Bay ani, ta fan agu salu di ku Mà i mdek do, na landè di gamu smalek ku nè i gusalugu.

6 Bay kantogu tulen di gamu, ta
baling gamu mlidù.
7 Bay tulen-gu gamu i kaglutan. I
kdàgu gamfye di gamu, du ku là mdà
agu, là salu dini di gamu i Tmabeng.
Bay ku ta mdà agu, dekgu kenen salu
di gamu.
8 Na ku ta kel kenen dini, fgadèan di
dad to nfun i banwe i dad salàla, na i
katluh, na i kukum Dwata.
9 Fgadèan di dale i dad salàla du là
ftoo ale di do.
10 Na fgadèan di dale i katluh du
salu agu di ku Mà, na ta là teenyu agu.
11 Na fgadèan di dale i kukum
Dwata du i dmatù mebe i klamang
banwe, ta nukum Dwata kenen di
kaflayam.
12 Dee fa dad kayègu man di gamu,
bay là fa gdawatyu dun.
13 Bay ku ta kel i Tulus fite i Kaglut,
nalakan gamu di kdee kaglut. Na ise
ku mdà di kenen knayè i dad fgadèan
di gamu, bay yé tulenan di gamu i
kdee lingen na i dad fan mkel.
14 Na lêan agu dnayen du dnawatan
i blégu di kenen, na tulenan di gamu.
15 I kdee nfun Mà, slame nfun-gu.
Na dnawat Mtiu Tulus i blégu di ke-
nen, na tulenan di gamu.

Mgimò klehew i klidùyu

16 "Di là mlo, ta làyu agu teen, kabay
di là lêan mlo, ta lêyu agu teen."
17 Taman, stulen i dad to galan tdò,
manla, "Dét gumtatek i manan ayé,
na di là mlo ani ta làto dun teen, na di
là lêan mlo, ta lêto kenen teen, na balù
i manan ta fan kenen mulê di Màan?"
18 Na sasalek ale, manla, "Dét gum-
tatek i manan ayé 'di là mlo?' Là
glabatto i manan."
19 Na ta gadè Dyisas na mayè ale
smalek di kenen. Na manan di dale,
"Sasalek gamu kè gablà di kman-gu
ayé, na di là mlo ani, ta làyu agu teen,
bay di là lêan mlo, ta lêyu agu teen?
20 Too ti glut i man-gu di gamu. Kel
i du, mngel na lmanu gamu, bay i dad
to nfun i banwe ani, flehew ale dale.
Mlidù nawayu, bay mbaling klehew i
klidùyu.
21 I satu libun maltien, too sasè
i klidùan ku ta fan sut i ngàan du
galyalon i kaflayaman. Bay, ku ta sut
i ngàan, ta glifetan i kaflayaman mdà
di klehewan du ta sut i ngàan.
22 Na salngad ayé i mkel di gamu du
mlidù gamu ani. Bay di satu du, lê ato
site, na baling too bong i klehewyu,
na landè to gamlad dun di gamu.
23 Na ku ta kel i du ayé, ta là smalek
gamu di do balù détan. Too ti glut i
man-gu di gamu. Balù dét i fniyu di
ku Mà fagu di dagitgu, blén di gamu.
24 Kel ani, landè lmenyu fni di do.
Mni gamu nan, na gamdawat gamu
du fye too sikof i klehewyu.

Ta fnisan Dyisas i kdee sasè

25 "Di du ani, fagugu di fléd i dad
tulen-gu di gamu, bay kel i du, toogu
fbateng i ktulen-gu gamu gablà di ku
Mà, ta ise fagu di fléd.
26 Na ku ta kel i du ayé, ta gamu nan
i mni di ku Mà fagu di dagitgu. Ta ise
do i mni di ku Mà gablà di gamu.
27 Bong nawa Mà gamu du bong
nawayu do, na du fantooyu yé
gumdàgu di Dwata.
28 Glut sa, yé gumdàgu di ku Mà, na
ta salu agu dini di tah tanà. Bay di
là mlo, lêgu tnagak i banwe ani du
samfulê agu di ku Mà."
29 Na ta lê talù dad to galan tdò di
kenen, manla, "Ani, ta too mbateng i
dad tulenam di gami, du ta là fagum
di fléd.
30 Na ta gadèmi nan na gadèam i
kdee. Balù ta landè galà smalek ge
du ta sanam gadè ku dét i knayèmi
snalek. Mdà ani, ta fantoomi yé
gumdàam di Dwata."
31 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta
ftoo gamu.
32 Bay neyeyu du fan kel i du, ani
ta dini nan, masbalét i kdeeyu, na kat
satu di gamu mulê di kenen gumnè,
na tnagakyu agu logu satu, bay ise ku
logu satu du Mà magin di do.
33 Ta tulen-gu gamu ani du fye nun
ktanak nawayu fagu di ksasatuyu di
do. Nun dad kaflayamyu di tah tanà,

bay fan-galyu nawayu du ta fnisan-
gu i dad sasè di banwe ani."

17

Dmasal Dyisas

1 Na di kafnge Dyisas man ayé,
lngalà di langit, na dmasal, manan,
"E Mà, ta kel nan i bang. Fdataham
Ngàam, du fye lêan ge fdatah.
2 Du ta blém di do i kdatah magot
i kdee dad to, du fye banlégu nawa
landè sen i kdee dad to ta blém di do.
3 Na ani gumtatek i nawa landè sen,
dunan i kdilèla ge, i too glut Dwata, na
lê man do, Dyisas Krayst, i dekam.
4 Ta fdatahta ge di tah tanà ani na
ta fngegu nimò i dad fimòam do.
5 Na ani, Mà, fulêam di do i kdatah
tagnè gfun-gu di safédam di là fa
mgimò i klamang banwe.
6 Ta fdilèta ge di dad to ta saligam di
do mdà di banwe ani. Ge i mfun dale,
bay ta saligam ale di do, na fkahla di
nawala i Tnalùam.
7 Na ta gadèla na i kdee ta blém di do
slame mdà di ge.
8 Na ta tulen-gu dale i manam do,
na ta dnawatla sa. Na ta gadèla i
ktoon na ge i gumdàgu. Na ftoo ale na
ge i mdek do.
9 Na ani, dnasalgu ale. Ise ku dad to
nfun i banwe ani i dnasalgu, bay i dad
to ta saligam di do, du ge mfun dale.
10 Ge mfun i dad nfun-gu, na lê
do mfun i kdee dad nfunam. Na ta
magdayen agu fagu di dale.
11 Na ani, ta fan agu samfulê di ge,
na ta là mlo agu dini di tah tanà. Bay
i dad tota ani, tlabo ale dini di tah
tanà. E Mà Mtiu, nifatam ale fagu di
kaltulus i dagitam, dunan i dagit ta
blém di do du fye sasatu ale salngad
i gite ksasatu.
12 Di knègu dini di safédla, nifatgu
ale fagu di kaltulus i dagitam ta blém
di do. Ta nifatgu ale, na landè lanah,
bay lo satu, i tagnè lanah, du fye
gdohò i Tnalùam.
13 Na ani, samfulê agu déé di ge, na
man-gu ani lamgu dini di tah tanà, du
fye too ale lehew magin do.
14 Ta blégu di dale i Tnalùam. I dad
to nfun i banwe ani, nutehla ale nawa
du ise i banwe ani mfun dale salngad
di do, ise ku i banwe ani mfun do.
15 Na ise ku yé fnigu di ge ku nwèam
ale mdà di banwe ani, bay yé fnigu di
ge, kanlungam ale mdà di ku Satanas.
16 Ise ku i banwe ani i mfun dale,
na salngad di do, ise ku i banwe ani
mfun do.
17 Tanfingam i dad tota fagu di
kaglut, du i Tnalùam, yé i kaglut.
18 Du ta dekam agu di tah tanà, lêgu
ale dek di klamang banwe.
19 Na mdà di dale, sdulêgu blé i
ktogu di ge du fye lêla sdulê blé i ktola
di ge.
20 "Na ise ku lo dale i dnasalgu, bay
lê man i kdee dad to ftoo di do mdà di
katdòla.
21 Dmasal agu du fye masasatu i
kdeela salngad di gite, du ge, Mà, mnè
di do, na do mnè di ge. Na dmasal agu
fye lê ale mnè di gite, du fye mdà di
ksasatula, fantoo dad to di tah tanà
na ge i mdek do.
22 Ta banlégu ale kdatah salngad i
kdatah ta blém di do du fye masasatu
ale salngad gite.
23 Do mnè di dale, na ge mnè
di do, du fye too sikof i ksasatula.
Na ani gumdà i dad to di klamang
banwe gmadè na ge i mdek do, na
bong nawam dale salngad i kalbong
nawam do.
24 Mà, ta blém di do sa i dad to ani.
Yé kayègu ku magin ale di do balù
nè gumnègu du fye teenla i kdatah ta
blém di do du ta sana bong nawam
do di laman là fa mgimò i klamang
banwe.
25 E Mà, too ge tluh, na i dad to nfun
i banwe ani, là dilèla ge. Bay do, ta
dilèta ge, na gadè i dad to ta saligam
di do na ge i mdek do.
26 Ta fdilèta ge di dale, na fanlesgu
mimò dun du fye gdawatla i kalbong
nawam do, na mnè agu di dale."

18

Kanfèla Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50;

Luk 22:47-53)

1 Di kafnge Dyisas dmasal, mdà ke-
nen magin i dad to galan tdò mifal di
Sbang Kidron. Na nun gbang ditù, na
déé gusalun magin dad to galan tdò.
2 Na Dyudas, i to makal ku Dyisas,
ta teenan i banwe ayé du ta dee dulêla
slabat déé.
3 Taman, gatù Dyudas, na fagi-
nan dee sundalu na dademe to man-
tay di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata du ta dek dad mdatah ganlal
di kafaglut na dad Farisi ale. Na mebe
ale dad tek na dad falitan na dad salò
bnakas.
4 Na ta gadè Dyisas i kdee fan mkel
di kenen, taman snitongan ale, na
manan di dale, "Simto i fanngaba-
lyu?"
5 Na tmimel ale, manla, "Dyisas
mdà di Nasarét." Na man Dyisas di
dale, "Do sa i dunan." Na Dyudas, i to
makal ku Dyisas, tadag déé di safédla.
6 Na kanto man Dyisas di dale, "Do
sa i dunan," gfudul ale, na sdulê ale
bek di tanà.
7 Na lê snalek Dyisas ale, manan,
"Simto i fanngabalyu kè?" Na manla,
"Dyisas mdà di Nasarét."
8 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta
man-gu di gamu gine na do sa i
dunan. Taman, ku do i fanngabalyu,
falohyu i dademegu mdà."
9 Yé duenan man ayé du fye gdohò
i ta manan, "Landè lanah di dad to ta
saligam di do."
10 Na kafnge ayé, ta nsò Simon Piter
i sundangan, na tnibehan fasak i ulu
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
masfek i bali klingen gsen di kwanan.
Na yé dagit i fasak ayé Malkus.
11 Bay man Dyisas di ku Piter,
"Fulêam di lumàan i sundangam.
Man nawam kè ku là dnawatgu i
kaflayam blé Mà di do?"

I kebela ku Dyisas salu ku Anas

12 Na mdà i dad sundalu na i ulula
na lê i dademe mantay, kanfèla Dy-
isas na bnakusla kenen.
13 Na nebela kenen funa di ku Anas.
Anas i tewe Kayafas, dunan i ulu i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù.
14 Na Kayafas i man di dad ulu i dad
Dyu na mas fye fa ku lo satu mati di
kdee dad to.

I kbalew Piter
(Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Na lê lmalò di ku Dyisas Simon
Piter na i satu di dademe to gal tdò
Dyisas. Na i to ayé, dilè i ulu i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, taman,
magin kenen ku Dyisas fles di nasel i
ganlal ayé.
16 Bay tagak Piter kenen di lwà di
saféd i takab. Kafnge ayé, lê lamwà
i to dilè i ganlal, na stulen di libun
mantay di takab, klon mebe ku Piter
ditù di lam.
17 Na smalek i libun mantay di
takab, manan ku Piter, "Ise ge kè satu
di dad to gal tdò i to ayé?" Na tmimel
Piter, manan, "Ay, ise do."
18 Na mdà di katno déé, i dad fasak
na dad mantay, mimò ale lifoh, yé
dutungla uling, na tadag ale déé du
mnalang ale. Na lê fdadong Piter déé
du mnalang.

I ksalek i ulu dad ganlal ku Dyisas
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Na i ulu dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, snalekan Dyisas gablà di
dad to galan tdò na i dad tdòan.
20 Na tmimel Dyisas, manan, "Yé
sa gutamdògu i dad to di gumefen.
Yé galgu gutamdò di lam dad gumnè
gustifun na di Gumnè Gumangamfù
di Dwata. Na là ti tamdò agu di gug-
bunin.
21 Na kan ku do i snalekam? Fye fa
ku yé snalekam i dad to ta lminge do
du ta gadèla i dad man-gu."
22 Kafngen man ayé, mdà i satu
mantay, tanfilingan Dyisas, na
manan, "Kan ku talù ge salngad ayé
di ulu i dad ganlal di kafaglut?"
23 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku
nun man-gu sasè, tulenam di dad to
i ksasègu, bay ku fye i man-gu, dét i
duenam tamfiling do?"
24 Na kafnge ayé, sana kagbakus
Dyisas, na febe Anas kenen di ku

Kayafas, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu.

Lê man malew Piter
(Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Sana kdéé Piter di gumnalangan. Na snalek dademe to kenen, manla, "Sawe ge sa i satu tdòan?" Bay tmimel Piter, manan, "Ay, ise do."
26 Na lê talù satu fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, dunan i flanek i to tnibeh Piter i bali klingen, na snalekan Piter, manan, "Ise ge kè i to teen-gu magin dun di gbang?"
27 Bay lê man malew Piter, na manan, "Ise do." Na ta kalmeet i anuk.

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Di too flafus, ta mdà ale di gumnè Kayafas, na nebela Dyisas di bong gumnè Pilato, i gubirnador. Bay là fusuk i dad Dyu di bong gumnèan ayé, tà ale magsik di kite Dwata, na là gagin ale di kakaan di Fista Du Kaglius, du ise Dyu Pilato.
29 Taman, lamwà Pilato, na snalekan ale, manan, "Dét i salàan duenyu mebe dun dini?"
30 Na tmimel ale, manla di kenen, "Ku là gamsalà i to ayé, là ti nebemi dun gadini."
31 Bay man Pilato di dale, "Gamu i kamfè dun, na gamu i mukum dun mdà di uldinyu." Bay man dad Dyu di kenen, "Là fakay di uldinmi ku gami dad Dyu mukum dademem di fati."
32 Yé duenan mgimò ani du fye gdohò i ta fala fgadè Dyisas gablà di kibòan mati.
33 Kafnge ayé, lê fusuk Pilato di lam i bong gumnèan, na tlon Dyisas, na snalekan kenen, manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?"
34 Na tmimel Dyisas, manan, "Nè gumdà i manam ayé, mdà di ge fandam, ku mdà di lingem di dademe to?"
35 Na tmimel Pilato, manan, "Man nawam kè ku Dyu agu? I dademem Dyu na i dad ganlal di kafaglutyu, yé mebe ge dini di do. Dét i ta nimòam?"
36 Na tmimel Dyisas, manan, "I banwe nagotgu ise di tah tanà ani. Ku banwe di tah tanà ani i nagotgu, fakay matu dad togu du fye là gakfè i dad Dyu agu. Bay, ise dini di tah tanà ani i banwe nagotgu."
37 Na lê snalek Pilato kenen, manan, "Kan? Harì ge kè?" Na tmimel Dyisas, manan, "Ta manam sa. Harì agu. Yé duen-gu sut na salu dini di tah tanà du fgadègu gablà di kaglut. Nè to msen i kaglutan, flinge di do."
38 Na smalek Pilato, manan, "Dét kè i kaglut manam ayé?"

I kukumla ku Dyisas
(Matyu 27:15-31; Mark 15:6-20; Luk 23:13-25)

Na di kafngen man ayé, lê lamwà salu di dad Dyu, na manan di dale, "Landè teen-gu salà di to ayé.
39 Bay yé ta knalamyu, falwàgu gamu satu to blanggù di kat Fista Du Kaglius. Mayè gamu kè ku yé falwàgu Harì i dad Dyu?"
40 Bay mkit i kdeela, manla, "Ise kenen. Barabas i falwàam." (Na Barabas, kenen satu ribildi).

19

1 Kafnge ayé, blé Pilato Dyisas di dad to du nfasla.
2 Na i dad sundalu, mwè ale walad nun sual, na salnabédla du nimòla kyangen, na sukubla di ulun. Na falsakla dun klaweh mitam fulè du fagbetla kenen harì.
3 Klola madoy kenen, manla, "Kumusta ge, harì i dad Dyu." Na fnge fdadong ale di kenen, na tanfilingla.
4 Na lê lamwà Pilato, na manan di dad Dyu stifun déé, "Na sén. Nebegu Dyisas di gamu du fye gadèyu na landè teen-gu salàan."
5 Na ta lê lamwà Dyisas na sana knè sual sukubla di ulun na i klaweh mitam fulè i falsakla dun. Na man Pilato di dale, "Neyeyu i to ani."
6 Bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad mantay, kantola teen Dyisas, mkit ale, manla, "Fnatak di

krus. Fnatak di krus." Na ta man Pilato di dale, "Nwèyu, na fnatakyu di krus, du landè teen-gu salàan."
7 Na tmimel dad Dyu, manla, "Nun uldin tnadagmi na gten kenen fnati du ye manan kenen i Ngà Dwata."
8 Na kanto linge Pilato ayé, ta too sasè i klikòan.
9 Na lê fusuk kenen di lam i gumnèan, na snalekan Dyisas, manan, "Nè gumdàam?" Bay là tmimel Dyisas.
10 Taman, man Pilato di kenen, "Dét duenam là tmimel do? Là gadèam dun kè na nun ktoogu fafatak ge di krus, na nun ktoogu falwà ge?"
11 Bay tmimel Dyisas, manan, "Landè ktoom mimò balù détan ku là gablé Dwata dun di ge. Yé sa duengu man na i to makal do, mas blat fa i kenen salà di ge."

12 Na kanto linge Pilato i man Dyisas ayé, ta mngabal kenen kfagu du fye falwàan Dyisas, bay baling too mkit dad Dyu, manla ku Pilato, "Ku falwàam i to ayé, ta ise ge deme Sisar sgalak, du nè i to man dun na harì kenen, knangan Sisar, i too mdatah ganlal."
13 Na kanto linge Pilato i manla ayé, neben Dyisas lamwà, na sudeng kenen di gusudeng i to mukum dnagit Saal Batu. Yé kdagit dad Hibru dun, Gabata.
14 Na ta fan ltu du nan di du i kafatlagad i kakaan di Fista Du Kaglius. Na man Pilato di dale, "Neyeyu. Ani harìyu."
15 Bay mkit dad to ayé, manla, "Fnati kenen! Fnatak kenen!" Bay snalek Pilato ale, manan, "Fnatakgu di krus kè i harìyu?" Na tmimel dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, manla, "Landè dademe harìmi, lo senan Sisar."
16 Taman, ta blé Pilato Dyisas di dale du fye fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus (Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Luk 23:26-43)

Taman, ta nwèla Dyisas.
17 Na lamwà Dyisas tmiang krusan salu di satu banwe dnagit Klakub Ulu, yé dagitan di talù i dad Dyu, Golgota.
18 Na kanto ale kel déé, ta fnatakla Dyisas di krus, na lê nun fnatakla lwe to, satu gsen di kwananan, na satu gsen di bibengan, na déé Dyisas di gutngàla.
19 Na smulat Pilato i fgadèan, fkahan di krus Dyisas. Na ani man i sulatan, "Dyisas mdà di Nasarét, i Harì i dad Dyu."
20 Sulatla ayé di Hibru, Latin, na Grik. Taman, dee dad Dyu gambasa dun du mdadong di Dyérusalém i gufmatakla ku Dyisas di krus.
21 Taman, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, manla di ku Pilato, "Nang ayé sulatam, 'Harì i dad Dyu,' bay yé tlasam dun, 'Kenen kun Harì i dad Dyu.' "
22 Bay man Pilato di dale, "I ta gsulatgu, là fakay tanlas dun."

23 Na kafnge i dad sundalu fmatak kenen di krus, ta nwèla i dad klawehan, na nalella di fat, du fye kat satu di dale nun alelan. Na lêla nwè i tahà klawehan, tadè nabal landè tbél.
24 Na stulen dad sundalu ayé, manla, "Nangto knasê i tahà klawehan ani, bay neyeto ku simto gamwè dun fagu di kasbunut." Mgimò ayé du fye gdohò i fsulat Dwata di munan, manan, "Sansalella dad klawehgu, na neyela ku simto gamwè i tahà klawehgu fagu di kasbunut." Na yé nimò dad sundalu ayé.

25 Na nun dad libun tadag déé di safèd krus Dyisas, dunan i yêan, na flanek yêan, na lê Méri, dunan yaan i satu lagi dnagit Klofas, na lê Méri Magdalin.
26 Na kanto teen Dyisas i yêan na i satu to galan tdò i toon kanbong nawa, manan di yêan, "Libun, yé sa i ngàam."
27 Na lêan man di galan tdò, "Yé sa yêam." Na mdà di kman Dyisas ayé, ta nwè i to ayé i yê Dyisas, na neben di kenen gumnè.

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Kafnge ayé, kanto gadè Dyisas
na ta gdohò i kdeen, ta manan, "Ma-
linum agu," du fye gdohò i Tnalù
Dwata.
29 Na nun déé satu tukung fnò sukà,
na kantola lnab falnas di sukà ayé,
fkahla di tukè i fanga hisop, na ulukla
salu di bà Dyisas du fsafla dun.
30 Na kanton gafloh i sukà, ta lê talù,
manan, "Ta fnge nan." Na kudung
kenen, na ta ftoh i nawan.

I kfahuk agas di lohok Dyisas

31 Ta flabi nan di du kafatlagad di
là fa tambù i Fista Du Kaglius, na
i tmadol du dunan i Du Kaftud too
mdatah. Taman, salu dad ganlal i
dad Dyu di ku Pilato, na mbal ale du
tanfòla blì i dad to ta fnatak di krus,
du fye mlal ale mati na nwèla ale mdà
di krus di laman là kel i Du Kaftud.
32 Taman, falohan dad sundalu
gatù, na tanfòla blì i dad to fnatak
magin ku Dyisas.
33 Bay kanto ale kel di ku Dyisas,
teenla na ta mati, taman, là tanfòla i
kenen blì.
34 Bay satu di dad sundalu ayé,
fnahukan agas i lohok Dyisas, na tadè
samfut litè na éél.
35 Do Dyan i to mite i mkel ani,
dunan i to tmulen. Glut, gsalig i man-
gu, na yé duen-gu tmulen dun du fye
ftoo gamu.
36 Yé duenan mkel kdee ani du fye
gdohò i ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, "Landè tulanan tanfò, balù
satu."
37 Na lê nun fa satu gsulat di Tnalù
i Dwata, manan, "Meye ale di to
fnahukla."

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Na nun satu lagi gal magin ku
Dyisas, bay là fgadèan dun du mdà di
klikòan di dad Dyu. Yé dagitan Dyosip
mdà di Arimatiya. Salu kenen di ku
Pilato, na fnin i laweh Dyisas. Kanto
faloh Pilato Dyosip, ta gatù kenen, na
nwèan i laweh Dyisas.
39 Na magin Nikodimus, i to salu ku
Dyisas di satu kifuh di munan. Mebe
kenen dad fangbun dnagit mira na
alo, nun dad lime falò kilu i kablatan.
40 Kafnge ayé, nwèla i laweh Dyisas,
na lnabédla falnas, na faginla i dad
fangbun, du yé kafatlagad i dad Dyu
laweh i to mati ku lbang.
41 Na nun gbang mdadong di guf-
matila ku Dyisas, na di gbang ayé,
nun ilib gulambang, bay landè to
lmen lbang déé.
42 Na ta fan kel i Du Kaftud i dad
Dyu, na yé duenam man, déé nan i
gulambangla ku Dyisas du mdadong
di gumatin.

20

I któk Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Na di too flafus Linggu, ta mdà
Méri Magdalin salu di lbang Dyisas,
bay kakelan déé, teenan ta mlulid i
bong batu mdà di bà i ilib.
2 Taman, milah kenen salu di ku
Simon Piter, na lê i satu to gal tdò
Dyisas i toon kanbong nawa. Na
di kakelan déé, manan di dale, "Ta
nwèla laweh i Amuto, na là gadèmi ku
nè gumkahla dun."
3 Kafnge ayé, ta mdà Piter na i satu
to tdò Dyisas, na gatù ale di lbang.
4 Lwe ale sadluh gatù, bay kibò
baltik i satu, na muna kenen kel di
lbang.
5 Na fkagò kenen du smanil, na
teenan i dad falnas bukay, bay là
fusukan.
6 Kafnge ayé, ta lê kel Simon Piter,
na fles kenen fusuk di lbang, na
teenan dad falnas bukay mlasà déé.
7 Maglulun i falnas labéd di ulun.
Mahal gumlasà i falnas ayé, na mahal
gumlasà i falnas labéd di lawehan.
8 Na kafnge ayé, ta lê fusuk i satu to
galan tdò, dunan i muna kel gine di
lbang, na kanton teen i kalbong kdee
ani, ta ftoo kenen.

9 (Blaam là fa glabatla i gumanan
dun di Tnalù Dwata là fakay ku là
mték Dyisas mdà di fati.)
10 Na i dad lwe tdò Dyisas, ta mdà
ale mulê.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11)

11 Bay Méri, fanak kenen di lwà i
ilib gulambang, na mngel. Na fkagò
kenen smanil di lam i lbang.
12 Na nun teenan lwe kasaligan
i Dwata smaul bukay sudeng di
gufkahla i laweh Dyisas, satu gsen di
ulun, na satu gsen di blìan.
13 Na snalekla Méri, manla, "Dét
i nngelam?" Na tmimel kenen,
manan, "Du ta nwèla laweh i Amugu
na là gadègu ku nè gufkahla dun."
14 Na kafnge Méri man ani,
kmangél kenen, na ta teenan Dyisas
tadag déé, bay là dilèan dun.
15 Na man Dyisas di kenen, "Dét i
nngelam? Simto i fanngabalam dé?"
Bay man nawa Méri ku kenen i to gal
mifat dad fele déé, na manan dun,
"Sér, ku ge mwè i lawehan, begam
tulen do ku nè gufkaham dun du
nwègu."
16 Na man Dyisas di kenen, "Méri."
Na smalu kenen di ku Dyisas, na
manan di Hibru, "Raboni." Yé gum-
tatekan dunan, "To Tamdò."
17 Na man Dyisas di kenen,
"Nangam agu tayò nagot du là fa
mbatun agu salu di ku Mà. Bay gatù
ge di dad to galgu tdò, na tulenam
dale na ta fan agu mbatun salu di ku
Mà, dunan i Màyu, i Dwatagu, dunan
i Dwatayu."
18 Na ta mdà Méri Magdalin salu di
dad to gal tdò Dyisas, na tulenan dale
na ta teenan i Amu, na lêan tulen dale
i kdee man Dyisas di kenen.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Na di kifuh Linggu, stifun dad to
gal tdò Dyisas, na tnakabla i gufusuk
du mdà di klikòla di dad ganlal i dad
Dyu. Na tadè msut Dyisas, na tadag
déé di blengla, na manan di dale, "I
ktanak nawa mnè di gamu."
20 Na kafngen man ayé, ta fiten di
dale i dad falelan na i lohokan. Na too
ale flehew du ta teenla i Amula.
21 Na lê man nulit Dyisas i manan
di dale, "I ktanak nawa mnè di gamu.
Dekta gamu salngad di kdek Mà do."
22 Na kafngen man ayé di dale, nyu-
fan ale, na manan, "Dnawatyu i Mtiu
Tulus.
23 Na nè i dad salà i dad to fnasin-
syayu, lê fnasinsya Dwata, bay nè i
dad salà i dad to là fnasinsyayu, lê là
fnasinsya Dwata dun."

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

24 Na Tomas, satu di dad sfalò lwe,
i dnagit Sfangê, là sa déén di kfite
Dyisas di dale.
25 Taman, man dademen di kenen,
"Ta teenmi i Amuto." Bay baling man
Tomas di dale, "Silang agu ftoo na ta
mték kenen ku teen-gu i dad seey di
falelan, na doggu i tnalògu, na lêgu
dog i tnalògu di seey di lohokan."
26 Na kafnge walu butang, ta lê
man stifun di lam i gumnè dad to gal
tdò Dyisas, na déé Tomas. Na tadè
lê msut Dyisas déé tadag di blengla
balù ku magtakab i dad takab, na
manan di dale, "I ktanak nawa mnè
di gamu."
27 Na manan ku Tomas, "Dogam
i tnalòam di seey i dad falelgu, na
dogam i tnalòam di seey i lohokgu.
Na nangam falwe nawam, bay too ge
ftoo."
28 Na man Tomas di kenen, "Amugu
na Dwatagu."
29 Na man Dyisas di kenen, "Yé due-
nam ftoo di do du ta teenam agu. Bay
too nun kafye i dad to ftoo di do balù
ku là fa teenla agu."

I duen Dyan smulat i libru ani

30 Nun dee dademe dad tnikeng
nimò Dyisas di kanfe i dad to galan
tdò, i là gagin sulat di libru ani.
31 Bay ta sulatgu dad mgimò ani
du fye ftoo gamu na Dyisas i Mgalék
Dwata, dunan i Ngà Dwata, na mdà
di kaftooyu, gamdawat gamu nawa
landè sen déé di kenen.

21

I kfite Dyisas di fitu to galan tdò

1 Kafnge ayé, ta lê fite Dyisas di dad
to galan tdò di Lanaw Tibiryas. Na
ani i kfagun fite i kton.
2 Yé stifun déé Simon Piter, na
Tomas, dunan i dnagit Sfangê, na
Natanyél mdà di Kana di Galili, na
i dad lwe ngà Sébidi, na lê man lwe
dademe dad to galan tdò.
3 Na man Simon Piter di dale, "Mdà
agu fmukat." Na manla di kenen,
"Magin gami di ge." Na ta mdà
ale maweng, na tnadakla i butang
fmukat, bay landè gwèla.
4 Na di ta fan malwa, tadag Dyisas
di kilil i lanaw, bay man nawa i dad
tdòan ku ise kenen.
5 Taman, snalek Dyisas ale, manan,
"Man, dad flanek, nun gwèyu?" Na
manla, "Too ti landèan."
6 Na man Dyisas di dale, "Ftatekyu
i fukatyu gsen di kwanan i aweng du
fye nun gwèyu." Taman, lêla ftatek i
fukat, bay ta là gaganla mket dun du
ta dee nalaf bkehla.
7 Na i satu to too kanbong nawa
Dyisas, manan ku Piter, "Amuto sa
ayé." Na kanto gadè Simon Piter na
Dyisas kadì i tadag déé, ta lsakan i
saulan, (du là smaulan gine), na faltò
di lam i éél, na fles kmahung salu di
ku Dyisas.
8 Na fles maweng i dademe, dyolla
i fukatla fnò nalaf du ta mdadong ale
di kilil, nun dad syem falò mitru kè i
kawagan.
9 Na di kduungla, ta nun teenla dad
bala lifoh, na tnatê nalaf, na lê nun
teenla dad fan.
10 Na man Dyisas di dale, "Nebeyu
dini i dademe nalaf gwèyu."
11 Na myak Simon Piter di aweng,
na dyolan i fukat fnò malbang nalaf
kel di kilil i lanaw. Mlatuh lime falò
tlu i kdeen, bay balù ku too ale dee, là
kasê i fukatla.
12 Na man Dyisas di dale, "Flal
gamu, na kmaanyu." Na landè di dad
to galan tdò smalek ku simto kenen
du ta gadèla na kenen i Amula.
13 Taman, fdadong Dyisas di dale,
mwè fan, banlén ale, na lêan ale banlé
nalaf.
14 Na yé ta gatlun dulê fite i kton di
dale mdà di ktékan di fati.

Dyisas na Piter

15 Na kafngela kmaan, snalek
Dyisas Piter, manan, "Simon, ngà
Dyan, bong nawam do mdatah fa
di kalbong nawam i dademe ani?"
Na tmimel Piter, manan, "Hee, Amu,
gadèam na kandota ge." Na man
Dyisas di kenen, "Ku kandom agu,
nifatam do i dad ngà bilibiligu."
16 Na lê smalek Dyisas di galwen
dulê, manan, "Simon, ngà Dyan, bong
nawam do kè?" Na lê tmimel Piter,
manan, "Hee, Amu, gadèam na kan-
dota ge." Na man Dyisas di kenen,
"Ku kandom agu, nifatam do i dad
bilibiligu."
17 Na lê smalek Dyisas di gatlun
dulê, manan, "E Simon, ngà Dyan,
kandom agu kè?" Na too mlidù Piter
du di gatlun dulê smalek kenen, yé
salekan, "Kandom agu kè?" Na man
Piter di ku Dyisas, "E Amu, gadèam i
kdee, taman, gadèam na kandota ge."
Na man Dyisas di kenen, "Ku kandom
agu, nifatam do dad ngà bilibiligu.
18 Too ti glut i man-gu di ge, di
lamam fa lamnok, ge sa mkas i ktom,
na fakay ge magu balù nè kayèam
gusalu. Bay ku ta tua ge, tadè ge
lo dmife, na mahal to i mkas ge, na
nebela ge di là kayèam gusalu."
19 Yé man Dyisas di ku Piter du
fgadèan di kenen i fan kibò Piter mati
du fye magdayen i Dwata. Na fnge, ta
manan di ku Piter, "Too ge magin di
do."

I satu to gal tdò Dyisas i toon kan-bong nawa

20 Bay kanto kmangél Piter, ta
teenan i satu to too kanbong Dyisas
nawa, dunan i fihil di ku Dyisas na
smalek di lamla kmaan ku simto i
makal kenen.
21 Na kanto teen Piter i to ayé,
snalek Piter Dyisas, manan, "E Amu,
dét i kenen gugafat?"

22 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku yé
kayègu na mlawil kenen kel di kas-
fulêgu, landè labetam ge. Bay ge, tadè
ge lo magin do.”
23 Taman, yé man nawala ku landè
kfati i to ayé. Bay blaam, ise ku yé
man Dyisas di ku Piter na là matin,
bay lo ayé manan, “Ku yé kayègu na
mlawil kenen kel di kasfulêgu, landè
labetam.”

I gusen i man Dyan

24 Do i to galan tdò tmulen gablà
di dad mgimò ani fagu di sulat. Na
gadèmi na too ti glut i kdee dad tulen-
gu.
25 Na nun fa dee dademe nimò Dy-
isas là gagin sulat dini. Ku sandulêgu
sulat i kdee dad nimòan, là gablàan
di klamang banwe ani gufkah i kdee
dad libru ani. Na yé duenam man,
ani gusen i man-gu.

Nimò i dad To Dek Dyisas

1 Mabtas Tyufilu, di muna sulatgu
di ge, ta tulen-gu gablà di kdee dad
nimò na i dad tdò Dyisas mdà di ka-
gatbùan,
2 kel di du kbatunan. Di laman là fa
mbatun, nun dad flaun fagu di Mtiu
Tulus di dad to galan dek, dunan i dad
to ta mgalékan.
3 Kafngen mati, fat falò butang klon
fite i kton di dad to ayé, na nun fiten di
dale dad ilè gugmadèla dun ta lê mték
kenen mdà di fati. Teenla kenen, na
lêan ale tdò gablà di Kagot i Dwata.
4 Na di satu du, lamla stifun
di safédan, falnaun ale, manan,
"Nangyu tayò tnagak Dyérusalém, bay
fatanyu i tadè blé ta fakang Màgu i ta
falagu tulen gamu di munan.
5 Du munyag Dyan fagu di éél, bay
di là mlon, bnunyag gamu fagu di
Mtiu Tulus."

I kbatun Dyisas

6 Na di kastifunla ayé, ta snalek i
dad to dekan kenen, manla, "Amu,
ani nan kè i du kfulêam i kagot banwe
Israél di dad ton?"
7 Bay tmimel Dyisas, manan, "I dad
dangan na i dad du ta fala mgalék Mà
fagu di kdatahan, landè gamu labet
gmadè ku kilen i kakelan.
8 Bay ku ta kel di gamu i Mtiu Tu-
lus, gamdawat gamu gal. Na gamu
mgimò dad tmulen gablà di do di dad
to dini di Dyérusalém, na di kabal i dad
probinsya Dyudiya, na Samarya, na
kel ditù di klamang banwe."
9 Na kafngen man ayé, di lamla
meye, tadè kenen magket mdà di
blengla, na ta là teenla dun du ta
glidung di labun.
10 Na lamla falmunu di langit di
kagket Dyisas, tadè nun lwe to smaul
bukay msut na tadag di safédla.
11 Na man i dad to ayé di dale, "E
dad to mdà di Galili, kan ku sigi gamu
tadag dini lngalà di langit? Dyisas, i
ta magket mdà di safédyu, lê kenen
samfulê dini di tah tanà salngad i ta
kagketan ditù di langit."

I kalékla i tlas Dyudas

12 Na kafnge ayé, ta samfulê ale di
Dyérusalém fdu di Bulul Olib. I bulul
ayé, mdadong di Dyérusalém, nun dad
satu kilumitru kè i kawagan.
13 Na di kakella di Dyérusalém, ta
fusuk ale di satu gumnè, na fles ale
di satu snifil ditù di tah i galla gu-
fanak. Yé kdeela déé dunan Piter,
Dyan, Dyém, Andru, Filip, Tomas,
Bartolomyu, Matyu, Dyém dunan i
ngà Alfyus, Simon dunan i to msen i
banwen, na Dyudas i ngà Dyém.
14 Na stifun i kdeela du sigi ale
dmasal, na magin Méri, i yê Dyisas,
na i dademe libun, na i dad flanek
Dyisas.
15 Na di satu du, lam i dad to ftoo di
ku Dyisas stifun, nun kè dad mlatuh
lwe falò i kdeela, na tadag Piter di
blengla, manan,
16 "E dad flanek, là fakay ku là
gdohò i fala fgadè i Mtiu Tulus fagu di
ku Dabid di munan gablà ku Dyudas,
i mebe dad to kamfè ku Dyisas.
17 Kenen i satu di gito di munan du
mgalék kenen du fye glam di nimòto."
18 I filak gwè Dyudas di sasè
nimòan, bayadan tanà. Na déé i
gutatekan, guna i ulun, btù i tienan,
na lamwà i tnain, na fles mati.
19 Na linge i kdee dad to di
Dyérusalém i ta mkel di ku Dyudas.
Taman, yé katlola i tanà ayé di
dale talù, dunan Akildama, na yé
gumtatekan Tanà Litè.
20 Na fadlug Piter talù, manan, "Ta
gsulat di libru Salmo, manan,

'Mulà moon ku tadè tnagak i
gumnèan, na ku ta landè to
mnè déé.'

Na lê nun sulat, manan,

'Fye ku lê nun tlasan di nimòan.'

21-22 "Na yé duenam man, là fakay
ku landè tlas Dyudas, i satu to fakay
tmulen gablà di kték i Amuto Dyisas
di fati. Là fakay ku ise kenen satu
to mdà di dad to gal magin di gito

lamto magin ku Dyisas, balù mdà di
kbunyag Dyan kel di kbatun Dyisas.”
23 Taman, malék ale lwe lagi, dunan
Matyas na lê man Dyosip, i galla tlo
Barsabas, na yé lê satu dagitla dun
Dyustu.
24 Na kafnge ayé, dmasal ale, manla,
“E Amu, gadèam i mnè di nawa i kdee
dad to. Begam fgadè di gami ku nè di
lwe to ani i ta nalékam,
25 du mgimò kenen tlas Dyudas,
dunan i to tmagak i nimòan di galam
kdek dun du salu kenen di banwe
gten di kenen.”
26 Na kafngela dmasal, ta munut ale,
na yé mgalék dunan Matyas. Taman,
ta gatnù kenen di dad sfalò satu to gal
dek Dyisas.

2

I kakel i Mtiu Tulus

1 Na di kakel Du Péntikus, déé gusti-
fun i kdee dad to ftoo di ku Dyisas di
satu gumnè.
2 Na tadè nun lingela bong luk mdà
di langit gambet i too kamgis nus,
na i luk ayé, lngaban i kabal gumnè
gustifunla ayé.
3 Na nun teenla sawe malnak dinè,
na sbalét ale na mdon di kat satu dale.
4 Na i kdee, ta fnò ale i Mtiu Tulus,
na tambù ale talù i dad sahal talù
mdà di kablé i Mtiu Tulus dun di dale.
5 Na di bang ayé, nun dad Dyu déé
di Dyérusalém too fduf mangamfù di
Dwata mdà di kdee dad sahal banwe
di tah tanà.
6 Na kantola linge i luk na ugak fdu
di lam i gumnè ayé, ta too dee dad to
stifun déé. Na too ale tikeng du kat
satu di dale, lingela i dale talù mdà di
dad to ftoo di ku Dyisas.
7 Na yé duenam man, too ale tngah,
na manla, “Ise glut kè yé gumdà kdee
dad to talù ani di Galili?
8 Na kan dé ku fulung ale talù di gito
talù?
9 Du sahal sa i dad banwe gumdàto.
Nun mdà di Parsya, Midya, Ilam,
Mésopotamya, Dyudiya, Kapadosya,
Pontu, Asya,
10 Frigya, Pamfilya, Idyip, na dad
banwe di Libya mdadong di Sirini.
Na nun dademe dini lmauy mdà di
banwe Roma.
11 Na nun dademe di gito tagnè
Dyu, na i dademe, ta mulê ale di Dyu.
Nun mdà di Krit, na nun lê man mdà
di Arabya. Bay knèan, lingeto di gito
talù gablà di dad nimò Dwata too
gamtikeng.”
12 Mdà di ktikengla na klibugla, ta
sasalek ale, manla, “Dét gumtatek i ta
mkel ani?”
13 Bay nun dademe dad to déé,
nadoyla ale, manla, “A, ta langal i dad
to ani.”

I katdò Piter

14 Na kafnge ayé, ta tadag Piter
magin di dademe dad sfalò satu dek
Dyisas, na falbongan i talùan, manan,
“E dad flanekgu Dyu, na i kdeeyu dini
di Dyérusalém, too gamu beg flinge du
nun kayègu faglabat di gamu.
15 Man nawayu ku langal i dad to
ani, bay là du tlabo tngà mnagad fa i
du.
16 Bay ani kagdohò i man Dyowél,
satu tugad i Dwata di munan,
17 ‘Man Dwata, “Ani nimògu kadang
di fulé du. Bulusgu di kdee dad
to i Tulusgu. Na i dad ngàyu,
tugadla i tnalù Dwata, na i dad
ngàyu sawang lagi, fnite Dwata
ale dad kanteen, na i dad tua
lagi di gamu, kamna ale mdà di
Dwata.
18 Na di bang ayé, balù lagi na libun,
lêgu bulus di dale i Tulusgu du
fye tugadla i tnalùgu.
19 Na mimò agu dad gamtikeng di
langit, na fitegu i dad ilè di tah
tanà gambet litè, lifoh, na too
mangfel buk.
20 Na kmifuh i du, na mbaling fulè
i bulen gambet litè. Yé mkel
di laman là fa kel Du i Amuto,
dunan i du too mabtas na too
tatel.
21 Na ku simto mni tabeng di Amuto,
yé galwà.’ ””
22 Na fadlug Piter talù, manan, “E
dad to Israél, too gamu flinge. Ta
too mbateng di gamu na Dyisas mdà
di Nasarét, yé mdek dun i Dwata du
mdà di dad tnikeng nimò Dwata fagu

di kenen na i dad ilè i kdatahan. Ta tooyu gadè ani du dini gumgimòan di blengyu.

23 Mdà di gnadè na knayè Dwata, ta sansatun i nawan fye gablé Dyisas di gamu, na lêyu blé di dad to gamsalà du fafatiyu kenen fagu di kfatakla dun di krus.

24 Bay nték Dwata Dyisas mdà di fati, na falwàan kenen di gnagan i fati du landè kibò i fati mafas dun.

25 Na ani man Dabid gablà di kenen,

‘Sigigu teen i Amugu dini di safédgu. Dini kenen di kwanan-gu, du fye là bek nawagu.

26 Yé duenam man, too lehew i nawagu, na slame klehew lamwà di bàgu. Na balù ku mati agu, knèan nun sa fandengu,

27 du là sa bayàam i layefgu di banwe i dad mati, na là sa faloham ku balok laweh i Snaligam Too Tluh.

28 Ta fitem di do i dad dalan fsalu di klawil, na fagu di kasnaginam di do, ta fnò agu i klehew.’ ”

29 Na fadlug Piter talù, manan, “E dad flanek, toogu faglabat gamu gablà ku Dabid, i gutambulto. Ta mati kenen, na ta lbangla, na sana knè i gulambangla dun di mdu ani.

30 Du Dabid i satu tugad Dwata, gadèan i fakang Dwata di kenen. Yé fakang Dwata di kenen nimòan harì i satu belan salngad kenen.

31 Ta fala gadè Dabid i fan nimò Dwata, taman tulenan gablà di kték i Mgalék Dwata, manan,

‘Là bayàan dun di lbang, na là balok i lawehan.’

32 Na Dyisas Krayst i man-gu ani, ta nték Dwata kenen di fati, na i kdeemi mite dun.

33 Na ani, ta fdatah Dwata kenen du ta ditù kenen gsen di kwananan. Na ta gdawatan i Mtiu Tulus, i fakang Màan di kenen. Na i ta teenyu na i lingeyu ani, yé ta blén di gami du ta bulusan di gami i Tulusan.

34 Du là sa mbatun Dabid kenen, bay ani manan,

‘Man Amu* di Amugu†, “Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge,

35 kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i falel blìam.’ ”

36 “Yé duenam man, fye ku too gadè i kdee dad to di Israél na Dyisas, i fafatakyu di krus, kenen i ta nimò Dwata Amu na Krayst.”

37 Na kanto linge dad to i man Piter ayé, too malbà i nawala, na snalekla ale Piter na i dademe dad to dek Dyisas, manla, “E dad flanek, dét i fye nimòmi?”

38 Na tmimel Piter, manan, “I kdeeyu, msal, na fbunyag gamu fagu di dagit Dyisas Krayst du fye fnasinsya Dwata i dad salàyu, na gdawatyu i tadè blé Dwata, dunan i Mtiu Tulus.

39 Yé gugtadè i fakang ani di gamu na di dad ngàyu na balù i dad to mnè di gumawagan, dunan i kdee ta tlo i Amuto Dwata di kenen.”

40 Na dee fa man Piter di dale du toon ale fanngewe, manan, “Nang gamu magin di dad sasè nimò i dad to du fye là gagin gamu di kaflayam Dwata dale.”

41 Na dee dad to dmawat i manan ayé, ta fbunyag ale, na nun dad tlu libu i kdee gatnù di dad to ftoo di du ayé.

42 Na toola fabtas i kaflingela di tdò dad to dek Dyisas, na i kasgalakla. Na sasatu ale kmaan fan di kafaldamla ku Dyisas, na too ale dmasal.

I nimò i dad to ftoo di ku Dyisas

43 Na dee tnikeng na ilè mgimò fagu di dad to dek Dyisas, taman too tngah na likò i kdee dad to.

44 Na i kdee dad to ftoo di ku Dyisas, fadlug ale di ksasatula, na i knun i kdee dad to, sansalel i kat satu.

45 Na fablila i dad knunla, na bléla i wèan di dad to nun kalnidù.

46 Na kat du, fadlug ale stifun di Bong Gumnè Gumangamfù di

* **2:34** 2:34 I tnanin “Amu” dunan Dwata Mà, na yé galwen i Amu Dabid, dunan i Mgalék Dwata sanfatan dad Dyu, gadèto Dyisas Krayst. † **2:34** 9:18 Ku demen unaf.

Dwata. Na sasatu ale kmaan di dad gumnèla fandamla i kfati Dyisas. Na di kakaanla, too ale lehew, na toola fdanà i ktola.
47 Na toola dnayen i Dwata, na i kdee dad to, toola ale nafè. Na kat du, nun dad to galwà tnù Dwata di dale.

3

I kgulê i lagi kimay

1 Di satu du di tngà masol i du di ta bang kdasal, gatù ale Piter na Dyan di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
2 Na déé di takab dnagit Fye Baweh, nun satu lagi kimay mdà di ksutan. Kat du, tundala kenen déé du mni filak di dad to fusuk.
3 Na kanton teen ale Piter na Dyan fusuk di Bong Gumnè ayé, ta mni filak di dale.
4 Na toola kenen falnunu, na man Piter di kenen, "Meye ge di gami."
5 Na meye kenen di dale du yé man nawan ku banléla.
6 Bay man Piter di kenen, "Landè filakgu, ku demen blawen, bay ku dét i gunun-gu, yé bléta ge. Di dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, magu ge."
7 Na nagot Piter i sigalan gsen di kwanan, na ftadagan kenen, na tadè kamgis i blì na bukul blì i lagi kimay ayé.
8 Na tadè fabkeh tadag, na fkak na fles magu. Kafnge ayé, magin kenen di dale Piter fusuk di Bong Gumnè ayé. Na di kaginan dale, sigi kenen lmafà na fkak dmayen di Dwata.
9 I kdee dad to mite kenen magu na dmayen di Dwata,
10 gadèla na kenen i lagi tagnè sudeng di takab Fye Baweh di Bong Gumnè ayé du mni, na too tikeng na tngah i kdeela di kitela i ta mkel di kenen.

I katdò Piter

11 Sana kagot i lagi ayé di ku Piter na Dyan kel di kgafatla di Balkun Solomon. Na tikeng i kdee dad to, na sadluh ale salu déé.
12 Na kanto teen Piter ayé, manan di dale, "E dad to di Israél, kan ku tikeng gamu mdà di teenyu ani? Kan ku tooyu gami falnunu? Yé man nawayu kè ku mdà di gami gnagan ku demen mdà di katluhmi i kgulê i lagi ani? Ise.
13 Bay i Dwata Abraham, Isaak, na Dyékob, dunan i Dwata dad gutambulto, kenen i ta fdatah ku Dyisas, i dekan. Gamu i mlé dun di dad ganlal, na là ti nsenyu dun di kanfe Pilato, balù ku yé kayè Pilato falwàan Dyisas.
14 Kenen i Mtiu na Tluh, bay là dnawatyu dun. Bay yé balingyu fni ku Pilato, yé falwàan i to manò.
15 Ta fnatiyu i gutambul i nawa, bay ta nték Dwata kenen di fati. Gami ta mite dun, na tulenmi di gamu.
16 Fagu di kaftoo di dagit Dyisas, i lagi teenyu ani na dilèyu, ta kamgis na ta gagu. Na i kaftoo di ku Dyisas, yé i gamfgulê kenen, dunan i ta teenyu ani.
17 "Na ani, dad flanek, gadègu na yé duenyu mimò sasè ku Dyisas du là glabatyu i nimòyu salngad di dad ganlalyu.
18 Bay ta fala fgadè Dwata fagu di kdee dad tugadan di munan maflayam i Mgalékan, na ani kibò Dwata dmohò dun fagu di nimòyu ayé.
19 Yé duenam man, msal gamu na samfulê gamu di Dwata du fye Inanasan i dad salàyu,
20 du fye kel di gamu i dangan i falami kgis mdà di Amu, na dekan Dyisas, i ta falan nalék tmabeng gamu.
21 Na Dyisas kenen, là fakay ku là funan mnè di langit kel di du kfalami Dwata i kdee, gambet i ta falan fgadè di munan fagu di dad tugadan too mtiu.
22 Du ani man Mosis, 'Di satu du, mdà i Amuyu Dwata, dekan di gamu satu tugadan, salngad di ta kdekan do. Kenen i satu dademeyu, na là fakay ku là falningeyu i kdee manan gamu.
23 Nè i to là mimen di man i tugad ayé, là flam Dwata dun di dad ton, bay falmon.'
24 Na i kdee dad tugad i Dwata, mdà

fa di ku Samwél, tulenla gablà di dad du ani.
25 Mdà i dad fakang Dwata blén fagu di dad tugadan, gamu i mfun dun, na nun alelyu di kasafnèla i dad gutambulyu. Salngad di ta manan ku Abraham, 'Fagu di belam banlégu kafye i kdee dad to di tah tanà.'
26 Taman, ta nalék Dwata i Snaligan, na funan dek di gamu du fye banlén gamu kafye di kafkagolan gamu i dad sasè nimòyu."

4

I kukum i dad ganlal dale Piter na Dyan

1 Di lam Piter na Dyan talù, ta fdadong di dale i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i ulu i dad to gal mantay di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na i dad Sadusi.
2 Na too ale falbut du yé tdò Piter na Dyan di dad to na mték i dad to mati fagu di ku Dyisas.
3 Taman, kanfèla Piter na Dyan, na fablanggùla ale kel di flafus du ta kifuh sa.
4 Bay dee dad to lminge i tdò Piter, na ta ftoo ale. Nun kè dad lime libu i kdee dad lagi.
5 Na di tmadol du, stifun di Dyérusalém i dad ganlal i dad Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.
6 Na déé Anas, i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na lê man Kayafas, na Dyan, na lê man Alihandru, na i dad flanek i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu.
7 Na fatlola Piter na Dyan, na snalekla ale, manla, "Nè gumdà i kgaganyu mimò tnikeng, na simto mfun dagit i gnamityu?"
8 Na Piter, fnò i Mtiu Tulus, tnimelan ale, manan, "E dad ganlal na dad tua,
9 ku gami snalekyu gablà di fye na gamtikeng nimòmi di to kimay, na i kgulêan,
10 fye ku gamu na i kdee dademe dad to Israél too gmadè ani. Ta tadag i to ani di blengyu, na sikof i kgulêan fagu di kaltulus i dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, dunan i ta fnatakyu di krus, bay lê nték Dwata di fati.
11 Na Dyisas sa i tulen di Tnalù Dwata, manan,

'Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtas, yé balingyu knang gamu dad to fdak gumnè.'

12 I kagalwà, lo déé gumite dun di ku Dyisas Krayst, du landè dademe dagit di klamang banwe blé Dwata di dad to ku gamfalwà gito."
13 Too tikeng i dad ganlal ayé du teenla i klabè Piter na Dyan, na gadèla na lo ale btal to na landè sankulla. Yé klola too gmadè dun na Piter na Dyan i dademe Dyisas sagin di munan.
14 Bay landè gmanla du toola teen i to ta mgulê ayé tadag di safèd ale Piter na Dyan.
15 Na yé duenam man, ta dalugla ale Piter lamwà di snifil gumukum dad too mdatah ganlal, na yé klola sasalek, manla,
16 "Dét fye kibòto i dad to ani? I kdee dad to mnè di Dyérusalém slame gmadè na too gamtikeng i mgimòla, na landè kibòto famkéng dun.
17 Bay ani nimòto, fnangto i dad to ayé tamdò di dagit Dyisas du fye là too mbel i santulen gablà di ta mkel ani."
18 Na yé duenam man, ta lêla fatlo Piter na Dyan, na toola ale fnang tmulen na tamdò di dagit Dyisas.
19 Bay tmimel Piter na Dyan, manla, "Fandamyu kun ku dét i tluh nimò di kanfe i Dwata, gamu i nimenmi, ku demen Dwata i nimenmi.
20 Du là gaganmi damnan i ktomi ku là tulenmi i ta teenmi na i ta lingemi."
21 Bay ta baling too midul i kafnangla dale Piter na Dyan, na yé klola falwà dale. Landè kibòla falmayam dale du i kdee dad to, toola dnayen i Dwata du mdà di ta mkel di lagi ayé.
22 Yé ta ktua i lagi mgulê fagu di tnikeng nimò mlukas fat falò fali.

I dasal i dad to ftoo di ku Dyisas

23 Na kanto galwà Piter na Dyan,
ta samfulê ale di dademela, na tu-
lenla dale i kdee man dad ganlal di
kafaglut na i dad tua di dale.
24 Na kanto linge i dademela,
sasatu ale dmasal di Dwata, manla,
“E Too Mdatah Amu, ge sa mimò i
langit, tanà, mahin, na i kdee mnè di
lamla.
25 Fagu di Mtiu Tulus, talù ge fagu
di snaligam, Dabid, dunan i gutam-
bulmi, manam,
‘Kan ku falbut i dad to ise Dyu? Na
kan ku yé fandam i dad to i dad
nimò landè gukel?
26 Fatlagad i dad harì di tah tanà, na
stifun i dad ganlal du sansat-
ula i nawala samfati i Dwata
na i Mgalékan.’
27 Na glut, dini di syudad ani gusti-
fun ale Harì Hérod na Pontyus Pilato
magin di dad to ise Dyu, na lê man i
dad Dyu mdà di Israél du sasatu ale
dmuen i Snaligam Too Mtiu, dunan i
Mgalékam.
28 Na fagu déé, ta balingla gimò i kdee
ta fala mnè di nawam fagu di kaltu-
lusam na i knayèam.
29 Na ani, Amu, gadèam i dad kaflikòla
gami. Gami dad fasakam. Banlém
gami klabè tamdò i Tnalùam.
30 Bantalam i sigalam famgulê na
mimò dad tnikeng na ilè fagu di dagit
Dyisas, i Snaligam Too Mtiu.”
31 Na kafngela dmasal, ta mgingok
i gumnè gustifunla. Na i kdeela fnò
i Mtiu Tulus, na ta baling midul i
klabèla tamdò Tnalù i Dwata.

I kasablé i dad to ftoo di ku Dyisas

32 Na i kdee dad to ftoo di ku Dyisas,
too sasatu nawala na i fandamla. Na
landè di dale famdam ku lo kenen
mfun i knunan. Bay sablé i kdeela di
kdee dad knunla.
33 Fagu di bong gnagan blé Mtiu
Tulus di dad to dek Dyisas, fadlug ale
tmulen gablà di kték i Amuto Dyisas,
na nun bong kafye Dwata kel di kdee
dad to.
34 Na landè di dale ku nun dè
kalnidùan du i dad to mfun i dad
gumnè na dad tanà, fablila na nebela
i wèan
35 di dad to dek Dyisas du fye
nalella di kat satu dad to nun kalnidù.
36 Na Dyosip i satu di dale, i dnagit
dad to dek Dyisas Barnabas (yé gum-
tatekan To Tamgal Nawa). Mdà ke-
nen di dad bel Libay, na déé gusutan
di Sipru.
37 Na fablin i satu alel tanàan, na
blén i wèan di dad to dek Dyisas.

5

Ananayas na Safira

1 Na lê nun satu lagi, yé dagitan
Ananayas, na yé yaanan Safira. Na
fablila satu alel tanàla.
2 Na kanto gwè Ananayas i wèan,
busekan i dademe wèan, na nè i gdè,
yé blén di dad to dek Dyisas. Na i kdee
nimòan ayé, slame gadè i yaanan.
3 Na smalek Piter, manan,
“Ananayas, kan ku fgebe ge ku
Satanas fagu di ktulenam kéng di
Mtiu Tulus na di kbusekam i dademe
wèan.
4 Di lamam là fabli i tanàam, ge sa i
mfun dun. Na kantom fabli, ge mfun
i wèan, na balù dét i kayèam kibò dun,
fakay sa. Dét i duenam mimò ani? Ise
ku yé gutmulenam kéng di dad to, bay
di Dwata.”
5 Na kanto linge Ananayas i man
Piter ayé, tin tadè bek, na fles mati.
Na too ti likò i kdee dad to lminge i ta
mkel di kenen.
6 Na kafnge ayé, ta nun fusuk déé
dad lamnok lagi du fnungasla i lawe-
han, na santiangla lamwà du lbangla.
7 Na kafnge dad tlu oras, ta lê fusuk
i yaanan, bay là gadèan i ta mkel di ku
Ananayas.
8 Na snalek Piter kenen, manan,
“Tnimelam i salekgu di ge ani. Ta
senan ani kè i wè i tanà fabliyu?” Na
tmimel kenen, manan, “Hee, senan
sa ayé.”
9 Na man Piter di kenen, “Kan ku
sansatuyu i nawayu tmilew i Tulus
Dwata? Neyem. I dad lagi lambang i
yaanam, ta déé ale di bà takab du lêla
ge lbang.”

10 Na di kman Piter ayé, tadè lê bek
Safira kenen di safé̱d i blì Piter, na
fles mati. Na i dad lagi ayé, ta lê
ale fusuk, na kantola teen na ta mati
kenen, ta lêla santiang du lbangla di
safé̱d i yaanan.
11 Na too ti likò i kdee dad to ftoo di
ku Dyisas na kel di kdee dad to lminge
gablà di dad mgimò ayé.

Dad tnikeng

12 Na too dee dad tnikeng na dad
ilè nimò i dad to dek Dyisas di
kanfe i dad to. Na gal stifun i
kdee dad to ftoo di ku Dyisas déé
di Balkun Solomon di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata.
13 Nun dademe dad to là ftoo,
là glasla magin di dale du mdà di
klikòla, balù toola ale nafè.
14 Bay baling too midul i kdee dad
lagi na libun ftoo di ku Dyisas.
15 Na mdà di nimò dad to dek Dy-
isas, nebe dad to i dademela nun tduk
di dad dalan, na filèla ale di dad katri
na dad igem du fye ku ta magu Piter
déé, gtadè di dale i alungan, na mgulê
ale.
16 Na too dee dad to mdà di dad lun-
sud glibut di Dyérusalém, lê ale stifun
déé, na nebela i dademela nun tduk
na i dad to fnusuk busaw. Na i kdee
dad to nebela ayé, sdulê ale mgulê.

Kaflayam i dad to dek Dyisas

17 Bay, i ulu dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu na lê man i dademen,
dunan i dad to glam di dad Sadusi,
mafè nawala. Taman, meye ale kfagu
msang dale.
18 Kanfèla i dad to dek Dyisas du
fablanggùla ale.
19 Bay kanto kifuh, nun kasaligan i
Dwata kel déé di blanggù du nukàan i
dad takab, na neben ale lamwà.
20 Na man i kasaligan di dale, “Salu
gamu di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata, na tadag gamu déé, na tu-
lenyu gablà di falami nawa.”
21 Na mimen i dad to dek Dyisas
du di too flafus, ta fusuk ale di Bong
Gumnè ayé, na tambù ale tamdò.
I ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu na i dademen, santifunla i
dad tua i dad Dyu, dunan i dad too
mdatah ganlalla gal mukum, na fat-
lola i dad to dek Dyisas di blanggù.
22 Bay kanto ale kel di blanggù, là
teenla ale Piter déé. Taman, ta lê
ale samfulê di dad to mdek dale, na
tulenla dale, manla,
23 “Di kakelmi di blanggù, teenmi
too fye kagtakaban, na sana ktadag
déé i dad to mantay, bay kantomi
nukà i takab, landè to teenmi di lam.”
24 Na i ulu dad to mantay di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, kan-
tola linge i man dad to dekla, libug
fandamla ku dé̱t i ta mkel di dale
Piter.
25 Na nun to kel déé, manan dale,
“I dad lagi ta tusukyu di blanggù, ta
lê ale tadag du tamdò di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata.”
26 Na kantola linge ayé, ta mdà i
ulu i dad mantay na i dademen salu
ditù di Bong Gumnè ayé, na nebela
samfulê i dad to dek Dyisas. Bay là
falnayamla ale du likò ale di dad to
keng ndakla ale batu.
27 Na kantola nebe i dad to dek
Dyisas di gustifunla, ftadagla ale di
kanfe i dad ganlal, na snalek i ulu i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu ale.
28 Na man i ulu ayé di dad to dek
Dyisas, “Ta toomi gamu fnang tamdò
di dagit Dyisas. Bay neyeyu i nimòyu
ani. Ta baling too mbel i katdòyu dini
di Dyérusalém, na duenyu di gami i
kfati Dyisas.”
29 Bay tmimel Piter na i dademe
to tdò Dyisas, manla, “Yé too mabtas
nimenmi i Dwata, ise ku to.
30 I Dwata fnangamfù i dad
gutambulto, kenen i mté̱k ku Dyisas
kafngeyu fmati kenen fagu di kfa-
takyu dun di krus.
31 Na fdatah Dwata kenen fagu di
kafsudengan dun di kwananan, na
nimòan kenen Ulu na Falwà. Yé due-
nan mimò ayé du banlén dalan i dad
to di Israél msal du fye fnasinsya
Dwata i dad salàla.
32 Gami sa i ta mite na tmulen i kdee
ayé, na lê man i Mtiu Tulus, i tadè blé
Dwata di dad to mimen kenen.”

33 Na kanto linge dad ganlal i man
Piter, too ale falbut, na kayèla fafati i
dad to dek Dyisas.
34 Bay nun satu Farisi, yé dagitan
Gamalyél. Satu kenen tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, na too
nafè i dad to kenen. Ta tadag, na
dekan i dad to, nebela lamwà i dad to
dek Dyisas là mlo.
35 Klon man di dademen ganlal déé,
"E dad to di Israél, tooyu fan-geye i
nimòyu di dad to ayé.
36 Nun satu to di munan, yé dagitan
Tudas, na flingu bong to, na nun dad
fat latuh i kdee dad to magin dun.
Bay di là mlo, nun fmati kenen, na ta
sbalét i kdee dad ton, na landè gukel i
dad nimòan.
37 Na kafnge ayé, ta lê nun to mdà
di Galili, yé dagitan Dyudas. Msut
kenen di slà kse i dad to. Na dee dad
to magin di kenen, bay kanto kenen
fnati, ta lê sbalét i dad ton.
38 Na yé duenam man, ani
fngewegu di gamu gablà di dad to
ani. Tiyu ale bayà. Falwàyu ale. Ku yé
gumdà i tdòla di to, lê landè gukelan.
39 Bay ku yé gumdàan di Dwata, là
gaganyu ale fnang, du yé balingyu
sanfati i Dwata." Na nagin dad ganlal
i flau Gamalyél.
40 Yé duenam man, ta lêla fatlo i
dad to dek Dyisas, na fafasla ale. Na
kafnge ayé, toola ale fnang tamdò di
dagit Dyisas, na klola falwà dale.
41 Na ta mdà i dad to dek Dyisas fdu
di gustifun i dad ganlal ayé, na too
ale lehew du di kite Dwata dale, gten
ale maflayam di kyà du mdà di dagit
Dyisas.
42 Na kat du, ditù ale di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na
lê man di dad gumnè, du fadlug ale
tamdò na tmulen i Fye Tulen gablà ku
Dyisas, i Mgalék Dwata.

6

Kalék i dad fitu to tmabeng

1 Ta midul i kdee dad to ftoo di
ku Dyisas. Na di slà ayé, i dad Dyu
talù Grik, mugak ale gablà di nimò i
dad Dyu talù Hibru du là gagin banlé
i dale dad libun balu di kalel i dad
gastu kat du.
2 Yé duenam man, i sfalò lwe to dek
Dyisas, santifunla i kdee dad to ftoo,
na manla, "Là gtenan ku gami i malel
i dad gastu, keng gtagakmi i katdò
Tnalù Dwata.
3 Taman, dad flanek, malék gamu
fitu lagi mgafè na fnò i Mtiu Tulus na
kfulung, na dale fimòmi dun,
4 du fye lo yé nimòmi dmasal na
tamdò i Tnalù Dwata."
5 Na too mayè i kdee dad to di
manla ayé. Na yé nalékla Stifén, satu
lagi too ftoo di ku Dyisas, na fnò i Mtiu
Tulus, na lê man Filip, na Prokoru,
na Nikanor, na Timon, na Parminas,
na lê man Nikolas mdà di banwe An-
tyuk, i satu to ise Dyu, bay ta mgebe
di kafaglut i dad Dyu.
6 Na nebela i dad fitu lagi ayé di
dad to dek Dyisas, na mdà i dad to
dek Dyisas, fkahla i falella di dale, na
dnasalla ale.
7 Taman, ta too mbel i Tnalù Dwata,
na ta baling midul i kdee dad to ftoo
di ku Dyisas di Dyérusalém, na ta lê
dee i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu
magin ftoo di ku Dyisas.

I kakfèla ku Stifén

8 Na Stifén, too kenen fnò kafye blé
Dwata na kgagan mimò dad malbang
ilè na tnikeng di kanfe i dad to.
9 Bay nun dad to mnang ku Stifén,
dunan i dad Dyu mdà di gustifun
dnagit Gustifun i Dad Fasak Ta Falwà.
Yé gumdàla di Sirini na Alihandriya
na lê man i dademe dad banwe di
Silisya na Asya. Dale i sambalew ku
Stifén,
10 bay du banlé i Mtiu Tulus Stifén
kfulung, yé duenam man, là gmagan
ale di kenen.
11 Bay falnaula i dademe dad to
magu lam, du fye tmulen ale kéng.
Na ani man i dad to ayé, "Ta lingemi
i sasè kastulenan ku Mosis na i
Dwata."
12 Na fagu déé, banlétla nawa i dad
to, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na
i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis. Na kanfèla Stifén, na

nebela di gustifun i dad too mdatah ganlal i dad Dyu.
13 Na nun dad to ftalùla déé i too tmulen kéng tmifù ku Stifén, "I to ani, too sasè ktalùan gablà di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.
14 Na lingemi i kmanan dun, Dyisas mdà di Nasarét, lanbàan kun i Bong Gumnè, na tanlasan i dad uldin Dwata tagak Mosis di gito.
15 Na i kdee dad ganlal, falnunula Stifén, na teenla i bawehan salngad baweh i satu kasaligan.

7

I talù Stifén

1 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, snalekan Stifén, manan, "Glut kè i kdee man dad to ani?"
2 Na tmimel Stifén, manan, "E dad flanek na dad tua, tooyu beg falninge i man-gu. Di munan, di laman là fa milih i gutambulto, dunan Abraham, ditù di Haran, yé gumnèan di Mésopotamya. Na di laman mnè déé, fite di kenen i Dwata Too Mdatah na Maltulus, manan,
3 'Tnagakam i banwem na dad flanekam, na mdà ge salu ditù di banwe fiteta ge.'
4 Na yé duenam man, ta mdà kenen di Kaldiya, na milih ditù di Haran. Na kafnge i kfati màan, ta dek Dwata kenen fles di banwe ani, dunan i ta gumnèyu ani.
5 Landè fa blé Dwata di ku Abraham alel i tanà, balù salngad tah falel. Bay ta makang i Dwata di kenen na blén dun i tanà ani, du fye ta kenen nan mfun dun kel di dad belan. Na di kfakang Dwata ayé, fa landè ngà Abraham.
6 Na ani man Dwata di kenen, 'I dad belam, mnè ale di mahal banwe, na nimòla ale fasak, na toola ale falnayam di lam i fat latuh fali klon.
7 Bay falnayamgu i dad to fmasak dale, na kafnge ayé, lamwà ale di banwe ayé, na mangamfù ale di do di banwe ani.'
8 Na kafnge ayé, ta dek Dwata Abraham gablà di kfimò ilè di laweh i dad lagi, du yé ilè i kasafnèla. Na ta sut Isaak, na mimò Abraham ilè di lawehan di gwalun du kafngen sut. Na salngad ku Dyékob kafngen sut, lê nimò Isaak ilè di lawehan, na kel di dad sfalò lwe ngà Dyékob, i dad gutambulto.
9 "Na mafè nawa i dad flanek Dyosip di kenen, na fablila kenen mgimò fasak di Idyip. Bay Dwata magin kenen,
10 na falwàan kenen di kaflayaman. Di ktadag Dyosip di kanfe Féro, i harì di Idyip, bayan Féro di kafye balun na di kfulungan. Na nimò Féro kenen gubirnador di banwen ayé na kel di gumnèan.
11 "Na kafnge ayé, nun kel bong kbitil di kabal i banwe Idyip na Kanaan, taman, too ti sè kaflayam i dad to di dangan ayé. Balù i dad gutambulto, ta landè gumwèla knaan.
12 Na kanto linge Dyékob nun ulê i dad fele di Idyip, ta dekan i dademe dad ngàan salu ditù, dunan i dad gutambulto. Na yé tnanin ksalula ditù.
13 Na di galwe dulêla salu gatù, ta fdilè Dyosip i kton di dad flanekan, na di là mlon, ta gadè Féro gablà di dad flanek Dyosip.
14 Taman, fan-gadè Dyosip i màan Dyékob, na fngén kenen na i dad flanekan gatù di Idyip. Na fitu falò lime i kdeela.
15 Na kafnge ayé, ta milih ale Dyékob ditù di Idyip, na ditù ta gumatin na i dad gutambulto.
16 Na nebela ale samfulê di Sikim, na lbangla ale di ilib ta fala bnayad Abraham di dad bel Hamor.
17 "Na kanto mdadong i kdohò Dwata i fakangan ku Abraham, ta baling too matnù i kdee dad gutambulto di Idyip.
18 Na kanto matlas i harì di Idyip, là dilèan Dyosip.
19 Na i harì ayé, toon lnumì i dad gutambulto, na falnayaman ale du fnegesan ale tmagak i dad malnak ngàla ditù di lwà fye mati ale.

20 “Na di slà i kaflayam ayé, sut
Mosis. Bayan Dwata kenen, na too
ti fye bawehan. Na tlu bulen i klola
mifat dun di gumnè màan.
21 Na kantola tnagak Mosis ditù di
lwà, mdà i ngà Féro libun, talnamòan
du fanbalingan ngàan.
22 Tdòla kenen di kdee kanfulung i
dad to di Idyip, na mgimò kenen tatel
fagu di dad talùan na di dad nimòan.

23 “Na kanto fat falò fali ktua Mosis,
yé gtulen nawan lmauy i dademen
Dyu.
24 Na kanto kel Mosis déé, nun
teenan Dyu falnayam i satu to mdà di
Idyip, na nsenan i Dyu ayé, na fnatin
i to mdà di Idyip.
25 (Yé mnè di nawa Mosis ta gadè
i dademen Dyu na kenen i gnamit
Dwata falwà dale di Idyip, bay là ti
gadèla dun).
26 Na di tmadol du, nun teen Mo-
sis lwe Dyu, sfati ale. Mayè kenen
samfye dale, na manan dale, ‘E dad
flanek, kan ku sfati slame gamu?’
27 Bay i lagi mbet sfati, lugadan
Mosis, manan, ‘Simto mimò ge bong
to na mukum gami?
28 Yé kayèam kè ku fnatim agu gam-
bet i kfatim i to mdà di Idyip balfabi?’
29 Na kanto linge Mosis i manan
ayé, ta milah ditù di Midyan na ditù
gumnèan, na mwè yaan. Na déé gusut
i lwe ngàla, slame lagi.

30 “Na kanto fat falò fali mlius, ditù
Mosis di banwe landè to mnè ditù
mdadong di Bulul Sinay. Nun kasali-
gan i Dwata tadè msut di kenen di
lam kayu dminè.
31 Na too kenen tikeng di teenan
ayé. Na fdadong déé du neyen. Na di
kafdadongan, ta lingen i talù Dwata.
Ani manan,
32 ‘Do i Dwata fnangamfù i dad
gutambulam, dunan Abraham, na
Isaak, na Dyékob.’ Na tadè kankal
Mosis di klikòan, na là glasan meye
dun.
33 Na man Dwata di kenen,
‘Nlusam i talumfàam du mtiu i tanà
gutadagam ayé.

34 Ta teen-gu i kaflayam gnagu i dad
togu di Idyip. Ta lingegu i dalongla,
na ta tufa agu du falwàgu ale. Na. Flal
ge du dekta ge gatù di Idyip.’
35 “Na Mosis ani, i knang dad to
Israél di munan, manla di kenen,
‘Simto mimò ge bong to na mukum
gami?’ Kenen dek Dwata mebe na
falwà i dad to ayé fagu di ktabeng
i kasaligan fite di kenen di kayu
dminè.
36 Na nebe Mosis ale lamwà di
Idyip, na nun dad tnikeng na dad ilè
nimòan di Idyip, na di Fulè Mahin, na
lê man di banwe landè to mnè ditù di
lam fat falò fali klon.
37 Na Mosis sa i man dun di dad
to Israél, ‘Nun satu tugad Dwata mdà
di dademeyu dekan di gamu salngad
do.’
38 Na Mosis i magin di kastifun i
dad to Israél di banwe landè to mnè
ditù, di saféd i dad gutambulto na
balù i kasaligan Dwata, i talù di ke-
nen di Bulul Sinay. Na gdawatan
mdà di Dwata i mlawil tdò du fye lêan
fafles di gito.
39 “Bay i dad gutambulto, là ni-
menla dun. Balingla kenen knagol,
na yé kayèla ku lê ale samfulê ditù di
Idyip.
40 Na di lam Mosis ditù di tah i Bulul
Sinay, manla di ku Aron, i satu bong
tola, ‘Mimò ge gami dad dwata fye
mnè tukè munami, du Mosis, i mebe
gami lamwà di Idyip, ta là gadèmi ku
dét i ta mkel di kenen.’
41 Taman, ta nun nimòla dwata, yé
kbawehan ngà safì. Na damsù ale di
kenen, na fnistala.
42 Bay knagol Dwata ale, na bayàan
ale mangamfù di dad blatik. Na
gdohò i sulat satu tugad i Dwata di
munan, manan,
‘Gamu dad to Israél, ise ku do i gum-
damsùyu na i gumléyu di kloyu
mnè di banwe landè to mnè
ditù di lam i fat falò fali klon.
43 Bay yé balingyu nebe i tukay
gumnè i dwata dnagit Molok,
na lê man Rifan, i kbaweh
blatik. Na yé dad dwata
fnangamfùyu. Yé duenam
man, falnayamta gamu du

febeta gamu ditù di satu
banwe sentù Babilon.'
44 "Di kagu i dad gutambulto di
banwe landè to mnè ditù, nun slung
di safédla gusamsitela i Dwata. Ta
nimò Mosis i slung ayé du yé dek
Dwata dun, na lalòan i baweh ta fite
Dwata di kenen.
45 Na kafnge ayé, yé tamlas mebe
i slung ayé dunan i dad gutambulto
magin ku Dyaswa mwè i tanà mdà di
dad to ta filih Dwata di kanfela. Na i
slung ayé, sana knèan déé kel di kagot
Harì Dabid.
46 Kanto gamdawat Dabid kafye
mdà di Dwata, yé fnin di kenen,
falohan kenen fdak gumnè blén di
Dwata, dunan i lê Dwata Dyékob.
47 Bay Solomon i ngà Dabid, yé bal-
ing fdak i gumnè ayé.
48 Bay di kaglutan, i Too Mdatah
Dwata, là sa mnèan di dad gumnè
fdak i dad to tanà, du ani man satu
tugad i Dwata,
49 'I langit, yé gusudenggu, na i tanà,
yé gumlékgu. Dét klasi gumnè i
fdakyu do? Na nè man nawayu
gten guftudgu?
50 Ise do kè mimò kalbong kdee?' "
51 Na fadlug Stifén talù, manan,
"Bay gamu dini, too magéng uluyu, na
là falningeyu i man Dwata. Salngad
gamu di dad gutambulyu du galyu
knang i Mtiu Tulus.
52 Nun kè tugad i Dwata là fal-
nayam i dad gutambulyu? Landèan,
du fnatila i dad to dek Dwata di mu-
nan, kel di dad to ta fala fgadè gablà
di kakel i Snaligan Too Tluh. Na kanto
kel i To manla ayé, ta nakalyu, na
fnatiyu.
53 Gamu gamdawat i dad uldin
Dwata fagu di dad kasaliganan, bay
là nimenyu dun."

I kfatila ku Stifén

54 Na di lam i dad ganlal flinge
di man Stifén, san-gakétla beengla di
kalbutla dun.
55 Bay Stifén, fnò kenen i Mtiu Tu-
lus, ta lngalà di langit, na teenan
kneng i kaltulus Dwata, na teenan
Dyisas tadag gsen di kwanan i Dwata.
56 Na man Stifén, "Neyeyu. Teen-gu
i langit ta mgukà, na i Ngà To tadag
gsen di kwanan i Dwata."
57 Taman, ta nsangla dad klingela,
na mkit ale, na sdulêla dnauf.
58 Na dyolla kenen lamwà di syu-
dad, na ndakla batu. Na i dad to tmifù
dun, yé fbantayla i dad saulla Sol, i
satu lamnok lagi.
59 Na lamla sigi mdak ku Stifén
batu, ta dmasal kenen, manan, "E
Amugu Dyisas, dnawatam i nawagu
ani."
60 Na kafnge ayé, ta lkuad kenen,
na tamlo, manan, "E Amu, nangam
ntuk di dale i salà nimòla ani." Na di
kafngen man ayé, ta ftoh nawan.

8

1 Na nagin Sol i ayè i dad to fmati ku
Stifén.

I kaflayam Sol i dad to ftoo ku Dyisas

Na di du kfatila ku Stifén, yé ta
katbù i too sasè kaflayam i dad to ftoo
di ku Dyisas di Dyérusalém. Taman,
ta sbalét i kdeela di dad probinsya di
Dyudiya na Samarya, na lo yé tagak
di Dyérusalém i dad to dek Dyisas.
2 Na nun dad to too mangamfù di
Dwata, lbangla Stifén, na toola kenen
lnanu.
3 Bay too kayè Sol falmo i dad to
ftoo di ku Dyisas. Nkatan fnusuk i
dad gumnèla, na kanfèan i dad lagi na
libun, du fablanggùan ale.

I katdò Filip di Samarya

4 Na i kdee dad to ftoo i ta masbalét
ayé, gatù ale di dad sahal banwe du
tdòla i Tnalù Dwata.
5 Na mdà Filip, salu kenen di satu
syudad di Samarya, na tamdò kenen
déé gablà ku Krayst.
6 Na kanto linge dad to i man Filip,
na teenla i dad tnikeng nimòan, toola
fansye flinge di manan.
7 Na dee dad busaw lamwà di dad
to magin i kitla, na lê dee dad to là
galyakla i lawehla, na dad kimay, na
mgulê i kdeela.
8 Taman, too ti lehew i dad to di
syudad ayé.

Simon, i lmoos

9 Na di syudad ayé, nun satu lagi
mnè déé, yé dagitan Simon. Ta mlo
kenen lmoos, na too tikeng i kdee
dad to di Samarya du mdà di kloosan.
Toon ftatel i kton di kmanan dun mal-
tulus kenen.
10 Na i kdee dad to, balù mdanà ku
demen mdatah, toola fansye flinge di
kenen, na yé manla, "Kenen i tulus
Dwata dnagit, 'I bong tulus.' "
11 Ta mlo ale tikeng di kloosan,
taman toola kenen falninge.
12 Bay kanto ftoo dad to di tdò Filip
i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata, na i
dagit Dyisas Krayst, ta fbunyag i dad
lagi na dad libun.
13 Na balù Simon, ta baling kenen
lê ftoo di ku Dyisas na fbunyag. Na là
tlagan magin di ku Filip, na too kenen
tikeng mdà di dad ilè na gamtikeng
nimò Filip.

14 Na i dad to dek Dyisas i tagak di
Dyérusalém, lingela ta dnawat i dad to
di Samarya i Tnalù Dwata, taman ta
dekla Piter na Dyan salu ditù.
15 Na kanto ale kel ditù, ta dnasalla i
dad to ftoo ayé du fye gdawatla i Mtiu
Tulus.
16 Ani duen i Mtiu Tulus là fa tufa di
dale du lo yé gumagbunyagla di dagit
i Amuto Dyisas.
17 Bay fkah Piter na Dyan i dad
falella di dad to ayé, na yé klola gam-
dawat i Mtiu Tulus.
18 Na teen Simon ta gdawat dad to
i Mtiu Tulus fagu di kafkah ale Piter
i dad falella di dale. Na yé duenam
man, kayèan ku banlén filak ale Piter,
na manan dale,
19 "Bléyu do i gnagan ayé du fye
i kdee dad to gufkahgu falelgu,
gdawatla i Mtiu Tulus."

20 Bay tmimel Piter, manan, "Mulà
moon ku malmo ge gagin di filakam,
du yé man nawam ku fakay bnayad i
tadè blé Dwata.
21 Landè alelam di nimò ani du teen
Dwata là tluh i mnè di nawam.
22 Nsalam i sasè mnè di nawam ani,
na dmasal ge di Amu, du fye fnasin-
syan ge di sasè fandamam.

23 Du yé teen-gu di ge na too mafè
nawam, na mbakus ge di salàam."

24 Na man Simon di dale Piter, "Be-
gyu agu dnasal di Amu du fye là gafat
di do i manyu ayé."
25 Na kafnge Piter na Dyan tamdò
i Tnalù Dwata, ta mdà ale mulê ditù
di Dyérusalém. Na di dalanla mulê,
dee dad baryu di Samarya nagula, na
tdòla i Fye tulen.

Filip na i ganlal di Ityupya

26 Bay stulen satu kasaligan i Dwata
di ku Filip, "Mdà ge, lalòam i dalan
mdà di Dyérusalém salu di Gasa." (Ta
là too nagu i dalan ani du landè to
mnè déé).
27 Na yé duenam man, ta mdà Filip,
na di laman magu, nun teenan satu
lagi kafun mdà di Ityupya. Fdu ke-
nen di Dyérusalém du ta mangamfù
di Dwata. Na i lagi ayé, satu mdatah
ganlal du nagotan i filak Kandis,
dunan i harì libun di Ityupya.
28 Na di kulêan, smakay kenen
kalisa, na laman magu, yé nimòan
bnasan i sulat Isaya, i satu tugad
Dwata.
29 Na man i Mtiu Tulus di ku Filip,
"Fdadong ge, na saldan ge magu di
kalisa ayé."
30 Taman, sadluh Filip fdadong di
kalisa, na lingen kbasa i lagi ayé
mdà di sulat Isaya. Na smalek Filip,
manan dun, "Glabatam kè i bnasam
ayé?"

31 Na tmimel i ganlal ayé, manan,
"Dét kibògu galmabat i bnasagu ani
ku landè to faglabat dun di do?" Na
ta nlakan Filip smakay sudeng di
safédan.
32 Na ani bnasa i ganlal ayé, manan,

"Gambet kenen i bilibili nebe du
tnatê, na gambet kenen i ngà
bilibili là kamwakan ku nkih i
bulan, du là ti talùan.

33 Toola kenen fyà, na là sa tluh i
kukumla dun. Na ta landè
tmulen gablà di dad belan du
ta baling kenen fnati dini di
tah tanà.' "

34 Na man i ganlal, “Begam tulen do
ku simto kayèan man ani, kenen kto
ku demen mahal to.”
35 Yé duenam man, ta tnulen Filip
i ganlal ayé i Fye Tulen gablà ku Dy-
isas, na yé gumdàan tmulen dun di ta
bnasan gine.
36 Na di kafadlugla magu, ta kel ale
di satu éél, na man i ganlal, “Neyem,
nun sa éél dini. Nun kè gukulanggu i
duen-gu là fakay fbunyag?”
37 Na man Filip di kenen, “Ku
mdà di nawam i kaftoom, fakayta
ge bnunyag.” Na tmimel i ganlal,
manan, “Hee, ftoo agu sa na Dyisas
Krayst i Ngà Dwata.”
38 Na kafnge ayé, fafanak ganlal i
kalisa, na lwe ale Filip tufa, na fles ale
di éél du bnunyag Filip kenen.
39 Na kanto ale matun di tubéh,
tadè nwè i Tulus Dwata Filip, na ta là
teen i ganlal dun. Bay fles i ganlal di
kagun, na too lehew.
40 Na galì lamyalo Filip, ta kel di
Asutu, na mdà déé, nkatan i kdee
dad banwe kel di Sisarya tamdò i Fye
Tulen.

9

I katbù Sol ftoo di ku Dyisas

1 Bay di dad du ayé, fadlug Sol fal-
mayam na falmikò i dad to ftoo di ku
Dyisas. Na salu kenen di ulu i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu,
2 du mni sulat fakayan fite ditù di
dad gustifun i dad Dyu di Damaskus
du fagu déé ku nun teenan dad to
ftoo ku Dyisas, i baling lagi na libun,
fakayan ale kanfè, na fablanggùan ale
ditù di Dyérusalém.
3 Na ta mdà kenen salu ditù di syu-
dad Damaskus. Na kanto mdadong di
syudad ayé, tadè nun bong neng mdà
di langit glibut di kenen.
4 Na ti tadè bek Sol, na nun lingen
talù, manan, “E Sol, Sol, kan dé ku
falnayamam agu?”
5 Na smalek Sol, manan, “Simto ge
kè, Amu?” Na tmimel i talù ayé,
manan, “Do sa Dyisas, i galam fal-
nayam.
6 Bay mték ge nan, na fles ge di syu-
dad, na ku ta kel ge ditù, nun tmulen
ge ku dét i fye nimòam.”

7 Na i dad lagi magin ku Sol, tge-
neng ale du ta lingela gine i talù, bay
landè to teenla.
8 Na ta mték Sol, bay kanto meye, ta
là miten. Taman, ta nalak i dademen
kenen fles di Damaskus.
9 Na tlu butangan là mite, na là ti
kmaanan, na là minuman.

10 Na nun satu to ftoo di ku Dy-
isas déé di Damaskus, yé dagitan
Ananayas. Na yé kanteenan ta tlo
Dwata kenen, manan, “Ananayas.”
Na tmimel kenen, manan, “Dét ayé,
Amu?”
11 Na man i Amu di kenen, “Gatù ge
di gumnè Dyudas déé di dalan dnagit
Tluh Dalan, na fanngabalam i satu
to mdà di Tarsu yé dagitan Sol. Yé
nimòan di nawan ani, dmasal.
12 Na ta nun kanteen Sol satu lagi,
yé dagitan Ananayas salu déé di ke-
nen, na fkah Ananayas i falelan di
kenen fye lê mite.”
13 Bay tmimel Ananayas, manan,
“Amu, ta dee dad to gulmingegu
gablà di lagi ayé, na i kdee dad sasè
nimòan di dad tom ditù di Dyérusalém.
14 Na yé duenan salu dini di
Damaskus du nun ktoon mdà di
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di
Dyérusalém kamfè i kdee dad to tamlo
di dagitam.”
15 Bay tnimel i Amu Ananayas,
manan, “Mdà ge salu ditù di lagi ayé,
du ta nalékgu kenen fgadè i dagitgu di
dad to ise Dyu, kel di dad ganlalla, na
lê man i dad Dyu mdà di Israél.
16 Na fitegu di kenen i kalbong kdee
dad kaflayam nagun du mdà di kaf-
gadèan i dagitgu.”

17 Taman, ta gatù Ananayas, na
fusuk di gumnè gufanak Sol. Na fka-
han i falelan di ku Sol, manan dun, “E
flanekgu Sol, i Amuta Dyisas, dunan
i ta fite di ge di dalanam salu dini,
dekan agu samsite ge du fye lê ge
man mite, na fnò ge i Mtiu Tulus.”

18 Na kanto man Ananayas ayé,
tadè nun tatek mdà di mata Sol i sal-
ngad nél* nalaf, na ta lê kenen mite.
Na ta mték kenen, na fbunyag.
19 Na kafnge ayé, ta kmaan kenen,
na ta lê kamgis.

I katdò Sol gablà ku Dyisas di Damaskus

Na fanak Sol dad file butang di
saféd i dad to ftoo ku Dyisas déé di
Damaskus.
20 Na kafnge ayé, ta gatù Sol di
dad gumnè gustifun i dad Dyu du
tamdò. Yé tdòan na Dyisas Krayst Ngà
i Dwata.
21 Na i kdee dad to lminge i manan,
too ale tikeng, na smalek ale, manla,
"Ise ani kè i to smamuk i dad to ftoo
di ku Dyisas ditù di Dyérusalém? Na
yé duenan salu dini kun du kanfèan
i dad to ftoo di ku Dyisas, na neben
ale di dad ganlal di kafaglut ditù di
Dyérusalém."
22 Bay baling matnù i kfulung Sol
tamdò, na too mbagal i gutadagan
tmulen na Dyisas Mgalék i Dwata,
taman i dad Dyu déé di Damaskus, là
gamtimel ale.
23 Na kafnge i dee du mlius, ta satul
i dad Dyu du fnatila Sol,
24 bay ta gadèan i knayèla nimò ayé.
Mdu na kifuh nun dad to mantay di
gufusuk di syudad du fye gfatila Sol.
25 Bay di satu kifuh, i dad to gal
magin ku Sol, fsudengla kenen di
satu bong baskit, na fayolla kenen, yé
gufagula dun di sol labat i syudad du
fye galwà.

I ksalu Sol ditù di Dyérusalém

26 Na salu Sol ditù di Dyérusalém.
Na kanto kel ditù, mayè kenen magin
stifun di dad to ftoo di ku Dyisas, bay
likò ale dun du yé man nawala ku
sana là kaftoon ku Dyisas.
27 Bay nun satu to, yé dagitan Barn-
abas. Tnabengan Sol du neben di dad
to dek Dyisas, na tulenan dale gablà
di ta kite Sol i Amuto Dyisas ditù di
dalan. Na lêan tulen dale gablà di
klabè Sol tamdò di dagit Dyisas ditù
di Damaskus.
28 Taman, fanak Sol di safédla, na
magin kenen di dale lamngab di
Dyérusalém, du fakgis tamdò di dagit
i Amuto.
29 Na stulen kenen di dad Dyu talù
Grik, na salyu ale man, bay baling ale
mngabal kfagu fmati kenen.
30 Na kanto gadè i dad flanek Sol di
kaftoo gablà ayé, nebela kenen ditù
di Sisarya, na fulêla ditù di Tarsu.
31 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di
kabal i dad banwe Dyudiya, Galili, na
Samarya, ta nun ktanak knèla. Na ta
baling ale mbagal, na matnù i kdee
dad to ftoo ku Dyisas fagu di tabeng i
Mtiu Tulus. Na fadlug ale mnè di nun
klikòla di Dwata.

I ksalu Piter di dad banwe Lida na Dyopa

32 Na Piter, dee dad banwe lan-
ngaban. Di satu du, gatù kenen di
banwe dnagit Lida du lnauyan i dad
to Dwata ditù.
33 Na teenan ditù Aniyas, i satu lagi
là galyakan i lawehan. Ta walu fali i
klon sigi milè.
34 Na kanto kel Piter déé, manan
di kenen, "Aniyas, ta fan-gulê Dyisas
Krayst ge. Taman mték ge, na fan-
tifasam i gumilèam." Na tadè mték
Aniyas.
35 Na i kdee dad to mnè déé di Lida
na lê man di banwe dnagit Saron,
teenla i to ta mgulê ayé, na ta ftoo ale
di Amuto.
36 Na ditù di banwe dnagit Dyopa,
nun satu libun ftoo ku Dyisas, yé
dagitan Tabita. Di Grik, yé dagitan
Dorkas, yé gumtatekan uhe. Too ti
fye i nimòan du galan tnabeng i dad
to landè knun.
37 Na di slà ayé, nun tduk Dorkas,
na fles mati. Danyohla i lawehan, na
filèla di snifil di tah.
38 Na là mawag Dyopa mdà di Lida.
Taman, kanto linge i dad to ftoo ku
Dyisas di Dyopa na ta déé Piter di
Lida, dekla lwe to salu di ku Piter du
fakdo di kenen, manla dun, "Beg ge
fabaltik salu ditù di gami."

* **9:18** 16:29 Ku demen mni.

39 Na ta mdà Piter magin di dale.
Na kanto kel déé, nebela kenen myak
di snifil. Na nun dee dad libun balu
tadag di safédan. Too ale mngel, na
fitela ku Piter i dad klaweh ta fnge
tanbél Dorkas di laman là fa mati.
40 Na dek Piter i kdee dad to lamwà
di snifil. Na kafnge ayé, lkuad kenen
dmasal. Na kanto smalu di mati, ta
manan dun, "Tabita, mték ge." Na ta
meye i libun ayé, na di kiten ku Piter,
ta mték, na fles sudeng.
41 Na nagot Piter i sigal Dorkas, na
tnabengan kenen tadag. Na kafnge
ayé, ta tlo Piter i dad to ftoo di ku
Dyisas, gagin i dad balu gine, na fiten
di dale ta mték Dorkas.
42 I ta mkel ani, too mbel di kabal
i banwe Dyopa, taman ta dee dad to
ftoo di Amuto.
43 Na beg mlo Piter fanak di Dyopa
di saféd Simon, i satu lagi gal tambél
kulit lmanaf.

10

I kafngé Kornilyu ku Piter

1 Na nun satu lagi, yé dagitan Ko-
rnilyu, na ditù gumnèan di Sisarya.
Kenen kapitan i dad sundalu di Roma
glam di Lumbuk Itali.
2 Kornilyu na i familyan, toola nafè
i Dwata, na nun klikòla dun. Na
too bong tabengan di dad Dyu landè
knun, na too kenen fduf dmasal.
3 Na di satu du, kanto tngà masol
i du, nun kanteenan satu kasaligan i
Dwata fdadong di kenen, manan, "E
Kornilyu."
4 Na too neye Kornilyu i kasaligan
ayé magin i klikòan, na snalekan
kenen, manan, "Détan kè, Sér?" Na
tmimel i kasaligan, manan, "Too
lehew Dwata gablà di dad dasalam,
na i dad blém di dad to landè knun,
na yé duenam man, toon ge fandam.
5 Na ani, mdek ge dad lagi salu ditù
di Dyopa du nngéla satu lagi dnagit
Simon Piter.
6 Yé gufanakan di kilil mahin di lam
gumnè Simon, dunan i to tambél kulit
lmanaf."
7 Na kanto mdà i kasaligan ayé, ta
tlo Kornilyu i satu sundalun mafè i
Dwata, na lê man lwe fasakan.
8 Na tulenan dale i kdee ta mkel,
klon mdek dale salu ditù di Dyopa.

I kanteen Piter

9 Di tmadol du, kanto fan ltu du,
ta mdadong ale di Dyopa. Na Piter,
myak kenen di tah ataf i gumnè du
dmasal.
10 Na ta too kenen bitil, na mayè
kmaan. Na di lamla mimò i knaan,
nun kanteenan.
11 Yé teenan ta mgukà i langit,
na nun gambet bong kayab nikat di
sbalà syungan fayol kel di tanà.
12 Na nun dad sahal lmanaf, na dad
kmamang, na dad anuk di bnas mnè
di laman.
13 Na nun lingen talù di kenen,
manan, "Piter, tadag ge. Tmatê ge, na
knaanam."
14 Bay tmimel Piter, manan, "E
Amu, là fakayan. Là ti lmen-gu do
kmaan i dad magsik gambet ayé, ku
demen i là fakaymi dnawat."
15 Na ta lêan linge i talù ayé, manan
di kenen, "Nangam man ku magsik i
ta lnaneb Dwata."
16 Tlu dulêan mkel di ku Piter, na
kafnge ayé, ta lê magket i kayab ditù
di langit.
17 Na di lam Piter famdam ku dét
gumtatek i kanteenan, ta kel déé
di Dyopa i dad lagi dek Kornilyu,
na snalekla gusablà i gumnè Simon,
klola fles di bà labat i gumnè gu-
fanakan.
18 Na tamlo ale, na snalekla ku déé
gufanak Simon Piter.
19 Na di lam Piter famdam i kan-
teenan, ta talù i Mtiu Tulus di kenen,
manan, "Nun tlu lagi mngabal ge.
20 Taman, tadag ge, na tufa. Na
nangam falwe nawam magin dale du
do mdek dale."
21 Na ta tufa Piter, na manan dale,
"Do sa i fanngabalyu. Dét i fandufyu
dini?"
22 Na tmimel ale, manla, "Yé mdek
gami Kapitan Kornilyu. Tluh to ke-
nen, na toon nafè i Dwata, na lê nafè
i dad Dyu kenen. Na yé man satu
kasaligan i Dwata di kenen, fngén

ge kun du fye falningen i manam di
kenen."
23 Na kafnge ayé, ta nlak Piter ale
myak di gumnè gufanakan, na déé
gumilèla di kifuh.

I ksalu Piter di gumnè Kornilyu

Na di tmadol du, mdà Piter magin
dale, na nun magin dademe dad to
ftoo mdà di Dyopa.
24 Na di galwen du, ta kel ale di Sis-
arya. Fatan Kornilyu ale, na ta falan
santifun i dad flanekan na dademen
sgalak.
25 Na kanto fusuk Piter di gumnè
ayé, ta snitong Kornilyu kenen,
na fles lkuad di safèd blì Piter du
fnangamfùan.
26 Bay man Piter di kenen, "Nang
ge mangamfù di do. Tadag ge, du
salngad ate to."
27 Na di lam ale Piter magu fusuk
di gumnè, sigi kenen stulen ku Korni-
lyu, na ta teen Piter i dee dad to stifun
déé.
28 Na man Piter di dale, "Ta tooyu
gadè sa na là fakay ku gami dad Dyu
sgalak ku demen lmauy di dad to ise
Dyu du yé fnang di gami. Bay yé ta
fite Dwata di do na là fakay ku yé fan-
damgu di dademe dad to na magsik
ale ku demen là fakay dnawat.
29 Na yé duenam man, di kngéla do,
là sa lwe nawagu salu dini na sgalak
di gamu. Bay nun snalekgu di gamu.
Dét i duenyu fngé do?"
30 Na tmimel Kornilyu, manan, "Ta
tlu butang mlius, di tngà masol i du
gambet ani i oras, dmasal agu di lam
gumnègu. Na tadè nun to tadag di
munagu, too samfilà i klawehan,
31 yé manan, 'Kornilyu, ta tnimel
Dwata i dasalam, na là ti glifetan i
dad tabengam di dad to landè knun.
32 Fngém satu to dnagit Simon Piter
ditù di Dyopa. Yé gufanakan di kilil
mahin di lam gumnè Simon, dunan i
to tambél kulit lmanaf.'
33 Na yé duenam man, gasilta ge
fngé, na bong salamat du gadini ge.
Na ani, ta stifun gami di kanfe i
Dwata du falningemi i tnalù Dwata
ftulenan ge."

I tdò Piter

34 Na ta tambù Piter tamdò, manan,
"Ani, ta toogu gadè na too ti glut na
landè to nungul Dwata,
35 bay dnawatan i dad to mdà di
kdee dad banwe, syan ku nafèla ke-
nen, na mimò ale tluh.
36 Ani fgadè Dwata di dad to di
Israél, dunan i katdò i Fye Tulen
gablà di ktanak nawa fagu ku Dyisas
Krayst, dunan i Amu i kdee.
37 Na ta gadèyu sa i mgimò di kabal
banwe Dyudiya tambù di Galili, di
kafnge Dyan tamdò gablà di kbun-
yag.
38 Ta gadèyu gablà di ku Dyisas
Krayst mdà di Nasarét, i gumlé Dwata
gnagan na i Mtiu Tulus. Na ta lêyu
gadè na lamngab kenen mimò fye,
na fan-gulêan i kdee dad to snamuk
i busaw du too samnagin Dwata di
kenen.
39 Ta teenmi i kdee dad nimòan di
banwe i dad Dyu kel di Dyérusalém.
Na yé nimòla, fnatila kenen fagu di
kfatakla dun di krus,
40 bay di gatlun du, nték Dwata mdà
di fati, na fiten di gami.
41 Là ti kdee to mite kenen, bay lo
gami i dad to ta nalék Dwata gufiten
dun, dunan i kmaan na minum di
safédan kafngen mték mdà di fati.
42 Na dekan gami tamdò di dad to
na tmulen na Dyisas Mgalék i Dwata
mukum dad to mlawil fa, na i dad to
ta mati.
43 Na i kdee tugad Dwata, yé sans-
manla gablà di kenen na nè kun i to
ftoo di kenen, fnasinsya Dwata i dad
salàan fagu di dagitan."

I kagdawat dad to ise Dyu i Mtiu Tulus

44 Na di lam Piter tamdò, i kdee dad
to lminge i tdòan, tadè mnè i Mtiu
Tulus di dale.
45 I dad Dyu ftoo ku Dyisas magin
ku Piter mdà di Dyopa, too ale tikeng
du ta blé Dwata i Mtiu Tulusan di dad
to ise Dyu.
46 Du ta lingela i ktalù i dad to ise
Dyu di dad sahal talù, na i kdayenla
i kaltulus Dwata. Na ta man Piter di
dademen Dyu,

47 “Landè to gamfnang i dad to ani
fbunyag di éél du ta gdawatla sa i
Mtiu Tulus salngad di gito.”
48 Na yé duenam man, yé dek
Piter, fbunyag ale fagu di dagit Dyisas
Krayst. Na kafnge ayé, fakdo ale di ku
Piter fye fanak kenen di safédla dad
file butang.

11

I tulen Piter di Dyérusalém

1 Ta linge i dad to dek Dyisas na
dademe dad to ftoo di kenen di kabal
i probinsya Dyudiya ta nun dad to ise
Dyu lê dmawat i Tnalù Dwata.
2 Yé duenam man, kanto samfulê
Piter di Dyérusalém, i dad Dyu ta ftoo
di ku Dyisas, toola kenen nadoy,
3 flesla man ku Piter, “Kan ku myak
ge di gumnè i dad to ise Dyu? Kan ku
kmaan ge di safédla?”
4 Taman, too tulen Piter di dale
i kdee ta mkel mdà di kagatbùan,
manan,
5 “Ditù agu di Dyopa, na di lamgu
dmasal, nun kanteen-gu. Yé teen-
gu nun gambet bong kayab nikat di
sbalà syungan fayol mdà di langit, na
fanak di sablàgu.
6 Na kantogu meye di laman, ta
teen-gu i kdee dad sahal mnalam na
labè lmanaf, na dad kmamang, na
dad anuk di bnas.
7 Na kafnge ayé, nun lingegu talù,
manan, ‘Piter, tadag ge. Tmatê ge, na
knaanam.’
8 Bay tmimel agu, man-gu, ‘E Amu,
là fakayan. Là ti lmen-gu do kmaan
i dad magsik, ku demen i là fakaymi
dnawat.’
9 Na ta lêgu linge i talù ayé mdà di
langit, manan do, ‘Nangam man ku
magsik i ta lnaneb Dwata.’
10 Tlu dulêan mkel, na kafnge ayé,
ta lê magket i kayab ditù di langit.
11 Na di oras ayé, nun tlu lagi kel
di gumnè gufanakgu mdà di Sisarya
dek Kornilyu mngé do.
12 Na yé man i Mtiu Tulus di do,
‘Nangam falwe nawam magin dale.’
Nam i dad to ftoo di ku Dyisas magin
do, na yé gutadèmi di gumnè Korni-
lyu.
13 Na kafnge ayé, tulenan gami
gablà di kanteenan di gumnèan,
dunan i satu kasaligan, na ani man
i kasaligan di kenen, ‘Mdek ge to gatù
di Dyopa, na fngém Simon Piter.
14 Nun tulenan ge i gamfalwà ge,
kel di familyam.’
15 “Na di katbùgu tamdò, tadè mnè i
Mtiu Tulus di dale salngad i knèan di
gito di munan.
16 Na ta gafaldamgu i man Amuto
Dyisas di munan, ‘Dyan i munyag di
éél, bay gamu bnunyag di Mtiu Tu-
lus.’
17 Ku ta blé Dwata i Tulusan di dad
to ise Dyu salngad i kablén dun di
gito mdà di kaftooto di Amuto Dyisas
Krayst, landè ktoogu msang i Dwata
di nimòan ani.”
18 Na i dad Dyu ayé, kantola linge
i man Piter, ta là madoy ale, bay
balingla too dnayen i Dwata, manla,
“Taman, ta banlé Dwata i dad to ise
Dyu ayèla msal du fye gfunla falami
nawa, na galwà ale.”

I dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk

19 Di kasbalét i dad to ftoo ku Dyisas
du mdà di kaflayam ta tambù di du
kfati Stifén, nun di dale gafat di Fon-
isya, Sipru, na Antyuk, na lo yé tdòla i
dad Dyu.
20 Bay i dademe mdà di Sipru na
Sirini, salu ale ditù di Antyuk, na
tdòla i Fye Tulen gablà di Amuto Dy-
isas di dad to ise Dyu.
21 Na déé i gnagan Amuto di dale,
na too dee dad to ftoo di Amuto du ta
matlas i fandamla.
22 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di
Dyérusalém, kantola linge i ta mkel
ani, ta dekla Barnabas gatù di An-
tyuk.
23 Na kanto kel ditù, ta teenan i
kafye Dwata di dad to, na too lehew
kenen. Tan-galan i nawala du fye too
ale fduf di klalòla ku Dyisas mdà di
nawala.
24 Na Barnabas, too kenen fye to, na
fnò kenen i Mtiu Tulus, na too ftoo.
Taman, dee dad to geben ku Dyisas.

25 Na kafnge ayé, ta mdà Barnabas
salu ditù di Tarsu du fanngabalan
Sol.
26 Na kanton teen Sol, ta faginan
samfulê ditù di Antyuk. Na sfalila
sagin déé di dad to ftoo ku Dyisas. Na
too dee dad to tdòla. Na déé di Antyuk
i tnanin gudmagitla i dad to ftoo di
ku Dyisas Krayst, "I Dad To Ta Nfun
Krayst."
27 Na di bang ayé, nun dad tu-
gad i Dwata salu di Antyuk mdà di
Dyérusalém.
28 Na satu di dale, yé dagitan
Agabu. Tadag kenen, na fagu di
gnagan i Mtiu Tulus, falan fgadè na
nun kun fan kel bong kbitil di kdee
dad banwe nagot i dad ganlal di
Roma. (Na gdohò sa i manan ayé
di kagot i satu ganlal, yé dagitan
Klawdyu).
29 Na mdà di fgadè Agabu, yé
gusamsatu nawa i dad to ftoo di ku
Dyisas di Antyuk, ku nè sen gagan i
kat satu, febela di dad flanekla ditù di
Dyudiya.
30 Taman, yé nimòla, na i tabeng
bléla di dad to ditù di Dyudiya, febela
di dale Barnabas na Sol, na ftadèla di
dad ganlal i dad to ftoo ku Dyisas.

12

I kagalwà Piter di blanggù

1 Na di bang ayé, tambù Harì Hérod
falmayam i dademe dad to ftoo di ku
Dyisas.
2 Na faklangan ulu Dyém, i flanek
Dyan.
3 Na kanto gadè Hérod ta lehew i
dad Dyu di nimòan ayé, ta lêan fakfè
Piter salngan di Fista i Fan Landè
Bulung Falnok Dun.
4 Na kafngela kamfè kenen, ta fa-
blanggùla, na sfalò nam i kdee sun-
dalu mantay dun. Na sbaluh ale
mantay, kat men fat. Na yé fandam
Hérod di kafnge i Fista Du Kaglius,
nukuman Piter di fati.
5 Na di kablanggùla ku Piter, yé
nimò i dad to ftoo di ku Dyisas, toola
kenen dnasal.
6 Na ta kifuh nan, na ta kudang
Piter di bleng i lwe to mantay.
Nikatla kenen lwe sangkalì, na nun
fa dademe dad sundalu mantay di
bà gufusuk di blanggù. Na yé mnè
di fandam Hérod blén Piter di dad to
ku ta flafus.
7 Na tadè msut di kenen kasali-
gan i Dwata, na ta mneng di lam i
blanggù. Na ningok i kasaligan Piter
du nukatan, na manan dun, "Sagwê
ge mték." Na tadè magbel i dad
sangkalì di dad sigal Piter.
8 Na man i kasaligan di kenen,
"Smaul ge, na lsakam talumfàam." Na
nimen Piter i manan. Na lê man i
kasaligan, "Lêam lsak i saulam tahà
sigal, na tnadolam agu."
9 Na tmadol Piter di kasaligan
lamwà di blanggù, bay là ti gadèan
dun ku too glut i nimò i kasaligan
di kenen, du yé man nawan ku lon
kanteen.
10 Lniusla i tnanin mantay na di
galwen, na fles ale di bong takab tek
gulamwà salu di syudad. Na kanto
ale kel di takab ayé, tadè mgukà, na
ta lamwà ale. Na kanto ale kel di syat
i dalan, tadè tnagak i kasaligan Piter.
11 Na yé klo Piter gmadè dun na too
glut kadì i ta mkel di kenen, manan,
"Ani, ta toogu gadè dek Dwata i
kasaliganan falwà do di ku Harì
Hérod na kel di kdee kayè i dad Dyu
nimò di do."
12 Na kanto gafaldam Piter too glut
i ta mkel di kenen, ta salu ditù di
gumnè Méri, dunan i yê Dyan Mark.
Na dee dad to stifun di gumnè ayé du
dmasal ale.
13 Na di kakel Piter di gumnè ayé,
tmutuk kenen di takab ditù di lwà.
Na mdà satu ngà libun gal dek, yé
dagitan Roda, falningen ku simto i
tmutuk.
14 Na di kdilèan i talù Piter, too ke-
nen lehew, na ta là gbal nawan mukà
i takab, bay baling fabaltik samfulê di
dad to di lam, na manan di dale, "Ta
déé sa Piter di lwà."
15 Balingla man di kenen, "Bal bu
snawang ge." Bay toon uluk i manan,
"Too glut i man-gu ani. Piter sa

ayé." Taman, stulen ale, manla, "Keng kasaligan mifat dun ayé."
16 Na sigi tmutuk Piter di takab kel di kukàla dun. Na di kitela ku Piter, ta too ale tikeng.
17 Na ftadag Piter sigalan du fafanakan ale, na tulenan dale gablà di kafalwà i Amuto dun di blanggù. Na manan dale, "Begyu tugad do di ku Dyém, na di kdee dad flanekto." Na kafnge ayé, ta mdà kenen fles di dademe banwe.
18 Na kanto flafus, too slaf nawa i dad sundalu mantay di blanggù, na sasalek ale, manla, "Dét i ta mkel di ku Piter?"
19 Na too fafngabal Harì Hérod Piter, bay du là teenla dun, taman, toon snalek i dad sundalu mantay, kafnge ayé, fafatin ale. Na ta mdà Harì Hérod di Dyudiya gatù di Sisarya, na fanak kenen déé là mlo.

I kfati Harì Hérod

20 Na di bang ayé, ta malbut Harì Hérod di dad to mdà di banwe Tiro na Sidon. Yé kayè nawala ku stulen ale di harì du déé gumwèla i knaan di banwen. Yé to nlakla samfye dale Blastu, i mdatah to di gumnè i harì.
21 Na kanto kel i du ta falala nalék, ta lsak Harì Hérod i tahà saulan too fye bawehan, na sudeng di trunun. Na talù kenen di kdee dad to stifun déé.
22 Na mkit i dad to, manla, "Ise ku lo btal to ani, bay kenen sa satu dwata."
23 Na tadè falnayam kasaligan i Dwata Harì Hérod du là dnayenan i Dwata. Na tin tadè snafat, na fles mati.
24 Na ta baling too midul kbel i Tnalù Dwata.
25 Kanto fnge Barnabas na Sol i dad nimòla, ta mulê ale fdu di Dyérusalém, na faginla Dyan Mark.

13

I kdek dale Barnabas na Sol

1 Na déé di simbahan di Antyuk, nun dad tugad i Dwata na dad to tamdò i Tnalù Dwata. Ani i dad dagitla, Barnabas, na Simyon, (yé satu dagit dun Fitam To), na Lusyu (mdà di banwe Sirini), na Manaén (i deme Harì Hérod salnok), na Sol.
2 Na i dad to ayé, di lamla mangamfù di Dwata na fwasa, ta man i Mtiu Tulus di dale, "Fatfingyu do ale Barnabas na Sol du nun mabtas fimògu dale."
3 Na yé duenam man, kafngela dmasal na fwasa, ta fkahla dad falella di dale Barnabas na Sol, klola mdek dale.

I kgatù ale Barnabas na Sol di fungul Sipru

4 Di kdek i Mtiu Tulus dale Barnabas na Sol, salu ale di Silisya, klola fles maweng gatù di fungul Sipru.
5 Na kanto ale kel di satu banwe, yé dagitan Salamis, tdòla i Tnalù Dwata déé di dad gumnè gustifun i dad Dyu. Na magin Dyan Mark dale du tnabengan ale.
6 Na ftila nagu kabal i fungul ayé kel di banwe Pafos. Na déé gugamsitongla satu Dyu, yé dagitan Bar-Dyisas. Lmoos kenen, na gal flingu tmugad i dad talù Dwata.
7 Yé demen sgalak Sirgyu Pawlu, i gubirnador di fungul ayé. Kenen i satu to too fulung. Fngé i gubirnador ale Barnabas na Sol du kayèan falninge i Tnalù Dwata.
8 Bay i to lmoos ayé, (yé dagitan di Grik Ilimas), nsangan ale, du là mayèan ku ftoo i gubirnador.
9 Na Sol, (yé satu dagitan Pol), fnò kenen i Mtiu Tulus, toon neye Ilimas,
10 na manan dun, "Ngà Satanas ge du knangam i kdee tluh. Too ge fulung famgaw i dad to, na slame sasè i kdee nimòam. Lo yé kayèam, fankéngam i kaglut Tnalù Dwata.
11 Na ani, falnayam Dwata ge. Butè ge, na mlo fa i kitem neng du." Na di kman Sol ayé, ti tadè butè Ilimas, na fles migef mngabal to malak dun.
12 Na kanto teen i gubirnador i mkel di ku Ilimas, ta ftoo kenen di ku Dyisas du too tikeng di katdò ale Sol gablà di Amuto.

Déé ale di Antyuk glam di Pisidya

13 Na ta mdà ale Pol na i dademen
fdu di Pafos, na maweng ale salu ditù
di satu banwe dnagit Pirga, glam di
Pamfilya. Bay ta tnagak Dyan Mark
ale déé du samfulê ditù di Dyérusalém.
14 Na lê ale fles fdu di Pirga salu ditù
di satu banwe dnagit Antyuk glam di
Pisidya. Na kanto kel i Du Kaftud,
ta fusuk ale di gumnè gustifun i dad
Dyu, na sudeng ale.
15 Kafnge kbasa i uldin Dwata fagu
di ku Mosis, na i dad sulat i dademe
dad tugad Dwata di munan, nun dek
i dad ganlal di gumnè gustifun ayé,
ftalùla ale Pol na Barnabas, manla,
"E dad flanek, ku nun tdòyu gamfinit
nawa i dad to ani, fakay gamu talù."
16 Ta tadag Pol, na ftadagan sigalan
du fafanakan ale, manan, "E dad
flanekgu mdà di Israél, na dad to ise
Dyu gal mangamfù di Dwata, flinge
gamu.
17 I Dwata dad to di Israél, ke-
nen malék i dad gutambulto, na toon
ale fdee na ftatelan di lamla mnè di
Idyip. Na fagu di bong gnagan, neben
ale lamwà di Idyip.
18 Na di lam i fat falò fali klon,
fantahàan i nawan di dad sasè nimòla
déé di banwe landè to mnè ditù.
19 Na fnisan Dwata i fitu lumbuk
dad to di Kanaan, na blén di dad ton
i tanàla.
20 Na yé ta klo Dwata tmabeng dale
450 fali. Na kafnge ayé, nun dad to
nalék Dwata du fagotan dale i dad ton
kel di bang i satu tugad Dwata, yé
dagitan Samwél.
21 Na kafnge ayé, yé fni i dad to di
Dwata nun moon harìla, na yé dek
Dwata Sol, i ngà satu to, yé dagitan
Kis. Mdà kenen di lumbuk Bénhamin,
na yé klo i kagotan kenen fat falò fali.
22 Di kafnge Dwata falwà ku Sol di
kagotan, ta yé nimòan harì Dabid. Na
ani manan gablà ku Dabid, 'Yé kitegu
ku Dabid, i ngà Dyési, salngad nawan
di do, na toon nimen i kdee kayègu
fimò dun.'
23 Na Dyisas, kenen satu bel Dabid.
Nimò Dwata kenen Falwà di dad to
Israél du yé ta fakangan.
24 Na balù di lam Dyisas là kel dini
di tah tanà, ta tamdò Dyan di kdee
dad to Israél du fye msal ale di salàla,
na fbunyag ale.
25 Na kanto fan fnge Dyan i nimòan,
ta manan di dad to, 'Di fandamyu,
simto agu kè? Ise ku do i sanfatanyu.
Tmadol kenen di do, bay là gablà agu
mlus i talumfàan du too agu mdanà di
kenen.'
26 "E dad flanekgu, dad bel Abra-
ham, na lê man i dad to ise Dyu i too
mangamfù di Dwata, i tdò ani gablà
di kagalwà, ta fgafatan di gito.
27 Du i dad to mnè di Dyérusalém
na kel di dad ganlalla, là gadèla na
Dyisas i Falwà, na là glabatla sulat i
dad tugad Dwata galla bnasa di kat
Du Kaftud. Bay kantola falnayam
Dyisas, yé gugdohò i man dad tugad
i Dwata.
28 Na balù landè teenla gufdàla fal-
mayam ku Dyisas di fati, knèan baling
ale fakdo ku Pilato na fafatin Dyisas.
29 Na kafngela mimò i kdee man di
Tnalù Dwata gablà di kenen, ta nwèla
i lawehan di krus, na lbangla di ilib.
30 Bay lê nték Dwata kenen di fati.
31 Di lam i dee du, lêan fite i kton
di dad to tagnè magin di kenen fdu
di Galili salu di Dyérusalém. Na dale
tmulen gablà di kenen di dad to Is-
raél.
32 Na yé duenmi salu dini du
nebemi di gamu i Fye Tulen, dunan
i ta fakang Dwata di dad gutambulto.
33 Na Dwata dmohò dun di gito dad
bella fagu di ktékan ku Dyisas di fati,
salngad i ta gsulat di galwe Salmo,
manan,
'Ge i Ngàgu, na do i Màam.'
34 Na gablà di ktékan ku Dyisas di fati
du fye là balok i lawehan, ani man i
Dwata,
'Blégu di ge i kafye too mtiu na gsalig
salngad i ta fakanggu di ku
Dabid.'
35 Na lê nun sulat Dabid di Salmo,
manan,
'Là ti faloham ku balok laweh i
Snaligam Too Tluh.'
36 "Kanto fnge Dabid i kdee fimò
Dwata dun di knèan dini di tah tanà,

ta mati kenen, na lbangla di safed i
dad gutambulan, na balok i lawehan.
37 Bay Dyisas, i ntek Dwata di fati,
landè kbalok i kenen laweh.
38 Yé duenam man, dad flanekgu,
fye ku tooyu gadè ani, na fagu di ku
Dyisas ta gatdò di gamu i kfasinsya i
dad salà.
39 Na ise ku yé gugalwàyu fagu di
kimenyu dad uldin Dwata blén ku
Mosis, bay lo fagu di kaftooyu ku Dy-
isas Krayst, ta galwà gamu di kdee
dad salàyu.
40 Too gamu fgeye du fye là kel di
gamu i ta fala sulat i dad tugad Dwata
di munan, du ani manla,
41 'Fgeye gamu, dad to madoy i
Dwata. Keng taknal gamu, na
malmo gamu. Nun nimògu
di blengyu i là fantooyu dun,
balù ku nun to tmulen dun di
gamu.' "
42 Na kafnge ayé, di kalwà ale Pol
na Barnabas fdu di gumnè gustifun
i dad Dyu, ta nlak i dad to ale lê
samfulê di tmadol Du Kaftud du fye
tnugadla i tdòla ayé.
43 Kafnge i kastifun ayé, nun dad
Dyu na lê dademe dad to ta mulê di
Dyu lmalò di dale Pol na Barnabas.
Na stulen ale di dad to ayé, na toola
ale falnau du fye fadlug ale mnè di
kafye Dwata.
44 Na kanto lê kel i Du Kaftud, fan
sdulê i kdee dad to di syudad stifun
du falningela i Tnalù Dwata.
45 Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas,
kantola teen i kdee dad to stifun, ta
too mafè nawala, fankéngla i tdò Pol,
na nadoyla kenen.
46 Bay baling too midul kinit nawa
ale Pol na Barnabas, na manla di
dad Dyu, "Là fakay ku ise gamu i
funami tdò i Tnalù Dwata. Bay ani,
du knangyu, na là fandamyu i ktoyu
gablà gamu gamdawat nawa landè
sen, taman, yé balingmi gusalu di dad
to ise Dyu du dale i tnulenmi.
47 Du ani dek i Amu di gami,
manan,
'Nimòta ge salò di dad to ise Dyu, du
fye fagu di ge gafat i kagalwà di
dad to di klamang banwe.' "
48 Na kanto lminge i dad to ise Dyu,
too ale lehew. Na i kdee dad to ta
mgalék Dwata banlé nawa landè sen,
ta mbaling ale ftoo di ku Dyisas.
49 Na too mbel i Tnalù Dwata di
kabal i banwe ayé.
50 Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas,
banlétla i dad ganlal, na i dad libun
ise Dyu gal mangamfù di Dwata. Na
falnayamla ale Pol na Barnabas, na
dalugla ale lamwà di banwe ayé.
51 Na yé duenam man, kanto mdà
ale Pol na Barnabas, kakesla i kfung
di blìla du yé ilè dun di dad to ayé na
dale tmimel i sasè nimòla di Dwata.
Na ta fles ale Pol gatù di Ikonyum.
52 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di
Antyuk, too ale lehew, na fnò ale i
Mtiu Tulus.

14

I kgatù ale Pol di Ikonyum

1 Na kanto kel ale Pol na Barnabas
di Ikonyum, salu ale di gumnè gusti-
fun i dad Dyu salngad i galla nimò. Na
too ti fye i katdòla, taman, ta dee dad
to ftoo di ku Dyisas, i dad Dyu na lê
man i dad to ise Dyu.
2 Bay nun dademe dad Dyu là ftoo,
na banlétla i dad to ise Dyu déé du fye
sasè kitela i dad to ta ftoo di ku Dyisas.
3 Na yé duenam man, mlo ale Pol
na Barnabas déé, na landè ti klikòla
tamdò gablà di Amuto. Na fite i
Amuto na glut i tdòla fagu di kablén
dale kgagan mimò dad tnikeng.
4 Bay dad to di syudad ayé, là masal-
ngad ale. I dademe, nsenla i dad Dyu
là ftoo ku Dyisas, na i dademe, yé dale
nsen i dad to dek Dyisas.
5 Na yé gusasatu nawa i dademe
dad Dyu na lê dad to ise Dyu, gagin
i dad ganlalla, fansasèla ale Pol na
Barnabas, na ndakla ale batu.
6 Bay kanto gadè ale Pol ani, ta
milah ale ditù di dad syudad dnagit
Listra na Dirbi glam di Likonya, na lê
man di dademe dad banwe mdadong
déé.
7 Na fles ale tamdò i Fye Tulen di
dad banwe ayé.

I kgatù ale Pol di Listra na Dirbi

8 Na ditù di Listra, nun satu lagi
kimay i blìan mdà di ksutan, na là ti
lmenan magu.
9 Na di katdò Pol, toon kenen fal-
ninge. Na falnunu Pol kenen, na
dilèan nun kaftoon.
10 Na tamlo Pol, manan, "Tadag ge."
Na di kman Pol ayé, ta tadag na magu
i kimay ayé.
11 Na i dad to stifun déé, kantola
teen i nimò Pol, mkit ale di dale talù,
na manla, "Ta tufa i dad dwata kaf-
baweh to tanà."
12 Na yé katlola ku Barnabas Sus,
na yé katlola ku Pol Hérmis du kenen
i gal tamdò.
13 Na nun satu ganlal di kafaglutla
ku Sus, i dwatala. Na nun gumnè
gumangamfùla di ku Sus ditù di lwà i
syudad. Na mebe i ganlal ayé dad safì
lagi balniag bulek salu di bà gufusuk
di syudad, du yé knayèan magin i dad
to di kenen, na dsùla i dad safì ayé di
dale Pol na Barnabas.
14 Na kanto gadè Barnabas na Pol
ayé, ta knasêla i dad saulla mdà di
klidù nawala, na gasilla snitong i dad
to ayé, na mkit ale di blengla, manla,
15 "E dad to di Listra, kan dé ku
ani nimòyu? Slame ato dad to tanà.
Gadini gami du tamdò gami i Fye
Tulen du fye knagolyu i dad ise glut
dwatayu, na blaling gamu di too glut
Dwata, dunan i mimò i langit, i tanà,
i mahin, na i kdee mnè di lamla.
16 Di munan, falohan i kdee dad to
lmalò di dale knayè.
17 Bay knèan, ta toon tulen gablà
di kton fagu di dad fye nimòan du
banlén gamu ulen mdà di langit, na
ulê i dad feleyu di danganla gafat. Na
lêan gamu banlé knaan, na flehewan
gamu."
18 Na balù ku too tulen ale Pol ayé di
dad to, knèan fanla ale là gagan fnang
damsù di dale.
19 Na kafnge ayé, ta nun dad Dyu
là ftoo kel déé fdu di Antyuk glam di
Pisidya na lê man mdà di Ikonyum,
na mgebela i dad to di Listra. Taman,
ta ndakla Pol batu, na dyolla kenen
lamwà di syudad du yé man nawala
ku ta mati.
20 Bay, kanto stifun i dad to ftoo di
ku Dyisas di safédan, ta mték kenen
klon samfulê di syudad. Na di tmadol
du, ta mdà ale Pol na Barnabas salu
ditù di Dirbi.

I kasfulê ale Pol na Barnabas ditù di Antyuk glam di Sirya

21 Na kanto ale kel di Dirbi, tdòla i
Fye Tulen, na too dee dad to mgebela
di kaftoo di ku Dyisas. Na kafnge ayé,
ta lê ale samfulê di Listra, Ikonyum,
na Antyuk glam di Pisidya,
22 du tan-galla nawa i dad to ftoo.
Yé flaula dale fadlug ale di kaftoola di
ku Dyisas, manla, "Di lam ato là fusuk
di Kagot i Dwata, funato gnagu i dee
dad kaflayam."
23 Na malék ale Pol dad to nimòla
ulu di kat simbahan déé. Na kafnge
ayé, fwasa ale, na dmasal ale du bléla
ale di Amu, i gusmaligla.
24 Na gatù ale di Pamfilya, na yé
dalanla kamlang di Pisidya.
25 Na kafnge ayé, lê ale salu di Pirga
du tdòla i Tnalù Dwata déé klola fla-
sok di Atalya.
26 Na ta lê ale maweng fdu di Atalya
mulê ditù di Antyuk, dunan i banwe
gudmasal dad to dale di kabléla dale
di ifat Dwata di munan di kdàla mimò
i ta gafngela nimò.
27 Na kanto ale kel di Antyuk, ta
santifunla i dad to ftoo di ku Dy-
isas, na tulenla i kdee dad nimò
Dwata fagu di dale, na i kukà Dwata
i dalanla salu di dad to ise Dyu du fye
ftoo ale di ku Dyisas.
28 Na too ale mlo mnè di safédi dad
to ftoo di ku Dyisas déé di Antyuk.

15

I kastifun di Dyérusalém

1 Na nun dad to mdà di Dyudiya
salu ditù di Antyuk, na yé tdòla di dad
to ftoo di ku Dyisas déé, manla, "Ku
là fimò gamu ilè di lawehyu lmalò di
uldin Dwata fagu di ku Mosis, là ti
galwà gamu."
2 Taman, Pol na Barnabas, toola
sanbalew i dad Dyu tamdò i tdò ani.

Na i dad to ftoo di Antyuk, dekla ale
Pol na Barnabas magin i dademe dad
to ftoo di ku Dyisas gatù di Dyérusalém
du fye stulen ale di dad to dek Dyisas
na i dademe dad ulu ditù gablà di tdò
ani.
3 Na ta fdàla ale Pol, na di kagula di
Fonisya na Samarya, tulenla di dale
i ta kaftoo dad to ise Dyu. Na di
kaklinge dad to ftoo di ku Dyisas, too
ale lehew.
4 Na kanto kel ale Pol di Dyérusalém,
mdà i dad to dek Dyisas, na i dad to
ftoo, na i dad ulula, too fye kdawatla
dale Pol. Na tulen ale Pol di dad to i
kdee dad nimò Dwata fagu di dale.
5 Bay nun dademe di dad to ftoo
di ku Dyisas glam di lumbuk i dad
Farisi. Tadag ale, manla, "I dad to
ise Dyu, là fakay ku là fimò ale ilè di
lawehla, na ku là nimenla i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis."
6 Na ta stifun i dad to dek Dyisas
na i dad ulu i dad to ftoo déé, na yé
santulenla i klidù ayé.
7 Na mlo ale stulen. Kafnge ayé,
ta tadag Piter, manan dale, "E dad
flanek, ta gadèyu sa di kdeeto gito dad
Dyu, do i mgalék Dwata tamdò i Fye
Tulen di dad to ise Dyu du fye lminge
ale na ftoo.
8 Na Dwata gmadè i mnè di nawa
i dad to, na kenen fite i kdawatan i
dad to ise Dyu fagu di kablén dale i
Mtiu Tulus, salngad i kablén dun di
gito dad Dyu.
9 I Dwata, salngad kiten na kafdu-
fan i dad Dyu na i dad ise Dyu, du balù
i dad ise Dyu, ta lêan ale lnaneb sa du
mdà di ta kaftoola ku Dyisas.
10 Taman ani, kan ku nimòyu
kalbut Dwata fagu di kaftiangyu i
blat di dad to ftoo ku Dyisas i là gagan
dad gutambulto tiang na balù gito, là
gaganto dun.
11 Bay yé fantooto galwà ato fagu
di Amuto Dyisas, na salngad ayé di
dale."
12 Na i dad to stifun déé, ta fanak
ale, na toola falninge i man ale Pol na
Barnabas gablà di kdee dad tnikeng
na dad ilè nimò Dwata di dad to ise
Dyu fagu di dale.
13 Na kanto fnge ale Pol na Barn-
abas talù, ta lê talù Dyém, manan, "E
dad flanek, too gamu flinge.
14 Ta tulen Simon Piter di gito gablà
di tnanin kfite Dwata i kakdon di dad
to ise Dyu du nun dad to nalékan di
blengla i knayèan nfun.
15 Na fagu déé, ta gdohò i sulat dad
tugad Dwata, du ani manla,
16 'Ani man i Dwata, "Kafnge ani,
samfulê agu, na ftadaggu i
gumnè Dabid ta bek. Ntékgu
ani, na lêgu fanbagal,
17 du fye gsalu di Amu i kdee dademe
to di tah tanà ani, dunan i dad ise Dyu
ta nfun-gu.
18 Yé man Dwata, i ta fgadè ani mdà di
munan.' ""
19 Na fadlug Dyém talù, manan, "Di
fandamgu, nangto banlat i dad to ise
Dyu ta dmawat Dwata.
20 Bay ani fye nimòto. Snulatto ale,
na yé fnangto dale knaan i ta dsù di
dad ise glut dwata du magsik, na i dad
lmanaf na anuk fanlang, na i litè, na
nang ale mimò sasè knayè i lawehla.
21 Du mdà di kagatbùan, ta galto
bnasa na tdòto i dad sulat Mosis di
dad gumnè gustifun i dad Dyu di kdee
dad banwe di kat Du Kaftud."

I sulat febe di dad to ise Dyu ta ftoo di ku Dyisas

22 Na kafnge ayé, i dad to dek Dy-
isas, na i dademe dad ulu di sim-
bahan déé, na kel di kdee dad to
ftoo di ku Dyisas, malék ale mdà di
dademela ftoo du fye dekla ale ma-
gin dale Pol na Barnabas gatù di An-
tyuk. Yé nalékla Dyudas, yé katlola
dun Barsabas, na lê man Silas, i lwe
to too mgafè i dad to ftoo.
23 Na nun febela dale sulat ditù di
Antyuk, ani manan, "Gami dad to dek
Dyisas, na lê man i dad ulu di sim-
bahan dini di Dyérusalém, gami i dad
flanekyu, i smulat di gamu dad to ise
Dyu ftoo di ku Dyisas mnè di Antyuk,
Sirya, na Silisya, na manmi kumusta
di kdeeyu.
24 Ta nun tmulen di gami dini nun
dad to mdà di gami balù là dekmi
ale, bay tadè ale salu déé di gamu,

na snamukla na flibugla i fandamyu fagu di tdòla.
25 Taman, ta sansatumi i nawami, na ta malék gami dad to dekmi gadéé di gamu magin dale Pol na Barnabas, i dad flanekto too mabtas,
26 i ta mlé ktola du fye mimò ale ku Dyisas Krayst, i Amuto.
27 Na yé duenam man, dekmi ale Dyudas na Silas du fye fbatengla di gamu i mnè di lam sulat ani.
28 I Mtiu Tulus na gami, ta sasatu nawami na landè dademe blat ftiangmi gamu, lo senan ani.
29 Nang gamu kmaan i ta dsù di dad ise glut dwata, na nang gamu kmaan litè, na nang gamu kmaan lmanaf na anuk fanlang, na nang gamu mimò sasè knayè i lawehyu. Fye ku tooyu lalò ani. Ani gusen i manmi di gamu."
30 Na kafnge ayé, ta fdàla i dad to tmunda i sulat. Na kanto ale kel di Antyuk, ta santifunla i dad to ftoo di ku Dyisas, na bléla di dale i sulat.
31 Na di kbasa dad to i sulat ayé, too ale lehew du too gamfinit nawala i dad talù mnè di laman.
32 Dyudas na Silas, lê tugad i Dwata ale, taman, dee i dad manla di dad to i gamfinit nawala na gamfbagal dale.
33 Na fanak ale déé dad file butang, klo i dad to ftoo fdà dale, manla, "I kafye Dwata magin gamu." Na ta mdà ale mulê di dad to mdek dale.
34 Bay ftagak Silas kenen.
35 Na beg mlo ale Pol na Barnabas fanak déé di Antyuk, na dee dad to magin dale tamdò i Tnalù Dwata.

I kastagak ale Pol na Barnabas

36 Na kafnge dad file du, man Pol di ku Barnabas, "Mdà ate lmauy i dademeta ftoo di ku Dyisas di kdee dad banwe gufduta tamdò i Tnalù Dwata, na neyeta ku dét i ta kagkahla."
37 Na yé kayè Barnabas faginan Dyan Mark.
38 Bay Pol, là mayèan ku magin Dyan Mark du ta tnagakan ale di muna kagula ditù di Pamfilya, na là flesan magin dale di nimòla.
39 Na ta baling sbalew ale Pol na Barnabas, taman, stagak ale. Na fagin Barnabas Dyan Mark, na maweng ale salu ditù di Sipru.
40 Bay yé fagin Pol kenen Silas, na dnasal i dad to ftoo, du bléla ale di ifat Dwata, na yé klola mdà.
41 Na yé dalan ale Pol magu di Sirya na Silisya du tan-galla i dad to ftoo di ku Dyisas.

16

I kagin Timoti di dale Pol na Silas

1 Na fles ale Pol di Dirbi, na fnge lê man di Listra. Na déé di Listra, nun satu to ftoo, yé dagitan Timoti. Na lê ftoo yêan, na Dyu kenen. Bay màan, Grik.
2 I kdee dad to ftoo di ku Dyisas di Listra na di Ikonyum, toola dag Timoti.
3 Na yé kayè Pol faginan Timoti di kagula. Taman, nimòan ilè di laweh Timoti du gadè i kdee dad Dyu na Grik i màan.
4 Di kagula di dad lunsud, tulenla di dad to ftoo i dad fnang ta gusasatu nawa i dad to dek Dyisas na lê dad ulu di simbahan di Dyérusalém, na falnaula ale du fye nimenla.
5 Taman, ta midul kakgis i dad to ta tanfing Dwata, na di kat du, matnù i kdeela.

I kanteen Pol

6 I Mtiu Tulus, fnangan ale Pol tamdò di Asya. Na ta mdà ale magu di Frigya na Galasya.
7 Na di kakella di Misya, ta fan ale fles di Bitinya, bay i Mtiu Tulus Dyisas, fnangan ale.
8 Taman, magu ale di Misya, na flasok ale salu di Troas.
9 Na kanto kifuh, nun kanteen Pol. Yé kanteenan, nun satu lagi mdà di probinsya Masidunya tadag, na fakdo di ku Pol, manan, "Salu ge dini di Masidunya, du tnabengam gami."
10 Na kafnge Pol mite i kanteenan ayé, ta ftifas gami du salu gami ditù di Masidunya du ta too mbateng kgadèmi dun na ta dek Dwata gami tamdò i Fye Tulen di dad to ditù.

I kaftoo Lidya di Filipus

11 Na yé duenam man, ta mdà gami
di Troas, na maweng gami gatù di
Samutrés. Na di tmadol du, yé klomi
fles ditù di Niyapulis.
12 Na kafnge ayé, lê gami fles di Fili-
pus, i too bong syudad di Masidunya.
Nun dee dad to mdà di Roma mnè
déé. Na fanak gami déé dad file bu-
tang.
13 Di Du Kaftud, lamwà gami di
syudad, na salu gami di kilil éél, du
yé fandammi nun gustifun i dad Dyu
ditù galla gudmasal. Na sudeng gami
di saféd i dad libun ta stifun déé du
stulen gami di dale.
14 Na satu di dale flinge di gami,
yé dagitan Lidya mdà di Tiyatira, na
gal fabli falnas malung fulè. Nafèan
Dwata, na nukà Dwata i fandaman
fye dnawatan i tdò Pol.
15 Na ta fbunyag kenen magin i
kdeela mnè di gumnèan. Na nlakan
gami salu di gumnèan, manan, "Ku
fantooyu na ta ftoo agu di Amu, fusuk
gamu di gumnègu, na fanak gamu
déé." Na too minit i klakan, na là
gnang gami.

I kablanggù ale Pol na Silas

16 Na di satu du, di dalanmi salu
di galla gudmasal, nun libun fasak
smitong gami. Lmoos kenen, taman
nun gnaganan tmulen ku dét i fan
mkel. Ta too ti bong filak gwè i dad
amun mdà di gnaganan.
17 Na i libun ayé, tnadolan ale Pol,
na mkit, manan, "I dad lagi ani, fasak
ale i Too Mdatah Dwata, na yé tulenla
gamu i dalan kagalwà."
18 Na too dee dulêan mimò ani, na
kanto tmakas Pol, ta blaling di kenen,
manan di loosan, "Di dagit Dyisas
Krayst, lamwà ge di kenen." Na di
kmanan ayé, ta tnagak loosan.
19 Na kanto gadè i dad amun na
ta landè kibòla gamwè filak fagu di
kenen, ta kanfèla ale Pol na Silas, na
dyolla ale salu di gumukum i dad
ganlal.
20 Na kanto ale kel di dad mdatah
mukum mdà di Roma, ta man dad
amu i libun ayé, "Dyu i dad lagi ani,
na too ale smamuk di syudadto,
21 du i tdòla, là fakay di gito uldin.
Taman, gito dad to mdà di Roma, là
fakayto dnawat na nimen i dale tdò."
22 Na i dad to stifun déé, ta lê ale
magin falbut di dale Pol na Silas.
Knasê na nlus i dad to mukum i
klaweh ale Pol, na klola fafas dale.
23 Na di kafngela mfas dale, ta fa-
blanggùla ale, na yé flau i dad mukum
di to mantay di blanggù toon fan-gat
i blanggù na fansyen mantay dale.
24 Taman, déé gumkahla dale di
snifil blanggù di toon gumgat, na
fnantungla i dad blìla.
25 Keng ta tngà butang, dmasal ale
Pol na Silas na lmingag dmayen di
Dwata, na flinge i dademe dad to
blanggù.
26 Na tadè kel i bong linol, na
msayug i blanggù, na ta mgukà i dad
takab, na tadè mkah i dad sangkalì
ikat i dad to blanggù.
27 Na ta mukat i to mantay, na kan-
ton teen na ta mgukà i dad takab,
yé man nawan ku ta milah i dad to
blanggù, taman, ta nsòan i sundan-
gan du fanan fnati i kton.
28 Bay faltê Pol, manan, "Nangam
fnati i ktom. Sana kdinimi."
29 Na kafnge ayé, ta fwè* salò i
to mantay, na fabaltik kenen fusuk.
Lkuad kenen kankal di saféd ale Pol
na Silas.
30 Na neben ale Pol na Silas lamwà,
na snalekan ale, manan, "Sér, dét i
fye nimògu du fye galwà agu di dad
salàgu?"
31 Na tmimel ale Pol, manla, "Ftoo
ge di ku Dyisas, i Amu, du fye galwà
ge, na salngad ayé i familyam."
32 Na kafnge ayé, ta tamdò ale Pol
i Tnalù Dwata di lagi ayé kel di kdee
dad to di lam gumnèan.
33 Na di lam kifuh ayé, ta nalob
to mantay dad seey ale Pol na Silas,
na gasil kenen fbunyag magin i fam-
ilyan.
34 Na kafnge ayé, ta neben fusuk ale
Pol di gumnèan, na fankaanan ale, na

* **16:29** 19:24 Ku demen mayad.

too ti lehew kenen na i familyan du ta
ftoo kenen di Dwata.
35 Na kanto flafus, i dad to mukum,
dekla i dademe dad mdatah pulis
salu di to mantay di blanggù, manla
dun, “Falwàam dad to blanggù ayé.”
36 Na ta fgadè i to mantay di dale
Pol na Silas, manan, “Yé man i dad to
mukum, falwàta gamu kun. Taman,
mdà gamu. I kafye Dwata magin
gamu.”
37 Bay man Pol di dad mdatah pulis,
“Ta fafasla gami di kanfe i dad to
balù ku landè salàmi. Na lêla gami fa-
blanggù, na blaam gami dad to glam
di Roma. Na yé kayèla ku bunila i
kafalwàla gami. Là fakay ayé. Silang
gami lamwà ku dale salu dini, na
falwàla gami.”
38 Na ta tugad dad mdatah pulis i
man Pol di dad to mukum. Na kanto
gadè i dad to mukum na glam ale Pol
na Silas di Roma, ta too ale likò.
39 Na ta gatù i dad to mukum di
blanggù du mni fasinsya di dale Pol,
na nebela ale lamwà, na fakdo di
dale, manla, “Beg gamu lamwà di
syudad ani.”
40 Na ta lamwà Pol na Silas di
blanggù, na lê ale samfulê di gumnè
Lidya, na lnabatla i dad to ftoo déé, na
tan-galla i nawala. Na kafnge ayé, ta
lê ale mdà.

17

I ksalu ale Pol di Tésalonika

1 Na yé dalan ale Pol na Silas magu
di dad banwe dnagit Amfipolis na
Apolonya, na ta kel ale di Tésalonika.
Na nun gumnè gustifun i dad Dyu
déé.
2 Na gambet i gal nimò Pol, fusuk
kenen di gumnè gustifunla, na di lam
i tlu fadyan di kat Du Kaftud, too
kenen stulen di dad to déé mdà di
Tnalù Dwata.
3 Na fbatengan di dale i Tnalù
Dwata, na fiten i kaglutan na là fakay
ku là maflayam Krayst, i Mgalék
Dwata, na lê mték di fati. Na ani
man Pol di dale, “Dyisas, i tdògu ani
di gamu, kenen sa i Mgalék Dwata.”
4 Na nun dademe dad Dyu déé, na
dad Grik i mangamfù di Dwata, na lê
dee dad libun mgafè, mgebe ale.
5 Bay mafè nawa i dad Dyu là ftoo di
ku Dyisas, taman, ta santifunla i dad
sasè to di fadyan, na dekla ale mimò
samuk di syudad ayé. Na dnuludla
i gumnè Dyason du fanngaballa ale
Pol na Silas du nebela ale di dad to.
6 Bay du là teenla ale Pol, ta yé bal-
ingla kanfè ale Dyason na i dademe
dad to ftoo, na dyolla ale salu di dad
ganlal di syudad, na mkit ale, manla,
“I dad to mebe samuk di dademe dad
banwe, ta gafat ale di syudadto ani,
7 na ta fyak Dyason ale di gumnèan
du nifatan ale. I kdeela lmafà ku
Sisar, i ulu di Roma, du yé manla nun
kun mahal harì, yé dagitan Dyisas.”
8 Na kantola linge i kit i dad sasè to
ayé, ta too msamuk i dad ganlal na lê
man i dad to.
9 Na kafnge ayé, fananila ale Dya-
son filak du sòla i ktola, na yé klola
galwà.

I ksalu ale Pol di Birya

10 Na di kifuh ayé, ta dek i dad to
ftoo di ku Dyisas ale Pol na Silas salu
di banwe, yé dagitan Birya. Na kanto
ale kel ditù, fles ale di gumnè gustifun
i dad Dyu.
11 Na too mlahil santulen i dad to
di Birya tah di dad to di Tésalonika, du
too minit nawala flinge di tdò Pol, na
kat du, toola bnasa Tnalù Dwata du
fye gadèla ku glut i tdò Pol.
12 Taman, ta dee dad Dyu, na dad
lagi, na lê dad libun Grik too mgafè,
ta ftoo ale ku Dyisas.
13 Bay kanto linge i dad Dyu là ftoo
di Tésalonika ta lê tamdò Pol i Tnalù
Dwata ditù di Birya, ta gatù ale, du
banlétla i dad to mimò samuk.
14 Taman, i dad to ftoo déé, gasilla
fdà Pol salu di kilil mahin, bay ftagak
ale Silas na Timoti déé di Birya.
15 Na i dad to tmunda ku Pol,
naginla kenen kel di syudad Atén, na
di kdàla mulê, yé kated Pol di dale
gasil malò ale Silas na Timoti.

I kfanak Pol di Atén

16 Na di lam Pol fatan dale Silas na
Timoti déé di Atén, too mlidù i nawan
du teenan too dee baweh i dad ise
glut dwata i nimò dad to di syudad
ayé.
17 Taman, too kenen stulen di
dad Dyu na di dad to ise Dyu gal
mangamfù di Dwata déé di gumnè
gustifun, na lê man di dad to gal
magu di gumfayahan kat du.
18 Na nun dademe dad to tamdò
i fantoo dnagitla Ipikuriyan na
Stowik, na sanbalewla Pol, bay ta
fnisan Pol ale. Na nun di dale smalek,
manla, "Dét man i to ani? Lo kenen
sigi talù, bay landè sa gnadèan." Na yé
man dademe, "Yé tdòan i kfangamfù
di mahal dwata." Yé duenla man ayé
du tamdò Pol i Fye Tulen gablà ku
Dyisas na di ktékan di fati.
19 Taman, nebela kenen di gustifun
i dad to mukum dnagit Ariyapagu,
na manla di kenen, "Nè kè gumdà i
falami tdòam ani?
20 Falami di gami i dad tdòam ani,
taman kayèmi gadè ku dét i gum-
tatekan."
21 Yé manla ku Pol du i dad to mdà
di Atén na i dad to mdà di dademe
banwe mnè déé, too ale bayan stulen
na flinge di dad falami tdò i dad to.
22 Na ta tadag Pol di muna i dad to
mukum di gustifunla, na manan, "E
dad to dini di Atén, ta toogu teen na
nun kaftooyu.
23 Balù di kagugu dini di syudadyu,
ta teen-gu i dad gumangamfùyu
di dad dwatayu. Na yé satu gu-
mangamfù ta teen-gu, nun sa su-
latan, manan, 'Dini Gumangamfù
Di Dwata Là Dilèmi Dun.' I dwata
fnangamfùyu balù là dilèyu dun, yé
i fdilègu di gamu.
24 Dwata mimò i klamang banwe
na i kdee mnè di laman, na kenen
i Amu di langit na di tanà, na là ti
fanakan di dad gumnè gumangamfù
nimò dad to.
25 Na landè kibòto tmabeng dun
du landè kalnidùan, du kenen mlé i
lawil, i nawa, na i kdee kafye di dad
to.
26 Na mdà di satu to, nimò Dwata
i kdee dad sahal to du fye mnè ale
di klamang banwe ani. Na ta falan
nalék i bangla sut na ku nè gufkahan
dale.
27 Ani duen Dwata mimò ayé du fye
fanngabal i dad to kenen kel di kitela
dun. Bay di kaglutan, là ti mawag
Dwata di gito.
28 Du
'Mdà di kenen mlawil ato, na lamyak
ato, na mnè ato dini di tah
tanà.'
Na gambet i man dademeyu gal
flalok,
'Gito dad ngà i Dwata.'
29 "Na yé duenam man, ku ta ngà
ato i Dwata, nangto dè fandam ku yé
kagkahan salngad i nimò dad to mdà
di blawen, filak, na batu, du i nimòla
ayé lo mdà di gnadè na kfulung i dad
to.
30 Di munan, du là fa gadè dad to
i kaglutan, taman, fantahà Dwata i
nawan di nimòla. Bay ani, dekan i
kdee dad to di klamang banwe msal
na tmagak i dad sasè nimòla.
31 Ta fala nalék Dwata i du kuku-
man i dad to di klamang banwe. Too
ti tluh i kukuman, na fagun di To ta
mgalékan. Na ani ilè fiten di kdee, du
ta ntékan i To ayé di fati."
32 Na kantola linge i man Pol gablà
di kték mdà di fati, nun dademe di
dale madoy, bay yé man dademe,
"Mayè gami lê flinge gablà di tdòam
ani."
33 Na kafnge ayé, ta mdà Pol.
34 Na nun dademe dad to déé ta ma-
gin di kenen du ta ftoo ale di ku Dy-
isas. Yé dagit i satu Dyunisyu, satu di
dad mukum dnagit Ariyapagu, na lê
nun satu libun, yé dagitan Damaris,
na nun fa dademe.

18

I ksalu ale Pol di Korintu

1 Kafnge ayé, ta mdà Pol di Atén, na
salu ditù di Korintu.
2 Na kanto kel ditù, teenan Akwila,
i satu Dyu. Mdà kenen di Pontu,
na falami kenen kel fdu di Itali, na
magin Prisila, i yaanan. Yé duenla
tmagak i banwela du Klawdyu, i too
mdatah di Roma, ta dekan lamwà di

Roma i dad Dyu. Na yé duenam man,
lnauy Pol ale déé di Korintu,
3 na fanak di safédla du magin dale
di talbahòla, du yé talbahò Pol mimò
dad turda, salngad di dale Akwila.
4 Di kat Du Kaftud, salu Pol di
gumnè gustifun i dad Dyu, du fbaten-
gan di dad to i Tnalù Dwata du fye
mgeben di kaftoo ku Dyisas i dad Dyu
na dad Grik.
5 Na kanto kel ale Silas na Timoti
fdu di Masidunya, ta landè dademe
nimò Pol, lo tamdò, na yé tulenan di
dad Dyu na Dyisas i Mgalék Dwata.
6 Bay, dnuen i dad Dyu Pol, na
talù ale sasè gablà di kenen. Taman,
kakesan i kfung di klawehan du gug-
madèla dun na dale tmimel di Dwata
i ksasè nimòla, na flesan man dale,
"Gamu salà ku là galwà gamu. Landè
labetgu. Mdà ani, ta yé gutamdògu di
dad to ise Dyu."

7 Taman, ta tnagak Pol i dad to
ayé, na salu kenen di gumnè Ti-
tus Dyustu, i satu to ise Dyu gal
mangamfù di Dwata. I gumnèan
mdadong di gumnè gustifun i dad
Dyu.
8 Na i ulu di gumnè gustifun i dad
Dyu, yé dagitan Krispu. Ta ftoo kenen
di ku Dyisas magin i kdee dad to di
lam gumnèan. Na nun fa dademe
dad to déé di Korintu, lê ale ftoo na
fbunyag.

9 Di satu kifuh, stulen Dwata di ku
Pol fagu di kanteen, manan, "Nang ge
likò, bay fles ge di katdòam. Na nang
ge fanak balù dét i mkel di ge,
10 du dini agu di safédam, na landè
falmayam ge du dee dad to ta falagu
nalék di syudad ani."
11 Taman, yé klo Pol fanak déé sfali
tngà, na tdòan ale i Tnalù Dwata.

12 Na di bang ayé, yé gubirnador
di probinsya Akaya Galyu. Na ta
sansatu dad Dyu i nawala kamfè ku
Pol, na nebela kenen di gumukum.
13 Na ani dalamla kenen, manla, "I
to ani, nlakan i dad to mangamfù di
Dwata, bay là glalòan i uldin Dwata di
gito dad Dyu."

14 Kanto ta fan talù Pol, man Galyu
di dad Dyu, "Ku yé lnafàan uldin i
gubirnu, fakayta gamu tnabeng.
15 Bay, yé sanbalewyu i dad talù,
na dad dagit, na dad uldinyu, taman,
gamu i sgadè. Là ti nukumgu gamu."
16 Na yé duenam man, ta falwàan
ale di gumukum.
17 Na mdà di kalbutla, ta kanfèla
Sostinis, i ulu di gumnè gustifun i
dad Dyu, na fatdukla di lwà gumnè
gumukum, bay tadè bayà Galyu ale.

I kasfulê ale Pol di Antyuk

18 Na beg mlo Pol fanak di Korintu,
klon tmagak i dad to ftoo di ku Dyisas
déé, na maweng kenen salu ditù di
Sirya magin di dale Prisila na Akwila.
Na di lam Pol là mdà, fkihan i wakan
di banwe Sinkriya du yé ilè na nun
fakangan di Dwata.
19 Na kanto ale kel di Ifisu, ta tnagak
Pol ale Prisila na Akwila, na lê kenen
fusuk di gumnè gustifun i dad Dyu du
stulen di dale.
20 Na fakdo ale di kenen fye mlo
fanak déé, bay là mayèan.
21 Bay di kdàan, makang kenen di
dale, manan, "Ku mayè Dwata, lê agu
samfulê dini." Na kafnge ayé, ta mdà
kenen di Ifisu smakay aweng.
22 Na kanto dmuung di Sisarya, ta
gatù di Dyérusalém du lnauyan i dad
to ftoo di ku Dyisas, klon fles di An-
tyuk.
23 Na kafnge i file butangan déé, ta
lê mdà, na nkatan nagu i dad banwe
glam di Galasya na Frigya, du tan-
galan nawa i kdee dad to ftoo di ku
Dyisas.

Apulus

24 Na di bang ayé, nun satu Dyu
kel di Ifisu, yé dagitan Apulus. Yé
gumdàan di banwe Alihandriya. Too
kenen fulung talù, na dee gadèan
gablà di Tnalù Dwata.
25 Ta nun tamdò dun gablà di Dalan
i Amuto, na too minit nawan tamdò
gablà ku Dyisas, na glut i tdòan. Bay lo
satu gadèan bunyag, senan i kbunyag
Dyan.

26 Na too labè Apulus tamdò di
gumnè gustifun i dad Dyu. Na kanto
linge ale Prisila na Akwila i katdòan,
ta nlakla kenen salu di gumnèla, na
tanluhla i kaglabatan gablà di Dalan
i Dwata.
27 Na kanto mayè Apulus salu ditù
di Akaya, i dad to ftoo di ku Dy-
isas di Ifisu, tnabengla kenen fagu di
kfebela sulat di dad to ftoo di Akaya
du fye dnawatla kenen. Na kanto kel
ditù di Akaya, too bong tabengan di
dad to ftoo di ku Dyisas mdà di kafye
Dwata.
28 Na gfisan Apulus i dad Dyu di
kastulenla du too mbagal i gutadagan
tmulen mdà di Tnalù Dwata na Dy-
isas i Mgalék Dwata.

19

I ksalu Pol di Ifisu

1 Na di lam Apulus fanak déé di
Korintu, yé dalan Pol salu di Ifisu
kamlang magu lagad. Na nun teenan
dad to ftoo di ku Dyisas ditù.
2 Na snalekan ale, manan, “Di
kaftooyu ku Dyisas, ta gdawatyu i
Mtiu Tulus?” Na tmimel ale, manla,
“Là, là sa gadèmi dun ku nun Mtiu
Tulus.”
3 Na smalek Pol, manan, “Dét i bun-
yag ta gufbunyagyu?” Na tmimel ale,
manla, “I bunyag Dyan.”
4 Na man Pol di dale, “I bunyag
Dyan, ilè dun di dad to ta msal. Na
yé manan dale là fakay ku là fantoola
i To ta fan kel tmadol kenen, dunan
Dyisas.”
5 Na kantola linge i man Pol, ta
fbunyag ale di dagit i Amuto Dyisas.
6 Na di kafkah Pol i falelan di dale,
ta fnò ale i Tulus, na ta talù ale dad
sahal talù, na tulenla i Tnalù Dwata.
7 Nun dad sfalò lwe kdeela.
8 Na tlu bulen Pol sigi fusuk di
gumnè gustifun i dad Dyu. Na too
kenen labè stulen di dad to gablà di
Kagot i Dwata du yé kayè i nawan ku
mgebe ale.
9 Bay nun dademe déé, too magéng
ulula, na là mayè ale ftoo di ku Dy-
isas, bay baling ale talù sasè di kanfe
i dad to gablà di Dalan i Amuto.
Taman, ta tnagak Pol ale, na faginan
i dad to ftoo di ku Dyisas, na fusuk
ale di snifil gal gustifun ale Tiranu, na
déé gustulenla di dad to kat du.
10 Lwe fali i klon mimò ayé, taman i
kdee dad to di kabal Asya, sdulê ale
lminge i Tnalù Dwata, dad Dyu na
dad ise Dyu.

I dad ngà Skiba

11 Na nimò Dwata dad malbang
tnikeng fagu di ku Pol.
12 Na balù ku lo masala na falnas
labédan di awekan, i feben di dad to
nun tduk, tadè ale mgulê, na lamwà
dad busaw di dale.
13 Na nun dad Dyu gal magu du
falwàla i dad busaw. Na tilewla falwà
dad busaw fagu di kgamitla i dagit
Dyisas, i Amuto, manla, “Di dagit Dy-
isas, i gal tdò Pol, lamwà gamu.”
14 Yé mimò ayé dunan i fitu dad ngà
Skiba lagi, i satu ganlal di kafaglut i
dad Dyu.
15 Bay tmimel i busaw, manan dale,
“Dilègu Dyisas, na dilègu Pol, bay
simto gamu kè?”
16 Na kafnge ayé, i lagi nanè bu-
saw, tadèan ale sanbunù, na fnisanan
ale. Taman, ta milah ale lamwà di
gumnè ayé, na ta gseey ale, na ta
landè klawehla.
17 Na i kdee dad Dyu na dad to ise
Dyu mnè di Ifisu, kantola linge gablà
di mkel ayé, ta too ale likò, na ta toola
dnayen i dagit Dyisas, i Amuto.
18 Na nun dee dad to ta ftoo ku
Dyisas kel déé, na tulenla di kanfe
dad to i dad sasè nimòla.
19 Na nun dee dad lmoos, mdà di
kaftoola di ku Dyisas, ta santifunla
dad libru galla gnamit du snakufla di
kanfe i kdee dad to. Na kantola santi-
fun i kdee dad libru ayé, yé btasan di
dale filak dad lime falò libu.
20 Na yé gumdà i Tnalù Dwata too
mbel, na matnù i kdee dad to ftoo di
ku Dyisas.

I samuk di Ifisu

21 Kafnge ayé, yé knayè nawa Pol
magu di Masidunya na Akaya, klon
fles di Dyérusalém. Manan, “Mdà di

Dyérusalém, là fakay ku là salu agu di Roma."
22 Na nun lwe to gal tmabeng kenen, na dekan ale muna gatù di Masidunya. Yé dagit i dad to ayé dunan Timoti na Irastu. Bay Pol, funa kenen fanak di Asya là mlo.

23 Na di slà ayé, ta nun bong samuk di Ifisu du mdà di Dalan i Amuto.
24 Na nun satu lagi, yé dagitan Dimitriyu, to fanday tmunal filak. Na mdà di filak tnunalan ayé, gal mimò malnak gumnè salngad di baweh i gumnè gumangamfù ku Dayana, i dwatala libun. Na too bong kagwè dad to talbahò di kenen du dee dad to gal mli* di dale.
25 Na santifun Dimitriyu i dad to talbahò di kenen, na lê man i dad to fanday salngad kenen, na manan dale, "Ta gadèyu sa gal bong kagwèto di nimòto ani.
26 Na ta teenyu na lingeyu i nimò Pol du yé tdòan na i dad dwata nimò dad to ise ku too glut dwata kun. Na fan-gawan i dad to, na ta dee mgeben dini di Ifisu, na ta fan sdulê di kabal Asya.
27 Na yé kalnikòto, keng malmo i gumwèto klawil mdà di kafalmola dun. Na ise ku lo ayé, bay lê sasè kastulenla di gumnè gumangamfùto di tatel dwata libun, Dayana, ta landè gukmamu dun. Baling ale talù sasè na ta lanah i ktatel i gal fnangamfù i kdee dini di Asya na di klamang banwe."
28 Na kantola linge i man Dimitriyu, too ale falbut di katdò Pol, na mkit ale, manla, "Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i dad to di Ifisu."
29 Ta too mbel i samuk di kabal i syudad, na kanfèla ale Gayus na Aristarku, lwe to mdà di Masidunya i magin ku Pol. Na gasilla ale nebe ditù di galla gustifun.
30 Na mayè Pol talù di dad to, bay fnang i dad to ftoo di ku Dyisas.
31 Na lê nun dademe dad ganlal di Asya, dunan i dademe Pol sakdo, yé katedla ku Pol nang kenen salu di galla gustifun ayé.
32 Na di slà ayé, too masabwel i dad to stifun déé. Mkit i kdeela, bay sahal i manla, du là gadèla i duenla stifun déé.
33 Yé man nawa i dademe ku Alihandru gumdà i samuk du kenen sa lugad i dad Dyu gsen muna i dad to. Na ftadagan sigalan du fafanakan ale, du fan kenen talù msen i kton.
34 Bay kantola gadè na Dyu kenen, ta salngan ale mkit kel di lwe oras klon, manla, "Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i dad to di Ifisu."
35 Di gusenan, i to magot i syudad ayé, ta fafanakan i dad to, na manan dale, "E dad to dini di Ifisu, ta gadè i kdee dad to na gito sa dini di syudad Ifisu i mifat i gumnè gumangamfù di ku Dayana, i mdatah dwata, na lê man i batu mtiu ta mtatek mdà di langit.
36 Yé duenam man, du landè kibò famkéng ani, yé fye, fanak gamu na nangyu fsukaf nawayu.
37 I dad to ta nebeyu dini, là sa tmaku ale di dad gumnè gumangamfùto, na là sa sasè talùla di dwatato.
38 Na kaflingenta dun, Dimitriyu na i dad talbahò di kenen, ku nun teenla sasè nimò di balù simto dun, nun sa gumukum na dad ganlalto i fakayla gutmulen dun.
39 Bay ku nun kayèyu fukum, silangto santulen ku ta kel i du gal sukum.
40 Keng baling gito gudmuenla i samuk ta mkel ani, na landè fye timelto dale."
41 Na kafnge i ganlal man ayé, ta dekan mulê i dad to.

20

I kagu Pol di Masidunya na Akaya

1 Na kanto fnge i samuk ayé, ta santifun Pol i dad to ftoo di ku Dyisas di Ifisu du tan-galan i nawala. Na kafnge ayé, mbal kenen di dale du fles ditù di Masidunya.

* **19:24** 27:28 Ku demen defe.

2 Lanngaban nagu i dad banwe ditù
du tan-galan nawa i dad to ftoo, na
kafnge ayé, ta lê fles di Grisya,
3 na tlu bulen i klon fanak déé. Fat-
lagad kenen salu ditù di Sirya, bay
kanton gadè fnaleh dad Dyu fnati ke-
nen, ta yé balingan dalan magu di
Masidunya.
4 Ani dagit i dad to magin di kenen
di kagun, Sopatar, i ngà Piru mdà
di Birya, na Aristarku na Sigundu,
dunan i dad to mdà di Tésalonika, na
Gayus mdà di Dirbi, na Timoti, na lê
man Tikiku na Trofimu, dunan i dad
to mdà di Asya.
5 Muna ale du fatanla gami di
Troas.
6 Na kafnge Fista i Fan Landè Bu-
lung Falnok Dun, ta maweng gami
mdà di Filipus, na kafnge lime bu-
tang gumahmi ale di Troas, na fitu
butangmi fanak déé.

I ksalu ale Pol di Troas

7 Na di kifuh Sabadu, stifun gami
kmaan fan gumdàmi famdam ku Dy-
isas, na tamdò Pol kel di tngà butang
du di kaflafusan mdà kenen.
8 Na nun dee salò di snifil gusti-
funmi di tah.
9 Nun satu lamnok lagi sudeng di
bintanà, yé dagitan Yutiku. Di lam
Pol tamdò, ta gkudang Yutiku, na
fuléh mdà di gatlu kansad saal. Galìla
gtabeng, ta mati.
10 Na ta tufa Pol, lanfanan na lka-
fan Yutiku, na manan, “Nang gamu
mlidù du ta lê mlawil kenen.”
11 Na ta lê myak Pol, na falnakan
i fan, na ta kmaan gami. Na stulen
kenen di dale kel di flafus, na yé klon
mdà.
12 Na nebela mulê Yutiku, na too ale
lehew.

I kagu Pol salu di Militu

13 Na ta muna gami mdà maweng
salu di Asu du fye slobmi Pol, du yé
manan tmanà kenen.
14 Na kantomi gsitong kenen di Asu,
ta flesmi fsakay kenen di aweng, na
fles gami di banwe Mitilini.
15 Ta lê gami mdà maweng, na di
tmadol du, kel gami di sablà i fungul
dnagit Kyus. Na di kfayahan, salu
gami di fungul dnagit Samu. Na di
tmadol du, ta lê gami fles di Militu.
16 Na yé knayè nawa Pol, là sloban
di Ifisu tà ganggà di Asya du sagwê
kenen fles ditù di Dyérusalém du
kayèan kel ditù di laman là fa kel i Du
Péntikus.

I ktalù Pol di dad ganlal di simba-han di Ifisu

17 Di lam Pol déé di Militu, ta fngén i
dad ganlal di simbahan di Ifisu du fye
snitongla kenen.
18 Na kanto kel dad ganlal déé, man
Pol di dale, “Ta gadèyu sa i ldamgu
mdà di du kakelgu di Asya mnè di
safédyu.
19 Di kimògu i nimò Dwata, toogu
fdanà i ktogu, na maloh i lwakgu, na
too agu maflayam mdà di dad sasè
nimò i dad Dyu di do.
20 Na ta gadèyu sa ta mtigu tdò
di gamu i kdee gamtabeng gamu di
bleng i dad to di dad gustifunyu na lê
man di dad gumnèyu.
21 Yé ta fnigu di dad Dyu na di dad to
ise Dyu fye msal ale di salàla na salu
ale di Dwata, na ftoo ale di Amuto
Dyisas.
22 “Na ani, salu agu ditù di
Dyérusalém du dek i Mtiu Tulus agu,
na là gadègu ku dét i mkel di do ditù.
23 Bay lo yé gadègu i fgadè i Mtiu
Tulus di do na di kat banwe gusalugu,
yé fatan do i blanggù na i samuk.
24 Bay knèan, fandamgu landè btas
i knègu dini di tah tanà. Lo yé mabtas
ku gafngegu i nimò blé i Amuto Dy-
isas do, dunan i ktulen-gu i Fye Tulen
gablà di kafye Dwata.
25 “Ta lnauygu i kdeeyu, na tdògu
gablà di Kagot i Dwata. Na ta gadègu
mdà ani ta là dè ato site samfulê.
26 Na yé duenam man, ani man-gu
di gamu di mdu ani, na ku nun to là
galwàan, nangan agu nsal,
27 du ta sdulêgu tulen di gamu i
kdee knayè Dwata.
28 Bay neyeyu i ktoyu, na lêyu neye
i kdee dad to ta salig i Mtiu Tulus di
gamu. Tooyu nifat i dad to ta tanfing

Dwata du ta bnayadan ale fagu di litè
i Ngàan.
29 Na gadègu ku ta mdà agu, nun
salu di gamu salngad i dad tuyun too
labè, na landè lniusla di dad to ta ftoo.
30 Na lê nun dad to mdà di gamu
tamdò kéng nebela samyat i dad to
ftoo.
31 Na yé duenam man, too gamu
fgeye. Na nangyu glifet ta tlu fali
klogu sigi tamdò gamu kifuh na mdu,
na là ti tlag agu falmau gamu, na nun
lwakgu maloh.
32 "Na ani, bléta gamu di ifat Dwata
na di kafyen i ta tdògu di gamu
du Dwata i fambagal gamu, na mlé
gamu i kafye tagàan di kdee dad to ta
tanfingan.
33 Na là ti lmen-gu mibal filak,
blawen, na i klaweh di balù simto
dun di gamu.
34 Bay gadèyu na yé duen-gu fakgis
talbahò du fye gwègu i dad kalnidùgu,
na lêgu gtabeng i dademegu fagu di
kablégu dale dad kalnidùla.
35 Na di kdee dad nimògu, ta gfitegu
di gamu na yé fye too ato falgad
talbahò du fye gtabengto i dad to
mnè di klimah. Na fandamto i man
Amuto Dyisas, 'Mas fye fa i mlé tah i
dmawat.' "
36 Na kafngen man ayé, ta lkuad i
kdeela du dmasal.
37 Na lkafla kenen, na nalakla, na
sdulê ale mngel.
38 Yé duenla too mlidù du mdà di ta
kmanan dale na ta là lê ale site. Na ta
tundala kenen di aweng.

21

I ksalu Pol di Dyérusalém

1 Na kafngemi mbal di dale, ta mdà
gami maweng gatù di banwe dnagit
Kos. Na di tmadol du, ta lê gami fles
salu di banwe Rodas, na fnge lê gami
salu ditù di banwe Patara.
2 Na nun teenmi aweng salu di
banwe Fonisya, na taman, ta smakay
gami.
3 Na kantomi gadweng Sipru, ta ni-
wasmi gsen di bibeng, du fles gami
gatù di Sirya. Na dmuung i aweng
di Tiro, na tufa gami du ftufala déé i
dademe lulen.
4 Fanngabalmi dad to ftoo di ku Dy-
isas déé, na kantomi ale teen, ta fanak
gami di safédla kel di fitu butang. Na
mdà di alak i Mtiu Tulus, nubugla Pol
fye là flesan ditù di Dyérusalém.
5 Kanto ftoh i fitu butangmi mnè
déé, ta lê gami fles di kagumi. Na di
kdàmi, i kdee dad lagi na libun na dad
ngàla, sdulê ale matad gami kel di lwà
i syudad. Na kanto gami kel di kilil
mahin, ta lkuad i kdeemi du dmasal.
6 Na kafngemi mbal di dale, ta
myak gami di aweng, na ta lê ale dale
mulê.
7 Na fles gami mdà di Tiro salu ditù
di banwe Tolimiyas, na kantomi kel
ditù, lnauymi i dad to ftoo di ku Dy-
isas, na sdumi fanak déé di safédla.
8 Na di tmadol du, ta fles gami kel
di Sisarya, na fanak gami di gumnè
Filip, i satu to gal tamdò i Fye Tulen
glam di dad fitu to ta mgalékla di
Dyérusalém tmabeng di dad to dek
Dyisas.
9 I to ayé, fat ngàan sawang libun
gal tmulen Tnalù Dwata.
10 Na di lammi fanak déé dad file
butang, ta nun to kel fdu di Dyudiya,
yé dagitan Agabu. Kenen satu tugad i
Dwata.
11 Fdadong kenen di gami, na
nwèan i galing Pol. Kafnge ayé,
bakusan di kenen sigal na di blìan, na
manan, "Ani man i Mtiu Tulus, 'Galò
ani kbakus i dad Dyu di Dyérusalém
i to mfun galing ani, na fnge bléla
kenen di kagot i dad to ise Dyu.' "
12 Na kantomi linge i man Agabu,
gami na i dad to déé, nubugmi Pol fye
là flesan ditù di Dyérusalém.
13 Bay tmimel Pol, manan, "Kan dé
ku mngel gamu, na flidùyu i nawagu?
Ta gatlagad agu sa, ise ku lo bnakus,
bay lê fafati di Dyérusalém du mdà di
Amuto Dyisas."
14 Na du là gaganmi tamlas i fan-
daman, ta bayàmi kenen, na manmi,
"Yé mgimò i knayè Dwata."
15 Na kafnge i file du mlius, fti-
fas gami na ta mdà gami gatù di

Dyérusalém.
16 Na nun dad to ftoo di ku Dyisas
mdà di Sisarya magin di gami, na
tundala gami di gumnè Mnason, i
gufanakmi. Yé gumdàan di Sipru, na
kenen satu di dad to muna ftoo di ku
Dyisas.

I klauy Pol ku Dyém

17 Na kanto gami kel di Dyérusalém,
i dad to ftoo di ku Dyisas déé, too ale
lehew dmawat gami.
18 Na di tmadol du, magin Pol di
gami du kayèan sansite Dyém. Na lê
salu déé i dad ganlal di simbahan.
19 Na kafnge Pol mlé kumusta di
kdeela, ta tulenan i kdee dad nimò
Dwata di dad to ise Dyu fagu di
katdòan.
20 Na kantola linge i man Pol,
dnayenla i Dwata. Na manla di ku
Pol, "E flanekmi, gadèam sa ta file
libu i dad Dyu ftoo di ku Dyisas, bay
sana kinit nawala mimen i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis.
21 Na ta nun tmulen dale, na yé
galam tdò kun di kdee dad Dyu mnè
di dad banwe i dad to ise Dyu tna-
gakla i dad uldin Mosis, na nangla
fimò ilè di laweh i dad ngàla lagi, na
nangla lalò i dad adat i dad Dyu.
22 Di là mlo ani, gadèla na ta dini ge.
Dét i fye nimòto?
23 Bay, ani fye nimòam. Nun fat lagi
dini nun fakangla di Dwata.
24 Magin ge di dale, na flam ge di
kaflanebla i ktola di kanfe i Dwata.
Na di kaginam dale, ge mayad dad
kalnidùla du fye gafkihla i wakla. Na
fagu di nimòam ani, fitem i kimenam
di uldin Dwata fagu di ku Mosis du
fye gadè i kdee dad to na kéng i ta
lingela gablà di ge.
25 Na gablà di dad to ise Dyu ta
ftoo di ku Dyisas, ta snulatmi ale du
tulenmi dale i mnè di fandammi. Yé
fnangmi dale knaan i ta dsù di dad ise
glut dwata, na i litè, na i dad lmanaf
na anuk fanlang, na nang ale mimò
sasè knayè i lawehla."
26 Na di tmadol du, ta mdà Pol ma-
gin di dad fat lagi ayé, na flam kenen
flaneb di kanfe i Dwata. Na kafnge
ayé, ta fles Pol salu di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata du fgadèan
déé ku kilen kafnge i kaflanebla, du
yé klon mlé dad dsù di Dwata taben-
gan di kdeela.

I kakfè i dad Dyu ku Pol

27 Na kanto fan mlius i fitu du ayé,
nun dad Dyu mdà di Asya, teenla Pol
di lam i Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata. Na banlétla i dad to déé fye
mimò ale samuk, na kanfèla Pol.
28 Na mkit ale, manla, "E dad
to Israél, tnabengyu gami. Dunan
ani i to gal lamngab di kdee dad
banwe du tamdò sasè di kdee dad
to gablà di gito dad Dyu, na i uldin
blé Dwata fagu ku Mosis, na i Gumnè
Gumangamfùto di Dwata. Na ani, ta
lê kenen mebe dad to ise Dyu fusuk
dini, na fagu déé, ta fagsikan i Gumnè
Gumangamfùto di Dwata."
29 (Yé duenla man ayé du ta teenla
Trofimu, satu to mdà di Ifisu ma-
gin ku Pol magu di Dyérusalém. Na
yé man nawala ku ta nebe Pol ke-
nen fusuk di Gumnè Gumangamfù di
Dwata).
30 Na ta too mbel i samuk di ka-
bal i syudad, na sadluh i kdee dad
to salu di ku Pol, na kanfèla na dy-
olla lamwà di Gumnè Gumangamfù
di Dwata klola tmakab i gumnè ayé.
31 Na di ta fanla kfati ku Pol, ta
nun tmulen di kernél i dad sundalu di
Roma, ta msamuk i kabal Dyérusalém.
32 Na fabaltik kenen mwè dad sun-
dalu na dad ganlalla, na neben ale di
gustifun i dad to. Na kanto teen i dad
to fan fmati ku Pol i dad sundalu ayé,
ta fanak ale maug ku Pol.
33 Na fdadong kernél ayé di ku
Pol, na kanfèan klon fbakus dun lwe
sangkalì. Na kafnge ayé, ta snalekan
i dad to, manan, "Simto i to ani, na dét
kè i ta nimòan?"
34 Na sahal timel dad to di kakitla.
Na mdà di kdee ugakla, là gadè i
kernél ku dét i ta mkel, taman dekan
i dad sundalun mebe ku Pol di barak.
35 Na kanto kel ale Pol di aut, ta
mfeges i dad sundalu mket kenen du
mdà di too sasè ksamuk i dad to.

36 Na too mkit i dad to tmadol dale,
manla, “Fnatiyu kenen.”

I ktalù Pol di dad to

37 Kantola fan fafusuk Pol di lam i
barak, ta manan di ulu i dad sundalu,
“Fakay beg nun man-gu di ge?” Na
tmimel i kernél ayé, manan, “Fulung
ge talù Grik?
38 Na ku ayé, ise ge kadì i to mdà di
Idyip mimò samuk falami ani i mebe
fat libu dad sasè to nun tek salu di
banwe landè to mnè ditù!”
39 Na tmimel Pol, manan, “Dyu agu,
na yé gusutgu di Tarsu, i satu bong
syudad di Silisya. Ku mfakay, begam
agu faloh talù di dad to.”
40 Na faloh i kernél kenen talù, na
ta tadag Pol déé di aut, na ftadagan
i sigalan du fafanakan i dad to. Na
kanto ale fanak, ta talù kenen Hibru
di dale.

22

1 Ani man Pol, “E dad flanek na dad
tua, tooyu falninge i talùgu msen i
ktogu.”
2 Na kantola linge i ktalùan Hibru,
ta too ale fanak. Na fadlug Pol talù,
manan,
3 “Dyu agu do sa, na ditù gusutgu
di Tarsu glam di Silisya, bay dini gu-
lamnokgu di Dyérusalém. Do satu tdò
Gamalyél, na too fye katdòan do i dad
uldin Dwata di dad gutambulto, na
too minit nawagu mimen di Dwata
salngad gamu di mdu ani.
4 Na yé nimògu di munan, fal-
nayamgu i dad to lmalò di Dalan i
Amu kel di kfatila du kanfègu dad lagi
na dad libun, na fablanggùgu ale.
5 I ulu di kafaglut i dad Dyu na
i kdee dad mdatah ganlal, fakayla
tulen na glut i man-gu ani. Na ta
bléla di do dad sulatla di dad flanekla
Dyu di Damaskus mlé do ktoo kamfè
i dad to ftoo, na mebe dale dini di
Dyérusalém fye falnayam ale.

I ktulen Pol i gumdàan ftoo

6 “Kantogu mdadong di Damaskus,
tadè nun bong neng glibut do mdà di
langit.
7 Na tadè agu bek di tanà, na nun
lingegu talù, manan do, ‘E Sol! E Sol,
kan dé ku falnayamam agu?’
8 Na smalek agu, man-gu, ‘E Amu,
simto ge kè?’ Na tnimelan agu,
manan, ‘Do sa Dyisas mdà di Nasarét,
i galam falnayam.’
9 Na i dademegu magu, teenla i
bong neng ayé, bay là lingela i kastu-
lenan di do.
10 Na smalek agu, man-gu dun, ‘Dét
nimògu, Amu?’ Na tmimel kenen,
manan, ‘Mték ge, na fles ge ditù di
Damaskus. Na di kakelam ditù, nun
tmulen kdee fimò Dwata ge.’
11 Na ta butè agu mdà di gban i
neng ayé, taman i dademegu, nalakla
agu fles di Damaskus.
12 “Na nun satu lagi ditù, yé dagitan
Ananayas, toon nimen i dad uldin
Dwata, na i kdee dad Dyu mnè di
Damaskus, toola kenen nafè.
13 Salu kenen di do, na tadag di
safédgu, manan, ‘E flanekgu Sol, lê ge
man mite.’ Na di kmanan ayé, ta lê
agu mite, na teen-gu kenen.
14 Na lêan man di do, ‘I Dwata
fnangamfù i dad gutambulto, ta
nalékan ge du fye toom gadè i
knayèan, na teenam i Snaligan Too
Tluh, na lêam linge talù lamwà di
bàan.
15 Na ge mgimò snaligan tmulen
di kdee dad to i kdee ta teenam na
lingem.
16 Na ani, nang ge fganggà. Mték
ge, na fbunyag ge, na fagu di katlom
i dagitan, falobam i dad salàam.’

I kdek Dwata ku Pol tamdò di dad ise Dyu

17 “Na kafngen man ayé, ta mdà
agu mulê dini di Dyérusalém, na
dmasal agu di Gumnè Gumangamfù
di Dwata. Na di lamgu dmasal, nun
kanteen-gu.
18 Yé kanteen-gu, stulen Dyisas di
do, manan, ‘Fabaltik ge mdà. Tna-
gakam i syudad Dyérusalém ani, du là
sa dnawatla i ktulenam gablà di do di
dale.’
19 Na tmimel agu, man-gu, ‘Ta gadè
dad to dini i tagnè nimògu, dunan

nkatgu nagu i dad gumnè gustifun i
dad Dyu du kanfègu na nfasgu i dad
to ftoo di ge.
20 Na di kfatila ku Stifén, i snaligam,
déé agu, na magin agu di knayèla
fmati dun, na do fa mantay i dad
saulla.'
21 Bay ani i timelan do, manan,
'Mdà ge nan, du fgatùta ge di mawag
banwe di dad to ise Dyu.' "

22 Di kman Pol ayé, ta déé gusen
dad to flinge di kenen. Na mkit ale,
manla, "Fnati kenen! Là gtenan mnè
di tah tanà!"
23 Na too ale mkit, na walla i dad
saulla, na smabul ale kfung.
24 Yé dek kernél i dad sundalu di
dad ton nebela Pol di lam i barak, na
nfasla fye tulenan ku dét duen dad
Dyu kenen i gumdàla mkit.
25 Na di ta kbakusla ku Pol du ta
fanla nfas, ta snalekan i kapitan i dad
sundalu, manan, "Fakayyu nfas i to
Roma ku là fa gadèyu i salàan?"
26 Na kanto linge i kapitan ayé, ta
mdà kenen salu di kernélla, na tule-
nan i man Pol. Na snalekan kenen,
manan, "Dét i fanam nimò di to ayé?
To Roma kenen kadì."
27 Na ta salu i kernélla ayé di ku
Pol, na snalekan kenen, manan, "Tu-
lenam do kun. To Roma ge kè?" Na
tmimel Pol, manan, "Hee."
28 Na man i kernél, "Too bong
bayadgu do klogu mgimò to Roma."
Na man Pol, "Bay do, mdà di ksutgu
to Roma agu."
29 Na i dad to fan smalek ku Pol,
ta tnagakla kenen. Na kanto gadè i
kernél ayé i to ta fbakusan, to Roma,
too kenen likò.

I kebela ku Pol di kanfe i dad mdatah ganlal i dad Dyu

30 Na yé kayè i kernél ayé ku gadèan
ku dét salà Pol di dale. Taman, di
tmadol du, ta ftehan dad sangkalì
bakusla ku Pol, na fastifunan i dad
ganlal di kafaglutla na i kdee dad
mdatah ganlal, na neben Pol déé du
ftadagan di munala.

23

1 Na meye Pol di dad mdatah ganlal
ayé, na manan, "E dad flanekgu, ta
landè gumsamuk nawagu gablà di
ktogu mdà di munan kel di mdu ani."
2 Di kafnge Pol man ayé, i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, dekan
i dad to tadag di safèd Pol smamfak
bàan.
3 Na man Pol di kenen, "Snamfak
Dwata ge du mdà di kaflingum. Yé
duenam sudeng déé du nukumam
agu mdà di dad uldin blé Dwata fagu
di ku Mosis, bay ta glafàam i dad uldin
ayé fagu di kafsamfakam do."
4 Na man i dad to tadag di safèd
Pol, "Kan ku talù ge sasè di ganlal ta
mgalék Dwata?"
5 Na tmimel Pol, manan, "Dad
flanekgu, là gadègu ku ganlal kenen,
du yé man di Tnalù Dwata, 'Nangyu
talù sasè di ganlalyu.' "
6 Na kanto gadè Pol na nun dad
Sadusi na dad Farisi déé, ta falbon-
gan i talùan di dad mdatah ganlal,
manan, "Dad flanekgu, Farisi agu, na
ngà agu fa i satu Farisi. Na yé duenla
mukum do ani du fantoogu na nték i
dad mati."
7 Na mdà di kmanan ayé, ta baling
sbalew i dad Farisi na dad Sadusi, na
ta masgalel i kdeela stifun déé.
8 (Du i dad Sadusi, yé manla dale na
landè nték di fati, na landè layef i dad
to, na landè kasaligan i Dwata. Bay
i dad Farisi dale, yé fantoola na nun
kdee ani).
9 Na baling midul i kasbalewla, na
tadag i dademe dad to tamdò i dad
uldin blé Dwata fagu di ku Mosis
glam di dad Farisi, na nsenla Pol,
manla, "Landè teenmi sasè nimò i to
ani. Keng ta nun lmagol ku demen
kasaligan talù di kenen."
10 Na mdà di kinit kasbalew i dad to
ayé, yé kalnikò i kernél i dad sundalu
keng sanktangla Pol. Na yé duenam
man, dekan i dad sundalun mwè ku
Pol na nebela fusuk di barak.
11 Na di kifuh ayé, tadè msut i
Amu di safèd Pol, na manan dun,
"Fan-galam i nawam du ku dét i
kibòam tmulen gablà di do dini di

Dyérusalém, salngad ayé i ktulenam ditù di Roma."

I kfaleh nawa i dad Dyu fmati ku Pol

12 Na kanto flafus, nun dad Dyu stifun, yé santulenla kfatila ku Pol. Na yé sdagèla silang ale kmaan na minum ku ta gfatila kenen.
13 Yé kdee dad lagi ayé mlukas fat falò.
14 Na salu ale di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na di dad tua gal mebe dad Dyu, na manla, "Yé sdagèmi silang gami kmaan ku ta gfatimi Pol.
15 Taman, ani fye nimòyu magin i dad mdatah ganlal. Katedyu di kernél i dad sundalu di Roma feben Pol dini du nun fa kayèyu gadè gablà di kenen. Na gami fmati kenen di laman là gafat dini."
16 Bay, i ngà libun Pol lagi, lingen i kastulenla, na yé duenam man, fusuk kenen di barak du tulenan ku Pol.
17 Na tlo Pol i satu ganlal i dad sundalu, manan dun, "Begam nagin i lamnok lagi ani salu ditù di kernél du nun kayèan man dun."
18 Na ta naginan i lamnok lagi ayé salu di kernél. Na kanto ale kel ditù, ta man i ganlal ayé di kernélla, "I satu to di blanggù, dunan Pol, yé fnin nagin-gu gadini di ge i lamnok lagi ani du nun kayèan man di ge."
19 Na i kernél ayé, nagotan sigal i lamnok lagi ayé, na neben fawag, na snalekan, manan, "Dét kè i kayèam man di do?"
20 Na tmimel i lamnok lagi ayé, manan, "Yé ta gusasatu nawa i dad Dyu fnila di ge febem dale fayah Pol salu di kanfe i dad mdatah ganlal du manla na nun fa kun kayèla gadè gablà di kenen.
21 Bay nangam fantoo i manla ayé du mlukas fat falò i dad lagi fmakét di dalan du fnatila kenen. Ta samdagè ale na silang ale kmaan na minum ku ta gfatila Pol. Ta gatlagad ale ani, na lo yé fatanla ku dét i manam."
22 Na kafnge ayé, ta dekan mdà i lamnok lagi ayé, na manan dun, "Nangam tulen di balù simto dun i ta tulenam di do ani."

I kebela ku Pol salu di Sisarya

23 Na kafnge ayé, ta tlo kernél ayé lwe kapitan i dad sundalu, na dekan ale, manan, "Fatlagad gamu lwe latuh i dad sundalu, na fitu falò dad sundalu smakay kudà, na lwe latuh i dademe mebe agas du kadang alas nuwébi di kifuh mdà gamu salu di Sisarya.
24 Na fatlagadyu dad kudà gusmakay Pol, na too gamu fgeye di kebeyu dun fye gafat di Gubirnador Filik na landè sasè mkel di kenen."
25 Na smulat i kernél di gubirnador, ani manan,
26 "Do, Klawdyu Lisyas, i smulat ani di ge, mgafè Gubirnador Filik. Kumusta ge déé.
27 Ta kanfè dad Dyu i to ani, na fanla kenen fnati, bay kantogu gadè to Roma kenen, ta fagin-gu i dad sundalugu, na falwàgu kenen.
28 Du kayègu gadè ku dét i salàan, taman, ta nebegu kenen di gustifun i dad mdatah ganlalla.
29 Na déé ta gugmadègu dun landè salàan ku gablà kenen fnati ku demen fablanggù. Bay lo yé salàan kun, lnafàan i uldin blé Dwata di dale.
30 Na kanto nun tmulen do gablà di ayèla fmati kenen, ta gasilgu ftunda di ge. Na ta yé man-gu di dad to tmifù kenen, tulenla ge ku dét i salàan."
31 Taman, di kifuh ayé, ta nwè dad sundalu Pol, na nebela kenen di banwe Antipatris du nimenla i dek di dale.
32 Na di tmadol du, i dad sundalu tmanà, samfulê ale ditù di barak, bay i dad sundalu kmudà, yé i fles tmunda ku Pol.
33 Na kanto ale kel ditù di Sisarya, ta bléla i sulat di gubirnador, na bléla Pol di kagotan.
34 Na ta bnasa i gubirnador i sulat ayé, na snalekan ku dét probinsya gumdà Pol. Na kanton gadè na yé gumdàan di Silisya,
35 ta manan ku Pol, "Falningeta ge ku ta kel i dad tmifù ge." Na dekan

i dad sundalu fye bnantayla Pol di gumnè Harì Hérod.

24

I ktifùla ku Pol di kanfe Gubirnador Filik

1 Na kafnge lime butang, ta salu Ananayas, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu ditù di Sisarya, na faginan dademe dad tua gal mebe dad Dyu na Tirtulu, i abugadu. Na tadag ale di kanfe i gubirnador, du tulenla di kenen i manla dad salà Pol.
2 Ta fatlo i gubirnador Pol, na kanto kel déé, ta tambù Tirtulu tmifù ku Pol, manan, "Too mgafè Gubirnador, ta mlo nan nun bong kgilih i mgimòam gamfye di banweto.
3 Là fanak gami dmilè ani balù nèan, na too gami fasalamat di ge.
4 Bay ani, là fantahàgu i talùgu du tà ge ganggà, bay lo yé fnigu di ge, ku mfakay, begam gami falninge là mlo.
5 Teenmi Pol, kenen i mebe samuk du banlétan i dad Dyu mimò samuk di klamang banwe. Na kenen i ulu di fantoo i dad to di Nasarét.
6 Na kayèan fagsik i Gumnè Gumangamfù di Dwata, taman, ta kanfèmi kenen, du kayèmi nukum glalò di uldinmi.
7 Bay kel Kernél Lisyas, na nladan di gami.
8 Na dekan i kdee tmifù di kenen salu di ge. Ku toom kenen snalek, glabatam i kdee tifùmi kenen."
9 Na nagin dad Dyu déé i tifùla ku Pol, na manla slame glut i kdee manan ayé.

I ktalù Pol di kanfe Gubirnador Filik

10 Na kafnge ayé, sninyas i gubirnador Pol du ftalùan. Na man Pol, "Gadègu ta dee falim mukum di banwe ani, taman, too agu lehew msen i ktogu di kanfem.
11 Ku toom snalek i dad to, gadèam na là fa gafatan sfalò lwe butang, i ta kgatùgu di Dyérusalém du mangamfù agu di Dwata.
12 I dad to tmifù do, teenla na là mbet agu sbalew di Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là banlétgu i dad to di dad gumnè gustifun i dad Dyu ku demen balù nèan di syudad ayé.
13 Na landè gfitela di ge ku yé gugmadèam dun na glut i tifùla do.
14 Bay di kaglutan, yé tulen-gu di ge na mangamfù agu di Dwata, dunan i fnangamfù dad gutambulmi fagu di klalògu i Dalan Amu, i manla satu fantoo là glut. Na lêgu fantoo i kdee dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis na i kdee dademe dad tugad Dwata.
15 Na salngad i dad to ani, yé fanden-gu di Dwata na nun du ntékan i kdee dad to mati, fye ku demen sasè.
16 Na yé duenam man, toogu fangeye i ktogu du fye landè gumaslen-gu di kanfe i Dwata na lê man di dad to.
17 "Dee faligu là ditù di Dyérusalém, kafnge ayé, ta lê agu ditù du nun nebegu filak tabeng di dademegu Dyu i mnè di klimah, na nun dad dsù blégu di Dwata ditù.
18 Di kitela do di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, sanagu fnge flaneb glalò di uldin Dwata fagu di ku Mosis. Là dee gami ditù, na là mimò gami samuk.
19 Bay nun dad Dyu mdà di Asya ditù. Dale moon i gablà smalu di ge na tmulen i salàgu, ku nun sa.
20 Ku demen i dad to ani i ftulenam i salàgu di kaftadagla do di kanfe i dad mdatah ganlal.
21 Lo yé duenla malbut di do du ta falbonggu talùgu, na man-gu dale ani, 'Yé duenyu mukum do du fantoogu na nték i dad mati.' "
22 Na Filik, toon gadè gablà di Dalan i Amuto, taman, fafanakan i kasfala, manan, "Silanggu nukum i to ani ku ta kel Kernél Lisyas."
23 Na yé flaun di satu kapitan i dad sundalu, bnantayla Pol, bay falohla kenen mimò i knayèan, na falohla i dademen lmauy kenen du fye banléla kenen i dad kalnidùan.

24 Na kafnge dad file du, ta lê kel
Filik, na magin i yaanan Drusila, i
satu Dyu. Fngén Pol, na falningen
i ktulenan gablà di kaftoo ku Dyisas
Krayst.
25 Na di lam Pol tmulen gablà di
katluh, na i kadnan nawa, na i Du
Kukum, ta likò Filik, na manan, "Ta
gablà ayé. Fakay ge mdà. Na ku lê
nun gugaslenggu, lêta ge fngé."
26 Bay di kaglutan, yé kayè nawan
ku banlé Pol kenen filak du fye
falwàan. Na yé duenam man, galan
fngé Pol du stulen ale.
27 Na kanto mlius i lwe fali, yé tam-
las ku Filik dunan Porsyu Fistu. Bay
là falwà Filik Pol di blanggù du yé
kayèan ku lehew i dad Dyu mdà di
nimòan.

25

Fistu, i tlas mukum ku Pol

1 Tlu butang i klo Fistu kel di
probinsya, ta mdà kenen di Sisarya
salu ditù di Dyérusalém.
2 Na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na i dademe dad ganlal di gu-
birnu, tulenla di kenen i dad salà Pol.
3 Na fakdo ale di ku Fistu, yé fnila
ku nilihan Pol di Dyérusalém mdà
di Sisarya du fatlagad ale fmakét di
dalan fmati kenen.
4 Bay tmimel Fistu, manan di dale,
"Ditù ta gublanggù Pol di Sisarya, na
là mlo i kasfulêgu ditù.
5 Taman, faginyu do i dademe dad
ganlalyu du dale tmulen i salà Pol, ku
nun sa salàan."
6 Na nun dad walu ku demen sfalò
butang klo Fistu déé di Dyérusalém,
na kafnge ayé, ta lê samfulê ditù di
Sisarya. Na di tmadol du, ta sudeng
kenen di gumukuman, na fatlon Pol.
7 Na kanto kel Pol déé, i dad Dyu
ta salu déé mdà di Dyérusalém, ta sal-
nibutla, na dee dad blat tifùla kenen,
bay landè fitela gugmadè dun ku glut
i manla.
8 Na kafnge ayé, ta tmimel Pol,
manan, "Landè glafàgu di dad uldin
i dad Dyu, na i dad uldin di Gumnè
Gumangamfù di Dwata, na i uldin
Sisar, i ulu di Roma."
9 Bay yé kayè Fistu ku lehew i dad
Dyu mdà di nimòan, taman, snalekan
Pol, manan, "Mayè ge salu ditù di
Dyérusalém, na ditù gumukumta ge?"
10 Na tmimel Pol, manan, "Ta dini
agu di gal gumukum Sisar, na ani i
gablà gumukum do. Na ta sanam
gadè sa na landè salàgu di dad Dyu.
11 Ku nun uldin glafàgu i gablà guf-
mati do, là milah agu. Bay ku landè
kaglut i tifùla do, landè balù simto
dun i fakay mlé do di dale. Na ani, yé
fnigu ku Sisar mukum do."
12 Na kafnge Fistu stulen di dad to
gal falmau kenen, ta manan ku Pol,
"Du yé fnim ku Sisar i mukum ge,
taman ditù gusalum di ku Sisar."

Pol di kanfe Harì Agripa na Bérnis

13 Na kafnge dad file butang, ta kel
Harì Agripa na Bérnis déé du fitela
kdawatla ku Fistu.
14 Na du dee butangla déé, stulen
Fistu ku Harì Agripa gablà di kas-
fala Pol. Manan dun, "Nun satu to
blanggù dini i là falwà Filik.
15 Na di ksalugu ditù di Dyérusalém,
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na
i dad tua gal mebe dad Dyu, tnifùla
kenen, na yé fnila di do falnayamgu.
16 Bay yé ta man-gu di dale, ise ayé
adat di Roma ku falnayam i satu to
di laman là fa samsite dad to tmifù
kenen, na là fa gtimelan i dad tifùla
dun.
17 Taman kanto ale kel dini di Sis-
arya, ta là fganggà agu, bay di tmadol
flafus ta fngégu kenen salu di gu-
mukum.
18 Na di ktalù i dad to tmifù kenen,
yé man nawagu ku nun blat tifùla
kenen, bay landèan.
19 Bay lo yé sanbalewla di kenen
gablà di fantoola na gablà ku Dyisas,
i satu lagi ta mati, na man Pol ta mték
kun.
20 Na du là gadègu ku dét kibò
kukumgu di kasfala ani, taman,
snalekgu kenen ku mayè salu ditù di
Dyérusalém na ditù gumukumgu dun.

21 Bay du yé fni Pol yé kayèan
mukum dun Sisar na kayèan fbantay,
taman ta dekgu i dad sundalu man-
tay kenen kel di kfebegu dun ditù di
ku Sisar."
22 Na man Agripa di ku Fistu,
"Mayè agu do flinge i man i lagi ayé."
Na tmimel Fistu, manan, "Fayah i
kaflingem dun."
23 Na yé duenam man di tmadol
du, ta kel ale Agripa na Bérnis, na
toola fite i kdatahla. Na fusuk ale di
gumukum magin i dad kapitan i dad
sundalu na i dademe dad lagi nun
glal di syudad ayé. Na fngé Fistu Pol,
na nebela déé.
24 Na man Fistu, "Harì Agripa na
i kdeeyu stifun dini, ta dini i lagi
ani tnifù i kdee dad Dyu ditù di
Dyérusalém na lê man dini di Sisarya.
Na mkit ale, manla, 'Gablà kenen
fnati.'
25 Bay landè teen-gu salàan ku
gumdà fmati kenen, bay du yé ta fnin
ku Sisar i mukum kenen, fan-gu febe
kenen gatù di Roma.
26 Bay landè gadègu man di sulatgu
di ku Sisar gablà ku Pol. Yé duenam
man, ta nebegu kenen dini di ge, Harì
Agripa, na di kdeeyu ta stifun dini,
du fye fagu di ksalekto kenen, nun
fakaygu man di sulatgu di ku Sisar.
27 Du di fandamgu, là fakay ku nun
to blanggù febegu salu ditù di gum-
datahto ku landè too mbateng tifù
kenen."

26

I ksen Pol i kton di kanfe Agripa

1 Na man Agripa di ku Pol, "Ta
fakay ge talù msen i ktom." Na ftadag
Pol i sigalan, na manan,
2 "Harì Agripa, too fye bagìgu di
mdu ani du tadag agu di kanfem talù
msen i ktogu gablà di kdee dad tifù i
dad Dyu di do.
3 Midul déé du ta toom gadè i kdee
adat na i dad tdò gulà salngad i dad
Dyu. Na yé duenam man, too agu beg
fakdo di ge, ku mfakay, toom fantahà
i nawam falminge do.
4 "Ta gadè i dad Dyu i kebegu i ktogu
mdà di ktukaygu ditù di banwegu, na
kel di knègu ditù di Dyérusalém.
5 Ta mlola gadè na glam agu di
dad Farisi, i lumbuk di kafaglut i dad
Dyu too minit lmalò di dad uldin blé
Dwata fagu ku Mosis. Ku lo ale mayè,
ta tulenla ge moon.
6 Na yé duen-gu dini du nukum agu
mdà di kaftoogu i fakang Dwata di
dad gutambulmi,
7 dunan i fakang sanfatan i dad
sfalò lwe lumbuk i dad toto di lamla
mangamfù di Dwata mdu na kifuh.
Na ani, Mgafè Harì, mdà di kafden-gu
ani, ta balingla agu tnifù.
8 Kan dé ku là ftoo gamu na nték
Dwata i dad to mati?
9 "Na yé man nawagu do di mu-
nan, do ktoo mimò i kdee gnagan-gu
dmuen i dagit Dyisas mdà di Nasarét.
10 Na yé nimògu di Dyérusalém,
banlé i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu agu ktoo fablanggù dad to ftoo di
ku Dyisas, na ku ta nukum ale di fati,
nagin-gu i kukum ayé.
11 Na dee dulêgu faflayam dale di
dad gumnè gustifun i dad Dyu, na
fnegesgu ale tmagak i kaftoola. Na
mdà di too sasè kalbutgu dale, ta
lalògu ale di dad syudad di dademe
banwe.

I ktulen Pol i ta gumdàan ftoo

12 "Na yé duen-gu salu ditù di
Damaskus du ta nun ktoogu mdà di
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
dale i ta mdek do.
13 Mgafè Harì, kanto di ltu du, di
lamgu magu, teen-gu mdà di langit
i bong neng gamban fa di neng du
glibut di kdeemi magu.
14 Ta bek gami di tanà, na nun
lingegu talù, manan do di talù Hibru,
'E Sol! E Sol, kan dé ku falnayamam
agu? Falnayamam i ktom di nimòam
ani salngad i safì smifà i talam sulè.'
15 Na smalek agu, man-gu, 'Amu,
simto ge kè?' Na tmimel kenen,
manan, 'Do sa Dyisas, i galam fal-
nayam.
16 Bay mték ge, na tadag ge du
yé duen-gu fite di ge du nimòta ge

fasakgu. Ge tmulen i ta teenam mdà
ani na i dad tmadol fiteta ge.
17 Falwàta ge mdà di falel i dad Dyu
na i dad to ise Dyu, du yé dad to
gumdekta ge.
18 Ge mukà i fandamla, du fye tna-
gakla i gukmifuhan salu di gumal-
wan, na tnagakla i kagot Satanas salu
di Dwata, du fye magfasinsya i dad
salàla, na gdawatla i dale alel gagin di
dademe dad to ta mgalék Dwata.'

I ktulen Pol gablà di nimòan

19 "Na yé duenam man, Harì
Agripa, ta nimen-gu i kanteen-gu
mdà di langit.
20 Yé tnanin banwe gutamdògu
di Damaskus, na kafnge ayé, di
Dyérusalém na di kabal banwe i dad
Dyu, na i dad to ise Dyu. Na yé tdògu
dale nsalla i dad salàla, na smalu ale
di Dwata, na mimò ale dad fye nimò
ilè dun na ta msal ale.
21 Na yé duen i dad Dyu kamfè do
di Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
fanla agu fnati.
22 Bay kel di mdu ani i ktabeng
Dwata do, taman dini agu tmulen di
kdee dad to, baling mdanà ku demen
mdatah. Lo yé tulen-gu i tagnè man i
dad tugad Dwata, na lê man Mosis,
23 dunan là fakay ku là falnayam i
Mgalék Dwata, na kenen i muna nték
di fati, du fye tulenan gablà di salò
mlé kagalwà di dad Dyu na di dad to
ise Dyu."
24 Na di lam Pol talù, ta mkit Fistu,
manan, "Pol, ta book ge! Yé ta gam-
book ge mdà di kalbong gnadèam."
25 Na tmimel Pol, manan, "Gubir-
nador Fistu, là sa book agu. I man-gu
too ti glut na tluh.
26 Gadè harì sa i kdee ani, taman
là lngawè agu stulen di kenen. Na
fantoogu ta gadèan i kdee du ise ayé
gumgimò i kdee ani di gugbunin.
27 E Harì Agripa, fantoom kè i man
dad tugad i Dwata? Ta gadègu fan-
toom ale."
28 Na tmimel Harì Agripa, manan,
"Yé man nawam kè ku mlalam agu
mgebe di kaftoo di ku Dyisas Krayst?"
29 Na tmimel Pol, manan, "Bal-
ing mlo ku demen là, yé dasalgu di
Dwata, ge na i dademem lminge i
man-gu ani, mgimò gamu salngad do,
bay ise ku nikat sangkalì."
30 Na ta tadag Harì Agripa, Gubir-
nador Fistu, Bérnis, na i kdee dad to
flinge.
31 Na kanto ale lamwà di gustifun
ayé, ta stulen ale, manla, "Là gten i
to ani blanggù demen fnati du landè
sasè nimòan."
32 Na man Agripa di ku Fistu, "Ta
galwà i to ayé moon, ku là balingan
fni Sisar mukum kenen."

27

I kaweng Pol salu di Roma

1 Kanto yé gusasatu nawala, febela
gami ditù di Itali, ta bléla ale Pol na
i dademe to blanggù di ku Dyulyu, i
kapitan i dad sundalu Roma glam di
lumbuk dnagit Dad Sundalu Ulu.
2 Aweng mdà di Adramityum i
snakaymi, ta fan mdà slob di dad
banwe mdadong di kilil mahin glam
di Asya. Na ta mdà gami nan, na yé
satu to magin di gami Aristarku. To
Masidunya kenen, na yé gumdàan di
syudad Tésalonika.
3 Na di tmadol du, ta dmuung gami
di Sidon, na mdà di kakdo Dyulyu,
ta falohan Pol lmauy di dademen
sgalak déé du fye banléla kenen i dad
kalnidùan.
4 Na lê gami fles maweng, bay du
gsunsungmi i kamgis nus, taman yé
dalanmi di guglidung nus di fungul
Sipru.
5 Na ta nifalmi i mahin sablà Sil-
isya na Pamfilya, na dmuung gami di
Mira glam di banwe Lisya.
6 Na déé gumite kapitan i dad sun-
dalu satu aweng mdà di Alihandriya
salu di Itali, na déé lêan gufsakay
gami.
7 Di lam i file du, too mlimah na
léét kagu awengmi kel di kgafatmi
di banwe Knidu. Na mdà di nus,
là gafles gami, taman, yé dalanmi di
guglidung i nus di fungul Krit sablà i
banwe Salmoni.

8 Fkilil gami, bay too ti mlimah i
kagumi, na manak magu i aweng,
ta kel gami di satu banwe, dnagit
Fye Gudmuung, mdadong di lunsud
Lasya.
9 Too gami mlo di kagumi, na ta
gnumah i dangan sasè mahin gami,
du ta glius i kafwasa i dad Dyu. Na yé
duenam man, falnau Pol ale, manan,
10 "E leg, gadègu ku fles ato di
kaguto ani, baling nun gaslokto, na
malmo i awengto, na lê man i dad
lulen, na balù kel di gito, lê ato man
maglà."
11 Bay i kapitan i dad sundalu, là
falningen i man Pol, bay baling yé
nimenan i flau i to mebe aweng, na i
to mfun dun.
12 I gudmuungmi ayé, sasè gu-
fanak di dangan tno, taman yé kayè
i gudeen, fles gami na fan-galmi
nawami gmafat di Finik, du fye déé
gufanakmi di dangan tno. Finik i
satu gudmuung glam di Krit, gsen di
gusdaf du, na là gfanan di nus sabnal
di dangan tno.

I bong nus

13 Ta tambù mbal i nus mahin,
bay mganag, na yé fandamla ku
gamtabeng di kebela i aweng.
Taman, ta dyolla salu tah i blangaw,
na fkilil ale di fungul Krit.
14 Bay, di là mlo, ta mbal i too
kamgis nus fdu di fungul ayé.
15 Na landè kibò smunsung i aweng
du ta too kamgis i nus, taman ta bal-
ingmi fnagin.
16 Na kagablàmi di tukay fungul
dnagit Kawda, kantomi glidung, ta
bnatunmi i tukay boti aweng ayé, bay
beg gami maflayam.
17 Na di kagbatun i tukay boti di
tah i aweng, ta bnatangla i aweng
bong tali du fye mbagal. Na lnulunla
i layal, na tadè ale fanul du likò ale
keng gaskét di falak di sablà Libya.
18 Na du là fanak i kamgis nus, di
tmadol du, ta batla i dademe dad
lulen di mahin du fye là too blat i
aweng.
19 Na lê di tmadol du, ta balingla bat
i dad kalyak i aweng di mahin.
20 Na dee butangmi là mite i mata
du na i dad blatik, na là tlag i kamgis
nus. Ta là fandenmi dun ku dè gami
mto.
21 Na kafnge dad file du i dad to
là kmaan, ta tadag Pol, manan, "E
dad flanek, ku loyu agu nimen moon,
na nang ato baling fles di Krit, là ti
gambet ani i gaslokto.
22 Bay ani fnigu di gamu, fan-galyu
i nawayu du landè balù satu di gamu
mati. Bay lo ayé malmo i aweng.
23 Balbutang, i Dwata mfun do, na
fnangamfùgu, mdek kasaligan salu di
do.
24 Na manan, 'Pol, nang ge likò.
Là fakay ku là tadag ge di kanfe
Sisar. Mdà di kafye Dwata, falwàan i
kdeeyu du mdà di ge.'
25 Na yé duenam man, nang gwè
nawayu, du yé snaliggu dnohò Dwata
i ta manan di do.
26 Bay gadkal ato ditù di satu fun-
gul."

I kalmo i aweng

27 Na di gasfalòan fat butang, sana
kebe i nus gami mifal di mahin
Méditerényan. Na mdadong di tngà
butang, yé fandam i dad to mebe i
aweng, ku ta mdadong gami di kilil.
28 Na bantasla i kngalam mahin ta
gukelmi, na yé kngalaman lwe falò
dife. Na di là mlo, ta lêla bantas, na
yé kngalaman sfalò lime dife*.
29 Na likò ale keng gaslob i aweng
i dad batu di kilil, taman ftatekla fat
blangaw di ulin, na dmasal ale fye
gasil malwa.
30 Na i dad to mebe i aweng, flingu
ale ftatek dademe dad blangaw, bay
di kaglutan ftufala i tukay boti du
milah ale.
31 Bay man Pol di kapitan i dad
sundalu na di dad sundalun, "Silang
gamu galwà ku là tnagak i dad lagi
ani i aweng."
32 Taman, i dad sundalu, fantohla i
dad ikat i tukay boti, na tadèla bayà
manul.

* **27:28** 28:30 Ku demen arkila di Bsayà.

33 Na kanto fan flafus, nlak Pol ale
kmaan. Manan dale, “Ta sfalò fat bu-
tangyu too likò, na là ti kmaan gamu.
34 Na ani fnigu di gamu, beg gamu
kmaan du fye nun kgisyu. Na landè
lanah, balù sbalu wakyu.”
35 Na kafngen man ayé, ta mwè fan,
na fasalamat di Dwata di kanfe i kdee
dad to ayé. Na falnakan i fan, na ta
tambù kenen kmaan.
36 Na ta matgal i nawala, na ta
kmaan i kdeela.
37 Na yé kdeemi smakay di aweng
ayé 276.
38 Na kanto ale bsol, ta batla i gdè
mseh trigo di mahin du fye là too blat
i aweng.
39 Na kanto flafus, là dilèla i banwe
gugadkalla, bay nun teenla lgù nun
falak di kililan, na yé fnaleh nawala
déé gufadkalla i aweng, ku nun kibò.
40 Na fantohla i dad ikat blangaw
du tnagakla di mahin, na lêla nbel i
dad malbang tali di ulin. Na nbella i
layal di dulung gsen di sumengan du
fye nebe i nus ale salu di kilil.
41 Bay baling gasdang i aweng di
bong buntud falak, na gsungal i
sumengan di falak, na là gaganmi
falwà dun. Na i sfo i aweng gsen di
ulinan, ta malbà mdà di kgis i lwek.
42 Na yé fandam i dad sundalu,
fnatila i dad to blanggù du fye landè
di dale gamkahung kel di kilil na mi-
lah.
43 Bay i kapitan, fnangan ale du
kayèan tnabeng Pol. Na nè i dad
to fulung kmahung, dekan ale muna
kamyaf fye kmahung kel di kilil.
44 Na i dademe dad to, magot ale di
kayu lamtew mdà di kalbà i aweng,
na fagu déé, sdulê gami gafat di kilil.

28

I kakella di fungul Malta

1 Na kanto gami galwà di sasè
gaslokmi, na ta kel gami di kilil, ta
nun tmulen gami na yé dagit i fungul
ayé Malta.
2 Na i dad to déé, too fye balula di
gami. Dmutung ale lifoh, na mnalang
gami du sigi mulen na tno, na nifatla
i kdeemi.
3 Na mukuh Pol snuk du dutungan.
Na di kafkahan dun di lifoh, nun ulad
lamwà di sol i snuk du too minit, na
lnabédan i sigal Pol.
4 Na i dad to mdà di Malta, kan-
tola teen i ulad gatlawéng di sigal Pol,
stulen ale, manla, “Keng manò i to ani
du balù ku ta galwà kenen di mahin,
bay i bagìan, là falohan dun mlawil.”
5 Bay filik Pol i ulad di lifoh, na
landè sasè mkel di kenen.
6 Fatanla ku balak i lawehan ku de-
men makto mati. Bay kanto ale mlo
fatan, na landè sasè kel di kenen, ta
tanlasla i fandamla, na ta yé balingla
man, “Kenen satu dwata.”
7 Nun tanà mdadong déé nfun Pub-
liyu, i ulu di fungul ayé. Too fye
kdawatan gami, na tlu butangan mi-
fat gami di lam i gumnèan.
8 Na i mà Publiyu, là gtékan du minit
i lawehan, na milong litè. Na lnauy
Pol kenen, na fkahan i falelan di ke-
nen du dnasalan, na ta mgulê.
9 Na kanto mgimò ayé, lê salu di ku
Pol i dademe dad to fandas di fungul
ayé, na lê ale mgulê.
10 Too dee nimòla gudmilè i kafèla
gami, na kanto gami fan mdà, bléla
gami i kdee dad kalnidùmi.

I ksalu ale Pol di Roma

11 Na kafnge tlu bulen, ta lê gami
mdà. Na yé snakaymi satu aweng
mdà di Alihandriya funa fanak déé di
Malta di dangan tno. Na yé dagitan
“Dwata Sfangê.”
12 Na dmuung gami di satu syudad,
yé dagitan Siraku, na yé klomi déé tlu
butang.
13 Na lê gami mdà déé du salu gami
di syudad Rigyum. Na di tmadol du,
ta mbal i nus mahin, taman, di gal-
wen du, ta kel gami di lunsud Putyoli.
14 Na kanto gami kel déé, nun
teenmi dademe dad to ftoo di ku Dy-
isas, na nlakla gami fanak di safédla
fitu butang. Na kafnge ayé, ta fles
gami di Roma.
15 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di
Roma, ta lingela gablà di gami, na

salu ale di fadyan dnagit Apya, na di dad tlu gumnè gal gumilè i dad to magu du lnabatla gami. Na kanto teen Pol i dad to ayé, fasalamat kenen di Dwata, na ta matgal i nawan.

I katdò Pol di Roma

16 Na kanto gami kel di Roma, falohla Pol mnè di satu gumnè, na lo yé dademen i satu sundalu mantay kenen.
17 Na kafnge tlu du, fastifun Pol i dad ganlal i dad Dyu, na manan dale, "E dad flanekgu, balù landè salàgu di dademegu Dyu, na di dad adat ta glalòto mdà di dad gutambulto, knèan blanggùla agu di Dyérusalém, na bléla agu di kagot i dad ganlal mdà di Roma.
18 Toola agu snalek, na bulugla agu falwà du gadèla landè salàgu gumdàla fmati do.
19 Bay kanto là mayè i dad Dyu ku galwà agu, ta mfeges agu mni yé mukum do Sisar. Bay knèan, là tamduk nawagu di dademegu Dyu.
20 Na yé duen-gu mni samsite na stulen di gamu. Ani duen-gu nikat sangkalì ani du mdà di gumgal nawa Israél."
21 Na tmimel ale, manla, "Landè sulat gdawatmi mdà di Dyudiya gablà di ge, na i dad to ftoo di ku Dyisas ta kel dini, landè sa manla sasè gablà di ge.
22 Bay yé kayèmi gadè ku dét i fandamam du gadèmi nun dad to di klamang banwe gal dmuen i kaftoo gumaginam."
23 Na mimò ale butang salu di ku Pol du falningela kenen. Na kanto kel i du ayé, dee dad to salu déé di gumnè gufanakan. Na mdà di flafus kel di kifuh, toon tulen na faglabatan di dale gablà di Kagot i Dwata, du yé kayèan ku mgeben ale di ku Dyisas fagu di katdòan mdà di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i sulat dad tugad Dwata.
24 Na nun dademe, mgebe ale di kaftoo mdà di katdò Pol, bay i dademe, là.
25 Là sasatu nawala, na ta mdà i dademe di kafnge Pol man dun, "Too ti glut i man Mtiu Tulus di dad gutambulyu fagu di ku Isaya, satu tugad i Dwata. Ani manan,
26 'Gatù ge di dad to ayé, na ani manam di dale, "Balù dét i kaflingeyu, là ti galmabat gamu. Balù dét i keyeyu, là ti mite gamu."
27 Du i dad to ani, magéng ulula, na nsangla i klingela, na fafidangla i matala. Ku ise ani moon nimòla, mite ale, na lminge, na galmabat, na mloh ale di do du fye fan-gulêgu.' "
28 Na fannge Pol i manan, "Yé duenam man, fye ku gadèyu ta gatdò di dad to ise Dyu i tdò gablà di kagalwà blé Dwata, na ta toola falninge."
29 Di kafnge Pol man ayé, ta mulê i dad Dyu, na sigi ale sgil.
30 Lwe fali klo Pol fanak di gumnè gal fbayad, na dnawatan i kdee dad to gal lmauy di kenen.
31 Na too mgal i nawan, na landè to famnang kenen tamdò gablà di Kagot i Dwata, na Dyisas Krayst, i Amuto.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Roma

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu
snalig Krayst Dyisas, na satu dek ta
nalék na ta tlo Dwata tamdò i Fye
Tulen.
2 I Fye Tulen ani, fakang Dwata di
munan fagu di dad tugadan salngad i
ta gsulat di Mtiu Tnalùan
3 gablà di Ngàan, i Amuto Dyisas
Krayst. Di kafbalingan to, sut di bel
Dabid.
4 Na gablà di ktiun di kadwatan, yé
gugmadèto dun kenen i Ngà Dwata
maltulus du ta mték mdà di fati.
5 Fagu di kenen, na mdà di dagitan,
banlé Dwata agu ktoo mgimò dekan
du fye mgebegu di kaftoo na di kimen
i dad to mdà di kdee banwe.
6 Na gamu déé di Roma, ta flam
Dwata gamu du fye nfun Dyisas
Krayst gamu.
7 Taman, smulat agu di kdeeyu déé
di Roma i kanbong nawa na ta tlo
Dwata du fye mgimò dad ton.
Mulà moon i Màto Dwata na i
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye
na ktanak nawa.

I kfasalamat Pol

8 Muna di kdee, fasalamat agu di
Dwata fagu di ku Dyisas Krayst gablà
di kdeeyu du ta mbel di klamang
banwe i kaftooyu.
9 Gadè Dwata kaglut i man-gu,
dunan i Dwata gutalbahògu mdà di
nawagu fagu di katdògu i Fye Tulen
gablà di Ngàan. Na gadè Dwata là
glifetgu flam gamu di dad dasalgu.
10 Fnigu di Dwata falohan agu
moon lmauy gamu.
11 Du too agu mayè samsite gamu
du nun blégu gamu mdà di Mtiu Tulus
i gamfbagal gamu.
12 Ani kayègu man, satgal ato di
kaftoo.
13 Dad flanekgu, nangyu glifet ta
dee dulêgu maleh lmauy gamu, bay
nun gamsang do. Kayègu ku lê nun
di gamu nebegu di kaftoo salngad di
nimògu di dademe ise Dyu.
14 Du nun utenggu di kdee dad to,
i baling dad to syudad, na i dad to di
lagad, i baling dad to nun gnadè, na i
dad to landè gnadè.
15 Taman, minit nawagu tamdò i
Fye Tulen di gamu déé di Roma.

I katluh mdà di kaftoo

16 Là kanyàgu i Fye Tulen, du yé
gumite i kdatah Dwata falwà i kdee
dad to ftoo, muna i dad Dyu, na lê
man i dad ise Dyu.
17 Du fite i Fye Tulen i kfagu Dwata
tamluh i dad to. Slame fagu di kaftoo
mdà di katbùan kel di gusenan. Sal-
ngad man di Tnalù Dwata, “I to ta
tanluh Dwata, mto fagu di kaftoon.”

I sasè nimò i dad to

18 Fite Dwata mdà di langit i kalbu-
tan di salà na di dad sasè nimò i dad
to, du fagu di sasè nimòla, magsang i
kaglut.
19 I ta gadèto gablà di Dwata, ta toon
fbateng di dale.
20 Mdà di kimò Dwata i klamang
banwe, ta too teen kagkahan, balù
i là gagan teen salngad i kaltulusan
landè sen na i kadwatan, du yé gu-
mite dun di kdee ta nimòan. Taman,
landè dawala.
21 Balù dilèla i Dwata, bay là
dnayenla i kadwatan, na là fnasala-
matla kenen. Baling yé fandamla i
landè gukel, na kmifuh i fandamla.
22 Manla fulung ale, bay kadì sawe
book ale.
23 Là ti fnangamfùla i Dwata landè
fati, baling yé fnangamfùla dad
nimòla kbaweh to, anuk, lmanaf, na
kmadaw.
24 Na mdà di kbook i dad to ani,
tadè bayà Dwata ale mimò i dad
magsik knayè i nawala, na nimòla di
dademela to i dad magyà nimò.
25 Ta knagolla i kaglut gablà di
Dwata, yé tlasla dun i kakéng. Baling
yé fnangamfùla i dad nimò Dwata, ise
ku i mimò kdee ayé, na kenen gten
magdayen kel di landè sen. Amén.

26 Na mdà di nimòla ayé, tadè bayà
Dwata ale di dad magyà nibal i un-
gad. Du balù dad libun, ta là lalòla i
tagnè adat kgamit i klibunla.
27 Na salngad i dad lagi, ta là
snafédla i dad libun, bay ta yé bal-
ingla snaféd i dademela lagi mdà di
kaklantugla. I dad slame lagi, simò
ale magyà nimò. Taman, yé flayam
gdawatla i gten di nimòla.
28 Na mdà di knang i dad to dmawat
i glut kaglabat gablà di Dwata, tadèan
ale bayà di magsik fandam du nimòla
i là gtenla nimò.
29 Tmunà ale di kdee bung sasè, na
dad magsik nimò, na dad salà, na i
klom, na i dad bisyu. Lê ale tmunà di
ksafè nawa, di kasbanò, di kasbalew,
di ksakal, na di dademe sasè nimò. Lê
ale samtugad salék,
30 safalmo ale, nutehla nawa i
Dwata, fite ale dag, fdatahla i ktola.
Sigi ale meye kfagu mimò sasè, na là
nimenla i dad tuala.
31 Ta landè fye fandamla, na là
dnohòla i dad fakangla, na landè kak-
dola, na landè klayù nawala.
32 Gadèla na yé man i uldin Dwata i
to mimò gambet ayé, gten fnati. Bay
baling ale fadlug mimò i kdee sasè
nimò ani, na yé too sasè du lêla dag i
dad to mimò gambet ani.

2

I kukum Dwata di dad to

1 Balù simto ge fa, landè ktoom
mukum i dademe. Du ku nukumam
i dademem, bay salngad i nimòam, ta
lêam nukum i ktom.
2 Gadèto tluh i kukum Dwata di dad
to mimò sasè i man-gu ayé gine.
3 Man nawam kè galwà ge di
kukum Dwata ku yé nimòam i nimò
dad to ta nukumam?
4 Tay, sawe landè btas di ge i kakdo,
klayù nawa, na ktahà nawa Dwata.
Là kè gadèam dun i kakdo Dwata, yé
malak ge du fye msal ge moon?
5 Bay too magéng ulum. Ta baling
ge tamnù kablat flayam gdawatam
kadang di du kfite Dwata i kalbutan
na i tluh ukuman.
6 Du Dwata mlé ulê nimò i kat satu
to.
7 Nun dad to fadlug mimò fye, na
nusalla kdatah, afè, na lawil landè
fati mdà di Dwata. Na banlén ale
kafye landè sen.
8 Bay kok Dwata i katduk nawan na
i kalbutan di dad to lom na kmagol i
fye, du lo yé nimòla i sasè.
9 Falnayam na fatduk i kdee dad
mimò sasè, yé muna i dad Dyu,
kafnge ayé, i dad ise Dyu.
10 Bay banlé Dwata kdatah, na afè,
na ktanak nawa i kdee mimò fye, yé
muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise
Dyu,
11 du i Dwata, là ti mungulan.

12 I dad ise Dyu gamsalà, nukum
ale, bay là fdàan dun di uldin Mosis
du ise dale gugtadèan. Bay i dad Dyu
gamsalà, yé gufdàan i kukuman dale
di uldin, du dale gugtadèan.
13 Du ise dad to lo flinge di uldin
mgimò tluh di kanfe Dwata, bay i dad
to mimen.
14 I dad to ise Dyu, ise dale gug-
tadè i uldin, bay ku mdà di klaan
nawala mimò man i uldin, yé ta
mgimò uldinla, balù ku landè dale
uldin.
15 Fagu di ldamla, gfitela na ta gsu-
lat i uldin di nawala. I fandamla lê
gfite i kaglut i man-gu ani, du slaan
nsenan ale, na slaan knangan ale.
16 Man i Fye Tulen tdògu, ani mkel
kadang di fulé du, i dad fandam buni
dad to, nukum Dwata fagu ku Dyisas
Krayst.

I dad Dyu na i uldin

17 Na ge? Manam Dyu ge, na yé
snaligam i uldin, na dagam i kaftoom
di Dwata.
18 Ta gadèam ku dét fimò Dwata ge
mdà di uldin. Ta gadèam i tluh.
19 Yé fandamam, ge tong malak i
dad butè, na lwa ge di gukmifuhan.
20 Na ge satu to tamdò di dad to
landè gnadè, na di dad ngà. Ta
gadèam déé di uldin i sikof gnadè na
kaglutan.

21 Tdòam i dademe. Kan ku là tdòam
i ktom? Yé tdòam, là fakay tmaku.
Kan ku sana ktakum?
22 Yé tdòam là fakay lmafà yaan.
Kan ku sana klafàam yaanam? Ise
yé manam niwasam i dad ise glut
dwata? Bay kan ku tmaku ge di dad
gumangamfùla?
23 Fdag ge du ge gugtadè i uldin.
Kan ku fyàam Dwata fagu di klafàam
i uldinan ayé?
24 Du yé man i Tnalù Dwata,
"Sanlen i dad ise Dyu i dagit Dwata
du mdà di gamu dad Dyu."
25 Ku nimenam i uldin, nun guk-
mamu i ilè di laweh i lagi. Bay ku
lnafàam i uldin, fye fa nang ge fimò ilè
di laweham.
26 I dad ise Dyu landè ilè di lawehla,
ku sikof kimenla i uldin, di kite
Dwata dale, ta nun ilè di lawehla.
27 Taman, gamu dad Dyu, yé
mukum gamu dad ise Dyu du lnafàyu
i uldin balù ku gamu gugtadèan na
ta nun ilè di lawehyu. Bay dale,
nimenla i uldin balù landè ilè di dale
laweh.
28 I glut Dyu, ise ku mdà di katbulan
ku demen i kfimò ilè di lawehan.
29 I glut Dyu, dunan i to falami i fan-
daman mdà di Tulus Dwata, ise fagu
di uldin ta gsulat. Dwata i dmayen
kenen, ise ku to.

3

1 Nun kè gufye i dad Dyu di dad ise
Dyu? Na nun kè gukmamu i kfimò ilè
di laweh?
2 Nun sa. Muna di kdee, dad Dyu
gusmalig Dwata i Tnalùan.
3 Dét kibò du i dademe, là gsalig
ale? Yé kayèan man ani kè mdà di là
kimenla, ta là dnohò Dwata i fakan-
gan?
4 Ise! Gsalig Dwata balù ku sdulê
tmulen kéng i kdee dad to. Salngad i
man di Tnalù Dwata,
"Di kdee manam, fitem i katluham.
Ge gmagan ku nukumla ge."
5 Bay ku i sasè nimòto balingan gfite
i katluh Dwata, fakayto man kè là
tluh Dwata di kaflayaman gito? (Lo
kastulen to ani).
6 Là fakay man na là tluh Dwata, du
kaflingenta dun, ku là tluhan, ta là
gtenan mukum i dad to di klamang
banwe.
7 Bay ku fagu di ktulento kéng, bal-
ing midul kite kdatah Dwata mdà di
toon kafbateng i katluhan, kan ku
nukuman ato salngad i to gamsalà?
8 Kan ku là balingto man, "Mimò
ato sasè du fye lamwà i fye?" Nun dad
to tmifù do, du yé galgu tdò kun. Fye
ku too ale falnayam gten di dale.

Landè to tluh di kite Dwata

9 Dét? Mas fye kè kagkahto gito dad
Dyu di dad ise Dyu? Là. Du ta man-
gu di muna i kdee dad to slame mag-
fasak di salà, balù ku Dyu ku demen
ise Dyu.
10 Du ani man di Tnalù i Dwata,
"Landè to tluh di kite Dwata, balù
satu.
11 Landè galmabat, na landè mngabal
i Dwata.
12 Gsalà i kdee, na ta tnagakla i Dwata.
Landè mimò fye, balù satu.
13 I bkakongla, salngad i lbang
mgukà. Gnamitla i dilàla
lmimbung. Na samfut di
salékla i alas ulad.
14 Fnò i dad bàla dad féét flagi.
15 Na too ale mlal manò.
16 Na too ale mebe kalmo na ksamuk,
balù nè gusalula.
17 Na là dnawatla dalan i ktanak.
18 Na là fulung ale likò di Dwata."
19 Ani, ta gadèto i kdee dek i uldin,
yé gugtadèan di dad to mimen i uldin
du fye landè dawato, na glam di
kukum Dwata i klamang banwe.
20 Du landè to mgimò tluh di kanfe
Dwata fagu di kimenan i uldin. Lo yé
nimò i uldin, dunan fdilèan di dad to
i ta kagsalàla.

I kfagu Dwata du fye tluh i dad to di kiten

21 Bay ani, ta fite Dwata i dalanan
mimò tluh i dad to. Ise ku yé gufagun
dun di uldin. I uldin na i dad tugad
Dwata fbateng i dalan ani.
22 Nimò Dwata tluh i dad to fagu di
kaftoola di ku Dyisas Krayst. Nimòan

ani di kdee ftoo di ku Krayst du landè
gusahal i kdee dad to,
23 ta gamsalà i kdee, na gawag ale
di knayè Dwata.
24 Bay mdà di kafye Dwata, mgimò
ale tluh fagu di ku Krayst Dyisas, i
falwà dale.
25 Blé Dwata Krayst du fye fagu
di kfalohan i litèan, magfasinsya dad
salà i dad to ftoo di kenen. Yé
duen Dwata mimò ani du fye fiten i
katluhan. Di muna, tadèan bayà i salà
du mdà di ktahà nawan.
26 Bay ani, ta là bayàan i salà du fye
fiten katluh i kukuman di ta nawan
ani, du too kenen tluh, na kenen i lê
mimò tluh i kdee ftoo di ku Dyisas.
Bay ani, ta là bayàan i salà du fye fiten
i katluhan. Na nimòan tluh i kdee ftoo
di ku Dyisas.
27 Taman, nun kè gumdàto fagdag?
Landèan. Fakay kè ku fagdag ato mdà
di kimento i uldin? Là. Yé duento là
gafagdag du ta tanluhan ato lo fagu di
kaftooto.
28 Salngad i ta man-gu, nimò Dwata
tluh i dad to lo mdà di kaftoola, ise
mdà di kimenla i uldin.
29 I Dwata, lo Dwata i dad Dyu kè?
Ise. Lê kenen Dwata i dad ise Dyu, du
kenen Dwata i kdee.
30 Du lo satu i Dwata di kdee dad
to, i baling Dyu ku demen ise Dyu, du
nimòan ale tluh mdà di kaftoola ku
Dyisas Krayst.
31 Yé kayèmi man kè ta tnagakmi i
uldin du ta ftoo gami? Là, bay bal-
ingmi too fanbagal.

4

Abraham, i guflingen

1 Taman, dét i gmanto gablà ku
Abraham i gutambulto?
2 Ku ta tluh Abraham mdà di
nimòan, fakay kenen fagdag, bay
landè gutadagan fagdag di kanfe
Dwata.
3 Du man i Tnalù Dwata, “Ftoo
Abraham di Dwata, na mdà di
kaftoon, ta man Dwata tluh kenen.”
4 Snukéy i to talbahò, bay i sukéy ise
ku tadè blé, du ulê i kaflayaman.
5 Bay i to là smaligan di nimòan, bay
fantoon i Dwata mimò i dad gamsalà
tluh, mdà di kaftoon ayé, man Dwata
ta tluh kenen.
6 Yé gumtatek i man Dabid di ktule-
nan gablà di klehew galyalo i dad to
ta man Dwata tluh ise mdà di balù dét
i nimòla, salngad i manan di tmadol
ani,
7 “Too fye nawa i dad to ta lnifet
Dwata i kaglafàla, na i dad
salàla, ta flanasan.
8 Too fye nawa i to ta là fandam
Dwata i dad salàan.”
9 Lo yé kè gamfun i kafye nawa
man Dabid ani i dad to ta fimò ilè
di lawehla? Là, bay lê man i dad to
landè ilè. Du salngad i man-gu gine
mdà di Tnalu Dwata, “Ftoo Abraham
di Dwata, na mdà di kaftoon, ta man
Dwata tluh kenen.”
10 Kilen i kgimò Dwata ani di ke-
nen? Di lam Abraham là fimò ilè di
lawehan, ku demen di ta kafngen?
Dunan, di laman là fimò ilè di lawe-
han.
11 Muna i kaftoon, gfulé i kfimòan
ilè. Na i ilè ayé gugmadè dun ta
sana tluh kenen di kite Dwata mdà di
kaftoon. Taman, Abraham mà i kdee
ftoo, balù dad to landè ilè di lawehla.
Na fagu di kaftoola, ta mgimò ale tluh
di kite Dwata.
12 Na lê kenen mà i dad to ta fimò
ilè di lawehla, ise ku yé duenan du
mdà di kfimòla ilè, bay du ta ftoo ale
salngad di kaftoo Abraham di laman
là fa fimò ilè di lawehan.

Gdawat i fakang Dwata fagu di kaftoo

13 Yé fakang Dwata ku Abraham na
di dad belan, gfunla i banwe. Ise
mdà di kimenan i uldin, bay mdà di
kaftoon di Dwata, ta man Dwata tluh
kenen.
14 Du ku yé gudmohò Dwata i dad
fakangan di dad to mimen i uldin,
landè gukmamu i kaftoo, na landè
btas i fakang.
15 Kel i kalbut Dwata mdà di uldin,
du landè lnafà moon ku landè uldin.
16 Taman, yé gufdà mlé i fakang di
kaftoo du fye too gadè tadè blé ani
di kdee dad bel Abraham, ise ku lo
di dad to mimen i uldin, bay lê man

di kdee dad to ftoo salngad ku Abraham. Du Abraham mà i kdee dad to ftoo.
17 Salngad i man di Tnalù Dwata, "Nimòta ge mà i dee bung to." Taman, Abraham i màto di kanfe i Dwata fantoon, dunan i Dwata mték dad mati, na mimò i kalbong kdee fagu di talùan.
18 Ftoo na fatan Abraham balù ta landè fandenan du ta tua. Na fagu déé, mgimò kenen mà i dee dad to salngad man di Tnalù Dwata, "Mdà di ge, mbel i dee dad to salngad i kdee blatik di langit."
19 Ta fan mlatuh fali ktua Abraham, bay là magsud i kaftoon balù ta là gaganan fngà i yaanan Sara du ta tua kenen, na Sara, tagnè là mngàan.
20 Là magsud i kaftoon, na là lwe nawan dnohò Dwata i fakangan di kenen. Du i kaftoon mlé kenen kgis, taman dnayenan i Dwata,
21 du landè ti kalwe nawan di kdohò Dwata i fakangan.
22 Taman, man Dwata tluh Abraham mdà di kaftoon.
23 I talù, "Man Dwata, tluh kenen," ise ku lo kenen gugtadèan.
24 I sulat ani lê gtadè di gito i ta nimò Dwata tluh du ta fantooto i mték ku Dyisas, i Amuto, mdà di fati.
25 Blén Dyisas di fati mdà di dad salàto, na ntékan kenen du fye gimò Dwata ato tluh.

5

Ta safye Dwata na i dad to

1 Ani, du ta nimò Dwata ato tluh mdà di kaftooto, ta safye ato i Dwata fagu di Amuto Dyisas Krayst.
2 Mdà di kaftooto, neben ato di kafye i Dwata i ta gumnèto ani. Taman, lehew ato famden i kgaginto di kdatahan.
3 Lê ato too lehew di dad kaflayamto, du gadèto i dad kaflayam, yé tamdò gito fagtayud.
4 I kagtayud gamflehew i Dwata, na i klehewan mlé gito fangden.
5 I fangden ani, là fyàan ato, du ta kok Dwata i kakdon di nawato fagu di kafnèan di gito i Mtiu Tulus, i ta blén di gito.
6 Di muna, landè kibòto tmabeng i ktoto, bay kanto kel i bang ta fala nalék, fafati Krayst di dad to gamsalà.
7 Matukul i mayè fafati mdà di kakdon i satu to tluh. Keng nun mayè fafati mdà di kakdon i satu to fye balun.
8 Bay fite Dwata i kalbong nawan gito, du di lamto gamsalà, fafati Krayst di gito.
9 Fagu di kfalohan i litèan, ta mgimò ato tluh di kanfe Dwata. Taman, ta tooto gadè galwà ato di kalbut Dwata fagu di kenen.
10 Di muna, dnuento i Dwata, bay ani ta nimòan ato i dademen sakdo fagu di kfati i Ngàan. Taman, ta tooto gadè galwà ato fagu di kték Krayst.
11 Ise ku lo ayé, bay lê ato flehew du mdà di nimò Dwata fagu ku Dyisas Krayst, dunan i ta samfye gito di Dwata.

Adan na Krayst

12 Yé katbù i salà dini di tah tanà fagu di satu to, na i salàan mebe fati. Na mdà dini, ta gafat i fati di kdee dad to, du ta gamsalà i kdee.
13 Tagnè nun salà dini di tah tanà di lam Dwata là mlé i uldin. Bay di laman landè uldin, tadèan bayà i dad salà.
14 Bay mdà di du Adan kel di du Mosis, mati i dad to, balù ku là salngad salà nimòla di salà Adan di klafàan i man Dwata di kenen.
Na Adan gugaflingen i sanfatanla.
15 Bay là salngad ale du là fakayto sansngad i salà Adan na i tadè blé Dwata. Balù dee mati mdà di salà i satu to, bay too bong kafye Dwata na i tadèan blé fagu di kafye Dyisas Krayst.
16 Mahal i ulê tadè blé Dwata, na mahal i ulê salà Adan. I ulê i salà Adan dunan i kaflayam. Bay i ulê i tadè blé Dwata dunan ta lnifetan i dee salà nimò i dad to.
17 Na glut sa, gafat i fati di kdee dad to fagu di salà i satu to. Bay too bong ulê i nimò satu To, dunan Dyisas Krayst, du i kdee dmawat i kafye

Dwata na ta safye di kenen, fdatahan ale fagu ku Krayst.
18 Taman, mdà di salà i satu to, dunan Adan, maflayam i kdee, na salngad déé, mdà di fye nimò i satu To, dunan Krayst, gamdawat kagalwà na nawa i kdee dad to ftoo.
19 Na mdà di là kimen i satu to, mgimò gamsalà i kdee dad to. Na salngad déé, mdà di kimen i satu, mgimò tluh i kdee dad to ftoo.
20 Kanto nun uldin, ta baling midul i kaglafàla, bay ku nè gubong i salà, baling too bong fa i kafye Dwata.
21 Taman, yé gnamit salà mebe gito i fati, bay yé gnamit i kafye Dwata mebe gito i katluh, na neben ato di nawa landè sen fagu ku Dyisas Krayst, i Amuto.

6

Sasatu ato di kfati Krayst na di ktékan

1 Ku gambet ayé, dét i fakay man? Fadlug ato di kimò salà du fye midul i kafye Dwata?
2 Là fakay, du gablà di salà, ta mati ato. Dét kibòto fadlug mnè di salà?
3 Du ta gadèyu i kdeeto ta fbunyag di ku Krayst Dyisas, ta lê ato sasatu di kenen di kfatin.
4 Di kaglutan, ta mati ato na lbang magin di kenen fagu di kbunyag, du fye ku dét kibò i Mà mték ku Krayst fagu di kaltulusan, salngad ayé i ktékan gito di falami nawa.
5 Du ta sasatu ato di kfatin, ta lê ato sasatu di ktékan.
6 Na gadèto ta fnatak i labi ktoto magin ku Krayst du fye mati i ungadto fnò salà, na ta là fnasak i salà ato.
7 Du ta landè gagan i salà di to ta mati.
8 Du ta mati ato magin ku Krayst, fantooto lê ato mto magin kenen.
9 Du gadèto Krayst ta nték di fati, na ta là lêan mati, na ta landè gnagan i fati di kenen.
10 Lo sulêan mati di salà i kdee, na i lawilan ani, gnamitan flehew i Dwata.
11 Salngad déé, yé fye fandamyu gablà di salà, ta mati gamu, bay di Dwata, mto gamu fagu ku Krayst Dyisas.
12 Taman, nangyu faloh i salà mebe i lawehyu nun fati, tàyu gimen sasè knayè i ungadyu.
13 Na nangyu lê blé balù dét alel i lawehyu du gnamit di kimò salà. Bay bléyu i ktoyu di Dwata, du fye gnamit di tluh nimò, du ta nték gamu di fati.
14 Nang gamu fafasak di salà, du ta ise i uldin Mosis mebe gamu, bay i kafye Dwata.

Fafasak ato di tluh nimò

15 Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Mimò ato salà du ta ise uldin mebe gito, bay i kafye Dwata? Là fakay!
16 Ta gadèyu sa, ku nè i gufafasakyu, yé amuyu. Ku yé nimenyu i salà, fasak gamu i salà, na yé ulêan fati. Ku yé nimenyu i Dwata, yé ulêan, nimòan gamu tluh.
17 Bay salamat di Dwata du balù fasak gamu i salà di muna, bay ani, ta nimenyu mdà di nawayu i dad tdò ta dnawatyu.
18 Ta galwà gamu di kagfasakyu di salà, na ta mgimò gamu dad fasak i katluh.
19 (Mdà di klungay i ungadyu, gnamitgu btal kastulen i to tanà). Di munan, yé gumléyu i ktoyu di dad magsik na dad sasè nimò. Na fye ku salngad ayé i kabléyu i ktoyu di Dwata du fye mgimò gamu dad fasak i tluh nimò na i mtiu knayè Dwata.
20 Di tlabo gamu fasak i salà, ise gamu fasak i katluh.
21 Nun kè fye gaktuyu mdà di sasè nimòyu di muna i ta kyàyu ani? Landèan, lo fati.
22 Bay ani, ta galwà gamu mdà di kagfasakyu di salà, na ta fafasak gamu di Dwata. Na yé balas gdawatyu dunan i ktiu, na yé ulêan nawa landè sen.
23 Du i ulê i kimò salà dunan i fati, bay i tadè blé Dwata dunan nawa landè sen fagu di ku Krayst Dyisas, i Amuto.

7

I guflingen gablà di sagmalay

1 Dad flanekgu ftoo, di ktoon ta
gadèyu i fan-gu man, du ta gadèyu i
uldin. Yé klo i uldin mebe dad to di
klola mto.
2 Kaflingenta dun, i libun nun yaan,
man i uldin mnè kenen di lam falel i
yaanan di laman mto. Bay ku ta mati
i yaanan, ta galwà kenen di uldin
gablà di kaswè yaan.
3 Taman, ku magin kenen di mahal
lagi di laman fa mto i yaanan, yé katlo
dun lmafà. Bay ku ta mati i yaanan,
galwà kenen, na là lmafàan balù ku
nun mahal lagi i mwè dun yaan.
4 Salngad ayé i gamu kagkah, dad
flanekgu. Gablà di uldin, ta mati
gamu du glam gamu di laweh Krayst,
na ta kenen mfun gamu, dunan i ta
mték mdà di fati du fye nun guk-
mamu Dwata gito.
5 Du di lamto lmalò i nimò knalam
i ungadto, mdà di kgadèto i uldin,
baling midul i ayèto mimò sasè. Na yé
gugafatto di fati.
6 Bay ani, ta galwà ato di uldin du
ta là magfasak ato déé. Ta ise labi
uldin i lalòto, bay i falami kto blé i
Mtiu Tulus.

Uldin na salà

7 Ku gambet ayé, dét i fakayto man?
Sasè kè i uldin? Là. Balù do, ku
ise mdà di uldin, là dilègu i salà. Ku
là man i uldin, “Nang ge mibal,” là
gadègu moon ku sasè i mibal.
8 Fagu di uldin, ta tlana i salà mukat
i sahal kibal di ktogu. Yé mlé lawil di
salà i uldin.
9 Do di muna, di lamgu là gmadè
i uldin, di fandamgu, mto agu. Bay
kanto kel i uldin, ta msut i salà, na ta
gadègu mati agu.
10 Yé gukmamu i uldin moon mlé
nawa, bay balingan agu nebe di fati.
11 Du i salà, lnimbungan agu fagu di
uldin, na lê fagu di uldin, fnatin agu.
12 Mtiu i uldin, na i dek i uldin lê
mtiu, tluh, na fye.
13 Yé kè knayèan man ayé, yé mebe
do di fati i fye? Là. Bay gnamit salà
i fye mebe fati di do du fye too gadè
i glut adat i salà. Taman, fagu di dad
dek i uldin, ta too teen ksasè i salà.

I dad sfati di nawa i dad to ftoo

14 Ta gadèto i uldin, mdà di Dwata,
na too fye. Bay do, lo agu btal to fasak
di salà.
15 Là glabatgu i ktogu, du là nimògu
i knayègu nimò. Baling yé nimògu i
kdee là knayègu.
16 Taman, ku knanggu i sasè
nimògu ani, yé gumite dun na i
kafaldamgu tluh i uldin.
17 Taman, ise ku do i mimò ani, bay
i salà mnè di do.
18 Gadègu landè fye dini di do,
dunan di labi ktogu, du balù nun
ayègu mimò fye, là gagan-gu mimò
dun.
19 Là sa gimògu i fye kayègu nimò.
Yé ta balinggu gimò i sasè là knayègu
nimò.
20 Ku nimògu i là knayègu nimò, yé
kayègu man, ise ku do mimò dun, bay
i salà mnè di do.
21 Taman, teen-gu satu gulmalò
i ktogu. Ku mayè agu mimò fye,
faglad i sasè, na yé balinggu gimò i là
knayègu.
22 Mdà di lam i nawagu, too agu
mayè di uldin Dwata.
23 Bay lê dini di do i satu magot, i
samfati knayègu, na yé fmasak do di
kgis i salà di lam i lawehgu.
24 Too agu magakdo! Simto falwà
do di lawehgu ani i mebe do di fati.
25 Salamat di Dwata du kenen
i falwà do fagu di Amuto Dyisas
Krayst.

Taman, ani kagkahgu: Dini di fan-
damgu, nimen-gu i Dwata, bay i lawe-
hgu, nimenan i salà.

8

I to nalak i Mtiu Tulus

1 Taman, ta landè flayam i dad to ta
sasatu di ku Krayst Dyisas.
2 Du i kagot i Mtiu Tulus, yé mlé
gito nawa fagu di ksasatuto ku Krayst
Dyisas, na ta lêan agu falwà di kagot i
salà na fati.
3 I là gimò i uldin du mdà di klungay
i to tanà, yé nimò Dwata. Nukuman

i salàto fagu di kdekan i Ngàan salu
dini du fbaling to tanà du fye gafal-
mon i salà.
4 Nimò Dwata ayé du fye gablé i fni
i uldin dini di gito i lmalò di knayè i
Mtiu Tulus, ise knayè i labi ktoto.
5 Nè to lmalò di knayè i labi kton, lo
yé fandaman i kdee knayè i labi kton.
Bay nè to lmalò di knayè i Mtiu Tulus,
lo yé fandaman knayè i Mtiu Tulus.
6 I to, lo yé fandaman i knayè i labi
kton, yé gugafatan i fati. Bay i to, lo yé
fandaman i knayè Dwata, yé gugafa-
tan nun nawan na nun ktanakan.
7 Taman, i to, ku lo yé fandaman i
knayè i labi kton, knangan i Dwata,
du là nimenan i uldin Dwata, na too
ti landè kibòan mimen dun.
8 I to lmalò di knayè i labi kton, là
gaflehewan i Dwata.
9 Bay ta là lmalò gamu di knayè i
labi ktoyu du ta yé lalòyu i Mtiu Tulus,
ku glut ta déé i Tulus Dwata di gamu.
Na i to là mnè di kenen i Tulus Krayst,
ise kenen nfun Krayst.
10 Bay ku mnè Krayst di gamu, balù
ta mati i lawehyu ulê i salà, bay mto i
layefyu du ta nimò Dwata gamu tluh.
11 Ku i Tulus Dwata ta mték ku Dy-
isas Krayst ta mnè di gamu, i Dwata
ayé lê mlé nawa di dad lawehyu fagu
di Mtiu Tulus i mnè di gamu.
12 Taman, ta landè ktooto lmalò i
labi ktoto du ta nsò Dwata ato.
13 Du ku yé lalòyu i labi ktoyu, yé
gukelyu di fati. Bay ku fnatiyu i dad
sasè nimò ungadyu fagu di Mtiu Tu-
lus, yé gukelyu di nawa landè sen.
14 I kdee nalak i Tulus Dwata, yé i
dad ngà Dwata.
15 Du i Tulus blé Dwata di gamu, là
nimòan gamu fasak mgikat di klikò,
bay nimòan gamu dad ngà Dwata. Na
mdà dini, ta fakayto mni tabeng di
Dwata di kmanto dun, “E Mà.”
16 I Tulus ayé sasatu di nawato du
fgadèan ta dad ngà Dwata ato.
17 Du ta ngà Dwata ato, taman
gfunto i kdee kafye tagàan di dad ton,
na lêto gfun i tagàan di ku Krayst, du
ku gagin ato di dad kaflayam Krayst,
lê ato gagin di kdatahan.

I kdatah fan kel

18 Di fandamgu, i kdee kaflayam
gnaguto di nawan ani, là gwèan i
bong kdatah fite di gito kadang.
19 I kdee nimò i Dwata, too minit
nawala fatan i du Dwata fite i dad
ngàan,
20 du i kdee nimò Dwata, ta gakuf di
kalmo, ise ku mdà di dale knayè, bay
mdà di knayè Dwata. Bay balù ku yé
kagkahla, nun fandenla,
21 kel i du, falwàan i kdee ta nimòan
di kagfasakla di kalmo, na gakuf
ale di bong kafye gdawat i dad ngà
Dwata.
22 Na gadèto i kdee dad nimò
Dwata, dmalong di katduk salngad
i libun fan sut ngàan.
23 Na ise ku lo i dad nimò Dwata
ayé i dmalong, bay lê man gito i ta
gamdawat i Tulusan, dunan i ta funa
blé Dwata gito, du too ato dmalong
lamto fatan i ksikof i kafalwàan gito,
na i kfalamin i lawehto.
24 Du galwà ato mdà di knun fan-
dento. Bay ku ta sanato teen i fan-
dento, ta là tlo dun fanden, du ta teen.
25 Bay ku fandento i là fa teento,
fantahàto nawato fatan dun.
26 Salngad ayé i kibò Mtiu Tulus
tmabeng gito di klungayto. Du là
gadèto ku dét i gtento fni, taman
i Mtiu Tulus tmabeng gito mni di
Dwata magin dingasan, na gnamitan
i dad talù là gaganto man.
27 Na gadè Dwata i mnè di nawato,
na gadèan ku dét fandam i Mtiu Tulus
du dnasal Tulus i dad ton di Dwata
lmalò di knayèan.
28 Gadèto i kdee gnaguto gnamit
Dwata du gamfye di gito i kambong
dun nawa, dunan i kdee ta tlo mdà di
knayèan.
29 I dad to ta falan nalék, ta lêan
tanfing du fye salngad ale di Ngàan
du fye i Ngàan mgimò i too twege di
kdeela saflanek.
30 Taman, tlo Dwata i dad to ta falan
tanfing. Ise ku lon ale tlo, bay lêan
ale nimò tluh, na faginan ale di kdata-
han.

I kakdo Dwata fagu di ku Krayst

31 Du ta gadèto i kdee ayé, dét i
gmanto? Du Dwata i msen gito, simto
i gmagan falmo gito?
32 Du là klen Dwata i Ngàan, bay
balingan blé di fati mdà di kdeeto,
baling yé klenan kè di gito i kdee
fnito?
33 Simto i gamlas tmifù i dad to ta
nalék Dwata? Dwata man dun landè
salàla.
34 Taman, simto i mukum na fal-
mayam dale? Ise ku Krayst Dyisas,
du kenen i fafati, na nték, na ditù
kenen gsen di kwanan Dwata du mni
di Dwata gablà di gito.
35 Dét gmagan samkah gito di
kalbong nawa Krayst gito? Ksamuk
kè, ku demen klimah, ku kaflayam,
ku kbitil, ku klandè, ku klikò, ku
kfati?
36 Salngad ayé i man di Tnalù
Dwata,
"Du mdà di ksasatumi di ge, fanla
gami fnati tnadak du. Yé kibòla
gami, salngad dad bilibili fanla
tnatê."
37 Knèan, di lamto gmagu i kdee ani,
nun sikof katuto fagu di kambong
gito nawa.
38 Du toogu gadè landè balù dét
samkah gito di kakdon, balù i fati,
demen i lawil, demen dad kasaligan
Dwata, demen i dad busaw, demen i
kdee di mdu ani, na i dad mkel di fulé
du.
39 Na balù di tah kmawang, ku demen
di lam i tanà, landè balù dét di kdee
nimò Dwata i gmagan samkah gito di
kakdo Dwata ta gfunto fagu ku Krayst
Dyisas, i Amuto.

9

Dwata na i dad to ta nalékan

1 Krayst ta mfun do, taman glut
i man-gu. Là tmulen agu kéng. I
fandamgu tnuyal i Mtiu Tulus, na yé
fgadè i là ktulen-gu kéng.
2 Too sè klidùgu na malbà nawagu,
3 du mdà di dad flanekgu, dunan
i dad Dyu. Yé fandamgu baling fye
ku do i falnayam Dwata, na sankahan
agu mdà ku Krayst, syan galwà ale
dale.
4 Dale i bel Israél. Ta tnabò Dwata
ale, ta fiten i kdatahan di dale, na ta
mimò kenen kasafnè magin dale, na
ta blén dale i uldin. Dale gutamdòan i
glut kfagu mangamfù di kenen, na ta
gdawatla i dad fakangan.
5 Dale dad bel Abraham na i
dademe gutambulla, na mdà di dad
bella, sut Krayst, i Dwata magot
kalbong kdee na magdayen kel di
landè sen. Amén.
6 Ise yé man-gu ku là gdohò i fakang
Dwata du là ti kdee bel Israél ngà
Dwata.
7 Na ise ayé man-gu ku kdee bel
Abraham i dad ngà Dwata. Bay yé
man Dwata di ku Abraham, "Lo dad
bel Isaak i dnilègu belam."
8 Yé gumtatekan i dad to sut di
tagnè kagkah i to tanà, ise i dad ngà
Dwata. Bay i dad sut mdà di fakang
Dwata, dale dnilè dad glut bel.
9 Du i fakang Dwata, dunan ani:
"Ku ta ftoh i butang, samfulê agu, na
mngà Sara lagi."
10 Na ise ku lo ayé, bay too midul
i kbatengan di ksut i lwe ngà ale
Rébéka na Isaak, i gutambulto.
11 Di là fa sut i dad ngà ayé, na
taman là fa gamgimò ale fye de-
men sasè du gdohò i knayè Dwata di
kalékan dad to. Ise mdà di nimò, bay
mdà di katlo Dwata.
12 Ta manan di ku Rébéka, "I twege
talbahò di twalin."
13 Man i Tnalù Dwata, "Bong
nawagu ku Dyékob, tukay nawagu ku
Isaw."
14 Fakayto man kè là tluh Dwata du
nun nungulan? Là.
15 Du ani man Dwata di ku Mo-
sis, "Kandogu i knayègu kando, na
kanbonggu nawa i knayègu kanbong
nawa."
16 Taman, i kalék Dwata, là fdàan
dun di knayè ku demen di nimò i dad
to, bay fdàan di kakdon.
17 Du man i Tnalù Dwata di harì di
Idyip, "Ta nimòta ge harì du fye fitegu
i kaltulusgu fagu di ge, na fye fdilègu
i dagitgu di klamang banwe."
18 Taman, kando Dwata i knayèan
kando, na fagéngan i knayèan fagéng.

I kalbut na i kakdo Dwata

19 Keng nun tmimel i man-gu ayé
gine, manan, “Kan ku dnuen Dwata i
dad to? Nun kè to gamsang di knayè
Dwata nimò?”
20 Simto ge kè smumal di Dwata?
Lo ge to. I kulang tanà, là fakayan
man di to mifil dun, “Kan ku ani
kibòam do?”
21 I to mifil kulang, nun ktoon tam-
ngà i tanà nifilan, i satu too mabtas,
na i satu, là.
22 Na salngad ayé i nimò Dwata. Yé
kayèan, fiten i kalbutan, na fdilèan i
kaltulusan di dad to gten falnayam,
bay flon fantahà i nawan di dale.
23 Kayèan lê fite i kdatahan ta kokan
di gito dad kandon, dunan i dad to
fatlagadan dmawat i kdatahan.
24 Gito i dad to ta tlon, ise ku lo mdà
di dad Dyu, bay lê man mdà di dad ise
Dyu.
25 Ani manan di libru Hosiya,

“Dnilègu dad togu i ise dad togu di
muna, na lêgu kanbong nawa
i dad to là kanbonggu nawa di
muna.

26 Na i dad to di banwe gumanan dun
dale, ‘Ise dad tota gamu,’ bay
ani, ta tlo ale dad ngà i mto
Dwata.”

27 Ani lê fgadè Isaya gablà di dad bel
Israél, manan,

“Balù ku yé kdee dad bel Israél sal-
ngad falak di kilil mahin, bay
là dee i galwà.

28 Too mlal gdohò i kablé Dwata i
ukuman di klamang banwe.”
29 Too gdohò i fala man Isaya,

“I Amu too maltulus, ku sandulêan
falmo i dad belto, ta sal-
ngad ato moon di Sodom na
Gomora.”

I to ftoo, ta tluh di kite Dwata

30 Taman, ani i fakayto man. I
dad to ise Dyu là fakgis mngabal i
katluh di kanfe Dwata, baling gam-
dawat fagu di kaftoo.
31 Bay i dad Dyu fakgis du fye
mgimò ale tluh fagu di kimen i uldin,
baling dale là gamdawat katluh.
32 Kan? Du i kafakgisla, là fdàla dun
di kaftoo, bay di fye nimò. Gsungkul
ale di batu,
33 du yé man di Tnalù Dwata,

“Kahgu di Sayun i satu batu gug-
sungkul i dad to, i batu
gafaglakob dale. Bay i ftoo di
kenen, là gsalan.”

10

1 E dad flanekgu, yé too kayè i
nawagu galwà i dademegu Dyu, na
fakgisgu ale dnasal di Dwata.
2 Balù do, gadègu too ale mayè
lmalò di Dwata, bay i klalòla, là fdàla
dun di too glut tdò.
3 Là gadèla i kfagu Dwata mimò dad
to tluh. Yé balingla gnamit i dale
kfagu. Taman, là lmalò ale di kfagu
Dwata mimò dad to tluh.
4 Du Krayst ta dmohò i uldin du
fye i kdee ftoo, mgimò tluh di kanfe
Dwata.

I kagalwà fakay gfun balù simto dun

5 Ani i sulat Mosis gablà di dad to
mayè mgimò tluh fagu di kimenla
i uldin, “Nè to mimen man i uldin,
klonto lmalò dun.”
6 Bay ani man i Tnalù Dwata gablà
di dad to mgimò tluh fagu di kaftoo,
“Nang man nawam, simto i myak di
langit du fye neben Krayst tufa?”
7 “Na nang man nawam, simto i
tufa di Hadis du fye ntékan Krayst
mdà di fati?”
8 Bay ani i manan, “Mdadong di ge
i Tnalù Dwata du déé di salékam na
di nawam.” Yé kayèan man, i Tnalù
tdòmi gablà di kaftoo.
9 Galwà ge ku tulenam Dyisas i
Amu, na fantoom mdà di nawam ta
nték Dwata kenen di fati.
10 Du mdà di nawato i kaftooto, na
yé ulêan ta tluh ato di kanfe Dwata na
ta galwà ato du tulento i fantooto.
11 Du yé man di Tnalù Dwata, “I ftoo
di kenen, là gsalan.”
12 I kdee glam dini, du landè gusa-
hal i dad Dyu na i dad ise Dyu. Du i
Dwata, Amu i kdee, kenen mlé kafye
di kdee tamlo di kenen.

13 Du ani man di Tnalù i Dwata, “I
kdee tamlo di dagit i Amu, galwà ale.”
14 Bay dét kibòla tamlo di kenen ku
là ftoo ale? Na dét kibòla ftoo ku là
lingela i Tnalù Dwata? Na dét kibòla
lminge ku landè tamdò dun di dale?
15 Na dét kibò katdò i Tnalù Dwata
ku landè mdek to tamdò? Man i
Tnalù Dwata, “Too fye mite i dad to
tamdò i Fye Tulen.”
16 Bay nun là dmawat i Fye Tulen,
salngad i man Isaya, “Simto ftoo di
tdòmi?”
17 Taman, yé gumdà i kaftoo di
kaflinge i Fye Tulen fagu di katdò
gablà ku Krayst.
18 Bay nun snalekgu. Glut kè, là
lingela i tdò? Yé man i Tnalù Dwata
ta lingela,
“Ta gafat di klamang banwe i talùla,
na i tdòla.”
19 Ani lêgu snalek. Là kè galmabat i
dad to Israél? Tmimel Mosis fagu di
Tnalù Dwata, manan,
“Gnamitgu dad to là fakay matlo satu
banwe du fye mafè nawayu
dale, na fagu di kakdogu i dad
to landè gnadè, nimògu i kalbu-
tyu dale.”
20 Na là likò Isaya tmulen i man
Dwata ani,
“I dad to là mngabal do, ta teenla agu.
Ta fite agu di dad to là smalek
gablà di do.”
21 Bay ani man Isaya fagu di Tnalù
Dwata gablà di dad bel Israél,
“Kat du, sigigu mni di dad to là
mimen na magéng ulu fye
fdadong ale di do.”

11

I kakdo Dwata di dad to Israél

1 Taman, lêgu snalek. Ta knang
Dwata kè i dad Dyu? Là! Balù do, to
Israél agu, na satu bel Abraham, na
tubad Bénhamin.
2 Là ti knang Dwata i dad to ta
nalékan mdà di kagatbùan. Gadèyu
i man di Tnalù Dwata gablà di ku
Ilaydya di ktulenan di Dwata i sasè
nimò dad to Israél.
3 Man Ilaydya, “E Amu, ta fnatila
i dad tugadam na ta lanbàla i dad
gudamsù di ge. Ta lo do i tagak, na
kayèla agu fnati.”
4 Na dét i timel Dwata di kenen?
“Ta nun fitu libu dad lagi nahalgu i là
mangamfù ku Baal, i ise glut dwata.”
5 Na lê salngad ayé i mkel di mdu
ani. Nun, là dee, i nalék Dwata mdà
di kakdon.
6 Yé gufdà Dwata i kalékan dale
mdà di kakdon, ise di nimòla. Du ku
yé gufdàan dun di nimòla, ise untù
kakdo.
7 Taman, dét i fakayto man? Là
kdee dad to Israél mite i fanngaballa,
bay lo tukay i ta nalék Dwata. I
dademe, là falningela i katlo Dwata.
8 Salngad i man di Tnalù Dwata,
“Fkifuh Dwata i fandamla, na kel
di mdu ani, là mite ale, na là
lminge ale.”
9 Na man Dabid,
“Magliman ale moon di kdee kan-
bayan i nawala. Glakob ale
moon, na falnayam.
10 Butè ale moon du fye là mite ale, na
mbaling ale bukug kel di landè sen.”
11 Lê nun snalekgu. Di kaglakob i
dad Dyu, ta malmo ale kè? Là! Mdà
di kafagsalàla, baling yé gamdawat
kagalwà i dad ise Dyu, du fye mafè
nawa dad Dyu dale.
12 Ku mdà di kagsalà i dad Dyu,
gamdawat kafye i dad to di klamang
banwe, na i kgawagla di Dwata gamlé
kafye di dad ise Dyu, midul déé i
kafye gdawatla ku ta sikof kasfulê i
dad Dyu.

Kagalwà i dad ise Dyu

13 Ani man-gu di gamu dad ise Dyu.
Fasalamat agu di Dwata du dekan
agu tamdò di gamu,
14 du fye mafè nawa i dademegu
Dyu, na nun di dale mgebegu di ka-
galwà.
15 Du ku fagu di knang Dwata dale,
yé gumdà dad ise Dyu safye di Dwata,
dét kè i ulêan ku ta dnawatan ale?
Salngad ku ta banlén lawil i dad to ta
mati.
16 Ku mtiu i tnanin tiles fan dsù di
Dwata, lê mtiu sa i kalbongan. Na ku

mtiu i dad dalil i kayu, lê mtiu sa i dad fangan.
17 Ta kanlang i dademe dad fanga mdà di olib ta fele, na tugad dini i fanga mdà di kayu tadè tmabò. Gamu dad ise Dyu, salngad ayé kagkahyu, du ta gdawatyu i kafye gfun i dad Dyu.
18 Taman, nangyu nadoy i dad fanga ta kanlang. Kan ku fagdag gamu? Lo gamu fanga. Ise gamu mlé lawil di dalil, bay i dalil i lmawil gamu.
19 Bay keng manam, "Hee, bay ta kanlang i dad fanga ayé du fye nun gugagotgu."
20 Too ayé, kanlang Dwata ale du là ftoo ale, bay gamu, sana kdééyu mdà di kaftooyu. Taman, nang gamu fdatah. Gten ku likò gamu.
21 Ku là knabas Dwata i dad tagnè fanga, baling ge kè i knabasan?
22 Dini gumiteto dun i kakdo Dwata na i klabèan. Flabè kenen di dad to kanlangan ayé, bay kandon gamu ku fles gamu mnè di kakdon. Na ku là, lêan gamu kanlang.
23 Na ku ftoo dad Dyu, lêan ale tugad samfulê di gumdàla, du i Dwata, gaganan mimò ani.
24 Gamu dad ise Dyu salngad di fanga olib tadè tmabò tugad di olib fele, balù ku mahal i gamu kagfele. I dad Dyu, salngad ale di olib fele. Midul klahil Dwata tmugad dad fanga ta kanlang di tagnè foonla.

I kakdo Dwata di kdee dad to

25 Dad flanekgu, kayègu fgadè di gamu i là fa fgadè Dwata di munan du fye là fandamyu ku too gamu gmadè. Di bang ani, nun dad Dyu magéng ulula, na là ftoo ale, bay ftoo ale kadang di satu du. Bay silang ale ftoo ku i kdee dad to ise Dyu ta fala nalék Dwata, ta sdulê ale ftoo.
26 Ani kibò i kdee bel Israél galwà. Yé man Tnalù Dwata,
"I Falwà kel mdà di Sayun du nwèan i kdee sasè mdà di bel Dyékob.
27 Yé klogu dmohò i kasafnèmi ku ta flanasgu i dad salàla."
28 Mdà di knang i dad Dyu i Fye Tulen, mgimò ale dnuen Dwata du fye nun orasyu gamu dad ise Dyu galwà. Bay mdà di kalék Dwata dale, là mgilih i kalbong nawan dale du mdà di dad gutambulla.
29 Du là ti tanlas Dwata i fandaman gablà di dad to ta nalékan na banlén kafye.
30 Gamu dad ise Dyu, là mimen gamu di Dwata di munan, bay ani, ta kando Dwata gamu mdà di là kimen i dad Dyu.
31 Salngad déé, là mimen i dad Dyu di oras ani du fye too fite Dwata i kakdon dale salngad i ta kfiten dun di gamu.
32 Du nimò Dwata i kdee dad to magéng du fye nun kfagun fite i kakdon di kdeela.

I kdayen di Dwata

33 Tay kalbong i kafye Dwata! Tay kngalam i kfulungan na i gnadèan! Landè to gmadè i fnaleh nawan. Na landè to galmabat i dad kfagun.
34 Man i Tnalù Dwata,
"Simto gmadè i fandam Dwata? Simto gmagan famngewe kenen?
35 Simto gmagan mlé kenen i balù détan du fye bnalasan?"
36 Du kenen mimò i kalbong kdeen, na mlawil kalbong kdee fagu di kenen, na kenen mfun kalbong kdee. Lo kenen i magdayen kel di landè sen. Amén.

12

Kablé i ktoto di Dwata

1 Taman, dad flanek, mdà di bong kakdo Dwata di gito, yé fnigu di gamu, bléyu i ktoyu di kenen salngad i mto dsù mtiu na gamflehew di kenen, du ani i gten kfangamfù.
2 Nangyu nagin ingok i banwe ani, bay fafalamiyu i ktoyu fagu di kafatlasyu i fandamyu di Dwata, du fye gadèyu ku dét i fye na sikof knayè Dwata.
3 Na mdà di kafye blé Dwata di do, ani man-gu di kdeeyu. Nangyu fandam ku mdatah gamu di glut

kagkahyu, bay fdanàyu kafdamyu i ktoyu glalò di kalbong i kaftoo blé Dwata di gamu.
4 I laweh, dee alelan, na sahal nimò i kat satu.
5 Na lê salngad ayé i gito kagkah. Balù ku dee ato, lo satu laweh guglamto di ksasatuto ku Krayst, na kat satu di gito nun alel di dademe.
6 Taman, gtento gnamit i sahal gnagan blé Dwata mdà di kafyen di gito. Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmugad i ta fgadè Dwata, nimòto ani glalò di kaftooto.
7 Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmabeng, bléto i ktoto di ktabeng. Ku yé gnaganto tamdò, bléto i ktoto di katdò.
8 Ku yé gnagan blé Dwata gito tamgal nawa i dademe, tooto blé i ktoto déé. Ku yé gnagan blé Dwata di gito mlé, fye ku mdà di klaan nawa i kabléto. Ku yé gnagan blé Dwata di gito mebe, fandufto i kebeto. Ku yé gnagan blé Dwata di gito kamdo, too ato flehew di kimòto dun.
9 Tooyu fdà di nawayu i kasakdoyu. Knagolyu i sasè, na lalòyu i fye.
10 Too gamu salbong nawa du ta saflanek gamu di ku Krayst, na too gamu safè.
11 Falgad gamu, na nang gamu falweh. Finityu nawayu mimò fye di Amuto.
12 Too gamu flehew du nun fandenyu. Fantahàyu i nawayu di dad kaflayam gafat di gamu, na too gamu fduf dmasal.
13 Numunyu i dad to ftoo mnè di klandè, na nafèyu i dad to magu slob di gumnèyu.
14 Dmasal gamu di Dwata fye banlén kafye i dad to falmayam gamu. Dnasalyu ale, na nangyu ale falnagi.
15 Flehew gamu magin di dad to lehew, na mngel gamu magin di dad to mngel.
16 Sanngadyu i nawayu. Nang gamu fdatah, bay dnawatyu i dad mdanà nimò. Nangyu fandam ku too gamu fulung.
17 Ku nun to famsasè gamu, nangyu bnalas sasè. Bay yé nimòyu i fye di mata i dad to.
18 Nimòyu i sen gaganyu safye di dademe to.
19 Dad flanekgu, nangyu bnalas sasè, bay bayàyu di Dwata i malas, du man di Tnalù Dwata, "Man i Amu, do i malas."
20 Bay lalòyu i man di Tnalù Dwata, "Ku bitil i dmuen ge, fankaanam, ku malinum kenen, finumam." Du fagu déé, myà kenen di sasè nimòan.
21 Nang ge fafisan di sasè, bay fnisanam i sasè fagu di fye.

13

Nafèto i dad ganlal di gubirnu

1 Là fakay ku là fdanàto i ktoto di dad ganlal di gubirnu. Yé gumdà i kdee glal di Dwata, na i dad to nun glal, yé kagdàan di Dwata.
2 Taman, i to kamnang i ganlal, ta lêan knang i fdak Dwata. Na nè i to mimò ayé, ta gafnin i flayam di kton.
3 I dad to mimò tluh, là gten ale likò di dad ganlal. Yé gten likò, i dad to mimò sasè. Taman, fanyem nimòam du fye là likò ge di dad ganlal, bay balingla ge dag.
4 Du i dad ganlal, dale snalig Dwata mimò i gamfye di gamu. Bay ku sasè nimòyu, gten gamu likò di dale, du dale i falmayam gamu. Du dale i lê snalig Dwata falmayam i dad to mimò sasè.
5 Taman, là fakay ku là nimenyu i dad ganlal, ise ku lo mdà di klikòyu i kalbut Dwata, bay lê fye landè kalngawèyu.
6 Ani sa duenyu mayad dad buhis, du i dad ganlal, talbahò ale di Dwata du nimòla i dale alel.
7 Taman, bnayadyu i kdee buhis, na nafèyu na dagyu i dad ganlal.

I kasakdo

8 Nangyu flo ku nun utengyu. Bay i uteng landè kti dunan i kasakdo. Nè i to lmalò ani, ta gimenan i uldin.
9 Ani man i uldin, "Nang ge lmafà, nang ge manò, nang ge tmaku, na nang ge mibal." I kdee ani na i

dademe, glam di lo satu uldin, “Kan-
bongam nawa i dademe to salngad
kakdom i ktom.”
10 I to kambong nawa di dademen
to, là ti glasan mimò sasè di dale.
Taman, i kakdo, yé gugdohò i uldin.
11 Too fye ku nimòyu ayé du ta
gadèyu ku dét kagkah i banwe di mdu
ani. Taman, mukat gamu du ta too
mdadong i kagalwàyu, mas mdadong
fa di katbùyu ftoo.
12 Ta fan mlius i kifuh, na ta
mdadong i flafus. Taman, knangto
i dad nimò nfun i kifuh, na nwèto i
kdee gnamit di kasfati, du gamu dad
sundalu nfun i lwa.
13 Tooto fanye baluto du gito dad
to ta mnè di lwa. Nangto mimò
sasè di kaflehewto, nang ato magin
di dademe magyà nimò, nang ato
sbalew, na nang ato mafè nawa.
14 Bay fnèyu i Amuto Dyisas Krayst
di ktoyu, na nangyu banlé dalan i
sasè, tàyu gimen knayè i ungadyu.

14

I dad mlungay di kaftoo

1 Dnawatyu i mlungay di kaftoo, na
nangyu san-gil.
2 Nun dad ftoo fakay kmaan balù
dét uten dun, bay i dad mlungay di
kaftoo, lo yé knaanla gulay.
3 I to kmaan balù dét uten dun, là
fakayan nadoy i to lo kmaan gulay.
Na i to lo kmaan gulay, là fakayan
nukum i to kmaan balù dét uten dun,
du dnawat Dwata ale.
4 Simto mlé ge kdatah mukum di
fasak i dademe to? Lo yé nun ktoo
mukum kenen i Amun, ku gimòan i
dad fimò kenen, ku demen là. Na
gtadag kenen, du i Amu i tmabeng
dun.
5 Nun dad to, yé fandamla na nun
du mas mabtas di dademe du, na nun
dad to, yé fandamla salngad kabtas i
kdee du. Bay kat satu to, nun ktoon
malék ku nè i fabtasan.
6 Nè to fabtas i satu du, nimòan ayé
du mdà di kafèan i Amuto. Nè to
kmaan balù dét uten dun, lêan nimò
ayé du mdà di kafèan i Amuto du
fasalamat kenen di Dwata. Na nè
to lo kmaan gulay, lêan nimò ayé du
mdà di kafèan i Amuto du lê kenen
fasalamat.
7 Landè balù satu di gito mangfun
i kton, balù mto kenen, ku demen
mati.
8 Du ku mto ato, Dwata mfun gito.
Na ku mati ato, lê Dwata mfun gito.
Taman, mto ku demen mati, Dwata
mfun gito.
9 Du ani duen Krayst fafati na lê
mték du fye mgimò kenen Amu di
dad mto na dad ta mati.
10 Ge i lo kmaan gulay, kan ku
nukumam i kmaan balù dét uten
dun? Na ge i kmaan balù dét uten,
kan ku nadoyam i to lo kmaan gulay?
Du i kdeeto tadag di kanfe Dwata du
nukuman ato.
11 Du man di Tnalù Dwata,
“Do i mto Dwata, taman too ti glut,
lkuad i kdee dad to, na dnilèla
do i Dwata.
12 Taman, kat satu di gito, tnimelan di
Dwata i kdee ta nimòan.

Nang gamu mimò gumsamuk nawa i dademeyu

13 Taman, ta nang ato sukum. Na
yé fye, nangto mimò balù dét gumdà
i flanekto gamsalà.
14 Mdà di ksasatugu di Amuto Dy-
isas, ta toogu gadè landè uten ku
magsik di kite Dwata. Bay ku yé
kafdam i to dun, magsik i satu uten,
magsik ayé di kenen.
15 Taman, ku yé gumdà i flanekam
malmo du mdà di uten knaanam ayé,
landè kakdom dun. Ta fafati Krayst
di kenen, taman nangam falmo ke-
nen lo mdà di uten.
16 Nangam nimò gumaslen i man
nawam fye di ge.
17 Du ise ku yé mabtas di kagot
Dwata i kakaan na kinum, bay lo i
katluh, i ktanak nawa, na i klehew
blé Mtiu Tulus.
18 Na ku salngad ayé klalòto ku
Krayst, too lehew Dwata meye gito,
na dag i kdee dad to ato.
19 Taman, tooto fan-gal mimò i dad
gamlé ktanak na kbagal di kat satu.
20 Nangam lanbà i nimò Dwata
fagu di knaanam. Landè knaan sasè

di Dwata, bay yé sasè ku gamsalà i
flanekam mdà di knaanam.
21 Là fye kmaan karni, ku demen
minum i gamlangal, ku demen mimò
balù détan ku gamfalmo i flanekam.
22 Taman, ku dét kaftoom gablà di
dad tdò ani, lo ge na Dwata i sgadè.
Nun kafye i to là msamuk i fandaman
di kimòan i kdee nagin nawan.
23 Bay ku kmaan kenen, blaam lwe
nawan, nukum Dwata kenen, du i
kakaanan là fdàan dun di kaftoon. Na
i nimò là mdàan di kaftoo, salà.

15

Tnabengto i dad to mlungay

1 Gito dad to ta kamgis di kaftoo,
tnabengto i dad mlungay mebe i dad
klidùla. Na nangto lo nimò i gamfye
di gito.
2 Yé gten nimòto, flehew di
dademeto ftoo du yé gamfye di dale
du fye mbagal ale di kaftoola.
3 Du là flehew Krayst i kenen kto,
bay man i Tnalù Dwata, "Do gugtadè
i kdee ktalùla sasè di ge."
4 Du i kdee mnè di Tnalù Dwata, ta
gsulat du fye matdò ato, na fagu déé,
gamdawat ato fanden fagu di ktahà
nawa na di kinit nawa blé i Tnalù
Dwata di gito.
5 Dwata gumdà i ktahà na kinit
nawa. Mulà moon banlén gamu
gnagan samsatu i fandamyu fagu di
klalòyu ku Krayst Dyisas,
6 du fye masasatu i kdeeyu dmayen
di Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst.

Kgafat i Fye Tulen di dad ise Dyu

7 Taman, too gamu sdawat salngad
i kdawat Krayst gamu, du fye mag-
dayen i Dwata.
8 Du ani man-gu di gamu. Dek
Krayst di dad Dyu du fye fiten i
kagsalig Dwata dmohò i dad fakan-
gan di dad gutambulla,
9 na fye dnayen i dad ise Dyu i
Dwata du mdà di kakdon. Du man i
Tnalù Dwata,
"Taman, fasalamat agu di ge di bleng
i dad ise Dyu. Lmingag agu
dmayen i dagitam."
10 Na lê man i Tnalù Dwata,
"Flehew gamu, ise Dyu, magin di dad
to nalék Dwata."
11 Na lê man i Tnalù Dwata,
"Gamu dad ise Dyu, dnayenyu i Amu.
I kdeeyu dad to, tooyu kenen
dnayen."
12 Na lê man Isaya,
"Kel i satu bel Dyési. Yé duenan sut du
kenen magot i dad ise Dyu, na
mgimò fandenla."
13 Dwata gumdà i fanden. Mulà moon
fananòan gamu i kdee klehew na
ktanak nawa fagu di kaftooyu di ke-
nen, du fye midul kbagal i kafdenyu
fagu di gnagan i Mtiu Tulus.

I duenan too minit i ksulat Pol

14 Dad flanek, ta toogu gadè na ta
fnò gamu kafye, na kdee kaglabat, na
ta fakay gamu satdò.
15 Bay too minit i ksulatgu ani gablà
di dad fafaldamgu gamu. Yé duenan
minit du mdà di kdatah blé Dwata do,
16 du fye mgimò agu snalig Krayst
Dyisas di dad to ise Dyu. Salngad agu
di dad to mnè di bleng i Dwata na dad
to du tdògu i Fye Tulen mdà di Dwata
di dad ise Dyu fye mgimò ale dsù gten
dnawat Dwata du ta tanfing i Mtiu
Tulus.
17 Taman, mdà di ksasatugu ku
Krayst Dyisas, fakaygu dag i ta
nimògu di Dwata.
18 Là likò agu tmulen i ta man
Krayst na i dad nimòan fagu di do di
kebegu i dad ise Dyu lmalò di Dwata
fagu di ktalùgu,
19 na lê fagu di dad tnikeng, na
dad ilè, na lê man di gnagan i Tu-
lus Dwata. Taman, di kagugu mdà
di Dyérusalém kel di Ilirikum, ta too
sikof i katdògu i Fye Tulen gablà ku
Krayst.
20 Yé knayè nawagu, tdògu i Fye
Tulen di dad banwe là fa lminge
gablà ku Krayst du fye là baling agu
fdak gumnè di ta gufdak dademe.
21 Yé man i Tnalù Dwata,
"Mite i là fa tnulen di munan gablà di
kenen, na galmabat i dad là fa
lminge gablà di kenen."

I fandam Pol lmauy di Roma

22 Taman, ta dee dulêgu fan salu déé
di gamu, bay dee gamblabal do.
23 Bay ani, du ta fnge i nimògu di
dad banwe dini, na du ta mlogu mayè
lmauy gamu,
24 taman, yé kayègu nimò ani, du
fye site ato là mlo di kagugu salu
ditù di Éspanya du fye sgalak ato kel
di kabsol i nawagu, na lêgu kayè ku
begyu agu tnabeng di kaflesgu gatù.
25 Bay funagu salu di Dyérusalém du
tundagu i tabeng di dad to ftoo ditù.
26 Du too lehew i dad simbahan di
Masidunya na Akaya di ktabengla
i dad to ftoo mnè di klimah di
Dyérusalém.
27 Mdà di dale i nimòla ayé, na lê
gten ale tmabeng i dad to ayé. Du i
dad ise Dyu, ta nun alella di dad knun
gdawat i dad Dyu di kaftoo, taman yé
gten ku lê nun alel dad Dyu di knun
di tah tanà gfun dad ise Dyu.
28 Ku ta tundagu i tabeng na ta
blégu di dale, ta kdàgu salu ditù di
Éspanya, na magu agu déé di gamu.
29 Fantoogu ku ta salu agu déé di
gamu, nun dad kafye nimò Krayst di
gito.
30 E dad flanekgu, fagu di dagit i
Amuto Dyisas Krayst na di kakdo blé
i Mtiu Tulus, mni agu di gamu, tooyu
agu tnabeng dmasal.
31 Dmasal gamu du fye kanlung
Dwata agu mdà di dad là ftoo ditù di
Dyudiya, na dnawat dad to Dwata di
Dyérusalém i nimògu.
32 Taman, ku mayè Dwata, lehew
agu salu déé di gamu, na ftud agu di
safédyu.
33 Mulà moon i Dwata gumdà i
ktanak magin gamu. Amén.

16

Dad kumusta Pol

1 Fdilègu di gamu i flanekto li-
bun Fibi, i tmabeng di simbahan di
Sinkriya.
2 Di dagit i Amuto, dnawatyu kenen
du yé gten nimò i dad to ta nfun
Dwata, na tnabengyu kenen di dad
kalnidùan, du ta dee to gtabengan, na
balù do, ta lêan agu gtabeng.
3 Febegu kumusta di dale Prisila
na Akwila, i dademegu mimò i nimò
Krayst Dyisas.
4 Gatlagad ale fafati mdà di kakdola
do. Ise ku lo do fasalamat di dale, bay
lê man dad simbahan i dad ise Dyu.
5 Lêyu man “kumusta” di dad ftoo
gal smimba di gumnè ale Prisila.
Manyu “kumusta” di demegu
sgalak Ipinitu, i too tnanin to ftoo ku
Krayst di kabal Asya.
6 Kumusta di ku Méri, i too fduf
tmabeng gamu.
7 Kumusta di ku Androniku na
Dyunya, i dademegu Dyu gagin do
blanggù. Too dilè dad to dek Dyisas
Krayst ale, na muna ale di do ftoo.
8 Kumusta di ku Ampliyatu, i too
demegu sgalak di kaftoo di Amuto.
9 Kumusta ku Urbanu, i demegu
mimò i nimò Krayst, na di ku Istaki,
i demegu sgalak too mabtas.
10 Kumusta di ku Apilis. Ta too teen
i kimenan ku Krayst. Na kumusta di
familya Aristobulu.
11 Kumusta ku Hérodyun, i Dyu sal-
ngad do, na di dad flanekto ftoo glam
di familya Narsisu.
12 Kumusta di ku Trifina na Trifusa,
i mimò i nimò Amuto, na lê man di ku
Pirsida, i flanekgu kanbonggu nawa
ta bong mgimòan.
13 Na kumusta di ku Rufu, i fduf
snalig i Amuto, na di yêan gal mifat do
salngad i ngàan.
14 Kumusta ku Asinkritu, Fligunti,
Hirmis, Patroba, Hirma, na di kdee
dad flanekto ftoo déé di safédla.
15 Kumusta di ku Filulugu na
Hulya, Néryu, na i libunan, na lê man
di ku Olimpa, na di kdee dad to ftoo
magin di dale.
16 Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo
i mtiu kakdoyu dale. I kdee dad sim-
bahan nfun Krayst febe kumusta di
gamu.

I gusen flau Pol

17 Dad flanek, ani toogu fni di
gamu, mantay gamu, na niwasyu i
dad to gumdàyu masgalel na smamuk

i kaftooyu, na i là mimen di tdò ta
dnawatyu.
18 Du i dad to salngad ayé, là ni-
menla i Amuto Krayst, yé lola nimen
i knayè iballa. Fagu di mganag na
di fye kastulenla, fan-gawla dad to
kulang gnadè.
19 Too agu lehew gablà di gamu
du ta dilè i kdee i kafye baluyu. Yé
kayègu ku too gamu fulung mimò fye,
na ku là fulung gamu mimò sasè.
20 Di là mlo ani, Dwata gumdà i
ktanak nawa, fnisanan Satanas, na
kahan di dungan falel blìyu.
Mulà moon ku magin di gamu i
kafye i Amuto Dyisas.
21 "Kumusta gamu," man Timoti,
i tmabeng do di nimò Dwata, na lê
man Lusyu na Dyason, na Sosipatru,
i dademegu Dyu.
22 Do, Tértyu i fsulat Pol ani lê febe
"Kumusta" di gamu di dagit i Amuto.
23 Yé man Gayus, "Kumusta gamu."
Kenen gal gutadègu na mifat do, na
lê kenen mfun gumnè gustifun i dad
to ftoo. Na lê kumusta mdà di ku
Irastu, i gal magot filak di syudad, na
i flanekto Kwartu.

I dasal di gusen i sulat ani

24 Mulà moon magin di kdeeyu i
kafye Amuto Dyisas Krayst. Amén.
25 Dnayento i Dwata! Gaganan
fambagal gamu fagu di Fye Tulen
tdògu gablà di ku Dyisas Krayst, na
fagu di kaglut ta fgadèan ani i funan
buni di ta too mlo.
26 Bay ani, ta too mefe i kaglut ayé
di kdee banwe fagu di sulat i dad
tugad Dwata du yé dek i too maltulus
Dwata du fye ftoo i kdee, na mimen
ale.
27 Dnayento i too maltulus Dwata
fagu di ku Dyisas Krayst kel di landè
sen. Amén.

I Tnanin Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

1 Do, Pol, i nalék Dwata fagu di knayèan du nimòan agu i satu to dek Krayst Dyisas. Lwe gami Sostinis, i flanekto di kaftoo di ku Dyisas Krayst, gumdà i sulat ani.
2 Na yé gugtadè i sulat ani di gamu dad to nfun Dwata déé di syudad Korintu, dunan i kdeeyu ta tanfing Dwata du fye mtiu gamu. Ta nfunan gamu fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas, magin i kdee dad to di klamang banwe mangamfù di ku Dyisas Krayst, dunan Amu i kdeeto.
3 Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I dad kafye mdà ku Krayst

4 Sigi agu fasalamat di Dwata gablà di gamu du ta banlén gamu kafye fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
5 Du fagu di ksasatuyu di ku Krayst, ta lamnok gamu di kdeen, di ktalù na di kfulungyu.
6 I ta tdòmi di gamu gablà di ku Krayst, ta too dmalil di nawayu.
7 Na mdà déé, too sikof i kablén gamu dad gnagan fagun di Tulusan lamyu fatan i kasfulê i Amuto Dyisas Krayst.
8 Kenen i fambagal i kaftooyu kel di gusenan, du fye ku ta kel i Du i Amuto Dyisas Krayst, landè gumaslenyu.
9 Too gsalig i Dwata. Kenen i malék gamu du fye nun ksasatuyu di Ngàan, i Amuto Dyisas Krayst.

Sahal fandam i dad to ftoo di Korintu

10 Dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto Dyisas Krayst, ani fnigu di gamu. Tooyu sansatu i nawayu du fye là masgalel gamu. Tooyu sanbakas i fandamyu na i nafatyu.
11 Dad flanekgu, ani duen-gu man ayé di gamu du nun dad to mdà di gumnè Klowi tmulen do gal nun kasbalewyu kun.
12 Ani kayègu faglabat. Gal sahal i manyu. Man i satu, "Yé do lalò Pol," na man i satu, "Yé do lalò Apulus," na lê man i satu, "Yé do lalò Piter," na nun lê man dun, "Yé do lalò Krayst."
13 Kan? Ta masgalel kè Krayst? Pol kè i fnatak ditù di krus du mdà di dad salàyu? Yé kè gufbunyagyu di dagit Pol?
14 Fasalamat agu di Dwata du là dee di gamu i bnunyaggu, lo Krispu na Gayus.
15 Taman, landè fakay man dun ku yé gufbunyagyu di dagitgu.
16 (Yé kadì i lêgu bnunyag ale Stifanas magin i familyan, na ta là gafaldamgu ku nun dademe bnunyaggu.)
17 Ise yé dek Krayst do ku munyag, bay yé dekan do tamdò i Fye Tulen. Na di katdògu, ise yé gnamitgu i ktalù dad to bong gnadè, du ku yé nimògu, ta baling do i dagla, na ta lanah btas i kfati Krayst di krus.

I kfulung na i kaltulus Dwata

18 Di fandam i dad to là galwà, landè gukmamu i kfati Krayst di krus. Bay di gito dad galwà, i kfati Krayst, yé gumiteto i kaltulus Dwata.
19 Ani man di Tnalù Dwata,
"Falmogu kfulung i dad to fulung, na flandègu btas i gnadè dad to bong gnadè."
20 Taman, dét gukel i dad to too fulung na too bong gnadè na too fulung talù? Ta fite Dwata landè gukmamu i kfulung dad to dini di tah tanà.
21 Yé mnè di nawa Dwata, landè kibò dad to gmadè kenen ku fagu di kfulungla. Bay yé fandaman, falwàan i dad to dmawat i tdòmi, dunan i tdò man dademe dad to landè gukmamu dun kun.
22 Silang ftoo i dad Dyu ku ta nun teenla tnikeng ilè i kaltulus Dwata. Na i dad ise Dyu, too ale mayè flinge di dad to bong gnadè.
23 Bay gami, yé tdòmi gablà ku Krayst, i mati di krus. Na i tdòmi ayé too knang i dad Dyu, na landè gukmamu i dad ise Dyu dun.

24 Bay di dad to ta nalék Dwata, Dyu
ku demen ise Dyu, Krayst i kaltulus
na i kfulung Dwata.
25 Ku nè man dad to gutukay di kfu-
lung Dwata, mas bong fa di kfulung i
dad to. Ku nè man dad to gumlungay
Dwata, mas kamgis fa di kgis i dad to.
26 Dad flanekgu, nangyu glifet i
kagkahyu di muna di katlo Dwata
gamu. Di fandam i dad to, là dee di
gamu i too gmadè, na là dee di gamu
i nun glal, na là dee di gamu i too fye
kagkah du glalòyu mdà di dad tuayu.
27 Bay i dad to là too gmadè di kaf-
dam i dad to dale, yé baling nalék
Dwata du fye myà i dad to too gmadè.
Na i dad to mlungay di kafdam i dad
to dale, yé baling nalék Dwata du fye
myà i dad to kamgis.
28 Yé nalék Dwata i dad to mdanà na
nadoy i dad to. Yé duenan malék dale
du flandèan btas i man nawa dad to
mabtas,
29 du fye landè to fagdag di kanfe
Dwata.
30 Bay lo mdà di Dwata, ta nun
ksasatuto di ku Krayst Dyisas, na ta
fiten di gito i too glut kfulung mdà di
ku Krayst. Na fagu di ksasatuto di ku
Krayst Dyisas, ta tluh na mtiu ato di
kite Dwata, na ta falwàan ato.
31 Yé duenam man, too ti glut i gsu-
lat di Tnalù i Dwata, manan,
"Ku mayè ge fagdag, yé lom dag i dad
nimò I Amu."

2

I tdò gablà di kfati Krayst di krus

1 Dad flanekgu, di muna ksalugu
déé di gamu, ta tdògu i là lmen fgadè
Dwata gablà di kenen. Bay là gna-
mitgu i mngalam tdò na i mngalam
gnadè,
2 du di lamgu déé di safédyu, landè
dademe mnè di fandamgu, lo senan
Dyisas Krayst na i kfatin di krus.
3 Di ksalugu déé di gamu, landè gal i
lawehgu, na kankal agu mdà di klikò
ku là gdohògu i fimò Dwata di do.
4 Na di katdògu gamu, là gnamitgu
i dad talù i dad to mngalam gnadè,
bay lo i dad talù fdilè i gnagan Tulus
Dwata.
5 Taman, ise yé gumdà i kaftooyu di
gnadè i dad to, bay mdà di gnagan i
Dwata.

I kfulung Dwata

6 Bay di katdògu i dad to ta mbagal
di kaftoo, mlam i tdògu, bay ise mdà
di gnadè i dad to dini di tah tanà, na i
dad nun glal magot i banwe ani, du i
glalla ayé salu di kalmo.
7 I kfulung man-gu ani, dunan i
kfulung là fa fgadè Dwata di dad to di
munan. Bay yé fnaleh nawa Dwata
di laman là mimò i klamang banwe,
faginan ato di kdatahan.
8 I dad ganlal dini di tah tanà,
là glabatla i fandam Dwata, du ku
glabatla moon, là ti fnatakla di krus
i too mdatah Amuto.
9 Bay ani ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan,
"Ku dét kafye teen na linge na fan-
dam i dad to, midul déé i kafye
tagà Dwata di dad to kambong
dun nawa."
10 Bay fagu di Mtiu Tulus, ta fgadè
Dwata i là lmenan fgadè di munan.
Na gadè Tulusan i kdee, balù i dad too
mngalam tdò mdà di Dwata.
11 Landè dademe to gmadè fandam
i satu to, lo kenen. Na salngad déé
i Dwata, du landè dademe gmadè i
fandaman, lo i Tulusan.
12 Ise yé gdawatto i tulus gdawat i
to tanà, bay i Tulus mdà di Dwata, du
fye gadèto ku dét i knayè Dwata di
gito.
13 Taman, ise yé gnamitmi talù i
dad to gmamit i dale kfulung, bay i
dad talù blé i Mtiu Tulus. Na tdòmi i
dad glut tdò di dad to ta gamdawat i
Mtiu Tulus.
14 I to là mnè di kenen i Tulus
Dwata, là gaganan dmawat i tdò Tu-
lus Dwata. Na là glabatan dun, du di
fandaman, landè btasan, du lo i Tulus
Dwata fbateng i btasan.
15 I to ta gumnè i Tulus Dwata,
gadèan kabtas i kdee, bay i to là déé
i Tulus Dwata di kenen, là glabatan
ldam i dad to ta gumnè i Tulus.

16 Dunan i man-gu ayé du ani ta
gsulat di Tnalù Dwata, manan,
"Landè to gmadè i fandam Dwata na
landè to gmagan falmau ke-
nen."
Bay ta dini di gito i fandam Krayst.

3

Dad snalig Dwata

1 Di munan, dad flanekgu, ise
ayé kastulen-gu di gamu salngad di
kastulen-gu di dad to ta gamdawat
i Mtiu Tulus, bay yé kastulen-gu di
gamu salngad i kastulen-gu di dad
to magin di knayè banwe, du falami
gamu fa di kaftoo.
2 Yé guflingen-gu i tdògu gamu, sal-
ngad gatas, ise ku knaan, du là fa
gaganyu dun. Na balù kel di mdu ani,
sana là kgaganyu dun,
3 du yé mebe gamu i sasè knayè
i lawehyu. Nun ksafè nawayu na
kasbalewyu, yé ilè dun déé gamu fa
di sasè knayè i lawehyu, na salngad
adatyu di dad to nfun i banwe ani.
4 Nun dademe déé di gamu, manla,
"Yé lalògu do Pol," na yé man dademe,
"Yé lalògu do Apulus." Na yé gug-
madèto dun, salngad adatyu di dad to
nfun i banwe ani.
5 Simto kè Apulus? Na simto kè Pol?
Lo snalig Dwata gami mebe gamu di
kaftoo ku Dyisas Krayst. Na nimòmi i
gami alel blé Amuto di gami.
6 Do i mlah, na Apulus i tmubél, bay
Dwata i ftabò na falnok dun.
7 Là too mabtas i to mlah demen i to
tmubél, bay yé too mabtas i Dwata du
kenen ftabò na falnok dun.
8 I to mlah na i to tmubél, salngad
btas i nimòla, na kat satu di dale gam-
dawat lubay mdà di nimòla.
9 Lwe gami Apulus sagin di nimò i
Dwata du slame gami snaligan. Na
gamu i tanà gumdek Dwata gami tal-
bahò.
Na gamu lê man i gumnè fimò
Dwata.
10 Mdà di kanfulung blé Dwata
di do, do mimò i mbagal gufdak i
gumnèan, na mahal i famles mimò
dun. Bay kat satu, toon fan-geye i
kimòan dun.
11 Na landè dademe gufdak i
gumnè, lo Dyisas Krayst, dunan i
gufdak ta fatlagad Dwata.
12 Di kimòla i gumnè ani, nun gug-
mamitla too blawen, blawen bukay,
na dad mabtas batu. Bay lê nun gug-
mamitla kayu, kalon, na lami fali.
13 I kbagal nimò kat satu to, teen
kadang di Du Krayst Mukum, du i
lifoh fite dun. Di du ayé, fagun i dad
nimò ani di lifoh, du neyen i kbagalla.
14 Ku nè nimò là sakufan, gam-
dawat lubay i to mimò dun.
15 Bay ku sakuf, landè gdawatan
lubayan, bay galwà kenen salngad i
satu to lamwà di gumnè sakuf lifoh.
16 Ta gadèyu sa gamu i gumnè
Dwata du ta mnè i Mtiu Tulus di
nawayu.
17 Ku simto falmo i gumnè Dwata,
lê falmo Dwata kenen, du mtiu i
gumnè Dwata, na gamu sa i gumnè
man-gu ani.
18 Nangyu fan-gaw i ktoyu. Nè to
man nawan ta too bong kfulungan di
kite i dademe dad to dini di tah tanà,
fye ku tnagakan i kfulungan ayé du
fye gdawatan i too glut kfulung.
19 Kfulung i dad to dini di tah tanà,
landè gukmamu Dwata dun, du man
i Tnalù Dwata,
"Yé gnamit Dwata fmawel dale i kfu-
lungla."
20 Na lê nun manan di Tnalù i Dwata,
"Ta sana gadè Dwata landè gukel fan-
dam i dad to ku yé man nawala
too ale fulung."
21 Taman, là gtenan ku yé dag i dad
nimò i dad to, du di kaglutan, i kdee,
slame gamu mfun dun.
22 Balù do, na Apulus, na Piter, na
i banwe ani, na i knè dini di tah
tanà, na i fati, na i mdu ani, na i fulé
du kadang, i kdee ayé, slame déé di
gamu.
23 Gamu nfun Krayst, na Krayst nfun
Dwata.

4

I dad to dek Krayst

1 Taman, yé fye fnèyu di fandamyu
na gami i dad dek Krayst du ta saligan
di gami i dad glut tdò là tayòan fgadè
di munan.
2 I snalig, là fakay ku là gsalig i to
mdek dun.
3 Bay là ti mabtas di do ku dét i
fandamyu na i fandam i dademe dad
to gablà di do. Balù do, là gadègu ku
dét gman-gu gablà di ktogu.
4 Landè gumsamuk i nawagu di
dad nimògu, bay ise yé knayègu man
ku landè salàgu, du Amu i mukum do.
5 Taman, nangyu tan-guna tulen ku
dét ulê nimò i satu to, du là fa kel
i du Dwata mukum, na silang kel i
glut kukum ku ta samfulê i Amu. Di
du ayé, fiten i kdee nimò i dad to di
gugbunin na i dad mnè di nawala. Na
blé Dwata di kat satu to taden mdà di
ta nimòan.
6 E dad flanek, di katdògu ani, do
na Apulus, ta nimògu guflingen di
gamu du fye glalòyu i Tnalù Dwata,
manan, "Nangyu lnafà i ta gsulat."
Na là fakay ku fdatahyu i dademe to
tamdò, na nadoyyu i dademe.
7 Kan? Nun kè fdatah gamu di
dademe to? Dwata sa i mlé gamu i
kdee gununyu. Du ta gdawatyu i kdee
ani mdà di Dwata, nangyu fdatah i
ktoyu.
8 Keng yé man nawayu ta landè
kalnidùyu, na ta bong knunyu, na ta
ganlal gamu. Bong fye sa ayé ku too,
du gagin gami di gamu.
9 Di fandamgu, gami dad to dek
Dyisas Krayst, too gami mdanà di
kdee dad to, na salngad gami i dad to
nukum di fati danweng i dad kasali-
gan na i dad to di tah tanà.
10 Mdà di ksasatumi di ku Krayst,
yé kman dad to gami dad to book
kun, bay gamu kun dad to fulung di
ksasatuyu di kenen. Gami dad to
mlungay, bay gamu dad to kamgis.
Toola gami nadoy, bay gamu, toola
nafè.
11 Balù kel di mdu ani, gal gami
bitil na malinum, na ta labi dad
klawehmi. Too fatduk dad to gami,
na landè too gami gumnè.
12 Gal gami fakgis talbahò du fye
beg gami gamkaan. Balù ku falnagi
dad to gami, yé fnimi di Dwata banlén
ale kafye. Na ku toola gami falnayam,
tadè gami fagtayud.
13 Balù ku nadoy i dad to gami, yé
balasmi dale i fye. Na kel di mdu ani,
yé mnè di fandam i dad to dini di tah
tanà, salngad gami di dad fel gal bat.
14 Ise yé duen-gu smulat ku fyàta
gamu, bay ani kfagugu tamdò gamu
du gamu i dad ngàgu toogu kanbong
nawa.
15 Balù ku sfalò libu i kdee dad to
mebe gamu di klalòyu ku Krayst Dy-
isas, lo satu i màyu du di ksasatuyu
di kenen, ta mgimò gamu dad ngàgu
mdà di katdògu gamu i Fye Tulen.
16 Yé duenam man, toogu fakdo di
gamu, begyu too ganbet i nimògu.
17 Yé duen-gu mdek ku Timoti salu
déé di gamu. Kenen i ngàgu di kaftoo
toogu kanbong nawa na gsalig. Fafal-
daman gamu i ldam galgu lalò mdà di
ku Krayst Dyisas, dunan i galgu tdò di
kdee dad gustifun i dad to ftoo di ku
Krayst Dyisas, balù nè gusalugu.
18 Nun dademeyu, toola dag i ktola
du yé mnè di nawala na ta là samfulê
agu déé di gamu.
19 Bay di là mlon mdà ani, ku mayè i
Amu, salu agu déé di gamu du neyegu
ku nun gaganla nimò di kdee dad
dagla.
20 Du i dad to nagot Dwata, teen di
nimòla, ise ku lo linge di ktalùla.
21 Di ksalugu déé di gamu, dét i
kayèyu? Mebe agu fas kè du fan-
ngeweta gamu, ku demen kandota
gamu fagu di fye kastulen?

5

I sasè nimò i satu to ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

1 Ta lingegu nun kun satu to déé
di gamu, too sasè nimòan du nugatan
i tlas yêan. I sasè nimòan ayé too
magyà, du balù i dad to là ftoo di
Dwata, là glasla mimò ayé.
2 Bay sana balingyu kafagdag du yé
man nawayu ku fye i nimòyu. Bay yé

nimòyu moon flidù gamu, na filihyu
kenen mdà di simbahanyu.
3-4 Balù ku là déé agu di safédyu, bay
sana kdéé i fandamgu. Na di dagit
i Amuto Dyisas, ta nukumgu kenen
salngad ku déé agu. Taman, di kasti-
funyu, fagu di gnagan i Amuto Dyisas
di kaginan gito,
5 tadèyu bayà i to ayé du falnayam
Satanas i lawehan, du fye galwà i
layefan ku ta kel i Amuto.

6 Là fyen ku fagdag gamu! Là kè
gadèyu i ta gsulat, manan, "Balù ku
too tukay bulung falnok gbol di ta
sanbool, kanfitan i kdee."
7 Kahyu i sasè gbol di gamu du fye
mtiu gamu, na salngad gamu i fan
landè falnok dun gal knaan i dad Dyu
di kafistala i Du Kaglius. Na gadègu
ta yé kagkahyu di kite Dwata salngad
di fan landè falnok dun, du ta dsù
Krayst salngad di dad ngà bilibili gal
dsù i dad Dyu.
8 Yé duenam man, tooto dnayen
i Dwata salngad kdayen i dad to di
kafistala i Du Kaglius. Na di gito
kdayen dun, tnagakto i salàto na i
sasè ldamto du salngad i gal falnok
fan. Na fiteto i ktiuto na i katluhto, du
ku yé nimòto salngad ato i fan landè
falnok.

9 Di muna sulat febegu di gamu, yé
flaugu nang gamu sgalak di dad to ku
yé snafédla i to ise yaanla.
10 Bay gablà di flaugu ayé, ise ku
yé kayègu man i dad to là ftoo di
ku Dyisas Krayst, du yé galla nimò
snafédla i ise yaanla, na lom ale knun,
na tmaku ale, na gal ale mangamfù di
dad ise glut dwata. Ku yé kayègu di
gamu, nang gamu sgalak di dad to là
ftoo di ku Dyisas Krayst, silangyu ale
giwas ku ta là dini gamu di tah tanà.
11 Bay ani gumtatek i flaugu ayé.
Nang gamu sgalak di dad to ku yé
manla ftoo ale di ku Dyisas Krayst
kun, bay snafédla i ise yaanla, ku de-
men lom ale, ku demen mangamfù
ale di dad ise glut dwata, ku demen
dmalam ale, ku demen flangal ale, ku
demen tmaku ale. Nè to mimò gam-
bet ayé, nang gamu sgalak di dale, na
nang gamu kmaan di safédla.
12-13 Landè ktoogu mukum i dad to
là ftoo du lo Dwata i mukum dale. Ise
glut kè, yé gten nukumyu i dademeyu
ftoo? Du ta gsulat di Tnalù Dwata,
manan, "Filihyu i to mimò sasè ayé."

6

Dad kasfala i dad to ftoo

1 Ku nun satu to di gamu nun là
gusaglabatla i flanekan di kaftoo, kan
ku baling ale fukum di dad to là ftoo?
Yè fye moon gufukumla di dad to
ftoo.
2 Ta gadèyu sa, gito dad to nfun
Dwata i mukum dad to nfun i banwe.
Ku gukumyu i dad to nfun i banwe,
kan ku là gaganyu mukum i dad mal-
nak là gusaglabatyu?
3 Gito i lê mukum dad kasaligan i
Dwata. Na ku gukumyu i dad kasali-
gan, gaganyu mukum gablà di knèyu
dini di tah tanà.
4 Taman, ku nun là gusaglabatyu,
kan ku yé gufukumyu di dad to là
dnilè i simbahan?
5 Kan, là myà gamu? Landè
kè dademeyu ftoo fulung mukum
gamu?
6 Bay, yé balingyu nimò, sebe gamu
di ukum, na yé mukum gamu i dad to
là ftoo.
7 I ksebeyu di ukum, yé gudmilè
dun ta gfisan gamu di kaftooyu. Bal-
ing fye fa gamu i lnumì, na sdulêla
nwè i kdee knunyu.
8 Bay baling gamu i lmumì na mwè
knun i dademeyu ftoo.
9 Ta gadèyu sa, i dad to gal mimò
sasè, là gagin ale di Kagot i Dwata.
Too gamu fgeye du fye là mafgaw
gamu, du dunan sa i man-gu ani.
Nè to smaféd i ise yaanan, na i to
mangamfù di dad ise glut dwata, na i
to lmafà i yaanan, na i dad lagi mibal
i dademela lagi, na i dad libun mibal
i dademela libun,
10 na i dad to tmaku, na i dad to lom,
na i dad to flangal, na i dad to dmalam
i dademela to, na i dad to mngayu, là
gagin ale di Kagot i Dwata.

11 Na nun di gamu mimò salngad
ayé di munan. Bay ani, ta lnaneb
Dwata gamu di dad salàyu, na ta blé
gamu di Dwata, na ta tluh gamu di
kite Dwata du mdà di ksasatuyu di
Amuto Dyisas Krayst na mdà di knè
i Tulusan di nawayu.

Gnamityu i lawehyu dmayen di Dwata

12 Nun dademe man dun, "Fakay
agu mimò balù dét i knayègu." Dunan
ayé, bay nun dademe nimò là gam-
fye di gito. Fakay agu mimò balù
dét i knayègu, bay là fakay ku nun
gufgikatgu.
13 Yé man dademe, "Yé gukmamu i
knaan du fkah di lam tien. Na yé guk-
mamu i tien gufkah i knaan." Dunan
sa, bay falmo Dwata kadang i knaan
na i lawehto ani. Ise yé gukmamu
i laweh ku gnamit mimò sasè, bay
gnamit di knayè i Amu. Na i Amu mlé
kdee gamfye di lawehto.
14 Dwata mték i Amuto Dyisas
Krayst mdà di fati, na lêan ato nték
kadang fagu di kaltulusan.

15 Ta gadèyu sa i lawehyu satu alel
di laweh Krayst. Fakay kè ku nwègu i
satu alel di laweh Krayst du dkatgu di
laweh i libun mkat lagi? Là fakay.
16 Ta gadèyu sa nè to smaféd i libun
mkat lagi, ta satu i lawehla, du ani
man i Tnalù Dwata, "I lwe, mbaling
satu."
17 Bay nè to mayè sasatu di Amuto
Dyisas Krayst, ta lo satu i nawala.

18 Taman, niwasyu sasè knayè i
lawehyu. I kdee dademe salà nimò
i dad to, là gafagsikan i lawehla.
Bay nè to samsatu i lawehan di ise
yaanan, gamsalà di lawehan du ta
gafagsikan.
19 Ta gadèyu sa i lawehyu gumnè i
Mtiu Tulus, na déé kenen di nawayu,
du ta blé Dwata di gamu. Ta ise gamu
mfun i lawehyu, bay yé mfun dun
Dwata,
20 du too bong btas i kbayadan
gamu. Taman, gnamityu i lawehyu
dmayen i Dwata.

7

Dad salek gablà di kwè yaan

1 Ani katbùgu tmimel i dad salekyu
ta febeyu di do fagu di sulat. Fye fa ku
nang mwè yaan i dad to.
2 Bay du mdà di kdee dad to smaféd
i ise yaanla, yé fye ku kat satu to, lagi
ku demen libun, nun yaanan.
3 I lagi, blén i knayè nawa yaanan.
Na salngad ayé, i libun, blén i knayè
nawa yaanan.
4 Du i libun, ise kenen mfun i lawe-
han, bay yé mfun dun i yaanan. Na
lê salngad ayé i lagi, ise kenen mfun i
lawehan, bay yé mfun dun i yaanan.
5 Na nangyu klen lawehyu di
yaanyu, silang ku fala gamu mimò
kasafnè mdà di ayèyu mlé i ktoyu di
kdasal kel di dad file butang klon. Na
ku ta fnge, lê gamu sasaféd milè du
fye là mgebe Satanas gamu mdà di là
kagadnanyu.
6 Ise ku yé duen-gu man ani ku
dekta gamu mwè yaan, bay falohta
gamu ku yé knayèyu.
7 Di kaglutan, yé kayègu moon ku
salngad i kdeeyu di do di là kwègu
yaan, bay sahal i gnagan blé Dwata di
kdeeto.
8 Na gamu dad sawang lagi, na dad
sawang libun, na lê man i dad libun
balu, yé fye landè yaanyu gambet do.
9 Bay ku là gadnanyu i ktoyu, fye
fa ku mwè gamu yaan, tà msamuk i
fandamyu mdà di kibalyu.
10 Na gamu dad to nun yaan, nun
flaugu di gamu, bay ise do gumdàan,
bay mdà di Amuto. I libun, là fakayan
kah i yaanan.
11 Bay ku kahan i yaanan, yé fye,
fanlesan mnè lo satu, ku demen mulê
di yaanan. Na i lagi, là fakay ku
kahan i yaanan.
12 Na di dademeyu déé, nun kayègu
flau gamu (ise ku mdà di Amuto). Ku
nun lagi ta mbaling ftoo di ku Dyisas
Krayst, na là ftoo i yaanan, bay là
mayè i libun tmagak dun, là fakay ku
yé tmagak i lagi.
13 Na salngad di libun ta ftoo di ku
Dyisas Krayst, na là ftoo i yaanan, bay

là mayè i lagi tmagak dun, là fakay ku yé tmagak i libun.
14 Du i lagi là ftoo gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatula i yaanan ta ftoo. Na i libun là ftoo lê gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatula i yaanan ta ftoo. Na i dad ngàla, lê ale gamdawat kafye mdà di Dwata, na nun kafye kite Dwata dale.
15 I to là ftoo, ku tnagakan i yaanan ftoo, tin faloh. Ta là mgikat i to ftoo di yaanan ayé, du yé duen Dwata tamlo gamu du fye mnè gamu di ktanak.
16 Du keng gebeyu yaanyu ayé di kaftoo, na keng là.

Fadlug gamu di tagnè kagkahyu

17 Kat satu to, là fakay ku là fanlesan lmalò di gnagan blé Amuto di kenen, na di kagkahan di katlo Dwata dun. Yé tdògu di kdee simbahan.
18 I satu lagi nun ilè di lawehan, là gten ku kahan di ta katlo Dwata kenen. Na nè lagi landè ilè di lawehan, di katlo Dwata kenen, balù ta nangan fimò ilè di lawehan.
19 Du là sa mabtas di Dwata ku nun ilè i satu lagi di lawehan, ku demen landè. Bay yé lo mabtas i kimento i uldin Dwata.
20 Taman, yé fye ku kat satu to fadlug di tagnè kagkahan di katlo Dwata dun.
21 Ku fasak gamu di katlo Dwata gamu, tiyu bayà. Bay ku nun bangyu galwà, lamwà gamu.
22 Du i satu to fasak di katlo i Amuto kenen, ta ise fasak di kite i Amuto. Na i to ise fasak di katlo Krayst kenen, mgimò kenen fasak Krayst.
23 Too mdatah i kbayad Dwata gamu, taman, ta nang gamu lê fafasak di dad to.
24 E dad flanekgu, yé fye ku kat satu di gamu fanlesan i kasgalakan di Dwata, na nangan kah i tagnè kagkahan di katlo Dwata kenen.

Dad salek gablà di dad to landè yaan

25 Na, gablà di snalekyu di kagkah dad to landè yaan, landè uldin gdawatgu mdà di Amu, bay lo yé tulen-gu i fandamgu, na gsalig agu du mdà di kakdo i Amuto.
26 Du mdà di dad klimah di nawan ani, yé fandamgu mas fye di satu to ku nang mwè yaan.
27 Ku ta nun yaanam, nangam kah. Na ku landè fa yaanam, nang ge mwè yaan.
28 Bay ku mwè gamu yaan, là ti gamsalà gamu. Na i satu libun landè yaan, ku nun mwè dun, là ti gamsalàan. Bay ku simto di gamu mwè yaan, too mlimah i gnagun, na yé kayègu ku là gnaguyu i dad klimah ayé.
29 E dad flanekgu, ani kayègu man di gamu, i knèto dini di tah tanà ani, ta là mlon. Taman, mdà i dad lagi nun yaan, là fakay ku là fadlugla nimen i kdee man Dwata di dale salngad di fa landè yaanla.
30 Nè to mngel di bang ani mdà di klidùan, fye ku nangan fnab di nawan. Na nè to lehew di bang ani du nun kalnehewan, fye ku nangan fnab di nawan. Na nè to gamwè knun, fye ku nangan fabtas di fandaman.
31 Na nè to fbelan i knunan dini di tah tanà, fye ku nangan fabtas di fandaman du ta mdadong gusen i banwe ani.
32 Yé kayègu ku landè klidùyu. Nè lagi landè yaanan, lo yé fandaman ku dét kayè i Amu na ku dét i kibò kaflehewan dun.
33 Bay nè lagi ta nun yaan, lêan gal fandam i dad kalnidù dini di tah tanà, na ku dét kibò kaflehewan i yaanan.
34 Taman, masgalel i fandaman du kayèan flehew i yaanan, na lêan kayè flehew i Amu. Na salngad déé i dad libun, du nè libun landè yaan, lo yé fandaman knayè i Amu, na yé fabtasan i kablén kton na i fandaman di ku Dyisas Krayst. Bay nè libun ta nun yaan, lêan gal fandam i dad kalnidù dini di tah tanà, na ku dét kibò kaflehewan i yaanan.
35 Là sa fnangta gamu mwè yaan, bay yé duen-gu man ayé du gamfye di gamu. Falnauta gamu du fye tluh i nimòyu, na landè gamblabal di kabléyu i ktoyu di Amu.

36 Na ku nun satu sawang lagi na
satu sawang libun, na balù sayè ale,
bay yé fandamla nang ale safles, ani
flaugu dale. Ku là gadnan i lagi ayèan
di libun ayé, yé fye baling fles ale
song. Ise salà ayé.
37 Bay i satu sawang lagi, ku too
mdà di nawan i là kwèan yaan balù
landè famnang dun, na ku gadèan
gadnanan i ayèan, lê fye i nimòan ayé.
38 Taman, i lagi mwè yaan, fye sa
i nimòan. Bay i lagi là mwè yaan,
midul kafye i kenen nimò.
39 I libun ta nun yaan, là fakay
ku nun lagi mwè dun ku là fa mati
i muna yaanan. Bay ku ta mati i
yaanan, ta fakay ku lê nun lagi mwè
dun, syan ku ftoo di Amuto.
40 Bay di fandamgu, midul fa kle-
hewan ku fles landè yaanan, na yé
fantoogu di kman-gu ani, alak i Mtiu
Tulus di do.

8

I salek gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata

1 Na gablà di snalekyu di kagkah
dad knaan dsù di dad ise glut dwata.
Glut sa, i kdeeto nun kaglabat gablà
di snalekyu ayé. Bay fgeye ato,
du i kaglabat gamlé kafagdag, bay i
kasakdo, yé mlé kbagal.
2 Ku yé man nawa satu to bong
gnadèan, là mnè di kenen i too glut
gnadè.
3 Bay nè to too mbong nawa Dwata,
yé to i too dilè Dwata.
4 Taman, gablà di knaan dsù di dad
ise glut dwata, gadèto landè ti guke-
lan du lo satu sa i too glut Dwata.
5 Balù ku yé man dad to, nun dad
dwata mnè di tah langit na di tah
tanà, na balù dee i dnagitla, “dad
dwata” na “dad amu,”
6 bay di gito, gadèto lo satu glut
Dwata, dunan i Mà. Kenen mimò
ì kalbong kdee, na kenen gablà
dnayen di kdee dad nimòto. Na lo
satu i glut Amu, dunan Dyisas Krayst.
Fagu di kenen, ta mgimò i kalbong
kdee, na mdà di kenen i lawilto.
7 Bay nun dademe là galmabat i
kaglutan. Du yé ta knalamla i muna
kfangamfùla di dad ise glut dwata,
taman kel di mdu ani, ku knaanla i
dsù di ise glut dwata, di dale fandam,
yé mfun dun i ise glut dwata, na fagu
déé msamuk nawala, du di fandamla
ta gamsalà ale.
8 I knaan, là ti gtabengan i kas-
galakto di Dwata. Landè ti gunang
Dwata meye gito ku knaanto, ku de-
men là.
9 Bay too gamu fgeye balù ta là
mgikat gamu déé, du nun dademeyu
mlungay fa di kaftoola, keng yé
gumdàla mtatek ku lalòla i nimòyu.
10 Ku i satu to mlungay di kaftoon,
teenan gamu kmaan di gumnè gu-
damsù di ise glut dwata, yé mlé dun
ayè kmaan i dsù du gadèan galmabat
gamu.
11 Taman, mdà di kaglabatyu, ta
baling mtatek i flanekyu mlungay
di kaftoo, blaam yé satu to gumdà
Krayst mati.
12 Na ku ganbetan i nimòyu ayé,
du yé balingan gimò i gumsamuk
nawan, ta gamsalà gamu di ku Krayst
du ta gamsalà gamu di flanekyu.
13 Taman, ku yé gumdà i flanekgu
gamsalà mdà di kiten do kmaan i
uten dsù di ise glut dwata, ta là lê
agu kmaan uten du fye là gamsalà i
flanekgu.

9

I fakay nimò i satu to dek Dyisas Krayst

1 Di do, landè gumgikatgu. Do i satu
to dek Dyisas Krayst. Ta teen-gu i
Amuto Dyisas. Na gamu i ulê knun
nimògu di Dwata.
2 Balù ku là dnilè dademe dad to
i ta kalék Dwata do, bay gamu, ta
dnilèyu. Gamu gumite i kalékan do du
ta sasatu gamu di kenen.
3 Ani timelgu di dad to samlen do.
4 Nun sa ktoomi dmawat knaan blé
i dad to tdòmi.
5 Nun sa ktoomi mwè yaan ta ftoo
salngad di nimò i dademe dek Dyisas,

na i dad twalin, na Piter, du fye fag-
inmi di kagumi.
6 Lomi lwe Barnabas kè magfeges
mngabal klawilmi di lammi tamdò?
7 Landè sundalu ku baling kenen
smukéy i kton di laman magin di kas-
fati. Landè to dmaru ku là gkaanan
i ulê i felen. I to mantay bilibili,
nun ktoon minum gatas i dad bilibili
bnantayan.
8 I man-gu ani, ise ku lo mdà di
nimò i dad to, bay lê salngad di man i
Tnalù Dwata.
9 Du ani uldin Dwata fagu di ku
Mosis, "Nangyu fnungus bà i safì di
lamyu fatalbahò dun." Na nangto
fandam ku lo yé man Dwata dini i dad
safì.
10 Gito i manan ayé duenan fsulat
dun du gamfye di gito, du i to dmaru
na i to kamtu, fansyela i dale nimò, na
yé fatanla i dale alel di ulê i fele.
11 Yé ta felemi di blengyu bnê
gamtabeng di layefyu. Sasè di gamu
kè ku nwèmi ulê i lubaymi?
12 Ku i dademe dad to tamdò gamu,
nun ktoola dmawat dad kalnidùla
mdà di gamu, midul déé fa i gami, du
gami i muna tamdò gamu.

Bay balù nun ktoomi dmawat i dad
kalnidùmi mdà di gamu, là sa lmenmi
mni di gamu. Bay tadè gami fagtayud
du fye landè gamblabal di katdòmi i
Fye Tulen gablà di ku Krayst.
13 Ta gadèyu i dad to talbahò di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
déé gumwèla i knaanla di Gumnè ayé.
Na i dad to tmabeng di gudamsù, nun
dale alel di dad dsù ayé.
14 Na salngad ayé i dad to tamdò
i Fye Tulen du yé man i Amu, déé
gumwèla klawilla di dad to tdòla.

15 Bay balù nun ktoogu dmawat i
dad kalnidùgu mdà di gamu, knèan là
lmen-gu mni di gamu. Na ise ku yé
duen-gu smulat ani ku mni agu. Balù
ti malnus agu, là mni agu du là mayè
agu ku nun gamsang di katdògu.
16 Landè ktoogu mdag mdà di
katdògu i Fye Tulen du yé dek Dwata
do. Magakdo agu ku là nimen-gu
dun.
17 Ku yé duen-gu tamdò mdà di do
knayè, fakay nun sukéygu. Bay yé
duen-gu tamdò du ta salig Dwata di
do.
18 Bay nun lubaygu, dunan i kle-
hewgu tamdò di landè sukéy, balù
nun ktoogu dmawat dad kalnidùgu
mdà di dad to tdògu.
19 Landè gumgikatgu du landè to
fmasak do. Bay fafasak agu di kdee
du fye too dee mgebegu di kaftoo di
ku Dyisas Krayst.
20 Ku gbol agu di dad Dyu, ganbetgu
i dad Dyu du fye mgebegu ale. Na
balù là mgikat agu di kimen i dad
uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, ku
gbol agu di dad Dyu, galgu nimen i
dad uldin ayé gambet dale, du fye
mgebegu ale.
21 Salngad ku yé gugbolgu di dad
ise Dyu, lêgu ale ganbet du là nimen-
gu i dad uldin blé Dwata fagu di ku
Mosis du fye mgebegu ale. Bay ise
yé kayègu man ku là nimen-gu i uldin
Dwata, du yé toogu nimen i uldin
Krayst.
22 Na ku yé gugbolgu di dad to
mlungay di kaftoola, lêgu ale ganbet
du fye mgebegu ale. Taman, agin agu
di kdee dad to fye nun gafalwàgu di
balù dét kfagu.
23 Nimògu kdee ayé du fye too mbel
i Fye Tulen, na mdà déé, nun kafye
gdawatgu.
24 Ta gadèyu sa i agu kaskuya. Too
dee milah, bay lo satu gamdawat
taden. Taman, too gamu fakgis du fye
gamdawat gamu taden.
25 Nè i dad to skuya milah, funala
faknalam i lawehla. Yé duenla mimò
ayé du knayèla gamdawat taden, bay
i taden ayé mlal malmo. Bay nè gito,
yé duento fakgis du fye gamdawat
ato taden i là malmo kel di landè sen.
26 Taman, yé fnègu di nawagu i mi-
lah kel di gusenan. Yé satu guflingen-
gu, salngad agu di to magin glab*.
Là ti smuntuk agu ku là tadèan. Yé
kayègu di kat ksuntukgu, slame tadè.

* **9:26** 9:26 Ku demen boxing.

27 Balù ku nun sasè knayè i lawe-
hgu, faknalamgu i ktogu damnan
dun, du tàgu là gdawat i taden blé
Dwata, na blaam do sa i tamdò
dademe to.

10

Là fakay mangamfù di dad ise glut dwata

1 E dad flanekgu, kayègu fafal-
dam gamu i ta mkel di dad gutam-
bulto lmalò ku Mosis. Di kagula,
yé gmalung dale i labun febe Dwata
malak dale, na magu ale di dalan
nimò Dwata dale mifal di Fulè Mahin.
2 Na fagu di kgalung i labun dale,
na di kifalla i mahin, sawe ta gbunyag
ale du ilè i klalòla ku Mosis.
3 Na sdulê ale gamkaan di knaan
blé Dwata di dale.
4 Na sdulê ale gamginum di éél blé
Dwata di dale, na yé gumdà i éél ayé
di bong batu. Na i batu ayé, dunan
Krayst, i gal samnagin di dale.
5 Bay là lehew Dwata meye dale,
taman ta masbalét dad tulanla di
banwe landè to mnè ditù.
6 I kdee mkel di dad to ayé mgimò
guflingen di gito du fye là ganbetto i
sasè nimòla.
7 Nangyu ganbet i kfangamfùla di
dad ise glut dwata, du ani man di
Tnalù Dwata gablà di dale, “Sudeng
ale du kmaan, na minum i dad gam-
flangal, na fatuhla i ayèla mimò salà.”
8 Na nangto ganbet i ksafédla i ise
yaanla, du yé flayam Dwata dale di lo
sdu, yé kdee mati di dale lwe falò tlu
libu.
9 Na nangto ganbet i ktilewla i
Dwata, du yé lê flayaman dale, mati
ale di kakét ulad dale.
10 Na nangto ale ganbet di kun-
gagla, du yé satu flayaman dale,
dekan i kasaliganan fmati dale.
11 I kdee mkel di dale mgimò guflin-
gen du fye là ganbetto i sasè nimòla,
na ta gsulat i dad gnagula du fye fgeye
ato, du ta mdadong gusen i banwe.
12 Taman, nè i to, yé man nawan
ta too kenen mbagal di kaftoon, toon
fan-geye i kton tà mtatek di salà.
13 I kdee tilew gnaguyu, salngad
ayé gnagu i dademe. Bay dnohò
Dwata i fakangan du là ti falohan
tilew di gamu i là gaganyu dun. Bay
di bang i tilew gafat di gamu, banlén
gamu kgis du fye là gfisan gamu, na
fagu déé nun dalanyu lamwà di tilew
ayé.
14 Taman, dad flanekgu, ta nang
gamu mangamfù di dad ise glut
dwata.
15 Man-gu ayé di gamu du ta fulung
gamu faldam, na gamu gmadè sam-
timbang dun.
16 Fagu di kfasalamatto na di
kinumto du gafaldamto i litè Krayst,
ta nun alelto di litèan. Na fagu
di kalelto i fan na di kakaanto du
gafaldamto i laweh Krayst, ta lê nun
alelto di lawehan.
17 Du lo satu fan gumwèto, taman lo
satu laweh guglamto, balù ku too ato
dee, du i kdeeto samsalel i lo satu fan.
18 Fandamyu i dad to Israél di
kfangamfùla di Dwata. Nè i dad to
magin kmaan di dsù, lê ale sasatu di
kadsù.
19 Ise yé kayègu man dini ku nun
btas i dad ise glut dwata gudamsù i
dad to, ku demen i dad dsùla.
20 Bay ani kayègu man, nè i dsù di
dad ise glut dwata, yé toola gudamsù
di dad busaw, na ise di Dwata. Na
là mayè agu ku sasatu gamu di dad
busaw.
21 Ku magin gamu kmaan na
minum di kafaldamyu i kfati Amuto
Dyisas Krayst, là fakay ku lê gamu
magin kmaan na minum i ta dsù di
dad busaw.
22 Ku nimòyu ayé, mafè nawa i
Amuto. Nangyu fandam ku fakayyu
kenen natu du too kenen maltulus.
23 Nun dademe man dun, “Fakaygu
nimò balù détan.” Glut sa ayé, bay là
ti gamfye i kdee. “Fakaygu nimò balù
détan,” bay là gamtabeng i kdee.
24 Là fakay ku lo yé fandamyu ku
dét gamfye di gamu, bay lêyu fandam
ku dét gamfye di dademeyu.
25 Balù dét uten galla fabli di
fadyan, fakayyu knaan, bay nang

gamu smalek ku ta dsù di dad ise glut
dwata tà msamuk nawayu.
26 Ani duenyu fakay kmaan balù
dét uten dun du ta man di Tnalù
Dwata, “I tanà ani, na i kdee mnè di
laman, slame nfun i Amuto.”
27 Na ku nun to là ftoo di ku Dyisas
Krayst, na nlakan gamu kmaan, na
mayè gamu, balù dét i fkaanan gamu,
knaanyu. Bay nangyu snalek ku ta
dsù di dad ise glut dwata tà msamuk
nawayu.
28 Bay ku nun man dun di gamu,
“I knaan ani ta dsù di dad ise glut
dwata,” nang gamu kmaan mdà di
manan ayé tà nun msamuk nawa.
29 Ise ku gamu nawa i msamuk, bay
i to tmulen gamu.
Keng yé salekyu, “Ku fakay agu
mimò balù détan, dét labet i ksamuk
nawa i dademe dad to msang do?
30 Ku fasalamat agu di Dwata di là
fa tambù agu kmaan, landè labet i
dademe to talù sasè gablà di kakaan-
gu ayé, du ta dnasalgu.”
31 Na ani timelgu di manan ayé.
Balù dét i nimòyu, ku kmaan gamu,
ku demen minum, ku demen balù
détan, nimòyu fagu di knayè Dwata,
du fye magdayen kenen.
32 Nangyu nimò gumdà i dade-
meyu to mtatek di salà, balù ku Dyu,
ku demen ise Dyu, ku demen i dade-
meyu ftoo di ku Dyisas Krayst.
33 Ganbetyu i nimògu. Too agu
meye kfagu mimò i gufye nawa i kdee
dad to, na ise yé fandamgu i gamfye
di do, bay i gamfye di dademe, du yé
dalan-gu tmabeng dale du fye galwà
ale di salàla.

11

1 Tooyu agu ganbet, salngad i do
kagbet ku Krayst.

I kdudum i libun mangamfù di Dwata

2 Toota gamu dag du là glifetyu agu,
na nimenyu i ta tdògu di gamu.
3 Bay nun kayègu faglabat di gamu.
Yé ulu i kdee dad lagi dunan Krayst,
na yé ulu i libun dunan i yaanan, na
yé ulu Krayst Dyisas dunan Dwata.
4 Yé duenam man, ku stifun gamu
mangamfù di Dwata, ku nun lagi
dmasal ku demen tmulen i ta fgadè
Dwata, là fakayan dmudum, du ku yé
nimòan, là nafèan Krayst, du Krayst i
ulun.
5 Na ku nun libun dmasal ku de-
men tmulen i ta fgadè Dwata, yé
fye nun duduman, du ku landèan, là
nafèan i yaanan, du yé ulun yaanan.
Na i libun là dmudum, salngad kenen
di libun fkih i wakan, du magyà.
6 Ku là mayè i libun dmudum, fye
fa ku baling fatbulud. Bay too fye ku
nun duduman du magyà di libun ku
fkihan i wakan ku demen fatbulud.
7 Bay i lagi, balù ku là dmudu-
man du kenen gumite i kbaweh na i
kdatah Dwata. Bay i libun, yé gumite
kdatah i lagi.
8 Ani duen i lagi mdatah di libun
du di kagatbùan, là nimò Dwata i lagi
mdà di libun, bay i libun nimòan mdà
di lagi.
9 Na ise ku yé duen Dwata mimò
i lagi ku tmabeng di libun, bay yé
duenan mimò i libun du gamtabeng
di lagi.
10 Taman, yé duen i libun dmudum
du fiten di dad kasaligan i kafèan i
yaanan.
11 Bay di kaglutan, yé kagkahto gito
dad to ftoo di Amu, i libun, nun guk-
mamun i lagi, na i lagi nun gukma-
mun i libun.
12 Balù ku di kagatbùan yé gumdà i
libun di lagi, knèan yé gal gusut i lagi
di libun, na Dwata gumdà i kdee.
13 Ti gamu famdam dun ku dét i fye
nimò ku stifun gamu mangamfù di
Dwata. Gten kè ku dmasal i libun na
landè duduman?
14 Ta mloyu gadè sa magyà ku tahà
wak i lagi.
15 Bay i libun, ku tahà i wakan, yé
gamtnù di kafye bawehan, du tahà
wakan safang i ulun.
16 Bay ku nun to samsgil i man-gu
ayé, lo ani man-gu di kenen. Yé gami
adat di kfangamfù magin di dad to
ftoo di Dwata.

Gablà di kafaldam i kfati Dyisas

17 Na nun fa fngeweta gamu, bay
di kafngeweta gamu ani, là ti dagta
gamu, du nun di dad nimòyu di
kastifunyu mangamfù di Dwata, là
gtabengan i kaftooyu, bay baling
gamfalmo.
18 Muna di kdee, lingegu di galyu
kastifun kun, ta sahal i fandamyu, na
fantoogu nun kaglutan.
19 (Di kaglutan, nun gukmamu i
ksahal fandamyu du fye déé gudmilè
dun ku simto too glut i kaftoon.)
20 Di galyu kastifun kmaan, ise yé ti
fandamyu kfati i Amuto.
21 Du di kakaanyu, là ti stagen
gamu, bay kat satu, tadèan nwè i ke-
nen knayè. Yé duenam man, bitil fa i
dademe, na ta langal i dademe.
22 Nun sa gamu gumnè fakayyu
gukmaan. Mdà di nimòyu ani, fiteyu
landè kakdoyu i dademeyu ftoo, na
ta balingyu fyà i dad to landè knun.
Dét kè i fakaygu man gablà di nimòyu
ani? Dagta gamu kè? Là sa. Là ti
dagta gamu.

23 Ani tdò Amuto di do i ta lêgu
tugad di gamu: I Amuto Dyisas, di ki-
fuh kakal Dyudas kenen, mwè Dyisas
fan,
24 na fasalamat kenen di Dwata,
klon falnak i fan, na manan di dad to
tdòan, "Ani lawehgu dsù du fye galwà
gamu. Gal gamu kmaan gambet ani
du gumdàyu gamfaldam do."
25 Kanto fnge i kakaanla, ta nwèan
i basù guminumla, na manan dale,
"I ninum ani, guflingen di falami
kasafnè nimò Dwata dalan salu di
kenen. I litègu i fambagal dun. Di
kat kinumyu ani, yé gumdàyu gam-
faldam do."

26 Taman, di kat kakaanyu fan gam-
bet ani, na di kat kinumyu i ninum
gambet ani, yé kfaguyu tmulen gablà
di kfati i Amuto kel di lêan kasfulê.
27 Yé duenam man, ku nun to
kmaan i fan gugaflingen i laweh
Amuto, na minum i gugaflingen i
litèan, bay là dnilèan i kabtas nimòan,
gamsalà kenen di laweh i Amuto na
di litèan.
28 Yé duenam man, kat satu to,
funan too neye i kton di laman là
kmaan na minum.
29 Du ku nun to lo tadè kmaan na
minum, bay là dnilèan kabtas laweh
i Amu, sawe ta gafnin i kalbut Dwata
di kenen.
30 Yé sa duenan dee di gamu, mlun-
gay i lawehla, na lnayan ale, na ta
gafles mati i dademe.
31 Bay ku funato neye i ktoto, là ti
fanngewe Dwata ato.
32 Bay fanngewe i Amuto gito di
kngakan gito du tanluhan ato, du fye
là gagin ato di kaflayaman i dad to là
ftoo.
33 Yé duenam man, dad flanekgu,
ku stifun gamu du kmaan di kafal-
damyu kfati i Amuto, yé fye, stagen
gamu.
34 Na ku nun di gamu bitil, yé
fye, funa kenen kmaan di gumnèan
tà fanngewe Dwata gamu di là ki-
menyu di kastifunyu ayé. Na gablà di
dademe dad snalekyu, tnimelgu ku ta
kel agu déé.

12

Gablà di dad sahal gnagan blé i Mtiu Tulus di gito

1 E dad flanekgu, kayègu ku gadèyu i
kaglutan gablà di dad sahal blé i Mtiu
Tulus.
2 Ta gadèyu sa di lamyu là fa ftoo di
munan, dee gumafgawyu mangamfù
di dad ise glut dwata là lamnawa.
3 Yé duenam man, too mabtas ku
gadèyu na nè to ta mnè ì Mtiu Tulus
di kenen, là gaganan talù sasè gablà
di ku Dyisas Krayst. Na silang gagan
i satu to tmulen ta yé Amun Dyisas
Krayst ku ta mnè di kenen i Mtiu
Tulus.
4 Bong dee sahal gnagan gdawat i
dad to, bay lo satu Tulus mlé dun.
5 Bong dee kfagu mimò i nimò
Dwata, bay lo satu Amu i gumimòto
dun.
6 Bong dee alel i nimò, bay lo satu
Dwata mlé i kgagan mimò dun.
7 I kat satu to ta nun ilè knè i Mtiu
Tulus di kenen, du gamfye di kdee.

8 Nun dademe, banlé Mtiu Tulus ale kfulung mngewe di katdòla,
na nun dademe, banlén ale kfulung
faglabat di dale katdò.
9 I dademe, banlé Mtiu Tulus ale
bong ksalig, na i dademe, banlén ale
gnagan famgulê i dad to nun tduk.
10 Na i dademe, banlén ale gnagan
mimò tnikeng, na i dademe, banlén
ale gnagan tmulen i ta fgadè Dwata.
Na nun dademe, ta banlén ale gnagan
dmilè ku nè gumdà i tulus mnè di
satu to, ku mdà di Dwata, ku demen
ise. Na i dademe, ta banlén ale gnagan talù i mahal talù, na i dademe, ta
banlén ale gnagan mubad dun.
11 Bay lo satu Tulus mimò i kdee
ayé, du nalelan i dad sahal gnagan
ayé di kat satu to glalò di kenen
knayè.

Lo satu laweh, bay dee alelan

12 Gito dad to ftoo dunan i laweh
Krayst, na yé guflingen dun di laweh
i satu to. Balù dee alelan, lo satu sa i
laweh.
13 Na salngad ayé, i kdeeto, baling Dyu ku demen ise Dyu, baling
fasak ku demen ise fasak, ta sdulê ato
bnunyag di satu Tulus du fye masbakas ato di satu laweh. Na ta mnè i
Mtiu Tulus di kdeeto.
14 Du i laweh, ise ku lo satu alelan,
bay dee.
15 Keng yé man i blì, "Là glam agu
di laweh, du ise agu tnalò." Balù ku
yé manan, sana kgaginan di laweh.
16 Keng yé man i klinge, "Là glam
agu di laweh, du ise agu mata."
Balù ku yé manan, sana kgaginan di
laweh.
17 Ku i kabal laweh lo slame mata,
dét sa kibòan lminge? Na ku i kabal
laweh lo slame klinge, dét i kibòan
mungaf?
18 Bay ise yé i kibò Dwata mimò
i laweh, du di kimòan dun, fansyen
kaflasàan i kdee alel mdà di knayèan.
19 Ku lo satu alel di laweh, là fakay
tlo dun laweh.
20 Bay di kaglutan, dee dad alel, bay
lo satu laweh.
21 Taman, là fakay ku man i mata
di tnalò, "Landè gukmamuta ge." Na
là fakay ku man i ulu di blì, "Landè
gukmamuta gamu."
22 Bay di kaglutan, balù i dad alel di
laweh i man nawato landè gukmamu
dun, baling yé i too bong gukmamuto
dun.
23 Na nè dad alel man nawato là
too mabtas, yé balingto too nifat. Na
dad alel di lawehto i là fakay fite, yé
balingto too kalnaweh.
24 Na nè dad alel di lawehto i fakay
fite, balù ku là kalnawehto dun. Bay
yé duen Dwata samsatu i dad sahal
alel di lawehto gambet ayé du fye nè i
là mabtas di fandamto, yé baling too
mgafè.
25 Taman, là masgalel i dad alel di
lawehto, bay baling ale masatgal.
26 Na ku nun tduk i satu alel, sdulê
lamyalo i kdeela. Na ku nun gumagdayen i satu alel, lê sdulê magin
lehew i kdeela.
27 Taman, i kdeeyu ta masasatu di
laweh Krayst, na kat satu nun alelan.
28 Di kdeeto ftoo, nun fimò Dwata di
kat satu. Yé tnaninan, nalékan i dad to
dekan, na di galwen, i dad to tmulen
i ta fgadè Dwata, na di gatlun, i dad
to tamdò i Tnalùan, kafnge ayé, dad
to mimò gamtikeng. Na di gusenan,
nun i dad to gmagan famgulê, na i
dad to tmabeng, na i dad to malak, na
i dad to talù mahal talù.
29 Là ti kdee dad to ftoo di ku Dyisas Krayst ku mgimò ale dek Dwata
tmulen i Tnalùan, ku demen tmulen i
fgadè Dwata, ku demen tamdò. Na là
ti kdee ftoo ku Dyisas gmagan mimò
tnikeng,
30 ku demen famgulê i dad to nun
tduk, ku demen talù mahal talù, ku
demen mubad dun.
31 Taman, yé tooyu fnè di nawayu i
dad too mabtas gnagan nimò.

Bay yé too mabtas nimò i fan-gu
man di gamu ani.

13

I kalbong nawa

1 Balù ku talù agu dad mahal talù i
dad to dini di tah tanà, na lê man talù
i dad kasaligan Dwata, bay ku landè

kakdogu i dademegu to, landè gukmamu i talùgu ayé. Baling salngad di uni falnimak muni latsê, ku demen i uni bagting matlasà.

2 Balù fa ku gagan-gu tmulen i ta fgadè Dwata, na glabatgu i là fgadè Dwata di dademe dad to, na nun gnadègu gablà di Dwata, na too bong i kaftoogu di kaltulus i Dwata, na fagu déé gagan-gu filih dad bulul, knèan ku landè kakdogu i dademegu to, landè gukel i nimògu ayé.

3 Balù ku blégu i kdee knun-gu di dad to landè, na ku falohgu i dademe dad to smakuf i lawehgu du mdà di kaftoogu di ku Dyisas Krayst, bay ku landè kakdogu i dademegu to, landè gdawatgu lubay di nimògu ayé.

4 Nè to kamdo, tahà nawan na fye balun. Là ti mafè nawan, na fagdag, na fangnem.

5 Là nimòan gumyà i dademen, na là loman, na là mlalan falbut, na là fandaman i sasè nimò i dademe to di kenen.

6 Landè klehewan di sasè nimò, bay yé gulehewan i dad tluh nimò.

7 Balù ku dét i mkel di kenen, gaganan mebe dun, na landè gusen i kaftoon, na là milih i kafdenan na i ktahà nawan.

8 I kgagan tmulen i dad fgadè Dwata, nun sa kafngen. Na i kgagan talù mahal talù, lanah. Na i gnadè, mlanas. Bay landè gusen i kakdo.

9 Là sikof i gnadèto, na i gnaganto tmulen i fgadè Dwata.

10 Bay ku ta kel Krayst, i too sikof, ta landè gukmamu i là sikof.

11 Di lamgu ngà fa, i kastulen-gu, i fandamgu, na i dad kalyalogu salngad di ngà. Bay ani, ta tua agu, na ta là kaldam agu ngà.

12 I teento di mdu ani, lo salngad di alung là mtiu kite dun di gumeye alung, bay nun du kadang ta too mtiu kiteto dun. I kaglabatto, là fa sikofan ani, bay sikof kadang di du ayé salngad kaglabat Dwata do di mdu ani.

13 Nun tlu sigi sagin, dunan i kaftoo, na i knun fanden, na i kakdo. Na yé too mabtas di kdee, i kakdo.

14

Dademe tdò gablà di gnagan blé i Mtiu Tulus

1 Taman, yé tooyu fnè di nawayu i kakdo, na yé fandufyu i dad gnagan blé Mtiu Tulus, midul fa i gnagan tmulen i ta fgadè Dwata.

2 Nè to talù mahal talù mdà di Mtiu Tulus, ise yé gustulenan di dad to, bay di Dwata. Landè to galmabat dun. Na yé tulenan i kaglut là fafgadè Dwata di dademe.

3 Bay nè to tmulen i ta fgadè Dwata, yé gustulenan di dad to, du fye mbagal ale di kaftoola, na matgal i nawala, na lehew ale.

4 Nè to talù mahal talù, lo kenen kto i gtabengan. Bay nè to tmulen i ta fgadè Dwata di kenen, gtabengan i dad to ftoo.

5 Yé kayègu ku i kdeeyu gamtalù mahal talù. Bay yé toogu kayè ku gaganyu tmulen i ta fgadè Dwata, du balù mabtas i kgagan talù mahal talù, bay yé too mabtas i kgagan tmulen i ta fgadè Dwata. Silang nun gukmamu i ktalù i mahal talù ku nun mubad dun du fye magtabeng i kdee dad to ftoo.

6 E dad flanekgu, ku kel agu déé di gamu na talù agu i mahal talù, dét i gukmamuyu do? Landèan, silang ku yé tulen-gu gamu i ta fite Dwata di do, ku demen i fgadèan di do, ku demen i faglabatan di do.

7 I to talù mahal talù salngad di to fmalandag ku demen fmuglung, ku là fulungan mutem dun, landè gukmamu i nimòan.

8 I to myuf féw, ku là fgamalan i unin, landè to fatlagad di kasfati.

9 Na salngad ayé ku talù gamu i mahal talù, du là glabat dad to i talùyu, na landè gukel i ktalùyu ayé.

10 Bong dee sahal talù dini di tah tanà, bay kat satu slame nun gumtatekla.

11 Bay ku nun to talù, na là glabatgu i manan, landè kibòmi sgadè du là saglabat gami.

12 Too gamu mayè ku nun gnaganyu mdà di Mtiu Tulus.

Taman, tooyu fanduf i dad gnagan gamtabeng di dademeyu ftoo.

13 Yé duenam man, nè to gmagan talù mahal talù, yé fye fnin di Dwata gaganan mubad i manan.

14 Du ku dmasal agu, na yé gnamitgu i mahal talù, balù too mdà di nawagu i nimògu ayé, bay là ti glabat i fandamgu dun.

15 Taman, dét i fye nimògu? Ani i nimògu di kdasal. Kayègu dmasal fagu di kaltulus i Dwata, bay lêgu kayè fagin i fandamgu di kdasal. Na ku lmingag agu, kayègu lmingag fagu di kaltulus i Dwata, bay lêgu kayè fagin i fandamgu di klingaggu.

16 Ku fasalamat gamu di Dwata fagu di kaltulusan di mahal talù, landè kibò i dad btal to mngee di manyu du là glabatla dun.

17 Na balù ku too fye i kfasalamatyu di Dwata, là gtabengan i dademeyu.

18 Fasalamat agu di Dwata du nun gnagan-gu talù mahal talù, na midul i do kgagan di kdeeyu.

19 Bay di lam i simbahan, balù lo lime i man-gu, syan ku glabat i dad to gustulen-gu tah di dee man-gu di mahal talù di là glabatla dun.

20 Dad flanekgu, nangyu ganbet i dad malnak ngà là fulung faldam. Bay yé gugambetyu dale di là kafdamla i sasè. Bay ganbetyu fandam i to ta tua di kafdamyu i tdògu ani.

21 Nun sa gsulat di Tnalù i Dwata, manan,

"Gamu dad Dyu, dekgu di gamu i dad to mahal talùla, na ftalùgu ale di gamu. Bay balù ku yé dekgu i mahal to, knèan sana là kaflingeyu man i to dekgu."

22 Yé duenam man, yé gukmamu ktalù i mahal talù du mgimò ilè di dad to là ftoo, ise di dad to ta ftoo. Bay, yé gukmamu i ktulen i fgadè Dwata du tmabeng di dad to ta ftoo, ise di dad to là ftoo.

23 Taman, ku smimba gamu na kat satu to talù mahal talù, ku nun fusuk déé satu to là galmabat ku demen là ftoo, yé manan ta book gamu.

24 Bay ku kdeeyu smimba, sdulê tmulen i ta fgadè Dwata, na nun fusuk déé satu to là galmabat ku demen là ftoo, msamuk nawan di kagsalàan mdà di tdòyu,

25 na tulenan i dad sasè mnè di fandaman, na lkuad mangamfù di Dwata, manan, "Dini kadì Dwata di safédyu."

I fye kfagu stifun mangamfù di Dwata

26 Taman, dad flanek, ani kayègu man di gamu ku smimba gamu, nun to gatlagad lmingag, nun gatlagad tamdò, nun gatlagad tmulen i ta fite Dwata di kenen, nun gatlagad talù mahal talù, na nun gatlagad mubad dun. Nimòyu kdee ayé, du yé kfaguyu fbagal i dad to ftoo.

27 Na ku nun to talù mahal talù, lo fakay lwe ku demen tlu to mimò dun, bay sbaluh ale, na là fakay ku landè mubad dun.

28 Na di ksimbayu, ku nun to mayè talù mahal talù, bay landè to mubad dun, yé baling fye tadè fanak, na lo nawan stulen di Dwata.

29 Na i dad to tmulen i ta fgadè Dwata di dale, lo lwe ku demen tlu to mimò dun. Na i dademe, flinge ale fye santimbangla i manla ku mdà di Dwata, ku demen ise.

30 Ku nun to tmulen i ta fgadè Dwata di kenen, na di laman talù, lê nun satu knayè Dwata tmulen, fanak i muna talù.

31 I kdeeyu, slame fakay tmulen i ta fgadè Dwata di gamu, bay sbaluh gamu, du fye i kdee dad to stifun déé nun gwèla, na mbagal i kaftoola.

32 Na i dad to tmulen i ta fgadè Dwata di dale, gadnanla i ktola,

33 du là mayè Dwata ku msamuk i ksimbato, bay yé kayèan ku mtanak.

Nun satu galmi flalò di kdee dad simbahan di dad banwe, na dunan ani.

34 Yé fye, tadè fanak i dad libun di galyu ksimba, du là fakay ale talù. Salngad man Dwata di uldin blén ku Mosis, là fakay ku yé mebe i dad to ftoo i libun.

35 Na ku nun kayèla snalek, yé gusmalekla di yaanla ku ta kel ale di gumnè, du magyà ku talù i libun di lam i simbahan.
36 Keng yé mnè di fandamyu ku mdà di gamu i Tnalù Dwata, ku demen lo gamu gamdawat dun.
37 Nè to man nawan nun gnaganan tmulen i fgadè Dwata ku demen i dademe gnagan, yé fye dnilèan na yé gumdà i sulatgu ani, di Amuto.
38 Bay ku nun to tadèan bayà i sulatgu ani, tadèyu kenen bayà.
39 Taman, dad flanekgu, tooyu fanduf tmulen i ta fgadè Dwata, bay nangyu fnang i ktalù mahal talù.
40 Na di kdee dad nimòyu, tooyu fandangan mimò dun.

15

Gablà di kték Krayst di fati

1 E dad flanekgu, lêgu man fafaldam gamu i Fye Tulen ta tdògu di gamu, na ta dnawatyu, dunan i gumdàyu mbagal di kaftoo.
2 Na mdà dì Fye Tulen ta tdògu di gamu, galwà gamu ku tooyu fnè di nawayu. Silang là galwà gamu, ku lo tah nawayu i kaftooyu.
3 Yé too mabtas tdògu di gamu, dunan i ta fgadè Dwata di do, na dunan ani: Mati Krayst du falwàan ato di dad salàto du yé man di Tnalù Dwata.
4 Na kafngen mati, lbang, bay di gatlun du, ta lê nték Dwata kenen mdà di fati du yé man di Tnalù Dwata.
5 Na di kafngen mték mdà di fati, ta fiten i kton di ku Piter na di dad sfalò lwe to galan dek.
6 Na kafnge ayé, di satu du, ta lêan fite i kton di mlukas lime latuh dad to ftoo di kenen. Na i gudee dad to ayé, sana knèla di bang ani, bay ta mati i dademe.
7 Na kafnge ayé, ta lêan fite i kton di ku Dyém, na klon di kdee dad to galan dek.
8 Na di gusenan, ta fiten i kton di do, bay di kfiten di do, yé kafdamgu dun, salngad agu ngà sut muhad, du landè fandam i dad to ku mbaling agu ftoo.
9 Ani duen-gu man ayé du do i too mdanà di kdee dad to dek Dyisas Krayst, na là gablà agu matlo "Satu to dek Dyisas Krayst," du falnayamgu i dad to nfun Dwata.
10 Bay mdà di kafye Dwata, ta ani nan kagkahgu, na ta nun ulê i kafyen di do du ta baling bong i do nimò di nimò i dademe dad to dek Dyisas Krayst. Bay di kaglutan, ise ku do i mimò dun, bay Dwata, du mdà di kafye tabengan di do.
11 Taman, là mabtas ku simto gulmingeyu dun, mdà di do, ku demen mdà di dale, bay yé mabtas i tdòmi, na i kaftooyu dun.

Gablà di kték i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

12 Yé tdòmi ta nték Dwata Krayst di fati. Na kan ku nun di gamu man dun na là nték Dwata kadang di fulé du i dad to ta mati?
13 Kaflingenta dun, ku là mték i dad to ta mati, yé kayèan man là fa mték Krayst kenen.
14 Kaflingenta dun, ku là mték Krayst di fati, yé kayèan man ta landè gukel i katdòmi, na landè gukel i kaftooyu.
15 Na ise ku lo ayé, bay ta tmulen gami kéng gablà di Dwata, du yé manmi ta ntékan Krayst. Bay ku là ntékan i dad to ta mati, là fa ntékan Krayst.
16 Du ku là ntékan i dad to mati, là ti ntékan Krayst.
17 Ku là mték Krayst di fati, landè gukel i kaftooyu, na sana knèyu di salà.
18 Ku là mték Krayst, landè dalan i dad to ta mati galwà di kaflayam.
19 Ku lo yé knun fandento di ku Krayst di knèto dini di tah tanà, gito i dad to too magakdo.
20 Bay di kaglutan, ta sana nték Dwata Krayst di fati. Na yé gugmadèto dun, i dad to ta mati, lêan ale nték kadang di fulé du.
21 Du mdà di sasè nimò i satu to, gafat i fati di kdee dad to, na mdà di

fye nimò i satu to, yé gumdà i kdee
dad to mték.
22 I kdee dad to sdulê mati du mdà
di ksasatula di ku Adan. Na salngad
ayé, i kdee dad to ta masasatu di ku
Krayst, banlén ale nawa landè sen.
23 Ani kastadol i któk. Krayst i
ta muna mték di fati, na di kasfulê
Krayst, ntékan i dad to nfunan.
24 Na yé kloto mite gusen i kalbong
kdee du falmo Krayst i kdee dad
dmuen kenen di bang ani, dunan i
kdee dad nun glal, na i kdee dad sasè
tulus. Na kafnge ayé, fulêan di Màan i
ktoon magot i kalbong kdee.
25 Bay di laman là kel i kdee ayé,
Krayst i magot kalbong kdee kel di
kagfisan i kdee dmuen kenen du mtin
ale falmo.
26 Yé too sangal fnisanan i fati.
27 Du ta gman di Tnalù Dwata, "I
Dwata, fnisanan i kalbong kdee du
fye fagotan i kdee di ku Krayst." Bay
gadèto lo Dwata i là glam di kdee dad
nagot Krayst.
28 Na ku ta fagot Dwata i kalbong
kdee di ku Krayst, fagot Krayst i kton
di Màan, dunan i fagot di kenen i
kdee. Na mdà déé, Dwata i magot
kalbong kdee.
29 Ku là mték i dad to ta mati,
dét gukmamu kafbunyag i dad to
man nawala tlas laweh i dademela ta
mati?
30 Na ku là mték i dad to ta mati,
landè gukmamu i kafagtayudmi di
dad klimah gal mkel di gami.
31 E dad flanekgu, kat du galyalogu
ta mdadong i kfatigu. Gadè Dwata na
galgu dag i kaftooyu di Amuto Krayst
Dyisas.
32 Too sè klimahgu dini di Ifisu, du
i dad to dmuen do, salngad ale i labè
lmanaf. Ku là mték i dad to ta mati,
landè gukmamu i kafagtayudgu di
dad klimah ani. Yé baling fye nimen-
gu i man dad to, "Yé loto nimò, kmaan
na minum du keng fayah mati ato, na
ta gusenan."
33 Bay too gamu fgeye tà gamu maf-
gaw, du "Ku yé dademeyu sgalak i
dad to sasè, malmo i kafye adatyu."
34 Fgulit gamu, na ta nang gamu lê
fagsalà. Nun dademe déé di gamu là
glut kgadèla i Dwata, na yé duen-gu
man ani du fye myà gamu.

I kagkah i laweh i dad to ta mték

35 Bay keng nun smalek ku dét kibò
Dwata mték i dad to ta mati, na ku dét
kibò kagkah i lawehla.
36 Kulang kaglabat i to smalek ayé.
Salngad di bnê, silang tmabò i bnê ku
ta balok i klafutan.
37 Ku mlah gamu trigo, ku demen
dademe bnê, yé flahyu i bengen, ise
ku i lawehan.
38 Banlé Dwata laweh i bnê mdà di
knayèan. Ku dét klasi bnê, yé klasi
lawehan.
39 Na i kdee dad nimò Dwata i nun
nawa, slame sahal i ungadla. I dad
to, nun dale ungad, i dad lmanaf, nun
dale ungad, i dad anuk, nun dale un-
gad, na i dad nalaf, nun dale ungad.
40 Na nun laweh i dad mnè ditù di
langit, na lê nun laweh i dad mnè dini
di tah tanà. Mahal i kafye baweh i
dad mnè di langit, na mahal i kafye
baweh i dad mnè dini di tah tanà.
41 Sahal kafye baweh i du, na i
bulen, na i dad blatik. Na balù di kdee
blatik, sahal i kafye bawehla.
42 Na salngad ayé ku ta mték i dad
to ta mati. Ku ta mati i lawehto ani,
lbang na fles balok. Bay ku ta mték
ato, nun falami lawehto. Ta là matin,
na là balokan.
43 Ku ta lbang i lawehto, sasè
baweh meye dun, na landè galan.
Bay ku ta mték, fye baweh i falami
lawehto, na ta kamgis.
44 I lawehto ani mdà di tanà, na lê
mulê di tanà. Bay ku ta mték ato, mdà
i falami lawehto, fakay mnè di langit.
Du nun lawehto mnè dini di tah tanà,
lê nun lawehto mnè ditù di langit.
45 Du ani man i Tnalù Dwata, "I
tnanin to, dunan Adan, banlé Dwata
nawa du fye mnè dini di tah tanà."
Bay Krayst, yé katlo dun sangal Adan.
Kenen maltulus mlé nawa.
46 Yé munato gdawat i btal laweh
mnè di tah tanà ani, na tmadol i
laweh fakay mnè di langit.

47 I tnanin to, mdà di tanà, bay i
galwen mdà di langit.
48 I kdee bel Adan, salngad
kagkahla di kenen, du nimò Dwata
mdà di tanà. Na salngad ayé, i kdee
dad to ta sasatu di ku Krayst, salngad
i kagkah di kenen, du yé gumdàan di
langit.
49 Ku dét kasalngadto di to mdà
di tanà, yé lêto kasalngad i mdà di
langit.
50 Ani kayègu man, dad flanekgu.
I lawehto ani, nun ungadan na nun
litèan, là ti gfusukan di Kagot i Dwata.
Na i laweh mati, là gaganan nfun
nawa landè sen.
51 Too gamu flinge du tulen-gu di
gamu i là fgadè Dwata di muna. Gito
dad to ftoo, là ti sdulê ato mati, bay
sdulê matlas i lawehto.
52 Too mlal matlas i lawehto, sal-
ngad di lo sulê udaf, du salngan di
kuni i sangal bong féw, nték Dwata i
kdee dad to ftoo ta mati, na tanlasan
i lawehla, laweh là mati.
53 Du i laweh balok, tanlas laweh là
balok. Na i laweh mati, tanlas laweh
là mati.
54 Taman, ku ta matlas i lawehto
balok di là balokan, na ku ta matlas i
lawehto mati di là mati, gdohò i man
Tnalù Dwata,
“Ta landè mati du ta fnge fnisan
Dwata i fati.
55 Ta landè gagan i fati, na ta landè
alasan.”
56 Yé gumdà alas i fati di salà, na
silang dilè i salà, kanto kel i uldin.
57 Bay salamat di Dwata du kenen
mlé gito kgagan matu fagu di Amuto
Dyisas Krayst.
58 Taman, dad flanek toogu kan-
bong nawa, too gamu fbagal di
kaftooyu du fye landè gamgingok
dun. Too gamu falgad di fimò i Amuto
gamu, du ta gadèyu i kdee nimòyu di
kenen, slame nun ulêan.

16

Gablà di kabléla di dademe dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

1 Na gablà di snalekyu i kablé filak
tabeng di dad to ftoo ditù di Dyudiya,
tadèyu lalò i ta man-gu di dad to ftoo
ditù di Galasya.
2 Ani i fye nimòyu. Di kat du
Linggu, falayu nahal i filak bléyu mdà
di kalbong gwèyu, du fye ku ta kel agu
déé, ta là galà gamu samtifun du ta
gatlagad.
3 Ku ta kel agu déé di gamu, ku
simto i dad to nalékyu tmunda i bléyu
ayé, dekgu ale salu di Dyérusalém,
fnebegu ale sulat fafdilè dale di dad
to ditù.
4 Ku yé fandamgu salu agu ditù,
fakay ale magin di do.
5 Gadéé agu di gamu du lnauyta
gamu, bay funa agu magu ditù di
Masidunya, du yé fnaleh nawagu.
6 Keng yé klogu mnè di safédyu di
bang ksasè i tanà. Ku ta fles agu di
kagugu, fakayyu agu tnabeng, balù
nè gusalugu.
7 Ani duen-gu man ayé du là mayè
agu ku lo ato site là mlo, bay yé
kayègu ku faloh Dwata, beg agu mlo
mnè di safédyu.
8 Bay funa agu fanak dini di Ifisu
kel di Du Péntikus.
9 Ani duen-gu fanak dini di Ifisu du
ta too dee dad to mayè flinge i Tnalù
Dwata. balù ku dee dmuen dun.
10 Ku salu Timoti déé di gamu,
tooyu fansye mifat kenen du lê kenen
mimò i nimò i Amuto salngad do.
11 Yé duenam man, nafèyu kenen,
na nangyu nadoy. Na di kdàan fles
di kagun, fiteyu kakdoyu dun fagu di
tabengyu du fye mtanak i nawan di
kasfulêan di do, du fatan-gu kenen na
i dademe flanekto i magin dun.
12 Gablà di flanekto Apulus, ta
toogu dek magin di dad flanekto di
klauyla gamu, bay keng là tayòan ma-
gin. Silang salu déé ku ta nun ka-
gaslengan.

Gusen i sulat

13 Too gamu fgeye, na fbagal di
kaftooyu di ku Dyisas Krayst. Nang
gamu myà gablà di kaftooyu, bay
tooyu fite i kakgisyu di kaftoo.
14 Na nimòyu i kdee mdà di kakdo.

15 Ta gadèyu sa gablà di dale Stifanas na i familyan. Dale i tnanin dad
to ftoo di Akaya, na ta toola tnabeng
i dademela ftoo di ku Dyisas Krayst
mdà di nawala.
16 E dad flanekgu, toogu fni di
gamu, lalòyu nimò i dad to gambet
ani, na i dad to tmabeng dale.
17 Too agu lehew du ta kel dini
ale Stifanas na Fortunatu na Akayku.
Mdà di kakella dini, ta là mlidù
nawagu gablà di gamu,
18 du tan-galla i nawagu salngad i
katgalla i nawayu. Tooyu nafè i dad
to gambet ayé.
19 I dad to ftoo di Asya, galla
gamu gtulen nawa, na balù Akwila
na Prisila, na i dad to gal magin
dale smimba di gumnèla, manla, "Ku-
musta" di gamu.
20 Na i kdee dad flanekto ftoo di
ku Dyisas Krayst dini di Ifisu, manla,
"Kumusta" gamu kun. Tooyu fite i
kasakdoyu di kasaflanekyu di ku Dy-
isas Krayst.
21 Do, Pol, i smulat ani. Kumusta di
gamu.
22 Ku nun to là kanbongan nawa
i Amuto, falnayam Dwata kenen. E
Amu, mulà moon, mlal ge samfulê.
23 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas
magin di kdeeyu.
24 Toota gamu kanbong nawa du ta
sasatu ato di ku Krayst Dyisas.

I Galwe Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di Korintu

1 Do, Pol, i satu to dek Krayst Dyisas
fagu di knayè Dwata, na Timoti, i
flanekto di kaftoo, gumdà i sulat ani.
Na yé gugtadè i sulat ani di gamu dad
to ftoo di ku Dyisas Krayst di syudad
Korintu, na i kdee dad to nfun Dwata
di kabal probinsya Akaya*.
2 Mulà moon i Màto Dwata na
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye
na ktanak nawa.

I kdayen Pol di Dwata

3 Tooto dnayen Dwata, dunan Mà i
Amuto Dyisas Krayst. Kenen gumdà i
kakdo na kgal nawa.
4 Tan-galan i nawato di kdee dad
klimah mkel di gito du fye lêto gatgal
nawa i dademe to di dad klimah mkel
di dale fagu di kgal nawa gdawatto
mdà di Dwata.
5 Du ta galmenmi i dad kaflayam
Krayst, taman lêmi galmen i kgal
nawa blé Dwata fagun di ku Krayst.
6 Yé gukmamu dad klimah mkel
di gami du fye matgal i nawayu na
galwà gamu. Na yé gukmamu i katgal
Dwata nawami du fye lê gamu mat-
gal, na gamtayud gamu di dad klimah
mkel di gamu salngad di gami.
7 Yé duenam man, là ti gwè nawami
gablà di gamu, du gadèmi di kgaginyu
di dad kaflayammi, lê gamu gagin di
kgal nawa gdawatmi.
8 E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu
gablà di dad kaflayam gnagumi di
Asya. Too ti féét na blat i gnagumi, na
là ti fandamgu dun ku dè gami mto.
9 Too ti glut, du yé mnè di fan-
dammi ta fan gami mati. Bay yé due-
nan nun dad blat mkel di gami, fye ta
là snaligmi i ktomi, bay yé snaligmi i
Dwata, dunan i gmagan mték dad to
mati.
10 Ta falwàan gami mdà di too sasè
fati ayé, na fanlesan i kafalwàan gami
di dad kaflayam fan kel. Na fantoomi
nimòan i kdee ayé,
11 ku dnasalyu gami. Du mdà di
dee dmasal gami, lê dee fasalamat di
Dwata mdà di kdee kafye gdawatmi
kadang du timel i dad dasal.

Matlas i fandam Pol

12 Yé satu gumdàmi lehew, du
gadèmi di ktomi too glut na tluh i
kibòmi gamu, na kel di kdee dad to
fagu di kgagan blé Dwata mdà di
kafyen, na ise ku mdà di kfulung i
dad to.
13-14 Lo yé sulatmi di gamu i
gbasayu na glabatyu. Na yé kayègu
ku nè i là glabatyu di mdu ani, sikof i
kaglabatyu dun kadang du fye di Du
Kasfulê i Amuto, dagyu gami, na lêmi
gamu dag.
15-16 Na mdà di kgadègu ayé, taman
yé fnaleh nawagu funata gamu lnauy
di ksalugu di Masidunya, na lê agu
slob déé di gamu di kulêgu, du fye lwe
dulêgu tamgal gamu. Na yé lêgu kayè
ku nun tabengyu do di ksalugu ditù
di Dyudiya.
17 Bay du là gdohò i ksalugu déé,
keng yé fandamyu lo lalan i man-
gu. Na keng yé fandamyu salngad
agu di dad to mlal mngee fye gwèla i
knayèla, bay là dnohòla i ta manla.
18 Ku dét kaglut i man Dwata, yé
lê kaglut i man-gu gamu du là ti lwe
nawagu.
19 Gami Silas na Timoti, yé ta tdòmi
di gamu dunan Dyisas Krayst, i Ngà
Dwata, na toon kah di nawan i kdee
manan, du too kenen gsalig.
20 Du kdee fakang Dwata, gdohò
fagu di ku Krayst. Taman, fanngeeto i
kdee man Dwata fagu di ku Krayst du
fye magdayen i Dwata.
21 I Dwata fbagal gami na lê gamu
fagu di ksasatuto di ku Krayst, na
kenen i tamfing gito.
22 Na ta fnèan di gito ilè i ta kag-
funan gito, dunan i Mtiu Tulus, gug-
madèto dun dnohòan i kdee fakangan
di gito.

* **1:1** 1:1 Dunan i probinsya dnagit Grisya di ta nawan ani.

23 Bay tulen-gu gamu ku dét i duen-
gu là gsalu déé, du là mayè agu ku bal-
ing gamu myà mdà di kngakta gamu.
Gadè Dwata ku kéng i man-gu ani.
24 Là ti fnegesmi gamu di kaftooyu,
du gadèmi ta mbagal gamu di kaftoo.
Bay yé kayèmi ku gtabengmi gamu du
fye too gamu lehew.

2

1 Yé duenam man, yé fandamgu là
tayò agu lê salu déé di gamu keng
baling mlé klidù.
2 Du ku banléta gamu klidù, ta
landè flehew do.
3 Taman, yé duen-gu febe di gamu
i muna sulatgu du fye di ksalugu déé,
i dad to flehew do moon, là balingla
agu flidù. Du gadègu, ku lehew agu,
lê gamu man lehew.
4 Na di ksulatgu gamu di munan,
too mlidù i nawagu, na gatugu gngel.
Ise ku yé duen-gu smulat di gamu
ku flidùgu i nawayu, bay yé duen-gu
smulat du fye gadèyu ku dét i kalbong
nawata gamu.

Fnasinsya i to gamsalà

5 Na gablà di to déé di gamu ta
gamlé klidù, ise ku lo do i flidùan, bay
lê kdeeyu déé. Ta began gamu flidù.
(Yé duen-gu man ayé du fye là too
sasè kagalyalon i talùgu).
6 Du i kafngewe i gudeeyu di kenen,
ta gablà ayé.
7 Fnasinsyayu kenen, na tan-galyu
nawan du tà gadlug i klidù nawan, na
baling malmo i fandaman.
8 Taman, yé fnigu di gamu, tooyu
fite i kakdoyu kenen.
9 Yé duen-gu febe i muna sulat di
gamu du fye gadègu ku too fye i
nimòyu na ku tooyu nimen i kdee ta
tdògu di gamu.
10 Di kfasinsyayu kenen, fnèyu di
fandamyu ta lêgu fnasinsya. Na ku
dét i gugamsalàan, gadè Krayst yé
duen-gu fmasinsya dun, du gamfye
di kdeeyu.
11 Ani duento fmasinsya kenen du
fye landè dalan Satanas fmisan gito,
du ta gadèto sa ku dét i sasè fnaleh
nawa Satanas.

I klidù nawa Pol ditù di Troas

12 Kantogu salu ditù di Troas di
katdògu i Fye Tulen gablà di ku
Krayst, teen-gu ta nukà Amuto dalan-
gu tamdò.
13 Bay kantogu kel di Troas, too agu
mlidù du là teen-gu i flanekto Titu.
Taman, mbal agu di dad to déé, na
fles agu di Masidunya.

I katu fagu di ku Krayst

14 Bay salamat di Dwata du mdà di
ksasatuto di ku Krayst nalakan ato di
kfiteto i kgaganan. Na gnamitan ato
fbel i tdò gablà ku Krayst di kdee to
salngad i too fye fangbun.
15 Du gito i tmulen gablà di ku
Krayst, salngad ato i fangbun blé
Krayst di Dwata. Na i fangbun ani,
gafat di dad to falwà Dwata, na lê
man di dad to falnayaman kadang di
fulé du.
16 Bay sahal i kgungaf i dad to i
fangbun ani. Di dad to falnayam
Dwata kadang, sasè bunan, du yé
fafaldam dale gdawatla fati landè
sen. Bay di dad to falwà Dwata,
too fye bunan, du yé fafaldam dale,
gdawatla nawa landè sen. Simto kè
gablà tamdò i Fye Tulen ani?
17 Là salngad gami di dademe dad
to tamdò i Tnalù Dwata du gnamitla
gamwè knun. Bay ta dek Dwata
gami, taman toomi kah di nawami i
katdòmi du gami i dad snalig Krayst.

3

Dad snalig tamdò i falami kasafnè

1 Keng yé kaglabatyu mdà di
manmi ayé, fdatahmi i ktomi. Yé kè
kayèyu ku mebe gami sulat gumdàyu
dmilè gami, na kayèyu ku mwè
gami sulat di gamu du fdilè gami di
dademe banwe, salngad di nimò i
dademe to tamdò?
2 Gamu i sawe sulat fitemi, na ta
gbatak gamu di fufungmi du fye gadè
na bnasa i kdee dad to.
3 Ta too mlilo kgadè dun, Krayst
mimò i sulat ani, na ta fagun di gami.

Na ise ku btal bolpén i gnamitan di
ksulatan, bay i Mtiu Tulus i Dwata too
mlawil. Na ise ayé gusmulatan dun di
batu, bay di fandam i dad to.
4 Yé duenmi man ayé du smalig
gami di Dwata fagu di ku Krayst.
5 Ku lo gami, là ti gaganmi mimò
ani, bay kdàan di Dwata.
6 Kenen mlé gami kgagan tamdò i
falami kasafnè. Na ise ku yé gumdà
i falami kasafnè di dad uldin blé
Dwata fagu di ku Mosis, bay di Mtiu
Tulus. Ku yé snaligto i uldin, yé gafat
di gito fati. Bay ku yé snaligto i Mtiu
Tulus, yé gafat di gito nawa landè sen.
7 Di kablé Dwata i uldin di ku Mosis,
sulatan di batu kufil, na fiten neng i
kaltulusan. Na balù fganag mlanas
kneng baweh Mosis, là geye dad to
Israél dun, du too mneng. Balù ku fati
gebe i uldin, knèan too magtikeng.
8 Bay midul déé fa kagtikeng nimò i
Mtiu Tulus.
9 Ku gamtikeng i dalan mlé flayam,
mas gamtikeng i dalan mlé kagalwà.
10 Di kaglutan, mdà di kgis i kneng
di mdu ani, ta mlanas i kneng di mu-
nan.
11 Ku mneng di là mlo i uldin, midul
déé kneng i falami kasafnè du kel di
landè sen.
12 Taman, too minit nawami tamdò
du nun fye fandenmi di falami
kasafnè.
13 Na là salngad gami di ku Mosis
du snafangan i bawehan du fye là
teen dad to Israél klanas i neng di
bawehan.
14 Magsafang i fandamla di munan,
na balù kel di mdu ani. Ku bnasala i
labi kasafnè, magsafang i fandamla.
Silang magwè i gamsafang di fandam
i satu to ku ta sasatu di ku Krayst.
15 Na balù di mdu ani, ku bnasala
i uldin blé Dwata fagu di ku Mosis,
sana là kaglabatla dun.
16 Bay ku ta ftoo satu to di Amuto, ta
magwè i gamsafang di fandaman.
17 Na i Amu manan ani, dunan i
Mtiu Tulus. Na nè to gumnè Tulus i
Amu, ta galwà di dad gumgikatan.
18 Taman, kdeeto ta ftoo mite kneng
i Amuto, na ta landè safang i bawe-
hto. Na yé gumdà i kneng ayé di Amu,
dunan i Mtiu Tulus, na fnalamin ato
du fye salngad di knengan.

4

I dad kulang tanà fnò i too mabtas knun

1 Mdà di kakdo Dwata, ta blé Dwata
gami i nimò ani. Taman, là tmakas
gami mimò dun.
2 Bay toomi knang i kdee dad nimò
gbuni na magyà. Là fan-gawmi i
dad to di katdòmi, na là san-gilihmi
i katdò i Tnalù Dwata. Bay toomi
fbateng i kaglutan du fye fagu déé
dilè i kdee dad to, tluh i ldammi di
kite Dwata.
3 I Fye Tulen tdòmi ani, lo yé gug-
bunin di dad to là galwà.
4 Là ftoo ale du bnutè Satanas i fan-
damla, du yé sa dwata i dad to là ftoo.
Yé duen Satanas mutè i fandamla fye
là teenla i lwa mdà di Fye Tulen gablà
di kdatah Krayst, na Krayst gumite i
kagkah Dwata.
5 Du ise yé tdòmi ku gablà di ktomi,
bay yé tdòmi Dyisas Krayst i Amu.
Na gami i dad fasakyu du mdà di
kimenmi di ku Dyisas Krayst.
6 Di kagatbùan, kmifuh i klamang
banwe, na talù Dwata, manan, “Mulà
moon ku nun lwa, fye lanah i kifuh,”
na di kmanan ayé, tadè mgimò. Na
kenen i mlé lwa di nawami du fye
glabatmi i kdatah Dwata ta gfiten di
baweh Krayst.
7 Bay gami ta gamdawat i kaltulus
Dwata, salngad gami i kulang tanà,
du fye too teen na Dwata gumdà i
kaltulus ayé, ise ku gami.
8 Balù too dee kaflayam gafat di
gami, bay là sa mbakus gami. Na balù
lê too msamuk fandammi, bay là sa
gdanà i nawami.
9 Balù dee dmuen gami, bay sana
knun msen gami. Na balù toola gami
fatduk, là sa gfisanla gami.
10 Galmi galyalo di lawehmi i
kfatila ku Dyisas, du fye lê teen di
gami i klawilan.
11 Du di knèmi dini di tah tanà, fanla
gami gal fnati du mdà di ksasatumi

ku Dyisas, du fye too teen klawilan di
ktomi.
12 Balù ku mdadong i gami kfati,
syan ku gdawatyu gamu i nawa landè
sen.
13 Man i Tnalù Dwata, “Ftoo agu di
Dwata, taman fitegu fagu di ktalùgu.”
Na salngad di gami, du ta ftoo gami,
taman tulenmi di dademe dad to.
14 Du gadèmi ta nték Dwata i Amuto
Dyisas, taman lêan gami nték salngad
di ktékan ku Dyisas, na neben gami
salngan di gamu ditù di kanfen.
15 Na fagtayud gami di kdee dad
kaflayam mkel di gami, du fye
magtabeng gamu. Ku midul i kdee
gamdawat i kafye Dwata, lê midul i
kdeela dmasal fasalamat di Dwata,
du fye too magdayen kenen.

Nun fanden i to ftoo di ku Dyisas

16 Na yé duenam man, là gdanà
i nawami. Balù fganag mlungay i
lawehmi, bay kat du midul kakgis i
kaftoomi.
17 Na i kaflayam gnagumi di mdu
ani, too tukay, du yé balasan gagin
gami di bong kdatah Dwata kel di
landè sen, na i kaflayam, là ti gasal-
ngadan i bong kdatah ayé.
18 Na là fnèmi di fandammi i dad
teen dini di tah tanà, du lo mlius. Bay
yé fnèmi di fandammi i là fa teen, du
yé gafat di landè sen.

5

1 I lawehto ani, salngad di lawig, na
gadèto ku ta malmo, nun sa falami
laweh blé Dwata di gito. Kenen mimò
i laweh ayé, na ta là malmon kel di
landè sen.
2 Di mdu ani, too ato mlidù du
yé kayèto ku mlalto gdawat i falami
laweh blé Dwata gito ditù di langit,
3 du fye nun fles gumnè i layefto ku
ta mati ato.
4 Na di knèto dini di tah tanà, too
sasè kalyaloto dun. Bay ise yé kayèto
ku mlalto tnagak i lawehto ani, bay
yé kayèto ku mlalto gdawat i falami
lawehto ditù di langit, du fye matlas
i lawehto dankat fati, yé tlas dun i
laweh là mati.
5 Dwata i fatlagad gito, du fye
gdawatto i falami laweh ayé, na ta
fnèan di gito i Tulusan, du yé gug-
madèto dun flesan blé di gito i kdee ta
fakangan.
6 Taman, ani gumgal nawato du
gadèto ku sana knèto di lawehto ani,
là ti gafat ato di saféd i Amu.
7 Na di knèto dini di tah tanà, yé
mebe gito i kaftooto, ise i dad teento.
8 Too minit nawato. Yé kayèto
mlalto tnagak i lawehto ani du fye
mnè ato di saféd i Amu.
9 Bay too mabtas di kdee, yé kayèto
ku nimento i kdee knayè Dwata, i
baling ato dini di tah tanà, ku demen
ditù di safédan.
10 Du i kdeeto ftadag Krayst di
kanfe i gumukuman, du dnawatto
ulê i nimòto di knèto dini di tah tanà,
ku fye demen sasè.

I ksasatuto di Dwata fagu di ku Krayst

11 Du gadèmi too gten kalnikò i
Amu, taman too gami meye kfagu
mebe i dad to. Ta gadè Dwata i mnè di
nawami, na yé kayèmi ku lêyu gadè.
12 Ise yé nusalmi ku dagmi i ktomi
di gamu, bay yé fan-galmi mlé gamu
i glut kafdalan fye nsenyu gami di
kanfe i dad to dmuen gami. Yé
duenmi man ani du nun dademe dad
to, yé dagla i kagkahla, na là neyela i
ktola.
13 Yé kè mnè di nawayu ta book
gami? Kibò sa, syan ku yé gubookmi
i kimenmi di Dwata. Bay ku yé kiteyu
gami, ta fye fandammi, yé agumi
tmabeng gamu.
14 Yé mebe gami i kakdo Krayst, du
gadèmi lo satu to mati tlas laweh i
kdee. Na yé kayèan man, i kdeeto
magin di kenen mati.
15 Yé duen Krayst mati du mdà di
kdee dad to, du fye di knèto dini, ta là
nimòto i gito knayè, bay yé loto nimò
i knayè Krayst, dunan i ta mati na lê
mték du mdà di gito.
16 Taman, i kafdammi dad to, là
salngadan di kafdam i to tanà. Di
muna, yé kitemi ku Krayst, salngad

lo btal to, bay di mdu ani, ta toomi
kenen gadè.
17 Balù ku simto ta masasatu di ku
Krayst, ta falami to kenen, du ta mlius
i labi, na ta tamlas i falami.
18 Nimò Dwata i kdee ayé du fagu di
ksasatuto di ku Krayst, ta safye ato di
kenen. Na nimòan ato dad to samfye
i dademe dad to di kenen.
19 Yé tdòmi ta nimò Dwata i dalanan
samfye di dad to fagu di ku Krayst. Ta
là fandaman i dad salàla. Na yé tdò ta
saligan di gami.
20 Taman, gami i dad to dek Krayst,
na salngad ku Dwata i fakdo di dad
to fagu di gami, na yé fnimi di dagit
Krayst: Safye gamu di Dwata.
21 Landè salà Krayst, bay kenen
febe Dwata i dad salàto, na fagu déé,
di kite Dwata dun, ta nun salà déé
di kenen. Na mdà di ksasatuto di ku
Krayst, ta tluh ato di kite Dwata.

6

1 Du ta ftabeng Dwata gami di
nimòan, taman yé fnimi di gamu,
nangyu falmo i kafye Dwata ta
gdawatyu.
2 Falningeyu i man Dwata,
"Di banggu fite i kakdogu, ta lingegu
i katloyu do. Di dugu falwà
gamu, ta tnabengta gamu sa."
Taman, too gamu flinge. Ani bang
dmawat i kakdo Dwata. Ani dun
falwà gamu.

I dad sasè gnagu Pol

3 Là mayè gami ku nun gumaslen i
nimòmi, taman too gami meye kfagu
fye landè gamsang i kaftoo dad to di
ku Dyisas.
4 Bay di kdee nimòmi, toomi fite
na gami dad snalig Dwata fagu di
kafagtayudmi di dad klidù, na dad
kaflayam, na dad klimah.
5 Fagtayud gami di kfasla gami,
na di kablanggùla gami, na di lam i
ksamuk. Fagtayud gami balù too dee
nimò, na balù kulang i kakudangmi,
na balù ku bitil gami.
6 Fagu di katluhmi, na di kaglabat,
na di ktahà nawa, na di kafye balumi,
déé gumite gami dad snalig i Dwata
du mdà di kalak Mtiu Tulus gami, na
i glut kakdomi di kdee.
7 Na ta lêmi fite na gami dad snalig
Dwata fagu di ktulenmi i kaglut, na di
kfitemi i kaltulus Dwata. Na yé tekmi
na klungmi di kasfati, dunan i katluh.
8 Slaan nafèla gami, na lê slaan fyàla
gami. Slaan nadoyla gami, na lê slaan
dagla gami. Yé kafdamla gami, sal-
ngad i dad to tmulen kéng balù ku glut
i tdòmi.
9 Balù ku là tatel gami, bay nun
dademe, dnilèla gami. Balù ku fan-
dam i dademe dad to ta kfatimi, bay
teenyu sana klawilmi. Na balù ku too
gami falnayam, là sa mati gami.
10 Na balù mlidù gami, bay too
gami lehew. Balù landè knunmi,
bay ta dee dad to gamdawat i too
glut knun mdà di gami. Na balù
ku landè gukelmi, bay ta gdawatmi i
kdee knun.
11 E dad flanek déé di Korintu, ku
dét i mnè di fandammi, yé i ta tu-
lenmi di gamu, na too ti bong nawami
gamu.
12 Landè gukulang i kakdomi
gamu, bay gamu, kulang sa i kakdoyu
gami.
13 Na i ksulatgu di gamu ani, sal-
ngad ku yé gustulen-gu di dad ngàgu.
Taman, kandoyu agu salngad kak-
dogu di gamu.

Gablà di kasatnù i dad to ftoo na i dad to là ftoo

14 Ani lêgu flau di gamu. Nang
gamu sasatu di dad to là ftoo di ku
Dyisas du là fakay ku satnù i tluh na i
kigò. Là fakay sagin i lwa na i kifuh.
15 Landè ksasatu nawa Krayst na
Satanas. Na salngad ayé, landè
ksasatu nawa i dad to ftoo di ku
Krayst, na i dad to là ftoo.
16 Du i gumnè gumangamfù di
Dwata, là fakay ku lê déé gu-
mangamfù di dad ise glut dwata.
Na salngad di gito dad to ftoo di ku
Dyisas, du ta gito i gumnè Dwata, na
là tlag i nimòan. Salngad i man Dwata
di Tnalùan,

"Mnè agu di nawa i dad togu. Do i Dwata fnangamfùla, na dale i dad togu."
17 Yé duenam man, man i Amuto,
"Nang gamu sasatu di dad to là ftoo, bay fahal gamu di dale. Nang gamu magin di dad magsik nimòla, na yé klogu dmawat gamu.
18 Do i mbaling Màyu, na gamu mbaling dad ngàgu. Yé man i too maltulus Dwata."

7

1 E dad flanekgu too mabtas, i kdee ayé slame ta fakang Dwata di gito. Taman, tooto lnaneb i ktoto, na fawag ato di kdee gamfagsik i lawehto na i fandamto. Na tooto fanye i kdee dad nimòto, du fye too ato mtiu mdà di kafèto kenen.

I klehew Pol

2 Ani fnimi di gamu, tooyu beg fite i kakdoyu gami. Ta gadèyu sa, landè salàmi di gamu, na landè nimòmi gamfalmo i kaftooyu di Dwata, na landè sa lnufigmi.
3 Ise ku yé duen-gu man ani ku nukumta gamu, bay too gamu mabtas di gami, salngad di ta manmi di gamu, du balù mnè ato dini di tah tanà, ku demen ta mati ato, sana kakdomi gamu.
4 Toota gamu snalig, na dagta gamu. Balù di lam i kdee kaflayam ta mkel di gami, too mgal nawagu. Landè guflingen-gu i bong klehewgu.
5 Balù di muna ksalumi di Masidunya, landè gutlag i klidù nawami, du too dee kaflayam gnagumi. Ta gafat di gami i katduk nawa i dad to là ftoo, na lê gafat di gami i klidù nawa gablà di dad to ftoo.
6 Bay i Dwata lmala nawa i dad to mlidù, na lêan agu lnala kanto kel Titu.
7 Ise ku lo i kakel Titu i gamlala do, bay lê i tulenan gami gablà di katgalyu nawan. Yé tulenan, too gamu mayè samsite gami, na ta msal gamu di sasè nimòyu, na gatlagad gamu msen do. Taman, ta too agu lehew.
8 Balù mlidù gamu di kbasayu i muna sulatgu, là ti nsalgu i kfebegu dun. Bay beg blat nawagu, là mlo, du mdà di klidùyu.
9 Bay ani, ta lehew agu. Ise ku yé duen-gu lehew du ta flidùgu gamu, bay du ta msal gamu mdà di klidùyu ayé. Gnamit Dwata i klidùyu ayé, taman là ti malmo gamu mdà di nimòmi.
10 Du yé ulê i klidù nawa blé Dwata, matlas fandam i to gamsalà fye galwà. Na là ti msal ato ku yé ulêan. Bay yé ulê i klidù dad to nfun i banwe ani, dunan i kfati.
11 Tooyu fandam i ta nimò Dwata ulê i klidùyu ayé. Ta too minit nawayu mimen, na bong ayèyu fite i katluhyu. Ta mlidù gamu di sasè nimòyu, na ta likò gamu di Dwata. Ta too gamu mayè samsite do, na nun klayù nawayu, na gatlagad gamu falmayam i là tluh nimò. Taman, i kdee nimòyu ayé fite ta landè gumaslenyu.
12 Taman, ise ku yé fantadègu i to gamsalà, ku demen i to gugamsalàan. Bay yé duen-gu mimò ayé du fye fiteyu i kakdoyu gami di kanfe Dwata.
13 Taman, too minit nawami.
Na ise ku lo minit nawami, bay lê gami lehew du mdà di kaflehewyu ku Titu.
14 Ta toota gamu dag di ku Titu, na là ti gsal agu di kdaggu gamu. Di katdòmi gamu, lo yé tulenmi i kaglutan. Na salngad ayé, slame glut i kdee man-gu di ku Titu gablà di gamu.
15 Taman, ta too midul i kakdo Titu gamu du gafaldaman i kimen-yu i manan, na i kdawatyu kenen du mdà di kafè na kafdanàyu di kenen.
16 Taman, ta too agu lehew du toota gamu gsalig.

8

I katdò gablà di kablé

1 E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu ulê i kafye Dwata di dad simbahan glam di probinsya Masidunya.
2 Too mlimah i dad tilew gafat di dale, bay knèan too bong klehewla.

Na mdà di klehewla, too ale mayè mlé, balù ku tukay knunla.
3 Ani tulen-gu di gamu, ise ku lo yé bléla i gaganla, bay balingla lnukas du too mdà di nawala,
4 yé fnila di gami falohmi ale mlé tabeng di dad to ftoo ditù di probinsya Dyudiya.
5 Too gami tikeng di kabléla. Bay yé tnanin nimòla, funala blé i ktola di Dwata, na kafnge ayé, ta fdanàla i ktola di gami du yé knayè Dwata.
6 Taman, dekmi Titu gadéé di gamu du kenen ta tambù i nimò ani, na kayèmi ku fanlesan.
7 Ta too bong knunyu, dunan i kaftooyu, i kfulungyu tamdò, i kaglabatyu, i kafdufyu tmabeng, na i kakdoyu gami. Na yé kayèmi ku lê gamu fles di kabléyu mdà di kakdo.

8 Ise yé duen-gu man ani ku fnegesta gamu mlé, bay logu tulen gamu i kinit nawa i dademe dad to mlé, fye teen-gu i glut kakdoyu.
9 Ta gadèyu sa i bong kakdo i Amuto Dyisas Krayst. Balù ku nun bong knunan, bay balingan tnagak mdà di kakdon gamu du fye nimòan gamu dad to nun knun, fagu di ktagakan i knunan.
10 Ani flaugu gamu. Yé fye, fangeyu i ta tanbùyu nimò di muna fali. Ise ku lo gamu muna mlé, bay gamu sa i muna mayè.
11 Tooyu fannge i ta tanbùyu. Ku dét kinit nawayu di katbùyu dun, yé kinit nawayu famnge dun. Taman, ku dét i begyu gagan, yé bléyu.
12 Ku mayè gamu mlé, mlé gamu di sen gaganyu, du i Dwata, là ti fnin i gulandèyu.

13-14 Ise ku yé kayègu dini ku mdà di kabléyu, mbaling gamu mlimah, na dale, bong knunla. Bay yé fandamgu, du ta fye kagkahyu ani, gten ku banléyu dad to landè. Du di tmadol, keng gamu i mnè di klimah, na fye kagkahla dale, lêla gamu tnabeng. Na fagu déé, nun kastabengyu.
15 Du man di Tnalù Dwata,
"I to bong santifunan, landè lukasan.
Na i to tukay santifunan, landè gukulangan."

I ksalu ale Titu di Korintu

16 Bay fasalamat agu di Dwata du ku dét kinit nawagu tmabeng gamu, salngad ayé i kinit nawa Titu.
17 Ise ku lon nimen i fnimi di kenen, bay balù di lammi là man dun di kenen, ta sanan fandam i ksalun déé.
18 Na faginmi kenen i satu flanekto di kaftoo too mgafè di dad simbahan du mdà di katdòan i Fye Tulen.
19 Na ise ku lo yé, bay i dad to ftoo di ku Dyisas gal stifun di dad sahal banwe, kenen i nalékla magin gami tmunda i tabeng ani di dad to mlimah. Yé duenmi mimò ani du fye magdayen i Amuto, na lêmi fite i ayèmi tmabeng.
20 Na too gami fgeye di kagotmi i bong filak tabeng ta blé i dad to ftoo, du là mayè gami ku nun gumaslenmi.
21 Ani duenmi mimò ayé du fye tluh i nimòmi di kite i Amu, na lê man di kite i dad to.
22 Na lêmi fagin satu flanekto di kaftoo. Ta toomi teen i kinit nawan tmabeng. Na ani, ta midul i ayèan tmabeng gamu du bong ksaligan gamu.
23 Mdà Titu, kenen i gal magin di do di ktabengta gamu. Na i lwe dademe magin di kenen di kagun, dek i dad to ftoo ale, na yé nimòla i gumagdayen Krayst.
24 Taman, tooyu fite kakdoyu dale, du fye too teen i kdee dad to ftoo i kakdoyu, na gadèla glut i kdagmi gamu.

9

Tabeng di dademe dad to ftoo di ku Dyisas

1 Balù ku là snulatta gamu gablà di tabeng febe di dad to nfun Dwata di Dyudiya.
2 Na gadègu, gatlagad gamu tmabeng, na ta dagta gamu di dad to di Masidunya, man-gu dale, "I dad flanekto di Akaya, gatlagad ale

tmabeng mdà di fali ta mlius." Na
minit nawala mdà di kalgadyu ayé.
3 Taman, dekgu dad flanekto ani,
du fye là myà agu di kdagta gamu.
Falayu fatlagad i tabeng febeyu, du
yé ta man-gu di gamu.
4 Du ku nun to mdà di Masidunya
magin do, na teenla là gatlagad
gamu, too gami myà di kdagmi gamu,
na lê gamu myà.
5 Taman, yé fandamgu funagu
fsalu déé i dad flanekto ani du falala
fatlagad i bléyu du fye ku ta kel agu
déé, ta gatlagad i kdee. Yé gugmadè
dun too mdà di nawayu i kabléyu, ise
ku fagu di kfeges.
6 Na fandamyu i fléd ani. Nè i to
tukay flahan, lê tukay i kantun, bay
nè i to bong flahan, lê bong i kantun.
7 Taman, kat satu to, funan fandam
ku file i blén, na nangan knabas i blén,
na nangan fandam ku fneges, du yé
too fabtas Dwata i dad to lehew mlé.
8 Na i Dwata, toon gamu banlé
kafye, na lnukasan i kdee blén gamu
du fye landè gukulangyu, na nun
fakayyu blé di dademe to.
9 Du ani man di Tnalù Dwata,
"Banlén i dad to landè, na kel di landè
sen i kafyen."
10 I Dwata mlé bnê di to mlah, na
banlén knaan i to bitil. Kenen mlé i
bnê, na i ftabò dun, du fye too bong
gwèyu mdà di kabléyu.
11 Too kenen fduf mlé di gamu du
fye bong i lêyu blé di dademe dad to,
na fagu déé, dee fasalamat di Dwata
du mdà di ktundami i tabengyu.
12 I ktabengyu ani di dad flanekto,
ise ku lon gtabeng i klidùla, bay
gumdàla fasalamat di Dwata.
13 Na mdà di kfiteyu i ayèyu mlé,
dee dad to dmayen i Dwata mdà di ki-
menyu i Fye Tulen ta dnawatyu mdà
di ku Krayst.
14 Ise ku lo yé, bay lêla gamu dnasal
mdà di kalbong nawala gamu, du ta
toola galyalo i kakdo Dwata fagu di
gamu.
15 Tooto fasalamat di Dwata du
mdà di too fye gablén di gito, du landè
gamsngad dun.

10

Nsen Pol i katdòan

1 Do Pol stulen di gamu. Nun
lingegu to man dun di gamu fye
balugu kun, na fdanàgu i ktogu ku
déé agu di safédyu, bay labè agu ku
ta gawag di gamu. Na fagu di klayù
nawa na i kakdo Krayst, ani beggu fni
di gamu.
2 Nangyu agu fneges flabè ku ta
salu agu déé, du tàgu nngak i dad
to man dun yé kun lalòmi knayè i
banwe.
3 Glut lo gami btal to, bay di kasfa-
timi i sasè, là salngadan i dad to di
banwe ani.
4 I tekmi di kasfati ani, ise ku lo btal
tek gnamit i dad to dini di tah tanà,
bay tek maltulus mdà di Dwata gam-
falmo kbagal i dmuen gami. Taman,
gfisanmi i dad kéng tnadagla.
5 Na lanbàmi i kdee tadag msang i
dalan gmadè Dwata. Na fnisanmi i
kdee fandam du fye mgimò ale lmalò
di knayè Krayst.
6 Na ku ta sikof i kimenyu di ku
Krayst, yé klomi mngewe i kdee dade-
meyu là mimen.
7 Baling yé fandamyu i loyu teen.
Nun kè to man nawan kenen satu
snalig Krayst? Fye ku nangan glifet,
na lê gami dad snalig Krayst.
8 Là sa myà agu balù ku daggu i
glal blé Amu di gami, du fagu di glal
ayé, là ti falmota gamu, bay fbagalta
gamu.
9 Nangyu fandam ku falnikòta
gamu fagu di sulatgu ani.
10 Nun dademe to man dun, "Ku
smulat Pol, too labè na bong gnagan
i manan, bay ku ta smalu di gito,
mlungay na landè gukel i dad talùan."
11 I to man ayé, fye ku gadèan, na
landè ksahal i manmi di sulat na i
nimòmi ku ta déé gami di safédyu.
12 Là sa faglam gami di dad to
fdatah i ktola di dademe, na là ti
fasalngadmi i ktomi di dale. Sawe
book ale, du fasalngadla i ktola di
dademela, na safdatah ale.
13 Là ti lnukasmi i kdatah blé Dwata
gami, du lo yé gusen i kdatahmi

di btas i fimò Dwata gami, gagin i fimòan gami déé di gamu.
14 Du glam gamu di gusableng i gufatdò Dwata gami, kantomi salu déé mebe i Fye Tulen gablà ku Krayst, là ti lnukasmi.
15 Taman, là sa nfunmi nimò i dademe dad to sentù di bleng gufimò Dwata gami. Bay yé kayèmi moon too lamnok i kaftooyu, na midul fa i ta mgimòmi di blengyu, glam di gufimò Dwata gami.
16 Na fagu déé, nun kibòmi tamdò i Fye Tulen di dademe dad banwe i là glam di banweyu, du là fdatahmi i ktomi fagu di kfunmi i nimò i dademe to.
17 Na salngad ayé man di Tnalù Dwata, "Nè to mayè mdag, lo yé dagan i nimò Dwata."
18 Landè btasan ku dnayen satu to i kton. Silang mabtas ku yé dmayen dun i Dwata.

11

I gusahal ale Pol na i dad to tamdò kéng

1 Mulà moon begyu fantahà nawayu di do, balù ku yé fandamyu ta book agu.
2 Too bong kaklen-gu gamu, salngad kaklen Dwata gamu. Du salngad gamu i satu sawang libun fnakanggu fsong di satu lagi, dunan Krayst.
3 Yé klidù nawagu gasyat fandamyu, na baling nun gbol di kaftooyu di ku Krayst, salngad i ta mkel di ku Iba di kafgaw ulad dun.
4 Du yé balingyu dnawat i dad to salu di gamu tamdò i mahal gamfalwà, na là salngadan di gami tdò. Na yé dnawatyu i mahal tulus na mahal tulen, na là salngadan di Mtiu Tulus na i Fye Tulen ta tdòmi gamu.
5 Yé fandam i dad to ayé ku dale i too mdatah di kdee dad to dek Dyisas Krayst, bay gadègu na là ti mdanà agu di dale.
6 Keng kulang i kfulunggu talù, bay là kulang i kaglabatgu, du yé sa ta fbatenggu di gamu di kat katdògu, balù dét kfagugu dun.
7 Di katdògu i Fye Tulen mdà di Dwata, là ti mni agu sukéy, bay fdanàgu i ktogu du fye gadèyu na too gamu mabtas. Gsalà kè i nimògu ayé?
8 Di lamgu tamdò gamu, yé baling tmabeng do i dademe simbahan. Sawe salngad agu i to tmaku, du yé gumwègu sukéygu di dad to ise gutamdògu.
9 Na di katdògu déé, là ti mni agu tabeng di gamu. Bay yé baling mlé di kdee kalnidùgu i dad flanekto mdà di Masidunya. Là ti lmen-gu mni di gamu mdà di munan kel di gusenan.
10 Ta dini di nawagu i kaglut gablà di ku Krayst, na fagu déé, toogu man di gamu dnohògu di kabal banwe Akaya i ta man-gu ayé.
11 Dét duen-gu mimò ani? Du là kandota gamu kè? Là. Gadè Dwata na toota gamu kando.
12 Fanlesgu mimò i nimògu ani du fye i dad tamdò kéng déé là gmanla salngad gami i nimòla.
13 Ise dale too glut dek Krayst, bay lo ale flingu. Tmulen ale kéng di nimòla, na falningula i ktola du fye glalòla kun i dad to dek Krayst.
14 Bay nangyu tnikeng i kaflingula, du balù Satanas, lê gal flingu du fye yé kite i dad to dun kasaligan i Dwata too mneng.
15 Taman, là ti tnikengto dun ku falningu i dad snalig Satanas i ktola du fye yé kite dad to dale dad snalig Dwata mebe i katluh. Bay gaktula kadang di fulé du i ulê i sasè nimòla.

Tulen Pol dad kaflayaman

16 Lêgu nulit i man-gu gine. Fye ku nangyu fandam ku book agu. Bay ku yé fandamyu, syan ku dnawatyu agu salngad i to book, du fye beg nun daggu.
17 I talùgu ani, ise mdà di Amuto Dyisas Krayst, bay kafagdag salngad i to book.
18 Bay du dee dad to fagdag du mdà di gnagan na di gnadèla, balù do, lê man fagdag.

19 Tooyu fantahà nawayu di dad to
salngad book du mdà di bong kfu-
lungyu.
20 Balingyu faloh i dad to fmasak,
lmumì, famgaw, madoy, na tamfiling
gamu.
21 Mayèyu kè ku myà gami di là
kgimòmi i dale nimò di blengyu?

Bay ku fagdag i dad to ayé, lê agu
do fagdag. Yé kafagdaggu salngad i to
book.
22 Ku Hibru ale, lê agu do Hibru. Ku
to Israél ale, lê agu to Israél. Ku bel
Abraham ale, lê agu bel Abraham.
23 Ku snalig Krayst ale, mas bong fa
kagsalig Krayst do. Di kman-gu ani,
salngad agu di to book. Bay glut sa du
mas bong fa i do nimò di dale. Too
ti dee dulêgu blanggù, na dee dulêgu
nfas, na ta too dee dulêgu smalu di
fati.
24 Na ta lime dulêgu gmagu kfas i
dad Dyu do, na di kat kfasla do, men
tlu falò syem dulê.
25 Tlu dulê i dad to Roma munal do,
na sulê agu ndak batu. Ta tlu dulêan
galnab i aweng snakaygu, na sdu na
sbutanggu lamtew di mahin du mdà
di kalbà aweng snakaygu.
26 Di dad kagugu, too dee kalnikògu,
i dad dunuk, na i dad to tmaku, i
dad Dyu, na i dad to ise Dyu, balù nè
gumnègu, baling agu mnè di syudad,
ku demen di bulul, ku demen di talà
mahin. Na lê nun dad kalnikògu mdà
di dad to flingu ftoo.
27 Galgu galyalo i klungay mdà di
kdee nimògu. Too kulang i kaku-
danggu, na bitil agu, na malinum
agu. Ta dee dulêgu là kmaan, na
kulang i dad klawehgu, na landè do
too gumnè.
28 Yé dademe mkel di do, kat du gal
too mlidù nawagu famdam kagkah i
dad simbahan.
29 Ku nun to ta mlungay di kaftoon,
lêgu galyalo i klungayan. Na ku
nun to mtatek di salà, too tamduk di
nawagu.
30 Ku fagdag agu, yé daggu i dad
gumlungaygu.
31 Là ti tmulen agu kéng. Gadè
Dwata, dunan Mà i Amuto Dyisas.
Magdayen i dagitan kel di landè sen.
32 Di lamgu ditù di Damaskus, mdà
i gubirnador snalig Harì Aritas, fban-
tayan i bà takab di syudad du fakfèan
agu.
33 Bay i dad to magin do, fsudengla
agu di satu bong baskit, na fayolla
agu, yé gufagula dun di sol diding i
syudad du fye galwà agu.

12

Tulen Pol i ta fite Dwata di kenen

1 Mfeges agu fagdag. Balù ku landè
gufyen, tulen-gu gamu ani gablà di
dad knagu na i dad tadè fite Dwata di
do.
2 Nun dilègu satu to ta ftoo di ku
Krayst. Ta sfalò fat fali mlius, tadè
nun mebe dun gatù di gatlu ksad
langit*. Là gadègu ku too glut gafat
i lawehan ditù, ku demen lo fite
Dwata. Lo Dwata gmadè ayé.
3 Lêgu nulit i man-gu ayé, du toogu
gadè tadè nun mebe dun gatù di
Paraiso, bay là gadègu ku too glut
gafat i lawehan ditù, ku lo fite Dwata.
Lo Dwata i gmadè dun.
4 Nun dad lingen ditù i là gubad
dun di talù i to tanà, na landè to gma-
gan tmulen dun.
5 Taman, daggu i mkel di to ani, bay
là daggu i ktogu. Lo yé daggu i dad
gumlungaygu.
6 Ku kayègu fagdag, là fakayyu man
ku book agu du slame glut i kdee
man-gu. Bay là ti fagdag agu, du là
mayè agu ku glukas kdag i dad to
do du mdà di kitela i dad nimògu na
kaklingela i dad man-gu.
7 Du là fakay agu fagdag gablà di
kdee dad fite Dwata di do, taman,
nun kaflayam kel di do salngad kat-
dukan ku sulan agu. Yé gumdà i
kaflayam ayé di ku Satanas du kayèan
falmayam do.
8 Tlu dulêgu dmasal di Amu fye
nwèan.

* **12:2** 12:2 Dunan i gumnè Dwata.

9 Bay ani timelan di do, manan,
"Too sikof sa i ktabengta ge, du ku
mnè ge di klungay, yé klom mite i
kaltulusgu." Taman, lehew agu mdag
i dad gumlungaygu, du fye galyalogu
i kaltulus Krayst tmabeng do.
10 Taman, dsal nawagu balù mnè
agu di klungay, na kadoy, na klidù,
na di lam i dad gumlungaygu, na i
ktalù dad to sasè di do, na kaflayam,
na klimah mdà di ksasatugu di ku
Krayst du gadègu ku ta galyalogu i
klungaygu, yé klogu lamyalo i kakgis.

I klidù nawa Pol gablà di dad to di Korintu

11 Sawe book agu di kafagdaggu,
bay mfeges agu mimò dun du mdà
di nimòyu. Gamu moon gten mdag
do, du balù ku too agu mdanà, là ti
mdanà agu di dademe to tamdò déé.
12 Di klogu fanak déé di gamu, dee
fimò Dwata di do dad ilè i kdatahan,
na dad tnikeng nimò, na dad gumite
i kaltulusan du gugmadèyu dun do
i satu to dek Dyisas Krayst. Na di
kimògu ayé, toogu fantahà i nawagu
di lam i dad klimah gafat di do.
13 Na salngad sa i kibòta gamu déé
di Korintu na i kibògu i dad to ftoo
di ku Dyisas Krayst di dademe dad
banwe. Lo satu gusahalan, du là mni
agu tabeng di gamu di dad kalnidùgu
du là mayè agu ku magsamuk gamu.
Ku gsalà i nimògu ayé, begyu agu
fnasinsya.
14 Ani kadang i gatlu dulêgu lmauy
gamu. Na landè fnigu di gamu
tabeng, du ise yé nibalgu i knunyu,
bay gamu i fandufgu. Ise ku dad ngà
baling lmawil i dad tua, bay dad tua
lmawil i dad ngà.
15 Too agu lehew mlé i kdee gunun-
gu, na balù i ktogu, du fye gtabengta
gamu. Na là kè bnalasyu i bong kak-
dogu gamu?
16 Gadèyu sa, mdà di munan, là sna-
mukta gamu. Bay nun man dun toota
gamu lnumì kun na fan-gaw.
17 Kan? Ta lnumìta gamu fagu di
dad to dekgu déé di gamu?
18 Di munan, ta dekgu Titu na i satu
flanekto salu déé di gamu. Lnumìla
gamu kè? Là sa, du salngad i fan-
dammi na i adatmi.
19 Keng yé fandamyu ku nsenmi
i ktomi, bay ise ayé. Gadè Dwata
i ktalùgu di gamu glalòan i knayè
Krayst, na i kdee nimòmi slame gamf-
bagal i kaftooyu.
20 Bay yé klidùgu di ksalugu déé,
keng baling yé teen-gu di gamu i
là knayègu, na lêyu teen di do i là
knayèyu. Du keng sana knun kas-
balewyu, ksafè nawa, kinit ulu, klom,
ksadoy, kastugad salék, kafagdag, na
là kasaglabatyu.
21 Yé klidùgu ku di kasfulêgu déé, ta
baling agu myà di kanfe Dwata gablà
di dad nimòyu. Na baling too mlidù i
nawagu ku dee di gamu ta gamsalà di
munan, là nsalla i magsik nimòla, na
i kimòla sasè knayè i lawehla, na i là
kadnanla i ktola.

13

I gusen flau na kumusta Pol

1 Ani kadang i gatlu dulêgu lmauy
gamu. Di kukumyu, lalòyu i man
Tnalù Dwata, "Silangyu fantoo i
duenla di satu to ku yé kdee to mite i
kimòan sasè lwe ku demen glukas."
2 Nun kayègu man di gamu dad
mtatek di salà di munan, na balù kel
di kdeeyu. Ta man-gu ani di galwe
dulêgu lmauy gamu, bay lêgu nulit di
lamgu là samfulê. Na ku ta samfulê
agu, sdulêta gamu fanngewe.
3 Teenyu kadang i gugmadè dun na
talù Krayst fagu di do. Là mlungay i
kibòan gamu, bay fiten i kaltulusan.
4 Balù landè gal Krayst di kfatin
di krus, bay lê mték mdà di kaltulus
Dwata. Na mdà di ksasatumi di ke-
nen, lê landè galmi, bay gagin gami di
kenen fagu di kaltulus Dwata teenyu
di katdòmi gamu.
5 Tooyu neye i ktoyu fye gadèyu ku
ta sasatu gamu di ku Krayst, ku de-
men là. Ta gadèyu sa na ta mnè Krayst
Dyisas di nawayu. Silang là déén ku
là fantooyu dun.

6 Yé toogu fantoo teenyu kadang na
nun ulê i nimògu.
7 Yé dasalmi gamu, too gamu mimò
fye. Na ise yé kayèmi fite i knun ulê
i nimòmi, bay fye moon teen i kafye
nimòyu, balù ku yé kite dad to gami
landè gukel i nimòmi.
8 Du là nimòmi i là glalò di kaglut.
9 Too gami lehew ku yé kite dad to
gami ta landè glalmi, na gamu mba-
gal. Taman, lêmi gamu dnasal, fye
sikof i klalòyu ku Krayst.
10 Yé duen-gu smulat ani di lamgu
là samfulê déé, du fye ku ta kel agu
déé di gamu ta landè duen-gu mngak
gamu mdà di glal blé Amu di do. Ta
banlén agu glal du fye fanbagalgu i
kaftooyu, ise ku balinggu flungay.
11 E dad flanek, ani gusen i man-
gu di gamu. Tooyu fanduf i katluh,
na falningeyu i dad flaugu gamu ani.
Tooyu sansatu i nawayu, na mnè
gamu di ktanak, na mnè di gamu i
Dwata mlé kasakdo na ktanak nawa.
12 Tooyu fite i kasakdoyu di
kasaflanekyu di ku Dyisas Krayst.
I kdee dad to ta nfun Dwata dini,
manla, “Kumusta” gamu kun.
13 Mulà moon mnè di gamu i kafye
Amuto Dyisas Krayst, na i kakdo
Dwata, na i kasgalak di Mtiu Tulus.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Galasya

1 Do, Pol, i smulat di gamu. Ise ku to
i mdek do, na là fagun dun di dademe
to, bay yé mdek do Dyisas Krayst, na
Dwata Mà, i mték ku Dyisas Krayst di
fati.
2 I kdee dad to ftoo dini, magin
ale di do kmumusta di gamu di dad
simbahan di Galasya.
3 Yé kayègu moon ku Dwata Mà na i
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye
na ktanak nawa.
4 Na Krayst mlé i kton di fati du mdà
di dad salàto du fye galwà ato mdà di
lam i dad sasè nimò i dad to là ftoo
di mdu ani. Na i nimò Krayst ayé,
naginan knayè i Màto Dwata.
5 Too magdayen i Dwata kel di
landè sen. Amén.

Lo satu i Fye Tulen

6 Tikeng agu di klalyu tmagak i
Dwata, dunan i tamlo gamu fagu di
kafye Krayst. Na baling gamu ftoo di
mahal tdò i manla lê satu Fye Tulen.
7 Bay too ti glut i man-gu di gamu,
landè dademe Fye Tulen. Na i dad to
ayé, lola flibug i fandamyu, na kayèla
falmo i Fye Tulen gablà di ku Dyisas
Krayst.
8 Bay balù gami ku demen i satu
kasaligan mdà di langit tamdò, na là
salngadan di ta tdòmi di gamu, mulà
moon falnayam kenen kel di landè
sen.
9 Ta manmi ani di gamu, na ani
lêgu nulit. Ku nun to tamdò, na là
salngadan di ta tdòmi di gamu, mulà
moon falnayam kenen kel di landè
sen.
10 Yé man nawayu kè ku yé kayègu
flehew i dad to? Ise. Yé kayègu flehew
i Dwata. Ku yé kayègu flehew i dad to,
là gten agu tlo fasak Krayst.

I ktulen Pol gablà di katlo Dwata kenen

11 Dad flanekgu, kayègu fgadè di
gamu, na i Fye Tulen ta tdògu di
gamu, ise mdà di dad to.
12 Ise ku gdawatgu mdà di dad to,
na landè to tamdò dun di do, bay
Dyisas Krayst i fite dun di do.
13 Ta lingeyu sa i adatgu di mu-
nan di klalògu i tdò dad Dyu. Toogu
falnayam i dad to ftoo di Dwata, na
nimògu i sen gnagan-gu falmo dale.
14 Di bang ayé, ta baling agu
mdatah di dademegu Dyu salngad
ktuami di klalògu i tdò dad Dyu,
midul fa i do kimen di tdò i dad
gutambulmi.
15 Bay mdà di kafye Dwata, ta tan-
fingan agu di lamgu là sut, na tlon agu
mimò i knayèan.
16 Na fiten di do i Ngàan du fye tdògu
i Fye Tulen gablà di kenen di dad to
ise Dyu. Na di bang ayé, landè to
gumnigu flau.
17 Na là salu agu di Dyérusalém
lmauy i dad to muna dek Dwata.
Bay, yé nimògu gasil agu salu ditù di
Arabya, na kafnge ayé, lê agu samfulê
di Damaskus.
18 Na kafnge tlu fali, yé klogu gatù
di Dyérusalém du fye dilègu Piter, na
fanak agu di safédan sfalò lime bu-
tang klon.
19 Na landè dademe dad to dek Dy-
isas teen-gu, lo senan Dyém, i twali
Amuto Dyisas.
20 Slame glut kdee sulatgu ani. Na
gadè Dwata là tmulen agu kéng.
21 Kafnge ayé, fles agu ditù di Sirya
na Silisya.
22 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di
Dyudiya, là lmenla mite do di munan.
23 Lo yé gadèla gablà di do i lingela
tulen i dademe dad to, yé manla, “I to
falmayam gito di munan, ta tamdò i
kaftoo di ku Dyisas Krayst. Yé ta tdòan
ani i knangan di munan.”
24 Taman, toola dnayen i Dwata
mdà di do.

2

Pol na i dademe dad to dek Dyisas

1 Kafnge i sfalò fat fali, yé klogu
samfulê ditù di Dyérusalém magin ku
Barnabas, na fagin-gu Titu.
2 Yé duen-gu samfulê ditù du dek
Dwata agu. Lo yé gustulen-gu di dad
ulu i dad to ftoo di ku Dyisas, na yé
tulen-gu dale i Fye Tulen tdògu di dad
to ise Dyu. Yé duen-gu fbateng dun
di dad Dyu ayé, du là mayè agu ku i
katdògu di munan na di mdu ani ku
landè gukmamu dun.
3 Na balù Titu, i magin di gami, Grik
kenen, bay landè fmeges dun fimò ilè
di lawehan,
4 balù ku nun dademe dad to mayè
fimò dun di kenen. Lo ale flingu ftoo,
na ta magin ale di gami du tnanulla i
kagalwà ta gdawatmi mdà di ksasat-
umi di ku Krayst. Na yé kayèla lê gami
magfasak samfulê.
5 Bay là ti fafisan gami di dale, du
fye fles mnè di gamu kaglut i Fye
Tulen.
6 Na i dad sawe ulu ditù di simba-
han di Dyérusalém, landè tanlasla di
dad tdògu. Na là mabtasan di do ku
simto ale du i Dwata landè nungulan.
7 Bay, i dad ulu ayé, gadèla na ta
gablé Dwata di do i glal tamdò i Fye
Tulen di dad to ise Dyu, salngad i
kablén ku Piter i glal tamdò i Fye
Tulen di dad Dyu.
8 Du mdà di kaltulus i Dwata, dekan
agu tamdò di dad to ise Dyu salngad
di kdekan ku Piter tamdò di dad Dyu.
9 Ale Dyém, Piter na Dyan, dilè
na dale ulu, gadèla Dwata fimò do
ani. Toola gami dnawat dademela
salngad tamdò. Na yé gusasatu nawa
i kdeemi, lwemi Barnabas, tamdò di
dad to ise Dyu, na nè dale, tamdò ale
di dad Dyu.
10 Na lo yé fnila di gami ku
tnabengmi dad to landè knun di
blengla, na too agu mayè mimò dun.

I kngak Pol ku Piter di Antyuk

11 Bay kanto kel Piter di Antyuk,
nngakgu kenen di kanfe i dad to du
gsalà i nimòan.
12 Di lam là fa kel i dad to dek Dyém,
gal kmaan Piter di safèd i dad to ise
Dyu. Bay kanto ale kel, ta fawag
kenen, na là kmaanan di safédla du
likò di dad Dyu gal mdek i dad to ise
Dyu fimò ilè di lawehla.
13 Na ta gambet di kenen i dademe
Dyu ftoo, na balù Barnabas, ta lê ke-
nen mgebe.
14 Na kantogu teen na là glalò i
nimòla di kaglut i Fye Tulen, man-gu
di ku Piter di kanfe i kdee dad to, “Dyu
ge, bay i nimòam salngad di nimò i
dad to ise Dyu. Na ku yé nimòam, dét
i kibòam flalò i dad to ise Dyu di adat
i dad Dyu?”

Galwà i dad Dyu na dad ise Dyu fagu di kaftoo ku Dyisas

15 Gami i dad Dyu mdà di ksutmi,
na ise ayé gutambulmi di dad ise
Dyu i galmi man, “Dad gamsalà” du
lnafàla i uldin Dwata ta fagun di ku
Mosis.
16 Na gadèmi landè to tluh di kanfe
Dwata fagu di kimenan i uldin, bay
lo fagu di kaftoon ku Dyisas Krayst.
Taman, ta lê gami ftoo ku Krayst Dy-
isas du fye tluh gami fagu di kaftoomi
di kenen. Na ise ku yé gumdàmi tluh
mdà di kimenmi i uldin, du landè to
tluh di kimenan i uldin.
17 Balù ku yé naluh nawami mgimò
tluh di kite Dwata mdà di ksasat-
umi ku Krayst, bay teen dad to sana
kagsalàmi salngad di dad to ise Dyu.
Yé kè kayèan man na Krayst i gal
mdek gami mimò salà? Ise ayé.
18 Ku lêgu sanfulê i ta knagolgu, dini
gugmadè dun ta lnafàgu i dad uldin.
19 Yé mebe do di fati i uldin du mdà
di là kgimen-gu dun. Na ta tnagakgu
du fye gimen-gu i knayè Dwata. Fagu
di kaftoogu ku Krayst, ta gagin agu di
kfatin di krus.
20 Taman, ta ise do i mto, bay Krayst
i ta mto dini di do. Na i lawilgu
gnamitgu di kaftoogu di Ngà i Dwata,
dunan i kambong do nawa na fafati
di do.
21 Là ti tnagakgu i kafye Dwata, du
ku yé gumdà Dwata famdam ta tluh i
satu to fagu di kimenan i dad dekan,
landè gukmamu i kfati Krayst di krus.

3

I uldin na i kaftoo

1 E, dad to di Galasya, sawe book
gamu. Simto i gutabanyu? Ta too
mbateng sa i ktulen dun di gamu
gablà di kfati Dyisas Krayst di krus.
2 Nun snalekgu di gamu. Dét kibòyu
gamdawat i Tulus Dwata? Gdawatyu
kè fagu di kimenyu i uldin Dwata
fagu di ku Mosis, ku demen fagu di
kaflingeyu na kaftooyu di Fye Tulen
gablà ku Dyisas Krayst?
3 Tay kbookyu. Di katbùyu ftoo, yé
snaligyu i Tulus Dwata. Kafnge ayé,
ta baling yé snaligyu i gamu gnagan.
4 Landè kè btasan di gamu i kdee
dad ta gnaguyu? Là fakay ku landè
ulê i dad gnaguyu ayé.
5 Di kablé Dwata i Tulusan di
gamu na di kimòan i dad tnikeng
di blengyu, dét duenan mimò dun?
Mdà kè di kimenyu i uldin, ku demen
mdà di kaflingeyu na kaftooyu di Fye
Tulen?
6 Salngad ayé man i Tnalù Dwata
gablà ku Abraham, "Fantoon i Dwata,
na mdà déé, tluh kenen di kanfen."
7 Na salngad ayé, i kdee dad to ftoo
di ku Dyisas Krayst, dale mgimò dad
bel Abraham.
8 Di kafsulat Dwata i Tnalùan, ta
sanan gadè na tanluhan i dad to ise
Dyu fagu di kaftoola. Taman, ta
falan fgadè i Fye Tulen di ku Abra-
ham, manan, "Fagu di ge, banlégu
kafye i kdee dad sahal to di klamang
banwe."
9 Ftoo Abraham di Dwata, na
banlén kenen kafye. Taman, i kdee
ftoo, lêan ale banlé kafye.
10 I kdee dad to smalig di kimenla
i uldin, ta mnè di tahla i flayam
Dwata, du ani man i Tnalù Dwata,
"Falnayam i kdee dad to ku là sdulêla
nimen i kdee dad uldin ta gsulat."
11 Na tooto gadè là ti tluh i satu to
di kanfe i Dwata fagu di kimenan i
dad uldin Dwata ta fagun di ku Mosis,
du ani man i Tnalù Dwata, "Lo yé
gamfun nawa landè sen i to tluh di
kanfe Dwata fagu di kaftoon."
12 Bay i uldin, là tmagenan di
kaftoo, du ani man i Tnalù Dwata,
"Ku nun to, sandulêan nimen i kdee
uldin, gfunan i nawa landè sen."
13 Bay baling yé maflayam, Krayst
du nsòan ato mdà di kaflayam
gdawatto moon di là kgimento i
uldin, du ani man i Tnalù Dwata, "Nè
to fnatak di krus, yé falnayam."
14 Ani duen Krayst mimò ayé du yé
kayèan ku i kafye ta fakang Dwata
di ku Abraham lê gdawat i dad ise
Dyu fagu di ku Krayst Dyisas, du fye
gdawatto i Tulus ta fakang Dwata di
gito fagu di kaftooto.

I dad uldin na i fakang

15 Dad flanekgu, ani satu guflingen-
gu i man-gu ayé. Ku nun kasafnè, na
ta fnge fnirma*, landè fakay lmafà ku
demen tamnù dun.
16 Nun dad fakang nimò Dwata di
ku Abraham na di belan. Na ise
ayé man Tnalù Dwata ku "di dad be-
lam." I knayèan man lo satu to, dunan
Krayst.
17 I Dwata, nun nimòan kasafnè ku
Abraham, na yé fakangan dnohòan.
Silang blé Dwata i uldin kafnge fat
latuh tlu falò fali. I uldin, là ti falmon
i kasafnè ku demen landè gukmamu
i fakang.
18 Du ku yé duen Dwata mlé kafye
di dad to du mdà di kimen i dad uldin,
ta landè gukmamu i fakangan. Bay di
kaglutan, yé duen Dwata mlé kafyen
di ku Abraham du dnohòan i ta fakan-
gan di kenen.
19 Ku gambet ayé, dét kè gukmamu
i uldin? Yé duen Dwata mlé i uldin
fagu di ku Mosis du fye teen dad to i
salàla. Na yé ta gusen i kaflalò Dwata
di uldin kanto kel i satu to ta fakan-
gan, dunan i bel Abraham, yé dagitan
Krayst Dyisas. Na blé Dwata i uldin di
ku Mosis fagun di dad kasaligan, na
Mosis lê man tmugad dun di dad to.
20 Landè gukmamu i to mnè di
bleng du lo satu Dwata talù ku Abra-
ham di kablén i fakangan.

* **3:15** 3:15 Mbagal sulat di kasafnè.

I gukmamu i uldin Dwata fagu di ku Mosis

21 Yé kayèan man ani kè i uldin
Dwata fagu di ku Mosis na i fakang
Dwata, là maslalò ale? Là sa, du ku
nun moon uldin gamlé nawa landè
sen di dad to, fakay mgimò tluh i
kdee di kanfe Dwata fagu di kimenla
i uldin ayé.
22 Bay yé man Tnalù Dwata, mag-
fasak i kdee dad to di salà. Na mdà
déé, lo yé gamdawat i blé ta fakang
Dwata dunan i dad to ta ftoo ku Dy-
isas Krayst.
23 Di laman là kel i bang kaftoo,
magfasak ato di uldin, na silang ato
galwà déé kantoto gadè i dalan ftoo di
ku Krayst.
24 Taman, i uldin tamdò gami kel
di kakel Krayst, na mdà déé, tluh
gami di Dwata fagu di kaftoomi di ku
Krayst.
25 Na ani, du ta ftoo gami di ku Dy-
isas Krayst, ta landè ktoo uldin tamdò
gami.
26 Na i kdeeyu, ta mgimò gamu nan
dad ngà i Dwata fagu di kaftooyu di
ku Krayst Dyisas.
27 Na i kdeeyu ta fbunyag di ku
Krayst, ta déé Krayst di gamu.
28 Na gito dad to ta ftoo di ku Krayst
Dyisas, ta landè gusahalto, balù ku
Dyu ku demen ise Dyu, balù ku fasak
ku demen ise fasak, balù ku lagi ku
demen libun, du i kdeeto ta masasatu
di ku Krayst Dyisas.
29 Na du ta nfun Krayst gamu,
ta glam gamu di bel Abraham, na
gdawatyu i fakang Dwata.

4

1 Kaflingenta dun, ku nun ngà ta
mati i màan, kenen mfun kdee dad
knun i màan. Bay du ngà kenen fa,
landè gusahalan di dad fasak balù ku
kenen mfun i kdee.
2 Di laman ngà fa, là fakay ku là
nimenan i dad to mifat kenen, na i
dad to mifat i dad knunan kel di bang
fala nalék i màan.
3 Na salngad ayé i kagkahto gito, du
di lam là fa kel Krayst, magfasak ato
di dad gulmalòto magot i banwe ani.
4 Bay kanto kel i bang ta fala nalék
Dwata, dekan i Ngàan sut di satu
libun, na glam kenen di dad Dyu
mgebe i uldin,
5 du fye falwàan i dad to mgikat di
kimen i uldin du fye mgimò ato dad
ngà i Dwata.
6 Na yé gudmilè dun ta ngà gamu
i Dwata, du ta dek Dwata i Tulus
Ngàan mnè di nawayu, na mdà ayé ta
fakayyu tlo i Dwata "Mà."
7 Na yé duenam man, ta ise gamu
fasak bay dad ngà i Dwata. Du ta ngà
Dwata gamu, ku dét i blén di dademe
dad ngàan, yé lêan blé di gamu.

I klidù Pol gablà di dad to di Galasya

8 Na di munan, di lamyu là fa dmilè
i Dwata, fasak gamu i dad ise glut
dwata.
9 Bay ani, ta dilèyu i Dwata, na ta
lêan gamu dilè. Na kan ku mayè gamu
samfulê di dad muna gulmalòyu
landè gnagan na landè kamu? Mayè
gamu kè ku lê gamu magfasak di dad
tdòla?
10 Kan ku fantooyu i dad lii fagu
di kafèyu i dad mabtas du, na ksut i
bulen, na i kaktu di kat fali?
11 Yé klikògu, keng landè gukmamu
i kdee ta tdògu di gamu.
12 Dad flanek, fakdogu di gamu,
lalòyu i adatgu salngad klalògu i gamu
adat. Na gamu, landè gusasè i nimòyu
di do.
13 Na ta gadèyu sa yé gumdàgu
gamtdò gamu i Fye Tulen di munan
du mdà di knun tdukgu.
14 Na balù ku maflayam gamu mi-
fat do di knun tdukgu, là ti fantu-
lahyu agu, na là ti nadoyyu agu. Bay
yé kdawatyu do salngad ku yé lmauy
gamu kasaligan i Dwata ku demen
Krayst Dyisas.
15 Toogu lyalo i kakdoyu di do di
bang atù. Ku loyu fakay nwè i
matayu, ta bléyu do. Kan ani ku ta
matlas i fandamyu?
16 Kan dé ku ta knangyu agu nawa?
Yé kè duenan du mdà di ktulen-gu
gamu i kaglutan?

17 I dad to tamdò kéng, too ale mayè
mlad gamu, bay sasè i fandufla. Yé
kayèla ku gawag gamu di do du fye
dale i nsenyu.
18 Too ti fye i mafè syan ku fye i
duenan. Fanlesyu i nimòyu ayé balù
ku déé agu ku demen là.
19 E dad ngà toogu kanbong nawa,
too agu maflayam di gamu salngad di
kaflayam i libun fan sut ngàan kel di
kagfunyu i ldam Krayst.
20 Too fye moon ku déé agu di
safédyu du fye fan-ganaggu i ktalùgu
di gamu du too msamuk i fandamgu.

Sara na Hagar, i gugaflingen i lwe kasafnè

21 Nun snalekgu di gamu dad to
mayè lmalò di uldin. Ta glabatyu kè
i gumtatekan?
22 Du yé man i Tnalù Dwata gablà
ku Abraham, nun lwe ngàan lagi, i
satu sut di libun fasak, na i satu sut di
libun ise fasak.
23 I ngàan sut di fasak, sut di btal
ksut. Bay i ngàan sut di libun ise
fasak, yé gugdohò i fakang Dwata.
24 Na i lwe libun ayé, yé guflingen di
lwe kasafnè. I satu, yé dagitan Hagar,
na yé kagkah i dad belan lê ale mag-
fasak, du yé gugafléd Hagar, dunan
i uldin blé Dwata fagu ku Mosis di
Bulul Sinay.
25 Na yé guflingen-gu ku Hagar
dunan i Bulul Sinay di banwe Arabya,
na yé gumtatekan dunan i syudad
Dyérusalém du magfasak i dad to di
klalòla i uldin.
26 Bay i satu libun, yé dagitan Sara.
Ise kenen fasak, na yé banwen satu
Dyérusalém ditù di langit. Na gito i
dad belan du là magfasak ato di uldin
ayé.
27 Du ani man i Tnalù Dwata,
"E libun landè ngà, too ge flehew.
Mkit ge di klehew balù ku
là lmenam gmagu katduk fsut
ngà, du i libun tnagak yaanan,
mas dee kenen bel di libun
nalay i yaanan."
28 Dad flanek, gito ta dad ngà Dwata
du mdà di kdohòan i fakangan. Gito i
dad bel Isaak, i ngà Sara, dunan i ta
fakang Dwata ku Abraham.
29 Na di bang atù, i ngà sut di
btal ksut, dunan Ismaél, falnayaman
i twalin, Isaak, dunan i ngà sut fagu
di gal i Tulus Dwata. Na salngad ayé
kagkah i dad bella di mdu ani.
30 Na dét kè i flau Dwata di ku Abra-
ham i ta gsulat di Tnalù Dwata? Ani
flaun, manan, "Filiham i libun fasak
na i ngàan, du i ngà i libun fasak,
landè gfunan di knun i màan."
31 Na yé duenam man, dad flanek,
ta ise ato ngà i fasak, bay ta ngà ato i
libun ise fasak.

5

I kafalwà Dyisas gito

1 Yé duen Krayst falwà gito du fye ta
là dè ato magfasak di dad muna gul-
malòto. Yé duenam man, too gamu
fbagal, na ta nang gamu lê fafasak
samfulê.
2 Do, Pol, i man ani di gamu. Ku yé
duenyu fimò ilè di lawehyu du mdà di
klalòyu i uldin, ta landè btas Krayst di
gamu.
3 Ani flaugu di gamu, ku nè to fimò
ilè di lawehan, là fakay ku là san-
dulêan nimen i kdee uldin.
4 Ku yé man nawayu tluh gamu di
kite Dwata fagu di kimenyu i uldin,
landè kasgagotyu di ku Krayst, na ta
gtagakyu i kafye Dwata.
5 Bay ani i gami fanden: Dwata
i tamluh gami. Na yé galmi sanfa-
tan du mdà di kgagan i Tulus Dwata
tmabeng fagu di kaftoomi.
6 Du i to ta masasatu di ku Krayst
Dyisas, ta là mabtas di kenen ku
ta nun ilè di lawehan, ku demen
landèan. Lo yé mabtas i kaftoo teen
di nimòan mdà di kalbong nawan.
7 Ta too fye sa i kaftooyu di munan.
Simto kè i fnang gamu di klalòyu i
kaglutan?
8 Ise ku Dwata mimò ayé, du kenen
tamlo gamu fdadong di kenen.
9 Fgeye gamu du fye là kamfit i tdòla
di gamu, salngad i bulung falnok fan,
du ani gal man, "Balù ku too tukay i

bulung falnok fan gbol di ta sanbool,
kanfitan i kdee."
10 Du mdà di ksasatuto di Amuto,
toogu gadè ta fan gamu samfulê
lmalò di glut dalan, na falnayam
Dwata i to sambulug gamu, balù
simto kenen.
11 Bay dad flanek, ku sana katdògu
kfimò ilè di laweh, là falnayam dad
Dyu agu moon, na là ti tamduk
nawala do balù ku fagin-gu tdò gablà
di kfati Krayst di krus.
12 I dad to smamuk gamu ayé, yé
kayègu nang lo yé nimòla i fimò ilè di
lawehla, bay yé fye fles maklang*.
13 Na dad flanekgu, ta tlo Dwata
gamu du fye galwà gamu di dad gu-
magfasakyu. Bay nangyu gnamit i
kagalwàyu ayé di sasè kfagu na fles di
kagsalà. Bay yé fye nimòyu, too gamu
stabeng du mdà di kasakdo.
14 I kdee uldin Dwata, ta mbal-
ing lo satu di manan, "Kanbongam
nawa i dademem to salngad kalbong
nawam i ktom."
15 Bay ku yé ganbetyu i adat dad
lmanaf labè, na sigi gamu sngal na
sakét, too gamu fgeye tà gamu sdulê
malmo.

I knayè Tulus Dwata na i knayè lawehto

16 Yé duenam man, ani man-gu di
gamu, tooyu blé i ktoyu di Mtiu Tulus
du fye ta là nimenyu i sasè knayè i
lawehyu.
17 Du too sahal i knayè lawehyu na
i knayè Mtiu Tulus. I knayè Mtiu
Tulus, knangan i knayè laweh. Na i
knayè laweh, knangan i knayè Mtiu
Tulus. Taman masfati i lwe ani, na yé
gamsang di kimòyu fye.
18 Bay ku yé malak gamu i Mtiu
Tulus, ta là mgikat gamu di uldin.
19 Too mlal dilè nimò i satu to ku
yé malak dun i sasè knayèan. Ani
nimòan: Snafédan i dademe dad to ise
yaanan, na too magsik na magyà i
dad nimòan.
20 Mangamfù kenen di dad ise glut
dwata, na lmoos kenen. I dad to
ayé, snang ale nawa, na sbalew ale,
na safè ale nawa, na safalbut ale, na
lom ale, na landè ksasatu nawala, na
mungul ale to.
21 Na galla nibal knun i dademe,
na flangal ale, na magin ale di dad
sasè nimò. Na nun fa dademe dad
sasè nimòla gambet ayé. Na ani fafal-
damgu di gamu i galgu man, i dad to
mimò gambet ayé, là ti gdawat ale di
Kagot Dwata†.
22 Bay ani blé i Mtiu Tulus: kalbong
nawa, klehew, ktanak nawa, ktahà
nawa, klayù nawa, kafye balu, na
kagsalig,
23 i kakdo, na kadnan i kto. I kdee
ayé, là ti gkuntran di balù dét uldin.
24 Na i kdee dad to nfun Krayst
Dyisas, ta fnatak di krus i labi ktola
gagin i dad sasè niballa.
25 Na du yé gumdà i nawato di Mtiu
Tulus, taman kenen i gten malak gito.
26 Na nang ato safdatah, nang ato
sbalew, na nang ato safè nawa.

6

I kastabeng

1 E dad flanek, ku nun di gamu
tatek di salà, gamu dad to mbagal di
kaftoo mdà di alak i Mtiu Tulus, yé
nimòyu fansyeyu mték kenen. Bay
fgeye gamu du fye là lê gamu tatek di
salà.
2 Na too gamu stabeng mebe dad
klidùyu du ani kibòyu mimen i dad
uldin Krayst gamu.
3 Ku nun to, yé man nawan ta too
kenen fye, bay di kaglutan là fyen, ta
fan-gawan i kton.
4 Kat satu to, toon fan-geye i dad
nimòan, na ku fye nimòan, fakay ke-
nen flehew. Na nangan sngad i
nimòan di nimò i dademe dad to,
5 du kat satu to, kenen tmimel di
Dwata gablà di kenen nimò.
6 I satu to ta matdò di Tnalù Dwata,
yé fye nimòan fagalmenan i to tamdò
kenen.
7 Nang gamu flingu du là ti
gafgawyu i Dwata. Ku dét i flah satu
to, yé kantun.

* **5:12** 5:12 Ku demen skah ale di dad to ftoo.
† **5:21** 5:21 Là gfusuk ale di langit.

8 Ku simto mlah i dad sasè knayè
lawehan, yé gaktun i kalmo. Bay ku
simto mlah i knayè i Mtiu Tulus, yé
kantun nawa landè sen.
9 Nang ato ftakas mimò fye, du
ku ta kel i du ta nalék Dwata, nun
gdawatto taden ku là fanak ato
mimò.
10 Na yé duenam man, too ato
fakgis mimò fye di kdee dad to,
matnù fa di dademeto saflanek di
kaftooto di ku Dyisas.

I gusen i sulat

11 Neyeyu i kalbang dalan-gu smu-
lat.
12 I dad to mayè ku fimò gamu ilè
di lawehyu, lo yé kayèla ku flehewla
i dademela Dyu, na ku là maflayam
ale mdà di kaftoola di kfati Krayst di
krus.
13 Balù i dad Dyu ta nun ilè di
lawehla, là gaganla mimen i kdee dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay
yé duenla mayè ku nun ilè di lawe-
hyu du fye dag i dad to ale mdà di
kimenyu.
14 Bay do, là sa daggu i ktogu, bay lo
yé daggu i Amuto Dyisas Krayst mdà
di kfatin di krus. Du fagu di kfatin
ayé, ta landè agot i knayè banwe di
do. Na do, ta lê landè ayègu mimò
knayè i banwe.
15 Là ti mabtasan ku nun ilè di
laweh i satu lagi, ku demen landèan.
Bay yé lo mabtas ku ta fnalami Dwata
i adatan.
16 Mulà moon ku blé Dwata ktanak
nawa na kakdo di kdee dad to mimen
i tdògu ani, na kel di kdee dad to i
Dwata.
17 Na di gusenan, ani man-gu di
gamu. Ta là fakay ku nun to man
dun ise dek Dwata agu. Teenyu sa di
lawehgu i dad laas mdà di kaflayam
dad to do, du yé gugmadè dun na do i
fasak Dyisas.
18 Na dad flanek, mulà moon i
kafye Amuto Dyisas Krayst magin di
kdeeyu. Amén.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Ifisu

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu
dek Krayst Dyisas mdà di knayè i
Dwata. Na febegu i sulat ani di
gamu dad to nfun Dwata mnè di Ifisu,
dunan i dad to gsalig du mdà di ta
ksasatuyu ku Krayst Dyisas.
2 Yé kayègu moon Dwata Mà na i
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye
na ktanak nawa.

I kafye gfunto fagu di ksasatuto di ku Krayst

3 Fasalamat ato di Dwata, i Mà
Amuto Dyisas Krayst, du blén di
gito mdà di langit i kdee gamfye di
kaftooto du mdà di ta ksasatuto ku
Krayst.
4 Di laman là mimò i klamang
banwe, ta sanan ato nalék du nfunan
ato fagu di ksasatuto di ku Krayst du
fye too ato tluh, na landè gumaslento
di kanfen.
Na mdà di kalbong nawan gito,
5 ta falan fnè di fandaman i kaf-
balingan gito dad ngàan fagu di ku
Dyisas Krayst du yé gulehewan na
knayèan.
6 Na tooto dnayen i Dwata du
tadèan ato banlé kafye fagun di ku
Dyisas Krayst, i Ngàan toon kanbong
nawa.
7 Fagu di litè Krayst, ta nsò Dwata
ato, na ta fnasinsyan dad salàto. Too
bong kafye Dwata
8 i ta blén gito, landè gamsngad
dun.
Di kdee kfulungan na kgadèan,
9 nimò Dwata i ta fnaleh nawan, na
fiten di gito i knayèan nimò fagu di ku
Krayst i là lmenan fgadè di munan.
10 Ani fnaleh nawan i dnohòan ku
ta kel i du, dunan sansatun i kdee ta
nimòan di langit na di tah tanà, na
Krayst ulu di kdee.
11 I kdee fnaleh nawan, slame
mgimòan. Na ta nalék Dwata ato du
fye nimòan ato dad ngàan fagu di
ksasatuto di ku Dyisas Krayst, du yé
ta fnaleh nawan mdà di kagatbùan.
12 Dunan ayé i nimòan. Taman,
gami ta muna smalig di ku Krayst,
toomi dnayen i kdatah Dwata.
13 Na lê salngad ayé gamu dad to
ise Dyu du ta lê gamu mbaling dad
to Dwata. Di kaklingeyu i glut tdò,
dunan i Fye Tulen mlé gamu ka-
galwà, ta fantooyu. Na yé ilè dun
gamu ta nfun Dwata du ta blén di
gamu i Mtiu Tulus, dunan i ta fakan-
gan.
14 Du yé funa blé Dwata di gito i Tu-
lusan, yé gugmadèto dun gdawatto
kadang i kdee fakang Dwata di dad
ton, na fagu déé gadèto too sikof
kafalwà Dwata i dad nfunan. Taman,
tooto dnayen i kdatahan.

I dasal Pol

15 Yé duenam man, mdà di muna
kaklingegu gablà di kaftooyu di
Amuto Dyisas na i kalbong nawayu
di kdee dad to nfun Dwata,
16 là ti fanak agu fasalamat di
Dwata gablà di gamu, na galta gamu
fakuf di kat kdasalgu.
17 Na mni agu di Dwata i Amuto Dy-
isas Krayst, dunan i Màto too mdatah.
Ani fnigu, blén di gamu i Mtiu Tu-
lus, dunan i mlé gamu kfulung na
faglabat gamu i Dwata du fye midul
i kdilèyu dun.
18 Na lêgu fni lanwan i fandamyu
fye glabatyu nun fandenyu mdà di
katlon gamu, dunan i kdee kafye ta
fakangan di kdee dad to ftoo di ku
Dyisas.
19 Na yé duen-gu lê mni ayé du
fye galyaloyu kgis i kaltulus Dwata
lamyak di gito dad to ftoo di kenen. I
kaltulus ta dini di gito, dunan
20 i gnamitan di ktékan ku Krayst
di fati na di kafsudengan kenen di
kwananan ditù di langit.
21 Mdatah Krayst di kdee harì, na di
dad ganlal, na di dad tulus*, na di dad
amu, na di kdee dagit, ise ku lo di mdu
ani, bay kel di fulé du kadang.

* **1:21** 1:21 I dad tulus, dunan dad kasaligan i Dwata na i dad busaw.

22 Na ta fdanà Dwata i kalbong kdee
di ku Krayst, na ta fagotan dun i kdee,
na kenen ulu i kdee dad to ftoo.
23 Na gito dad to ftoo di ku Dyisas
Krayst, ta mgimò lawehan, na déé gu-
mite dun i ksikofan, na kenen smikof
kalbong kdee.

2

I ktékto di fati magin ku Krayst

1 Di munan, salngad gamu di dad to
ta mati du landè kasgagotyu di Dwata
mdà di ksasèyu, na di dad salàyu.
2 Gamsalà gamu di munan du
lalòyu ldam i dad to nfun banwe ani.
Yé nimenyu Satanas, dunan i magot
di bleng i langit na i tanà, na lê magot
i dad to là mimen di Dwata.
3 Na di munan, salngad i kdeeto di
dale, du yé nimòto knayè i ungad, na
nimento i ibalan na i sasè fandaman.
Na salngad ato di dademe dad to là
mimen di Dwata, mnè tahto i kalbut
Dwata.
4 Bay mdà di kakdo Dwata na i
kalbong nawan gito,
5 di lamto mnè di fati du mdà di
là kimento, ta ntékan ato magin ku
Krayst. Du yé duenyu galwà lo mdà
di kafye Dwata.
6 Na mdà di ta ksasatuto ku Krayst
Dyisas, ta nték Dwata ato magin di
kenen, na ta fsudengan ato di saféd
Krayst di langit.
7 Nimòan ayé du fiten kel di landè
sen i too bong kafyen ta fgadèan di
gito fagu di ku Krayst Dyisas.
8 Du mdà di kafye Dwata ta galwà
gamu fagu di kaftooyu, na ise ku mdà
di gamu nimò bay tadè blé Dwata di
gamu.
9 Na yé duenam man, landè to
fakay fdatah i kton, du ise ku yé
gumdà i kagalwàto di balù dét i ta
mgimòto.
10 Ta fnalami Dwata ato, na di ta
ksasatuto di ku Krayst Dyisas, nimòan
ato i dad to mimò i fye nimò ta fala
fatlagad Dwata.

I ksasatuto fagu di ku Dyisas Krayst

11 Gamu dad to ise Dyu, fandamyu
i muna kagkahyu. Msik dad Dyu
gamu, na yé katlola gamu "dad landè
ilè di laweh." Bay dale, nun fimòla ilè
di lawehla.
12 Na fandamyu i kagkahyu di mu-
nan, du gawag gamu di ku Krayst, na
là glam gamu di dad Dyu ta mgalék
Dwata, na landè alelyu di kasafnè ta
fakang Dwata di dad ton. Na di knèyu
di tah tanà ani, fa landè fandenyu, na
là ti gadèyu i Dwata.
13 Bay balù tagnè gamu gawag di
Dwata, di nawan ani, mdà di ksasat-
uyu ku Krayst Dyisas, ta neben gamu
di kenen fagu di litè faloh Krayst di
kfatin.
14 Na Krayst samfye i dad Dyu na
i dad ise Dyu du ta sansatun i lwe
lumbuk ani. Na ta falmon i gambleng
gito, dunan gumdà i kasnang nawa
dad Dyu na i dad ise Dyu.
15 Du yé nimò Krayst di kfatin,
flandèan btas i dad uldin Dwata fa-
gun di ku Mosis gagin i dad fimòan
na i dad fnangan di dad to. Nimòan
ayé du sansatun i lwe lumbuk di satu
falami lumbuk mdà di ta ksasatuto di
ku Krayst, na sanfyen ato.
16 Fagu di kfati Krayst di krus, lan-
mon i kasnang nawa, na sansatun i
lwe lumbuk, na sanfyen ale di Dwata.
17 Du Krayst, tamdò kenen di dad
Dyu, dunan i dad to mdadong di
Dwata, na lêan tdò i dad ise Dyu,
dunan i dad to mawag di Dwata. Na
yé tdòan di kdeela nun kasafye.
18 Du mdà di ku Krayst i kdee dad
to, baling Dyu ku demen ise Dyu,
fakay gafdadong di Mà fagu di Mtiu
Tulus.
19 Na yé duenam man, ta ise gamu
mahal to, bay ta glam gamu di dad to
nfun Dwata, na ta ngà gamu i Dwata.
20 Na i kdee ta ftoo di ku Krayst,
salngad i gumnè ta fdak i dad tugad
Dwata na i dad to dek Dyisas, na
Krayst Dyisas i too mabtas batu guf-
dak i gumnè ani.
21 Na fagu di ku Krayst, ta sagot
i gumnè ani, na ta mgimò i gumnè
Dwata too mtiu.

22 Na fagu di ksasatuyu di ku Dyisas
Krayst, ta lê gamu sasatu di kdee ta
ftoo du mgimò i gumnè Dwata, du yé
ta mnè di gamu i Tulusan.

3

I katdò Pol di dad to ise Dyu

1 Yé duenam man, do, Pol, i satu
blanggù mdà di katdògu gamu dad to
ise Dyu gablà di ku Krayst Dyisas.
2 Na gadègu sa ta lingeyu gablà di
kafye Dwata di do, du blén i nimò ani
di do du gamfye di gamu.
3 Na fite Dwata di do i là lmenan
fgadè di munan, salngad i ta man-gu
di gamu fagu di sulat.
4 Ku bnasayu i sulatgu ani,
glabatyu i là lmen fgadè Dwata di
munan gablà di ku Krayst.
5 Di munan, là tulenan ani di dad
to, bay ani ta fgadèan fagu di Mtiu Tu-
lus, na fgafatan di dad to dek Dyisas
Krayst na di dad tugad Dwata.
6 Na dunan ani i là lmenan fgadè di
munan, gamu i dad to ise Dyu, fagu di
Fye Tulen, lê gamu gagin di dad Dyu
di kagfunla i blé Dwata, na sagin i
kdee di satu laweh, na slame nun alel
di fakang Dwata fagu di ku Krayst
Dyisas.
7 Mdà di kafye Dwata, ta nimòan
agu snaligan tamdò i Fye Tulen mdà
di gnagan ta blén do fagu di kaltulu-
san.
8 Na balù ku too agu mdanà di
kdee dad to nfun Dwata, knèan ta blé
Dwata di do i gnagan tamdò di dad
to ise Dyu gablà di too bong kafye blé
Krayst di gito.
9 Na lêan blé di do i gnagan fbateng
di kdee dad to i tdò là lmenan fgadè
di munan. I Dwata mimò i kalbong
kdee, là tayòan tulen i tdò ani di mu-
nan.
10 Yé duen Dwata mimò ani du fye
teen i dad ganlal na i dad tulus ditù di
langit i kdee dad sahal gnaganan fagu
di kdee dad to ftoo di ku Dyisas.
11 I nimò Dwata ayé saglalò di ta
fnaleh nawan di là fa nimòan i kdee,
na dnohòan ayé fagu di ku Krayst
Dyisas, i Amuto.
12 Na mdà di ksasatuto di ku Krayst,
na fagu di kaftooto di kenen, là gdè
ato, na là myà ato fdadong di Dwata.
13 Taman, ani fnigu di gamu,
nangyu fagdanà i nawayu du mdà di
dad kaflayamgu di katdògu gamu, du
i dad kaflayam ani gamfye di gamu.

I kalbong nawa Krayst gito

14 Taman, yé duen-gu lkuad di Màto
di langit dmasal di kenen.
15 Kenen gumangmà i kdee dad to
ftoo ta ditù di langit, na lê man dini fa
di tah tanà.
16 Na ani fnigu di Dwata, mdà
di bong kdatahan banlén gamu kgis
fagu di Tulusan, du fye mbagal i
nawayu.
17 Ani lêgu fni, too mnè Krayst di
nawayu fagu di kaftooyu. Na lêgu fni
too gamu dmalil na lamnok fagu di
kalbong nawan gamu,
18 du fye glabatyu i kalbong nawa
Krayst gamu salngad di kdee dad to i
Dwata.
19 Mulà moon galyaloyu i kalbong
nawa Krayst gamu balù là sikof
kaglabatto dun, du fye too gamu fnò
i ldam Dwata.
20 Dnayento Dwata du fagu di
kaltulusan gaganan nimò mdatah fa
di fnito na di fandamto.
21 Gito i dad to ftoo di ku Krayst,
tooto dnayen i Dwata fagu di ksasat-
uto di ku Krayst Dyisas mdà di muna,
na kel ani, na gafat di landè sen.
Amén.

4

I ksasatu nawa i dad to ftoo di ku Krayst

1 Yé duen-gu blanggù du mdà di
kagin-gu di nimò i Amuto. Taman,
ani fnigu di gamu, fanyeyu ldamyu
du yé gten nimò i dad to mgalék
Dwata.
2 Tooyu fdanà i ktoyu, na too gamu
sakdo, na tooyu fantahà nawayu. Na
mdà di kasalbong nawayu, too gamu
sfasinsya.
3 Too gamu fgal di ksasatu nawa blé
i Mtiu Tulus fagu di kasafye gumdà i
kasbakas nawayu.

4 Du gito dad to ftoo di ku Dyisas, lo
satu laweh guglamto, na lo satu Tulus
mnè di gito. Na mdà di kalék Dwata
gito, ta lo satu fandento.
5 Na lo satu Amuto, na lo satu fan-
tooto, na lo satu duento fbunyag.
6 Na lo satu Dwata, dunan Mà i
kdeeto, na kenen mdatah di kdee, na
mnè kenen di kdeeto, na nimòan i
knayèan fagu di kdeeto.
7 Na kat satu di gito, ta banlé
Krayst dad sahal gnagan nimò mdà di
knayèan.
8 Du ani man i Tnalù Dwata,
"Di kbatunan di langit, dee neben
dad to gtafus, na blén i dad
sahal gnagan di dad to."
9 Dét gumtatek i manan, "Mbatun ke-
nen?" Yé kayèan man ta muna kenen
tufa di tanà, na fles di gumngalaman.
10 I ta tufa di gumngalaman, dunan
i mbatun ditù di tah langit, du fye
baling di dungan ku demen di tah,
déé sa kenen.
11 Na kenen i mlé dad sahal gnagan
nimò di dad to, na mdà ayé, nun
dademe mgimò dad to dek Dwata, na
i dademe tugad Dwata, na i dademe
tamdò i Fye Tulen, na i dademe, ulu
di dad to ftoo du tamdò ale di dad
simbahan.
12 Na yé duen Krayst mlé dad gnagan
ani, du fye gatlagad i kdee dad to
Dwata mimò i knayèan, na kamgis i
laweh Krayst, dunan i dad to ftoo di
kenen.
13 Na fagu déé, ta nun ksasatuto di
kaftoo na di kgadèto i Ngà Dwata. Na
du yé kagkah, ta mgimò ato mbagal di
kaftooto, na sikof i ldamto salngad di
ku Krayst.
14 Na ku yé kagkahto, ta là ti sal-
ngad ato i dad malnak ngà mlal
mgebe balù dét tdò i dad to fulung
famgaw.
15 Bay yé gito nimò, tmulen ato ga-
gin i kaglut na kasakdo. Na fagu déé,
too ato lamnok di kaftoo kel di kasal-
ngadto di ku Krayst, dunan i Uluto.
16 Na mdà di ku Krayst, i kdee dad
to glam di lawehan, ta too sbakas, na
ta sgagot i kabal laweh fagu di kat
satu alel di laweh. Na ku kat satu,
nimòan i kenen alel, too lamnok i
laweh, na baling too midul i kbagalan
fagu di kasakdo.

I falami to

17 Na yé duenam man, fagu di dagit
i Amuto, toogu man di gamu, ta
nangyu ganbet i dad to là ftoo di ku
Krayst du landè gukel i fandamla.
18 Na kmifuh i kaglabatla. Là
gfunla i falami nawa blé Dwata du
landè gnadèla na magéng ulula.
19 Na landè kyàla, na mdà ayé, ta
bléla i lawehla di sasè knibal i un-
gadla, na magin ale di kdee dad sa-
hal magsik nimò. Na baling midul i
kiballa mimò sasè.
20 Ise yé teenyu di ku Krayst.
21 Bay ta lingeyu sa gablà di kenen,
na di klalòyu kenen, ta gatdò di gamu
i kaglut teen di ku Dyisas Krayst.
22 Taman, tnagakyu i labi ldamyu,
dunan i labi ktoyu, du yé gamfalmo
gamu du fibalan na fan-gawan gamu.
23 Na tooyu fafalami i ktoyu na i
fandamyu.
24 Yé fye teen di gamu i falami kto
nimò Dwata glalò di kenen kagkah du
fye teen i katluhan na i ktiun.
25 Taman, ta nang gamu tmulen
kéng. Yé fye, tulenyu kaglutan di
dademeyu ftoo, du i kdeeto glam di
laweh Krayst.
26 Na ku malbut gamu, too gamu
fgeye tàan gamu nebe di salà. Na
lnifetyu i kalbutyu ayé di laman là
sdaf i du,
27 na nangyu banlé Satanas kdalan
fagsalà gamu.
28 I to tagnè tmaku, ta nang dè
tmaku, bay yé fye, talbahò du yé fye
kafngabalan i klawilan, na gtaben-
gan i dad to landè knun.
29 Na nang gamu talù sasè, bay
yé talùyu i fye du yé gamtabeng, na
gamtgal nawa i dad to lminge gamu
di balù dét klidùla.
30 Na nangyu flidù i Mtiu Tulus
Dwata, du kenen ilè i ta kfun Dwata
gamu, na i gugmadè dun snikofan i
kagalwàyu kadang di fulé du.

31 Na tnagakyu i katduk nawa, na i
kalbut, na i kaflabè, na i kafaltê, na i
kaslen, na i kdee dademe sasè nimò.
32 Fanyeyu i ldamyu di dademeyu
to, na too gamu sakdo. Na too
gamu sfasinsya salngad i ta kfasinsya
Dwata i dad salàyu fagu di ku Krayst.

5

I knè di gumalwan

1 Yé duenam man, tooyu ganbet i
ldam Dwata du gamu i dad ngàan
toon kando.
2 Na too gamu sakdo salngad i
kakdo Krayst gito di kablén i kton di
fati du mgimò dsù too fye bun gamfye
nawa Dwata.
3 Na du ta ngà gamu i Dwata, là gte-
nan linge ku nun di gamu mimò sasè
knayè i lawehyu, ku demen i dademe
magsik nimò, ku demen i klom.
4 Na là fakay ku yé lamwà di bàyu
dad magsik talù, na dad talù landè
gukel, na i dad ulek magsik, du là ti
gtenan. Bay yé too gten ku mlé gamu
fasalamat di Dwata.
5 Du ta tooyu gadè, i to mimò sasè
knayè i lawehan, na i to lom, landè
gfunla di Kagot Krayst na di Kagot
Dwata, du i to ayé salngad ku yé
fnangamfùan i ise glut dwata.
6 Nang gamu fagwè di sukat fagu
di talù landè gukel, du i dad to mimò
ayé, mnè tahla i kalbut Dwata du là
nimenla dun.
7 Taman, niwasyu i dad to ayé.
8 Di munan, mnè gamu di gukmi-
fuhan, bay ani ta mnè gamu di gu-
malwan fagu di ksasatuyu di Amuto,
Dyisas Krayst. Taman, yé fye i
ldamyu salngad di ldam i dad to mnè
di gumalwan.
9 Du yé ulê i knè di kalwa mimò fye,
tluh, na kaglut.
10 Na tooyu fkah di nawayu i kdee
gamflehew i Amuto.
11 Na nang gamu magin di dad
nimò landè gukel salngad di nimò i
dad to mnè di gukmifuhan, bay yé
nimòyu i tluh, du fye dilèla i dad sasè
nimòla.
12 (Du too ti magyà, balù di lo kas-
tulen dun gablà di sasè nimòla di gug-
bunin.)
13 Na ku ta magtuyal i kdee di lwa,
yé klom mite i kaglutan,
14 du i lwa fiten i kdee. Taman, ani
man i Tnalù Dwata,

"Mukat ge, to kudang, na mték ge, to
mati, du tnuyal Krayst ge."

15 Yé duenam man, tooyu fanye
mebe i ktoyu, na nangyu ganbet i dad
to là fulung faldam, bay yé ganbetyu
i dad to fulung faldam.
16 Too gamu fagasleng mimò fye,
du ta too midul ksasè di nawan ani.
17 Na mdà déé, nangyu nimò i landè
gukel, bay yé fye tooyu fanngabal ku
dét knayè i Amu fimò gamu.
18 Na nang gamu flangal du yé gam-
falmo gamu, bay too gamu fafnò i
Mtiu Tulus.
19 Na ku stulen gamu, gnamityu i
dad Salmo*, na i dademe man i Tnalù
Dwata. Na too gamu lmingag mdà di
nawayu i dad lingag dmayen di Amu.
20 Na kloyu to fasalamat di Dwata
i Màto fagu di dagit i Amuto Dyisas
Krayst, balù dét i mkel di gamu.

I flau di dad to nun yaan

21 Na too gamu safdanà di kat satu,
du yé ilè i kafèyu di ku Krayst.
22 Gamu dad libun nun yaan,
fdanàyu i ktoyu di yaanyu salngad i
kafdanàyu di Amuto, Dyisas Krayst.
23 Du i lagi, kenen ulu i yaanan
salngad ku Krayst, ulu i dad to ftoo,
dunan i lawehan, na kenen falwà
dale.
24 Na nè kafdanà i dad to ftoo di ku
Krayst, salngad ayé moon kafdanà i
dad libun di yaanla fagu di kdee dad
nimòla.
25 Na gamu dad lagi nun yaan,
kandoyu i yaanyu salngad di kakdo
Krayst i dad to ftoo di kenen du blén
i kton di fati mdà di gito.
26 Yé duenan fafati du yé dalanan
tamluh gito di kafngen damyoh gito
di éél fagu di Tnalùan,

* **5:19** 5:19 Dunan i libru guglam i dad lingag dmayen di Dwata.

27 du fye too gten i dad to ftoo
di kenen, na mlaneb, na landè gu-
maslento di balù détan.
28 Na salngad ayé, gamu dad lagi,
fye ku tooyu kando yaanyu salngad
i gamu laweh, du i lagi kamdo i
yaanan, ta lêan kando i kenen kto.
29 (Du landè to ku knangan i kton,
bay yé nimòan fankaanan, na toon
nifat. Na salngad ayé i kifat Krayst di
dad to ftoo di kenen.
30 Du i kdeeto slame dad alel laweh
Krayst.)
31 Na ani sulat di Tnalù Dwata,
manan, "Yé duen i lagi tmagak i màan
na yêan, na satnù di yaanan, na i lwe
dad to ayé ta mbaling ale satu."
32 Too mngalam gumtatek i manan
ayé, bay yé kaglabatgu dun, dunan i
ksasatu Krayst di dad to ftoo di ke-
nen.
33 Bay knèan, kat satu gamu dad
lagi, là fakay ku là kandoyu i yaanyu
salngad i kakdoyu i ktoyu, na gamu
dad libun, là fakay ku là nafèyu i
yaanyu.

6

Dad flau di dad ngà na di dad tuala

1 Dad ngà, nimenyu i dad tuayu du
yé gten nimò i dad ngà ftoo di ku
Krayst.
2 Ani uldin di Tnalù Dwata, manan,
"Nafèam i màam na yêam." Di kdee
dad uldin, yé i tnanin uldin nun
fakang magin dun, du ani manan,
3 "Ku nafèam dad tuam, too fye i
knèam, na too tahà i lawilam dini di
tah tanà."
4 Na gamu dad tua, nangyu nimò
gufalbut i dad ngàyu, bay di kebeyu
dale, falnauyu na tdòyu ale glalò di
katdò i Amuto.

I dad flau di dad fasak na di dad amula

5 Dad fasak, nimenyu i dad amuyu
dini di tah tanà. Nang gamu smumal,
bay tooyu ale nafè, na nimòyu i kdee
mdà di nawayu, salngad i kimenyu di
ku Krayst.
6 Tooyu ale nimen. Na nang lo
yé kafdufyu di nimòyu ku tnanulla
gamu du ku yé nimòyu, lo yé nusalyu
i kdagla gamu. Bay balù ku là teenla
gamu, nimòyu i knayè Dwata mdà di
nawayu, salngad ku yé gufafasakyu
di ku Krayst.
7 Na yé duenam man, too gamu
falgad mdà di nawayu du di Amuto i
gumimòyu ani, ise ku lo di dad to.
8 Du gadèyu banlé Amuto taden i
kdee dad to mdà di dad fye nimòla,
balù ku fasak ku demen ise.
9 Na gamu dad amu, yé fye ku sal-
ngad kibòyu i dad fasakyu. Nangyu
ale falnikò du gadèyu lo satu sa i
Amuyu di langit, na landè to nungu-
lan.

I dad klung blé Dwata gito

10 Na di gusenan, too gamu fbagal
fagu di ksasatuyu di Amu, na di kaltu-
lusan.
11 Sandulêyu lsak i kdee dad klung
blé Dwata du fye gfisanyu Satanas di
kdee galan kafgaw gamu.
12 Du ise ku yé dademeto sfati i
dademeto to, bay yé dademeto sfati
i dad ulu i dad sasè tulus, dunan i
dad busaw nun glal magot i gukmi-
fuh i banwe ani, na dale gumdà i sasè
nimò di tah tanà na di bleng i tanà na
i langit.
13 Yé duenam man, sandulêyu lsak
i kdee dad klung blé Dwata du fye
ku ta kel i bang i kdee sasè, gfisanyu
kenen, na gaganyu tadag kel di gusen
i kasfati.
14 Taman, too gamu fatlagad, na
fan-gatyu i galingyu, dunan i kaglu-
tan, na lê man anit, dunan i katluh.
15 Na lsakyu talumfà, dunan i kafat-
lagadyu tamdò i Fye Tulen mlé kas-
gulê nawa i to gamsalà na i Dwata.
16 Na i kaftooyu di ku Dyisas Krayst,
yé klung nagotyu du klungyu di dad
fanà dminè gal gtì Satanas.
17 Na dnawatyu i kagalwà blé
Dwata gamu du ani kalù tek ta sukub
di uluyu. Na tooyu gnamit i Tnalù
Dwata du ani sundang ta blé i Mtiu
Tulus di gamu.
18 Na di kdee ayé gine, too gamu
dmasal mni tabeng di Dwata. Na balù
dét mkel di gamu, too gamu dmasal
fagu di kalak i Mtiu Tulus. Na too

gamu fgeye, na nang gamu ftakas. Na
tooyu dnasal i kdee dad to Dwata.
19 Na lêyu agu beg dnasal du fye di
katdògu, banlé Dwata agu glut tdò du
fye nun klabègu tmulen i ta fgadèan
gablà di Fye Tulen, dunan i là fa
tayòan fgadè di munan.
20 Yé duen Dwata mdek do du tdògu
i Fye Tulen, na yé duen-gu gablanggù
ani. Taman, begyu agu dnasal du fye
landè klikògu tmulen dun, du yé gten
nimògu.

Gusen i sulat

21 Yé tmulen gamu gablà di
kagkahgu na di nimògu dini Tikiku,
i satu flanekto too mabtas na gsalig
di nimò i Amuto.
22 Taman, ani duen-gu mdek ke-
nen salu déé di gamu du tulenan
gamu i kagkahmi dini, na tan-galan i
nawayu.
23 E dad flanekgu, mulà moon i
Màto Dwata na i Amuto Dyisas Krayst
mlé gamu ktanak, na kalbong nawa,
na kaftoo di kenen.
24 Mulà moon banlé Dwata kafye i
kdee dad to kambong nawa i Amuto
Dyisas Krayst kel di landè sen.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Filipus

1 Do, Pol na Timoti, i dad fasak
Krayst Dyisas, gumdà sulat ani. Na
febemi déé di gamu dad to nfun
Dwata ta sasatu ku Krayst Dyisas di
Filipus glam di dad ulu di simbahan,
na i dad to gal tmabeng dale.
2 Mulà moon i Màto Dwata na i
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye
na ktanak nawa.

I dasal Pol di dad to ftoo di ku Dyisas di Filipus

3 Di kafaldamgu gamu, gal agu
fasalamat di Dwata.
4 Na di kat kdasalgu gamu, too agu
lehew,
5 du tooyu agu tnabeng di katdògu i
Fye Tulen mdà di katbùyu ftoo kel di
mdu ani.
6 Na ani i toogu gadè, Dwata tambù
i fye nimòan di nawayu, na kenen i
fadlug mimò dun kel di ksikofan di
Du Kasfulê Krayst Dyisas.
7 Too ti gten ku yé galyalogu gablà
di gamu déé du too gamu mabtas di
do du i kdeeyu, ta nun alelyu di fimò
Dwata do, balù di lamgu gablanggù
ani, na lê man di kagugu tamdò na
msen i Fye Tulen di munan.
8 Na ta gadè Dwata yé gumdà i kak-
dogu gamu mdà di kakdo Krayst.
9 Na ani i dnasalgu, mulà moon
midul i kasakdoyu, na i kaglabatyu,
na i kgaganyu dmilè i kaglutan,
10 du fye gaganyu malék i too fye,
na fagu déé mtiu gamu, na landè gu-
maslenyu kel di Du Kasfulê Krayst.
11 Na déé gumdàyu fnò i sikof ldam
blé Dyisas Krayst gamu du fye mag-
dayen i Dwata.

I ulê i kablanggù ku Pol

12 Dad flanek, ani kayègu fgadè
di gamu, i ta mkel di do ani too
gamtabeng di kbel i Fye Tulen.
13 Du ani ulêan, i kdee dad sundalu
gal mantay dini di gumnè i ganlal, na
lê man i kdee dad to, ta sdulêla gadè
na yé duen-gu gablanggù du mdà di
katdògu gablà ku Krayst.
14 Na mdà di kablanggùgu ani, i
gudee dad flanekto di Amuto, ta mat-
gal i kaftoola di kenen, na ta midul
i klabèla tamdò i Tnalù Dwata du ta
landè klikòla.
15 Too sa, nun dademe di dale, yé
duenla tamdò gablà ku Krayst du
mafè nawala di do, na yé kayèla ku
dag i dad to ale, bay nun dademe, yé
duenla tamdò du mdà di nawala.
16 I dad to tamdò mdà di nawala,
yé duenla tamdò du kakdola di do du
ta gadèla na yé duen-gu gablanggù du
mdà di ksen-gu i Fye Tulen.
17 Bay i dademe, ise ku mdà di
nawala i duenla tamdò gablà ku
Krayst, du lo yé fandamla i dale
kto, na man nawala ku matnù
kaflayamgu dini di blanggù mdà di
katdòla.
18 Bay là mabtas ayé di do. Yé lo
mabtas ku gatdò Dyisas Krayst balù
ku fye ku demen sasè i duenla tamdò.
Na yé duenam man, ta lehew agu,
19 du ta gadègu ta fan agu galwà
di blanggù du mdà di dasalyu, na i
ktabeng i Tulus dek Dyisas Krayst.
20 Na ani toogu knayè, nang agu
myà, bay baling nun too kgal nawagu
du fye gafdatahgu Krayst fagu di kdee
dad nimògu balù ku mlawil agu, ku
demen mati.
21 Du ani fandamgu, di knègu dini
di tah tanà, Krayst i lawilgu. Bay ku
ta mati agu, matnù i kafye gwègu.
22 Bay lê fye sa ku mnè agu dini di
tah tanà, du mas bong ulê i nimògu.
Taman, là gadègu ku nè i nalékgu.
23 Masbulug nawagu ku dét i fye
nalékgu. Yé satu kayègu ku tnagakgu
i banwe ani fye mnè agu di safèd
Krayst du yé gamfye di do.
24 Bay di gamu, yé too mabtas ku
mnè agu dini di tah tanà.
25 Na du ta gadègu ayé, yé mnè di
fandamgu fadlug agu dini di tah tanà
di safédyu du fye lamnok gamu, na
midul klehewyu mdà di kaftooyu.

26 Na ku ta samfulê agu di gamu, ta
baling midul i kdayenyu di ku Dyisas
Krayst gablà di do du ta lêyu agu teen.
27 Yé duenam man, yé too mabtas,
ku i ldamyu maslalò di Fye Tulen
gablà ku Krayst, du fye balù ku gas-
fulê agu déé, ku demen là, yé too
mabtas ku lingegu na mbagal gamu
di kaftooyu, na nun ksasatu nawayu
di ksenyu i Fye Tulen.
28 Na nang gamu likò di dad to
dmuen gamu, bay too gamu fba-
gal. Yé gugmadèla dun dale falnayam
Dwata, bay gamu falwàan.
29 Du ani kafye blé Dwata gamu, ise
ku lo gamu ftoo di ku Dyisas Krayst,
bay lê nun kaflayam kel di gamu du
mdà di ksasatuyu di kenen.
30 Ta teenyu i dad kaflayam
gnagugu di munan, na ta lingeyu i
dad kaflayamgu di mdu ani. Na ta
gagin gamu maflayam.

2

I kafdanà Krayst

1 Mdà di ksasatuyu di ku Krayst, ta
mbagal gamu. Na mdà di kakdon, fle-
hewan gamu, na ta nun kasgalakyu
di Mtiu Tulus, na nun kasakdoyu na
kaslayù nawa.
2 Taman, ani fnigu di gamu, tooyu
sansatu i nawayu, i kasakdoyu, i
knayèyu, na i fandamyu, na ku yé
nimòyu, too sikof i klehewgu.
3 Balù dét i nimòyu, nang gamu lom,
na nangyu fdatah i ktoyu, bay fdanà
gamu, na yé fabtasyu i dademe to, ise
ku gamu kto.
4 Na nang ku lo yé fandamyu i gam-
fye di gamu kto, bay lêyu fandam ku
dét i gamfye di dademeyu.
5 Fye ku i fandam Krayst mnè déé
di gamu.
6 Balù ku yé kagkahan salngad di
Dwata, bay là knabasan dun.
7 Bay fagu di knayèan, nlusan i kdata-
han, lsakan adat i satu fasak,
na fbaling to dini di tah tanà.
8 Na di kafbalingan to, toon fdanà
i kton, na sandulêan nimen
i kdee knayè i Dwata kel di
kfatin, dunan kfatin di krus.
9 Taman, mdà ayé, too fdatah Dwata
Dyisas, na blén di kenen i dagit
mdatah di kdee dad dagit.
10 Na i kalbong kdee mnè di langit na
di tah tanà na di lam i tanà, ku
ta lingela i dagit Dyisas Krayst,
sdulê ale lkuad na mangamfù
di kenen,
11 na i kdeela sdulê tmulen na Dy-
isas Krayst i too glut Amu du
fye magdayen Dwata, dunan i
Màto.

I knengto salngad blatik

12 Taman, dad flanek toogu kan-
bong nawa, i tagnè kimenyu di lamgu
déé di safédyu, balingyu too nidul di
nawan ani, na fanlesyu mimò dun
magin i afè na i klikò kel di ksikof i
kagalwàyu.
13 Du Dwata i mnè déé di nawayu,
na kenen i mlé gamu ayè na gnagan
mimò i knayèan.
14 Na balù dét i nimòyu, nang gamu
galà mungag, na nang gamu sdò.
15 Ku nimenyu ani, ta landè gu-
maslenyu, na too gamu mtiu, du ta
gamu dad ngà i Dwata. Na balù mnè
gamu di bleng i dad to too kigò, là
milih i katluhyu. Na salngad gamu di
dad blatik mneng di langit du tnuya-
lyu i dad to mnè di gukmifuhan di tah
tanà,
16 du yé tdòyu di dale i tdò mlé
nawa. Na ku yé nimòyu, fakayta
gamu dag di Du Kasfulê Krayst du
nun ulê i kdee nimògu.
17 Na i kaftooyu salngad dsù bléyu
di Dwata. Na ku yé kayè Dwata fagin-
gu tubél i litègu di dsùyu ayé, too agu
lehew, na faginta gamu di klehewgu.
18 Na salngad ayé, yé fye lê gamu
lehew, na faginyu agu di klehewyu.

Timoti na Ipafroditu

19 Na ku mayè i Amuto, dekgu Tim-
oti salu déé di gamu du fye gadègu
i kagkahyu, na fagu déé, matgal i
nawagu.
20 Du lo kenen gamsngad do di kaf-
dammi gamu.

21 I dademe, yé lola fandam i gamfye di dale, ise ku i knayè Dyisas Krayst.
22 Bay ta gadèyu sa gsalig Timoti du tnabengan agu tamdò i Fye Tulen, salngad di ngà tmabeng i màan.
23 Na yé duenam man, too agu mayè ku dekgu Timoti gadéé di gamu, bay silang fsalugu déé ku ta gadègu ku dét i mkel di do dini.
24 Na toogu fantoo di là mlo ani mimò i Amuto kfagu du fye gsalu agu déé.
25 Bay yé fandamgu dekgu samfulê Ipafroditu déé di gamu, satu flanekto di kaftoo, na demegu mimò i nimò Dwata, na demegu sundalu Krayst. Kenen i to ta dekyu gadini di do di munan du fye tnabengan agu mimò i nimò Dwata.
26 Too kayè nawan samsite gamu. Na too kenen mlidù du gadèan ta lingeyu i knun tdukan dini.
27 Too glut, nun sa tdukan di munan, na fan mati. Bay mdà di kakdo Dwata, lê mgulê. Na ise ku lo kenen i kando Dwata di kafgulêan dun, bay lê man do, tà too midul i klidùgu.
28 Taman, too bong ayègu fasfulê kenen déé di gamu du fye di kiteyu dun, too gamu lehew, na ta là mlidù agu.
29 Yé duenam man, too gamu flehew dmawat dun, du kenen i flanekyu di kaftoo, na tooyu nafè i kdee dad to salngad di kenen,
30 du fan mati Ipafroditu du mdà di ktabengan di nimò Krayst. Là ti klenan i lawilan du mayè kenen tmabeng do dini du landè sa gamu kibò tmabeng do.

3

I too glut katluh

1 Dad flanekgu, nun fa kayègu man di gamu. Too gamu flehew du mdà di ksasatuyu di Amuto. Là ti tmakas agu mulit i ta man-gu di muna sulat, du yé kamlung gamu di dad ise glut tdò.
2 Tooyu fan-geye i ktoyu di dad to salngad i adatla di dad lmanaf. Too ale sasè du toola gamu fneges fimò ilè di lawehyu.
3 Bay gito i dad to nun too glut ilè du mangamfù ato di Dwata fagu di Mtiu Tulusan mdà di ksasatuto ku Krayst Dyisas, na ise ayé snaligto i uldin dad to manla gamfalwà gito kun.
4 Bay di kaglutan, nun ktoogu smalig di kimen-gu i dad uldin ayé. Ku nun to man nawan nun ktoon smalig di kimenan, midul déé fa i do.
5 Du ani tagnè kagkahgu. Walu butang kafngegu sut, ta sanala nimò ilè di lawehgu. Do i satu bel Bénhamin, i satu ngà Israél. Too ti glut Dyu agu, na too ti sikof i kimen-gu di dad uldin i dad Dyu du glam agu di dad Farisi.
6 Na yé gugmadè dad to dun nimengu i dad uldin i dad Dyu du ta falnayamgu i dad to ftoo di ku Krayst. Na landè ti gukulang kimen-gu i dad uldin, du too agu tluh.
7 Bay ku dét i knabasgu di munan, ta landè gukmamugu dun di mdu ani du mdà di ksasatugu ku Krayst.
8 Na ise ku lo ayé, bay di fandamgu ta landè gukmamugu i kdee dad knabasgu di munan, du yé ta too mabtas di do i ksasatugu di ku Krayst Dyisas, i Amugu. Na mdà di ta ksasatugu ku Krayst, ta lanah di fandamgu i kdee ayé, na yé fandamgu di ktagakgu dun, sawe lo sabat du fye nun ksasatugu di ku Krayst.
9 Du yé kayègu too teen i katluhan di do. I katluh ani, ise mdà di kimen-gu i uldin dad Dyu, bay mdà di kaftoogu ku Krayst, dunan i katluh blé Dwata ulê i kaftoo.
10 Yé kayègu ku toogu gadè Krayst na ku galyalogu i kaltulusan ta fiten di ktékan mdà di fati, na i kgagin-gu di kaflayaman, na lê agu mati salngad i kenen kfati.
11 Du ani fanden-gu, lê agu gagin nték di dad to mati.

Too gamu fadlug di dad nimòyu

12 Ise ku yé man-gu dini ta sikof agu ku demen ta too agu tluh, bay too agu fakgis du fye gfun-gu i taden tagà Dwata do fagu di kfun Krayst do.

13 Dad flanekgu, ise ayé fandamgu
ku ta gfun-gu i taden ayé, bay yé
nimògu ani, lnifetgu i gnagugu di mu-
nan, na toogu fakgis kel di gusenan.
14 Too agu fadlug kel di gusenan
du fye gfun-gu i taden, dunan i katlo
Dwata do salu di langit fagu di ku
Krayst Dyisas.
15 I kdeeto ta mbagal di kaftooto di
ku Krayst, yé fye ku fkahto di fan-
damto i ta man-gu ayé. Bay ku nun
to di gamu mahal fandaman, Dwata
faglabat dun di kenen i kaglutan.
16 Bay yé too mabtas, fanlesto lmalò
i ta tdòan di gito.
17 Dad flanekgu, tooyu agu ganbet,
na ku simto i teenyu salngad ldaman
di do, tooyu tnanul na lêyu ganbet.
18 Ta dee dulêgu man dun di gamu
nun dad to là glalò i ldamla di tdòla,
na fagu déé ta baling yé fitela i
knangla di kfati Krayst di krus. Na
ani, lêgu nulit i ta man-gu ayé, na
gatugu gngel di kman-gu dun.
19 Bay i dad sasè to ayé, yé gusalula
di lanaw lifoh, du yé dwatala i sasè
knayè i lawehla, na yé balingla dag
i dad nimò gumagyàla. Taman, lo yé
gumnè i nawala di knèla dini di tah
tanà.
20 Bay yé gito banwe di langit,
na too minit nawato fatan kasfulê i
Amuto Dyisas Krayst mdà di langit,
dunan i Falwà gito.
21 Na too maltulus Dyisas Krayst,
na kenen magot i kdee. Na mdà di
kaltulusan, ku ta samfulê kenen, tan-
lasan i lawehto ani du nun fatin, na
yé tlasan dun salngad di kenen laweh
di ta ktékan mdà di fati.

4

I dad flau Pol

1 Yé duenam man, dad flanek toogu
kanbong nawa, too gamu fadlug di
kaftooyu di Amuto. Kandota gamu,
na too mlifut nawagu gamu. Too agu
lehew mdà di gamu, na toota gamu
dag.
2 Na nun fnigu di lwe libun déé,
dunan Yudya na Sintiki. Yé fye, safye
gamu du ta saflanek gamu di Amuto.
3 Bay ge, demegu sakdo, yé fnigu
toom tnabeng i dad lwe libun ayé
du ta toola agu tnabeng di katdògu i
Fye Tulen magin di ku Kléménti na i
dademe gal tmabeng do. Ta gsulat i
dagitla di libru i dad to gamfun nawa
landè sen.
4 Too gamu flehew du mdà di
ksasatuyu di Amuto. Na lêgu nulit
man, too gamu flehew.
5 Tooyu fan-ganag nawayu di kdee
dad to du ta too mdadong kasfulê i
Amuto.
6 Na balù dét mkel di gamu, nang
gamu flidù, bay too gamu dmasal
di Dwata na fniyu di kenen i kdee
kalnidùyu. Na di kdasalyu, gal gamu
mlé fasalamat.
7 Na ku yé nimòyu, blé Dwata gamu
i ktanak nawan là glabat i dad to dun.
Na fagu di ktanak nawan ayé, kan-
lungan i nawayu na i fandamyu du
mdà di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
8 Dad flanekgu, nun fa kayègu man.
Tooyu fnè di fandamyu i fye, i glut, i
mtiu, i tluh, i landè gumaslen, i gten,
na i mgafè.
9 Na tooyu ganbet i ta tdògu di
gamu, dunan i kdee dad lingeyu na i
dad teenyu di do. Na Dwata, i gumdà
ktanak nawa, yé samnagin di gamu.

I kfasalamat Pol di dad bléla

10 Na fagu di ksasatugu di Amuto,
too agu lehew ani, du ta gdawatgu
i ktabengyu, balù glut, too mlo i
kfatan-gu dun. Gadègu na tagnèyu
agu kando, bay landè kibòyu
tmabeng do di munan.
11 Ise yé duen-gu man ani ku mnga-
bal agu gumnigu tabeng, du ta mtigu
ganbet i kdee kfagu du fye dsal
nawagu balù dét gnagugu.
12 Ta gnagugu i fye kagkah, na i
klimah. Ta tdò Dwata do i kibògu
dmawat i kdee mkel di do, baling agu
bsol, ku demen bitil, baling glukas i
knun-gu, ku demen kulang.
13 Na balù dét i mkel di do di kdee
dad gnagugu, gagan-gu smalu dun
fagu di gal blé Krayst di do.
14 Bay fye du gtulen nawayu
tmabeng do di dad klimahgu ani.

15 Na gamu dad to di Filipus,
ta gadèyu na di katbùgu tamdò
gamu i Fye Tulen di fan ktagakgu
Masidunya, i guglam banweyu, na di
kdee dad to stifun ftoo di ku Dyisas
di dademe dad banwe, landè fa
tabengla. Bay gamu dad to di Filipus,
ta gdawatgu i tabengyu.
16 Na balù di lamgu fanak ditù di
Tésalonika, dee dulêyu tmabeng do di
dad klandègu.
17 Na ise ku yé fanngabalgu i dad
bléyu, bay yé mabtas di do ku tananù
Dwata i taden blén di gamu kadang di
fulé du mdà di ktabengyu do.
18 Na ani, ta gbalasyu i nimògu, na
mdà di febeyu fagu di ku Ipafroditu,
ta landè gukulanggu, ta baling glukas
i dad bléyu. Na i dad bléyu ayé,
mgimò dsù fye bun i too gamflehew
di Dwata.
19 I Dwata fnangamfùgu, kenen mlé
gamu i kdee dad kalnidùyu mdà di
knunan là mti du mdà di ta ksasatuyu
ku Krayst Dyisas.
20 Mulà moon ku too magdayen i
Màto Dwata kel di landè sen. Amén.

Gusen i sulat

21 Kumusta di kdee dad to nfun
Dwata ta sasatu di ku Krayst Dyisas.
Na lê man i dad flanekto gal tmabeng
do dini di blanggù manla, “Kumusta”
di gamu kun.
22 Na kel di kdee dad to nfun Dwata
dini di Roma, lêla man “Kumusta” di
gamu kun, kel di dad to snalig Harì
Sisar.
23 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas
Krayst magin di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Kolosas

1 Do Pol, satu to dek Krayst Dyisas
mdà di knayè i Dwata, na Timoti, i
flanekto, gumdà i sulat ani.
2 Na febemi i sulat ani di gamu
dad to nfun Dwata mnè di Kolosas,
dunan i dad flanekmi too gsalig fagu
di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
Mulà moon i Màto Dwata mlé gamu
kafye na ktanak nawa.

I dasal Pol

3 Di kat kdasalmi gamu, gal gami
fasalamat di Dwata, Mà i Amuto Dy-
isas Krayst,
4 du ta lingemi gablà di kaftooyu di
ku Krayst Dyisas na i kakdoyu di kdee
dad to i Dwata.
5 Mdà di kakel i glut tdò, dunan i
Fye Tulen, ta lingeyu gablà di knun
fandenyu. Taman, déé gugdak i
kaftooyu na i kasakdoyu di fanden
tagà Dwata gamu ditù di langit.
6 Mdà di kgafat i Fye Tulen di gamu,
ta lingeyu na gnemyu i kafye Dwata
too glut. Taman, ta too menge na ta
mbel di blengyu. Na salngad ayé i lê
kagkah di klamang banwe.
7 Déé gugambetyu i kafye Dwata
di ku Ipafras, i dememi snalig too
mabtas na too fduf di nimò Krayst
fagu di ktabengan gami.
8 Na ta tulen Ipafras di gami gablà
di kasakdoyu ta blé i Mtiu Tulus di
gamu.
9 Na yé duenam man, mdà di
du kaklingemi dun, là ti tlag gami
dmasal gamu. Ani fnimi di Dwata,
toon fgadè di gamu i kdee knayèan
fimò gamu fagu di kfulung na di
kaglabat blé i Tulusan.
10 Mdà déé, i ldamyu glalò di knayè
Dwata, na kloyu to mimò i gamfle-
hew kenen, na menge gamu i dad fye
nimò, na lamnok i kaglabatyu gablà
di Dwata.
11 Mulà moon fanbagalan gamu
mdà di kgis i kaltulusan du fye nun
kagtayudyu na klehewyu matu di
kdee mkel di gamu, na nun ktahà
nawayu, na ktanak nawa.
12 Na lê gamu fasalamat di Mà, du
ta nimòan gamu dad ton gten mfun i
kafye blén ta falan tagà di dad ton di
banwen too mneng.
13 Du ta falwàan ato mdà di kgis i
kifuh, na ta fnèan ato di kagot i Ngàan
toon kanbong nawa,
14 dunan gufagun i kafalwàan na i
kfasinsyan dad salàto.

I kdatah Krayst Dyisas

15 I Dwata, là teen dun, bay teen déé
di ku Krayst i lo sen Ngà Dwata, na
mdatah kenen di kdee nimò Dwata.
16 Du nimò Dwata i kalbong kdee
fagu di ku Krayst, i kdee mnè di
langit, na di tah tanà, i kdee teen,
na i là teen, i dad maltulus, i dad
ulu, i dad harì, na i kdee nun glal.
I kalbong kdee, slame nimò Dwata
fagu di ku Krayst du fye nfunan na
gumagdayenan.
17 Na di laman là fa mimò i kdee,
ta sana nun Krayst, na kenen magot
i kalbong kdee.
18 Na Krayst i ulu di kdee dad to
ftoo, dunan i lawehan. Kenen i mlé
nawa di dale, na kenen i tnanin nték
di bleng i dad mati du fye kenen
mdatah di kalbong kdee.
19 Du yé kayè Dwata teen i kenen
kagkah di ku Krayst.
20 Na fagu di ku Krayst, fasfulê
Dwata di kenen i kalbong kdee du
mdà di litè Krayst maloh di krus, ta
safye di Dwata i kalbong kdee di tah
tanà na di langit.
21 Na di munan, mawag gamu di
Dwata du dnuenyu kenen mdà di
sasè nimòyu na di sasè fandamyu.
22 Bay ani, fagu di kfati i Ngàan,
ta fasfulê Dwata gamu du fye mtiu
gamu, na tluh, na landè gumaslenyu
ku ta neben gamu di kanfen.
23 Bay yé fye, too gamu fadlug di
kaftooyu di ku Krayst, na too gamu
fbagal, na nangyu flanah di fan-
damyu i knun fanden ta gdawatyu
mdà di klingeyu i Fye Tulen. Dunan

ayé i Fye Tulen ta gatdò di gamu, na lê man kel di kdee dad to. Na do, Pol, i satu snalig tamdò i Fye Tulen ayé.

I nimò Pol

24 Ani, ta lehew agu gablà di dad kaflayam gnagugu mdà di kakdogu gamu, na fagtayud agu di kdee dad kaflayam gufagu Krayst do, du yé gamfye di laweh Krayst, dunan i dad to ftoo di kenen.
25 Ta mgimò agu snalig di dad to ftoo di ku Dyisas mdà di kalék Dwata do du fye sdulêgu tdò di gamu i Tnalù Dwata.
26 Na yé bunin di dad to di munan, bay ani, ta fgadèan di dad ton.
27 Yé fnaleh nawa Dwata faglabatan di dad ton i là lmenan fgadè di munan gablà di kafye blén di gamu dad to ise Dyu. Dunan ani, ta mnè Krayst di gamu, na fagu déé ta yé fandenyu, faginan gamu di kdatahan.
28 Taman, toomi tdò Krayst di kdee dad to. Fanngewemi na tdòmi ale mdà di kdee kfulung blé Dwata gami du fye ku ta tadag ale di kanfe i Dwata, landè gumaslenla du mdà di ksasatula di ku Krayst.
29 Na yé duenam man, toogu fbagal na fagtuh di kdee mkel di do du mdà di kgis blé Krayst di do.

2

1 Na yé kayègu ku gadèyu too agu fakgis du yé gamfye di gamu, na lê man di dad to di Lawdisya, na di kdee dad to là lmen mite do.
2 Ani duen-gu fakgis du fye matgal i nawala, na sasatu ale di kasakdo, na fagu déé gdawatla i sikof kaglabat gablà di ta fdilè Dwata, dunan Krayst.
3 Kenen i kunsì mukà i kalbong kfulung na kaglabat i Dwata.
4 Ani duen-gu man ayé di gamu du fye là mafgaw gamu di dad to tamdò kéng, balù ku too fye falninge i dad manla.
5 Du balù ku là déé agu di safédyu, bay sana kafdamgu gamu, na lehew agu du ta lingegu kasbakasyu na i kbagal kaftooyu di ku Krayst.

I too fye gfunyu fagu di ku Krayst

6 Du ta dnawatyu Krayst Dyisas na ta nimòyu kenen Amuyu, yé fye tooyu sansatu i nawayu di kenen.
7 Tooyu fngalam i dalilyu di ku Krayst, na fasalngadyu di kenen i adatyu, na tooyu nidul kbagal i kaftooyu, salngad i ta tdòmi di gamu. Na too gamu fasalamat di Dwata.
8 Na too gamu fgeye, tà gamu magfasak di dad tdò landè gukmamu dun na di dad kéng, du yé gumdà dad tdò ayé lo mdà di dad fantoo i dad to na di dad tagnè gulmalòla. Na i dad tdòla ayé, là ti glalòan di tdò gablà ku Krayst.
9 Na tooyu fnè ani di fandamyu, i kalbong kdee kagkah Dwata, slame teen déé di ku Krayst.
10 Na ta sikof gamu nan du mdà di ta ksasatuyu ku Krayst, na kenen i too mdatah di kdee dad ulu na di kdee nun glal.
11 Na fagu di ksasatuyu di ku Krayst, ta nun ilè nimòan di gamu, ise ku ilè nimò i to di laweh i lagi, bay yé mimò dun Krayst, dunan i ta là kgikat di ayè mimò sasè.
12 Na di kbunyag gamu, ta lbang gamu magin di ku Krayst, na ta lê gamu magin di kenen di ktékan fagu di kaftooyu di kaltulus i Dwata, dunan i mték ku Krayst mdà di fati.
13 Di munan, mati gamu du landè kasgagotyu di Dwata du mdà di dad salàyu, na lê mdà di gutambulyu di dad to ise Dyu là glam di uldin Dwata. Bay ani, ta nték Dwata gamu magin ku Krayst. Na ta fnasinsyan i kdee dad salàto.
14 Na ta nwè Dwata i dad salàto magin i dad uldin gumgikatto, na ta faginan ku Krayst fnatak di krus.
15 Na fagu di kfati Krayst di krus, ta falmon kgagan i kdee dad maltulus na dad busaw nun glal, na ta fiten di kdee i kagfisanan dale.
16 Taman, nangyu falninge i dad to samlen gamu di dad knaanyu na di ninumyu, na di ta là kgikatyu di dad mabtas du di kat fali, di kat bulen, na di Du Kaftud.

17 Du i fantoola ayé lo alung i fan
kel, bay yé too dunan Krayst.
18 Na nangyu falninge i dad to ku
yé fandamla mdatah i dale kaftoo di
Dwata du mdà di dad kanteenla, na
i toola kafdanà, na i kfangamfùla di
dad kasaligan. I dad to ayé, fagdag
ale, na lo mdà di fandam to tanà i
nimòla ayé.
19 I dad to ayé, là gagot ale di ku
Krayst, ulu i dad to ftoo, dunan i
lawehan. Mdà di keben i lawehan,
mbaling kamgis, na sagot i dad alel di
lawehan, na too fye kalnokan du yé
knayè Dwata.

Gagin gamu ku Krayst di fatin

20 Ta mati gamu magin ku Krayst,
na ta galwà gamu di dad gulmalò i
dad to di tah tanà. Na kan sa ku i
ldamyu salngad di ldam i dad to là
ftoo dini di tah tanà? Na kan ku sana
kimenyu i dad flaula?
21 Manla, "Nangam nagot ayé."
"Nangam tilew ayé." "Nangam ndog
ayé."
22 Du i kdee manla di dad flau ayé,
slame nun gusen i kgamit dun. Na i
dad flaula ayé lo mdà di tdò i dad to
tanà.
23 Bay yé man nawam ku yé gumdà
i dad flau ayé di bong kfulung, du yé
tdòla i kfangamfù di dad kasaligan, i
kafdanà i kto, na i kafatduk i laweh,
bay là gadnanla knayè i ungad.

3

1 Du ta nték Dwata gamu magin
ku Krayst, taman yé tooyu fnè di
nawayu i kdee kafye ditù di langit
du ta sudeng Krayst déé di trunun di
kwanan Dwata.
2 Tooyu fnè di fandamyu i kdee
tagàan gamu ditù di langit, na nangyu
fabtas i dad teenyu dini di tah tanà.
3 Du ta sawe mati gamu, na i
glut tlawilyu ta gbusek ditù di safèd
Dwata magin ku Krayst.
4 Krayst i too glut lawilyu, na ku
ta fite Krayst kadang di kasfulêan, lê
teen i kgaginyu di kdatahan.
5 Taman, tnagakyu i kdee knayè i
labi ktoyu, dunan i sasè knayè i lawe-
hyu, na i dad nimò magsik, na i dad
sasè nibalyu, na i kalbong kdee dad
sasè. Na nang gamu lom du i klom
satu kafdalan di kfangamfù di ise glut
dwata.
6 Na mdà di kdee dad sasè nimò
ayé, falnayam Dwata i dad to là mi-
men di kenen.
7 Di munan, yé tagnè nimòyu du
déé i gumagfasakyu.
8 Bay ani, ta là fakay ku là tnagakyu
i kdee ani: i kalbut, i kasngat, na i
katduk nawa. Na nangyu falmo dagit
i dademe to, na nang gamu flam di
dad magsik kastulen.
9 Na nang gamu tmulen kéng du
ta nlusyu* sa i labi ktoyu na i dad
adatan.
10 Na ta lsakyu† i falami kto mdà di
Dwata, na yé nimò Dwata fanlesan
fmalami gamu kel di kasalngadyu di
kenen ldam du fye too sikof i kgadèyu
kenen.
11 Na yé duenam man, ta landè
gusahal i Dyu na ise Dyu, i to nun ilè
di lawehan, na i to landè ilè, i to nun
gnadè, na i landè gnadè, i fasak, na i
ise fasak. Ta là mabtas i kdee ayé. Lo
yé mabtas Krayst, i ta mnè di kdeeto.
12 Gamu i dad to Dwata. Kan-
bongan gamu nawa, na ta nalékan
gamu kenen nfun. Taman, yé fye nun
kaslayù nawayu, na sakdo gamu, na
safdanà gamu, na fanyeyu baluyu di
dademeyu, na fantahàyu i nawayu di
kat satu gamu.
13 Tooyu fantahà i nawayu di dade-
meyu to, na balù dét i salàla di gamu,
fnasinsyayu ale salngad i kfasinsya
Dwata gamu.
14 Na mabtas di kdee, too gamu
sakdo du yé sambakas gamu fye nun
ksasatu nawayu.
15 Na tooyu fnè di nawayu i ktanak
blé Krayst gamu, du yé duen Dwata
samsatu gamu di satu laweh. Na too
gamu fasalamat.
16 Na tooyu fnè di nawayu i kdee
tdò Krayst. Na satdò gamu, na saflau

* **3:9** 3:9 Yé gumtatek nlus, dunan tnagak.
† **3:10** 3:10 Yé gumtatek lsak, dunan dnawat.

gamu fagu di kfulung blé Dwata di
gamu, na lingagyu i dad Salmo na i
dademe lingag dmayen di Dwata, na
fasalamat gamu di kenen.
17 Na balù dét i nimòyu na balù dét
i manyu, nimòyu i kdee ani di dagit
i Amuto Dyisas, na too gamu fasala-
mat di Màto Dwata fagu di kenen.

Kasgagot i kat satu

18 Na gamu dad libun nun yaan,
nimenyu i yaanyu du yé gten nimò i
dad libun ftoo di ku Dyisas.
19 Na gamu dad lagi nun yaan,
tooyu kando i yaanyu, na fan-
ganagyu i kastulenyu di dale.
20 Na gamu dad ngà, nimenyu i dad
tuayu di kdee dad nimòyu du yé gam-
flehew di Dwata.
21 Na gamu dad tua, nangyu nimò
gufalbut i dad ngàyu tà gdanà i
nawala.
22 Na gamu dad fasak, nimenyu i
dad amuyu dini di tah tanà di kdee
nimòyu. Na nang lo yé kafdufyu di
nimòyu ku tnanulla gamu, du ku yé
nimòyu, lo yé nusalyu i kdagla gamu.
Bay tooyu ale nimen mdà di nawayu
du mdà di kafèyu di Amuto.
23 Na balù dét i nimòyu, tooyu fanye
mimò dun du di Amuto gumimòyu
dun, ise ku di dad to.
24 Du ta gadèyu i Amuto, banlén
gamu taden, dunan i tagàan di dad
ton, du Krayst i too glut Amu gu-
mimòyu.
25 Na ku simto mimò sasè, bnalas
Dwata kenen di sasè nimòan ayé du
Dwata, landè ti nungulan di kuku-
man.

4

1 Na gamu dad to nun fasak,
fatluhyu i baluyu di dale, du nun
gamu Amu di langit.

I dademe dad flau

2 Too gamu fadlug dmasal, na too
gamu fgeye, na fasalamat gamu di
Dwata.
3 Yé lêyu dnasal fye nukà Dwata i
dalanmi tmulen i ta fgadèan gablà ku
Krayst, du yé duen-gu blanggù.
4 Na dnasalyu agu du fye too mbat-
eng i ktulen-gu dun, du yé fimò
Dwata di do.
5 Tooyu fanye i baluyu di kanfe i
dad to là ftoo di ku Dyisas Krayst,
na tooyu gnamit i kdee kafdalan blé
Dwata gamu.
6 Na tooyu fanye i kastulenyu du
fye gamlé ayè di dad to lminge dun.
Ku yé nimòyu, gtimelyu i kdee dad to
smalek gamu.

Gusen i sulat

7 Tikiku i tmulen gamu gablà di do,
i satu flanekto too mabtas, na too fduf
tmabeng, na lê satu snalig i Amuto.
8 Yé duen-gu mdek kenen gadéé di
gamu du fye gadèyu i kagkahmi dini,
na matgal i nawayu.
9 Yé magin di kenen dunan On-
isimu, i flanekto too gsalig na i toogu
kando. Déé gumdàan di gamu banwe.
Lwe ale tmulen i kdee gnagumi dini.
10 Aristarku, i demegu blanggù,
manan “Kumusta gamu” kun, na lê
man Mark, i flanek Barnabas. (Ta
tulen-gu di gamu ku dét i fye nimòyu
di ku Mark. Taman, tooyu dnawat ku
ta kel déé.)
11 Na Dyaswa, yé asénla dun
Dyustu, manan “Kumusta gamu”
kun. I tlu dad to ayé, lo dale i dad Dyu
tmabeng do di katdògu gablà di Kagot
Dwata, na ta toola agu gtabeng.
12 Ipafras, lê satu mdà di dade-
meyu, na satu snalig Krayst Dyisas,
lêan man “Kumusta gamu” kun. Toon
gamu dnasal du fye too gamu mba-
gal, na lamnok i kaftooyu, na tooyu
gadè i knayè Dwata.
13 Ta toogu teen i bong klidù nawa
Ipafras gablà di gamu, na lê man i
dad to ftoo di ku Dyisas di banwe
Lawdisya na Hirapolis.
14 Na Luk, i doktor tooto kando,
na lê man Dimas, manla “Kumusta
gamu” kun.
15 Begyu man do “Kumusta” di dad
flanekto di Lawdisya, na balù di ku
Nimfa, na lê man di dad to ftoo di ku
Dyisas gal stifun di gumnèan.
16 Na ku ta fngeyu bnasa i sulatgu
ani, lêyu febe di dad to ftoo ditù di

Lawdisya du fye lêla bnasa. Na lêyu
man bnasa i sulat febegu di dale.
17 Na tooyu man di ku Arkipu fan-
ngen i ta fimò Dwata di kenen.
18 Do, Pol, febe kumusta fagu di
sulat ani. Nangyu glifet sana knègu di
lam i blanggù.
Mulà moon banlé Dwata gamu
kafye.

Tnanin Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

1 Do, Pol, na Silas, na Timoti febe
i sulat ani di gamu dad to ftoo di ku
Dyisas déé di Tésalonika, dunan i dad
to nfun Dwata Mà, na Dyisas Krayst
i Amuto. Yé kayèmi moon ku i kafye
Dwata na i ktanak nawan mnè di
gamu.

I kdayen ale Pol di Dwata gablà di dad to di Tésalonika

2 Sigi gami fasalamat di Dwata
gablà di kdeeyu, na klomi to dmasal
gamu.
3 Di kat kdasalmi di Màto Dwata, là
ti glifetmi i dad fye nimòyu du mdà di
kaftooyu di Dwata, na i kalgadyu du
mdà di kakdoyu, na i kbagal nawayu
fatan ku Dyisas Krayst, i Amuto.
4 E dad flanek, gadèmi bong nawa
Dwata gamu, na nalékan gamu du fye
nfunan gamu.
5 Du i katdòmi i Fye Tulen, ise ku lo
fagu di talùmi, bay lê fagu di gnagan
i Mtiu Tulus, na là lwe nawami ftoo
dun. Ta gadèyu i balumi di lammi
mnè di safédyu, na nimòmi ani du
gamfye di gamu.
6 Ta ganbetyu gami na i Amu, du
balù too gamu maflayam, bay baling
gamu lehew dmawat i Tnalù Dwata
du mdà di klehew blé i Mtiu Tulus
gamu.
7 Na yé duenam man, gamu nan
gugambet i dad to ftoo di ku Dyisas
ditù di Masidunya na Akaya,
8 du ta mbel nan i Tnalù Dwata
mdà di gamu banwe. Na ise ku
lo di Masidunya na Akaya, bay ta
linge i dad to di kdee banwe gablà di
kaftooyu di Dwata, na taman ta balù
là tulenmi dun di dale.
9 Du ta baling dale tmulen gami
gablà di kdawatyu gami di klauymi
gamu. Na lêla tulen gami i ktagakyu
dademe fnangamfùyu di munan du
mdà di kfafasakyu di too glut Dwata
mto.
10 Na lêla tulen gami i ayèyu fatan i
kasfulê Dyisas, i Ngàan mdà di langit,
dunan i nték Dwata mdà di fati. Ke-
nen falwà gito mdà di bong kaflayam
fan kel.

2

I ta nimò Pol di Tésalonika

1 Dad flanek, ta gadèyu sa nun bong
mgimòmi di klauymi déé di gamu.
2 Na ta gadèyu di lammi là fa gadéé
di gamu, ta falnayam na nadoy dad
to gami ditù di Filipus, bay knèan tan-
gal Dwata i nawami tamdò gamu i
Fye Tulenan, balù ku dét i kafnang
dad to gami.
3 Na i kaflaumi gamu, ise ku kéng,
na ise ku sasè i fandufmi, na là ti
lnimbungmi balù simto dun.
4 Bay ku dét i fman Dwata gami, yé
lomi man, du di kite Dwata, gsaligan
gami tamdò i Fye Tulen. Ise ku yé
flehewmi i dad to, bay yé flehewmi i
Dwata, i gmadè kdee mnè di nawato.
5 Ta tooyu gadè nan di katdòmi déé
di gamu, là ti dagmi gamu, na là
mimò gami kfagu mwè dad knunyu.
Na Dwata i mite gami.
6 Ise ku yé kayèmi ku gamu na i
dademe dad to mdag gami.
7 Du gami i dad to dek Krayst,
taman nun ktoomi fatan mdà di
gamu. Bay di knèmi di safédyu, yé
balingmi nimò, toomi gamu kando
salngad di yê mifat dad ngàan.
8 Na mdà di kakdomi gamu, ise ku
lo yé kayèmi blé di gamu i Fye Tulen
mdà di Dwata, bay lê man i ktomi, du
too gamu mabtas di gami.
9 Dad flanek, sana kagafaldamyu i
kalgadmi talbahò lammi mnè déé di
gamu. Mdu na kifuh, too dee kaf-
dalanmi mwè gulandèmi du fye là
mlidù nawayu mifat gami di katdòmi
i Fye Tulen mdà di Dwata.
10 Gamu na i Dwata mite i nimòmi
di gamu dad to ftoo lammi mnè di
safédyu du mtiu gami na tluh, na
landè gumaslenmi.

11 Na gadèyu i kibòmi gamu salngad
di nimò i mà di dad ngàan.
12 Falnaumi na tdòmi gamu, na
tan-galmi nawayu du fye di kaguyu,
glalòyu knayè i Dwata, du faginan
gamu di Kagotan na di kdatahan.
13 Na ani lê satu duenmi fasala-
mat di Dwata, du kantomi tdò gamu
i Tnalù Dwata, di kaklingeyu dun,
ta dnawatyu. Na di kdawatyu dun,
là salngadan di tulen i btal to, bay
ta dnawatyu salngad ku Dwata i
gumdàan, na yé sa dunan. Du i
Dwata, ta nun nimòan di gamu dad to
ftoo.
14 Dad flanek, i mkel di gamu ani,
salngad di ta mkel di dad to ftoo
ditù di Dyudiya i nfun Krayst Dyisas.
I dademe dad to di banweyu, fal-
nayamla gamu salngad di kaflayam
gdawat dad to ftoo di Dyudiya mdà di
dademela Dyu,
15 dunan i fmati ku Dyisas i Amuto,
na i dad tugad Dwata, na lêla gami
falnayam. Taman, là gaflehewla i
Dwata, na knangla nawa kdee dad to,
16 du fnangla gami tmulen di dad
to ise Dyu i tnalù gamfalwà dale. Na
fagu di nimòla ayé, too ale fnò sasè,
taman mnè tahla i kalbut Dwata.

I ayè Pol samfulê di Tésalonika

17 Na gami, dad flanek, di ta
ksawagto, lo yé sawag i dad lawehto,
bay sana kdéé di gamu i fandammi.
Too mlifut nawami gamu, na gal
gami mngabal kfagu salu déé di
gamu du fye lê ato site.
18 Kayèmi lê lmauy gamu déé. Do
sa, Pol, bong dee dulêgu meye kfagu
gadéé di gamu, bay nsang Satanas i
dalanmi.
19 Landè dademe gumgal nawami,
lo senan gamu, du gamu gumnè kle-
hewmi, na gumdàmi mdag i kga-
ganmi di kanfe i Amuto Dyisas di kas-
fulêan.
20 Du gamu dagmi, na i gulehewmi.

3

I klauy Timoti di Tésalonika

1 Kanto là gaganmi i klifut nawami
gamu, yé fandammi, do na Silas,
fanak gami di Atén,
2 na dekmi Timoti gadéé di gamu,
dunan i flanekto, na satu di dade-
memi gal tamdò i Fye Tulen gablà
ku Krayst. Yé duenmi mdek kenen
gadéé du fye tan-galan i nawayu, na
tnabengan gamu di kaftooyu,
3 du fye landè satu di gamu mgin-
gok i kaftoon mdà di dad kaflayam
mkel di gamu. Du ta gadèyu sa i dad
kaflayam ani slame knayè Dwata di
gito.
4 Di lammi fanak di safédyu, ta
falami tulen di gamu nun dad
kaflayam fan kel di gito. Na i dad
kaflayam ta manmi ayé, dunan i ta
mkel ani.
5 Kantogu là gagan i klifut nawagu
gamu, taman ta dekgu Timoti gadéé
di gamu du fye gadèmi gablà di
kaftooyu. Yé klidùgu, keng gfisan Sa-
tanas gamu, na baling landè gukel i
kdee nimòmi di blengyu.
6 Bay ani, ta samfulê Timoti dini
di gami, na too fye tulenan gablà di
kaftooyu na di kasakdoyu. Na yé
manan kloyu to famdam gami, na too
gamu mayè samsite gami salngad di
gami ayè samsite gamu.
7 Na yé duenam man, dad flanek,
balù di lam i kdee dad klimahmi
na dad kaflayam ani, ta maglala
i nawami du ta lingemi gablà di
kaftooyu.
8 Na ani, ta too fye nawami du
gadèmi na too gamu kamgis di
kaftooyu.
9 Landè gusen i kfasalamatmi di
Dwata gablà di gamu, na i klehew
galyalomi mdà di gamu di kanfe i
Dwata.
10 Too mdà di nawami mni di
Dwata mdu na kifuh fye ku lê ato
site na snikofmi i kaftooyu ku nun
gukulangan.
11 Yé kayèmi moon ku Dwata i Màto
na Dyisas i Amuto mukà i dalanmi
salu déé di gamu.
12 Na yé lêmi knayè ku tananù
Dwata i kasakdoyu di kat satu gamu

dad ftoo, na di kdee to du fye salngad
kasakdoyu di kakdomi gamu.
13 Na fagu déé, tan-galan i nawayu,
na mgimò gamu tluh na mtiu di kanfe
i Dwata Màto ku ta samfulê i Amuto
Dyisas magin i kdee nfunan.

4

I knayè Dwata fimò di dad to ftoo

1 Na ani, dad flanek, nun fa kayèmi
fni di gamu. Ta tdòmi gamu i fye kibò
flehew i Dwata, na ta teenmi yé galyu
nimò. Na ani fnimi na flaumi di gamu
fagu di dagit Dyisas i Amuto, tooyu
nidul fa i kimenyu ani.
2 Ta gadèyu sa i flaumi gamu fagu di
kdatah i Amuto Dyisas.
3 Du ani knayè i Dwata, ftiu gamu,
na niwasyu sasè knayè i laweh.
4 Na gamu dad lagi, fye ku gadèyu i
mtiu na mgafè kfagu mwè yaan.
5 Na nang gamu mwè yaan ku mdà
di sasè knayè i lawehyu gambet dad
to là dmilè i Dwata.
6 Taman, gablà di santulento ani,
dnilèyu ktoo i satu to, na nang gamu
lmumì. Na ta manmi di gamu di
munan ku nè i to mimò salà salngad
ani, falnayam Dwata.
7 Ise ku yé duen Dwata malék gito
ku fles ato mnè di kagsik i salà, bay yé
duenan malék gito du fye ftiu ato.
8 Na yé duenam man, nè i to là mi-
men i tdò ani, ise ku to i là nimenan,
bay Dwata, dunan i mlé gamu Mtiu
Tulusan.
9 Na gablà di kasakdoyu i dade-
meyu ftoo di Dwata, balù landè to
fafaldam dun di gamu du ta tdò
Dwata gamu ku dét i kibòyu sakdo.
10 Taman, ta kandoyu i kdee dad
flanekyu ftoo di kabal Masidunya.
Bay, dad flanek, yé fnimi di gamu
tooyu nidul fa i kasakdoyu.
11 Too gamu fgal du fye nun
ktanak di knèyu, na nangyu snamuk i
dademe, na lo yé knudungyu i gamu
nimò. Na too gamu falgad du fye
gwèyu i dad gulandèyu salngad di ta
manmi gamu di munan.
12 Na ku ani nimòyu, i dad to là
ftoo di Dwata, nafèla gamu, na ta là
saligyu di dademeyu i gulandèyu.

I kasfulê Dyisas

13 Na, dad flanek, kayèmi ku gadèyu
i kaglutan gablà di dad to ta mati du
fye là mlidù gamu salngad di dad to
landè fanden.
14 Ta ftoo ato sa ta mati Dyisas, na
ta lê mték. Taman lêto fantoo nték
Dwata i dad to mati ta ftoo di ku
Dyisas, na faginan ale di kasfulêan.
15 Du yé gumdà tdòmi ani di Amuto.
Gito dad mlawil fa di kasfulê i Amuto,
là ti muna ato di dad to ta mati.
16 Di du ayé, tamlo ulu i dad kasali-
gan, na salngan déé i uni few Dwata,
na tufa i Amu mdà di langit. Yé muna
nték Dwata i dad to ta mati di kaftoola
di ku Krayst.
17 Na kafnge ayé, gito dad to mlawil
fa dini di tah tanà, magket ato salu di
dad labun du sagin di dad to ta nték
du snitongto Dyisas i Amuto di tah.
Na mnè ato di safed i Amuto kel di
landè sen.
18 Taman, too gamu satgal fagu di
tdò ani.

5

Fatlagad gamu di kasfulê i Amuto

1 Na, dad flanek, balù landè to smu-
lat gamu ku kilen kagdohò i kdee ani,
2 du ta gadèyu sa kakel i Du Kasfulê
Amuto salngad di kel i to tmaku di
kifuh.
3 Too mlal kel i kalmola, salngad di
libun maltien ku ta tamduk i tienan.
Du di kman i dad to dun, “Too mtanak
i kdee na landè samuk,” baling yé
kakel i kalmola. Na là giwasla i kalmo
ayé.
4 Bay gamu, dad flanek, ta là mnè
gamu di gukmifuhan, na yé duenam
man, là makto nawayu di du ayé
gambet i dad to là gatlagad di kakel i
to tmaku.
5 Du i kdeeyu, ta mnè gamu di gu-
malwan na di neng, du ta nfun Dwata
gamu, na ta là mnè ato di gukmi-
fuhan.
6 Taman, dad flanek, too ato fg-
eye, na kloto to mnè di kagatlagad,

na di ktanak fandam, là salngad di
dademe.
7 Yé gubong knudang i dad to di
kifuh, na kifuh i lêla kaflangal.
8 Bay du gito dad to mnè di gumal-
wan, taman là fakay ku là dnanto i
ktoto. I kaftooto na i kasakdo, lsakto
gambet anit. Na i kafdento i kagalwà,
sukubto gambet kalù tek.
9 Ise ku yé duen Dwata malék gito
ku falnayaman, bay yé duenan du
falwàan ato fagu ku Dyisas Krayst, i
Amuto.
10 Yé duen Dyisas mati du kenen
i tlasto du fye masasatu ato mnè di
safédan balù ku ta mati demen ku là
di kasfulêan.
11 Taman, satgal gamu nawa, na
stabeng gamu, salngad di ta nimòyu.

I gusen flau Pol di dad to ftoo

12 Na, dad flanek, ani fnimi di
gamu, nafèyu i dad to falgad tmabeng
gamu fagu di kebela na katdòla du
mdà di Amuto.
13 Tooyu ale nafè, na kandoyu
ale du mdà di nimòla di blengyu,
na sansatuyu i nawayu du fye nun
ktanakyu.
14 Na, dad flanek, ani lêmi fni di
gamu, fanngeweyu i dad to malweh.
Tan-galyu nawa i dad to mlidù, na
tnabengyu i dad to mlungay. Na
tooyu fantahà i nawayu di kdee.
15 Na ilè ku nun to mimò sasè di
gamu, nangyu bnalas. Bay yé nimòyu
i fye di kat satu gamu, na di kdee dad
to.
16 Too gamu flehew.
17 Too gamu dmasal di Dwata.
18 Na balù ku dét i mkel di gamu,
fasalamat gamu di Dwata fagu di
ku Krayst Dyisas, du yé knayèan di
gamu.
19 Na nangyu nsang knayè i Mtiu
Tulus.
20 Na nangyu sanlen i dad tdò
faglabat Dwata di dad to.
21 Na tooyu neye i kdee tdò ta
lingeyu, ku glut, ku demen là. Na nè i
glut, busekyu di nawayu,
22 bay fawag gamu di kdee sasè.

I dasal Pol

23 Mulà moon i Dwata, dunan i mlé
ktanak nawa, ftiu gamu, na kamlung
i ktoyu—i layefyu, i nawayu, na i
lawehyu—du fye landè gumaslenyu
kel di kasfulê Dyisas Krayst, i Amuto.
24 Du gsalig i tamlo gamu, taman
nimòan i kdee ani.
25 E, dad flanek, tooyu gami dnasal.
26 Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo
i mtiu kakdoyu dale.
27 Na ani lêgu fni di gamu fagu di
kdatah i Amuto. Bnasayu i sulat ani
di kdee dad flanekto ftoo.
28 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas
Krayst mnè di gamu.

I Galwe Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

1 Do, Pol, na Silas, na Timoti febe
i sulat ani di gamu dad to ftoo di ku
Dyisas déé di Tésalonika, dunan i dad
to nfun Dwata Mà, na Dyisas Krayst i
Amuto.
2 Yé kayèmi moon ku Dwata Mà na i
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye
na ktanak nawa.

I kukum ku ta kel Krayst

3 Dad flanek, là ti fakay ku là sigi
gami fasalamat di Dwata du mdà di
gamu, du too midul i kaftooyu di
Dwata, na i kasakdoyu di kat satu
gamu.
4 Na yé duenam man, galmi gamu
dag ku lnauymi i dademe banwe gus-
tifun i dad to ftoo di Dwata. Yé
duenmi mdag gamu du mdà di ktahà
nawayu, na i ksaligyu di lam i kdee
dad kaflayam na klimah galyu gnagu.
5 Ani gudmilè dun na tluh i kukum,
na mdà ani, nun kagtenyu magin di
Kagotan, na mdà di kaginyu, nun dad
kaflayam.
6 Du too tluh i nimò Dwata, taman
falnayaman i dad to falmayam gamu.
7 Na faftudan gamu di dad
kaflayamyu na lê man gami. Yé kimò
Dwata ani ku ta kel i Amuto Dyisas
mdà di langit, magin i dad maltulus
kasaliganan.
8 Magin i dinè lifoh du falnayaman
i dad to là dmilè Dwata, na là dmawat
i Fye Tulen gablà di Amuto Dyisas.
9 Maflayam ale kel di landè sen, na
gawag ale di Amuto, na di kaltulusan
too mneng.
10 Silang gdohò ani ku ta kel i Dun
Samfulê du dnawatan i kdayen na afè
mdà di dad ton i ftoo di kenen. Na
balù gamu, lê gagin di dale, du ta
fantooyu i Fye Tulen tdòmi di gamu.
11 Yé duenmi sigi dmasal gamu. Ani
fnimi di Dwata, nimòan gamu gten di
katlon gamu. Mulà moon fagu di gna-
ganan, fadsalan i nawayu di kdee fye,
na snikofan i nimòyu di ta kaftooyu.
12 Fagu dini, gdayenyu dagit i
Amuto Dyisas, na lêan gamu dnayen,
du mdà di kafye i Dwatato, na i
Amuto Dyisas Krayst.

2

I kakel i to mimò i kdee sasè

1 Na ani, dad flanek, gablà di kakel
Dyisas Krayst i Amuto, na di kastifu-
nan gito di safédan, nun kayèmi fni di
gamu.
2 Nangyu fsamuk i nawayu, na
nang gamu likò di man i dad to ta
sana kel kun i Du Amuto. Na nangyu
fantoo, balù ku manla yé gulmingela
dun di satu to gmadè, ku demen di
tdò i dad to, ku demen fagu di sulat
manla mdà di gami kun.
3 Too gamu fgeye tà gamu mafgaw.
Du silang kel i Du Amuto ku ta too
knang i dad to i Dwata, na ku ta msut
i to mimò i kdee sasè. Kabay i to ayé,
di gusenan, landè dademe gugafatan
ku là ditù di lanaw lifoh.
4 Knangan i kdee dwata fnangamfù
i dad to, na i kdee man i dad to mtiu,
na fdatahan i kton di kdeela. Na
fusuk kenen na sudeng di lam i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, du
yé manan kenen kun i Dwata.
5 Kan? Ta là kè gafaldamyu i tulen-
gu gamu di lamgu mnè di safédyu?
6 Du ani, nun fnang dun, na ta
gadèyu ani. Bay ku ta ftoh i bangan,
yé klon kel.
7 Ta sana matnù i dad tnikeng
nimòan too sasè, bay silang mti
lamwà i kdeen ku ta là dini i famnang
dun.
8 Na yé klo i to mimò kdee sasè ayé
msut. Bay ku ta kel i Amuto Dyisas,
fnatin i to ayé fagu di yufan, na fagu
di kfiten i kneng i kaltulusan.
9 Yé gumdà gnagan i to ayé di ku
Satanas, na fiten dad ilè i kdatahan
na i dad tnikeng nimò du fye mafgaw
i dad to.
10 Gnamitan i kdee kfagu lmim-
bung i dad to ta fan falnayam. Yé

duen falmayam dale, du là dnawatla,
na là bong nawala i kaglut gamfalwà
dale moon.
11 Du là dnawatla i kaglutan, yé
baling febe Dwata di dale i kagéng
fandam du fye fantoola i kéng.
12 Taman, maflayam i kdee dad to
là ftoo di kaglutan, baling yé kan-
bayanla i tmunà di salà.

I kalék Dwata i dad to

13 Bay, dad flanek, i too kanbong
nawa i Amuto, là fakay ku là sigi gami
fasalamat di Dwata gablà di gamu
du mdà di munan, ta nalékan gamu
du fye galwà gamu* fagu di gnagan
i Mtiu Tulus ftiu gamu, na mdà di
kaftooyu i glut.
14 Ani duenan malék gamu fagu
di katdòmi i Fye Tulen, du fye ga-
gin gamu di kdatah i Amuto Dyisas
Krayst.
15 Yé duenam man, dad flanek, fba-
gal gamu di kaftooyu, na busekyu di
nawayu i kdee tdòmi di gamu fagu di
talù na di sulat.
16 I Amuto Dyisas Krayst, na i
Màto Dwata i kamdo gito, na mdà di
kafyen, tan-galan ato kel di landè sen,
na banlén ato init nawa fatan i kafye
fan kel.
17 Mulà moon tan-galan i nawayu,
na fanbagalan gamu du fye gaganyu
mimò na talù fye.

3

Dnasalyu gami

1 Na di gusenan, dad flanek, ani
fnimi di gamu, tooyu gami dnasal du
fye mlal mbel i Tnalù Dwata, na nafè
i dad to lminge dun salngad di gamu
nimò.
2 Lêyu gami dnasal, fye falwà
Dwata gami di dad to sasè du là ti
sdulê ftoo i kdee dad to.
3 Bay too gsalig i Amuto, na kenen
fambagal na kamlung gamu di ku Sa-
tanas.
4 Na mdà di Amuto, gadèmi na
nimòyu i dad manmi gamu, na fan-
lesyu mimò dun.
5 Mulà moon too faglabat Amuto i
kakdo Dwata na i ktahà nawa mdà ku
Krayst.

Nang gamu falweh

6 Na dad flanek, fagu di kdatah
i dagit Amuto Dyisas Krayst, dekmi
gamu fawag di dademeyu ftoo mal-
weh, du là mimen ale di ta tdòmi
gamu.
7 Du ta gadèyu na là fakay ku là
ganbetyu i nimòmi, na ta teenyu sa, là
ti myà gami talbahò di lammi mnè di
safédyu.
8 Là ti tadè gami mni di gamu, bay
bnayadmi i kdee gulandèmi. Falgad
gami talbahò di mdu na di kifuh du
fye là maflayam gamu mifat gami.
9 Balù nun ktoomi mni di gamu
i dad gulandèmi, bay knèan, baling
gami fagtuh talbahò du fitemi gamu
i guflingen fye ganbetyu.
10 Di lammi mnè déé di safédyu,
ta galmi man di gamu, “Nangyu
fankaan i to malweh.”
11 Na ani duenmi man ani du
gadèmi na nun kun dad to déé di
gamu too malweh, na lo yé nimòla
lmabet di nimò dademe dad to.
12 Di kdatah i dagit Amuto Dyisas
Krayst, ani dekmi na fngewemi di
dad to ayé. Kudung ale talbahò fye
nun wèla dad gulandèla.
13 Na gamu, dad flanek, nang gamu
ftakas mimò fye.
14 Na ku nun to di gamu là nimenan
i manmi di sulat ani, tnandàyu i to
ayé, na nang gamu sgalak di kenen du
fye too myà.
15 Na nangyu kenen knuntra,
bay fanngeweyu kenen salngad
kafngeweyu i flanekyu.

I gusen i sulat Pol

16 Mulà moon i Amuto, dunan i
gutambul i ktanak nawa, klonto mlé
gamu ktanak di kdee kfagu, na i
Amuto magin di kdeeyu.
17 Do Pol, smulat ani—kumusta di
gamu. Ani ilè di kdee dad sulatgu
na do gumdàan, du ani sa i dalan-gu
smulat.

* **2:13** 2:13 Ku demen nalékan gamu du fye gamu muna galwà.

18 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas
Krayst magin di kdeeyu.

Tnanin Sulat Febe Pol di ku Timoti

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu
dek Krayst Dyisas mdà di knayè
Dwata, i falwà gito, na Krayst Dyisas,
i fandento.
2 Na smulat agu di ge, Timoti, du ge
ngàgu di kaftoo. Mulà moon i Màta
Dwata, na i Amuta Krayst Dyisas mlé
ge kafye, kakdo, na ktanak nawa.

Nngakam i dad to tamdò kéng

3 Yé kayègu ku fanak ge di Ifisu
salngad i ta manta ge di ksalugu di
Masidunya, du nun dad to déé tamdò
kéng, na là fakay ku là nngakam ale.
4 Manam di dale nangla fantoo i
dad flalok tulen, na nangla gal bnasa
i kdee dagit i dad muna to, du yé
gumdà i kasgil. Na là gamtabengan di
kagdohò i knayè Dwata, i gadèto fagu
di kaftoo.
5 Yé duen-gu falmau gambet ani
du fye sakdo gamu mdà di nawayu,
na mtiu i kafaldamyu, na too glut i
kaftooyu.
6 Bay nun dad to, ta tnagakla i kdee
ani, na ta tlas ale du mdà di dad kas-
tulen là mabtas.
7 Yé kayèla ku mbaling ale tamdò
i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
bay là glabatla i dad tdòla na i dad
fanngeela.
8 Bay, gadèto i uldin ayé, too fye ku
gnamit di fye kfagu.
9 Na gadèto ise ku yé duen Dwata
mimò i dad uldin ku mdà di dad to
tluh. Bay yé duenan nun uldin du
mngak i to lmafà i dad uldin, na i to là
mimen, na i là fulung likò di Dwata,
na i too bayan di salà, na i là ftoo di
Dwata, na madoy i fye, na lê man i to
manò i màan na yêan na i dademe dad
to,
10 na lê man i to mibal ise kenen
yaan, na i lagi mibal i dademen lagi,
na i libun mibal i dademen libun, na
i to kamfè i dademen to, na i tmulen
kéng, na i dmalam i to landè salà, na i
to mimò là glalòan di glut tdò.
11 Na i tdò ani glalò di Fye Tulen
ta salig di do i too maltulus na mag-
dayen Dwata.

I kfasalamat gablà di kakdo Dwata

12 Fasalamat agu di Amuto Krayst
Dyisas du ta banlén agu kgis mimò
i nimògu. Di fandaman gsaligan
agu, na yé duenam man nalékan agu
mimò i knayèan.
13 Balù ku too sasè nimògu di mu-
nan, na too sasè talùgu gablà di
Dwata, na falnayamgu i dad nfunan,
na toogu fansasè kenen, bay knèan,
kandon agu du là fa ftoo agu, na là
gadègu i nimògu.
14 Na kok Dwata di do i too sikof
kafyen, na banlén agu kaftoo na
kakdo i gfunto di ksasatuto di ku
Krayst Dyisas.
15 Nun satu talù too gablà fantoo i
kdee, dunan ani, salu Krayst Dyisas
dini di tah tanà du falwàan i dad to
gamsalà, na do sa i too sasè di kdee.
16 Bay yé duen Dwata kamdo do du
gumite dad to i ktahà nawa Krayst
Dyisas di kakdon do, i too sasè di kdee
gamsalà, na ftoo ale di kenen du fye
gfunla i nawa landè sen.
17 Yé duenam man, lo Dwata
gumléto i afè na i kdayen kel di landè
sen, du lo kenen mdatah Harì kel di
landè sen, na i là mati, na i là teen
dun, na lo kenen i Dwata. Amén.
18 E ngàgu Timoti, ani flaugu ge,
toom gnamit i man dad tugad i Dwata
di munan gablà di ge, du fye nun
kgisam samfati i dad tilew.
19 Na too ge fles di kaftoom na di
fye fandam, du nun dademe dad to,
balingla knang i fye fandam, na fagu
déé, ta malmo i kaftoola.
20 I dad to glam di man-gu ani,
dunan Himinyu na Alihandru. Na
ta fagotgu ale di ku Satanas du fye
madlà ale talù sasè gablà di Dwata.

2

I flau gablà di ksimba

1 Na muna di kdee, man-gu di
gamu, too gamu mni, na dmasal, na
fasalamat di Dwata gablà di kdee dad
to,

2 dunan i dad harì na i kdee dad
ganlal du fye mtanak i knètо, na là
msamuk i nawato fagu di tluh kafal-
dam na mgafè nimò.
3 Na yé fye kdasal, na gamflehew di
Dwata, i falwà gito,
4 du yé knayè Dwata ku galwà i
kdee dad to di salàla, na ku gadèla i
kaglutan.
5 Du lo satu Dwata, na lo satu i
fakay mnè di bleng i Dwata na i dad
to, dunan Krayst Dyisas.
6 Na blén i kton di fati du fye nsòan
i kdee dad to. Na kanto kel i bang
ta fala nalék Dwata, yé klon fite ilè i
ayèan falwà i kdee dad to.
7 Na yé duenam man, ta nimò
Dwata agu satu to tmulen i Tnalùan,
i galan dek. Too ti glut i man-gu ani,
là tmulen agu kéng. Na dekan agu
tamdò i kaftoo na i kaglutan di dad to
ise Dyu.
8 Na, yé kayègu ku dmasal dad lagi
di kdee dad banwe, kayangla i sigalla
mebe katluh. Na là fakay ku mebe
ale kalbut, ku demen kasbalew di
dademe to.
9 Na i dad libun lê man, yé kayègu
ku fan-gulitla i kaklawehla, na
nangla flukas kibòla i wakla, na i
kabliagla slah blawen na pérlas, na
i dad klaweh too mabtas.
10 Bay yé kayègu ku mimò ale fye, i
gten nimò i dad libun ftoo di Dwata.
11 Na yé kayègu ku ftanak i libun, na
fdanàan i kton di bang i kasatdò.
12 Bay là falohgu ku yé tamdò i li-
bun. Na là fakay kenen mgimò ulu
di dad lagi. Bay yé fye, tadè kenen
ftanak,
13 du yé tnanin nimò Dwata Adan,
na tmadol Iba.
14 Na ise ku yé fan-gaw Satanas
Adan, bay Iba i fan-gawan, na lnafàan
i uldin Dwata.
15 Bay galwà kenen fagu di ksut i
ngà, ku fadlug kenen di kaftoon di
Dwata, na i kakdon, na i tluh nimò, na
i kadnanan i kton.

3

I dad ulu di simbahan

1 Too ti glut i man ani: Nè i to mayè
mbaling ulu di simbahan, kayèan
mimò i fye nimò.
2 Na i ulu di simbahan, là fakay ku
nun gumaslenan. Bay yé fye, lo satu
yaanan, na gulit kenen, na gaganan
damnan i kton, na kanbongan nawa
i ktanak, na lehew dmawat dad to
tlang, na fulung tamdò.
3 Na là fakayan flangal, na nang
sfati, bay yé fye too fye balun. Na là
fakayan sbalew, na nangan kanbong
nawa i filak.
4 Na i ulu di simbahan, fye ku too
kenen fulung mebe i familyan. Na
balù kel di dad ngàan, fye ku too ale
mimen di kenen gagin i afè.
5 Du ku là fulungan mebe i fam-
ilyan, dét kibò keben i dad to ftoo di
Dwata?
6 Na là fakay ku falami kenen ftoo
di Dwata tàan fdatah i kton, na bal-
ing falnayam Dwata kenen salngad i
kaflayaman ku Satanas.
7 Na yé fye, mgafè kenen di dad to là
ftoo, du fye là myà i dad to ftoo mdà
di kenen, na là mtatekan di liman
Satanas.

I dad to tmabeng di simbahan

8 Na salngad ayé lê man i dad
to tmabeng di simbahan, yé fye ku
mgafè ale, na ku gsalig i manla. Na là
fakay ku flangal ale, na nang ale lom.
9 Na fye ku toola fantoo i tdò mdà di
Dwata, du fye landè gumyàla.
10 Na yé duenam man, funayu neye
i nimòla, na ku landè gumaslenla,
fakay ku mgimò ale dad to tmabeng.
11 Na lê salngad ayé i yaanla, yé
fye ku mgafè ale. Na là fakay ku
samtugad ale salék, bay too mabtas
ku gadnanla i ktola, na ku gsalig ale
di kalbong kdee.
12 Na i dad to tmabeng ayé, lo satu
yaanla, na yé fye fulung ale mebe
i dad ngàla, na i kdee mnè di lam
gumnèla,
13 du nè kdee dad to too fye nimòla
di ktabengla di simbahan, tatel ale,
na landè klikòla tmulen gablà di
kaftoola di ku Krayst Dyisas.

I fgadè Dwata gablà di kaftoo

14 Na di ksulatgu ani, yé kayègu ku
di là mlo tlang agu déé di gamu.
15 Bay balù ku nun guganggàgu,
fagu di sulatgu ani, ta gadèam ku dét
fye balu i dad ngà Dwata, dunan i dad
to ftoo di Dwata mto kel di landè sen.
Dale lahan na gugtadag i kaglutan.
16 Na landè gambalew gablà di
kafye i ta fgadè Dwata gablà di fan-
tooto:

Fbaling to Dyisas, na yé fgadè i Mtiu
Tulus too tluh Dyisas, na teen
kenen dad kasaligan i Dwata.
Na tamdò ale gablà di kenen
di dad banwe, na nun ftoo di
kenen dini di tah tanà. Na ta
mbatun kenen ditù di langit.

4

I dad to tamdò kéng

1 Too mbateng kman i Mtiu Tulus
dun, na nun dad to tmagak i kaftoola
du balingla nimen i dad tulus fam-
gaw, na falningela i tdò dad busaw.
2 Na yé gumdà i dad tdò ayé di dad
to tmulen kéng di kaflingula ftoo di
Dwata. Ta là mlidù ale di kagsalàla du
ta too magéng i ulula.
3 I dad to ayé, fnangla i kwè yaan
na i kakaan dademe dad knaan. Bay
Dwata mimò i dad knaan du fye i
dad to ftoo na gmadè i kaglutan, di
kafngela fasalamat di Dwata, fakayla
knaan.
4 Du kdee dad nimò Dwata, slame
too fye, na landè fakay fnang. Bay
di kdawatto dun, fasalamat ato di ke-
nen,
5 du ta mlaneb i kdee ani fagu di
tnalù Dwata na di kdasal.

I too fye snalig Krayst Dyisas

6 Ku tdòam ani di dad flanekto
ftoo déé, mgimò ge too fye snalig
Krayst Dyisas, na mbaling ge kamgis
di kaftoom du mdà di kagbetam i glut
tdò ta lalòam ani.
7 Bay niwasam i dad flalok tulen
ise mdà di Dwata, i là mabtas san-
tulen, na faknalamam i ktom mimen
di Dwata.
8 Nun sa gukmamu ku lanwalto
i lawehto*, bay tukay. Bay yé too
mabtas ku fakgisto i kaftooto, du yé
gamfye di gito di mdu ani, na lê man
di fulé du kadang ditù di langit.
9 I man-gu ayé, too ti glut, na gablà
fantoo i kdee.
10 Na ani sa duento too fakgis na
fnisanto dad sasè, du yé fandento i
Dwata too mto, dunan falwà i kdee,
midul fa i dad ta ftoo.
11 Toom flau i kdee ani, na tdòam di
dademem.
12 Na nangam nimò gumdà i dad to
madoy ge du tlabo ge ngà. Bay yé fye,
nimòam i ktom gugambet i dademe
dad to ftoo fagu di fye kastulenam, di
balum, di kakdom, di kaftoom, na di
katluham.
13 Na di lamgu là kel déé di gamu,
too ge falgad masa i Tnalù Dwata di
kanfe i dad to, na falnaum ale, na
toom ale tdò.
14 Na toom gnamit i kfulung blé
Mtiu Tulus di ge fagu di talù i dad
tugad Dwata di kafkah i dad ulu di
simbahan i falella di tah ulum.
15 Na too ge falgad, na fkaham
di nawam i fimò Dwata ge ani, du
fye teen i kdee dad to na lamnok i
kaftoom.
16 Na toom fan-geye i ktom na i
tdòam. Na too ge fadlug di nimòam
ani du fye galwà ge, na lê man i dad
to flinge di ge.

5

I nimòto di dademe dad to ftoo

1 Nangam nngak i dad lagi twege
di ge, bay tdòam ale salngad di màam.
Na fanngewem i dad lagi twali di
ge salngad di kafngewem i too glut
twalim.
2 Na i dad libun twege di ge, tdòam
ale salngad di yêam, na fanngewem
i dad libun twali di ge salngad di
kafngewem i too glut twalim libun.
Na toom tanluh i fandamam.
3 Nafèam na tnabengam i dad libun
balu landè gumwèla klawilla.
4 Bay nè i libun balu nun ngàan
ku demen nun fùan, dale i muna

* **4:8** 4:8 Ku demen exercise.

tmabeng kenen du fye gbalasla kakdo i tuala, du yé gulehew Dwata.
5 Bay nè i libun balu landè ngàan na fùan na ta lon satu, lo yé snaligan i Dwata, taman kifuh na mdu sigi kenen dmasal na mni di Dwata.
6 Bay nè i libun balu, ku lo yé gubayanan mimò knayè i banwe, ta mati kenen* balù ku mto kenen fa.
7 Yé toom fafaldam dale du fye landè gumaslenla.
8 Bay, ku nun to là funan nifat i dademen na midul fa i dad to glam di familyan, ta knagolan i kaftoon, na midul i ksasèan di dad to là lmen ftoo.
9 Na silangam sulat dagit i satu libun balu magin di dademe balu galyu tnabeng, ku ta nam falò falin, na ku lo satu i yaanan.
10 Na silangam tnabeng ku ta too gadè i fye nimòan fagu di kifatan i dad ngàan, na i kdawatan i dad to tlang di gumnèan, na i kaloban blì i dademen ftoo, na i ktabengan dad to mnè di klimah, na i kalgadan mimò fye di kdee kfagu.
11 Bay nangam fagin sulat dagit i dad libun balu ku lamnok ale fa du keng lê ale mayè mwè yaan, na mdà ayé ta gtagakla i nimòla di ku Krayst.
12 Na mdà ayé, baling ale gamsalà du ta lnafàla i muna fakangla.
13 Na ise ku lo yé nimòla, bay keng baling ale malweh na sigi ale magu mkat gumnè. Na too midul i ksasèan déé du gambet ale samtugad salék, na nfunla i nimò landè labetla dun, na yé balingla santulen i là fakay sansman.
14 Yé duenam man, fye fa ku i libun balu là fa tuan, lê mwè yaan, na mngà, na mifat i familyan, du fye landè sasè gman i dad to dmuen gito.
15 Yé duen-gu man ani du nun dademe libun balu, ta gasyat ale di kaftoola di Dwata, na ta baling yé nimenla Satanas.
16 Ku nun libun ftoo di Dwata na nun flanekan balu, fye ku kenen i mifat dun, na là smaligan di tabeng mdà di simbahan di kifatan i flanekan, du fye lo yé tnabeng i simbahan dad libun balu landè mifat dale.
17 Na i dad ulu di simbahan, ku too fye i nimòla, gablà ku tananùyu i sukéyla, midul déé fa ku malgad ale tmulen na tamdò i Tnalù Dwata.
18 Du ani man i Tnalù Dwata, "Nangyu fnungus bà i safì di lamyu ftalbahò dun," na lêan man, "Là fakay ku là snukéyam i to talbahò."
19 Na nangyu falninge balù ku dét i tulenla sasè gablà di dad ulu di simbahan. Silangyu falninge ku nun lwe ku demen tlu to tmulen i sasè nimòan.
20 Bay ku nun satu ulu di simbahan gamsalà, nngakam di bleng i dee dad to du fye likò i dademe dad ulu.
21 Yé duenam man, falnauta ge di kanfe i Dwata, na Krayst Dyisas, na i dad kasaliganan. Toom nimen i flaugu ge ani. Na nangam nsen balù simto dun, bay sanngadam i nimòam di kdee.
22 Na nangam san-gwê fkah i falelam di tah ulu dademe to ku malék ge ulu di simbahan. Na nang ge magin di kagsalà i dademe, bay toom tanluh i ktom.
23 Na nang ge lo minum éél, bay lê ge minum tukay binu, du bulung di katduk i tukè kfem na i dademe tdukam.
24 Ta too gadè salà i dademe dad to, na ta sana déé di tahla i flayam, bay i dademe dad to, tlabo gbuni i salàla, bay nun du kadang gadè.
25 Na salngad ayé i fye nimò dad to du too mlal gadè i fye nimò dademe, bay balù ku là gadè dun ani, bay nun du kadang gadè.

6

1 Na i dad fasak ftoo di Dwata, yé fye toola nafè i amula, du fye landè gumaslen i dagit Dwata na i tdòto.
2 Nè i dad fasak ftoo i amula di Dwata, là fakay ku kulang i afèla dale balù ku ta saflanek ale di kaftoola. Bay yé fye, midul i kimenla dale, du yé tnabengla i dademela salngad ftoo di Dwata, i toola kanbong nawa.

I katdò kéng na i too glut knun

* **5:6** 5:6 Ku demen landè kasgagotan di Dwata.

Yé duenam man, yé tdòam na flaum di dad to déé.
3 Na nè i to mahal tdòan, na là masalngadan di talù i Amuto Dyisas Krayst, na là saglalòan di fantooto,
4 lo fite dag i to ayé, na landè gadèan. Na yé tdukan too mayè sbalew gablà di gumtatek i dad talù. Na yé gumdà i kafè nawa, na i kasgalel nawa, na i kadoy, na i landè kagsalig, na i kasdaas.
5 I dad to ayé, ta malmo i fandamla, na là dilèla i kaglutan. Yé man nawala fagu di ksimbala, déé gumdàla gamwè bong knun.
6 Na too sa, i ksimba gamlé knun di satu to silang ku dsal nawan gablà di tagnèan gdawat,
7 du di ksutto dini di tah tanà, landè sa nebeto, na ku mati ato, landè sa lêto nebe.
8 Taman, ku nun knaanto na nun klawehto, gablà ku ta dsal nawato.
9 Bay i dad to mayè bong knun, mlal ale tatek di tilew, na bkeh ale liman du mdà di kdee dad snawang knayèla, na yé gamfalmo dale. I dad sasè knayèla, yé damyol dale salu di kalmo na di kaflayam.
10 Du i kalbong nawa i filak, yé gumdà i kdee sasè. Nun dad to, mdà di kiballa filak, ta balingla gtagak i kaftoola di Dwata, na yé ulêan ta dee klidù mkel di dale.

Dademe flau Pol ku Timoti

11 Bay ge, Timoti, du ta nfun Dwata ge, niwasam i kdee ayé. Na toom fanles i fye nimò, i katluh, i kaftoo di Dwata, i kakdo, i kagtayud, na i kafye balu.
12 Na too ge fakgis di kaftoom salngad di to skuya, na gamdawat ge untung, dunan i nawa landè sen, du yé duen Dwata tamlo ge. Na ta tulenam sa gablà di kaftoom di bleng i dee to.
13 I dekta ge ani, linge Dwata, dunan i mlé nawa di kdee, na Dyisas Krayst, dunan i tmulen i kaglutan di kanfe Pontyus Pilato.
14 Dekta ge mimen i kdee fimò ge du fye too ge tluh, na landè gumaslenam kel di kasfulê i Amuto Dyisas Krayst.
15 Na fasfulê Dwata Dyisas di du ta falan nalék du kenen i magdayen, na i lo sen Gumdatah. Na kenen Harì i dad harì, na Amu i dad amu.
16 Na lo Dwata i là mati, na mnè kenen di gumalwan di landè fakay fdadong. Na landè lmen mite kenen, na landè gmagan mite dun. Kenen i too magdayen na maltulus kel di landè sen. Amén.
17 Fanngewem i dad to nun bong knun nangla fdatah i ktola, na nangla snalig i knunla du nun gusen i dad knun. Bay lo Dwata i fye gusmaligla, du kenen i too fduf mlé i kdee gamflehew gito.
18 Fanngewem ale du fye fduf ale mimò fye du yé too glut knun, na too ale fduf mlé, na gatlagad tmabeng di dademe.
19 Du yé kfagula musek i too glut knun i mgimò mbagal gufdak kel di landè sen. Na mdà di kbusekla ayé, gfunla i too glut nawa.
20 Na ge, Timoti, toom nimen i tdò ta salig Dwata di ge. Na niwasam i dad kastulen landè gukmamu dun i là knayè Dwata na kasgil i dad to man nawala ku nun gnadèla.
21 Du nun dademe dad to, man nawala ku nun gnadèla, na ta balingla gtagak i kaftoola di ku Dyisas.

Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di kdeeyu.

Galwe Sulat Febe Pol di ku Timoti

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu
dek Krayst Dyisas mdà di knayè i
Dwata. Dekan agu tmulen gablà di
nawa landè sen ta fakangan, dunan
i ta gfunto fagu di ksasatuto di ku
Krayst Dyisas.
2 Na smulat agu di ge, Timoti, i
ngàgu toogu kanbong nawa. Mulà
moon i Màta Dwata, na i Amuta
Krayst Dyisas mlé ge kafye, kakdo, na
ktanak nawa.

I kfasalamat na katgal nawa

3 Fasalamat agu di Dwata, i
fnangamfùgu, na landè gumyàgu
salngad di dad gutambulgu. Mdu na
kifuh, fasalamat agu di kenen di kat
kdasalta ge.
4 Gafaldamgu i kaloh lwakam di
ktagakta ge, na yé toogu kayè ku
teenta ge, du fye too agu lehew.
5 Na là glifetgu i too glut kaftoom di
Dwata, salngad kaftoo i fùam, dunan
Lowis, na i yêam, dunan Yunis, na
gadègu too salngad di dale i ge kaftoo.
6 Yé duenam man, toom gnamit i
kfulung ta blé Dwata di ge fagu di
kafkahgu i falelgu di tah ulum.
7 Du ise ku yé blé Dwata gito i tulus
gumdà i klikò, bay i Tulus gumdà i
kgagan, i kakdo, na i kadnan nawa.
8 Yé duenam man, nang ge myà
tmulen gablà di Amuta, na nangam
agu kyà balù ku blanggù agu du mdà
di kenen. Bay magin ge faflayam fagu
di katdòam i Fye Tulen du mdà di kgis
blé Dwata di ge.
9 Du ta falwà Dwata ato, na ta
nalékan ato du mbaling kenen nfun,
na ise ku mdà di dad fye nimòto, bay
mdà di knayèan na i kafyen. Blén gito
i kafye ani fagu di ku Krayst Dyisas di
laman là fa mimò balù détan.
10 Na ani, ta fgadè Dwata di gito
i kafyen fagu di ksalu Krayst Dyisas
dini, i Falwà gito. Ta gfisanan kgagan
i fati, na ta fgadèan di gito i nawa
landè sen fagu di Fye Tulen.
11 Na ta nalék Dwata agu du dekan
agu tmulen na tamdò i Fye Tulen.
12 Na yé duen-gu maflayam ani.
Bay knèan là myà agu du dilègu i
guftoogu, na toogu gadè na gaganan
kamlung i ta saligan di do kel di fulé
du kadang.
13 Na toom fantoo i dad fye tdò ta
lingem di do, du yé gulmalòam, na fles
ge di kaftoom na kakdom du mdà di
ta ksasatuta di ku Krayst Dyisas.
14 Na toom fkah di nawam i kaglu-
tan ta salig Dwata di ge fagu di tabeng
i Mtiu Tulus, dunan i mnè di gite.
15 Ta gadèam na i kdee dademegu
dini di Asya ta tnagakla agu, balù ale
Figilu na Hérmohinis, lêla agu tnagak.
16 Bay mulà moon ku kando Dwata
i familya Onisiforu du dee dulêan
tamgal nawagu, na là myàan di
kablanggùgu.
17 Bay kakelan dini di Roma, balin-
gan agu fanngabal kel di kiten do.
18 Na ta gadèam i bong tabengan di
do di Ifisu. Yé duenam man, mulà
moon too kando i Amuto kenen di
fulé du kadang.

2

1 Na ge, Timoti, i ngàgu, too ge
fakgis di kaftoom di Dwata fagu di
kafye ta gdawatta mdà di ta ksasatuta
di ku Krayst Dyisas.
2 Na nè i ta lingem tdògu di gudee
dad to, yé lêam tdò di dademe dad to
gsaligam du fye lêla tdò di dademe.
3 Magin ge faflayam mdà di
kaftoom gambet i fye sundalu Krayst
Dyisas.
4 I satu sundalu, là ti lmabetan di
dad nimò i dad to ise sundalu, bay lo
yé nimòan i gamflehew di mdek dun.
5 Na lê i satu to skuya milah, là ti
gamwèan taden ku là nimenan i uldin
di kaskuya ayé.
6 Na salngad lê man di to dmaru,
kenen gten gamwè i tnanin ulê i dad
fele.

7 Taman, toom fandam i kdee gu-
flingen man-gu du i Amuto faglabat
ge i kdee.
8 Na toom fandam Dyisas Krayst, i
ta mték di fati, dunan i bel Dabid, du
yé man i Fye Tulen tdògu.
9 Na mdà di katdògu i Fye Tulen,
blanggù agu na bnakus salngad di
to lmafà i uldin, bay knèan i Tnalù
Dwata, là gbakus dun.
10 Na yé duenam man, fan-galgu
nawagu di kdee dad kaflayam gal
mkel di do, du fye gtabenggu i dad to
ta nalék Dwata, na gfunla i kagalwà
mdà ku Krayst Dyisas na lê ale gagin
di kdatahan kel di landè sen.
11 Na too ti glut i man ani:
"Ku gagin ato di kfati Dyisas, lê ato
mnè di safédan.
12 Ku gamtayud ato, faginan ato di
kagotan. Bay ku là dnilèto ke-
nen, là lêan ato dnilè.
13 Ku là gsalig ato, knèan too kenen
gsalig, du là gaganan tamlas i
kenen adat."

I fasak gamflehew i Dwata

14 Toom fafaldam di kdee dad to
déé gablà di kdee ani. Na toom ale
fanngewe di kanfe i Dwata du fye là
sanbalewla i gumtatek dad talù, du
landè gufye i kasbalew, bay balingan
gafalmo i dad to falminge dun.
15 Na toom fkah di nawam i kablém
i ktom di Dwata, du yé gamflehew
kenen, du fye mgimò ge snalig landè
gumyàam di kdee nimòam, na tdòam i
kaglutan di fye kfagu.
16 Na niwasam i dad kastulen landè
gukmamu dun i là knayè Dwata, bal-
ing gamfawag i dad to di kenen.
17 I kastulen salngad ayé gambet
i bkukang du knaanan i ungad. I
lwe to tamdò gambet ani, dunan
Himinyu na Filitu,
18 du ta gasyat ale di kaglutan,
na falmola i dademe dad to ftoo di
Dwata fagu di kmanla dun ta sana kel
kun i kték dad to mati.
19 Bay là mgilih i kbagal gufdak ta
nimò Dwata, na ani ta gsulat di tahan,
"Dilè i Amu kenen nfun," na "Nè i to
nfun i Amuto, tnagakan i dad sasè
nimòan."
20 Di satu bong gumnè, nun dad
sahal kalyak di laman. Nun blawen,
na blawen bukay, na lê nun dademe
kalyak nimò mdà di kayu na tanà.
Bay nè i dad kalyak too mabtas di
to mfun i gumnè ani, tanfingan du
mabtas i gugmamit dun, na i dademe
kalyak gnamitan di kat du.
21 Na yé duenam man, nè i to ta
mlaneb i kton di kdee sasè, gnamit
kenen di mabtas nimò du ta tanfing i
Amun, du nun gukmamu Dwata dun,
na ta gatlagad kenen gnamit i Amun
di kdee fye nimò.
22 Taman, fawag ge di dad sasè
knayè i dad lamnok. Na toom fkah di
nawam i katluh, i kaftoo, i kakdo, na i
ktanak nawa, magin di dademe dad
to dmasal di Dwata mdà di katluh i
nawala.
23 Na fawag ge di dad kastulen
landè gukmamu dun, du yé gumdà i
kasbalew.
24 Na là fakay sbalew fasak i Amuto.
Bay yé fye fanyen i balun di kdee dad
to, na fulung kenen tamdò, na toon
fantahà i nawan.
25 Na di dad to mnang i kaglutan,
fye ku fan-ganagan ale fanngewe, du
keng banlé Dwata ale bang msal, na
baling ale ftoo di kaglutan,
26 na ta fye i fandamla, du fye galwà
ale di liman Satanas, na i kfasakan
dale di kenen knayè.

3

Di fulé du

1 Bay toom fandam ani. Kadang di
fulé du, nun bang i dad sasè klimah
kel.
2 I dad to, lo yé fandamla i dale kto,
lom ale, na fite ale dag, na fdatahla i
ktola, na madoy ale, na là nimenla i
dad tuala, na là fulung ale fasalamat,
na landè afèla di Dwata.
3 Na landè kakdola, na là mayè ale
safye di dademela, na falmola dagit
i dademe to, na là dnanla i ktola, na
labè ale, na knangla nawa i fye.
4 Na makal ale, na là funala fan-
dam ku fye i nimòla, na dnayenla i

ktola. Na là kanbongla nawa i Dwata,
bay yé balingla kanbong nawa i dale
knayè.
5 Na flingu ale ftoo di Dwata, bay
fankéngla i too glut kaltulusan. Na
taman, fawag ge di dad to ayé.

6 Na nun dademe dad lagi gambet
ayé, fusuk ale di dad gumnè i dad li-
bun mlal mgebe, du lêla ale nebe. Na
i dad libun ayé, too msamuk nawala
du mdà di dad salàla, na yé fmasak
dale, dunan dad sasè niballa.
7 Na too ale mayè gambet, bay là
glabatla i kaglutan.
8 Na i dad lagi ayé, knangla i kaglu-
tan salngad i knang ale Dyanis na
Dyambris di ku Mosis, du ta malmo i
fye fandamla, na ta landè kaftoola di
Dwata.
9 Bay là gafles i ksasè nimòla du ta
teen kdee dad to salngad di ta mkel di
dale Dyanis na Dyambris.

I kafadlug di glut katdò

10 Bay ge, Timoti, ta gadèam sa i
katdògu, i balugu, i nafatgu di ktogu, i
kaftoogu, i ktahà nawagu, i kakdogu,
na i kagtayudgu.
11 Na lêam gadè gablà di dad
kaflayamgu, na dad klimahgu di
Antyuk, Ikonyum, na Listra. Bay
Amu i falwà do di kalbong kdee ani.
12 Na i kdee dad to mayè ku tluh i
ktola di ksasatula di ku Krayst Dyisas,
maflayam ale.
13 Bay i dad sasè to gal flingu, baling
matnù i ksasèla, du famgaw ale na lê
ale mafgaw.

14 Bay ge, Timoti, fafles ge mnè di
kaglut ta tdògu di ge, na toom fantoo,
du ta toom gadè sa i dad to tamdò ge.
15 Na mdà di ktukayam, ta tdò di ge
i Tnalù Dwata Too Mtiu i mlé ge kfu-
lung gumdà i kagalwà, fagu di kaftoo
di ku Krayst Dyisas.
16 Na Dwata fsulat i kdee mnè di
Tnalùan, na i sulat ayé, yé gukmamu
dun gnamit di kasatdò, na di kngak
i sasè nimò, na di kafngewe, na di
katdò di tluh nimò,
17 du fye i to nfun Dwata landè
gukulangan, na gatlagad kenen di
kdee fye nimò.

4

1 Falnauta ge di kanfe i Dwata na
Krayst Dyisas, du kenen mukum i
kdee dad to mlawil na mati ku ta
samfulê kenen magot i kdee.
2 Too ge falgad tamdò i Tnalù
Dwata. Fye ku klom to gatlagad
balù dét oras, i baling nun mayè
flinge ku demen landèan. Fgadèam
di dad to i dad salàla, na nngakam
ale, na fanngewem ale, na fantahàam
nawam tamdò dale.
3 Yé man-gu di ge du nun du kel, ta
là flinge i dad to di glut tdò, bay lo
yé lalòla i dale knayè, na baling ale
mngabal dad to tamdò, lo yé tdòla i
knayèla falninge.
4 Na ta là falningela i kaglutan, bay
yé balingla falninge i dad flalok tulen.
5 Bay ge, toom dnan i ktom di kdee
nimòam, na fagtayud ge, na nimòam i
gten nimò i satu to tamdò i Fye Tulen,
na fanngem i kdee fimò Dwata ge.
6 Yé duen-gu man ani di ge du sal-
ngad agu di dsù du ta mdadong i
kfatila do, na tnagakgu i banwe ani.
7 Ta nimògu i sen gnagan-gu di
kaskuya ani, na ta milah agu kel di
gusenan, na kanlunggu i kaftoogu.
8 Yé duenam man, nun fala gatla-
gad taden, ulê i katluh, du yé blé i
Amu di do du kenen sa i tluh Mukum.
Na ise ku lo do i gamdawat di du ayé,
bay lê man i kdee dad to minit nawa
fatan i kasfulêan.

Dad kated Pol

9 E Timoti, too ge fabaltik salu dini
di do,
10 du ta tnagak Dimas agu mdà di
kalbong nawan i knèan dini di tah
tanà, na ta salu ditù di Tésalonika. Na
Krisan, ta gatù kenen di Galasya, na
Titu gatù di Dalmasya.
11 Na ta lo Luk i tagak di safédgu.
Nngém Mark, na faginam gadini du
fye tnabengan agu di nimògu.
12 Na ta dekgu Tikiku gatù di Ifisu.

13 Na ku ta gadini ge, begam nebe
do i saulgu mangfel ta tagakgu ku
Karpu di Troas. Na lêam nebe do i dad
librugu, na faginam i dad too mabtas
sulat.
14 Alihandru, dunan i to msel, too
sasè nimòan di do. Amu i malas i sasè
nimòan di do.
15 Bay ge Timoti, too ge fgeye gablà
ku Alihandru, du toon knang nawa i
tdòta.
16 Di tnanin kebela do di gusukum,
landè msen do, bay mtila agu tnagak.
Mulà moon fnasinsya Dwata i salàla
ayé.
17 Bay magin i Amu di do, na banlén
agu kgis, du fye sdulêgu gatdò i Fye
Tulen di dad to ise Dyu. Na falwàan
agu mdà di dad sasè to mayè fmati do.
18 Na balù dét fan mkel di do, lêan
agu falwà, na neben agu di banwe
nagotan di langit. Lo kenen too mag-
dayen kel di landè sen. Amén.

Gusen i sulat

19 Manam di dale Prisila na Akwila
“Kumusta gamu” kun, na di familya
Onisiforu.
20 Sana kditù Irastu di Korintu, na
ta tnagakgu Trofimu di Militu du nun
tamdukan.
21 Too ge beg fabaltik gadini di
laman là fa kel i bang tno.
Yubyulu, Fudin, Linu, na Klawdya,
na i kdee dad flanekta di kaftoo,
manla “Kumusta ge” kun.
22 Mulà moon i Amu samnagin di
nawam.
I kafye Dwata mnè di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Titus

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu
di dad fasak i Dwata, na dek Dyisas
Krayst.
Ta nalékan agu, na dekan agu fam-
bagal i kaftoo dad to ta nalék i Dwata,
na mebe dale di kaglut i tdò ta fan-
tooto.
2 Na déé gumdà kafden i nawa
landè sen ta fala fakang Dwata di
laman là fa mimò i balù détan, du i
Dwata, là ti tmulenan kéng.
3 Na kanto kel i bang ta nalék
Dwata, fgadèan ayé di Tnalùan. Na
saligan di do tmulen dun di dad to, du
yé mdek do i Dwata Falwà gito.
4 Na smulat agu di ge, Titus, i ngàgu
di kaftoo di ku Dyisas Krayst.
Mulà moon i Màta Dwata na Krayst
Dyisas i ta Falwà gite, mlé ge kafye na
ktanak nawa.

I nimò Titus di Krit

5 Ta tnagakta ge di Krit du fye fan-
ngem i dad nimò là fa fngen, na malék
ge dad ulu di dad simbahan di kat
banwe. Toom fandam i flaugu ge ani:
6 I ulu di simbahan, là fakay ku
nun gumaslenan, na yé fye lo satu
yaanan, na ftoo i dad ngàan, na ku
gdal ale, na là magéng ulula.
7 Là fakay ku nun gumaslen i ulu di
simbahan du ta salig di kenen i dad
nimò i Dwata. Na là fakayan fagdag,
na mlal falbut, na flangal, na sfati, na
lom.
8 Bay yé fye, lehew kenen dmawat
i dad to tlang, na bong nawan i fye,
na nun ldaman, na tluh i nimòan,
na mtiu i fandaman, na gaganan
damnan i kton.
9 Na yé lê fye, too mbagal i kaftoon
di tnalù too gsalig, salngad i ta tdò
di kenen, du fye gaganan fanngewe
i dad to fagu di glut tdò, na fiten
moon di dad to mnang nawa dun i
gugsalàla.
10 Du nun dee dad to déé di gamu na
balù i dad to ta mgebe mdà di kaftoo
dad Dyu, là mimen ale, na fasyatla
i dademe dad to fagu di katdòla i là
glut.
11 Na là fakay ku là nngakam ale
du gamsamuk ale di kdee dad to di
dademe familya fagu di katdòla i là
fakay tdò. Na yé duenla tamdò gam-
bet ayé du fye gamwè ale filak.
12 Nun satu to mdà di Krit, satu
tugadla, ani manan, “I dad to mdà di
Krit, tmulen ale kéng, na salngad ale
di labè lmanaf, na too ale malweh,
bay tyan ale.”
13 Too glut i manan ayé. Yé duenam
man, toom ale nngak du fye glalòla i
glut kaftoo,
14 na ta nangla falninge i dad flalok
tulen i dad Dyu, na i flau i dad to ta
tmagak i kaglutan.
15 I to ta mtiu, mtiu kiten kdee. Bay
i to là mtiu, na là ftoo, landè mtiu
di kenen, du magsik i fandaman na i
nawan.
16 Yé manla dilèla kun i Dwata, bay
i nimòla fite dun kéng i manla. Too ale
sungat, na là mimen ale, na landè fye
nimòla.

2

I glut tdò

1 Bay ge, Titus, toom fasalngad i
tdòam di glut tdò.
2 Na ani fngewem di dad tua lagi,
fgulit ale, tanluhla i dad nimòla fye
mgafè ale, na dnanla i ktola, na fakgis
ale di kaftoola, na di kakdola, na lê
man di kafgalla i nawala.
3 Na ani lêam fngewe di dad tua li-
bun, fitela i ldam mgafè. Nangla san-
tulen dademe to, na nang ale fafasak
di dad gamflangal. Bay lo yé tdòla i
fye,
4 du fye nun gugambet i dad lam-
nok libun ku dét kibò kakdola i
yaanla na i dad ngàla,
5 na di kadnanla i ktola, na di
kaftiu, na di kifatla i familyala, na di
kafèla i yaanla, du fye landè samlen i
Tnalù Dwata.
6 Na ani lêam fngewe di dad lamnok
lagi, toola dnan i ktola.
7 Na di kdee kfagu, fitem di dade-
mem i fye gugambet i kdee fye nimò.

Na di katdòam, fitem i katluham, na nangam fagu di ulek.
8 Na toom gnamit i tluh kastulen, du fye i dad to kmuntra ge, landè sasè gmanla gablà di gito, na fagu déé baling ale myà.
9 Na toom fanngewe i dad fasak fye fdanàla i ktola di dad amula, na flehewla ale di kdee nimòla, na nang ale smumal,
10 na nang ale kalmat. Bay yé fye fitela i kafye balula, na i kagsalig dale, du fye mdà di kdee nimòla ayé, magdayen i tdò gablà di Dwata, dunan i falwà gito.
11 Du ta fite Dwata i kafyen fagu di kafalwàan i kdee dad sahal to.
12 Na fagu di kafye i Dwata, tdòan gito kmagol i kdee knangan, na i sasè nibal i dad to nfun i banwe ani. Na lêan gito tdò damnan i ktoto, na tamluh i nimòto, na mimen di knayèan di knèto dini di tah tanà ani,
13 di lamto fatan i too mabtas Du fandento, du yé kfite i maltulus Dwata na Dyisas Krayst, i Falwà gito, i kdatahan.
14 Ta blén i kton di fati du fye falwàan ato di kdee sasè, na lnaneban ato, na nimòan ato kenen nfun, na banlén ato kinit nawa mimò fye.
15 Yé tdòam di dad to déé. Na gnamitam i ktoom fminit nawa i dad to flinge di ge. Na ku nun sasè nimòla, nngakam ale. Na nangam faloh ku nun gumadoy i dad to ge.

3

I ldam i dad to ftoo

1 Fafaldamam di dad to ftoo déé nafèla dad ulu magot i banwela, dunan i dad ganlalla, na nimenla ale, na gatlagad ale mimò i kdee fye.
2 Na nangla santulen sasè di balù simto dun. Bay lo yé fye nebela i ktanak, na i kafye balu, na fitela i kafè di kdee dad to.
3 Du balù gito di munan, là gmadè ato, na là mimen ato, na gsalà i nimòto. Magfasak ato di kdee dad nibalto, na di dad knayèto. Na lo yé gadèto nimò i sasè, na ksafè nawa, na kasnang nawa.
4 Bay Dwata, i Falwà gito, kanton fite di gito i kafyen na i kalbong nawan di dad to,
5 ta falwàan ato. Na ise ku yé gumdàto galwà mdà di dad fye nimòto, bay lo mdà di kakdo Dwata fagu di kalob i Mtiu Tulus gito, dunan i mlé gito falami nawa.
6 Du ta sdulê kok Dwata i Mtiu Tulus di gito fagu di ku Dyisas Krayst, i Falwà gito,
7 du fagu di kafye Dwata nimòan ato tluh di kiten, na gfunto i nawa landè sen i tooto fanden.
8 Na too ti glut i man-gu ayé.

Yé kayègu ku toom tdò i kalbong kdeen du fye i dad to ftoo di Dwata déé, toola fkah di nawala i kafduf mimò fye. Na i dad tdògu ayé too fye, na nun gukmamu i dad to dun.

9 Na fawag ge di dad kasdaas landè kamu, na i kbasa kdee dagit i dad muna to, na lê man dad kasbalew na kasgil gablà di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, du i kdee nimò ayé lo gamfalmo, na landè ti gukmamu i dad to dun.
10 Na ku nun to mlak sbalew, na yé gumdàan masgalel fandam i dad to ftoo, nngakam kenen sulê, balù kel di lwe dulê. Na ku là mimenan, tadèam kenen tnagak,
11 du gadèam i to gambet ayé, ta malmo i fandaman, na i dad salàan fgadè dun là glut i nimòan.

I gusen i sulat Pol

12 E Titus, ku dekgu Artimas ku demen Tikiku gadéé di ge, too ge beg fdohò smitong do di Nikopulis du yé ta fnaleh nawagu mnè agu ditù di bangan kel i tno.
13 Na toom tnabeng Sinas i abugadu na Apulus di kagula, na begam snikof dale i kdee dad kalnidùla.
14 Na toom tdò i dad to ftoo déé fye gnamitla orasla mimò fye du fye gtabengla i dad to nun bong kalnidùla. Là fyen ku tadè ale fanak di landè gukmamu dale.

15 Na i kdee dademegu dini manla
“Kumusta ge” kun. Na manam di dad
flanekto ftoo déé kumusta di dale.
Mulà moon ku i kafye Dwata mnè
di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Filimun

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, lwe gami Timoti, i flanekta di kaftoo. Mdà di katdògu gablà ku Krayst Dyisas, ta blanggù agu.

Febemi sulat ani di ge, Filimun, i dememi sgalak na i dememi mimò i nimò Dwata.

2 Na lêmi fagin snulat i dad to ftoo gal stifun di gumnèam, na lê Afya, i flanekto libun di kaftoo, na Arkipu, i dadememi sundalu Dyisas Krayst.

3 Mulà moon Dwata i Màto, na Dyisas Krayst i Amuto mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kakdo na i kaftoo Filimun

4 Flanekgu Filimun, di kat kagafaldamta ge di kdasal, fasalamat agu di Dwata fnangamfùgu,

5 du galgu linge i kakdom di kdee dad to i Dwata, na i kaftoom di ku Dyisas, i Amuto.

6 Yé dasalgu mdà di ksasatuto di kaftoo, midul i kaglabatto di kdee kafye blé Dwata di gito fagu di ku Krayst.

7 Na ani, flanek, too agu lehew na matgal i nawagu du mdà di kakdom ta tan-galam nawa i dad to Dwata.

Fakdo Pol gablà ku Unisimu

8 Taman, du do i flanekam di ku Krayst, nun ktoogu mdek ge mimò i gtenam nimò.

9 Bay mdà di kakdo, mfeges agu fakdo di ge balù ku do Pol ta tua, na ani, ta blanggù mdà di klalògu ku Krayst Dyisas.

10 Fakdo agu di ge gablà di ku Unisimu, i ngàgu di kaftoo ku Krayst du mgimò màan agu di kaftoo di lamgu blanggù.

11 Di munan, landè ti gukmamum dun, bay ani ta too nun gukmamuta dun.

12 Na ani, dekgu kenen mulê di ge, na salngad ku do salu déé.

13 Too agu mayè moon ku fanak kenen dini di safédgu du kenen tlas laweham tmabeng do lamgu blanggù du mdà di katdògu i Fye Tulen.

14 Bay là tayògu nimò ayé ku là funa agu mbal di ge, du yé kayègu ku yé gumdà i ktabengam di do mdà di nawam, ise ku mdà di kfegesta ge.

15 Keng yé duen Dwata fawag ku Unisimu di ge là mlo du fye lê samfulê di ge, na fles mnè di safédam kloto.

16 Na ku ta samfulê kenen déé di ge, ta ise ku lo fasakam, bay mabtas kenen fa di fasak du ta flanekam di kaftoo di ku Krayst. Na balù ku too kenen mabtas di do, bay mas mabtas fa di ge du fasakam, na lê man flanekam di ku Krayst i Amuto.

17 Yé duenam man, ku dnilèam agu demem stabeng, dnawatam Unisimu salngad di kdawatam do.

18 Na ku nun salàan di ge ku demen nun utengan, do i mayad dun.

19 Do i smulat ani: Do, Pol, mayad di ge. (Balù ta là fafaldamta ge i bong utengam di do di ta kagfunam nawa landè sen.)

20 Taman, flanek, toom beg nimò do i fnigu ayé du mdà di Amuta, du fye do i flanekam ku Krayst, maglala i nawagu.

21 Na di ksulatgu ani, toogu gadè nimòam i kdee fnigu, na midul fa déé i nimòam.

22 Na ani fa fnigu di ge. Beg ge fala fatlagad do snifil, du yé kayègu ku ta tnimel Dwata i dasalyu, galwà agu di blanggù, na samfulê agu déé di gamu.

Gusen i sulat Pol

23 Na Ipafras, i demegu blanggù du mdà di kaftoon di ku Krayst Dyisas, manan “Kumusta ge” kun.

24 Na lê man Mark, Aristarku, Dimas, na Luk, i dad to tmabeng do dini, manla “Kumusta ge” kun.

25 Mulà moon i kafye Dyisas Krayst i Amuto mnè di gamu.

I Sulat Di Dad To Hibru

Talù Dwata fagu di Ngàan Dyisas

1 Di munan, dee dulê Dwata talù di
dad gutambulto fagu di dad tugadan,
na sahal kfagun mimò dun.
2 Bay di fulé du ani, ta talù Dwata di
gito fagu di Ngàan. Nimòan i klamang
banwe fagu di Ngàan, na nalékan ke-
nen mfun i kdeen.
3 I kdatah Dwata, teen di Ngàan,
na too salngad kagkahan di kagkah
Dwata, na kenen magot i klamang
banwe fagu di too maltulus talùan.
Di kafngen malob dad salà i dad to,
ta sudeng kenen gsen di kwanan i
Dwata ditù di langit.

I Ngà mdatah fa di dad kasaligan

4 Mgimò Dyisas mdatah fa di dad
kasaligan i Dwata. Na i dagit blé
Dwata di kenen mdatah fa di dagit i
dad kasaligan.
5 Du là lmen Dwata man di balù
satu kasaligan,
"Ge i Ngàgu, na di mdu ani, ta mgimò
agu i Màam."
Du ise dad kasaligan gugtadè di
kmanan ani,
"Do i Màan, na kenen i Ngàgu."
6 Bay di ta fan kdek Dwata i lo sen
Ngàan dini di tah tanà, lêan man,
"Là fakay ku là mangamfù di kenen i
kdee dad kasaligan Dwata."
7 Ani man Dwata gablà di dad kasali-
ganan,
"Fanbalinggu nus ku demen lifoh i
dad kasaligan-gu."
8 Bay gablà di Ngàan, ani manan,
"E Dwata, landè gusen i Kagotam, na
tluh i kebem.
9 Kanbongam nawa i tluh, bay nuteh
nawam i sasè.
Taman, i Dwatam malék ge, na
banlén ge klehew na afè
mdatah fa di dademem."
10 Na lêan man,
"Ge mimò i klamang banwe di ka-
gatbùan, na lê tnalòam mifil i
langit.
11 Mlanas i kdee ayé, bay ge, là mgilih.
Salngad ale klaweh salu di gu-
labin.
12 Lanfìam ale salngad saul, na tanlas
ale salngad klaweh.
Bay là mgilih ge kel di landè sen, na
landè sen i lawilam."
13 Là lmen Dwata man di balù satu
kasaliganan,
"Sudeng ge dini gsen di kwanan-gu,
dunan i gufdatahta ge, kel di
kafkahgu i dad to muteh ge
nawa di dungan i falel blìam."
14 Bay dét kè i dad kasaligan? Dale i
dad tulus talbahò di Dwata, du dekan
ale tmabeng di dad to fan gamdawat
i sikof kagalwà.

2

I too fye kagalwà

1 Taman, tooto fakgis magot di
kaglut ta lingeto, du fye là gasyat ato.
2 Ta too gfite kaglut i tdò ta blé di
dad gutambulto fagu di dad kasali-
gan, na nè i to là lmalò na mimen
dun, gdawatan flayam gten di sasè
nimòan.
3 Taman, dét kibòto miwas i
kaflayam ku là dnawatto i bong
fye kagalwà? I Amu muna fgadè i
kagalwà ani, na i dad to lminge dun,
fitela di gito i kaglutan.
4 Na lê fite Dwata i kaglutan fagu di
kimòan dad ilè na dad sahal tnikeng,
na dad gnagan blé i Mtiu Tulus fagu
di knayèan.

Dyisas i dalan kagalwà

5 Nun falami banwe fan kel galmi
santulen, bay ise ku yé duen Dwata
mimò dad kasaligan ku fagotan dale.
6 Bay lêan man di satu alel di Tnalù
Dwata,
"E Dwata, dét kè kabtas i to duenam
famdam dun? Kan kè ku nifa-
tam i lo btal to?
7 Ta nimòam kenen beg mdanà di
dad kasaliganam, là mlo. Ta
banlém kenen kdatah na afè,
8 na ta fagotam di to i kalbong kdeen."
Yé manan ta fagot Dwata i kdee di
to, na sdulê glam déé i kdee. Bay, là

teento di mdu ani ku i to ta magot
kdeen.
9 Bay yé teento, fdanàan Dyisas di dad
kasaligan, là mlo, na mdà di kafye
Dwata, mati kenen di kdee dad to. Na
lêto teen, ta banlén kenen kdatah na
afè du mdà di kgagun i kaflayam di
kfatin.
10 Dwata mimò na mifat i kalbong
kdee. Taman, kenen i gten smikof ku
Dyisas fagu di kaflayam, du fye dee
to geben gagin mfun i kdatahan. Du
Dyisas i mebe dale di kagalwà.
11 Du i Ftiu na i dad ftiun, lo satu
Màla, taman là myàan tamlo dale dad
flanekan.
12 Manan di Dwata,
"Fdilègu i dagitam di dad flanekgu.
Lmingag agu dmayen ge di
kanfe i dad to."
13 Na lêan man, "Smalig agu di
Dwata."
Kafnge ayé, lêan man, "Ani agu, ma-
gin do i dad ngà ta salig Dwata di do."
14 Du i dad ngà manan ani, to tanà
ale, taman fbaling To tanà Dyisas du
fye salngad di dale, na fagu déé, gafal-
mon Satanas, i magot fati,
15 na yé kfagun falwà i dad to tagnè
magfasak di klikòla i fati.
16 Du too ti mbateng, ise yé tnaben-
gan i dad kasaligan, bay i dad bel
Abraham.
17 Yé knayèan man ani, là fakay ku
là salngad kenen di dad flanekan di
kdee gnagula du fye mgimò kenen
Mdatah Mnè di Bleng too gsalig na
too kamdo, du fye magfasinsya salà i
dad to.
18 Du ta gnagun dad kaflayam na
dad tilew, gaganan tmabeng i dad to
mnè di tilew.

3

Mdatah Dyisas di ku Mosis

1 Dad flanekgu di kaftoo lê tlo
Dwata, fandamyu Dyisas, i dek
Dwata mgimò Mdatah Mnè di Bleng
di kaftoo nagotto.
2 Too fduf Dyisas di Dwata, i mdek
kenen, salngad di kafduf Mosis mifat
i dad to glam di gumnè Dwata.
3 Too mdatah i to fdak gumnè di
gumnè fdakan. Na salngad ayé Dy-
isas, gten kenen mdatah di ku Mosis.
4 I kdee gumnè, nun to mimò dun,
bay Dwata mimò i kalbong kdee.
5 Na Mosis, du snalig kenen, too
fduf di kabal i gumnè Dwata, na falan
tulen gablà di dad tulen Dwata di fulé
du.
6 Bay Krayst, fduf kenen du kenen
i Ngà snalig magot i gumnè Dwata.
Gito i gumnèan ku mbagal i ksaligto
fatan i fandento.

I kaftud i dad to ftoo di Dwata

7 Taman, salngad di man i Mtiu
Tulus,
"Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani,
8 nangyu fagéng i uluyu salngad i dad
gutambulyu di là kimenla i Dwata
ditù di banwe landè to mnè ditù di
ktilewla i Dwata."
9 Ani man Dwata,
"Di banwe landè to mnè ditù,
tnilewla agu balù ku ta teenla
i dad nimògu di lam i fat falò
fali.
10 Taman, falnabègu ale na man-gu,
'Sigi ale samyat, na là nimenla
i dad uldin-gu.'
11 Mdà di kaflabègu, ani fakanggu,
'Là ti gfusuk ale di gufaftudgu
dale.' "
12 Dad flanekgu, too gamu fgeye
du fye landè di gamu sasè i mnè di
nawan, na là ftoo, na balingan knagol
i Dwata too mto.
13 Bay ani fye nimòyu du fye landè
mafgaw di salà, na là magéng uluyu.
Kat du, too gamu satgal di laman fa
nun bang.
14 Du i kdeeto gagin di ku Krayst ku
fles ato fbagal di ksaligto di kenen kel
di gusenan.
15 Ani man di Tnalù Dwata,
"Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani,
nangyu fagéng i uluyu salngad
i gutambulyu di là kimenla i
Dwata."
16 Simto kè lminge i talù Dwata na
là mimen kenen? Dunan i dad to
nebe Mosis lamwà di Idyip.

17 Simto kè i falnabè Dwata di lam i
fat falò fali? Dunan i dad to gamsalà
na mati di banwe landè to mnè ditù.
18 Simto i man Dwata di kasdagèan,
"Là ti gfusuk ale di gufaftudgu dale?"
Dunan i dad to là mimen kenen.
19 Taman, gadèto là fafusukan ale
di banwe fakang du mdà di klandè
kaftoola.

4

1 Ani, sana knun i fakang Dwata
fafusuk na faftud di safédan. Bay
fgeye gamu, keng baling nun di gamu
là gamdawat i fakang ani.
2 Ta lingeto i Fye Tulen salngad
dale. Bay balù lingela, di kaklingela
dun, là ti ftoo ale.
3 Lo gito dad ftoo i gfusuk na gaftud
di saféd Dwata, bay ani manan gablà
di dad là mimen,
"Mdà di kaflabègu dale, ani fakanggu,
'Là ti gfusuk ale na gaftud di
safédgu.' "
Bay balù là gfusuk ale, ta sana gatla-
gad i kdee mdà di kimòan i klamang
banwe.
4 Du ani man di satu alel di Tnalù i
Dwata gablà di gfitun du,
"Na di gfitun du, ftud Dwata di
nimòan."
5 Bay ani manan gablà di dad là mi-
men,
"Là ti gfusuk ale na gaftud di safédgu."
6 I dad muna lminge i Fye Tulen, là
gfusuk na là gaftud ale du là ftoo ale.
Bay di kaglutan, nun dademe gfusuk
na gaftud di saféd Dwata.
7 Yé gugmadèto dun, du ta nun blé
Dwata di gito satu du, yé katlon dun,
"Mdu ani." Kafnge i dee fali, yé
manan di Tnalùan fagu ku Dabid,
"Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani,
nangyu fagéng uluyu."
8 Di kebe Dyaswa i dad to, ku ta blén
moon i kaftud ta fakang Dwata, ta là
santulen Dwata i satu du ani.
9 Bay di kaglutan, nun kaftud tagà
Dwata di dad ton salngad di kenen
kaftud di gfitun du.
10 Du balù simto to gfusuk di gufaftud
Dwata dun, lê ftud di dad nimòan
salngad i kaftud Dwata di munan.
11 Taman, too ato fgal du fye gfusuk
ato di gufaftudan gito, na landè di
gito gtagak salngad dale du là fkahla
di nawala i man Dwata.
12 Na i Tnalù Dwata, mto na mal-
tulus, na too gamban fa di sundang
sbalà bà salmahul kel di lam i fan-
damto, i nawato, i tulanto, na i
kalngatto. Du i Dwata, neyen i dad
knayè na i dad fandam gbuni di lam
nawato.
13 Na landè ti gbuni di kite i Dwata
du too mefe i kdee di kenen, na i
kdeeto tmimel i nimòto di kenen.

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

14 Taman, tooto fanbagal i kaftooto
du nun sa Mdatah Mnè di Bleng ta
fusuk di langit, dunan Dyisas, i Ngà
Dwata.
15 Du i Mdatah Mnè di Blengto,
glabatan i dad gumlungayto, na toon
ato kando, du ta tnilew kenen di kdee
kfagu salngad gito, bay là gamsalàan.
16 Taman, nang ato gdè fdadong di
Dwata du déé gumite i kafyen, du
fye gamdawat ato kakdo na kafye, na
magtabeng ato di orasto nun klidù.

5

1 Kat satu mnè di bleng, mgalék
kenen mdà di dademen to, na dek ke-
nen mnè di bleng i dad to na Dwata,
du dsùan i dad tadè blé na dad lmanaf
du mdà di dad salà.
2 Du lo to tanà i to ayé, na nun dad
gumlungayan, taman kandon i dad to
kulang gnadè na i dad to gamsalà.
3 Du lo to tanà i to ayé, taman gam-
salà kenen. Yé duenam man, là fakay
ku là damsùan mdà di kenen salà sal-
ngad kadsùan di salà i dad to.
4 Too mgafè i to mnè di bleng, na
landè to malék i kton mgimò mnè
di bleng, bay lo Dwata malék kenen
salngad i nimòan ku Aron.
5 Na salngad déé, là tan-gaad Krayst
malék i kton mgimò Mdatah Mnè
di Bleng, bay Dwata malék kenen,
manan,
"Ge i Ngàgu, na di mdu ani, fgadègu na
do i Màam."
6 Na yé lêan man di satu alel di Tnalù
Dwata,

"Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen
salngad ku Mélkisidék."
7 Di lam Dyisas mnè dini di tah tanà,
too kenen dmasal na mni di Dwata,
na falbongan i talùan, na tamdak i
lwakan, du gadèan lo Dwata i gam-
falwà kenen di fati. Na falninge
Dwata i dasalan ayé du fdanàan i kton
di Dwata du mdà di kafèan dun.
8 Na balù Dyisas i Ngà Dwata,
glabatan gumtatek i kimen fagu di
dad kaflayam gnagun.
9 Na kanto sikof i kdee gnagun,
mgimò kenen Falwà di kdee dad to
mimen di kenen kel di landè sen.
10 Na banlé Dwata kenen glal Mnè di
Bleng salngad ku Mélkisidék.

I fgadèan di dad to du fye là kmagol ale

11 Nun dee kayèmi man gablà di
manmi ayé, bay mlimah faglabat dun
di gamu, du là mayè gamu flinge.
12 Ta mloyu gmadè i kaglutan,
na gablà moon ku ta fulung gamu
tamdò. Bay, di kaglutan, là fakay ku
landè tamdò gamu i dad mlahil tdò di
Tnalù i Dwata. Yé ta gablàyu knaan
moon i dad magéng knaan, bay kel di
mdu ani, sana kafngabalyu gatas.
13 I to sana kafngabalan gatas, tlabo
ngà fa. Là gadèan ku nè i fye, na i sasè.
14 Bay i magéng knaan, gten di dad
tua ta fulung dmilè i fye na i sasè.

6

1 Taman, nang ato fanak di dad
muna tdò ta gadèto gablà ku Krayst,
bay flesto ganbet i dad mngalam tdò.
Nang lo yé gufsento nawato di tdò i
ktagak i dad nimò landè gukmamu
dun, na di kaftoo di Dwata,
2 na i dad tdò gablà di dad sahal
kbunyag, na di kafkah falel di dad to,
na i dad tdò gablà di kték i dad to mati,
na i ukum landè gusenan.
3 Na nimòto i kdee ayé tagen di
knayè Dwata.
4 Du dét kibò fasfulê fsal i dad to ta
kmagol? Di munan, ta gadèla i kaglut,
gtilewla i kafye mdà di langit, na ta
gdawatla i dale alel di Mtiu Tulus,
5 ta glabatla kafye i Tnalù Dwata,
na ta gnemla i kaltulus Dwata kel
kadang di fulé du,
6 bay balingla knagol i kdee ayé. Ta
landè kibò lê fsal dale du ta lêla fnatak
di krus i Ngà Dwata, na fyàla kenen di
kanfe i dad to.
7 I tanà banlé Dwata kafye, nsafan
i ulen, na ftabòan i dad fele nun guk-
mamu dun di dad to gutmagà dun.
8 Bay i tanà fnò sual na bnas, landè
gukmamu dun, bay falnayam Dwata
na falmon fagu di lifoh.
9 Bay, dad flanekgu too mabtas,
balù ku yé kibò ktalùmi, landè kalwe
nawami gamu. Gadèmi ta gdawatyu i
too bong kafye Dwata di kagalwàyu.
10 Too fulung Dwata samtadè. Là
ti glifetan i fye nimòyu, na i kalbong
nawayu kenen ta fiteyu fagu di
ktabengyu i dademeyu ftoo balù kel
di mdu ani.
11 Yé kayèmi ku kat satu di gamu
fadlug di kinit nawayu kel di guse-
nan, du fye gdohò na gdawatyu i fan-
denyu.
12 Taman, nang gamu falweh, bay
ganbetyu i dad to ftoo fagtayud na
smalig di Dwata, du fye gdawatyu i ta
fakangan.

Too dnohò Dwata i fakangan

13 Di kfakang Dwata di ku Abra-
ham, gnamitan i dagitan fambagal i
fakangan. Du landè dademe mdatah
di kenen, taman kenen dagit i gnami-
tan.
14 Manan,
"Ani fakanggu di ge, banléta ge kafye,
na toogu fdee i belam."
15 Fantahà Abraham i nawan, na
gdawatan i fakang Dwata.
16 Ku samdagè i satu to, gnamitan
dagit mdatah fa di kenen dagit,
na fagu di sdagèan, maklang i kas-
duenla.
17 Du kayè Dwata fite di dad to
gumakangan i là kgilih i knayèan,
taman, gnamitan i dagitan di kfakan-
gan di dale.
18 Fagu di lwe là mgilih ani, dunan i
kfakangan na i kafbagalan dun fagu
di dagitan, fite Dwata là tmulenan

kéng. Taman, gito dad mloh di kenen,
yé gamfinit nawato di kafakgisto fa-
tan i fandento.
19 Nagotto i fanden ani salngad blan-
gaw too mbagal di ktoto. Ta fusuk
i fanden gsen ditù i kurtina di lam i
Snifil Too Mtiu di Gumnè Dwata di
langit.
20 Gito i duen Dyisas muna fusuk déé,
na ta mgimò kenen Mdatah Mnè di
Bleng kel di landè sen salngad ku
Mélkisidék.

7

Mélkisidék

1 Mélkisidék i harì di banwe Salém.
Kenen mnè di bleng i dad to, na
Dwata, i mdatah di kdee. Di kulê
Abraham fdu di gusfatin fmisan dad
harì, ta snitong Mélkisidék kenen, na
banlén Abraham kafye.
2 Na blé Abraham di ku Mélkisidék
gasfalò i kdee dad gwèan di kasfati
ayé. Yé tnanin gumtatek i dagit
Mélkisidék "Harì mebe di katluh." Na
yé gumtatek i galwen "Harì mebe
di ktanak," du harì kenen di banwe
Salém.
3 Na là gadè ku simto i màan, ku
demen i yêan, ku demen i gutambu-
lan, ku demen i du ksutan, na i kfatin.
Taman, salngad kenen i Ngà Dwata,
landè gusen i kablengan.
4 Taman, gadèto i kdatahan du balù
too tatel Abraham, i gutambulto, blén
di ku Mélkisidék i gasfalò i kdee gwèan
di kasfati.
5 I dad bel Libay lê mnè di bleng, yé
uldin Dwata di dale, mwè ale gasfalò
di kdee gunun i dademela, balù ku
slame dad bel Abraham.
6 Na Mélkisidék ani, ise bel Libay,
bay knèan, dnawatan i gasfalò ayé
mdà di ku Abraham, na dnasalan ke-
nen, dunan i to gumakang Dwata.
7 Na gadèto mdatah i to dmasal mlé
kafye di to dnasalan.
8 I dad mnè di bleng gal dmawat i
gasfalòan, nun fatila, bay Mélkisidék
i dmawat gasfalò mdà ku Abraham,
landè fatin, salngad i man di Tnalù
Dwata.
9 Na di kablé Abraham i gasfalòan,
salngad ku ta gagin Libay di kablén,
balù ku dale i gal mwè gasfalò,
10 du di ksitong Mélkisidék di ku
Abraham, balù là fa sut ale Libay,
knèan gagin ale di kablé Abraham
atù, du dale i belan.
11 Blé i uldin di dad to Israél mdà
di ta kableng i dad bel Libay. Ku ta
sikof moon i kableng dad bel Libay,
landè nan gukmamu moon satu mnè
di bleng ise mdà di bel Aron salngad
ku Mélkisidék.
12 Bay du tanlas Dwata i mnè di
bleng, lê tanlas i uldin.
13 I Amuto i santulento ani, mahal i
kenen gutambul, na landè lmen mnè
di bleng mdà di kenen gutambul ayé.
14 Gadèto sut kenen di bel Dyuda,
na landè man Mosis gablà di dad
gutambul ani di kastulenan gablà di
dad mnè di bleng.

Nun Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék

15 Midul i toon kbateng kanto
msut i satu Mnè di Bleng salngad ku
Mélkisidék.
16 Ise ku yé gumdàan mgimò mnè
di bleng di uldin to tanà na di kag-
tubadan, bay yé gumdàan di kaltulu-
san. Na yé gumite dun du landè sen i
lawilan.
17 Du ani man di Tnalù Dwata gablà
di kenen,
"Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen
salngad ku Mélkisidék."
18 I muna uldin, ta matlas du landè
gnaganan na landè gukmamu dun.
19 Du i uldin, là gaganan mimò
gito sikof. Bay ta tanlas ani di too
fye fanden, na fagu di fanden ani,
gafdadong ato di Dwata.
20 Na gablà di kbagal blé Dwata
di kfakangan, là gnamitan i dagitan
fambagal di kalékan i dademe to mnè
di bleng.
21 Bay di kalékan ku Dyisas, ta nun
kbagal i fakangan, salngad i man di
Tnalù Dwata,
"Makang i Amu, na là matlas i fan-
daman, 'Ge Mnè di Bleng kel di
landè sen.' "

22 Mdà di kafbagal i fakang Dwata,
mgimò Dyisas bagal i too fye kasafnè.
23 Ani lê satu gusahalla. Di munan,
dee sahal dad to mnè di bleng, du ku
ta mati i satu, lê man tamlas i satu.
24 Bay mto Dyisas kel di landè sen,
taman landè tlasan di kablengan.
25 Taman, gaganan falwà i kdee
fdadong di Dwata fagu di kenen, du
mto kenen kel di landè sen, du fye
dnasalan ale di Dwata.
26 Taman, Dyisas i Mdatah Mnè di
Bleng i too mlé dad kalnidùto. Too
kenen mtiu, na landè gumaslenan,
na landè salàan. Ta matfing kenen
mdà di dad to gamsalà, na ta mbatun
ditù di langit.
27 Là salngadan di dademe mnè di
bleng du landè gukmamun damsù
kat du di kenen kto di laman là
damsù di dademe. Lo sulêan damsù
di kdee, dunan i kablén i kton di fati.
28 Là sikof i dad mnè di bleng nalék
mdà di uldin. Bay yé sikof kel di
landè sen i Ngà nalék mdà di mbagal
fakang. Na gfulé kel i fakang ani.

8

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

1 Ani kayèmi faglabat di gamu. Ta
nun Mdatah Mnè di Blengto, na ta
sudeng kenen gsen di kwanan i trunu
Dwata Too Mdatah di langit.
2 Kenen Mdatah Mnè di Bleng di
Too Gumtiu, dunan i too Glut Gumnè
i Dwata. Yé fdak dun i Amu, ise ku to.
3 I kdee mdatah mnè di bleng,
mgalék ale du fye dsùla di Dwata i
dad tadè blé na dad lmanaf. Taman,
i Mdatah Mnè di Blengto, là fakay ku
landè kenen dsù.
4 Ku dini kenen di tah tanà, là
fakayan mnè di bleng du ta nun dad
to mnè di bleng damsù, du yé dek i
uldin.
5 I dad nimòla ayé di kablengla, lo
guflingen na alung i teen di langit.
Salngad di kafdak Mosis i Slung, man
Dwata di kenen,

"Di kimòam dun, toom lalò i guflingen
ta fiteta ge ditù di bulul."

6 Bay ani, i kableng ta gdawat Dyisas
too mgafè fa di dale kableng, du too
fye fa i kasafnè nimòan di dad to, du
yé gufdàan dun di kfakangan mlé i
too fye.
7 Ku landè gukulang i muna
kasafnè, ta landè moon gukmamu i
galwen.
8 Bay teen Dwata gukulang i dad
ton, du ani manan di Tnalùan,

"Man i Amu, kel i du, mimò agu
falami kasafnèmi i dad bel Is-
raél na dad bel Dyuda.
9 Là salngadan di muna kasafnèmi i
dad gutambulla di dugu malak
dale lamwà di Idyip. Là ni-
menla i kasafnèmi, taman, là
fandufgu ale.
10 Man i Amu, ani i kasafnèmi i dad
to Israél. Nun du kadang, fnègu
i dad uldin-gu di fandamla, na
fkahgu di nawala. Mgimò agu
Dwatala, na dale mgimò dad
togu.
11 Balù ta là tdòla i dademela, na
balù ta là manla di dademela,
'Dnilèyu i Amu,' du i kdeela ta
dmilè do mdà di too mdanà kel
di too mdatah.
12 Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là
fandamgu i dad gugasyatla."

13 Di kman Dwata nun falami
kasafnè, yé kayèan faglabat ta labi i
muna. Na i kdee, ta landè gnaganan,
na ta mlanas.

9

I kfangamfù di tah tanà na di langit

1 Di muna kasafnè, nun dad uldin
gablà di kfangamfùla, na lê nun bong
slung nimò i dad to gumangamfùla.
2 Fdakla i bong slung ayé, na lwe
snifilan. I tnaninan, yé katlola dun
Snifil Mtiu. Ditù di laman i gufkah
salò na i lamisa gumkahla i fan blé di
Dwata.
3 I galwe snifil gsen ditù i kurtina
dnagit Snifil Too Mtiu.
4 Ditù gumnè i fatal blawen gum-
tam i falbuk mangbun na i kahun
kasafnè. Lnafin blawen i kahun ayé,
na déé gumnè i sabuy blawen gufkah
i mana, na i tugad Aron ta tmuneh, na

i lwe batu kufil gugsulat i dad uldin
Dwata.
5 Gsen tah i kahun, nun lwe gtadag
déé dnagit kérabim gugmadè dun déé
Dwata, na i fafakla magbel gmalung
di tah i gufmasinsya i salà. Bay là
tayòmi sandulê tulen i kdee ani di
gamu.
6 Na kanto gatlagad i kalbong kdee
di lam i slung ayé, i dad mnè di bleng,
fusuk ale kat du ditù di lam i tnanin
snifil du nimòla i dale alel.
7 Bay lo i mdatah to mnè di bleng
fusuk di Too Mtiu Snifil, na lo men
sulê di sfali. Mebe kenen litè dsùan di
Dwata mdà di kenen salà, na di salà
gimò dad to i là tan-gaadla dun.
8 Mdà di kdee ani, too mbateng tdò
i Mtiu Tulus. I dalan fusuk ditù di lam
i Too Mtiu Snifil, là mgukàan di laman
déé i tnanin snifil.
9 I nimòla ayé, lo guflingen i ta mkel
ani. I dad tadè blé na dad lmanaf
dsùla di Dwata, là gaganla lmaneb
fandam i dad to mangamfù di Dwata.
10 I nimòla ani, lo gablà di kakaan
na kinum na dad sahal nimòla di
klaneb i lawehla kel di katlas Dwata
i kdee.
11 Bay ta kel Krayst, i Mdatah Mnè
di Bleng i falami kasafnè. Na i slung
gumlengan too fye fa na too ti sikof.
Ise ku nimò to, na ditù gumite i slung
ayé di langit.
12 Na di kfusuk Krayst ditù di Too
Mtiu Snifil di lam i slung ayé, ise
ku litè kambing ku demen litè safì i
dsùan, bay i kenen litè. Na lo sulêan
fusuk du ta sikof kbayadan kdee salà
i dad to kel di landè sen.
13 Di muna, i to magsik di kafaglut
i dad Dyu, snabul i dad ganlal kenen
litè kambing, na safì, na lê man kaful
safì lamnok du fye mlaneb.
14 Bay too ti bong mgimò i litè
Krayst! Fagu di Mtiu Tulus landè
gusenan, blén i kton di Dwata du
mgimò too sikof dsù. Na i litèan
ani lmaneb i fandamto mdà di dad
nimòto landè gukel, du fye nimòto i
knayè Dwata too mto.
15 Taman, nimò Krayst i falami
kasafnè du fye i kdee dad to ta tlo
Dwata, gdawatla i kafye landè sen ta
fakang Dwata. Yé duenan mgimò ani
du ta nun mati falwà dad to mdà di
salà di laman nun i muna kasafnè.
16 Di adat to tanà, di laman là mati,
falan sulat dagit i dad to gumalelan
i knunan, bay silangla gfun ku funa
fite i kaglutan ku ta mati i to ayé.
17 Di laman là fa mati i to ani, landè
fa gukmamu i ta sulatan ayé. Silang
nun gukmamu dun ku ta mati.
18 Salngad déé, i muna kasafnè, yé
fambagal dun i litè lmanaf ta fnati.
19 Funa tulen Mosis di dad to i dad
dek i uldin. Kafnge ayé, mwè ke-
nen litè safì na kambing nbol éél,
na nwèan bul bilibili tninà fulè, na
labédan di fanga hisop du lnaban di
litè, klon fmilik dun di gugsulat i
uldin, na lê man di dad to.
20 Na manan,
“Ani i litè mlé kbagal di kasafnè
flalòan gamu.”
21 Na salngad déé, lê fnilik Mosis litè
i slung kasafnè na i kdee gnamitla di
kfangamfù.
22 Glut, man i uldin, fan kdee
maglaneb fagu di litè, na landè
kfasinsya salà ku landè litè maloh.

I dsù Krayst, yé falmo dad salà

23 I dad gnamit di gumangamfù,
alung i dad gnamit di langit, na silang
maglaneb ku nun dsù. Bay i dad dsù
di gumangamfù di langit, là fakay ku
là midul déé fa i kafyen.
24 Du ise ayé gufusuk Krayst di gu-
mangamfù nimò dad to i lo alung i too
glut gumangamfù. Bay yé gufusukan
di langit, na ditù kenen di kanfe
Dwata du kenen mnè di blengto na i
Dwata.
25 I mdatah mnè di bleng i dad Dyu
fusuk di Too Mtiu Snifil kat fali, na
nun neben litè lmanaf. Bay Krayst,
ise ku dee dulêan damsù i kton.
26 Ku yé nimòan, lê dee dulêan
maflayam mdà di katbù i klamang
banwe. Bay lo sulêan fbaling to di ta
fan gusen i banwe, du fye falmon i
salà fagu di kadsùan i kton.
27 Yé man Dwata lo sulê mati i kdee
dad to, na kafnge ayé, nukuman ale.

28 Na salngad ayé Krayst, lo sulêan
mati du falmon salà i dad to. Na sam-
fulê kenen dini, bay ta ise ayé duenan
salu dini ku lêan bnayad i salà, bay
nngén i dad to fatan kenen.

10

1 I uldin i dad Dyu, là sikofan, na
là glalòan di too kaglutan. Lo alung
i dad fan kel. Nulitla dsù kat fali
i dad sahal dsù. Taman, dét kibò i
uldin smikof dad to mayè fdadong di
Dwata fagu di dad dsù ani?
2 Ku glut, ta maglaneb salà i dad to
mangamfù ayé, ta là msamuk nawala
moon di salàla, na ta là lê ale damsù.
3 Bay i dad dsù kat fali, yé fafaldam
dad to i dad salàla,
4 du i litè dad safì na dad kambing,
là ti gafalmon i dad salà.
5 Taman, di fan ksalu Krayst dini di
tah tanà, manan di Dwata,
"Ise ku lmanaf na dad tadè blé i
knayèam, bay nun tagàam do
laweh du dsù.
6 Là fnò nawam di dad lmanaf snakuf
di gudamsù ku demen i dad
dsù falmo moon i salà.
7 Taman, ani man-gu, Dwata, ani agu
sa du dnohògu i knayèam, sal-
ngad i ta gsulat gablà di do di
gugsulat i uldin."
8 Yé funan man,
"Ise yé knayèam, na là fnò nawam di
dad lmanaf, na dad tadè blé,
ku demen dad lmanaf snakuf
di gudamsù, na dad dsù falmo
moon i salà."
Yé manan balù ku kdee dad dsù ani
glalò di man i uldin.
9 Na kafnge ayé, manan,
"Dwata, ani agu sa, du dnohògu i
knayèam."
Taman, kah Dwata i dad muna dsù,
na yé tlasan dun i dsù Krayst.
10 Du mdà di kimen Dyisas Krayst di
knayè i Dwata, ta maglaneb ato di
dad salàto fagu di lo sulê kadsùan i
lawehan, na ta sikof nan.
11 Kat to mnè di bleng i dad Dyu,
nimòla i dale alel kat du, na sansulitla
i dad sahal dsù, bay là gagan i dad dsù
falmo salà.
12 Bay Krayst, lo sulêan damsù i
kton di salà, na ta sikof kel di landè
sen. Na kafnge ayé, ta sudeng kenen
gsen di kwanan i Dwata.
13 Na ditù gufatanan i kafkah
Dwata i dad to muteh dun nawa di
dungan i falel blìan.
14 Taman, fagu di lo satu dsù, sniko-
fan kel di landè sen i dad to flaneb i
salàla.
15 I Mtiu Tulus, lê nun tulenan di
gito du manan,
16 "Man i Amu, ani i kasafnè nimògu
di dad to. Nun du kadang,
fnègu i dad uldin-gu di fan-
damla, na fkahgu di nawala."
17 Na lêan man,
"Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là
fandamgu i dad gugasyatla."
18 Taman, du ta magfasinsya dad salà,
ta landè gukmamu i dad dsù falmo i
dad salà.

Fdadong ato di Dwata

19 Taman, dad flanekgu, ta là gdè
ato fusuk di Too Mtiu Snifil du mdà di
kfaloh Dyisas i litèan.
20 Du ta nukàan di gito i sati falami
dalan too mlawil fles di bali kurtina
ta kasê, dunan i lawehan.*
21 Ta nun satu Too Mdatah Mnè di
Blengto. Kenen Ulu i too glut gumnè
Dwata.
22 Taman, tooto fdà di nawato
fdadong di Dwata, na fbagal ato di
kaftoo du ta mlaneb i fandamto, na
ta là msamuk nawato di dad salàto,
na i lawehto ta lnaneb i mtiu éél.
23 Na too ato fbagal di fanden
nagotto, na nang lwe nawato, du
gsalig Dwata dmohò i fakangan.
24 Sfinit ato nawa, fye sakdo ato na
gamgimò ato fye.
25 Nang ato tlag smimba salngad i
nimò dademe. Bay nidulto i kasfinit
nawato du gadèto ta mdadong i kas-
fulê Amuto.

* **10:20** 10:20 Yé satu gumtatek i manan dini ta nukàan di gito i falami dalan mlé nawa landè sen. Yé kayèan man i kurtina, dunan i laweh Dyisas du kanto mati, salngan di kaftoh i nawan, tadè kasê i bong kurtina i tagnè gamsang i dad to mayè fdadong di Dwata.

26 Ku ta gadèto i kaglutan, bay tangaadto fadlug mimò salà, ta landè
nan dsù falmo salàto.
27 Bay i mkel kadang, too maglikò,
kukum na too minit lifoh falmo i dad
to matu di Dwata.
28 Di muna, ku nun to lmafà i uldin
Mosis, na lwe ku demen tlu to tmulen
i ktoon, landè kakdola kenen, na
fnatila.
29 Taman, dét mkel di to mlék i
Ngà Dwata? Du là fabtasan i litè
mlé kbagal di kasafnè nimò Dwata
i lmaneb kenen moon di dad salàan,
na nadoyan i Tulus mlé kafye. Fandamyu kun ku dét kablat flayam i
gten di kenen.
30 Du ta gadèto ku simto i man,

"Do i tong malas, na do i falmayam."
Na i lê man,

"I Amu mukum i dad ton."
31 Too ti maglikò i flayam Dwata too
mto di dad to gambet ayé ku ta bang
Dwata kamfè dale.

32 Fandamyu ku dét i mkel di gamu
di ta kgumah i kaglut Tnalù Dwata
gamu. Dee kaflayam gnaguyu, bay
gamtayud gamu.
33 Slaan nadoyla na falnayamla
gamu di kanfe i dad to, na nun slaan,
kayèyu flam gamu di kaflayam i dademeyu gmagu salngad ayé.
34 Kandoyu i dad to mnè di blanggù,
na baling gamu lehew dmawat i
kaflayam di kladla i kdee knunyu, du
ta gadèyu nun too fye knun gfunyu
kel di landè sen.

35 Taman, nangyu fantulah i ksaligyu du nun bong lubayyu.
36 Là fakay ku là fantahàyu nawayu
du fye gimòyu i knayè Dwata, na
gdawatyu i fakangan.
37 Du ani man Tnalù Dwata,

"Ta là mlo nan, kel i sanfatanto, na là
ti fganggàan.
38 I dad togu tluh, ftoo ale na mlawil.
Bay ku nun di dale mahal, là fye
nawagu dun."
39 Bay ise ato i dad to kmagol na
malmo, du ftoo ato gito, na ta galwà
ato.

11

I kaftoo

1 Yé gumtatek i ksalig di Dwata ku
fantooto na mkel i dad fandento na
fantooto i kdee là fa teento dun.
2 Mdà di kaftoo i dad to di munan,
fye nawa Dwata dale.
3 Mdà di kaftoo, gadèto nimò Dwata
i klamang banwe fagu di talùan, na
fagu déé, yé gumdà i dad teen di là
teen.
4 Mdà di kaftoo Abél, i dsù blén di
Dwata, too fye fa di dsù Kain. Mdà di
kaftoon, fye nawa Dwata di kenen, na
di kiten dun, tluh kenen. Na balù ta
mati, sana ktalùan fagu di kaftoon.
5 Mdà di kaftoo Inok, là matin,
bay tadè mbatun salu di langit, na
ta là teen dun, du Dwata mket dun.
Di laman là mbatun, yé man Tnalù
Dwata gablà di kenen too gtadè kenen di nawa Dwata.
6 Landè to gmagan samtadè nawa
Dwata ku landè kaftoon. Taman
ku simto mayè fdadong di Dwata, là
fakay ku là fantoon na nun Dwata, na
kenen mlé lubay di dad to mngabal
kenen.
7 Mdà di kaftoo Nowa, falningen
dad fala man Dwata gablà di dad
fan kel i là fa teenan. Na nimenan
i Dwata, na mimò kenen aweng, i
snakayan magin i familyan duenla
galwà. Fagu déé, fiten gten falnayam
i klamang banwe, bay gamdawat kenen mdà di Dwata i katluh fagu di
kaftoon.
8 Mdà di kaftoo Abraham, nimenan
i dek Dwata dun, du salu di banwe
ta fakang Dwata blé di kenen. Tnagakan i kenen banwe balù là gadèan
ku nè gusalun.
9 Na mdà di kaftoon, mnè kenen
di banwe ta fakang Dwata di kenen,
bay i knèan, sawe lo to magu. Lo dad
slung gumnèan salngad di dale Isaak
na Dyékob, du lêla gdawat i fakang
ayé mdà di Dwata.
10 Du yé fatan Abraham i syudad
fnaleh na fdak Dwata, dunan i syudad gtadag di gufdak là mgingok.
11 Mdà di kaftoo Abraham, mgimò
mà balù ku ta tua kenen, na là fakay

Sara mngà. Fantoon dnohò Dwata i fakangan.

12 Balù là gaganan fngà i yaanan du mdà di ta ktuan, bay mdà di kenen, mbel i dee to salngad i kdee blatik di langit, na i kdee falak di kilil mahin, là gagan mse dun.

13 Sana kaftoo i kdee dad to ani balù kel di kfatila. Là gdawatla i dad fakang Dwata, na balù léét fa, teenla na dnawatla, na toola fgadè salngad ale dad mahal to magu dini di banwe ani.

14 Na i dad to talù gambet ayé, fdilèla i kafngaballa i too banwela.

15 Ta là fandamla i banwe ta tnagakla. Ku sana kafdamla dun, ta samfulê ale moon.

16 Bay too fye fa i banwe nusalla, dunan i langit. Taman, là myà Dwata di katlola kenen i Dwatala du ta nun tagàan dale banwe.

17 Kanto tnilew Dwata Abraham, mdà di kaftoon, gaganan damsù i ngàan Isaak. Abraham i ta gumakang Dwata, bay gatlagad kenen damsù i sen ngàan.

18 Du ta man Dwata di ku Abraham, "Isaak gumdà i dee belam ta fakanggu di ge."

19 Fantoo Abraham gagan Dwata mték ku Isaak mdà di fati. Di ktoon, ta sawe mati Isaak, na ta nték Dwata kenen.

20 Mdà di kaftoo Isaak, makang kenen kafye di dale Dyékob na Isaw i gdawatla kadang di satu du.

21 Mdà di kaftoo Dyékob, banlén kafye i kdee ngà Dyosip di laman là mati. Tudan di tanà i tugadan kudung mangamfù di Dwata.

22 Mdà di kaftoo Dyosip, di laman là mati, falan fgadè i kdà dad to Israél lamwà di Idyip, na falan flau dale ku dét kibòla i dad tulanan.

23 Mdà di kaftoo dad tua Mosis, bunila kenen di lam i tlu bulen mdà di ksutan. Teenla too fye lawehan, na là likò ale lmafà uldin i harì.

24 Mdà di kaftoo Mosis, di ta kalbongan, là mayèan ku yé katlola dun ngà i ngà Féro libun.

25 Baling yé nalékan faflayam magin di dad to Dwata, na knagolan i dad klehew mlal mlius i blé salà.

26 Bay yé fabtasan i kaflayam mdà di kaftoon i Mgalék Dwata, ise i dad knun di Idyip, du yé too gumnè nawan di taden gdawatan kadang.

27 Na mdà di kaftoo Mosis, tnagakan Idyip, na là likòan di kalbut i harì. Ta là samfulêan, du sawe teenan i Dwata balù landè lmen mite dun.

28 Mdà di kaftoon, tanbùan i Fista di Du Kaglius, na dekan ale lmunà litè di dad takab fye là fnati i Kasaligan Mebe Fati i dad twege ngà i dad Dyu lagi.

29 Mdà di kaftoo i dad to Israél, mifal ale di Fulè Mahin salngad di kafag tanà. Bay kanto tilew i dad to Idyip mifal, mti ale mlimas du ta sgulê i mahin.

30 Mdà di kaftoo i dad to Israél, malbà i labat batu di syudad Dyériko kafngela lmibut dun di lam i fitu du.

31 Mdà di kaftoo i sasè libun dnagit Rahab, là gaginan mati di dad to là mimen di Dwata, du ta tnabengan i dad to dek Dyaswa meye gumlungay i syudad ayé.

32 Dét kibògu? Too dee kayègu man moon gablà di dale Gidyun, Barak, Samson, Dyéftah, Dabid, Samwél, na i dademe tugad Dwata, bay landè gugaslenggu.

33 Mdà di kaftoola, sanfatila dad banwe, na gfisanla ale. Tluh i kebela, na gdawatla i ta fakang Dwata. Mdà di kaftoola, là gabngat i dad liyun i bàla.

34 Na nun dademe, mdà di kaftoola di Dwata, bat ale di lifoh, bay là mati ale, na nun dademe galwà di fati. I dad mlungay, mgimò ale kamgis fye fulung ale sfati, na gfisanla i dad sundalu mdà di mahal banwe.

35 Mdà di kaftoo i dad libun, nték Dwata i dademela ta mati.

Lê nun dademe fakay galwà, bay yé nalékla fati fagu di flayam, fye lê ale gték, na too fye kagkahla.

36 Nadoy i dademe, na nfas i dademe, na bnakus na blanggù i dademe.

37 Ndak batu i dademe kel di kfatila,
sanfola gabas i dademe, na tnibeh
i dademe kel di kfatila. I dademe,
magu ale lamsak kulit bilibili na
kambing. Landè knunla, na fatduk
na falnayam ale.
38 Là gtenan di dale i banwe ani!
Flabag ale di dad banwe landè to mnè
ditù na di dad bulul, na déé gufanakla
di dad ilib na di dad sol di lam i tanà.
39 Mdà di kaftoola, too dag Dwata
ale. Bay là fa gdawatla i ta fakang
Dwata di dale,
40 du nun too fye fnaleh nawa
Dwata di gito. Yé kayèan ku salngan
ale di gito gamdawat i sikof.

12

Dwata i Màto

1 I kdee dad to ayé, salnibutla gito.
Taman, nlusto i kdee gamsang gito na
i salà gamgikat gito, na tooto fkah di
nawato milah di kaskuya ani.
2 Too ato meye di ku Dyisas du ke-
nen gumdà i kaftooto na i smikof dun.
Gamtayud kenen di kfatin di krus,
na ise yé fandaman i kyà, bay lo yé
fandaman i klehew gdawatan ku ta
mlius i kaflayaman. Na ani, ta sudeng
kenen gsen di kwanan i trunu Dwata.
3 Tooyu fandam Dyisas, na i bong
kagtayudan di dad kaflayam gnagun
di bleng i dad to gamsalà du fye là
mlungay nawayu, na là gwè nawayu.
4 Landè fa di gamu fnati mdà di
knangyu i salà.
5 Kan? Ta glifetyu kè i man Dwata
gamfinit nawayu, dad ngàan, manan,
"E ngàgu, nangam fandam ku landè
gukmamu i kafngewe Amu
ge, na nang gdanà nawam ku
nngakan ge,
6 du tanluh Dwata i dad to kanbon-
gan nawa, na fanngewen i dad to
tnabòan."
7 Dnawatyu i dad flayam kel di gamu
salngad ku yé famngewe gamu i
màyu, du yé gumite dun gamu i dad
ngà Dwata. Nun kè ngà i là fanngewe
màan?
8 Ku là fanngewen gamu salngad i
nimòan di kdee dad ngàan, yé gum-
tatekan, ise ku gamu i dad too ngàan,
bay dad ngà magu dungan.
9 Ku i dad btal màto, fanngewela gito,
na nafèto ale, midul fa déé i kdawatto
i kafngewe Màto di langit gito fye nun
nawato landè sen.
10 Là mlo i kafngewe dad màto gito,
na lo yé lalòla i fandamla ku dét i
gablà. Bay yé duen Dwata mngewe
gito du gamfye di gito, du fye mtiu ato
salngad kenen.
11 Ku nun mngewe gito, mlidù ato,
ise ku lehew. Bay kafnge ayé, i dad
to dmawat fngewe salngad ayé, yé
kantula i katluh na i ktanak nawa.

I dad kaflau

12 Taman, fakgisyu i dad sigalyu na
i dad bukalyu ta mlungay.
13 Lalòyu i tluh dalan du fye là kmi-
may i blìyu ta slaléh, bay mgulê.
14 Tooyu fan-gal nawayu mebe
ktanak di kdee dad to, na mnè gamu
di ktiu, du ku là lalòyu ani, là teenyu i
Amu.
15 Too gamu fgeye, du fye landè di
gamu kmagol i kafye Dwata. Lê gamu
fgeye du fye landè di gamu mgimò
sasè na mlé ksamuk di dademe.
16 Na fgeye gamu fye landè di gamu
lmalò sasè knayè i ungadan, na là
nafèan i Dwata salngad ku Isaw, du
lulukan kdatah i katwegen di satu
fligo knaan.
17 Na ta gadèyu, kafnge ayé, yé
kayèan ku dnasal màan kenen fye
banlé Dwata kenen kafye, bay landè
kibò du ta guna i nimòan, balù ku too
mngel.
18 Di kafdadongyu di Dwata, là sal-
ngadan di kafdadong i dad to Israél
di satu bulul teen, di Bulul Sinay nun
dminè lifoh, na too mgat kifuh, na
mgal nus,
19 na uni i bong féw, na lê talù.
Kanto linge dad to i talù Dwata, yé
fnila di kenen fye ku fanak,
20 du là gaganla falminge i uldin,
manan,

"Balù ku lo lmanaf gamlék di bulul
ani, là fakay ku là ndak dun
batu kel di kfatin."
21 Too ti maglikò i teenla ayé. Balù
Mosis, ani manan, "Kankal agu di
klikò."
22 Bay yé fandadongyu gamu i Bu-
lul Sayun, na i syudad i mto Dwata,
dunan i Dyérusalém di langit, na i dad
file libu kasaligan.
23 Ta fdadong gamu di lehew kasti-
fun i dad twege ngà Dwata ta gbatak
dagitla di langit. Ta fdadong gamu di
Dwata, i mukum kdee dad to, na di
dad layef i kdee dad tluh to ta sikof.
24 Ta fdadong gamu di ku Dyisas, i
mnè di bleng i falami kasafnè, na di
litèan fambagal i dad fye fakangan.
Mas fye fa i litèan maloh di kfatin di
litè Abél du fye ulê i kenen litè.
25 Taman, fgeye gamu, na fal-
ningeyu i talù di gamu. I dad to là
flinge di to tmulen i Tnalù Dwata dini
di tah tanà, là gilah ale di kaflayam.
Na midul déé fa i là kgilahto ku là
falningeto i talù mdà di langit.
26 Di muna, kankal i tanà di talùan,
bay ani, yé fakangan, manan, "Ta ise
ku lo tanà i fakankalgu, bay lê man i
langit."
27 I tnalùan ayé, yé lê faglabat i kdee
ta nimòan, ningokan na nwèan du fye
i kdee là mgingok, yé lo tagak.
28 Taman, fasalamat ato di Dwata
du ta gdawatto i banwe là mgingok.
Too ato fasalamat na fnangamfùto
kenen di kfagu gamflehew kenen,
magin i afè na klikò,
29 du i Dwatato salngad di lifoh
kmaan ku nun falnayaman.

13

I kibò flehew i Dwata

1 Too gamu fadlug di kasalbong
nawa du ta saflanek gamu ku Krayst.
2 Na nangyu glifet mafè i dad to
magu slob di gumnèyu. Nun dademe
dad to mimò ayé, na là gadèla dun dad
kasaligan Dwata kadì i nafèla.
3 Fandamyu i dad to mnè di
blanggù, salngad ku blanggù gamu
magin dale. Na fandamyu i dad to
maflayam salngad ku lê maflayam
gamu magin dale.
4 I kdee dad to, gtenla nafè na
fabtas i kaswè yaan, na nang gamu
slafà. Falnayam Dwata i kdee dad to
mimò sasè knayè i lawehla na lmafà
i yaanla.
5 Nangyu too fabtas i filak, na fye ku
dsal nawayu balù dét i gununyu, du
yé man Dwata,
"Là sa tnagakta gamu na là ti bayàta
gamu."
6 Taman, labè ato man dun,
"Yé tmabeng do i Amu, taman là likò
agu. Dét kè gnagan i dad to di
do?"
7 Fandamyu i dad to mebe gamu di
munan, dunan i dad to tamdò gamu i
Tnalù Dwata. Fandamyu i knèla na i
kibòla mati, na lalòyu i kaftoola.
8 Dyisas Krayst, là mgilihan, du sal-
ngad i kagkahan di munan, na di
mdu ani, na kel di landè sen.
9 Nangyu lalò i dad mahal tdò fa-
gasyat gamu mdà di tluh dalan. Fye
ku fbagal gamu fagu di kafye Dwata,
na ise ku fagu di klalòyu i dad flau
gablà di kakaan, du là gamtabeng i
dad flau ayé di dad to mimen dun.
10 Landè ktoo i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu kmaan i gito dsù.
11 Nebe i mdatah to mnè di bleng
i dad Dyu i litè dad lmanaf di lam i
Too Mtiu Snifil du dsùan di dad salà.
Bay laweh i dad lmanaf ayé, nebela
lamwà di banwe gustifunla, du déé
gusmakufla dun.
12 Taman, nebela Dyisas lamwà
di syudad, na ditù gumatin du fye
lnaneban dad to di dad salàla fagu di
litèan.
13 Taman, lamwà ato salu di kenen,
na magin ato di kyàan.
14 I banwe gumnèto ani, mlius, na
yé fatanto i too glut syudad fan kel.
15 Taman, dnayento i Dwata, du yé
mgimò dsùto di kenen fagu di ksasat-
uto ku Dyisas, du yé kibòto fdilè i
dagitan.
16 Nangyu glifet mimò fye, na too
gamu stabeng du yé dsù gamflehew
di Dwata.

17 Nafèyu i dad ulu di kaftoo, na
nimenyu i dad dekla, du landè kaf-
tudla mifat gamu, na dale tmimel i
katalbahòla di Dwata. Ku nimenyu
ale, too ale lehew mimò i nimòla. Bay
ku là, mlidù ale di kimòla dun, na
landè kibòla tmabeng gamu.
18 Fles gamu dmasal gami. Gadèmi
ta mlaneb i fandammi, du lo yé
nimòmi tluh.
19 Na fnigu di gamu, tooyu agu
dnasal du fye fasfulê Dwata agu déé
di gamu di là mlo mdà ani.

I dasal

20 Ta nték Dwata i Amuto Dyisas,
dunan i Mdatah Mifat dad Bilibili
mdà di kfatin, na i litèan too fambagal
i kasafnè landè sen.
21 Dwata gumdà ktanak, na kenen
moon mlé gamu kdee kalnidùyu du
fye gimenyu i knayèan, na fagu di
ku Dyisas Krayst, nimòan di gito i
kdee gamflehew di kenen. Magdayen
Krayst kel di landè sen. Amén.

Gusen i manan

22 E, dad flanekgu, fnigu di gamu,
fantahàyu nawayu flinge i tdògu
gamfinit nawayu ani, du là too tahà
sulatgu ani.
23 Fgadègu di gamu i flanekto, Tim-
oti, ta galwà di blanggù. Ku mlal
kenen kel dini, fagin-gu ku ta lnauyta
gamu.
24 Manyu di dad ganlal di simba-
hanyu na di kdee dad to Dwata déé
“Kumusta.” I kdee dad flanekyu mdà
di Itali, manla, “Kumusta” di gamu
kun.
25 Mulà moon i kafye Dwata magin
di kdeeyu.

I Sulat Febe Dyém

1 Do, Dyém, satu snalig Dwata, na i
Amuto Dyisas Krayst febe i sulat ani.
Kumusta di kdeeyu dad to nfun
Dwata ta sbalét di klamang banwe.

I kaftoo na kfulung faldam

2 E dad flanekgu, too gamu flehew
ku nun sahal tilew kel di gamu,
3 du gadèyu ku gamtayud gamu
mdà di kaftooyu balù nkel gamu dad
tilew, baling midul i kbagalyu.
4 Yé fye, too gamu fbagal du fye
tmua i kaftooyu, na too gamu sikof,
na landè gukulangyu.
5 Na ku nun di gamu kulang kfulun-
gan, fye ku mni di Dwata, na banlén,
du too kenen mayè mlé, na là nten-
gan dun.
6 Bay ku ta mni gamu di Dwata,
tooyu fantoo, na nang lwe nawayu.
Nè to lwe nawan, gambet lwek mahin
nebe i nus.
7 I to gambet ayé, nangan fandam
ku nun gdawatan mdà di Amuto,
8 du là too glut i ksaligan, na lwe
nawan di kdee dad nimòan.

I dad to landè knun na i dad to bong knun

9 Ku nun flanekto mlimah du mdà
di klandèan, too kenen flehew du
Dwata i fdatah kenen.
10 Na ku nun flanekto bong
knunan, na fdanà Dwata kenen, fye
ku lê flehew, du i knunan salngad
bulek di bnas, too mlal mlanas.
11 Ku ta minit du, mlal mlanas na
mtatek i bulekan, na lanah i kafye
bawehan. Na salngad ayé i to bong
knun du makto kenen mati, balù di
laman mngabal knun.

I dad tilew

12 Nun bong kafye i to gamtayud
di dad tilew mkel di kenen du ku
ta gfisanan, nun gdawatan kyangen,
dunan nawa landè sen ta fakang
Dwata di kdee dad to kambong dun
nawa.
13 Ku nun tilew mkel di satu to
gumdàan gamsalà, nangan man ku
Dwata gumdà i tilew ayé, du landè
gmagan ftatek Dwata di salà, na ise
Dwata ftatek dad to di salà.
14 Bay kat satu to, yé gumdàan
tnilew, du yé fasyat kenen i sasè ni-
balan, na kafnge ayé, bkeh di liman
fagu di knayè ungadan.
15 Na ku ta nalékan i sasè nibalan, ta
gamsalà kenen. Na ku ta faknalaman
i kton di kagsalà, ta yé gukelan fati.
16 Yé duenam man dad flanekgu
toogu kando, nangyu ti fafgaw i
ktoyu.
17 I kdee dad fye gdawatto, slame
mdà di Dwata, na landè gukulangan.
Kenen mimò i dad mneng di langit,
na balù mgilih ale, bay là ti mgilihan
kenen.
18 Na mdà di knayè Dwata, ta blén
di gito i falami nawa fagu di katdò i
glut Tnalùan, du fye gito i too mdatah
di kdee dad nimòan.

I kaflinge na kimen

19 E dad flanekgu toogu kanbong
nawa, ani i fkahyu di nawayu. Too
gamu flinge, na fafulung gamu
damnan i ktalùyu. Na nang gamu
mlal falbut,
20 du ku falbut i satu to, là
gamgimòan tluh salngad di knayè
Dwata.
21 Taman, tnagakyu i kdee dad
magsik ldamyu, na dad sasè nimòyu,
na tooyu fdanà i ktoyu dmawat i
Tnalù Dwata felen di nawayu, du yé
gamfalwà gamu.
22 Nangyu lo falninge i Tnalù
Dwata ku là nimenyu dun, du ku loyu
falninge, fan-gawyu i ktoyu.
23 Nè i to lo falminge i Tnalù Dwata,
bay là nimenan dun, salngad di to
meye bawehan di gumeye alung.
24 Bay kafngen meye di gumeye
alung, ta mdà kenen, na glifetan i ta
teenan.
25 Bay nè to too meye di uldin
Dwata, na kahan di nawan, banlé
Dwata kenen kafye di kdee nimòan,
du ise ku lon falninge na glifetan, bay
toon nimen. Too sikof i uldin ayé, na
gafalwàan dad to di dad gumgikatla.

26 Ku nun to, yé man nawan ta too
fye kaftoon, bay là gadnanan i bàan,
ta fan-gawan i kton, na landè guk-
mamu i kaftoon ayé.
27 Ani ilè i too glut kaftoo landè
gumaslenan di kite i Màto Dwata,
dunan i kifatto i dad ngà fikit na dad
libun balu di klidùla, na i kbantayto i
ktoto du fye là damkat di gito i kagsik
i banwe ani.

2

Nang ato mungul

1 E dad flanekgu, di kaftooyu di
too mdatah Amuto Dyisas Krayst,
nangyu nalék ku simto nafèyu.
2 Kaflingenta dun, nun to fusuk di
simbahanyu bong knunan, tmising
blawen, na slame too fye klawehan,
na lê nun fusuk satu to too mlimah,
na lo yé began lsak dad sè lwék.
3 Keng yé nafèyu i to kalmaweh fye,
na manyu dun, "Beg ge sudeng dini di
too fye gusudeng," bay balingyu man
di to mlimah, "Tadè ge tadag déé," ku
demen, "Fakay ge sudeng di saal."
4 Ku yé nimòyu, ta mungul gamu,
na sasè nimòyu.
5 Dad flanekgu toogu kanbong
nawa, too gamu flinge. Nun dad to
landè di kite i dad to di tah tanà,
bay ta nalék Dwata ale du fye gfunla
i bong knun, dunan i kaftoola, du
ta gagin ale di kagotan salngad i ta
fakangan di dad to kambong dun
nawa.
6 Bay gamu, balingyu fyà i dad to
landè. Blaam yé lmumì gamu i dad to
bong knun, na nebela gamu di ukum.
7 Na gal ale talù sasè gablà di too
mabtas dagit Dyisas Krayst, i ta mfun
gamu.
8 Yé fye nimòyu, nimenyu i mdatah
uldin di Tnalù Dwata, manan, "Kan-
bongam nawa i dademe dad to sal-
ngad kalbong nawam i ktom."
9 Bay ku nalékyu ku simto i nafèyu,
ta gamsalà gamu, na ta too gadè fagu
di uldin Dwata ta lnafàyu i uldin ayé.
10 Na ku nun to nimenan dad uldin
Dwata, bay nun lo satu glafàan, sawe
ta glafàan i kdee.
11 Du i Dwata man dun, "Nangam
lnafà i yaanam," ta lêan man, "Nang
ge manò." Na balù ku là lnafàam i
yaanam, bay ta manò ge, salngad ta
glafàam i uldin Dwata.
12 Taman, tooyu fan-geye i ktalùyu,
na i nimòyu, du nukuman gamu
fagu di uldin gamfalwà gamu di dad
gumgikatyu.
13 Du landè kakdo Dwata di kuku-
man i dad to là kamdo. Bay nè to
kamdo i dademen to, landè klikòan di
kukum Dwata.

I kaftoo na dad fye nimò

14 Dad flanekgu, landè gufye i satu
to ku yé manan ta ftoo kenen, bay là
fiten dun fagu di fye nimòan. I manan
ayé là gamfalwà kenen.
15 Kaflingenta dun, nun flanekyu
ftoo, na too mlimah kagkahan du ku-
lang klawehan na kakaanan.
16 Na ku loyu man di kenen, "Kam-
dom sa. Fye ku smaul ge na kmaan
ge," bay là banléyu kenen, landè guk-
mamu ayé.
17 Na salngad ayé i kaftoo. Ku landè
magin dun fye nimò, landè gukelan.
18 Bay nun man dun, "Nun kaftoo
i dademe to, na nun fye nimò i
dademe." Bay ani timelgu dun,
"Fitem do i kaftoom i landè fye nimò,
na fitegu ge i kaftoogu fagu di dad fye
nimògu."
19 Ftoo gamu kè lo satu Dwata?
Too fye ayé, bay nun gukulangan, du
balù dad busaw, fantoola sa ayé, na
kankal ale du mdà di klikòla dun.
20 Tay kbookyu! Kayèyu kè ku nun
fitegu gamu gugmadè dun na landè
gukel i kaftoo ku landè magin dun fye
nimò?
21 Na, fandamyu i gutambulto,
Abraham. Yé kfagun fite i katluhan
di kite Dwata di nimòan. Fanan dsù i
ngàan Isaak du nimenan i man Dwata
di kenen.
22 Taman, ta too mbateng. I kaftoon
nagin i nimòan, na i kaftoon sikof
fagu di nimòan.
23 Na fagu déé, ta gdohò i man
di Tnalù Dwata, "Fantoo Abraham
Dwata, na mdà déé ta tluh kenen di

kite Dwata.” Na yé katlo Dwata dun demen sgalak.
24 Taman, yé gugmadèyu dun na i satu to ta tluh kenen di kite i Dwata fagu di nimòan, ise ku lo fagu di kaftoon.
25 Na salngad ayé i ta mkel di ku Rahab, i libun mkat lagi. Tluh kenen di kite i Dwata fagu di fye nimòan, du dnawatan i dad to meye gumlungay i banwe*, na tnabengan ale lamwà magu di mahal dalan.
26 Taman i laweh, ku landè nawan, mati. Salngad ayé i kaftoo. Ku landè dad fye nimò magin dun, landè gukmamu dun.

3

I dilà

1 Dad flanekgu, fye ku là dee di gamu mgimò tamdò du ta gadèyu sa na midul fa kablat i kukum Dwata gito di dademe.
2 I kdeeto, mlal ato gsalà. Bay ku nun to, landè gugsalà i ktalùan, ta sikof kenen, na ta gaganan damnan i kton.
3 Na fandamyu i kudà. Ku ta knakangto, ta mfeges kenen mimen gito balù nè gufsaluto dun.
4 Na lêyu fandam dad kafal. Balù too ale malbang na gal sansebe i kamgis nus, knèan fagu di tukay ulinan, gagan i satu to mebe dun balù nè gufsalun dun.
5 Lê salngad ayé i dilàto. Balù ku too tukay, bay knèan too fulung fdatah gablà di kdee dad malbang mgimòan.
Fandamyu i too mabal dlag. Gagan i tukay dinè lifoh smakuf dun.
6 I dilà salngad lifoh. Dunan ani i alel di lawehto too fnò sasè du gaganan falmo i ktoto. I sasè talù lamwà di bà i satu to, gafalmon i knèan salngad lifoh mdà di lanaw lifoh.
7 I dad sahal lmanaf mlayal, na dad anuk, na dad nalaf, gagan i dad to mgang dale.
8 Bay i dilà, là gagan ban-gang dun, du too sasè gambet alas ulad.
9 Yé gukmamu dilàto gnamit fasalamat di Amuto na Màto, bay baling lê gnamit falmagi dademe dad to ta nimò Dwata salngad di kenen kagkah.
10 I kdayen na i kaflagi, lo satu bà gulamwàla. Dad flanekgu, là gtenan ku ani mkel.
11 Landè teenam sfut ku yé lamwà di kenen i fye na lê man i féét.
12 Dad flanekgu, i kayu fig, là ti mengen olib. Na i grép, là ti mengen fig. Na i sfut féét, là mlén fye.

I kfulung mdà di langit

13 Ku nun to déé di gamu, fulung kenen na galmabat, là fakay ku là fiten dun fagu di fye keben i kton na di fye nimòan, na fdanàan i kton na too fafulung.
14 Bay ku mafè nawayu na lom gamu, là fakayyu dag i kfulungyu du tmulen gamu kéng, na là nimenyu i glut tdò.
15 I kfulung manyu ayé, ise ku mdà di langit, bay mdà di banwe ani. Yé gumdàan di knayè i to, na di busaw.
16 Du nè to mafè nawan na lom, kenen sa mebe samuk na i kdee dad sasè nimò.
17 Bay mahal i kfulung faldam blé Dwata. Nè to nun kfulungan mdà di Dwata, too kenen tluh, na too fye kasgagotan di dademen to, na too fye balun, na toon fdanà i kton, na too fulung kamdo, na lo yé nimòan i gamfye di dademen to, na là mungulan, na là flingun.
18 Yé flah dad to mebe kasafye dunan i ktanak, na yé ulêan i katluh.

4

Sasatu ato di Dwata na knangto knayè i banwe

1 Dét gumdà kè i kasfatiyu na i kasgilyu? Yé gumdàan di dad sasè nibalyu, na yé mebe samuk di lam i fandamyu.
2 Ku nun knayèyu, na là gwèyu dun, yé gumdàyu mayè fmati i dademeyu. Na ku nun nibalyu di dademeyu, na

* **2:25** 2:25 Ku demen spay, dunan i dad to meye i kibòla fmusuk i satu banwe.

ku là gwèyu dun, yé gumdàyu sgil na sfati. Blaam yé duenyu là gamwè dun du là fniyu dun di Dwata.
3 Balù ku ta fniyu di Dwata, là gdawatyu dun du sasè mnè di fandamyu, du yé fanyu gukmamu dun di sasè knayè i ibalyu.
4 Gamu dad to lmafà Dwata, ku sansatuyu nawayu di dad to mimò knayè i banwe, ta knangyu i Dwata. Du balù simto samsatu i nawan di dad to mimò knayè i banwe, sanfatin i Dwata.
5 Nangyu fnè di fandamyu ku landè btas i man di Tnalù Dwata, du "I Mtiu Tulus ta fnèan di nawato, too lmabè."
6 Bay i kafye Dwata, too midul fa, du ani man di Tnalùan, "Knang Dwata i dad to fdatah i ktola, bay banlén kafye i dad to fdanà i ktola."
7 Taman, too gamu fdanà di Dwata, na natuyu Satanas, na milah kenen fawag di gamu.
8 Too gamu fdadong di Dwata na lê kenen fdadong di gamu. Gamu dad to gamsalà, tnagakyu i dad sasè nimòyu. Na gamu dad to lwe nawa gablà di kaftooyu, tooyu tanluh i nawayu na fandamyu.
9 Flidù na mngel gamu mdà di dad salàyu. Ta tongyu mulé na flehew, bay yé fye ku gkudung gamu mdà di kyàyu.
10 Fdanàyu i ktoyu di Dwata, na fdatahan gamu.

Nang gamu safalmo

11 Dad flanek, nang gamu sastulen. Du i to falmo i dademen ftoo ku demen mukum kenen, ta lêan falmo i uldin Dwata, na nukuman. Na ku nukumam i uldin, ta là gimenam dun, du ta baling ge gafdatah di uldin ayé.
12 Lo Dwata mlé i uldin, na lo kenen i fakay mukum. Lo kenen mlé kagalwà na flayam. Simto ge kè? Dét ktoom mukum dademem to?

Nang gamu fdatah

13 Nun di gamu gal man, "Di mdu ani ku demen fayah, gatù gami di satu banwe, na fanak gami ditù sfali, na fatyalì gami du fye gamwè gami bong filak." Bay too gamu flinge,
14 du là gadèyu ku dét mkel di gamu fayah. Salngad gamu i buk du là mlo kite dun, kafnge ayé, tadè mlanas.
15 Bay ani i fakayyu man, "Ku mayè Dwata, mto gami fa, na ani nimòmi."
16 Bay ta balingyu fdatah i ktoyu na fagdag. Too sasè i nimòyu ayé.
17 Taman, nè to gmadè ku dét i fye nimò, bay là nimòan dun, ta gamsalà kenen.

5

I flau di dad to nun bong knun

1 Gamu dad to nun bong knun, too gamu flinge. Yé fye nimòyu, too gamu mngel na lmanu du mdà di dad klimah i fan kel di gamu.
2 Du ani fan kel di gamu, i dad knunyu mti malmo, na i dad klawehyu mti knaan i ifas.
3 Mti malmo i blawenyu na blawen bukay, na i kalmon, yé gugmadè i ksasèyu du lêan knaan i lawehyu salngad lifoh. Ta tooyu santifun bong knun du tagàyu di fulé du.
4 Là ti snukéyyu i dad to talbahò di tanàyu. Falningeyu i ungagla! Ta linge i Amu Too Maltulus ungag i dad to kamtu di tanàyu.
5 Di knèyu dini di tah tanà, too fye kagkahyu, na ta gwèyu kdee dad nibalyu. Ta fabùyu i ktoyu salngad i ngà safì tagà di du ktatê.
6 Ta falnayamyu na fnatiyu i dad to landè salà, na tadè ale fagbayà.

I ktahà nawa na kagtayud

7 Taman, dad flanekgu, tooyu fantahà i nawayu kel di kasfulê i Amuto. Fandamyu ktahà nawa i to dmaru du fatanan ulê i dad felen. Fatanan i tnanin ulen gamftabò felen, na lê i ulen gamfbenge dun.
8 Taman, tooyu fantahà nawayu, na fanbagalyu i kafdenyu du ta mdadong nan kasfulê Amuto.
9 Dad flanek, nang gamu safalmo, tà nukum Dwata gamu, du i Mukum, ta déé di bà takab.

10 E dad flanekgu, fandamyu i dad
tugad Dwata tamdò di dagit i Amuto
di munan. Ganbetyu i ktahà nawala
di lamla gmagu i dad klimah.
11 Yé manto nun kafye i dad to atù
du gamtayud ale. Ta lingeyu i kag-
tayud Dyob di dad tilew gnagun, na
gadèyu balas i Amu dun di ta gusen i
dad tilew ayé. Too kamdo i Amu, na
too kenen fye.
12 Na mabtas di kdee, dad flanekgu,
ku makang gamu, nang gamu
samdagè. Là fakay ku yé dnagityu
i langit, ku demen i tanà, ku demen
balù détan di kfakangyu. Bay ku
mayè gamu, yé manyu, "Hee," na ku
là, yé manyu, "Là," du fye là fanngewe
Dwata gamu.

I btas i kdasal

13 Ku nun to di gamu gmagu dad
klimah, fye ku dmasal kenen. Na ku
nun to lehew, fye ku lmingag kenen
dmayen di Dwata.
14 Ku nun di gamu fandas, fye ku
fatlon i dad ulu di simbahan fye
dnasalla na nihokla fngalo fagu di
dagit i Amuto.
15 I dasal ayé nagin i kaftoo gam-
fgulê i to fandas, du i Amuto fulê
kenen di fye laweh, na fmasinsya i
dad salàan.
16 Taman, tulenyu i salàyu kat satu
gamu magin i ksal, na sdasal gamu du
fye mgulê gamu. I dasal i to ta tluh,
too ti bong mgimòan.
17 Fandamyu Ilaydya. Lo kenen to
salngad gito. Bay too kenen dmasal
di Dwata fye là mulenan, na yé klon
là mulen tlu fali tngà.
18 Na kafnge ayé, ta lê kenen
dmasal du fye mulen moon, na too
glut ta mulen, na ta tmabò i dad fele.
19 Dad flanekgu, ku nun satu di
gamu gasyat mdà di glut tdò, fye ku
nun satu tmabeng kenen samfulê.
20 Fye ku gadèyu ani. I to gafablalin-
gan i satu to gamsalà fye tnagakan i
sasè nimòan, falwàan kenen mdà di
fati, du ta magfasinsya i dee salàan.

I Tnanin Sulat Febe Piter

1 Do, Piter, gumdà i sulat ani, i satu
to dek Dyisas Krayst.
Na yé gugtadèan di dad to ta nalék
Dwata flo masbalét di dad banwe
Pontu, Galasya, Kapadosya, Asya, na
Bitinya.
2 Mdà di knayè i Màto Dwata, ta
nalékan gamu, na ftiun gamu di Tu-
lusan, du fye nimenyu Dyisas Krayst,
na maglaneb gamu di litèan.
Sikof moon i kagfunyu kafye na
ktanak nawa.

I fanden là mgingok

3 Too ato fasalamat di Dwata, Mà i
Amuto Dyisas Krayst, du mdà di bong
kakdon, ta banlén ato falami nawa
fagu di ktékan ku Dyisas Krayst mdà
di fati, dunan i mlé gito i fanden là
mgingok.
4 Taman, fatanto i bong kafye blé
Dwata di dad ton. Yé gutmagàan dun
gamu ditù di langit gulà malmon, là
magsikan, na là mlanasan.
5 Na fagu di kaftooyu, kanlung Tu-
lus Dwata gamu di lamyu fatan i sikof
kagalwà tagàan gamu du fiten di fulé
du.
6 Taman, too gamu flehew, balù ku
nun dad klidùyu di du ani du mdà di
dad sahal tilew gnaguyu là mlo.
7 Yé gukmamu i dad tilew ani du fite
na too glut kaftooyu. Balù i blawen
lo mlius, bay fagu di lifoh du fye gadè
ku untù. Na too mabtas fa di blawen
i kaftooyu, na là fakay ku là tnilew
dun fye teen i kbagalan. Na kafnge
ayé, gamdawat gamu dayen, kdatah,
na afè di du kfite ku Dyisas Krayst.
8 Na balù ku là lmenyu mite kenen,
knèan bong nawayu dun. Na balù
ku là teenyu kenen di mdu ani, ta
fantooyu. Taman, too gamu flehew i
klehew landè gamsngad dun,
9 du gdawatyu benge i kaftooyu,
dunan i kagalwàyu.
10 Na i dad tugad Dwata di munan,
toola fan-glabat gablà di kagalwà, na
falala tulen gablà di kafye ani i blé
Dwata gamu.
11 Yé fanngaballa ku dét du na ku
dét i kibòan kel. Ani i du man i Tulus
Krayst ta déé di dale, du falan tulen
i dad kaflayam gnagu Krayst, na lê
man i kdatah gdawatan kafnge i dad
kaflayam.
12 Yé fgadè Dwata di dale na i
nimòla ayé ise ku gamfye di dale, bay
di gamu, du tmulen ale gablà di ta
lingeyu mdà di dad to tamdò i Fye
Tulen fagu di gnagan i Mtiu Tulus dek
mdà di langit. Balù i dad kasaligan
Dwata, toola kayè ku gadèla ani.

Nang ato fagsalà

13 Taman, fatlagadyu i fandamyu
du fye too gamu falgad di nimò i
Dwata, na tooyu dnan i ktoyu. Na
tooyu kah di nawayu i kafdenyu i
kafye blén di gamu di kasfulê Dyisas
Krayst.
14 Na du ta dad ngà Dwata gamu,
tooyu kenen nimen. Na ta nangyu
nimen i dad sasè knayèyu salngad di
muna di lamyu là fa gmadè i Tnalù
Dwata.
15 Bay, ftiu gamu di kdee dad
nimòyu, du i Dwata malék gamu,
mtiu,
16 du ani man i Tnalù Dwata, “Ftiu
gamu du mtiu agu.”
17 Du tloyu Mà i Dwata, na kenen i
mukum kdee dad to mdà di nimòla,
na là mungulan, taman nafèyu kenen
di lamyu mnè di tah tanà.
18 Du gadèyu ku dét i sòan gamu
mdà di muna ldamyu sasè i ta lalòyu
mdà di gutambulyu. Ise ku dad
kalyak lo mlius salngad filak na
blawen.
19 Bay yé sòan gamu i too mabtas
litè Krayst, du salngad kenen i satu
ngà bilibili landè slenan.
20 Ta sana nalék Dwata kenen di
là fa mgimò i klamang banwe, bay
silangan fite, di dad du falami ani du
gamfye di gamu.
21 Fagu di kenen, ta ftoo gamu di
Dwata, dunan i mték kenen di fati na
lê fdatah kenen, du fye yé gufkahyu i
kaftooyu na i fandenyu di Dwata.

22 Ani, ta mlaneb gamu mdà di kimenyu i kaglut, na ta nun glut kasakdoyu di dademeyu ftoo. Taman, too gamu salbong nawa mdà di foon i nawayu.
23 Du fagu di Tnalù Dwata mlé nawa na landè gusenan, ta sut gamu samfulê, na ise ku fagu di to mlal mati, du landè fati i Màyu.
24 Du ani man di Tnalù i Dwata,
"I kdee dad to, salngad bnas. I kdatahla, salngad dad bulek di lam bnas. I bnas, mati, na tatek dad bulekan.
25 Bay Tnalù i Dwata, landè gusenan."
Dunan ani i Fye Tulen ta tdò di gamu.

2

I batu too mabtas na dad to mtiu nfun Dwata

1 Taman, tnagakyu i kdee dad sasè nimòyu, balù i ktulen kéng, i kaflingu, i ksafè nawa, na i kasafalmo.
2 Salngad i dad ngà falami sut mibal tmutù, fye ku yé nibalyu i mtiu Tnalù Dwata fye di kimenyu dun, lamnok gamu di kagalwà.
3 Du man di Tnalù Dwata, "Ta gtilewyu i kafye i Amu."
4 Too gamu fdadong di Amu, i mto batu knang i dad to du yé man nawala ku landè gukmamu dun. Bay ta nalék Dwata kenen, na dnilèan i kabtasan.
5 Na gamu lê salngad i dad mto batu, fdadong gamu, na fgamityu i ktoyu di kafdak Dwata i gumnèan. Na di gumnè ayé, gamu i mtiu dad to snalig mlé mtiu dsù gten dnawat i Dwata fagu di ku Dyisas Krayst.
6 Du yé man di Tnalù Dwata,
"Ta nalékgu i too mabtas batu gufdak i gumnègu di Sayun, na i to ftoo di kenen, là gsalan."
7 Too mabtas i batu ani di gamu dad ftoo. Bay di dad to là ftoo, ani i man di Tnalù Dwata,
"I batu knang dad fanday du man nawala landè gukmamu dun, yé too mabtas di kdee."
8 Na lê nun man di Tnalù i Dwata,
"Dunan ayé i batu gugsungkul na gumdà i dad to glakob."
Yé duenla gsungkul na glakob du là fantoola i Tnalù Dwata, na yé tagà Dwata di dale.
9 Bay gamu dad ftoo i lumbuk ta nalékan, na i dad snalig i Harì mlé dsù, na i dad to tanfingan, na i dad to nfunan du fye tulenyu i dad fye nimòan du ta tlon gamu mdà di lam kifuh salu di gumalwan too gamtikeng.
10 Di munan, ise dad to Dwata gamu, bay ani, ta dad ton gamu. Di munan, là fa gdawatyu i kakdo Dwata, bay ani, ta gdawatyu.

Dad fasak Dwata

11 E dad flanek, mni agu di gamu du salngad ato i dad to tlang magu di tah tanà ani. Nang gamu fafisan di dad nibal i ungadyu, du yé samfati i nawayu di kaftoo.
12 Tooyu fanye i ldamyu di knèyu di safèd i dad to là ftoo, du fye, balù ku dnalamla gamu mimò sasè, yé balingla teen i dad fye nimòyu, na dnayenla i Dwata kadang di Du kasfulêan.
13 Tooyu nafè i kdee mebe i banwe, du yé knayè Dwata, mdà di ulu i kdee ganlal,
14 na kel di dad gubirnador, du dale ta gusmaligan falmayam i dad to mimò sasè, na mdag i dad to mimò fye.
15 Du ani knayè Dwata ku gfafanakyu i kastulen landè gukel i dad to kulang fandam fagu di dad fye nimòyu.
16 Ta galwà gamu di dad gumgikatyu. Nangyu gnamit i kagalwàyu smafang i sasè, bay fanyeyu mebe i ktoyu salngad i dad fasak Dwata.
17 Nafèyu i kdee dad to, kandoyu i dademeyu ftoo, kalnikòyu i Dwata, na nafèyu i ulu i kdee dad ganlal.

I guflingen i kaflayam Krayst

18 Gamu dad fasak, tooyu nimen na nafèyu i dad amuyu, balù ku kamdo ale na fye balula, ku demen sasè.

19 Ku sasè kibòla gamu balù ku
landè salàyu, banlé Dwata gamu
kafye ku fagtayud gamu du mdà di
kimenyu i knayèan.
20 Dag gamu kè ku fagtayud gamu
di kfasla gamu ulê i sasè nimòyu?
Là sa. Bay ku fagtayud gamu di
sasè kibòla gamu balù ku slame fye
i nimòyu, yé sa gumlé Dwata gamu
kafye.
21 Du yé knayè Dwata di gamu di
katlon gamu, du ta maflayam Krayst
di gamu, du blén i guflingen fye
lalòyu.
22 Là gamsalà Dyisas Krayst, na là
tmulenan kéng.
23 Nadoyla kenen, bay là ti malàan.
Na falnayamla kenen, bay là bnan-
takan ale. Lo yé nimòan, saligan i
kton di Dwata, i Tluh Mukum.
24 Di kagatlawéngan di krus, neben
kdee dad salàto di lawehan du fye ta
là lê ato mimò salà, bay mnè ato di
katluh. Fagu di dad seeyan, ta mgulê
gamu.
25 Di muna, salngad gamu dad bili-
bili ta tlas, bay ani, ta neben gamu
samfulê du fye lalòyu i Mifat na Kam-
lung i layefyu.

3

I fye nimò i lagi na yaanan

1 Na lê salngad ayé kagkahan di
gamu dad libun, tooyu fdanà i ktoyu
di yaanyu, du balù nun di dale là ftoo
di Tnalù Dwata, baling ale mgebe di
kaftoo di ku Krayst du mdà di fye
nimòyu. Balù ku là tnulenyu ale,
2 du teenla i kafye baluyu na ktiu i
ktoyu.
3 Na gamu dad libun, nangyu fan-
dam ku lo yé gumdà i kafye bawe-
hyu di dad kasyu, salngad kaswatyu
i wakyu, na kgamityu i dad blawen,
na kalsakyu i dad mabtas klaweh.
4 Bay yé tooyu fanduf i kafye baweh
mdà di lam, i kafye baweh là mwàan
teen di kafye baluyu na ktanak
nawayu, du yé mabtas di Dwata.
5 Du salngad ayé i kafafye baweh i
dad libun fye balu di munan i smalig
di Dwata. Fdanàla i ktola di yaanla.
6 Salngad ayé i nimò Sara, du nime-
nan Abraham, i yaanan, na yé katlon
dun "amu." Na gamu dad ngà Sara
ku fye nimòyu, na landè klikòyu balù
détan.
7 Na lê salngad ayé kagkahan di
gamu dad lagi di ksasatuyu yaanyu,
dnilèyu i klungayla fagu di kakdoyu
dale. Nafèyu ale, du salngad kag-
dawatyu nawa landè sen blé Dwata.
Tooyu nimò ani du fye landè gam-
bleng di kdasalyu.

I dad kaflayam mkel mdà di dad fye nimò

8 Taman, tooyu sanngad i fan-
damyu na i galyaloyu. Salbong gamu
nawa du ta saflanek gamu. Na
sakdo gamu, na fdanàyu i ktoyu di
dademeyu.
9 I sasè, nangyu bnalà sasè. Ku nun
to talù sasè di gamu, nangyu bnalà
sasè. Bay yé balingyu balà dun i fye,
du di katlo Dwata gamu, yé fakangan
banlén gamu kafye,
10 du man di Tnalù i Dwata,
"Nè to mayè lehew na fye kagkahan,
nang talù sasè, na nang tmulen
kéng.
11 Là fakay ku là tnagakan i sasè,
na mimò kenen fye. Na yé
toon nusal i kasafye du fye nun
ktanak.
12 Du i Amu, knudungan i dad to tluh,
na falningen i dad dasalla, bay
knangan i dad to mimò sasè."
13 Simto kè famsasè gamu ku yé
gukamgisyu di kimò fye?
14 Bay, ku maflayam gamu mdà
di kimòyu fye, banlén gamu klehew.
Nangyu kalnikò i dademeyu to, na
nangyu flidù i nawayu.
15 Tooyu fabtas Krayst di nawayu,
na nafèyu du kenen i Amuyu. Na
kloyu to gatlagad tmimel balù simto
smalek gamu gablà di fandenyu.
16 Bay fan-ganagyu tmimel dale, na
nafèyu ale. Na fye ku landè salà gam-
samuk di nawayu, du fye i dad to

famsasè gamu di klalòyu ku Krayst, dale baling myà.
17 Baling too fye fa maflayam mdà di kimò fye ku yé knayè Dwata. Sasè ku yé gumdàan di kimò sasè.
18 Balù Krayst, mati kenen du mdà di dad salàyu. Lo sulêan mati ta sikof. Mati i landè salà du tlas i dad to gamsalà du sanfyen gamu di Dwata. Gfati i lawehan, bay mték fagu di Mtiu Tulus.
19 Fles i layefan ditù di gugtafus dad layef i dad to ta mati du fgadèan dale i kaglutan.
20 Dunan ayé dad layef i dad to là mimen di Dwata balù fantahà Dwata nawan fatan dale di lam Nowa mimò i bong aweng. Bay lo walu to galwà mdà di éél, du smakay ale di aweng.
21 I kagalwàla mgimò guflingen di gito kagalwà di mdu ani, dunan i gufbunyagto. Na i kbunyag, ise ku alob i laweh, bay gugmadè dun ta mloh ato di Dwata du fye mlaneb i fandamto. Na yé gumdàto galwà du ta mték Dyisas Krayst di fati.
22 Na ta mbatun kenen ditù di langit, na di bang ani, ta ditù kenen di kwanan i Dwata, na kenen magot i dad kasaligan i Dwata, na i kdee nun glal, na i kdee maltulus.

4

I katlas dad nimòyu

1 Du ta maflayam Krayst, taman tooyu fan-gal nawayu di kaflayamyu salngad di nimòan, du nè to gamtayud di kaflayam, ta fanak di kimòan salà.
2 Taman, mdà ani, yé tooyu kah di nawayu mimen knayè Dwata, ise ku sasè knayè i ktoyu.
3 Ta batongyu lmalò i nimò dad to là ftoo. Di munan, yé nimòyu i dad magsik nimò, i sasè knayè i ungad, i kaflangal, i kaglukas sasè nimòyu di lamyu flehew, na i kfangamfù di dad ise glut dwata.
4 Bay di nawan ani, tikeng i dad to là fa ftoo, du ta là magin gamu di dad sasè nimòla, taman, galla gamu nadoy.
5 Bay nun du kadang, dale tmimel i sasè nimòla di Dwata, du ta gatlagad kenen mukum i dad to mto, na i dad mati.
6 Lê tdò i Fye Tulen di dad to ta mati ani, dunan i ta gugafat i tagà di laweh i kdee, du fye lê ale mto salngad di Dwata.

I dad to gsalig magot i dad blé Dwata

7 Ta mdadong nan gusen i kdee knun di tah tanà ani. Taman, tooyu dnan i ktoyu, na too gamu fgeye, du fye gamdasal gamu.
8 Mdatah di kdee, too gamu salbong nawa. I kasalbong nawa, yé galmimun i dad salà, balù too ale dee.
9 Too gamu sdawat di landè kablat nawa.
10 Kat satu to gufagot Dwata i dad gnagan tadèan blé. Fye ku toon gnamit gamfye di dademe to du yé gumdàan di Dwata.
11 I tamdò, yé tdòan i tnalù blé Dwata. Na i to tmabeng di nimò Dwata, fye ku gnamitan i kgis blé Dwata, du fye di kalbong kdee, magdayen Dwata fagu di ku Dyisas Krayst du kenen mfun i kalbong kdatah na kaltulus kel di landè sen. Amén.

I dad kaflayam gnaguyu mdà di kaftooyu

12 E dad flanekgu too mabtas, nang gamu tikeng gablà di dad féét tilew gnaguyu. Nangyu fandam ku mahal klasi tilew i gnaguyu di gnagu dademe.
13 Bay too gamu flehew du ta nun alelyu di dad kaflayam Krayst. Na fagu déé, too sikof klehewyu ku ta fiten i kdatahan di kasfulêan.
14 Banlén gamu kafye ku fyàla gamu mdà di klalòyu ku Krayst, du yé gugmadè dun i too mdatah Tulus, dunan i Tulus Dwata, déé di gamu.
15 Là fakay ku nun di gamu maflayam mdà di kbanòan, ktakun, klafàan i uldin, ku demen klabetan i dademe.
16 Bay ku yé gumdàyu maflayam du mdà di kaftooyu di ku Dyisas

Krayst, nang gamu myà, bay fasalamat gamu di Dwata du mdà di kfun Krayst gamu.

17 Ta kel nan i bang mukum, na yé funan nukum i dad to Dwata. Na ku yé gutambùan di gito dad ftoo di kenen, dét gukel i dad to là fkah di nawala i Fye Tulen blé Dwata?

18 Du ani man di Tnalù Dwata,
"Ku mlimah galwà i fye to, dét kibò i dad to bayan mimò salà na là ftoo di Dwata?"

19 Taman, i dad to maflayam mdà di knayè Dwata, là fakay ku là mimò ale fye, na saligla i ktola di Mimò dale, du dnohòan i fakangan.

5

I dad to Dwata

1 Nun fnigu di gamu dad ulu di simbahan du do i lê satu ulu salngad gamu, na ta teen-gu dad kaflayam gnagu Krayst, na nun alelgu di kdatah fiten kadang. Fnigu di gamu,

2 tooyu bnantay dad to ta salig Dwata di gamu, na fanyeyu mifat dale. Tooyu ale nifat, ise ku feges di gamu, bay mdà di klaan nawayu mimò i knayè Dwata. Nimòyu i alelyu, ise ku lo mdà di sukéy, bay mdà di kinit nawayu tmabeng.

3 Nangyu fandam ku mdatah gamu di dad to ta salig Dwata di gamu, bay fiteyu di dale i too fye guflingen.

4 Na ku ta samfulê i Too Mdatah Mifat, gamdawat gamu kyangen là mwàan.

5 Na gamu dad lamnok, nafèyu i dad twege di gamu. Na tooyu fdanà i ktoyu di dademeyu, na stabeng gamu, du ani man di Tnalù Dwata, "Knangan i dad to fdatah i ktola, bay banlén kafye i dad to fdanà i ktola."

6 Taman, fdanà gamu di Dwata too maltulus, na fdatahan gamu ku ta kel i bangan.

7 Na saligyu di kenen i kdee klidùyu, du kenen mifat gamu.

8 Tooyu dnan i ktoyu, na mantay gamu, du Satanas, i dmuen gamu, gal lmibut salngad liyun du mngabal falmon.

9 Bay too gamu fbagal di kaftooyu, na natuyu Satanas, du ta gadèyu balù i dad flanekyu ftoo di klamang banwe, lêla gnagu dad kaflayam gnaguyu.

10 Bay kafngeyu gmagu i kaflayam di là mlo, snikof Dwata gamu, na fanbagalan gamu, fakgisan gamu, na ftadagan gamu, du kenen sa i gutambul kdee kafye, na ta nalékan gamu magin di kdatahan kel di landè sen du mdà di ksasatuyu di ku Krayst.

11 Kenen mfun gnagan kel di landè sen. Amén.

Gusen i sulat

12 Di kimògu i fukal sulat ani, yé tmabeng do Silbanu. Yé kafdamgu dun, kenen i flanekgu too gsalig. Yé kayègu ku tan-galgu nawayu, na tulen-gu gamu, dunan ani i too glut kafye Dwata. Taman, tooyu snalig.

13 I dad flanekgu di Babilon ta nalék Dwata, manla, "Kumusta gamu" kun, na lê man Mark, dunan i ngàgu di kaftoo.

14 Tooyu fite i kasakdoyu du ta saflanek gamu mdà di ku Dyisas Krayst.

Mulà moon i ktanak nawa mnè di gamu dad to nfun Krayst.

I Galwe Sulat Febe Piter

1 Do, Simon Piter, gumdà i sulat ani,
i satu snalig na dek Dyisas Krayst.

Na yé gugtadèan di dad to ta gam-
dawat i mabtas kaftoo salngad di
gami, du mdà di katluh i Dwata na
Dyisas Krayst, i Falwà.
2 Mulà moon fnò gamu kafye na
ktanak nawa fagu di kdilèyu i Dwata
na Amuto Dyisas Krayst.

I kalék Dwata na katlon

3 Fagu di bong kaltulus Dwata, ta
blén di gito i kdee gamtabeng gito
du fye lmalò ato di knayèan fagu di
kdilèto kenen, du ta nalékan ato fye
nun alelto di kdatahan na di kafyen.
4 Fagu dini, ta blén di gito i kdee
fye ta fakangan too mabtas du fye
giwasto i sasè kibal gamfalmo dini di
tah tanà, na nfunto i ldam Dwata.
5 Taman, nimòyu i sen gnaganyu
tamnù di kaftooyu i fye balu, na
tnùyu di fye balu i kaglabat.
6 Na tnùyu di kaglabat i kadnan i
kto, na tnùyu di kadnan i kto i kafag-
tayud, na tnùyu di kafagtayud i kag-
betyu i adat Dwata.
7 Na tnùyu di kagbetyu i adat
Dwata i kasakdo salngad di saflanek,
na tnùyu di kasakdoyu i kasalbong
nawa.
8 Ku teen i kdee ayé di gamu, na
lamnok, bong mgimòyu na nun ulê i
kdilèyu di Amuto Dyisas Krayst.
9 Bay nè to là teen di kenen i kdee
ayé, butè kenen, ku demen là tafad
keyen, na ta glifetan i klaneb Dwata
kenen di dad salàan.
10 Taman, dad flanekgu, tooyu fkah
di nawayu i katlo Dwata na i kalékan
gamu, du ku yé nimòyu, là gfisan
gamu.
11 Na fagu déé, banlén gamu ktoo
fusuk di banwe landè sen nagot Dy-
isas Krayst, dunan i Amu na i Falwà
gito.
12 Taman, toogu fafaldam i kdee
ayé di gamu, balù ku ta gadèyu na ta
mbagal gamu di kaglut ta dnawatyu.
13 Taman, yé fandamgu, nun gu-
fyen ku fafaldamgu gamu i kdee ayé
di lamgu mto,
14 du gadègu ta là mlo i knègu di tah
tanà ani du yé ta fgadè i Amuto Dyisas
Krayst di do.
15 Taman, nimògu i sen gnagan-gu
du fye balù ta lanah agu di safédyu, là
glifetyu i kdee man-gu di gamu ani.

I dad to mite i kaltulus Krayst

16 Di ktulenmi gamu gablà di kaltu-
lus na kasfulê i Amuto Dyisas Krayst,
ise yé gufdàmi dun di kfulungmi talù,
du ta toomi teen kneng i kaltulusan.
17 Ditù gami di kablé Màto Dwata
dun afè na kdatah, du gafat di kenen
i talù Dwata mdà di langit, manan,
"Ani i Ngàgu, i toogu kanbong nawa.
Too fye nawagu dun."
18 Lingemi i talù ayé mdà di langit
du magin gami di kenen di bulul mtiu
ayé.
19 Taman, too midul kbagal i
kaftoomi i tdò dad tugad Dwata.
Na fye ku tooyu fkah di nawayu du
salngad salò mneng di gukmifuhan
kel di ksut i blatik too mneng tmuyal
di nawayu, dunan Dyisas Krayst.
20 Bay mdatah di kdee, tooyu fan-
dam ani. I kdee ta fala tulen di Tnalù
Dwata, ise ku yé gumdàan di fandam
i dad tugad Dwata.
21 Du i dad falala tulen, ise mdà di
dale knayè, bay i dad to ayé, nebe i
Mtiu Tulus ale, na fagu déé, yé tulenla
i fafgadè Dwata.

2

I dad to tamdò kéng

1 Di munan, nun dad to flingu
tmulen i Tnalù Dwata mdà di dad
to Dwata. Na salngad di gamu, nun
dad to tamdò kéng mdà di blengyu.
Yé tdòla dad kéng i gamfalmo, na
knangla i Amu falwà dale moon.
Taman, makto kel di dale i kalmo.
2 Bay balù ayé, dee baling lmalò
di dad sasè nimòla. Na mdà di

sasè nimòla, sanlen dademe to i Glut Dalan.
3 Mdà di klomla, yé kibò dad to tamdò kéng ayé gamwè knun fagu di kfulungla talù. Ta mlo gatlagad i flayamla, na yé fatan i Falmo dale.

4 Là ti knabas Dwata i dad kasaligan ta gamsalà, bay batan ale di lam i sol too kmifuh magbakus kel di Du Kukum.
5 Lê là knabas Dwata i kdee mnè di klamang banwe di munan, bay falmon i dad to fagu di dunuk du mdà di là kafèla dun. Yé lon falwà Nowa, i tamdò katluh, na i fitu dademen.
6 Na lê falnayam Dwata i dad to di syudad Sodom na Gomora, du falmon ale fagu di lifoh, na nimòan ale guflingen i mkel di dad to là mafè i Dwata.
7 Na falwàan Lat, i satu to tluh du mlidù nawan mdà di dad magsik nimò i dad to là mafè i Dwata.
8 Du di knè Lat di blengla, kat du teenan na lingen i dad sasè nimòla, na too mlidù nawan.
9 Taman, too fulung Dwata falwà i dad to mafè kenen mdà di lam i dad tilew, na lê kenen fulung mkah i dad sasè to di kaflayam kel di Du Kukum.
10 Midul fa kablatan di dad to ta fafisan di magsik knayè i ungadla na kamnang i kdatah Dwata.

I dad to tamdò kéng ayé, too ale labè na fdatahla i ktola, na landè afèla di dad maltulus, bay balingla ale nadoy.
11 Balù too mdatah fa na maltulus i dad kasaligan Dwata, là glasla madoy di ktifùla dale di kanfe Dwata.
12 Bay yé mebe dad to ayé i dale gnadè, du salngad ale i dad lmanaf mlayal kanfè na tnatê. Nadoyla i là glabatla, taman fnati ale salngad i dad lmanaf mlayal.
13 Lê ale falnayam du mdà di kaflayamla i dademe. Yé kanbayan nawala mimò i kdee sasè niballa balù di mdu. Too ti magyà i kakaanla di safédyu du sana kimòla sasè.
14 Lo yé fanngaballa i dad sasè libun. Là dsal nawala mimò salà. Faginla dale i dad to mlal mgebe, du fye bkeh ale di limanla, na yé kagkahla, lom ale. Déé di tahla i flayam Dwata.
15 Ta samyat ale mdà di tluh dalan, na ta tlas ale. Ganbetla i nimò Balaam, i ngà Biyor, du kanbongan nawa i gdawatan di kimòan sasè,
16 na nngak kenen di kaglafàan. Talù i dongki snakayan salngad di talù to, na nsangan i kbook nimò Balaam, i tugad Dwata ayé.
17 I dad to tamdò kéng ayé, salngad ale i sfut ta kafag, na lê ale salngad di dad labun malis nus. Yé tagà Dwata dale i too mgat gukmifuhan.
18 Too ale fagdag na landè gukel i kastulenla, na gnamitla i sasè knayè i ungad lmiman i dad to falami lamwà di dad to mnè di kagsalà.
19 Yé fakangla di dale, galwà ale di kagfasakla, blaam dale, sana kagfasakla di dad nimò gamfalmo, du nè fmisan i satu to, yé fmasak dun.
20 I dad to ta tmagak i dad magsik nimò i dad to dini di tah tanà fagu di kdilèla ku Dyisas Krayst, i Amu na Falwà, ku lê ale fgikat na fafisan déé, midul fa di munan i ksasè kagkahla.
21 Baling fye fa ku là gadèla i tluh dalan, bay too sasè du gadèla na knagolla i mtiu uldin blé Dwata di dale.
22 I ta mkel di dale fite na too i man ani, "I ayem, sanfulêan knaan i ta utàan," na "I sdè falami danyoh, lê samfulê tmunà di fitak."

3

I fakang i Amuto gablà di kasfulêan

1 Dad flanekgu mabtas, ani i galwe sulat febegu di gamu. Na yé kayègu ku fagu di dad sulat ani, mukat i klaneb fandamyu fagu di kafafaldamgu gamu ani.
2 Yé kayègu ku là glifetyu i ta fala man dad tugad Dwata di munan, na i uldin ftulenan fagu di dademeyu ta dekan. Na yé gumdà i uldin ayé di Amuto, dunan i Falwà.
3 Mdatah di kdee, là fakay ku là gadèyu ani: Ku ta mdadong i gusen du, nun dad to kel, yé lola nimò i sasè knayè i lawehla. Nadoyla gamu,

4 manla, “Yé sa fakang Dyisas sam-
fulê. Ta nèan sa? Ta fan sdulê mati
dad tuato, bay landè kgilih i banwe
mdà di kimò dun.”
5 Bay tan-gaadla lnifet i ktoon ani.
Fagu di talùan, nimò Dwata i klamang
banwe mdà di éél, na gnamitan éél di
kimòan dun.
6 Na lêan gnamit éél fagu di dunuk
di kafalmon i kdee mnè di klamang
banwe di muna.
7 Na lê fagu di talù Dwata, i langit
na tanà teento ani, nifatan du tagàan
di lifoh di du kukuman na kaflaya-
man i dad to sasè.
8 Bay dad flanekgu mabtas, nangyu
glifet ani. Di fandam i Amuto Dwata,
i sdu salngad i mlibu fali, na i mlibu
fali salngad sdu.
9 Là ti fganggà i Amuto dmohò
i fakangan salngad man nawa
dademe dad to. Bay fantahàan
nawan di gamu, du là mayèan ku nun
malmo, bay yé kayèan ku sdulê msal
i kdee na tnagakla i dad salàla.
10 I Du i Amu kel, salngad di kakel
i to tmaku. Di Du ayé kadang, tadè
mlanas i tah kmawang gagin i bong
uni, na sakuf i kalbong kdee mnè
ditù. Na kabal i tanà na i kdee mnè
déé, mti knaful.
11 Du mti malmo i kdee gambet ayé,
dét kè gten nimòyu? Là fakay ku là
ftiu gamu, na bléyu i ktoyu di Dwata,
12 di lamyu fatan i Du i Dwata, na
nimòyu i sen gnaganyu du fye mlal
kel i Du ayé. Na ku ta kel, sakuf na
malmo i tah kmawang, na mtunal i
kdee mnè ditù mdà di sasè init.
13 Bay yé fatanto i fakang Dwata,
dunan i falami langit na tanà, gumnè
i katluh.
14 Taman, dad flanek, di lamyu
fatan i Du ayé, nimòyu i sen gna-
ganyu du fye mtiu gamu na landè
gumaslenyu di kite Dwata, du fye too
fye kasgalakyu di kenen.
15 Fandamyu i kaftahà Amu i
nawan du mlé kenen oras fye galwà
ato. Salngad ayé man i mabtas
flanekto Pol di ksulatan di gamu
gmamit i kfulung blé Dwata di kenen.
16 Yé manan di kdee dad sulatan.
Na nun dad mngalam tdò gablà ani di
dad sulatan, na dad to landè gnadè na
là mbagal di kaftoola, nakingla i gum-
tatekan salngad kibòla i dademe tdò
di Tnalù Dwata. Taman, yé lmugad
dale di kaflayam.
17 Bay, dad flanekgu, ta gadèyu i
kdee ayé. Taman, fgeye gamu du fye
là mgebe gamu di gugsalà i dad to
lmafà i uldin, na là fuléh gamu mdà
di mbagal gutadagyu.
18 Too gamu fadlug di kalnokyu
mdà di kafye i Amuto Dyisas Krayst,
i Falwà, na di kgadèyu kenen. Too
kenen magdayen di mdu ani na kel di
landè sen. Amén.

I Tnanin Sulat Febe Dyan

I Tnalù mlé nawa

1 Smulat gami gablà di Tnalù mlé nawa. Di laman là fa mgimò i klamang banwe, ta sana nun i Tnalù ayé. Na kanto fbaling To, ta lingemi talùan, na ta teenmi kenen, na ta nagotmi.

2 Na kanton fite i kton, ta teenmi, na yé duenam man, tulenmi gablà di kenen. Na i nawa landè sen ani i tulenmi di gamu, dunan i sagin di ku Mà, na i ta fite di gami.

3 Ani duenmi tmulen di gamu ku dét i teenmi na i lingemi du fye lê gamu sasatu di gami, du ta nun ksasatumi di Màto Dwata na di Ngàan, Dyisas Krayst.

4 Taman, sulatmi ani di gamu du fye too sikof i klehewto.

Dwata i lwa

5 Ani ta lingemi mdà di Ngàan, na lêmi tugad tulen di gamu. I Dwata, kenen i too glut lwa, na landè kifuh di kenen, balù tukay.

6 Na ku yé manto na ta sasatu ato di Dwata bay sana knèto di gukmifuhan, tmulen ato kéng du là glalò i knèto di kaglutan.

7 Bay ku mnè ato di gumalwan, salngad i knè Dwata kenen di gumalwan, ta nun ksasatuto, na i litè Dyisas, i Ngàan, malob gito di kdee dad salàto.

8 Ku yé manto landè salàto, tnulento kéng i ktoto, na landè kaglut mnè di gito.

9 Bay ku nsalto i dad salàto, na tulento di Dwata, fnasinsyan i dad salàto, na naloban ato di kdee dad gusasèto du too kenen gsalig na too tluh.

10 Ku yé manto là lmen ato gamsalà, fankéngto i Dwata, na là mnè Tnalùan di nawato.

2

Krayst i tmabeng gito

1 E dad ngàgu di kaftoo, ani duengu smulat di gamu du fye là gamsalà gamu. Bay ku nun to gamsalà, nun sa samfye gito di Mà, dunan Dyisas Krayst, na kenen i too tluh.

2 Na Krayst i dsù du fye gfasinsya dad salàto. Na ise ku lo gito salà, bay lê man dad salà i dademe dad to di klamang banwe.

3 Ani gudmilèto dun ta gadèto i Dwata, ku nimento i dad uldinan.

4 Bay ku nun to man dun, "Ta gadègu i Dwata," bay là nimenan i dad uldinan, tmulen kenen kéng, na landè kaglut mnè di kenen.

5 Bay ku nun to mimen i tnalù Dwata, too sikof i kalbong nawa Dwata di kenen. Na ani gugmadèto dun ku nun ksasatuto di Dwata.

6 Ku yé manto ta sasatu ato di kenen, yé fye fasalngadto di ku Dyisas Krayst i ldamto.

I falami uldin Dwata

7 E dad flanek kanbonggu nawa, ise ku falami i uldin sulatgu ani di gamu, bay ta sanayu gadè mdà di kagatbùan. Dunan ani i tdò ta lingeyu.

8 Bay balù ta mlo i uldin ayé, bay falami i uldin sulatgu ani di gamu, du ta teen i kaglutan di ku Krayst na lê déé di gamu, du ta mlius i kifuh, na ta kel i too glut lwa.

9 Ku nun to, yé manan ta mnè kenen di gumalwan, bay nutehan nawa i dademe to, sana knèan di gukmifuhan.

10 Nè i to kamdo i dademen to, ta mnè di gumalwan, na landè gugsungkul teen di kenen.

11 Bay nè i to nutehan nawa i dademen to, sana knèan di gukmifuhan, na yé dalanan magu di lam kifuh. Là gadèan i gusalun du bnutè i kifuh kenen.

12 E dad ngà, smulat agu di gamu du ta fnasinsya Dwata i dad salàyu fagu di ku Krayst.

13 Na smulat agu di gamu, dad tua, du ta gadèyu kenen, i sana mnè di laman là fa mimò i klamang banwe. Na smulat agu di gamu, dad lamnok, du ta gfisanyu Satanas.

14 Na smulat agu di gamu, dad ngà, du ta gadèyu i Mà. Na smulat agu di gamu, dad tua, du ta gadèyu kenen, i sana mnè di laman là mimò i klamang banwe. Na smulat agu di gamu, dad lamnok, du ta mbagal gamu. Ta mnè di nawayu i Tnalù Dwata, na ta gfisanyu Satanas.

15 Nangyu fabtas i knèyu dini di tah tanà, na i dad knun nfun i banwe ani. Nè i to fabtasan i knèan dini di tah tanà, là kanbongan nawa i Mà.

16 Du i kdee dini di tah tanà—dunan knayè i ungad, knayè i mata, na kafagdag i dad to - ise mdà di ku Mà, bay slame mdà dini di tah tanà.

17 I banwe ani na i kdee knayè i dad to di laman, nun gusenan. Bay nè i to mimò i knayè Dwata, nun nawan landè sen.

I to dmuen ku Krayst

18 E dad ngà, ta mdadong gusen i banwe. Ta sanayu linge sa ku ta mdadong gusen i banwe, nun to msut dmuen ku Krayst. Na di nawan ani, ta dee to dmuen ku Krayst. Na yé gugmadèto dun ta mdadong i gusenan.

19 I dad to ayé, ta lamwà ale mdà di kaftooto di ku Dyisas Krayst, du ise dale too glut dademeto. Du ku too glut dademeto ale, là ti tnagakla gito. Bay du ta tnagakla gito, yé gugmadèto dun ise dale i too glut dademeto.

20 Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu, na i kdeeyu ta slame gmadè i kaglutan.

21 Ise ku yé duen-gu smulat di gamu ku là fa gadèyu i kaglutan, bay yé duen-gu smulat du ta gadèyu i kaglutan, na lêyu gadè landè kéng gbol di kaglutan.

22 Simto kè i to tmulen kéng? Dunan i to man dun Dyisas ise Mgalék i Dwata. Nè i to talù gambet ayé, dnuenan Krayst du knangan Dwata Mà, na i Ngàan Dyisas Krayst.

23 Nè i to kamnang i Ngà, ta lêan knang i Mà. Bay nè i to dmawat i Ngà, ta lêan dnawat i Mà.

24 Yé duenam man, tooyu fnè di nawayu i tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan. Ku nimòyu ayé, ta nun ksasatuyu di Ngà na lê man di Mà.

25 Na ani ta fakangan di gito, dunan nawa landè sen.

26 Ani duen-gu smulat ayé gine di gamu du fye gadèyu gablà di dad to mayè famgaw gamu.

27 Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu. Na di laman mnè di gamu, balù ku landè tamdò gamu, du i Tulusan tamdò i kdeen di gamu, na slame glut i tdòan, na landè bolan kéng. Taman, nimenyu tdò i Mtiu Tulus, na fles gamu di ksasatu nawayu di ku Krayst.

28 Yé duenam man dad ngà, too gamu fles di ksasatuyu di ku Krayst du fye ku ta samfulê kenen, na landè gumyàto.

29 Ta gadèyu too kenen tluh. Yé fye lêyu gadè ku simto mimò tluh, kenen i satu ngà Dwata.

3

Dad ngà i Dwata

1 Fandamto kalbong nawa Màto gito! Yé ilè dun du tlon ato dad ngàan, na yé sa glut kagkahto. Na ani duen i dad to nfun i banwe là dmilè gito, du là dilèla i Dwata.

2 E dad flanek kanbonggu nawa, ta ngà ato nan i Dwata, bay là fa tooto gadè ku dét i kagkahto kadang. Bay lo ani gadèto, ku ta samfulê Krayst, masalngad ato di kenen du ta teento i too glut kagkahan.

3 Na i kdee dad to ta gmadè na nun fandenla, yé fye toola tanluh i nimòla salngad i katluh Krayst.

4 Ku simto gamsalà, glafàan i uldin Dwata, du yé gumtatek i salà dunan klafà i uldin Dwata.

5 Bay ta gadèyu na yé duen Krayst salu dini di tah tanà du nwèan i dad salàto, du Krayst, landè salàan.

6 Na yé duenam man, nè i to ta sasatu di ku Krayst, ta là fadlugan di salà. Nè i to fadlug di salà, là glabatan na là dilèan Krayst.

7 E dad ngà kanbonggu nawa, too
gamu fgeye, tà gamu mafgaw. Ku nè
i to mimò tluh, ta tluh kenen salngad
ku Krayst.
8 Bay nè i to fles mimò salà, yé mfun
dun Satanas, du fagsalà Satanas mdà
di kagatbùan. Na ani duen i Ngà
Dwata salu dini di tah tanà du falmon
i nimò Satanas.
9 Nè i to ta ngà i Dwata, ta là fadlu-
gan di salà, du i ldam Dwata ta déé di
kenen. Là gaganan fles di salà du ta
ngà kenen i Dwata.
10 Na ani gusahal i dad ngà Dwata
na i dad ngà Satanas. Nè i to là
mimòan tluh, ku demen là kanbon-
gan nawa i dademe to, ise kenen ngà
i Dwata.

Sakdo ato

11 Ani i tdò ta lingeyu mdà di ka-
gatbùan, sakdo ato.
12 Nangto ganbet Kain. Yé mfun
kenen Satanas, na bnanòan i twalin.
Dét duenan manò dun? Du sasè i
kenen nimò, na tluh i nimò twalin.
13 Dad flanekgu, nang gamu tikeng
ku i dad to nfun i banwe ani, nutehla
gamu nawa.
14 Gadèto na ta gliusto i fati, na
ta mnè ato di falami nawa. Na yé
gugmadèto dun du kanbongto nawa
i dademeto to. Bay i to là kanbongan
nawa i dademen, sana knèan di fati.
15 Nè i to nutehan nawa i dademen
to, salngad di to manò, na ta gadèto i
to manò là gfunan nawa landè sen.
16 Na ani gumiteto i too glut kasal-
bong nawa di ku Dyisas Krayst du
fafati kenen mdà di kalbong nawan
gito. Na yé duenam man, gten
ato fafati mdà di kalbong nawato i
dademeto to.
17 Bay ku i satu nun knunan, teenan
klandè i dademen bay là tnabengan
dun, dét kibòan man dun kanbongan
nawa i Dwata?
18 E dad ngà toogu kanbong nawa,
yé fye too glut i kasalbongto nawa, ise
ku lo fagu di talù, bay lêto fite fagu di
dad nimòto.
19 Na yé gugmadèto dun ta yé mfun
gito i kaglutan, na yé gumdà landè
klikòto tadag di kanfen.
20 Ku msamuk nawato gablà di dad
salàto, gadèto mas mdatah fandam i
Dwata di gito fandam, na gadèan i
kdee.
21 E dad flanek toogu kanbong
nawa, ku ta fnasinsya Dwata dad
salàto, ta là msamuk nawato, na ta
landè klikòto fdadong di kenen.
22 Na ku yé kagkahto, balù dét i
fnito di kenen, blén di gito du ni-
mento i dad uldinan, na nimòto i
gamflehew kenen.
23 Dunan ani i uldinan gito, fan-
tooto i Ngàan Dyisas Krayst, na sal-
bong ato nawa du yé uldin Krayst di
gito.
24 Nè i to mimen di dad uldin
Dwata, ta mnè kenen di Dwata, na i
Dwata mnè di nawan. Na ani gug-
madèto dun ta mnè Dwata di nawato,
du ta blén di gito i Tulusan.

4

I gusahal i to nanè i Tulus Dwata na i to flingu

1 E dad flanek kanbonggu nawa,
nangyu tadè fantoo i kdee dad to man
dun yé mnè di dale i Mtiu Tulus. Bay
funayu ale too tnanul du fye gadèyu
ku i tulus mnè di dale mdà di Dwata
ku demen ise, du ta dee dad ise glut
tugad Dwata kel di klamang banwe.
2 Na ani gugmadèyu dun ku yé mnè
di satu to i Mtiu Tulus. Nè i to tmulen
dun ta salu dini Dyisas Krayst na
fbaling To, yé mnè di kenen i Tulus
Dwata.
3 Bay nè i to famkéng i tdò ayé
gablà ku Dyisas, ise Tulus Dwata mnè
di kenen. Yé mnè di kenen i tulus
dmuen ku Krayst, dunan i ta lingeyu
salu dini, na ani, ta dini di klamang
banwe.
4 Bay gamu, dad ngàgu, ta nfun
Dwata gamu, na ta gfisanyu i dad ise
glut tugad, du i Mtiu Tulus mnè di
gamu mas maltulus di tulus mnè di
dad to nfun i banwe.
5 Yé mfun dale i banwe. Taman, lo
yé santulenla i kdee mnè di banwe
ani, na flinge di dale i dad to di
banwe.

6 Gito ta nfun Dwata, na nè i to
dmilê i Dwata, flinge kenen di gito.
Bay nè i to ise nfun Dwata, là flin-
gen di gito. Fagu déé, gadèto i Tulus
tamdò i kaglutan, na i tulus tamdò
kéng.

I kakdo Dwata

7 E dad flanek kanbonggu nawa,
too ato sakdo du yé gumdà i kakdo di
Dwata. Nè i to kamdo, ngà kenen i
Dwata, na gadèan i Dwata.
8 Nè i to là kamdo, là ti gadèan i
Dwata, du Dwata gutambul i kakdo.
9 Na ani kibò Dwata fite i kakdon
di gito, dekan i sen Ngàan dini di tah
tanà du fye gfunto nawa landè sen
fagu di kenen.
10 Dunan ani i too glut kakdo, ise
ku gito kamdo i Dwata, bay kenen i
kamdo gito, na dekan i Ngàan dini du
mgimò dsù bayad i dad salàto.
11 E dad flanek kanbonggu nawa,
du gambet ayé i kakdo Dwata gito, là
fakay ku là sakdo ato.
12 Landè to lmen mite i Dwata. Bay
ku sakdo ato, mnè Dwata di gito, na ta
sikof nan i kakdon dini di gito.
13 Fagu dini gadèto ta mnè ato di
Dwata, na mnè Dwata di gito, du ta
blén gito i Tulusan.
14 Na ta teenmi i Ngà Dwata, na yé
tulenmi ta dek Dwata Mà i Ngàan dini
di tah tanà du fye falwàan i dad to.
15 Nè i to tmulen na Dyisas i Ngà
Dwata, ta mnè Dwata di kenen na
kenen mnè di Dwata.
16 Na ta gadèto na fantooto i kakdo
Dwata di gito.

Dwata gutambul i kakdo, na nè i
to fanlesan kakdon, mnè kenen di
Dwata, na Dwata mnè di kenen.
17 Na fagu dini, ta sikof i kasakdoto
du fye landè klikòto di Du Kukuman
du balù di lamto mnè dini di tah tanà,
salngad ato di kenen.
18 Landè klikò di kasakdo, du i sikof
kakdo, filihan i klikò. Nè i to likò, là fa
sikof i kakdo déé di kenen, du i klikò
nun kasgagotla i flayam.
19 Yé duento kamdo du Dwata
muna kamdo gito.
20 Bay ku nun to, na yé manan kan-
don kun i Dwata, bay nutehan nawa
i dademen to, ta tmulen kéng, du dét
kibòto kamdo i Dwata di là teento ku
là kandoto i dademeto to i teento?
21 Ani uldin ta blén di gito: nè to
kandon i Dwata, lêan kando i dade-
men to.

5

I kagfisanto dad sasè di banwe ani

1 Nè to ftoo na Dyisas i Mgalék
Dwata, ngà i Dwata kenen. Na nè to
kamdo i Mà, lêan kando i dad ngàan.
2 Ani gugmadèto dun ta kandoto i
dad ngà Dwata, ku kandoto i Dwata,
na nimento i dad uldinan.
3 Ani ilè i kakdoto di Dwata, ni-
mento i dad uldinan. Na là mlimah
mimen dun,
4 du i kdee dad ngà i Dwata, ta
gfisanla i sasè dini di tah tanà ani. Na
ani gamfisan dun, i kaftooto.
5 Simto kè gamfisan i sasè di banwe
ani? Yé dunan i to ftoo na Dyisas i Ngà
Dwata.

I tmulen gablà ku Dyisas Krayst

6 Ta salu Dyisas Krayst dini di tah
tanà, na bnunyag kenen di éél, na
falohan i litèan di kfatin di krus. Ise
ku lo kenen fbunyag di éél, bay lê
maloh i litèan. Na i Mtiu Tulus tmulen
gablà ayé, du kenen i kaglut.
7 Nun tlu tmulen gablà ku Dyisas,
8 dunan i Mtiu Tulus, na i éél, na i
litè, na i tlu ani, sasatu ale.
9 Ku fantooto i tulen dademe to,
midul déé kaglut tulen Dwata gablà
di Ngàan.
10 Nè i to ftoo di Ngà i Dwata, ta toon
gadè i kaglutan. Bay nè i to là ftoo
di Dwata, fankéngan i Dwata du là
fantoon i tulen Dwata gablà di Ngàan.
11 Ani i ta tulen Dwata: Banlén ato
nawa landè sen, na yé gumdàan di
Ngàan.
12 Nè i to ta dmawat i Ngà Dwata,
ta nun nawan landè sen, bay nè i to
là dmawat i Ngà Dwata, landè nawan
landè sen.

Nawa landè sen

13 Sulatgu ayé di gamu du fye
gadèyu na gamu ta ftoo di Ngà Dwata
nun nawayu landè sen.
14 Na là gdè ato mni di Dwata du
gadèto balù dét i fnito, tnimelan syan
ku glalò di knayèan.
15 Na du gadèto na galan linge i
kdee fnito di kenen, taman gadèto
balù dét i fnito, gdawatto.
16 Na ku teenyu i flanekyu di kaftoo
ta tatek di salà, bay i salà ayé là
gamgebe dun di fati, yé fye dnasalyu
du fye banlé Dwata kenen nawa. Bay
nun salà gamgebe i satu to di fati. Ise
ku yé man-gu dnasalyu i to mimò salà
salngad ayé.
17 I kdee dad sasè nimò, slame salà,
bay nun salà là geben ge di fati.
18 Ta gadèto nè i to too glut ngà
i Dwata, ta là fadlugan di salà, du
Krayst, i Ngà Dwata, kamlung kenen
du fye landè kibò Satanas magot dun.
19 Ta tooto gadè na ngà ato i Dwata,
na lêto gadè Satanas magot i klamang
banwe.
20 Na lêto gadè ta salu dini di tah
tanà i Ngà Dwata, na ta banlén ato
kaglabat du fye gadèto i too glut
Dwata. Na ta sasatu ato di too glut
Dwata, na di Ngàan, dunan Dyisas
Krayst. Kenen i too glut Dwata, na i
gutambul i nawa landè sen.
21 E dad ngàgu, tooyu niwas i dad
ise glut dwata.

I Galwe Sulat Febe Dyan

1 Yé gumdà i sulat ani di ulu i dad
to ftoo di ku Dyisas Krayst. Na febegu
i sulat ani di ge, na kel di dad ngàam
du ge i libun ta mgalék Dwata. Too
gamu mabtas di do, na ise ku lo di do,
bay lê man di kdee dad to ta gmadè i
kaglutan,
2 du ta mnè di gito i kaglutan di
mdu ani, na kel di landè sen.
3 Mulà moon i Dwata Mà na i Ngàan
Dyisas Krayst mlé gito kafye, kakdo,
na ktanak nawa mdà di kaglutan na
di kakdon.

I kaglutan na i kakdo

4 Too agu lehew du ta gadègu na
nun di dad ngàam too fduf lmalò i
kaglutan salngad di ta fimò Dwata
Mà di gito.
5 Na yé duenam man, flanekgu li-
bun, ani fnigu di ge, i kdeeto salbong
nawa. Ise ku falami i uldin ani di gito,
bay ta mloto gadè mdà di kagatbùan.
6 Ani ilè i kalbong nawa, ku ni-
mento i dad uldin Dwata. Na ani
i uldin ta linge dad to mdà di ka-
gatbùan, mnè gamu di kasakdo.
7 Du dee dad to famgaw ta kel di
klamang banwe. Là fantoola i kafbal-
ing Dyisas Krayst to. Dunan ayé i dad
to famgaw na dmuen ku Krayst.
8 Taman, too gamu fgeye tà malmo i
lubayto mimò, bay yé fye ku too sikof
i kagdawatto dun.
9 Nè to là mnè di tdò Krayst, bay
balingan tananù, là déé Dwata di ke-
nen. Bay nè to mnè di tdò Krayst, ta
déé di kenen i Mà na i Ngà.
10 Na ku nun to kel déé di gamu,
na mahal i tdòan, nangyu dnawat di
gumnèyu, na nangyu nafè.
11 Du nè to mafè kenen, ta gagin di
sasè nimòan.

Gusen i sulat Dyan ani

12 Nun dee fakaygu man di gamu
moon, bay là mayè agu flam dun di
sulat, du yé kayègu di là mlo site ato
du fye too sikof i klehewto.
13 Yé man i dad ngà flanekam libun
ta nalék Dwata, “Kumusta ge” kun.

I Gatlu Sulat Febe Dyan

1 Mdà di ulu i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst. Ani sulatgu di ge, Gayus, i demegu sgalak toogu kando.
2 E flanek kanbonggu nawa, yé dasalgu mulà moon ku too fye kagkaham, na fye laweham salngad di kafye i kaftoom.
3 Too agu lehew kanto kel i dad flanekta ftoo du yé tulenla di do too ge fduf di kaftoom i kaglutan, salngad di klalòam dun.
4 Landè gamsngad i klehewgu ku lingegu klalò dad ngàgu di kaglutan.

I kdagan ku Gayus

5 E flanek kanbonggu nawa, ta gadègu too ge fduf di galam kifat i dademeto ftoo tlang di gumnèam, balù ku là dilèam ale.
6 Ta tulenla di dademela ftoo dini gablà di kakdom. Midul i kafyen ku tnabengam ale di kagula du yé gten nimò i dad to ftoo di Dwata.
7 Yé duenla magu du tamdò ale gablà di dagit Krayst, na là mni ale tabeng di dad to là ftoo.
8 Yé duenam man, gito dad to ftoo, là fakay ku là tnabengto ale du fye nun alelto di katdòla i kaglutan gablà ku Dyisas Krayst.

Dyutrifis na Dimitriyu

9 Ta nun sulatgu di dad to ftoo, bay là mayè Dyutrifis flinge di do. Yé kayèan ku lo kenen i mebe gamu.
10 Yé duenam man, ku ta salu agu déé di gamu, tulen-gu gamu i kdee nimòan du too kenen samtugad salék gablà di gami. Na ise ku lo ayé, bay ku nun dad to ftoo salu déé, là dnawatan ale. Na ku nun to mayè dmawat dale, fnangan ale na falwàan di simbahan.
11 E flanek kanbonggu nawa, nangam ganbet i sasè, bay yé ganbetam i fye. Nè i to mimò fye, yé mfun dun i Dwata. Bay nè i to mimò sasè, là glabatan i Dwata.
12 Dag i kdee dad to Dimitriyu, na too glut i kdagla dun. Balù gami, toomi kenen dag, na ta gadèyu sa slame glut i kdee manmi.

Gusen i sulat Dyan

13 Nun dee fa i kayègu man di ge, bay là mayè agu flam dun di sulat.
14 Yé kayègu di là mlo, site ate du fye gastulen ate.
15 Mulà moon i ktanak nawa magin ge. Man i dademem sgalak dini “Kumusta ge” kun. Na manam “Kumusta” di dademem sgalak déé, kat satu di dale.

I Sulat Febe Dyud

1 Do, Dyud, febe i sulat ani, satu
fasak Dyisas Krayst, na i flanek Dyém.
Na yé gugtadèan di dad to ta tlo
Dwata i mnè di kalbong nawa i Màto
Dwata, na di kifat Dyisas Krayst.
2 Gfunyu moon i sikof kakdo, na
ktanak nawa, na kalbong nawa.

I dad to tamdò kéng

3 Dad mabtas flanekgu, too agu
mayè moon smulat di gamu gablà di
kagalwà ta gusasatuto, bay mfeges
agu smulat di gamu du fye tan-galgu
nawayu di ksenyu i kaftoo ta blé
Dwata di dad ton.
4 Du nun dad to là mafè Dwata tal-
gunus fusuk di blengto, na nakingla
i tdò gablà di kafye i Dwatato du
fye nun dawala mimò sasè knayè i
lawehla, na knangla Dyisas Krayst,
i lo sen Ulu na Amuto. Di mu-
nan, ta fala fgadè Dwata di Tnalùan i
kaflayam ta gfunla.
5 Balù ta gadèyu i kdee ani, kayègu
fafaldam gamu i kafalwà i Amuto dad
to Israél mdà di Idyip, bay di gusenan,
falmon i dad to là ftoo.
6 Lêyu fandam i dad kasaligan
lmafà i glalla na tmagak i tagnè
gumnèla. Bnakus Dwata ale sangkalì
là ftoh di too mgat kifuh, du tagàan
ale di Mabtas Du i kaflayaman dale.
7 Na lêyu fandam Sodom na
Gomora na i dademe lunsud
mdadong déé, du i nimò dad to
di dad banwe ayé, salngad i nimò
dad kasaligan ayé, na toola fabsol i
nawala mimò sasè knayè i lawehla,
na mimò i magyà na magsik knayè i
ungadla. Glam ale di lifoh landè fati,
du gumite ksasè gukel i dad to mimò
sasè.
8 Na salngad déé, kamna na nun
kanteen i dad to tamdò kéng ayé, na
yé gumdàla fagsik i lawehla. Knangla
i kdatah Dwata, na nadoyla i dad mal-
tulus.
9 Balù Mikaél, ulu i dad kasaligan
Dwata, là glasan madoy ku Satanas
di ktifùan dun. Du di kasgilla gablà
di laweh Mosis, lon man, “Dwata mn-
gak ge moon.”
10 Bay i dad to ayé, nadoyla i kdee
là glabatla. Na i gnadèla salngad i
lmanaf mlayal, yé gamfalmo dale.
11 Too ale magakdo! Lalòla i nimò
Kain. Na mdà di kiballa knun, lêla
ganbet Balaam di kagsalàan. Na lêla
natu i Dwata salngad i nimò Kora, na
lê ale malmo gambet kenen.
12 Dale gumdàan maslen i kas-
galakyu kmaan du mdà di sasè
nimòla. Lo yé nifatla i ktola. Salngad
ale i labun falis nus là mebe ulen, na
dad kayu là menge di bangla menge
ta magdot na mati.
13 Salngad ale i malbang lwek
mahin du teen i dad magyà nimòla
salngad kitem i bulak lwek. Salngad
ale i dad blatik tatek, na ta nun tagà
Dwata dale too mgat gukmifuhan kel
di landè sen.
14 Inok, i gfitu tugad to mdà di ku
Adan, ta falan tulen gablà di dale,
manan, “Salu gadini i Amu, magin
dun i file libu mtiu kasaliganan,
15 du nukuman i kdee, na falnaya-
man i kdee là mafè Dwata du mdà di
sasè nimòla na i kadoyla i Dwata.”
16 Gal mungag i dad to ayé, na
dmalam ale. Lalòla i dale knayè.
Fagdag ale, na too ale fulung stulen
fye gwèla i knayèla.

Dad fgadè na fngewe

17 Bay dad flanekgu, tooyu fandam
i ta tulen dad to dek Amuto Dyisas
Krayst.
18 Manla, “Kadang ku ta mdadong
i gusen du, nun dad to kel i madoy
gamu, na lo yé lalòla i sasè knayèla.”
19 Dale gumdàyu masgalel, na yé
too mebe dale i sasè knayèla, na là
mnè di dale i Mtiu Tulus.
20 Bay dad flanek, too gamu fadlug
satgal di mtiu kaftooyu. Too gamu
dmasal fagu di tabeng i Mtiu Tulus.
21 Fles gamu mnè di kalbong nawa
Dwata di lamyu fatan i kablé Amuto
Dyisas Krayst gamu nawa landè sen
mdà di kakdon.
22 Tooyu kando i dad to lwe nawa.

23 Falwàyu i dademe fagu di kasko-
tyu dale mdà di lanaw lifoh, na
tnabengyu i dademe, bay too gamu
fgeye, na knangyu i dad klawehla ta
magsik mdà di sasè niballa.

Sangal dasal mlé kafye

24 Lo kenen i kamlung gamu fye là
tatek gamu, na neben gamu di kanfe i
kdatahan di landè slenyu na di knun
klehewyu—
25 i lo sen Dwata na Falwà gito
fagu di ku Dyisas Krayst, i Amuto, yé
banlé afè, kdatah, kgis, na glal mdà di
muna, kel di mdu ani, na kel di landè
sen. Amén.

I Ta Fite Dyisas Krayst ku Dyan

1 Di libru ani gugsulat i ta fite Dyisas Krayst. Ta fgadè Dwata ku Krayst
i dad fan mkel du fye fiten di dad
snaligan, na fafgadè Krayst ani di
satu snaligan, dunan Dyan, fagu di
kasaliganan.
2 Yé fgadè Dyan na glut i kdee
teenan, du slame mdà di man Dwata
na Dyisas Krayst di kenen.
3 Too nun kafye i to masa ani di
kanfe i dad to, na ku simto i falminge
dun na fnèan di nawan, lê nun kafyen
du ta mdadong nan i kagdohò i ta
fgadè Dwata ani.

I sulat di dad fitu lumbuk i dad to ftoo

4 Mdà di ku Dyan salu di dad fitu
simbahan glam di Asya.
Mulà moon gamdawat gamu kafye
na ktanak nawa mdà di Dwata,
dunan i Dwata mdà di munan, kel di
mdu ani, na kel di landè sen, na lê
man mdà di Mtiu Tulus déé di kanfe
Dwata, dunan i fite kaltulusan di fitu
kfagu,
5 na lê man mdà di ku Dyisas
Krayst, i tmulen kaglutan, dunan i
tnanin mték mdà di fati, na magot i
kdee dad harì dini di tah tanà.
Kanbongan ato nawa, na fagu di
litèan maloh di kfatin di krus, ta
falwàan ato di dad salàto.
6 Na lê nimò Dyisas Krayst ato i
dad to fakay magin di Kagotan, na
ta nimòan ato i dad to mnè di bleng
i Dwata na di dad to du fye nimòto
knayè i Màan, dunan i Dwata. Too
kenen magdayen, na maltulus kel di
landè sen. Amén.
7 Tooyu fandam du lê samfulê Dyisas Krayst teen di labun. Na i kdee
dad to mite dun, balù i dad to fmatak
kenen di krus. Na i kdee dad sahal lumbuk i dad to, too ale lmanu
kadang du mdà di kaflayaman dale.
Too ti glut ayé du too ti gdohò i mangu ani.
8 I Amuto Dwata i too maltulus, na
kenen i Dwata mdà di munan, na kel
di mdu ani. Na ani manan, "Do i Alfa
na Omiga," dunan i tambù i kdee, na
i famnge dun. Kenen i mdà di muna,
na sngé kel di mdu ani, na kel di landè
sen.

I kfite Dyisas Krayst i kton di ku Dyan

9 Do, Dyan, i flanekyu, na fagu di
ksasatugu ku Dyisas, ta gagin agu
di kaflayaman salngad di gamu, na
lê agu gagin di Kagotan, na di kagtayudan. Na mdà di katdògu i Tnalù
Dwata, dunan i kaglut ta fite Dyisas,
ta bat dad ganlal agu ditù di fungul
dnagit Patmus.
10 Na di satu du kfangamfù di Amu,
ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun
lingegu talù gsen di kagolgu, na too ti
bong talùan gambet i uni bong féw.
11 Na ani manan di do, "Sulatam
i teenam, na febem di dad to ftoo
ku Dyisas di dad fitu syudad, dunan
di Ifisu, na Smirna, na Pirgamu, na
Tiyatira, na Sardis, na Filadélfya, na lê
man di Lawdisya."
12 Na ta kmangél agu du fye teen-gu
ku simto i talù di do, na nun teen-gu
fitu blawen gufkah salò.
13 Na di bleng i dad gufkah salò
ayé, nun tadag déé i kbaweh to. Na
smaul kenen tahà kel di blìan, na nun
blawen labéd di kfen.
14 Na i wakan, gambet bul bilibili
falami sut du too ti bukay. Na i
matan, gambet dinè lifoh.
15 Na too samfilà i blìan, gambet
tambaga tnunal di luben. Na i talùan,
gambet luk i bong fikong.
16 Na di sigalan gsen di kwanan,
nun nagotan fitu blatik, na nun
lamwà di bàan satu gamban sundang
sbalà bà. Na too mneng i bawehan
gambet kneng i du ku ta ltu.
17 Na kantogu teen kenen, tadè agu
galfan gambet i to ta mati. Bay i
sigalan kwanan, yé agotan do, na
manan, "Nang ge likò. Do tambù i
kdee, na i famnge dun.
18 Do i mto. Ta gagu agu di fati, bay
neyem, ta lê agu mto, na ta là mati

agu kel di landè sen. Do magot i fati
na Hadis.
19 Yé duenam man, sulatam i kdee
fitegu di ge, dunan i kdee mkel ani, na
lê man i kdee mkel kadang.
20 Ani gumtatek i dad fitu blatik
teenam di sigalgu kwanan, na lê i dad
fitu blawen gufkah salò. Mdà dad
fitu blatik, yé dad kasaligan mifat dad
fitu simbahan i dad to ftoo, na mdà
dad fitu gufkah salò, dunan i dad fitu
simbahan ayé."

2

I fafgadè Dyisas di simbahan di Ifisu

1 Na ta lê talù Dyisas, manan, "Ani
sulatam di kasaligan i Dwata mifat i
simbahan di Ifisu. Manam di dale,
'Ani fafgadè i To magot i fitu blatik di
sigal kwananan, na magu di bleng i
dad fitu blawen gufkah salò.
2 Ta gadègu sa i kdee dad nimòyu,
dunan i kalgadyu na i kagtayudyu di
dad kaflayam. Ta gadègu na là falo-
hyu i dad to sasè magin di gamu, du i
dad to flingu fagu di kmanla dun dale
i dek Dyisas, ta tooyu ale tnanul, na ta
teenyu na ise ale glut dek Dyisas.
3 Na ta gadègu sa i kafagtayudyu di
dad kaflayam gafat di gamu fagu di
ksasatuyu di do, na là sa fdonyu dun.
4 Bay ani là kayègu di gamu, du i
kalbong nawayu do, ta là salngadan
di muna.
5 Taman, fandamyu i muna
kagkahyu, na nsalyu i gukulangyu
ani, na nulêyu i fye ldamyu di munan.
Ku là msal gamu, salu agu déé di
gamu, na nwègu i gufkah salòyu.
6 Bay ani gufyeyu du knangyu i sasè
nimò dad Nikolaytas, salngad do.
7 Ku nè i to nun klinge, yé fye,
falningen i man Mtiu Tulus di dad
simbahan. Na nè i to gamfisan kel di
gusenan, banlégu ktoo kmaan benge
kayu mlé nawa landè sen di Paraiso,
i banwe Dwata.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Smirna

8 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani
sulatam di kasaligan i Dwata mifat
i simbahan di Smirna. Manam di
dale, 'Ani fafgadè i To tambù i kdee
na famnge dun, dunan i ta mati di
munan, na ta lê mték.
9 Ta gadègu i dad kaflayamyu, na i
klandèyu. Bay di kaglutan, too bong
i knunyu mdà di Dwata. Ta gadègu i
sasè kastulen i dad Dyu gamu. Bay
balù ku man nawala ku too ale glut
Dyu, bay yé mfun dale Satanas.
10 Nangyu kalnikò i dad kaflayam
fan kel di gamu, du nun di gamu fa-
blanggù Satanas du tnilewan gamu,
bay lo sfalò butang i klo kaflayamyu.
Ani flaugu di gamu, too gamu fduf
lmalò di do, balù ku fnatila gamu, du
banléta gamu kyangen, dunan i nawa
landè sen.
11 Ku nè i to nun klinge, yé fye,
falningen i man Mtiu Tulus di dad
simbahan. Na nè i to gamfisan kel
di gusenan, là gnagula i galwe fati,
dunan kaflayam landè sen.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Pirgamu

12 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani
sulatam di kasaligan i Dwata mifat
i simbahan di Pirgamu. Manam di
dale, 'Ani fafgadè i To magot i sun-
dang sbalà bà too gamban.
13 Ta gadègu i banwe gumnèyu, déé
gumnè Satanas, na kenen magot dun.
Bay knèan, tooyu knabas i kaftooyu
di do, na là sa tnagakyu dun, balù ku
déé gufmatila ku Antipas, du mdà di
kafdufan tmulen gablà di do.
14 Bay ani là knayègu di gamu, du
nun dademe déé lmalò di tdò Balaam
di munan, na balingyu ale faloh. Mdà
Balaam, kenen i tamdò ku Balak i
kibòan fagsalà dad to Israél fagu di
kakaanla i dad dsù di dad ise glut
dwata, na di ksafédla ise yaanla.
15 Na lê nun dademe lmalò i tdò i
dad Nikolaytas.
16 Taman, msal gamu, du ku là msal
gamu, fabaltik agu salu déé, na gna-
mitgu i sundang lamwà di bàgu sam-
fati i dad to ayé.
17 Ku nè i to nun klinge, yé fye,
falningen i man Mtiu Tulus di dad
simbahan. Na nè i to gamfisan kel

di gusenan, banlégu kenen knaan* busek Dwata. Na lêgu kenen banlé batu bukay, na nun falami dagit gsulat déé, na lo yé gmadè dun i to gamdawat i batu ayé.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Tiyatira

18 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Tiyatira. Manam di dale, 'Ani fafgadè i Ngà Dwata, dunan i To nun mata gambet dinè lifoh, na blìan samfilà gambet tambaga tnunal di luben.

19 Ta gadègu i kdee dad nimòyu, dunan i kakdoyu, na i kaftooyu, na i kafdufyu mimò i nimògu, na i kafagtayudyu di dad kaflayam. Na lêgu gadè ta baling midul i kalbong nimòyu di mdu ani.

20 Bay ani là knayègu di gamu, du balingyu faloh i katdò Dyésibél, i libun manan kenen kun tugad Dwata. Bay fan-gawan i dad snaliggu du yé tdòan fakayla snaféd i ise yaanla, na fakayla knaan i ta dsù di dad ise glut dwata.

21 Ta banlégu kenen bang msal di dad sasè nimòan ayé, bay là ti mayèan.

22 Bay tadègu bat kenen di gumilèan, na lê gagin falnayam i kdee dad to lmalò i nimòan ku là msal ale di sasè nimò ganbetla di kenen.

23 Fnatigu i dad ngàan, na fagu déé, teen i kdee dad to ftoo na gadègu i fandamla na knayè i dad to, na bnalàgu di kat satu gamu i dad nimòyu.

24 Bay nun di gamu déé di Tiyatira, là lalòyu i sasè tdò Dyésibél, na là ganbetyu i manla "dad mngalam tdò mdà di ku Satanas." Na landè dademe fimòta gamu.

25 Ani logu man gamu. Too gamu fbagal di kaftooyu.

26 Nè i dad to gamfisan kel di gusenan, na fles mimen di knayègu, banlégu ale glal magot i dad to mdà di dad sahal banwe.

27 Too mbagal i kagotla salngad di bala tek là gagan tanfò, du lnunahla i dad banwe salngad i kulang tanà. Na banlégu ale kdatah, salngad kdatah ta gdawatgu di ku Mà.

28 Na lêgu blé di dale i blatik too mneng.

29 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

3

I fafgadè Dyisas di simbahan di Sardis

1 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Sardis. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To fite kaltulusan di fitu kfagu, na magot i fitu blatik. Ta gadègu i dad nimòyu, na gadègu yé kite dad to gamu nun falami nawayu, bay di kaglutan salngad gamu fa di to mati.

2 Mukat gamu, na fanbagalyu i gdè kaftooyu du fye là sdulêan malmo, du là fa sikof i dad nimòyu di kanfe Dwata.

3 Taman, tooyu fnè di nawayu i tdò ta lingeyu na ta dnawatyu di munan. Too gamu mimen, na nsalyu i dad sasè nimòyu, du ku là, tadè agu msut déé di gamu gambet i to tmaku.

4 Bay nun là dee di gamu i là fagsik saulla. Dale i gten falsak saul bukay magin do.

5 Na nè i to gamfisan kel di gusenan, lê kenen snaul bukay salngad dale. Na là ti nifugu i dagitan di libru gugsulat dagit i dad to gamdawat nawa landè sen. Bay di kanfe Màgu na i dad kasaliganan, yé fgadègu dale i dad togu.

6 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen man i Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Filadélfya

7 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Filadélfya. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To too mtiu na too glut gsalig, dunan i mfun kunsì nagot Harì Dabid di munan. I fintù ta nukàan, ta landè gmagan tmakab

* **2:17** 2:17 Dunan mana mdà di langit.

dun. Na i fintù ta tnakaban, ta landè gmagan mukà dun.
8 Ta gadègu i dad nimòyu. Gadègu too tukay i kgisyu, bay ta nimenyu i tdògu, na too gamu fduf di klalòyu do. Ta nukàgu gamu i satu fintù, na ta landè gmagan tmakab dun.
9 Na mdà i lumbuk Satanas gal tmulen kéng fagu di kmanla dun, dale kun dad glut Dyu, falkuadgu ale di blìyu du fye gadèla bong nawata gamu.
10 Yé ta man-gu di gamu fagtayud gamu, na ta nimenyu sa i man-gu ayé. Taman, kanlungta gamu di kaflayam fan kel ku ta tnilewgu i kdee dad to di klamang banwe.
11 Na lê agu samfulê di là mlo. Tooyu fnè di nawayu i kaftooyu du fye landè gamlad i kyangen ta tagà Dwata gamu.
12 Nè i to gamfisan kel di gusenan, nimògu kenen lahan i Gumnè Dwata, na ta là milihan déé. Na sulatgu di kenen i dagit Dwata, i dagit syudad Dwata, dunan falami Dyérusalém ftuntun mdà di langit. Na lêgu sulat di kenen i falami dagitgu.
13 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Lawdisya

14 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Lawdisya. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To too gsalig. Too kenen fduf, na slame glut i kdee manan, na kenen gutambul i kdee dad nimò Dwata.
15 Ta gadègu i dad nimòyu. Là sa minit nawayu, na là sa tnon. Yé kayègu, ku tno gamu, gafles i katnoyu, na ku minit gamu, gafles i kinityu.
16 Bay du gambet gamu i éél lo mduf, taman ta fanta gamu lwà.
17 Yé manyu bong knunyu na fye kagkahyu na landè klidùyu. Bay di kaglutan maflayam gamu, na magakdo gamu, na landè knunyu, na tadè gamu flaweh, na butè.
18 Taman ani flaugu gamu. Mwè gamu i untù blawen di do du fye bong knunyu. Na mwè gamu saul bukay di do du fye lsakyu, du fye ta là myà gamu di kaflawehyu. Na mwè gamu bulung matayu, du fye mite gamu.
19 Nngakgu na fanngewegu i kdee to kanbonggu nawa. Taman, too gamu fduf, na nsalyu dad salàyu.
20 Fandamyu ani. Tadag agu di sablà i fintù, na mbal agu fusuk. Ku nun to lminge i talùgu, na nukàan i fintù, fusuk agu di gumnèan, na song gami kmaan.
21 Nè to gamfisan kel di gusenan, yé banlégu glal sudeng di safédgu di trunugu. Yé gufasalngadgu dun i kafsudeng Mà do di safédan di kafngegu fmisan i dad sasè.
22 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

4

I kfangamfù ditù di langit

1 Na kafnge ayé gine, lê nun fite i Amu di do, i satu takab ta mgukà ditù di langit.

Na mdà i talù ta lingegu salngad bong féw, ta lê talù, manan, "Myak ge dini, du fiteta ge ku dét i mkel kadang di fulé du."
2 Na ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun teen-gu trunu di langit, na nun sudeng di tahan.
3 Too mneng i bawehan salngad dad batu malung dnagit dyaspér na kornalina, na glibut di trunun ayé, nun bluntu mlunu salngad bawehan di ésméralda.
4 Na glibut di trunu ayé, lê nun lwe falò fat dademe trunu, na yé sudeng di tahla lwe falò fat tua. Smaul ale bukay, na nun sukubla kyangen blawen.
5 Na mdà di tnanin trunu, mkal i silà, na nun lugung na kilet. Na gsen di muna i trunu, nun fitu salò ta dminè, dunan i Mtiu Tulus, du fiten i kaltulusan di fitu kfagu.
6 Na di gusmalu i trunu, nun sawe mahin too mtiu salngad kristal.

Na glibut di trunu ayé, nun fat maltulus tadag déé, na fnò mata i kfela na i kagolla.
7 Yé baweh i tnanin maltulus salngad liyun, na i galwen, salngad safì, na i gatlun, salngad baweh to, na i gfatan salngad banug ku mayeng.
8 Na kat satu maltulus ayé, men nam fafakla, na slame mata di dungan na di tah i fafakla. Mdu na kifuh, là ti fanak ale lmingag dmayen Dwata, manla,
"Too ti mtiu i Amuto Dwata Too Maltulus, dunan i Dwata mdà di munan, kel di mdu ani, na kel di landè sen."
9 Na yé duen i dad maltulus lmingag du dnayenla, nafèla, na fasalamat ale di sudeng di tnanin trunu, dunan i mto kel di landè sen. Na gasalngan di kdayenla ayé,
10 tadè lamfan i dad lwe falò fat ulu di muna i trunu, na fnangamfùla i Mto kel di landè sen. Na flasàla i dad kyangenla di kanfen, na manla,
11 "E, Amumi na Dwatami, gten ge dmawat kdayen, afè, na kaltulus du ge sa mimò kalbong kdee, na mdà di knayèam, yé duenla mto."

5

I sulat maglulun na i Ngà Bilibili

1 Na nun teen-gu kalatas lnulun sbalà sulat di kwanan i sudeng di tnanin trunu, na lê nun fitu fadkat dun du fye là mgukàan.
2 Na nun teen-gu satu kasaligan maltulus, na toon falbong i talùan, na manan, "Simto gablà mwè i dad fadkat di sulat ani na mukà dun?"
3 Bay landè teenla di langit, ku demen di tah tanà, ku demen di dungan i tanà ku gablà mukà i sulat ayé, na masa dun.
4 Taman, too agu mngel du landè teenla i gablà mukà sulat ayé na masa dun.
5 Na man i satu dad tua di do, "Nang ge mngel. Neyem i Liyun mdà di bel lumbuk Dyuda, dunan i too mdatah bel Dabid. Kenen i gamfisan, na gablà mwè dad fitu fadkat di sulat, na mukà dun.
6 Na kafnge ayé, nun teen-gu Ngà Bilibili tadag di safèd i tnanin trunu di bleng i dad fat maltulus na dad lwe falò fat tua. Di keyem dun, gadèam ta gagu di fati. Fitu suketan na lê fitu matan, dunan i Mtiu Tulus dek di klamang banwe fite kaltulusan di fitu kfagu.
7 Na fdadong i Ngà Bilibili du nwèan i sulat lnulun di kwanan i sudeng di trunu.
8 Na kanton nimò ayé, ta lamfan i dad fat maltulus na i dad lwe falò fat tua di kanfe i Ngà Bilibili. Na kat satu dale, nun nebela arpa*, na dad tukung blawen fnò falbuk fye bun, dunan dasal i dad to nfun Dwata.
9 Na lmingag ale i satu falami lingag, manla,
"Ge i gablà mwè i sulat lnulun, na mwè i dad fadkatan, du ta fnati ge, na fagu di litèam maloh di krus, ta msò ge to mdà di kdee sahal gutambulla, na di sahal talùla, na di sahal adatla, na di sahal banwela du fye nfun Dwata ale.
10 Na ta nimòam ale dad to magin ge di Kagotam, na ta fanbalingam ale dad to mnè di bleng i Dwata na i dademe dad to du fye nimòla i knayèan. Na dale magot i dad banwe di tah tanà."
11 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu na lingegu i file kati dad kasaligan Dwata, na salnibutla i tnanin trunu, na dad fat maltulus, na dad lwe falò fat tua.
12 Na toola fan-gal i klingagla, manla,
"I Ngà Bilibili ta fnati, too kenen gablà dmawat i glal, na knun, na kfulung, na kgis, na afè, na kdayen, na kafye."
13 Na lêgu linge talù i kdee mnè di langit, na di tah tanà, na di dungan i tanà, na di mahin. Na sdulê ale lmingag, manla,

* **5:8** 5:8 Sawe fuglung ku faglung, bay dee tafasan/kw'erdasan.

"Mdà i sudeng di trunu, na i Ngà Bilibili, gablà ale dmawat kafye, na afè, na kdayen, na glal kel di landè sen."
14 Na lê tmimel i dad fat maltulus, manla, "Amén." Na lamfan dad lwe falò fat tua du mangamfù ale.

6

Dad fitu fadkat

1 Kafnge ayé, teen-gu i kwè Ngà Bilibili i tnanin di dad fitu fadkat, klogu lminge talù i satu maltulus salngad lugung, manan, "Salu ge dini."
2 Na lê nun teen-gu kudà bukay, na i smakay dun, nun nagotan bohol, na banléla kenen kyangen. Na mdà kenen salngad i to mdà sfati na gamfisan.
3 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i galwe fadkat, na flesgu linge talù i galwe maltulus, manan, "Salu ge dini."
4 Na lê nun lamwà satu kudà too fulè, na i smakay dun, banléla ktoo mebe kasfati dini di tah tanà du sbanò i dad to. Na lê nun too tahà sundang bléla di kenen.
5 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gatlu fadkat, na flesgu linge talù i gatlu maltulus, manan, "Salu ge dini." Na kantogu meye, nun teen-gu kudà fitam, na i smakay dun, nun nagotan timbang.
6 Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù mdà di bleng i dad fat maltulus, manan, "Ta lo tlu sufa trigo gwè satu to i sukéyan di sdu, na lo sgantang barli gwè satu to i sukéyan di sdu. Bay là fakay falmo i olib na i grép."
7 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfat fadkat, na flesgu linge talù i gfat maltulus, manan, "Salu ge dini."
8 Na kantogu meye, lê nun teen-gu kudà bukes. Na yé dagit i smakay dun Fati, na yé tmadol dun Hadis. Na banléla ale ktoo fmati dee dad to di tah tanà fagu di sundang, na di kbitil, na di dad tduk, na di dad lmanaf labè. Na yé kdee dad to mati, tngà di tngà i kdeela mnè dini di tah tanà.
9 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i glime fadkat, na flesgu teen di dungan gudamsù layef i dad to ta fnati mdà di kaftoola na kafdufla tmulen Tnalù Dwata.
10 Na toola falbong i talùla du fakdo ale di Dwata, manla, "E Amu Maltulus, ge i too mtiu na gsalig. Kilen kè kaflayamam i dad to di tah tanà ani du balas i kfatila gami?"
11 Na kat satu dale, nun gdawatla tahà saul bukay. Na yé flaun dale fatan ale là mlo du nun dademela snalig i Dwata, i dad flanekla di kaftoo lê fan fnati gambet dale, na silang gdohò kaflayaman dad to fmati dale ku ta sdulê.
12 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gnam fadkat, na fles nun bong linol. Na i du, ta mgimò fitam gambet falnas too fitam, na i bulen, ta mbaling fulè gambet litè.
13 Na mtatek i dad blatik kel di tanà gambet i benge fig tlabo muhad mdà di kgal nus.
14 Na tadè mlanas i kmawang salngad di klulun i sulat. Na kdee dad bulul na dad fungul, mgidul ale.
15 Na kafnge ayé, i kdee dad harì, na i dademe ganlal dini di tah tanà, na i dad ulu i dad sundalu, i dad to bong knun, i dad to kamgis, na i kdee dademe dad to, baling fasak, ku demen ise fasak, sdulê ale salbuni di lam i dad ilib na di bleng i dad malbang batu di dad bulul.
16 Na tlola i dad bulul na i dad batu, manla, "Mtubak gamu di tahmi fye maglidung gami di kanfe i sudeng di trunu, na là gafat di gami i kalbut i Ngà Bilibili.
17 Du ta kel i dula falmayam, na landè to gmagan famgal nawan di kaflayam ani."

7

I 144,000 bel dad to Israél

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu fat kasaligan i Dwata, yé gutadagla di fat syung i tanà, na nsangla i nus du fye là mbalan di tanà, di mahin, ku demen di dad kayu.

2 Na lê nun teen-gu kasaligan i
Dwata fdu di gusut i du salu tah. Na
yé neben i gal gnamit mimò ilè* di
dad to nfun i too glut Dwata. Na fan-
galan i talùan tamlo i dad fat kasali-
gan ayé gine ta banlé ktoo falmo i
tanà na i mahin.
3 Na manan dale, "Nangyu tayò
falmo i tanà, na i mahin, na i dad
kayu. Silangyu falmo ku ta mimò
gami ilè di baweh i dad to snalig i
Dwatato."
4 Na kafnge ayé, lê nun tmulen di do
ku file kdee dad to i nun ilè, 144,000 i
kdeela mdà di dad sfalò lwe lumbuk i
dad bel Israél.
5 Mdà di lumbuk Dyuda, 12,000, na
mdà di lumbuk Rubén, lê 12,000, na
mdà di lumbuk Gad, lê 12,000.
6 Na mdà di lumbuk Asér, lê 12,000,
na mdà di lumbuk Néftali, lê 12,000,
na mdà di lumbuk Manasi, lê 12,000.
7 Na mdà di lumbuk Simyun, lê
12,000, na mdà di lumbuk Libay, lê
12,000, na mdà di lumbuk Isakar, lê
12,000.
8 Na mdà di lumbuk Sibulon, lê
12,000, na mdà di lumbuk Dyosip, lê
12,000, na mdà di lumbuk Bénhamin,
lê 12,000.

I mlabung dad to smaul bukay

9 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu
mlabung dad to i là gagan nse. Na
mdà ale di dad sahal banwe, na di sa-
hal gutambul, na di sahal adat, na di
sahal talù. Na déé gutadagla di kanfe
i trunu Ngà Bilibili. Na ta smaul ale
bukay, na magot ale taglang palmira.
10 Na fan-galla i talùla, manla,
"Magdayen Dwatami i ta sudeng di
trunu, na lê man i Ngà Bilibili, du dale
gumdà i kagalwàmi."
11 Na sdulê tadag i kdee dad kasali-
gan Dwata salmibut di trunu, na di
dad lwe falò fat tua, na di dad fat
maltulus. Na fles ale lamfan di kanfe
i trunu du mangamfù ale di Dwata,
12 na ani manla, "Too ti glut. I
Dwatato, too kenen gablà dmawat
kafye, kdayen, kfulung, kfasalamat,
afè, glal, na kgis kel di landè sen.
Amén."
13 Na lê smalek satu tua di do,
manan, "Simto i dad to smaul bukay
ayé, na nè gumdàla?"
14 Na tmimel agu, man-gu, "Wanta.
Ge sa i gmadè ayé."
Na lêan agu tnimel, manan, "Dale
sa i gamfisan di sasè kaflayam. Ta
nfukla saulla di litè i Ngà Bilibili, du
fye too bukay.
15 Taman, yé gutadagla di kanfe i
trunu Dwata, na nimòla i knayèan
mdu na kifuh déé di gumnèan. Na i
sudeng di trunu ayé i kamlung dale
du déé gumnèan di blengla.
16 Na ta là ale bitil ku demen mal-
inum. Ta là maflayam ale di kinit du,
na i dademe init,
17 du i Ngà Bilibili déé di trunu, yé i
mifat dale, na nalakan ale salu di dad
sfut éél mlé nawa. Na nifu Dwata dad
lwak maloh di matala."

8

I kwè i gfitu fadkat

1 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili
i gfitu fadkat, na ta landè muni di
langit kel di tngà oras klon.
2 Na kafnge ayé, lêgu teen dad fitu
kasaligan gal tadag di kanfe i Dwata,
na kat satu di dale, banlé bong féw.
3 Na lê nun satu kasaligan i Dwata
magot tukung blawen gumkah fal-
buk fye bun. Ta fdadong kenen
di gudamsù, na tadag déé. Banléla
kenen too bong falbuk du tnùan di
dasal i dad to nfun Dwata di gudamsù
blawen di kanfe i trunu.
4 Salngan salu tah i buk na dasal i
dad to nfun Dwata mdà di lam falel i
kasaligan tadag di kanfe i Dwata.
5 Na kafnge ayé, lê nwè kasaligan
i tukung ayé gine, na fananòan bala
lifoh mdà di gudamsù, klon mbat dun
di tanà. Na tadè lmugung, na kmilet,
na smilà, na lminol.

I dad malbang féw

6 Na i fitu kasaligan magot féw, ta
fatlagad ale myuf dun.
7 I tnanin kasaligan, ta nyufan i
féwan. Tambù tatek i bulek ulen * na
lifoh, nun bolan litè. Na sakuf i fan

* **7:2** 7:2 Ku demen kyaf. * **8:7** 8:7 Mulen ays.

tngà i klamang banwe, gagin i dad kayu, na i dad bnas falami tmabò.

8 I galwe kasaligan, lêan nyuf i kenen féw, na nun bong dminù sawe bulul bat talà mahin, na tadè mbaling litè i fan tngà kabal i mahin,

9 na fan tngà i kdee mnè di lam mahin mati, na fan tngà i kdee dad kafal di talà mahin malmo.

10 I gatlu kasaligan, lêan nyuf i kenen féw, na nun bong blatik dminè gambet salò bnakas mtatek mdà di langit, na yé gugtadèan di fan tngà i kdee dad éél maloh, na i dad sfut.

11 (Yé dagit i blatik ayé Féét.) Na fan tngà i dad éél, mbaling féét, na dee to mati mdà di kinumla i éél féét ayé.

12 I gfat kasaligan, lêan nyuf i kenen féw, na fan tngà i du, na fan tngà i bulen, na fan tngà i kdee dad blatik, malmo ale na mbaling kifuh. Taman, ku file kdee oras di mdu, fan tngà i là kneng i du. Na ku file kdee oras di kifuh, fan tngà i là kneng i bulen na dad blatik.

13 Na klogu meye, lê nun teen-gu banug mayeng di tah, na fan-galan i talùan, manan, "Too ti magakdo dad to mnè di tah tanà du mdà di sasè mkel ku ta nyuf i dad dè tlu kasaligan i dale féw."

9

1 I glime kasaligan, lêan nyuf i kenen féw, na nun teen-gu satu blatik ta mtatek di tanà. Na bléla di kenen i kunsì mukà i too mngalam sol landè gusenan.

2 Na kanton nukà i sol ayé, lamwà i mangfel buk gambet i bong buk lamwà di sol gumtam uling*. Na magsafang i neng du, na kmifuh i klamang banwe.

3 Na nun dad tlangas lamwà di buk ayé, na mdaf ale di tah tanà, na banléla ale gnagan makét salngad alas i sifit†.

4 Na yé fnang di dale ku falmola i dad bnas di tah tanà, ku demen i dad fele, ku demen i dad kayu. Bay lo yé fakayla falnayam i dad to landè ilè i ta kfun Dwata dale di bawehla.

5 Na falohan ale falmayam i dad to kel di lime bulen klon, bay fnangan ale fmati dale. Na i katduk galyalo i dad to di kakét i tlangas dale, salngad alas sifit.

6 Na di lam i lime bulen ayé, too mayè i dad to ku mati ale, bay landè kibòla, du fawag i fati di dale.

7 I dad tlangas ayé, yé lawehla sawe kudà ta gatlagad snakay sfati. Na di tah ulula, nun sawe kyangen blawen, na i bawehla sawe baweh to.

8 Na i wakla, sawe wak libun, na i dad kifanla, sawe kifan liyun.

9 Na i dad anit di kfela sawe tek. Na ku mayeng ale, i lafluk fafakla, salngad lduk i dee kudà na uni kalisa dyolla salu di gusfati.

10 Na nun ikongla na knamatla gambet sifit, na déé di ikongla gumnè gnaganla falmayam i dad to di lam i lime bulen klon.

11 Na nun harì i dad tlangas ayé, dunan i kasaligan Satanas magot i too mngalam sol. Yé dagitan di talù Hibru, dunan Abadon, na di talù Grik Apolyun. (Na yé gumtatek i dagit ayé, dunan "Gal Falmo.")

12 Na yé gusen i tnanin kalnikò. Bay nun lwe gdè fa.

13 Na lê nyuf gnam kasaligan i kenen féw, na nun lingegu talù fdu di sbalà syung i gudamsù blawen di kanfe i Dwata.

14 Na yé manan di gnam kasaligan ta myuf i féwan gine, "Ftakum i dad fat kasaligan Satanas ta bnakus di kilil i bong éél dnagit Yufratis."

15 Na ftakun i fat kasaligan Satanas ayé i ta fala gatlagad fatan i bang, ku dét falin, na i bulenan, na i dun, na i orasan, du fnatila fan tngà i kdee dad to di klamang banwe.

16 Na yé kdee dad sundalu kmudà lwe latuh kati. Yé duen-gu gmadè dun du nun tmulen di do.

17 Di kanteen-gu, ani kbaweh i dad sundalu na i dad kudà snakayla. I dad sundalu, nun anit di kfela, yé

* **9:2** 9:2 Ku demen using. † **9:3** 9:3 Ku demen kuleng tanà.

batakan fulè gambet lifoh, na lê too mlunu, na mlalél gambet sandawà. Na i ulu dad kudàla, gambet ulu liyun, na yé lamwà di bàla lifoh, na buk, na sandawà.
18 Na fan tngà i kdee to di klamang banwe mati mdà di tlu flayam ayé, dunan i lifoh, i buk, na i sandawà lamwà di bà i dad kudà.
19 Déé gumnè i gnaganla fmati di bàla na di ikongla. Na i dad ikongla, nun dad ulun salngad ulad i gnamitla falmayam dad to.

20 Na i dad to là mati di dad flayam ayé, là ti nsalla i dad sasè nimòla. Baling ale fadlug mangamfù di dad busaw, na di dad ise glut dwata nimòla mdà di blawen, blawen bukay, tambaga, batu, na kayu. I dad dwatala ani, là mite ale, na là lminge ale, na là magu ale.
21 Na i dad to ayé, là ti nsalla i kbanòla, na i kloosla, na i ksafédla i dad ise yaanla, na i ktakula.

10

I kasaligan Dwata na i tukay sulat lnulun

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata too maltulus tufa mdà di langit. Gsafut kenen labun, na nun bluntu* lmibut di ulun. Na i bawehan, gambet mata du, na i blìan, gambet lahan dminè.
2 Na nun tukay sulat ta magbel di falelan. Mdà i blìan gsen di kwanan, lékan di mahin, na i blìan gsen di bibeng, lékan di tanà.
3 Na fan-galan i talùan salngad liyun. Na kanton talù, fles kmilet fitu dulê.
4 Na kafngen kmilet, sulatgu moon i ta lingegu. Bay lê nun lingegu talù mdà di langit, manan do, "Nangam tulen i ta man fitu kilet, na nangam sulat."
5 Na i kasaligan Dwata ta teen-gu tadag di mahin na di tanà, kayangan salu tah sigalan kwanan,
6 du samdagè di dagit i Dwata mto kel di landè sen, dunan mimò i langit, tanà, mahin, na i kdee mnè di lamla, manan, "Ta landè guganggà i fan mkel ani.
7 Bay ku ta nyuf i gfitu kasaligan i kenen féw, yé klo Dwata dmohò i knayèan tagnèan buni, dunan i ta tulenan di dad tugadan toon snalig."
8 Kafnge ayé, lêgu linge talù i ta lingegu gine mdà di langit, ani manan, "Mdà ge. Nwèam i sulat ta magbel di falel i kasaligan tadag di mahin na di tanà."
9 Taman, ta fdadong agu di kasaligan ayé, na fnigu di kenen i tukay sulat nagotan. Na yé manan do, "Nwèam, na knaanam. Too ti mih kadang di lam bàam gambet tnab, bay ku ta kel di lam tienam, too ti féét."
10 Na ta nwègu i tukay sulat mdà di falelan, na flesgu knaan. Na glut, too ti mih gambet tnab di lam bàgu, bay kantogu floh, ta too féét di lam tiengu.
11 Na lê nun talù di do, manan, "Là fakay ku là lêam fgadè i ta lingem gablà di fan mkel di dad to sahal adat, na sahal banwe, na sahal talù, na lê sahal ganlal."

11

I lwe to tmulen i Tnalù Dwata

1 Na kafnge ayé, banléla agu btas gambet tugad, na dekla agu, manla, "Mdà ge, na bantasam i Bong Gumnè Dwata, na i gudamsù, na nsem i kdee dad to mangamfù di Dwata déé.
2 Bay nangam fagin bantas i nasel di lwà, du yé ta gablé di dad to ise Dyu i gal madoy Dwata. Fagsikla i syudad Dyérusalém, dunan i banwe Dwata, di lam i fat falò lwe bulen.
3 Na dekgu i lwe dad togu gal tmulen Tnalù Dwata, na yé klola tmulen 1,260 du. Na lamla tmulen, yé saulla falnas too mileng salngad sakù."
4 Na i lwe to ayé, yé guflingen dale di munan di lwe kayu dnagit olib,

* **10:1** 10:1 Ku demen lawés ku dawin dawé.

na di lwe gufkah salò tadag di kanfe
Dwata, dunan i mfun i kabal tanà.
5 Na ku nun to fan famsasè i lwe
to ayé, nun lifoh lamwà di bàla du
falmon i dad dmuen dale. Yé fati i dad
to mayè famsasè dale.
6 Na i lwe to ayé, nun gnaganla
msang i ulen di lamla tmulen i ta
fgadè Dwata. Na lê nun gnaganla
fambaling litè i dad sfut éél, na mlé
kdee flayam balù dét knayèla.
7 Na kafngela tmulen i Tnalù
Dwata, nun labè lmanaf lamwà
di mngalam sol, na sanfatin ale.
Gfisanan i lwe to ayé, na gfatin ale.
8 Na déé gumlasà i lawehla di dalan
i bong syudad di gufmatak di krus i
Amula di munan. Na yé gugaflingen
i syudad ayé Sodom ku demen Idyip.
9 Na dee dad to mdà di dad sahal
adat, na dad sahal gutambul, na dad
sahal talù, na dad sahal banwe i salu
déé di lam i tlu du tngà du neyela i
laweh i dad to ayé, bay là ti falohla ale
lbang du kayèla ale flagas.
10 Na mdà di kfati i lwe to ayé, too
ti lehew i dad to mnè di tah tanà,
na baling ale mimò fista na lê nun
kasabléla, du i dad tugad Dwata ayé,
toola falnayam i dad to di lamla mnè
di tah tanà.
11 Bay kafnge i tlu du tngà, lê nték
Dwata ale, na fles ale tadag. Na kanto
teen i kdee dad to ayé, too ale likò.
12 Na kafnge ayé, nun lingela talù
mdà di langit, manan di lwe to ayé,
“Mbatun gamu.” Na tadè ale magket
magin di labun, na teen i dad to
dmuen dale.
13 Salngan di kbatunla, nun bong
linol, na malbà i gasfalò di kdee dad
gumnè di syudad ayé. Fitu libu i kdee
dad to mati di linol ayé, na i dad to
là mati, too ale likò, na dnayenla i
kdatah Dwata di langit.
14 Na yé gusen i galwe kalnikò. Bay
kel i gatlun di là mlo.

I kyuf i gfitu féw

15 Na kafnge ayé, lê nyuf gfitu
kasaligan i kenen féw, na nun dad
talù too mgal di langit, manla, “I
kdatah magot i kalbong kdee dini di
tah tanà, ta yé gamfun dun i Amuto
Dwata, na i Mgalékan, dunan Krayst.
Na kel di landè gusen i Kagotan.”
16 Na i lwe falò fat tua sudeng di dad
trunula di kanfe Dwata, ta lamfan ale
du mangamfù ale di Dwata,
17 na manla,
“E Amumi Dwata too maltulus, ge
i Dwata mdà di muna kel di
mdu ani. Fasalamat gami di ge
du ta gnamitam i bong glalam,
na ta tanbùam magot i kdee di
tah tanà.
18 I dad to dmuen ge, too ale falbut,
bay ta kel i bangam falmayam
dale. Na ta lê kel i bangam
mukum i dad to ta mati, na mlé
lubay di dad snaligam, dunan
i dad tugadam, na i kdee dad
to nfunam, dunan i kdee mafè
ge, i baling mdanà, ku demen
mdatah. Na ta lê kel i bangam
falmayam i dad to gamfalmo i
banwe.”
19 Na kafnge ayé, mgukà i Bong
Gumnè Dwata di langit, na teen ditù
di lam kahun i gufkah i kasafnè
Dwata na i dad ton. Na tadè smilà,
na lmugung, na kmilet, na lminol, na
tatek i bulek ulen.

12

I libun na i bong dragon fulè

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di
langit satu ilè too gamtikeng. Nun
libun, yé saulan i du, yé gutadagan
di bulen, na yé kyangenan sfalò lwe
blatik.
2 Na maltien kenen, na mkit du too
tamduk i fan ksut ngàan.
3 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di
langit satu ilè too gamtikeng. Nun
too bong ulad fulè, yé dagitan dragon,
fitu i kdee ulun, na sfalò suketan. Na
di kat ulun, nun kyangenan.
4 Na dyol ikongan i fan tngà i kdee
dad blatik, na ftatekan ale di tanà. Na
tadag kenen di kanfe i libun maltien,
du falmon i ngàan ku ta sut.
5 Na kanto sut ngà i libun ayé, yé
ngàan lagi. Na landè kibò i dragon
falmo dun du nun samkot kenen salu
di trunu Dwata di langit. Na nun

du kadang, kenen magot i kdee dad
banwe dini di tah tanà, na landè ti
gamfisan kenen.
6 Na milah i libun ayé salu di banwe
landè to mnè ditù di gufafanak
Dwata kenen. Na nifat Dwata kenen
déé di lam i 1,260 du.
7 Na di bang ayé, lê nun bong kas-
fati di langit. I satu mdatah kasali-
gan Dwata, yé dagitan Mikaél, na lê
man i dademe dad kasaligan mdanà
di kenen, sanfatila i bong dragon fulè.
Na lê malas i bong dragon, na i dad
snaligan.
8 Bay gfisanla i dragon na i dad
snaligan, na filahla ale mdà di langit.
9 Yé duenam man, magbat i bong
dragon ayé mdà di langit, dunan i
ulad di muna, dnagit ku Satanas, ku
demen tong gal dmalam. Tagnèan
fan-gaw dad to di klamang banwe,
bay bat kenen di tah tanà, magin i dad
snaligan.
10 Na kafnge ayé, lê nun lingegu
bong talù di langit, manan, "Ta gdohò
nan i kafalwà Dwata i dad to, na ta
fiten i bong kaltulusan! Ta tambù
nan i kagotan, na ta nun glal i
Mgalékan, du Satanas, i dmalam dad
flanekto mdu na kifuh, ta bat mdà di
langit!
11 Ta gfisan i dad flanekto Satanas
fagu di litè i Ngà Bilibili, na fagu
di kaglut tdòla. Na là ti knabasla i
ktola, bay gatlagad ale fafati du mdà
di kaftoola.
12 Yé duenam man, i kdeeyu mnè di
langit, too gamu flehew. Bay gamu
dad mnè di tah tanà, na di mahin,
magakdo gamu, du ta déé Satanas.
Too ti sè i kalbutan du gadèan ta là
mlo i kaflayaman."
13 Na kanto gadè i dragon na ta
bat kenen kel di tanà, mdà kenen du
dluhan i libun mngà lagi.
14 Bay i libun, banléla kenen fafak
gambet fafak banug du fye nun
kibòan mayeng salu di banwe landè
to mnè ditù di gufafanak Dwata dun.
Na déé gumifat Dwata kenen di lam i
tlu fali tngà, du fye là gafit i ulad dun.
15 Na kafnge ayé, lwà i ulad i too
bong éél du kayèan fanul i libun ayé.
16 Bay i tanà, tnabengan i libun ayé
du tin tadè mgukà, na nsafan i bong
éél ta lwà i dragon.
17 Na kafnge ayé, too sè kalbut i
dragon di libun, na mdà kenen mbet
sfati di dademe dad belan, dunan i
dad to toola fkah di nawala i dad
uldin Dwata, na tmulen i kaglutan ta
fgadè Dyisas.
18 Na lo tadè tadag i bong dragon di
kilil mahin.

13

I lmanaf lamwà di mahin

1 Na lê nun teen-gu lmanaf too
kalnikò lamwà di mahin. Sfalò i kdee
suketan, na fitu ulun. Di kat suketan,
nun kyangen, na di kat ulun, nun
dagit gsulat ilè i knangla i kdatah
Dwata.
2 Na i lmanaf ayé, yé kbawehan
gambet liyupardu*, bay i blìan sawe
blì i bong labè lmanaf dnagit oso, na
i bàan gambet bà liyun. Na mdà i
dragon, blén di lmanaf ayé i kaltulu-
san, na i kagotan, na i glalan.
3 Na satu di dad ulu i lmanaf ayé, ta
gseey di munan na ta mati, bay ta lê
mgulê. Na too ti tikeng i kdee dad to di
tah tanà, taman, magin ale di kenen.
4 Na fnangamfù i dad to i dragon du
ta blén i glalan di lmanaf ayé. Na lê
ale mangamfù di lmanaf ayé, manla,
"Landè gamsngad di lmanaf ayé. Na
landè gamfisan dun."
5 Na tadè bayà Dwata i lmanaf
ayé di kafagdagan, na di kafalmon i
kdatah Dwata, na falohan kenen di
glalan fat falò lwe bulen i klon.
6 Di kat ktalù i lmanaf ayé, falmon i
kdatah Dwata, na fansasèan i dagitan,
na i gumnèan di langit, na lê man i
kdee dademe mnè di safédan.
7 Na yé faloh di lmanaf ku sanfatin
i dad to nfun Dwata, na gfisanan ale.
Na banlé kenen glal magot i dad to
mdà di kdee dad gutambul, na i kdee
sahal adat, na i kdee dad sahal talù,
na i kdee dad sahal banwe.

* **13:2** 13:2 I satu klasi kukù too labè mnè di bnas.

8 Na sdulê mangamfù di lmanaf
kalnikò ayé i kdee dad to là gsulat i
dagitla di libru gusmulat Dwata dagit
i dad to banlé nawa landè sen di
laman là mimò i klamang banwe. Na
yé mfun i libru ayé i Ngà Bilibili ta
fnati.
9 Ku nè to nun klinge, yé fye, toon
falninge i man-gu ani.
10 Ku yé knayè Dwata di satu to
blanggù, gablanggù kenen. Na ku yé
knayè Dwata di satu to mati bnanò,
lê mati bnanò. Yé duenam man, gito
dad to nfun Dwata, too ato fagtayud
di dad kaflayam kel di gito, na too ato
fduf smalig di kenen.

11 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu
satu lmanaf too kalnikò lamwà di
lam tanà. Lwe suketan, na yé kbaweh
suketan galò suket ngà bilibili, bay i
talùan gambet talù dragon.
12 Ku dét glal i tnanin lmanaf
kalnikò gine, lê salngad ayé fite i
galwen, du yé mdek dun. Na i galwe
lmanaf, fnegesan i kdee dad to di tah
tanà mangamfù di tnanin lmanaf ta
gseey i satu ulun bay ta lê mgulê.
13 Na nun dad mgimòan too ti
gamtikeng. Ftatekan i lifoh mdà di
langit salu di tah tanà di kanfe dad to.
14 Na mdà di dad gamtikeng nimò i
galwe lmanaf fagu di tnaninan, fan-
gawan i dad to di tah tanà. Na nun
fimòan dale kbaweh i tnanin lmanaf,
dunan i ta tnibeh sundang, bay lê
mgulê.
15 Na lê faloh Dwata i galwe lmanaf
mlé nawa di kbaweh i tnanin lmanaf
du fye talù i kbaweh i tnanin lmanaf
ayé, na fnatin i dad to là mangamfù di
kenen.
16 Na lêan fneges i kdee dad to
dmawat ilè di fangmùla kwanan, ku
demen di bawehla, i baling mdanà
to, ku demen mdatah, baling bong
knunla, ku demen landè, i fasak, ku
demen ise fasak.
17 Na silang fakay mayad ku demen
fbayad i satu to ku ta nun ilèan. Na
yé ilè nimòan di dad to, dunan dagit
i tnanin lmanaf kalnikò, ku demen
numiru gugaflingen i dagitan.
18 Silang glabat i satu to i gumtatek
ani ku ta nun gdawatan kfulung mdà
di Dwata. Na ku nun kfulungan, fye
ku nintungan numiru i lmanaf ayé,
du gugaflingen dagit i satu to, na ani
i numirun, 666.

14

I lingag i dad to galwà

1 Na kafnge ayé, tukeng agu, na
teen-gu i Ngà Bilibili tadag di Bulul
Sayun magin i 144,000 dad to, na kat
satu dale, ta gsulat di bawehla dagit i
Ngà Bilibili na dagit i Màan.
2 Na nun lingegu uni mdà di langit
gambet luk i bong fikong, na gambet
kilet. Na lê nun lingegu uni gambet i
dee dad to kambit arpa.
3 Na tadag ale di kanfe i trunu
Dwata, na i dad fat lmanaf, na i dad
lwe falò fat tua. Na lmingag ale satu
falami lingag. Na lo yé galmabat i
lingagla i 144,000 to ta nsò Dwata
mdà di kagsalàla dini di tah tanà.
4 I dad lagi ayé, là ti lmenla smaféd i
dad libun, na landè yaanla. Na magin
ale di Ngà Bilibili balù nè gusalun. Ta
nsòan ale mdà di bleng i dad to du
gambet ale i tukè fali nwè du blé di
Dwata, na lê man di Ngà Bilibili.
5 Na là lmenla tmulen kéng, na
landè gukulangla.

I tlu kasaligan Dwata

6 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan mayeng di tah, na yé tdòan
i Fye Tulen landè gusenan. Na yé
gutamdòan dun di dad to mnè di tah
tanà, dunan di kdee dad sahal banwe,
na dad sahal gutambul, na dad sahal
talù, na lê man di dad sahal adat i dad
to.
7 Na fan-galan i talùan, manan,
“Tooyu nafè Dwata, na dnayenyu ke-
nen, du ta kel i bangan mukum. Ke-
nen fnangamfùyu du kenen mimò
langit, na tanà, na mahin, na i kdee
dad sahal sfut.”
8 Na nun galwe kasaligan tmadol,
manan, “Ta too ti malmo i bong syu-
dad Babilon, du di muna, i dad to déé,
finumla di kdee dad to i binula too
labè, dunan i dad magsik nimòla.”

9 Na nun gatlu kasaligan tmadol,
na fan-galan i talùan, manan, "Nè i
to mangamfù di lmanaf kalnikò na
i kbawehan, na lê dmawat ilèan di
bawehan ku demen di fangmùan,
10 lêan gnem i kaflayam blé Dwata
du mdà di kalbutan. Yé flayam Dwata
i kdee dad to mimò gambet ayé,
dunan lifoh na sandawà dminè. Na
teen i Ngà Bilibili na i dad kasaligan
Dwata.
11 Na ti fles kel di landè gusen i buk
lifoh ayé du landè kfati i lifohan. I
dad to mangamfù di lmanaf kalnikò
na i kbawehan, na dmawat ilè i dagi-
tan, klon to maflayam du na kifuh."

12 Taman, yé fye, too fagtayud i dad
to nfun Dwata, dunan i dad to toola
fkah di nawala i uldin Dwata, na too
fduf smalig di ku Dyisas.

13 Na kafnge ayé, nun lingegu talù
mdà di langit, manan, "Ani sulatam:
Nun kafye i dad to mati mdà di mdu
ani ku nun ksasatula di Amuto."

Na tmimel i Mtiu Tulus, manan,
"Too ti glut ayé, du gaftud ale di kdee
dad nimòla, na nun gdawatla lubay
mdà di nimòla."

I kaktu di tah tanà

14 Na kafnge ayé, tukeng agu, na
teen-gu i satu labun bukay, na nun
sudeng di tahan, yé kbawehan to. Na
nun kyangenan blawen, na kmitin
garab too gamban.
15 Na kafnge ayé, lê nun lamwà satu
kasaligan di Bong Gumnè i Dwata, na
tlon i sudeng di tah labun ayé, manan
dun, "Ta tagah i dad fele di tah tanà.
Taman, gnamitam garabam, du ani
bang kamtu."
16 Taman, i sudeng di tah labun ayé,
gnamitan garaban kamtu di klamang
banwe.
17 Na lê nun satu kasaligan lamwà
di Bong Gumnè i Dwata di langit, na
lê nun kitinan too gamban garab.
18 Na lê nun fa satu kasaligan
Dwata kel di gudamsù. Kenen gal
munung i lifoh. Na toon falbong i
talùan du tlon i satu kasaligan kmitin
too gamban garab. Manan, "Gnami-
tam i garabam, na kantum dad benge
grép di tah tanà, du ta tagah."
19 Na gnamit kasaligan i garaban
di tah tanà, du kantun i dad grép, na
batan di gufmisà dale, du yé flayam
Dwata di dad to là ftoo di kenen.
20 Na kanton fnisà i grép ditù di lwà
i syudad, too ti bong litè maloh mdà
déé, yé kngalaman sdife, na yé kawag
i gusenan maloh 320 kilumitru.

15

I fitu kasaligan mebe dad gusen flayam

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
bong gamtikeng di langit. Nun fitu
kasaligan Dwata, na yé nebela fitu
flayam. Ani ta sen dad flayam febe
Dwata, du déé gumite i gusen kalbu-
tan di dad to.
2 Na yé teen-gu sawe mahin, bay yé
kbawehan gumeye alung na masbool
lifoh. Na tadag di kililan i kdee dad
to ta gamfisan i lmanaf kalnikò na
i kbawehan, du là mangamfù ale di
dale, na là dnawatla numiru i dagi-
tan. Na i dad to ayé, magot ale arpa
ta blé Dwata dale.
3 Na lmingag ale i lingag Mosis, satu
snalig Dwata di munan, na lingag i
Ngà Bilibili, manla,
"E Amumi Dwata, ge i too maltulus.
Too bong na too gamtikeng i
dad nimòam. Ge Ulu di kdee
dad banwe, na too ge tluh, na
too ge gsalig.
4 Landè ti to ku là likò di ge. Landè ti
to ku là dmayen di kdataham.
Too ge mtiu. I dad to mdà di
kdee dad banwe, fdadong ale
mangamfù di ge, du teen i kdee
dad to katluh i dad nimòam."
5 Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i
Gumnè Dwata di langit, na i too mtiu
snifil di laman.
6 Na lamwà di Gumnè Dwata i fitu
kasaliganan mebe fitu flayam. Na
smaul ale bukay too mlaneb, na nun
blawen labéd di kfela.
7 Mdà i dad maltulus gine, nun satu
di dale mlé fitu tukung blawen di fitu
kasaligan ayé. Na fnò dad tukung ayé

i kalbut Dwata, dunan i Dwata landè
gusenan.
8 Na too fnò buk i Gumnè Dwata du
mdà di bong kdatahan na i kaltulu-
san. Na landè gfusuk di laman kel di
kti i fitu flayam nebe i fitu kasaligan
ayé.

16

I kakok fitu tukung fnò kalbut Dwata

1 Na kafnge ayé, lê nun lingegu too
bong talù mdà di Gumnè Dwata, na
ani manan di dad fitu kasaligan ayé,
"Mdà gamu, na kokyu di tanà i fitu
tukung fnò kalbut Dwata."
2 Na mdà i tnanin kasaligan, na
kokan di tanà i kenen tukung, na tadè
nun dad bkukang di laweh i dad to
ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò na
mangamfù di kbawehan.
3 Na kafnge ayé, lê kok galwe
kasaligan i kenen tukung di tah
mahin, na tadè mbaling litè i mahin
salngad di litè i to ta mati, na sdulê
mati i kdee mnè di lam mahin.
4 Na kafnge ayé, lê kok gatlu kasali-
gan i kenen tukung di lam i kdee éél
maloh na i dad sfut, na sdulê mbaling
litè i kdee éél.
5 Na kafnge ayé, lingegu talù i
kasaligan Dwata magot i dad éél,
manan, "E Dwata too mtiu, ge i Dwata
mdà di munan, na kel di mdu ani.
Nun ktoom febe i dad flayam ani di
dad to di tah tanà,
6 du ta falohla litè i dad to nfunam,
na dad tugadam. Taman, ta finumam
ale litè, du yé gten balas di ksasè
nimòla."
7 Na lê nun lingegu tmimel mdà di
gudamsù, manan, "E Amumi Dwata
too maltulus, dunan sa. Too ti glut na
tluh i kukumam."
8 Na kafnge ayé, lê kok gfat kasali-
gan i kenen tukung di mata du, na
snakuf init du i dad to.
9 Glut, sakuf i dad to mdà di too sè
init, taman, falnagila i dagit Dwata,
dunan i nun ktoo febe dad flayam
ayé, bay là nsalla i dad salàla, na là
dnayenla i kdatahan.
10 Na kafnge ayé, lê kok glime
kasaligan i kenen tukung di trunu i
bong lmanaf kalnikò, na tadè kmifuh
kabal banwe nagotan. Na mdà di too
sasè katduk flayam ani, nakét dad to
i dilàla.
11 Na falnagila i Dwata di lan-
git mdà di sasè katduk galyalola di
bkukang. Bay là ti nsalla i dad sasè
nimòla.
12 Na kafnge ayé, lê kok gnam
kasaligan i kenen tukung di bong éél
dnagit Yufratis, na tadè kafag i éél ayé
du fye nun dalan i dad harì salu déé
mdà di gusut i du.
13 Na kafnge ayé, teen-gu tlu bu-
saw, yé kafbawehla dad fak, lamwà
di bà i dragon, na di bà lmanaf too
kalnikò, na di bà i tugad Satanas.
14 Nun tulusla mimò dad gamtikeng.
Salu ale di klamang banwe du
santifunla i kdee dad harì du tagà ale
di bong kasfati ku ta kel i too mabtas
du ta nalék Dwata.
15 Ani man i Amuto, "I kasfulêgu
salngad di kakel i to tmaku. Bay nun
kafye i to ku klon to mantay na falan
fatlagad i klawehan du fye là magun
flaweh, na là myàan."
16 Na glut, santifun dad busaw i
dad harì di satu banwe, yé dagitan di
Hibru Armagédon.
17 Na kafnge ayé, lê kok gfitu kasali-
gan i kenen tukung di tah kmawang.
Na nun bong talù mdà di trunu di
lam i Bong Gumnè Dwata, manan,
"Ta fnge nan."
18 Na smilà, na lmugung, na kmilet,
na nun bong linol. Di kdee linol kel
mdà di katbù i dad to mnè di tah tanà,
landè ti gamsngad di kakgis i linol
ayé.
19 Na mdà di linol ayé, i bong syu-
dad too tatel, ta maskah di tlu, na
ta malmo i dad syudad di kdee dad
banwe. Na là sa glifet Dwata i sasè
nimò dad to di Babilon. Taman, finu-
man ale di basù gumnè i kalbutan.
20 Na mti mlanas i kdee dad fungul,
na i kdee bulul.
21 Na mtatek i malbang bulek ulen,
mlukas 50 kilu i kablatan, na gtadè di

dad to. Taman, falnagila i Dwata du mdà di too sasè flayaman dale.

17

I libun mkat lagi smakay di lmanaf kalnikò

1 Na kafnge ayé, lê kel satu di dad fitu kasaligan ta mebe i fitu tukung, na manan do, "Salu ge dini, du fiteta ge i flayam blé Dwata di libun too dilè mkat lagi, dunan i bong syudad tadag mdadong di dee éél.

2 I dad harì di tah tanà, ta snafédla kenen, na langal i kdee to di klamang banwe du ta ninumla i binu, dunan i magsik nimòan.

3 Na nebe Mtiu Tulus agu, na i kasaligan i tmunda do salu di satu banwe landè to mnè ditù. Na nun teen-gu ditù satu libun, yé snakayan fulè lmanaf, fitu ulun na sfalò suketan, na nun dee dagit gsulat di lawehan gamfalmo i kdatah Dwata.

4 Na i libun ayé, smaul kenen fulè na malung fulè. Na mkas kenen blawen, na dad batu malung, na lê man dad pérlas. Na nun kitinan tabù blawen fnò i kdee sasè nimòan di galan kakat lagi.

5 Na nun gsulat di bawehan, gbuni i gumtatekan, manan, "Ani bong syudad Babilon, dunan gumdà i kdee dad libun mkat lagi na i kdee dademe dad sasè nimò di tah tanà."

6 Na yé teen-gu di libun ayé, ta langal kenen di litè i dad to nfun Dwata, dunan i dad to ta fnati mdà di kaftoola di ku Dyisas.

Na kantogu teen kenen, ta too agu tikeng.

7 Na man i kasaligan ayé di do, "Kan dé ku tikeng ge? Tulenta ge ku dét gumtatek i libun ani, na i lmanaf snakayan fitu ulun na sfalò suketan.

8 I lmanaf ta teenam gine, mnè kenen di tah tanà di muna, bay ani ta mati. Bay nun du kadang, lê man msut mdà di lam i mngalam sol du falnayam. Ku ta lamwà i lmanaf ayé, di kitela dun, tikeng i kdee dad to là gsulat dagitla di libru gusmulat Dwata dagit i dad to banlé nawa landè sen di laman là mimò i klamang banwe. Yé duenla tikeng du mnè kenen di tah tanà di munan, bay ani ta mati, bay nun du lê msut.

9 "Silang gadè satu to mubad ani ku ta gdawatan i kfulung na kaglabat mdà di Dwata. Ani gumtatekan: I fitu ulu lmanaf, dunan i fitu bulul gusudeng i libun, na lê man fitu harì.

10 Ta gfisan i lime harì, na i satu magot di bang ani. Na nun satu fan kel. Ku ta kel, là mlo i kagotan.

11 I lmanaf mnè di tah tanà di muna, na ta mati ani, yé i gwalu harì. Bay lê faglam kenen di kagot i dad fitu harì. Na gafles kenen ditù di gumaflayaman.

12 "Ani gumtatek i dad sfalò suket ta teenam gine, dunan sfalò harì là fa kel i bangla magot. Na di satu du kadang, banlé ale glal magin di lmanaf too kalnikò, bay là mlo kagotla.

13 Lo satu naluh i sfalò harì ayé, na bléla di lmanaf kalnikò ayé i dale gnagan na i dale glal.

14 Sanfatila i Ngà Bilibili, bay gfisanan ale du kenen Amu di kdee dad amu, na Harì di kdee dad harì. Na yé magin di kenen i dad to ta tlon, na ta nalékan, dunan i dad to fduf lmalò di kenen."

15 Na kafnge ayé, man i kasaligan di do, "Ani gumtatek i dad éél teenam gine gusudeng i libun mkat lagi, dunan i dad to sahal adat, na sahal gutambul, na sahal banwe, na sahal talù.

16 I lmanaf kalnikò na i dad sfalò suketan ta teenam gine, balingla knang nawa i libun mkat lagi. Falmola kenen, na ftila nwè dad klawehan, na tnagakla flaweh. Na knaanla ungadan, na snakufla kenen.

17 Yé duenla gamgimò gambet ayé du ta fkah Dwata di nawala du fye gdohò i knayèan. Na yé ulêan, ta sansatula i nawala mlé i glalla di lmanaf kalnikò kel di kagdohò i kdee man Dwata.

18 "Na ani gumtatek i libun teenam gine, dunan i too mdatah syudad magot i kdee harì di tah tanà."

18

I kalmo i syudad Babilon

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan Dwata tufa mdà di langit.
Too ti bong glalan, na magtuyal i kla-
mang banwe du mdà di nengan.
2 Na toon ti falbong i talùan, manan,
"Ta too malmo i bong syudad Ba-
bilon. Ta baling gumnè i dad busaw,
na ta fnò i dad sasè tulus, na i kdee
dad anuk magsik.
3 Du ta finuman i binun di dad to di
kdee dad banwe di tah tanà, dunan i
keben dale di dad magsik nimò. Na i
dad harì mdà di dad sahal banwe, ta
snaféda kenen. Na i dad to dmagang
di tah tanà, ta baling bong knunla du
mdà di kablin i dad gnamitan di sasè
knayèan."
4 Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù
mdà di langit, manan,
"E dad togu, lamwà gamu di syu-
dad ayé, na nang gamu magin
di kagsalà i sasè libun ayé, tà
gamu gakuf di kaflayamgu ke-
nen,
5 du ta gasduk di langit i dad salàan,
na là ti glifet Dwata i ksasèan.
6 Bnalas di kenen i dad kaflayam blén
di gamu. Na ku dét i flaya-
man di gamu, lwe dulê bkut
i flayam kel di kenen. Na ku
dét kféét i ta finuman di gamu,
lwe dulê bkut i kféét finum di
kenen.
7 Ku dét i kalbong kdatah na knun
i ta gfunan, yé kaflayam na
klimah lê blé di kenen. Ani gal
mnè di nawan, manan, 'Harì
libun agu, na ise agu balu.
Landè sa klidùgu, balù kel di
file fali.'
8 Na mdà déé, makto kel di ke-
nen i dad kaflayam. Yé dad
kaflayaman dunan i sasè tam-
duk, na i klidù nawa, na i kbitil.
Na snakuf kenen di lifoh du
too maltulus i Amuto Dwata,
dunan i mukum kenen."
9 Na i dad harì di tah tanà gal
smaféd dun na magin di sasè nimòan,
ku teenla i buk lamwà di ksakufan,
too ale mngel na lmanu di kitela dun.
10 Too ale ti fawag déé du likò ale
gagin di sasè kaflayaman. Manla, "E
Babilon, magakdo ge du too ge bong
syudad, na tagnè mdatah glalam, bay
makto i kalmom!"
11 Na i dad to gal dmagang di tah
tanà, too ale mngel na lmanu mdà di
kalmon du ta landè mli i dad fablila.
12 Ta landè mayad i dad blawenla
na i blawen bukay, na dademe dad
batu malung, na dad pérlas. Na landè
mayad i kdee dad falnasla bukay, na
i dad falnas fulè na malung fulè, na i
dademe dad sahal falnas too mabtas.
Na landè lê mli di dale i dad kayu
too mangbun, na i dademe kalyak too
mabtas, na i dad kayu too mabtas, na
tambaga, na tek, na i satu batu too
mabtas dnagit marmol.
13 Na balù i dad bol uten, na i
dademe dad falbuk mangbun gam-
bet miro na insénso, na i binu, na i
fngalo mdà di benge olib, na i arina,
na i trigo, ta landè mli dale. Na balù
kel di dad lyak gambet i dad safì, na
i dad bilibili, na i dad kudà, na i dad
kalisa, na i dad to fasak, na balù i
dademe dad to galla fabli, ta landè
nan mli dale.
14 I dad to dmagang, manla di syu-
dad ayé, "I kdee dad knun toom ni-
bal, ta mti malmo. Ta lanah i kdee
knaanam, na knunam, na ta là lêam
man teen dun."
15 I dad to gamwè bong knun di
muna di kdagangla i kdee dad nibal
i syudad ayé, too ale ti fawag déé du
likò ale gagin di sasè kaflayaman. Na
too ale mngel na lmanu.
16 Na ani manla, "Too magakdo i
bong syudad ayé, du yé knalaman
mkas falnas bukay, falnas fulè, falnas
malung fulè, na lê man blawen, na i
dad batu malung, na pérlas.
17 Bay ta makto malmo i kdee dad
knunan ayé."

Na i kdee dad to mebe kafal, na
i dad to smakay, na i kdee dad to
talbahò di dad kafal, na i dad to, yé
gumwèla klawil di mahin, fawag ale
ku ta teenla i buk di ksakuf i bong
syudad ayé.

18 Ku ta teenla i buk di ksakufan,
mkit ale, manla, “Landè dademe syu-
dad gamsngad i kdatah syudad ayé.”
19 Na mdà di klidù nawala, bnu-
lusla kfung di tah ulula, na mngel ale
na lmanu, manla, “Magakdo i bong
syudad ayé. Kabasan du di muna,
i kdee dad to mfun kafal, too bong
knunla mdà di syudad ayé. Bay ta
sdulê malmo i kdeen.”
20 Gamu dad mnè di langit, flehew
gamu du ta falnayam kenen. Gamu
dad to nfun Dwata, na dad to dek Dy-
isas Krayst, na dad tugad Dwata, too
gamu flehew du ta falnayam Dwata i
syudad ayé du bnalasan i sasè kibòan
gamu.
21 Na kafnge ayé, lê nun satu kasali-
gan maltulus mket batu salngad
kalbongan di giling agul, na flesan
bat di lam i mahin, manan, “Salngad
ani kalmo bong syudad Babilon du ta
là nan teen dun.
22 E Babilon, ta là linge déé di ge i
uni arpa, na dad to lmingag, na dad to
fmalandag, na dad to mféw. Na balù
dét kfulung i dad to fanday, ta landè
teen déé. Na balù i giling, ta là linge
lukan.
23 Na ta là teen di ge i neng salò, là
linge talù i dad to sansong. Di muna,
i dad to dmagang déé, dale i too tatel
dad to. Na ta mafgaw i dad to mdà di
kdee dad banwe di tah tanà mdà di
ksukatam dale.”
24 Too maflayam i dad to di syudad
Babilon, du déé gumite i litè dad tu-
gad Dwata, na i dademe dad to nfun
Dwata, na i kdee dad to bnanò di tah
tanà.

19

1 Na kafnge ayé, lingegu ugak i too
bong kastifun di langit. Na too ale
tamlo, manla, “Magdayen i Dwata.
Kenen i falwà, kenen i magdayen na
maltulus.
2 Too ti tluh na gsalig i kukuman.
Ta falnayaman i libun too dilè mkat
lagi, dunan i falmo dad to di tah tanà
fagu di magsik nimòan. Na ta bnalas
Dwata litè i dad snaligan ta bnanò
libun ayé.”
3 Na lêla fan-gal i talùla, manla,
“Magdayen i Dwata. I buk mdà di
bong syudad sakuf fles kel di landè
sen.”
4 Na i dad lwe falò fat tua, na i dad
fat maltulus, lamfan ale, mangamfù
di Dwata, dunan i sudeng di trunu,
manla, “Dunan sa. Magdayen i
Dwata.”

I fista di ksong Ngà Bilibili

5 Na kafnge ayé, lê nun talù
mdadong di trunu Dwata, manan,
“I kdeeyu dad snalig Dwata i mafè
kenen, i baling mdanà, ku demen
mdatah, dnayenyu i Dwatato.”
6 Na kafnge ayé, lingegu ugak i too
bong kastifun, salngad luk i bong
fikong na kilet, manla, “Magdayen i
Amuto Dwata too maltulus du kenen
ta magot i kdee.
7 Too ato flehew, na dnayento ke-
nen du ta ftoh i butang Ngà Bilibili
song, na ta gatlagad i libun nwèan.
8 Na nun saul too bukay, na samfilà
blé di libun ayé du lsakan.” (Na yé
gumtatek i saul bukay ani, dunan i
fye nimò i dad to ta nfun Dwata.)
9 Na kafnge ayé, lê talù i kasaligan
di do, manan, “Sulatam ani: Nun
kafye i dad to nlak di ksong i Ngà
Bilibili.” Na lêan man di do, “Yé too
glut man Dwata.”
10 Na kafnge ayé, fles agu lamfan di
muna i kasaligan ayé du mangamfù
di kenen. Bay manan di do, “Nang
ge mangamfù di do, du lo agu snalig
Dwata gambet ge na i dad flanekam
ta dmawat i kaglut tdò Dyisas. Yé
fnangamfùam i Dwata.”

Du i kaglut tdò Dyisas, yé ta tdò
Dwata di muna fagu di dad tugadan.

I smakay di kudà bukay

11 Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà
i langit, na nun kudà bukay tadag
déé, yé dagit i smakay dun Gsalig
na Tluh, du too tluh i kukuman na i
kasfatin dad dmuen kenen.
12 I matan, gambet dinè lifoh, na
nun dee kyangen di tah ulun. Na nun
dagit gsulat di lawehan, bay lo kenen
gmadè i gumtatekan.

13 Na ta lnab i saulan di litè, na yé
dagitan, “Tnalù i Dwata.”
14 Tmadol di kenen i dad sundalu
mdà di langit lamsak saul bukay too
mlaneb, na smakay dad kudà bukay.
15 Na lamwà di bàan i sundang too
gamban, du yé tekan di kfisanan i
dad to di dad sahal banwe. Too ti
kamgis i kagotan dale, du landè gam-
fisan dun. Yé kaflayam blén dale ulê
i too sè kalbut i maltulus Dwata sal-
ngad i to mlék i benge grép di kfisàan
dun.
16 Nun dagit gsulat di saulan na di
fuadan, manan, “Harì di kdee harì,
na Amu di kdee amu.”
17 Na lê nun teen-gu satu kasaligan
Dwata tadag di mata du. Fan-galan i
talùan tamlo i kdee dad anuk mayeng
di tah, manan, “Salu gamu dini. Sti-
fun gamu, du too bong i fkaan Dwata
gamu.
18 Knaanyu ungad i dad harì, na un-
gad i dad sundalu, na i dad ganlalla,
na ungad i dad kudà, na ungad i dad
to smakay dale, na lê man ungad i
kdee dad to, i baling fasak ku demen
ise fasak, i baling mdanà ku demen
mdatah to.”
19 Na kafnge ayé, lêgu teen i bong
lmanaf kalnikò, na dad harì dini di
tah tanà, na i dad sundalula. Stifun
ale du sanfatila i smakay kudà bukay
na i dad sundalun.
20 Bay gakfè i lmanaf kalnikò, na
lê man i tugad Satanas, dunan i ta
mimò dad tnikeng di dagit i lmanaf
kalnikò. (Na fagu di dad tnikeng
nimò i tugad Satanas, fan-gawan i
dad to ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò,
na mangamfù di kbawehan.) Na lwe
ale, di lamla mto, bat ale di lanaw
lifoh, dunan i sandawà dminè.
21 Na i kdee dad sundalula, mti
fnati i smakay kudà fagu di sundang
lamwà di bàan. Na sankaan dad anuk
i ungad i dad to mati kel di ktakasla.

20

Di lam i mlibu fali

1 Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan tufa mdà di langit, nagotan
i bong sangkalì na kunsì i mngalam
sol.
2 Na flesan kanfè i dragon, dunan i
ulad di muna, ku demen Satanas, i gal
dmalam. Na nikatan kenen sangkalì
di lam i mlibu fali klon.
3 Na kafnge ayé, batan Satanas di
too mngalam sol landè gusenan, na
tnakaban, klon kmunsì dun, na nka-
han ilè du fye landè gamgukà dun. Yé
nimòan du fye ta landè kibò Satanas
famgaw i dad to di dad sahal banwe
kel di kafnge i mlibu fali. Na ku ta
sikof i mlibu fali, yé klon lê ftaku dun,
bay là mlon.
4 Na lê nun teen-gu dad trunu, na yé
sudeng di tahla i dad to ta banlé glal
mukum. Na lêgu teen dad layef i dad
to ta bnanò mdà di kaftoola di ku Dy-
isas na i ktulenla Tnalù Dwata. I dad
to ayé, là lmenla mangamfù di bong
lmanaf kalnikò na di kbawehan, na
là lmenla dmawat i ilèan di bawehla
ku demen di fangmùla. Mték ale mdà
di fati, na gagin ale di ku Krayst di
Kagotan kel di mlibu fali klon.
5 Yé tnanin kték Dwata i dad to.
(Silang mték i dademe ta mati ku ta
fnge i mlibu fali.)
6 Nun kafye na ktiu i dad to ga-
gin di tnanin kték Dwata i dad to.
Landè gagan i galwe fati di dale, bay
mgimò ale dad ganlal mangamfù di
Dwata na di ku Krayst, na gagin ale di
Kagotan kel di mlibu fali klon.

I kfisan ku Satanas

7 Ku ta fnge i mlibu fali, yé klon
lê ftaku ku Satanas mdà di sol
gublanggùan,
8 na mdà kenen salu di klamang
banwe, dunan Gog na Magog, du fan-
gawan i dad to. Santifunan ale du
sanfatila i Dwata, na yé kdeela gam-
bet i falak di kilil mahin.
9 Na fananòla i kabal tanà, na sal-
nibutla Dyérusalém, dunan i syudad
too kando Dwata gumnè i dad ton.
Bay nun lifoh mdà di langit, na ftin
ale falmo.
10 Na Satanas, dunan i famgaw
dale, bat kenen di lanaw lifoh na san-
dawà dminè, dunan ta gumbat i bong
lmanaf kalnikò na tugad Satanas. Na

déé gumaflayamla mdu na kifuh kel di landè sen.

I gusen kukum Dwata

11 Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong trunu bukay, na lêgu teen i sudeng di tahan. Ta mlanas langit na tanà mdà di kanfen, na ta là teen dun.
12 Na teen-gu i kdee dad to ta mati, i baling mdanà ku demen mdatah, tadag di kanfe i trunu ayé. Nun dad libru nukàan, na yé gumdàan mukum dad to ta mati di dad nimòla ta gsulat di lam i dad libru ayé. Na lê nun mahal libru nukàan gugsulat dagit i kdee dad to banlé nawa landè sen.
13 Na balù i dad to ta mati di mahin, ku demen di tanà, mti lamwà dad layefla mdà di Hadis. Na kat satu to, nukum kenen mdà di kdee nimòan.
14 Na kafnge ayé, i fati na i Hadis bat di lanaw lifoh. (I lifoh sansman ani, dunan i galwe fati.)
15 Ku nè i to là gsulat dagitan di libru gugsulat dagit i dad to banlé nawa landè sen, bat kenen di lanaw lifoh.

21

I falami langit na i falami tanà

1 Kafnge ayé, lê nun teen-gu falami langit na falami tanà, du ta mlanas i muna langit na i muna tanà, na ta landè mahin.
2 Na lêgu teen i Mtiu Syudad, dunan i Falami Dyérusalém, ftuntun mdà di Dwata di langit. Na too ti fye bawehan gambet libun ta fnge nkas di du ksongan, du ta gatlagad smitong i yaan ton.
3 Na lê nun lingegu mgal talù mdà di trunu, manan, "Mdà di du ani, yé ta gumnè Dwata di safédi dad to. Na mgimò ale i dad ton, na mnè kenen di safédla, na mgimò kenen Dwatala.
4 Na nifun i kdee lwak di matala. Na ta landè mati, na ta landè mlidù, na ta landè mngel, na ta landè katduk, du i labi, ta mlius."
5 Kafnge ayé, talù i sudeng di trunu, manan, "Neyeyu, du fnalamigu i kdee." Na lê talù, manan, "Sulatam i kdee ani, du too ti gsalig na glut i kdee dad talù ani."
6 Na ani fa i manan di do, "Ta gdohò nan i kdee. Do i Alfa na Omiga, dunan tambù i kdee na i famnge dun. Nè i to malinum, finumgu kenen landè bayad di sfut éél mlé nawa landè sen.
7 Nè i to gamfisan, ani gdawatan mdà di do: Do i Dwatan, na kenen i ngàgu.
8 Bay nè to likò lmalò di do, na i dad là ftoo, na i dad to mimò sasè, na i dad manò, na i dad smaféd i ise yaanla, na i dad mimò tnikeng mdà di dad busaw, na i dad mangamfù di ise glut dwata, na i dad tmulen kéng, yé gumbat dale di lanaw lifoh na sandawà dminè, dunan i galwe fati."

I Falami Dyérusalém

9 Di fitu kasaligan ta mebe i fitu tukung fnò sen flayam Dwata, fdadong di do i satu, manan, "Salu ge dini, du fiteta ge i libun sansong, dunan yaan i Ngà Bilibili."
10 Na nebe i Mtiu Tulus agu, na kasaligan i tmunda do di satu bulul too mdatah na too mefe. Na fiten di do i Mtiu Syudad, dunan Falami Dyérusalém ta ftuntun mdà di Dwata di langit.
11 Too ti mneng i syudad ayé du déé kneng i kaltulus Dwata. I nengan salngad neng i batu malung dnagit dyaspér, na too mtiu salngad di batu malung dnagit kristal.
12 Na nun bong labatan too mdatah, na sfalò lwe i kdee takaban, na di kat takab, nun satu kasaligan Dwata mantay dun. Na déé di dad takab, ta gsulat dagit i sfalò lwe lumbuk bel Israél.
13 Na i labat ayé, nun fat kililan, na di kat kililan men tlu takaban. Dunan nun tlu takab gsen di gusut i du, na tlu di gusdafan, na tlu di gufdu i nus sabnal, na tlu di gufdu nus mahin.
14 Na yé gufdak i labat ayé di sfalò lwe dad malbang batu gugsulat dagit i dad sfalò lwe to dek i Ngà Bilibili.
15 Na i kasaligan talù di do, nun neben btas blawen du bantasan i syudad, na i dad takaban, na i labatan.

16 I syudad ayé, salngad i ktahàan
na i kabalan. Kanto bantas kasaligan
i syudad, yé ktahàan 2,400 kilumitru,
na salngad ayé i kabalan na i kdata-
han.
17 Na lêan bantas i labat, na yé
kdatahan nam falò fat mitru. Na yé
btas gnamit i kasaligan salngad di
gito btas.
18 Slame batu malung dnagit
dyaspér i labat i syudad ayé. Na
di kimòla i syudad, yé gnamitla
too blawen, salngad ktiun di batu
malung dnagit kristal.
19 Yé kas i dad malbang batu gug-
tadag i labat di syudad dunan i dad
sahal batu malung. I tnanin batu,
dunan dyaspér, na i galwen safiro, na
i gatlun agata, na i gfatan ésméralda.
20 Na i glime batu, dunan sardonik,
na i gnaman karnalina, na i gfi-
tun krisolito, na i gwalun birilo, na
i gasyeman topasyo, na i gasfalòan
krisofraso, na i gasfalòan satu has-
into, na i gasfalòan lwe amatista.
21 Na di dad sfalò lwe takab i labat,
yé gnamitla pérlas. Kat takab, satu
bong pérlas. Na i dalan di syudad ayé,
slame blawen too mtiu, na too minal
salngad i batu malung kristal.
22 Bay landè teen-gu gumnè gu-
mangamfù di Dwata di syudad ayé,
du i Amu, dunan i Dwata too maltu-
lus, na i Ngà Bilibili gumangamfù i
dad to déé.
23 Na di syudad ayé, ta landè guk-
mamu i neng du na i neng bulen, du
i kaltulus Dwata, yé tmuyal dun, na i
Ngà Bilibili, yé i salò déé.
24 Na balù nè gusalu i dad to mdà
di dad sahal banwe, magtuyal ale di
nengan, na nebe i dad harì di kla-
mang banwe i dad mabtas knunla di
syudad ayé.
25 Na klonto mgukà i dad takab di
syudad ayé, du ta landè kifuh.
26 Na i kdee dad sahal to di tah tanà,
lêla nebe i knun gamftatel dale, na i
dad kalyak, du déé gumléla dun.
27 Bay landè magsik i gfusuk déé,
na landè to mimò dad magyà nimò,
ku demen i to tmulen kéng. Lo yé
gfusuk di syudad ayé i dad to ta gsulat
dagitla di libru i Ngà Bilibili gugsulat
dagit i kdee dad to banlé nawa landè
sen.

22

1 Na kafnge ayé, lê fite i kasaligan di
do satu éél maloh mlé falami nawa.
Too mtiu i éélan salngad kristal. Yé
gumdàan maloh di trunu Dwata na di
Ngà Bilibili.
2 Na yé dalanan maloh di gutngà
i dalan di syudad. Na di sbalà kilil
éél ayé, déé gumnè i kayu mlé falami
nawa. I kayu ayé, sfalò lwe dulêan
menge di sfali, kat bulen falami ben-
gen. Na yé gukmamu i dad doo-
nan gamfgulê i dad to mdà di sahal
banwe.
3 Na ta là teen déé i kdee ulê i salà.
Bay di syudad ayé, déé i trunu
Dwata na i Ngà Bilibili, na i dad snalig
Dwata, mangamfù ale di kenen.
4 Di bang ayé, teenla i bawehan, na
gsulat di bawehla i dagitan.
5 Ta landè kifuh déé, na ta landè
gukmamula i neng salò, ku demen i
neng du, du i Amu, dunan i Dwata,
yé tmuyal di dale. Na magin ale di
kagotan kel di landè sen.

I kdadong kasfulê Dyisas

6 Na man i kasaligan di do, “Too ti
glut na too ti gsalig i dad talù ani. I
Amu, dunan i Dwata, fnèan i Tulusan
di dad tugadan, na dekan i kasali-
ganan du fafgadèan di dad snaligan i
dad fan mkel.
7 Na ani man Dyisas, “Fandamyu.
Ta mdadong i kasfulêgu. Nun bong
kafye i to fkah di nawan i dad talù ta
gsulat di libru ani.”
8 Na do, Dyan, i ta lminge na ta mite
i kdee man-gu ani. Na di kafngegu
lminge dun na mite dun, ta lkuad agu
mangamfù di kasaligan fite i kdee ayé
di do.
9 Bay manan di do, “Nang ge
mangamfù di do, du lo agu snalig
Dwata gambet ge na i dad flanekam,
dunan i dad tugad Dwata na kdee dad
to fkah di nawala i ta gsulat di libru
ani. Yé fnangamfùam i Dwata.”

10 Na lêan man di do, “Nangam buni
i ta tulenta ge, dunan i ta sulatam
di libru ani, du ta mdadong nan i
kagdohòan.
11 Ku nè i to mimò sasè, gafles i
sasè nimòan, na nè i to mimò magsik,
gafles i kagsik nimòan, na nè i to
mimò tluh, gafles i tluh nimòan, na nè
i to ftiu, gafles i ktiun.”

12 Na ani man Dyisas, “Fandamyu.
Ta mdadong i kasfulêgu. Mebe agu
taden du blégu di kat satu, balas i
nimòan.
13 Do i Alfa na Omiga, dunan tambù
i kdee, na famnge dun.
14 Nun bong kafye i dad to ta mfuk
i saulla, du banlé ale ktoo fusuk di
syudad ayé na kmaan i benge kayu
mlé falami nawa.
15 Bay tagak di lwà i dad to mimò
dad magyà nimò, na i dad to mimò
dad gamtikeng mdà di dad busaw, na
i dad to smaféd i ise yaanla, na i dad
to manò, na i dad to mangamfù di
dad ise glut dwata, na i kdee dad to
tmulen kéng fagu di kastulenla na di
dad nimòla.

16 Do Dyisas, ta dekgu i kasaligan-
gu tmugad i kdee fgadègu di dad to
ftoo di do. Do i bel Dabid, na do i
blatik too mneng kel di flafus.”
17 Ani man i Tulus Dwata, na yaan i
Ngà Bilibili di dad to là fa ftoo, manla,
“Salu gamu dini, na ftoo gamu.”
Na i kdee lminge i man-gu ani, fye
ku manla, “Salu gamu dini, na ftoo
gamu.”
Ku simto i malinum, salu kenen
dini, du ku simto mayè, fakay kenen
minum di éél mlé falami nawa, na
landè ti bayadan.
18 Do Dyan, na ani fgadègu di kdee
dad to lminge i man-gu di libru ani:
Ku nun to tamnù dun, lê tananù
Dwata i kaflayaman ta gsulat di libru
ani.
19 Na ku nun to kmulang i dad talù
ta gsulat di libru ani, nwè Dwata i
alelan di kayu mlé falami nawa, na lê
man i alelan di syudad Dwata, dunan
i gsulat di libru ani.
20 Dyisas gmadè kaglut i kdee man-
gu ani, na ani manan, “Ta mdadong
sa i kasfulêgu.”
Na ani timelgu dun, “Dunan sa, Dy-
isas Amugu. Mulà moon mlal ge kel.”
21 Mulà moon ku i kafye Amuto Dy-
isas samnagin di kdeeyu dad to nfun
Dwata. Amén.